

Hond uit buik snoek

MOSKOU - Een enorme snoek die in de Sovjetrussische rivier de Petsjora een levende hond had verslonden, belandde even later in een vissersnet en moest zijn blaffende buit weer opgeven. Toen de vissebuik werd opengesneden, kroop de vermiste hond 'Toeman' er uit, haalde eens diep adem en viel de snoek grommend aan, zo berichtte het dagblad Troed van gisteren. Toeman had de rivier over willen zwemmen en was voor de ogen van de vissers plotseling verdwenen.

Masson weer voor rechter

AMSTERDAM - Mr. drs. A. Masson, de ontslagen directeur beleggingen van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) en één van de hoofdschuldigen in de zogenoemde ABP-affaire, zal opnieuw worden vervolgd, dit keer vanwege het aannemen van steekpenningen in de vorm van twee huizen. Masson zou daarmee zijn plicht als ambtenaar hebben geschonden. Dit heeft de advocaat van Masson, mr. Pfeil uit Maastricht, gisteren desgevraagd bevestigd.

De nieuwe dagvaarding tegen Masson behelst het aannemen van steekpenningen in de vorm van twee huizen. Die huizen waren onderdeel van een transactie tussen de Westland-Utrecht Hypotheekbank (WUH) en het ABP waarbij het pensioenfonds de huizen voor de WUH zou doorverkopen. Twee van die huizen verkocht echter Masson voor minder geld aan een medewerker van het ABP en zijn schoonzoon, aldus de dagvaarding.

Over asielzoekers SCHINNEN AKKOORD MET WVC

SCHINNEN - De gemeente Schinnen heeft gisteren met het ministerie van WVC een principe-overeenkomst gesloten over de opvang van politieke vluchtelingen in het revalidatie-huis Spaubeek in Schinnen. Dit staat in een brief die alle Schinense raadsleden hedenmorgen zullen ontvangen.

De gemeente Schinnen krijgt in het kader van de vreemdelingen-wetgeving tien personeelsleden toegewezen van het ministerie van justitie. Dit kunnen er op termijn al naar gelang de behoefte meer of minder worden. De nu gesloten principe-overeenkomst zal nog worden besproken in het college van B en W.

Het weer

Veel bewolking met nu en dan een bui. Middagtemperatuur ongeveer 15 graden. Krachtige wind uit het zuiden, later afnemend en draaiend naar het noordwesten. Zondag t/m woensdag: Aanhoudend wisselvallig. Middagtemperaturen circa 14 graden. VANDAAG: zon op: 06.55 onder: 17.59 maan op: 18.54 onder: 11.20 MORGEN: zon op: 06.56 onder: 17.56 maan op: 19.25 onder: 12.38

Verschrikkelijke sneeuwman in Tibet gefotografeerd

exclusief voor 't Limburgs Dagblad...

Stijgende spanning Golf na gewapend treffen VS-Iran

Iran: optreden VS oorlogsveraring

JOHN F. K.

De zoon van de Amerikaanse president, Ron Reagan, verblijft momenteel in Moskou. Hij zal daar gedurende twee weken werken aan een Amerikaanse tv-serie over de hervormingen in de Sovjetunie. Op de foto: Ron Reagan met leden van enkele studenten op de campus van de universiteit in Moskou.

Journalisten ongedeerd in Paramaribo

PARAMARIBO - De vier journalisten die samen met het Surinaamse leger naar het dorp Pokigron gereisd zijn, mankeren niets. Al op de heenweg vond een aanval plaats op de legercolonne door het junglecommando. Daarbij raakte een militair licht gewond. De 'lichtgewonde burgers', waarvan het Surinaamse nieuwssagentschap eerder melding maakte, waren Nederlanders van Surinaamse afkomst die Suriname bezochten in verband met het pas gehouden referendum. Ze kwamen hun solidariteit betuigen met het democratiseringsproces en wilden zich op de hoogte stellen van de toestand in het binnenland. Met de groep van 20 personen reisde de voorzitter van de liga van Surinaamse patriotten in Nederland, Ludwig van Mulier mee. Enkele leden van de groep liepen schrammen op.

Nadat de burgers, waaronder de journalisten, ondergebracht werden in Pokigron, begon het nationaal leger met een 'grote zuiveringsactie'. Daarbij vielen zes doden aan de kant van Brunswijk.

(ADVERTENTIE)

Kortade
INTERVAKANTEBEURS
SKI '87
10-11 oktober

Geopend: 9 okt. - 18.00 tot 22.00 u.
10 okt. - 14.00 tot 22.00 u.
11 okt. - 10.00 tot 18.00 u.

Entree: f 4,- Kind: tot 12 jaar f 2,-

Negen miljoen tekort op budget Open Universiteit moet fors bezuinigen

HEERLEN - De Open Universiteit in Heerlen zal fors moeten bezuinigen, wil een tekort van meer dan 9 miljoen gulden op het budget voor 1988 worden weggewerkt. Dat heeft de voorzitter van het college van bestuur, drs W. Buck, gisteren laten weten in het blad van de Open Universiteit 'Modulair'. De noodzakelijke bezuiniging komt neer op 10 procent van de totale uitgaven.

Buck acht een dergelijke ingreep voor de Open Universiteit in één jaar ondenkbaar. Hij hoopt dat een inmiddels aangevraagd gesprek met de minister van onderwijs en wetenschappen een oplossing voor

het financiële probleem zal opleveren. Mocht dit niet het geval zijn, dan vreest hij dat er fundamentele keuzen gemaakt zullen moeten worden die nadelig kunnen zijn voor het onderwijsprogramma.

De bezuiniging van 9 miljoen gulden is zeer versluierd opgenomen in de rijksbegroting, aldus Buck. Die suggereert zelfs dat de rijkssubsidie voor de Open Universiteit met 10 miljoen gulden verhoogd zal worden. Dit is evenwel maar schijn, zo zegt hij, omdat dit bedrag bedoeld is als een correctie die al veel eerder doorgevoerd had moeten worden.

• Zie verder pag. 15

(ADVERTENTIE)

FEMME TOTALE

Beurs over de totale lichaamsverzorging en mode voor de vrouw

8 t/m 11 oktober 1987

donderdag, vrijdag en zaterdag van 14.00 tot 22.00 uur

zondag van 10.00 tot 18.00 uur

Entree f 9,50 inclusief koffie compleet

Centrum Cocarde
(Casino) Valkenburg
Tel. 04406-15888

(ADVERTENTIE)

meubel 87

de complete interieurbeurs
3 t/m 11 oktober 1987

za/zo 11.00-18.00 uur
ma t/m vr 10.00-22.30 uur

eurohal maastricht

(ADVERTENTIE)

SURA

Exclusieve herenmode

Heerlen: Prinsesdijk
Schiedamschen: Heerlenweg

(ADVERTENTIE)

NERGENS

zo'n Kwaliteit voor zo'n prijs!

vlotte laars met makkelijke hak en gesparringen. In zwart en ijswit. Maten 36 t/m 41 Adviespr. 79.95 alleen vandaag bij Bristol slechts 37.50

BRISTOL

schoenen en vrijetijdskleding

Heerlen: Hoogeweg 2 - 4
Moerssen: 'Au Ciel' - Kullenstraat 75
Kerkrade: Nulanderstraat 102
Sittard: winkelcentrum den Tempel

(ADVERTENTIE)

Bezorgdheid

De schietpartij heeft in het Congres opnieuw tot grote bezorgdheid geleid over de Amerikaanse aanwezigheid in de Golf. De druk op president Reagan om de zogenaamde 'War Powers Act' van kracht te laten zijn - die hem verplicht toestemming aan het Congres te vragen voor alle militaire acties in de Golf - nam gisteren daarom opnieuw toe. Volgens Amerikaanse bronnen is er ook in de Golfstaten sprake van toenemende bezorgdheid.

(ADVERTENTIE)

m

DE LIMBURGE PERSONEELS GIDS

Vandaag op pagina's 28 - 30 - 32 - 34 - 36 - 48 - 50

(ADVERTENTIE)

INTERNATIONALE KUNST EN ANTIK BEURS

van 10 t/m 18 oktober

vandaag geopend

openingsuren: zaterdag en zondagen: van 11.00 - 18.00 uur. werkdagen: van 14.00 - 22.00 uur.

GEULHAL VALKENBURG

(ADVERTENTIE)

keukencentrum muyters

mét keuken voor uw geld!

Hoofdealer en dealer van:

Arbur Bonnet
Daggenpohl
Bruynzeel

Praxis Keukenshop
Heerlen: Heerlenbaan 239
Tel. 045-417750

Praxis Keukenshop
Beek: DSM-straat 5
Tel. 04402-71111

OPINIE

- Toekomst weer zonnig voor Europese ruimtevaart. PAGINA 4
- Tibet is de Chinese overheersing beu. PAGINA 5

SPORT

- PHIL ANDERSON koerst volgend jaar in de Nederlandse ploeg Transvemij. PAGINA 23

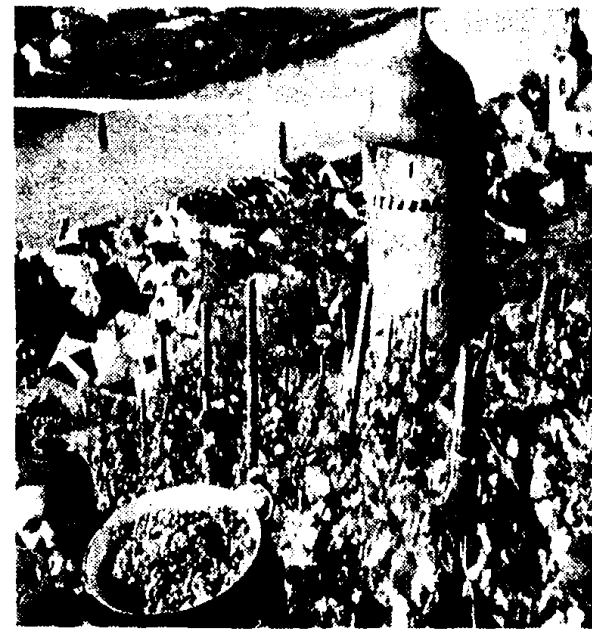
De gehavende linkerknie van Roda-speler Danny Hoekman wordt onder handen genomen door dr. Juij, chef-arts van het Centre de Cure Marine in Bretagne. Foto: DRIES LINSSEN

HOEKMAN EN CALDERWOOD OP RETRAITE IN FRANKRIJK.

De Roda JC-spelers Danny Hoekman en Jimmy Calderwood revalideren op dit moment in Bretagne. Het Limburgs Dagblad zocht het verhaal op.

PAGINA 26

Oktober: WIJNMAAND

De wijnproducerende landen maken zich in deze dagen op voor de jaarlijkse grote klus: het binnenhalen van de wijn oogst. Omdat we ook in Nederland steeds meer (en beter) gegist druivesap drinken, vandaag een bijlage over het fenomeen wijn. Met reportages, tips en adviezen.

VANAF PAGINA 27

• Oktober: het oogsten kan beginnen.

LIMBURGS WOONBLAD

- Actie Zuinig Stoken weer van start.
 - Kunst- en antiekbeurs in de Geulhal.
- VANAF PAGINA 39

VRIJUIT OP ZATERDAG

- Hoe vergaat het Joop den Uyl in de luwte?
 - De computer kan nu ook stenografisch lezen.
 - De 'nieuwe' Makro in Nuth is goed beveiligd.
- VANAF PAGINA 43

De vanden van Roda JC op de JONGERENPAGINA (51)

(ADVERTENTIE)

Lekker uitslapen, lekker brunchen, heerlijke zondag!

Doe eens wat anders met de zondag. Slaap lekker uit, maak er iets moois van en kom brunchen in het Grand Hotel. Tussen 12.00 en 15.00 uur staat een uitgebreid feestelijk buffet voor u klaar, met de lekkerste vis- en vleesgerechten en bijzondere zoete en zoute lekkertijen. Onze pianist zorgt voor de steervolle omlijsting.

En toch maar f 29,50 per persoon. Voor kinderen maken wij daar graag 15 gulden min een kwartje van. Heerlijke zondag!

Meestelijk eten, Vorstelijk slapen.

Grand Hotel Heerlen

De Grote Markt 23, 6401 CA Heerlen. Tel. 733846. Alle kamers voorzien van bad, douche, toilet, TV, radio, telefoon, minibar en meer.

muziek film beeldende kunst theater literatuur

met de kleine en de grote
redactie jos frusch, tel.: 045-739277

'Transparanties' in Perroengalerie

MAASTRICHT – In de Perroengalerie op het Vrijthof in Maastricht begint morgen de expositie 'Transparanties', waaraan vijf kunstenaars deelnemen: Frits Nolte, Jaap van de Pol, Marina Schoenmaekers, Kees van Gilst en Bets Verdonk. De expositie loopt tot en met 1 november en is geopend van woensdag tot en met zaterdag van 13.00 tot 18.00 uur.

De vijf kunstenaars geven allen op hun eigen manier vorm aan het begrip 'transparantie'. De Amsterdammer Frits Nolte toont twee-dimensionaal aquarelachtig werk, van Jaap van de Pol uit Edam worden zwart-wit werken op papier getoond en van de Maastrichtse Marina Schoenmaekers zijn enige aquarellen te zien en de installatie 'Feathers on water', waarin de overgangsfase van water naar damp een belangrijke rol speelt. Een groot object van Kees van Gilst uit Middelburg is opgebouwd uit stroken gaas, waardoor licht kan vallen en Bets Verdonk uit Amsterdam exposeert heel esthetische werkstukken van Chinees papier.

Sjef Kreutzer in Borgloon

BORGLOON – De bekende Maastrichtse beeldhouwer Sjef Kreutzer (78) exposeert momenteel een groot aantal recente werken in de historische Gasthuiskapel aan de Graethestraat in Borgloon. Deze tentoonstelling – met beelden uit hout gekapt of in brons gegoten – is vandaag en morgen te bezichtigen, alsook zaterdag 17 en zondag 18 oktober.

De opening van de tentoonstelling, vandaag om 18.00 uur, valt samen met de uitreiking van de eerste poëzieprijs van het Willemsfonds, provinciaal verbond Limburg en van de Vereniging van Belgisch en Nederlands Limburgse Auteurs, de VLA.

Mark de Fraye in Fotogalerie 68

HOENSBROEK – In Fotogalerie 68, poortgebouw Kasteel Hoensbroek, is tot en met 9 november een collectie werk te zien van de Belgische fotograaf Mark de Fraye. De galerie is

● Experimentele foto van Fons Verhoeve

geopend van van maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 12.00 en van 13.30 tot 17.00 uur; zaterdag en zondag van 13.30 tot 17.00 uur.

De foto's van de in 1949 in de Belgische Congo geboren Mark de Fraye zijn samengevoegd tot grote reeksen. Hij gebruikt de kleur als verbinding tussen beeldelementen.

Foto's en sculpturen in Maaslandcentrum

STEIN – Gisteravond is in het Maaslandcentrum aan de Burg. Maenenstraat van Elsloo een expositie van start gegaan met mergelsculpturen van Arthur Heyen en experimentele fotografie van Fons Verhoeve. De tentoonstelling duurt tot en met 18 oktober en is geopend van maandag tot en met zaterdag van 16.00 tot 22.00 uur en zondag van 11.00 tot 15.00 en 18.00 tot 22.00 uur.

Beide exposanten zijn afkomstig uit Stein. Arthur Heyen heeft zich na een periode van fotograferen helemaal gestort op zijn nieuwe hobby: mergelbeelden. De oude culturen fungeren voor hem als bron. Alfons Verhoeven experimenteert veel met nieuwe fotografietechnieken. Hij exposeerde zelfs in het Stedelijk Museum van Amsterdam.

Recent werk van Frank Mandersloot

MAASTRICHT – In het Maastrichts Bonnefantenmuseum wordt tot en met 8 november recent werk getoond van de in Amsterdam woonachtige kunstenaar Frank Mandersloot (1960). Samen met foto's van Broodthaers en schilderijen van Ger Boosten kan deze tentoonstelling op de afdeling moderne kunst van het museum van dinsdag tot en met vrijdag worden bezichtigd van 10.00 tot 17.00 uur, zaterdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur.

Mandersloot kreeg de laatste jaren bekendheid met grote sculpturen van watervast multiplex, dat glimmend wordt gelakt of met olieverf wordt beschilderd. De fysieke omgang met het materiaal vormt bij Mandersloot een belangrijk element bij het tot stand komen van een sculptuur.

MAASTRICHT – De Stadschouwburg van Maastricht was de lokatie waar gisteren de Hustinxprijs, voor de eerste maal in zijn nieuwe vorm, met passende feestelijkheid werd uitgereikt. Michel Huisman was de laureaat, zoals eerder werd bericht, een kunstenaar wonend en werkend op Heerlerbaan, dat voorgelegenheid werd gegeven tot de regio Maastricht lagesse, die de jury van de Beek, William van der Beek, Ad Petersen – t in de overtuiging zich aan de reglementaire lingen te houden en die in dit geval stellig bij niemand bezwaar zal ontmoeten. In zijn nieuwe vorm behoort de Hustinxprijs qua financiële omvang (f 50.000,-) tot de meest respectabele van Nederland. Niettemin, zo verzocht de jury te bedenken, gaat het om een aanmoedigingsprijs voor een jong kunstenaar en niet om de bekroning van een levenswerk. Met zijn dertig jaar valt Michel Huisman ruimschoots binnen die norm.

Als de aanmoedigingsprijs mocht suggereren dat de ontvanger nog aarzelen staat aan het begin van een carrière, dan mogen wij al snel vaststellen dat het werk van Michel Huisman zonder veel bedenkingen in aanmerking kan worden gebracht – misschien niet voor de term 'levenswerk' – maar toch voor de term 'oeuvre' om het zeer persoonlijke karakter dat het heeft en zijn grote consistentie.

Meer dan menig kunstenaar van zijn generatie heeft Michel Huisman zich geprofileerd – en dat niet door zijn overigens schaarse verschijning in het openbare leven in een zwartwitte uitmonstering van elegantie – maar door het karakter van zijn werk, dat zich nauwelijks met iets anders in de beeldende kunst – beeldende kunst is al een beperkt begrip – laat vergelijken, al is de naam Tinguely wel gevallen: op losse gronden. Dat oeuvre is ook niet gering van omvang: tentoonstellingen in Aken, Heerlen, Venlo en laatstelijk in het Rijksmuseum Twente hebben dat aangevoeld – en het werk gaat voort, nooit belemmerd door tekort aan denkbeelden en vindingrijkheid.

Mekanieken

Oppervlakkigheid is het laatste wat men zijn werken kan toedichten. Niet alleen laat de toewijding, de intensiteit, waarmee zijn werken – bij hun verrijding en raatselachtige vormgeving – voorzien zijn van uiterst vernuttige mekanieken die gedachte niet toe, ze zijn ook alle duidelijk ontstaan op basis van een wereldbeeld dat van oorsprong wellicht niet vrolijk is, maar waarover het denken bezonken is dan zijn leeftijd doet verwachten. Die indruk is voor het eerst opgedaan bij het bezoek aan een van Huismans eerste ateliers.

● Michel Huisman (rechts) neemt de prijs in ontvangst van mr. Paulissen.

Het schijnt zijn lot te zijn van de ene lokatie naar de andere te worden verjaagd, en ook zijn huidige behuizing blijkt nog maar zeer tijdelijk, ofschoon zij meer dan ooit het stempel draagt van zijn persoonlijkheid: vanaf de ingevuurde huisbel – 'hier trekken', vervaardigd van een piano-onderdeel en door een minuscuul lampje verlicht – tot in het interieur waarin een oude grammofoon met veerwerk en slinger – een vertrouwd beeld – en een 78-toeren plaat van Kathleen Ferrier met verazend volume de sleer bepaalt voor de bezoeker. Vanuit mysterieuze objecten staren ascetische hoofden hem aan met blikken op oneindig. Hun droefenis schijnt in tegenspraak met feestelijke slingers, die niet blijven aangebracht terwille van iets voorbijgaands als een verjaardag of de toekenning van een prijs, maar het jaar rond getuigen van het vermogen van de bewoners troost te vinden in een zwarte wereld.

Robots

In dat eerste atelier nu stond buiten opgesteld – hoe verwonderlijk dat het door niemand was opgemerkt – een hele meters hoog object van op nieuw uitgevonden raden, waar tussen twee robotachtige figuren zich op noodlottige wijze voortbewogen in een onontkoombaar gaarrel van kabels. De symboliek was niet al te raadselachtig, maar opmerkelijk was dat de robots zeer menselijke, ja edele hoofden hadden en daarmee was al het spanningsveld aangeduid waarin, tussen positief en negatief, alle werken van Huisman hun lading krijgen. Het lag voor de hand dat Huismans creaties – zijn monotypes daarbij inbegrepen – met hun poëtische uitstraling en misschien ook wel zijn eigen verschijning hem de naam zouden bezorgen een romanticus te zijn. Op zich geen negatieve kwalificatie, maar een onjuiste, indien zij zou suggereren dat deze creativiteit zijn oorsprong vindt in een hoogst individuele emotie. De denkwereld van

Huisman, dunkt ons, heeft niets van het elitaire. Zij betreft mens en maatschappij, de wereld, tijd en eeuwigheid, gevoelens van algemene gelding, zeer benoembaar indien nodig.

Niet uitgesproken zijn zij niet 'onuitsprekelijk', zoals het juryrapport ze noemt als 'gevoelens waar het in de kunst om gaat'. Was dat in zijn vroegste grote werk al zo – in zijn laatste is dat nog zo: het is in opdracht van een architectengroep en het ABP geplaatst in een modern geotilleerd winkelcentrum en geeft daar aan het dagelijks bedrijf een nauwelijks peilbare dimensie. Hoeveel zwarte humor er schuilt in het aan tijden gebonden krassen van zes kraaien, hoog in de lichtkoepel, wie zal het zeggen. Dat kinderen er soms van moeten huilen vermeldt de schep- per met ongerustheid. Niemand die hem zijn creaties tot leven heeft zien wekken tijdens exposities twijfelt aan de mensgerichtheid – zoal niet mensvriendelijkheid – van zijn arbeid: wie in die optredens een vorm van exhibitionisme ziet, met body art en videokunst in musea overigens geen onbekend verschijnsel, is onwelwillend of blind.

Temperament

Uit hetzelfde spanningsveld dat aan zijn grote werken gestalte geeft, komen ze alle voort en ook met zijn komende zal dat noodgedwongen zo wezen, omdat zij oprecht beantwoorden aan een temperament. En aan een veelzijdige begaafdheid tenslotte, die poëzie omvat, muziek, vormgeving en techniek – in ieder object onder één noemer gebracht. 'Alles heeft vorm', verklaart Huisman met nadruk, 'en onderlinge relatie', terwijl hij de reactie bestudeert van zijn bezoeker op de muziek van Kathleen Ferrier. En de laatste reden waarom hij geen romanticus wil worden genoemd, geen bevoegene – zelfs de naam kunstenaar zint hem niet – ligt hierin: meer dan de expressie bekommert hem het onderzoek. Het onderzoek naar de vorm en het voorkomen van de dingen, mate-

riële en immateriële. Vandaar dat hem vergeefs zocht onder H in het adresboek.

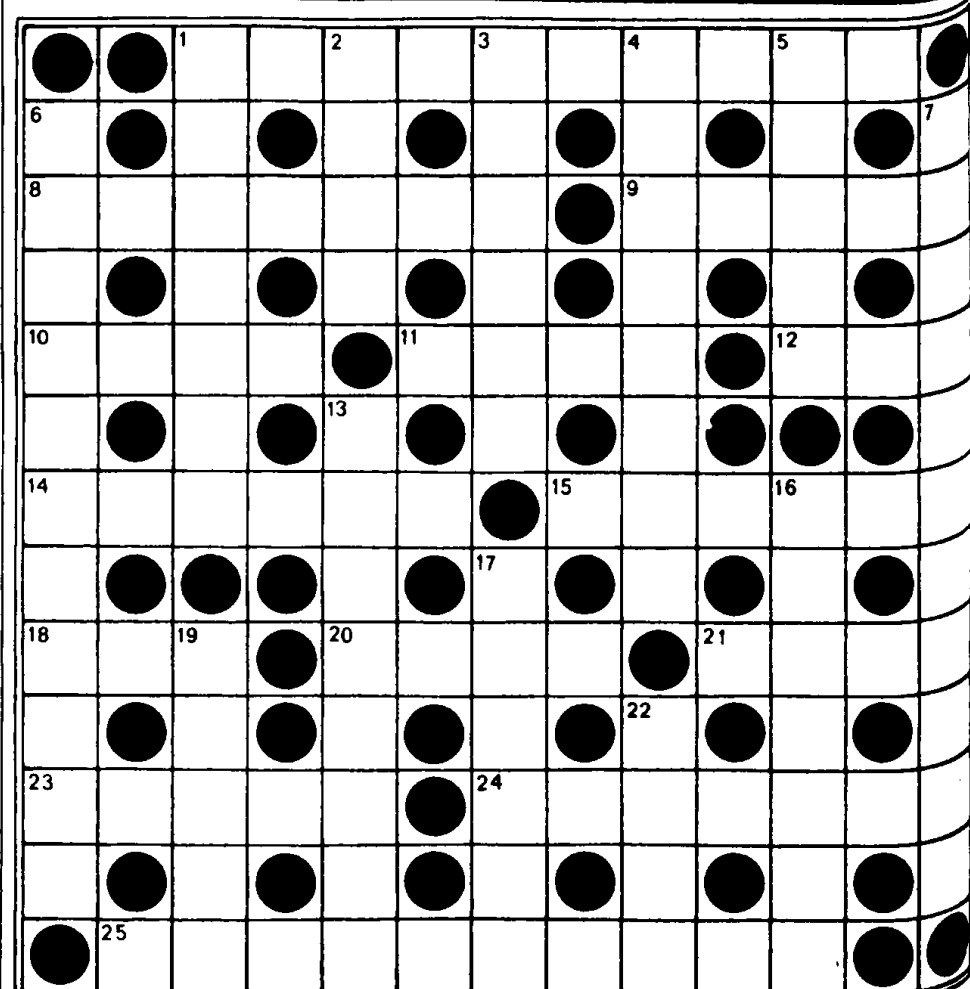
Hij identificeert zich met zijn onderzoek – terecht noemt het juryrapport zijn 'onderzoekende, speelse uitvindingsgeest'. Wij wisten dat van het eerste bezoek en van ontvangen poststukken. Het atelier werd aangeduid met de letters in rotschrift 'Morfologisch Instituut', de poststukken met een stempel 'Institut Morphologique Neerlandais' humor kenmerkt een schrander man.

Pieter Defesch

Oplossing van gisteren

- g - m - - v -
g e n o e g e
- r o k - e r
f a t - r a t
- a e r a - o
o m r i j d e n
s t e n o - e
- e n - n o n

CRYPTOGRAM

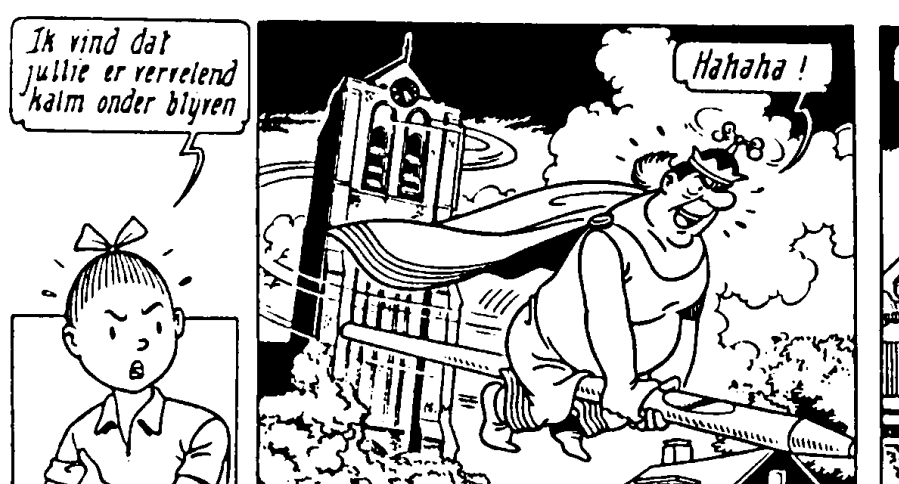
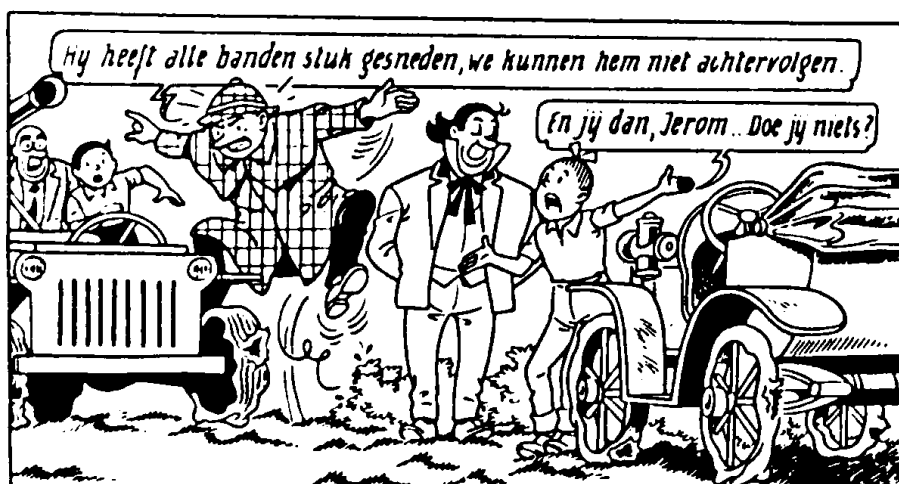
Horizontaal:

1. Ik kon niet helpen toen oma de schotel liet vallen. 8. Die vlek van het ijs moet 'r daar toch wel uitgaan. 9. Vijf vrije eendjes zwemmen bij ons in de tuin. 10. Dit snapt iedereen leek nog wel. 11. Wil je even kijken welke grondsoort dat is? 12. Dit staat daarmee gewoon en heren slijk. 14. G. heeft rappe vingers en lange ook. 15. U mag een keer het huishouden doen. 18. Pas eens op: het is de kool niet waard. 20. Ik vraag in kode een lap stof. 21. Deze voelt zich in brak water best thuis. 23. 'k Ben er twee keer aan huis geweest en toen steeds in de uitbouw ontvangen. 24. Ik heb Arie ter onderzoek naar Afrika gestuurd. 25. Als dode verdien ik aardig behandeld te worden.

Verticaal:

1. Ik rook in de mop of de slagroom vers was. 2. Loop es niet met een schone gezicht rond alsof je de baas bent. 3. Ben wij 't lef om het nog niet zeker te weten? 4. Een heerlijke, vallende geur. Geen enkel wild zwijn waagt zich langs water. 6. Ik snap niet dat ge er zoveel pas over het voorgerecht maakt. 7. In de is de bakker niet te genieten. 13. Je moet niet te vloeken al heb je er maar drie om. 16. Onze wereld is van karakter niet anders. 17. Degene die aan de bel trekt, moet alles regelen. 19. 'k Roep mijn kaartspel den om een spelletje te spelen. 22. Er is wel een auto-onderdeel verloren gegaan.

de woeste wespen

panda en de meester-wil

recept

Gemarineerd staartstuk

Benodigdheden voor 6 à 7 personen:
1½ kg staartstuk, ① rode wijnazijn,
½ l water, 2 el olie, 2 uien, 2 laurier-
bladeren, 4 kruidnagelen, 1 tl tijm, 3
el gehakte peterselie, 125 g boter, ±
30 g boter.

Marinade: breng in een pan de wijn-
azijn en het water aan de kook. Voeg
toe de olie, de gesnipperde uien, lau-

rierbladeren, kruidnagelen, tijm en de
peterselie. Laat alles 15 minuten
zachtjes trekken, neem daarna de pan
van het vuur en laat de marinade koud
worden.

Dep het vlees droog, bestrooi het met
zwarte peper en leg het 24 tot 36 uur in
de marinade. Vergeet niet het vlees af
en toe te keren.

Verhit 125 g boter, wacht tot het
schuim van de boter is weggetrokken
en schroei daarna het vlees rondom in
tien minuten dicht. Draai de energo-

bron lager, voeg nog het stukje boter
toe en laat het vlees 60 tot 70 minuten
zachtjes braden. Neem vlees uit de
pan, verpak het in aluminiumfolie en
laat het een kwartiertje rusten.

Neem de helft van het braadvlees en
voeg daaraan 2 tot 3 dl gezeefde mari-
nade aan toe en roer alle aanbaksels
van de bodem van de pan en laat even
flink doorkoken. Snij het vlees in de
gewenste hoeveelheden.

TIP: Groef er rode kool, appelmoes en
gekookte aardappelen bij.

h. meijer

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad

Directie:

J. Drost

mr. F.A.M. van Hellemont

Hoofdkantoor:

In de Cramer 37

6411 RS Heerlen

Bank: Paribas, Heerlen

rek. no. 63 36 90 019

Giro: 10 35 100

Tel.: abonneementen:

045-739881

advertenties:

045-739886

Bijkantoren:

Brunssum 045-2540

Geleen 04494-4000

Hoensbroek 045-2100

Kerkrade 045-452932 4550

Maastricht 043-2540

Schaesberg 045-3110

Roermond 04750-1000

Sittard 04490-1500

Valkenburg 04406-1500

Telex:

redactie

overige afdelingen

Abonnementenprijs

per kwartaal

per maand

Kabinet werkt aan nieuw voorstel over basisverzekering

lend kunnen verzekeren. Aanvankelijk wees het kabinet dit deel van de plannen-Dekker af. Het voorlopige standpunt bleef uitgaan van gescheiden financiering voor ziekenfonds- en particuliere verzekering. Belangrijke reden was dat berekeningen van het Centraal Planbureau erop wezen dat grote groepen werknemers sterk inkom-

mensverlies zouden lijden als één verzekeringsstelsel zou worden ingevoerd. Vooral op aandringen van het CDA in de Tweede Kamer beloofde het kabinet zich opnieuw te beraden.

Een rapport van het wetenschappelijk bureau van deze partij geeft ook de ontwikkeling naar één basis- of volksverzekering aan. Voor een

groot deel van het pakket zou men zich tegen premie naar draagkracht kunnen verzekeren. Wel moet ook een vaste premie worden betaald, anders komt de financiering niet rond.

Nieuw

Betrekkelijk nieuw echter in het voorstel zoals dat in het kabinet aan de orde komt, is het idee het peil van de huidige ziekenfondsloongrens (ongeveer 50.000 bruto per jaar) als maximum voor de basispremie te nemen. De plannen van Dekker gingen uit van ongeveer 65.000 (het maximumbedrag waarover premies volksverzekeringen worden geheven). Op die manier kunnen de premies voor kwetsbare groepen als ouderen en kleine zelfstandigen laag blijven.

Kabinet stemt in met strafverhoging Maximumstraf voor ontvoering 15 jaar

DEN HAAG - De maximumstraf voor ontvoering wordt op 15 jaar gebracht. Thans nog geldt een maximumstraf van 12 jaar. Als de gijzeling de dood ten gevolge heeft wordt betrokkene gestraft met levenslange gevangenisstraf of veroordeeld tot een straf van ten hoogste twintig jaren. Dezelfde maxima zullen gelden voor degene die de gegijzelde 'een plaats verschaft'.

Het kabinet heeft gisteren inge-

stemd met een voorstel tot verhoging van de strafmaxima in geval van gijzeling, zo is na afloop ervan meegedeeld. De verhoging van de maximumstraf op ontvoering tot 15 jaar betekent voor dit delict een keuze voor de langste tijdelijke gevangenisstraf die het wetboek van strafrecht kent.

Minister Korthals Altes (Justitie) meent dat van de verhoging van de strafmaxima een afschrikwekkende werking kan uitgaan. In een toelichting op het voorstel wordt erop gewezen dat de pakkans in de tot nog toe voorgekomen gevallen vrijwel honderd procent is gebleken.

In geval van ontvoeringen gaat het - aldus de toelichting - in de regel om lang van te voren beraamde acties waarbij het de daders uitsluitend gaat om het financiële voordeel, terwijl hen het leed dat zij de ontvoerde en diens gezin aandoen koud laat. „Deze delicten zijn uitvloeisel van koele berekening,” aldus de toelichting.

VS waarschuwen Manila: hulp stopt bij coup

WASHINGTON - De Verenigde Staten hebben het ongedurige leger op de Filipijnen gewaarschuwd dat een militaire coup kan leiden tot stopzetting van de Amerikaanse hulp. Onder-minister voor Oost-Azië Gaston Sigur wees erop dat de Verenigde Staten wettelijk verplicht zijn de militaire hulp te staken aan een land waar een wettig gekozen gekozen burgerregering door een militaire coup ten val wordt gebracht.

In het afgelopen begrotingsjaar hebben de Verenigde Staten voor 406 miljoen dollar hulp aan de Filipijnen gegeven, waarvan 100 miljoen militaire hulp. Het leger, aldus Sigur, dient het hervormingsbeleid van president Corazon Aquino te steunen.

(ADVERTENTIE)

FAX-VEZ
VOET TOCHT
ZATERDAG 10 OKTOBER
Fakkeltocht - Lichtprocessie naar Kapel "in 't Zand" voor jongeren en ouderen
VERTREK: KATHEDRAAL ROERMOND 19.30 UUR
De tocht wordt besloten met een Eucharistieviering in het Kruiswegpark van de kapel

MARIAJAAR

wereldmissiemaand HULP MET OVERTUIGING

GIRO 1045000
missiebuero Roermond
Rabo-Bank Roermond: 14.41.01.408

Fransen trekken lijn via Lille door naar Calais

België wil TGV

op nieuw spoor

BRUSSEL - De Belgische regering heeft gisteren in principe besloten tot de aanleg van een speciaal spoorweginet voor hogesnelheidstreinen, de zogenaamde 'TGV'. Dat net zal het reeds bestaande Franse TGV-net via Brussel moeten verbinden met Nederland en de Bondsrepubliek.

De TGV-treinen zullen in België grotendeels over speciale, nieuw aan te leggen beddingen moeten rijden. Het zou volgens de regering niet rendabel zijn als deze supersnelle treinen, die snelheden tot 300 kilometer per uur kunnen halen, over bestaande rails zouden moeten rijden, omdat die niet geschikt zijn voor dergelijke hoge snelheden.

De Belgische minister van Verkeer Herman De Croo heeft het mandaat gekregen om met zijn collega's in Frankrijk, Nederland, Groot-Brittannië en de Bondsrepubliek over de aansluitingen van het Belgische TGV-net te gaan onderhandelen. Bovendien zullen eerst de financiering van het project, de te verwachten opbrengsten en de gevolgen voor het milieu onderzocht worden.

alvorens de regering-Martens een definitief besluit neemt.

De Belgische principe-beslissing komt op dezelfde dag dat de Franse regering bekend maakte om het TGV-net vanuit Parijs via Lille door te trekken naar Calais, waar de treinen in 1993 een aansluiting zullen vinden op de dan voltooide tunnel onder het Kanaal. Daarom worden ook de Britten in de TGV-onderhandelingen betrokken.

Aanvankelijk was sprake van een lijn Parijs-Amiens-Calais, waardoor een aansluiting naar België een stuk moeilijker zou zijn geworden. Vanuit Lille - dat vlak tegen de Belgische grens ligt - zal de TGV-lijn volgens de voorlopige Belgische plannen naar Brussel lopen. Van de Belgische hoofdstad zal een lijn via Luik naar Westduitsland moeten leiden, en een andere via Antwerpen naar de Nederlandse grens.

Hoe het tracee van de aftakkingen zal worden is nog onbekend en daarover zullen uitgebreide onderhandelingen nodig zijn. Minister De Croo zei vrijdag te verwachten dat de TGV vanuit Brussel hoofdzakelijk over de bestaande spoorlijn via Antwerpen naar de Nederlandse grens (Roosendaal) zal gaan rijden.

Nieuw

Maar het definitieve besluit daarover hangt af van wat de Nederlandse regering met de supersnelle treinen wil. Zou Nederland zich tegen de verwachting in - ook uit spreken voor een TGV-net op nieuwe beddingen, dan zijn hele andere varianten mogelijk. Er is al gesproken over een lijn die langs Antwerpen rechtstreeks naar Rotterdam en vervolgens Amsterdam zou kunnen lopen.

Voor de oostelijke aftakking, via Luik of Maastricht naar Keulen, zal vrijwel zeker wel een nieuwe spoorlijn nodig zijn.

Geen aanpassing eindbod Van Dijk wijst verzoek CFO af

DEN HAAG - Minister Van Dijk is niet bereid zijn eindbod aan de ambtenarencentrales aan te passen. Dat blijkt uit zijn antwoord aan CFO-voorzitter De Jong, die in een open brief had verzocht de loonsverhoging die hij aanbiedt, gelijkmatiger over alle ambtenaren te verdelen. In het bod van Van Dijk gaan de salarissen van lagere ambtenaren met 0,3 procent omhoog en die van de hogere met 1,3 procent.

Van Dijk zegt al tegen zijn zin een concessie te hebben gedaan door een hoger totaalbedrag uit te trekken voor de inkomensverbetering van de ambtenaren. Verder wil hij niet gaan. De minister acht het onjuist om de pakketvergelijking buiten het koopkrachtplaatje te laten.

Wel is hij bereid de uitkomsten opnieuw te bespreken om een gezamenlijke lijn uit te kunnen zetten. Bij de pakketvergelijking is gebleken dat lage ambtenaren in het algemeen meer in handen krijgen dan hun collega's in het bedrijfsleven en de hogere ambtenaren minder. Daarom zou voor die categorieën de loonstijging groter moeten zijn.

Overigens noemt Van Dijk de koopkrachtontwikkeling van de ambtenaren, ook op de lagere niveaus, 'niet onbevredigend'. Vergeleken met de stijging van een half procent

Ook geruchten over vrijlating Heleen Passtoors ANC-leider Govan Mbeki nog dit weekend vrij

DEN HAAG - De 76-jarige Govan Mbeki, met Nelson Mandela en Walter Sisulu de belangrijkste van de zogenaamde Rivonia-gevangenen, die reeds vanaf 1964 in Zuidafrikaanse gevangenis worden vastgehouden, komt nog dit weekend vrij. Al wekenlang

doen er geruchten de ronde, dat Mbeki als eerste van de Rivonia-groep 'op humanitaire gronden' in vrijheid zal worden gesteld.

Voorts bestaat in Zuidafrikaanse ANC-kringen het vermoeden dat ook de vrijlating van Heleen Passtoors op de een of andere manier bij deze zaak betrokken is. De Zuidafrikaanse minister van Buitenlandse Zaken Roelof 'Pik' Botha verklaarde vanuit Parijs voor de Zuidafrikaanse tv dat hij, onder andere daarover een uitgebreid gesprek heeft gehad met zijn Belgische ambtgenoot Leo Tindemans.

Tindemans is voor het onderhouden van Parijs gevogelen en heeft bevestigd dat hij met Botha over de Belgische Heleen Passtoors heeft gesproken. Kringen rond Heleen Passtoors, die in de gevangenis van Pretoria een straf uitzit van tien jaar vanwege terroristische activiteiten, houden het erop dat zij binnen zes maanden vrij zal zijn.

De vrijlating van Mbeki, die ons uit betrouwbare bron werd gemeld, zal dus vrijwel zeker dit weekend plaatsvinden. Donderdag kreeg Mbeki's advocate in Johannesburg, Priscilla Jana, een dringend telegram vanuit de gevangenis van

Robbeneiland, waarin Mbeki haar vraagt om hem zo snel mogelijk te komen bezoeken. Advocate Jana bevestigde op de hoogte te zijn van de geruchten over een mogelijke vrijlating van Mbeki, wiens gezondheid niet al te best zou zijn.

CDA-vragen over euthanasie-pil voor kinderen

DEN HAAG - Het CDA-Tweede Kamerlid Borgman wil van de ministers Korthals Altes (Justitie) en Brinkman (WVC) weten welke stappen zij denken te ondernemen tegen de artsen van het Amsterdamse Emma-kinderziekenhuis, die volgens een artikel in Het Parool dodelijke pillen meegeven aan ongeneeslijk zieke kinderen.

Het Parool publiceerde gisteren een interview met de oncoloog (kankerdeskundige) professor dr. P.A. Voute, die zegt dat kinderen in de leeftijd van vijftien tot achttien jaar van hem pillen hebben meegekregen om een eind aan hun leven te maken op een tijdstip dat zij zelf wensen.

Scholen vinden regeling-Deetman te omslachtig

DEN HAAG - De onderwijsbonden KOV, PCO en Abop willen dat minister Deetman van Onderwijs zijn plan om zieke leerkrachten te vervangen en tegelijkertijd 2200 leerkrachten aan werk te helpen, snel aanpast. De organisaties zijn bang dat de werkgelegenheid voor de 2200 onderwijzers in het water valt omdat de schoolbesturen toepassing van de regeling te omslachtig vinden.

Toen Deetman zijn plan presenteerde, maakten de bonden er al bezwaar tegen. Ze voorzagen dat scholen niet uit de voeten konden met de vervangers omdat alleen groepen van circa acht scholen over een vervanger kunnen beschikken. In de praktijk reizen invallers van de ene school naar de andere, aldus de onderwijzersbonden. Vooral gebieden

Onderwijsbonden: banenplan dreigt te mislukken

met kleine verspreid liggende schooltypen kunnen met de regeling niet uit de voeten. In grotere plaatsen speelt de identiteit van de scholen een rol. Het komt voor dat één leerkracht niet tegelijkertijd aan de katholieke, de openbare en de protestantse school mag vervangen.

De woordvoerder van de KOV kritiseert de schoolbesturen hierom. Hij meent dat sommige de identiteit van de school misbruiken om te kunnen ontsnappen aan de organisatorische rompslomp die de regeling met zich mee brengt. Hij betreurt dat omdat ze daarmee de

werkgelegenheid in het onderwijs schade doen. Abop-woordvoerder Aat Slidrecht wijst erop dat scholen die geen zin hebben om mee te doen, gewoon zelf vervangers zoeken en zo de organisatorische moeilijkheden van Deetmans plan omzeilen.

Hoeveel leerkrachten er inmiddels dank zij dit plan een baan hebben, is niet duidelijk. Volgens het ministerie van Onderwijs is er tijd nodig om de samenwerking tussen de scholen onderling te regelen. Pas als er 'pools' van acht scholen gevormd zijn, kunnen de extra krachten aangevraagd worden. „Wij kunnen het overleg tussen de scholen niet forceren,” aldus de woordvoerder van het ministerie, „maar het geld ligt klaar.”

Apen terug

De Russische biologische kunstmaan die de afgelopen dagen in het nieuws was door het 'baldadig' gedrag van één van de twee apes aan boord, keert maandagochtend naar de Aarde terug. Volgens de experts gebeurt dat niet omdat er problemen zijn. Het gezamenlijke project van Russische en Amerikaanse biologen en medici zou maximaal een dag of 14 duren. De satelliet werd op 29 september gelanceerd. De apes verkeren in een redelijke conditie, ondanks het probleem dat het automatische voederapparaat van een van hen na enkele dagen dienst weigerde.

Ambassade

De Amerikaanse Senaat heeft een amendement goedgekeurd waarin president Reagan wordt geraadg van de Sovjetunie te verzoeken de in aanbouw zijnde Russische ambassade op Mount Alto in Washington weer af te breken en op een andere plek te bouwen. Mount Alto is de hoogste heuvel in Washington en ligt op bijna 120 meter boven de zeespiegel, volgens senatoren - zoals de Republikein Jesse Helms van Californië - de meest geschikte plek om heel Washington af te luisteren.

Asielzoekers

De gemeente Amsterdam is bereid 1500 asielzoekers op te vangen. Hoe en waar deze mensen gehuisvest moeten worden, is echter nog niet bekend. Op dit moment voert de gemeentelijke Sociale Dienst overleg met Amsterdamse woningbouwcorporaties. Een deel van de vluchtelingen zou in groepjes van drie mensen geplaatst moeten worden in vierkamerwoningen die verspreid liggen over de stad. Ook worden oplossingen gezocht voor opvang in bijvoorbeeld leegstaande hotels of kamerverhuurbedrijven.

Bloot

Een meerderheid van de gemeenteraad in het Twentse Vriezenveen vindt de op bushaltes aangebrachte reclame van de schaars geklede zangeres Samantha Fox voor het tijdschrift High Society 'aanstootgevend' en is strijdig met de goddelijke beginselen. De raad besloot donderdagavond actie te ondernemen, omdat de poster 'groot ongenoegen' opwekt onder de bevolking.

Scheepsramp

Een van de overlevenden van het schip dat dinsdag in het Canal de la Mona tussen de Dominicaanse Republiek en Puerto Rico zonk, heeft gezegd dat er wel meer dan 140 mensen bij de ramp omgekomen kunnen zijn. Omdat het om personen ging die clandestien voer aan wal op Puerto Rico wilden zetten, zijn geen exacte cijfers bekend voor het aantal passagiers dat aan boord was. De politie heeft van een andere overlevende gehoord dat niet het ontploffen van de motor de oorzaak was, maar een gevecht tussen de kapitein en de passagiers op de niet meer dan twaalf meter lange boot.

Ramp

Bij een aardverschuiving in het noorden van Sumatra zijn 18 mensen omgekomen, zo blijkt uit berichten die gisteren Jakarta bereikten. Reddingswerkers hebben volgens de politie tot nu toe een dode geborgen en tien zwaargewonden uit de modder gehaald. De ramp deed zich woensdag voor. Er zouden nog 17 mensen door de aarde bedolven zijn.

Rellen

In de Zuidafrikaanse provincie Natal, waar al weken gewelddadige conflicten voorkomen in de zwarte wijken, zijn opnieuw drie doden gevallen. De politie deelde mee dat een dode viel toen de politie het vuur opende op twee groepen die elkaar met kapmesen te lijf gingen in een zwarte wijk bij de provinciehoofdstad Pietermaritzburg. In een andere wijk viel een menigte een huis binnen en stak daar een 47-jarige vrouw en een 19-jarige jongen dood.

Erfenis

Prins Takamatsu, de jongere broer van keizer Hirohito van Japan die in februari overleed, heeft een vermogen van een kleine 60 miljoen gulden nagelaten. Dit heeft een woerdr van de belastingdienst vrijdag laten weten. De woerdr werd bevestigd ook krantenberichten dat de nalatenschap van de prins met 20 miljoen gulden aan successierechten is belast. Takamatsu, die 82 jaar veerd, heeft zijn weduwe een bezitting van 21.000 vierkante meter in het centrum van Tokio nagelaten.

Bomaanslag in Kaboel: 27 doden

MOSKOU - Bij een bomaanslag in de Afghaanse hoofdstad Kaboel zijn 27 doden en 35 gewonden gevallen, aldus gisteren het officiële Sovjet-russische persbureau TASS. TASS schrijft de aanslag toe aan 'contra-revolutionairen', waarmee het islamitische verzet wordt bedoeld. Het aantal doden en gewonden is volgens het persbureau zo hoog omdat de auto waarin de bom verborgen was in een dichtbevolkte woonwijk stond.

(ADVERTENTIE)

ALTIJD EEN MAATJE GROTER EXTRA SIZE

PIETERS DORTU
HEERLEN MAASTRICHT SITTARD

DEN HAAG – Na ruim vijftien maanden te hebben stil gelegen als gevolg van een mislukte lancering heeft de Europese ruimtevaartorganisatie ESA na de succesvolle hervatting van de lanceringen op 15 september weer alle vertrouwen in de toekomst. Tijdens een bijeenkomst van ministers van alle bij de ESA aangesloten landen, op 9 en 10 november in Den Haag, zal een rapport van de ESA-leiding worden besproken, waarin de Europese plannen op ruimtevaartgebied voor de eerstkomende twintig jaar vervat zijn.

Toekomst weer zonnig voor de Europese ruimtevaart

Het jaar 1986 mag voor de internationale ruimtevaart gerust een rampjaar worden genoemd. De miserie begon al vroeg en wel op 28 januari met de catastrofale explosie van het ruimteveer Challenger, ten gevolge waarvan zeven astronauten om het leven kwamen. Het kleine beetje hoop in Amerikaanse ruimtevaartkringen dat dit ongeluk enkel en alleen het gevolg was van een zeldzame samenloop van ongelukkige omstandigheden werd anderhalve maand later, op 18 april 1986, voorgoed de bodem ingeslagen. Toen explodeerde de modernste draagraket van de Amerikaanse luchtmacht, de Titan 34D, op 300 meter hoogte boven de Californische lanceerbasis Vandenberg. In de kolossale gloedwolk en de daarop volgende waterval van vuur dat grote delen van de basis vernielde, bevonden zich ook de restanten van het neusje van de zalm van de Amerikaanse inlichtingendienst: de spionagesatelliet 'Big Bird' (Grote Vogel) ter waarde van meer dan een miljard gulden.

Tweede

In militaire kringen trok men zich de haren uit het hoofd, want dit was al de tweede mislukking in successie met deze draagraket. Al in augustus 1985 ging door een lanceerfout ook al een Titanraket de lucht in op een manier die niet was voorzien en deze keer ging er een met de modernste fotografische en elektronische apparatuur uitgevoerde spionagesatelliet, het Argus-oog, met een waarde van 1,7 miljard gulden verloren.

Een week later mislukte een proef met een Nike-Orion-raket en op 3 mei moesten de ruimtevaarttechnici opnieuw toezien hoe het werkpaard van de NASA, een raket van het type Delta, 71 seconden na de lancering doodleuk overging tot een vrije val, waarbij een weersatelliet ter waarde van 130 miljoen gulden in rook opging.

Uit dit alles bleek eens te meer dat het in de ruimte brengen van mensen en satellieten een riskante gelegenheid is en voorlopig zal dat ook nog wel zo blijven. Voor de Europese ruimtevaart leek dit alles alleen maar voorspoed op te leveren. Tot die beruchte 28ste januari 1986 had de NASA het altijd gepresteerd om ver beneden de eigenlijke kostprijs met behulp van de space shuttle satellieten voor derden in de ruimte te brengen en was daardoor een onoverwinnelijke concurrent voor andere naties met een ruimtevaartprogramma.

Tegenvaller

Klaus Iserland, technisch directeur van de Europese lanceer-

onderneming voor satellieten, Ariane-space, zei daarover na de ramp met de space shuttle: „Door de explosie van de ruimteveer Challenger zijn we eindelijk van ons fundamentele bestaansprobleem af. Omdat de shuttle op z'n vroegst medio 1988 weer zal starten en dan de eerste jaren daarna geen commerciële lasten omhoog zal brengen, hebben we zeker tot 1992 de gelegenheid te laten zien waartoe we in staat zijn.”

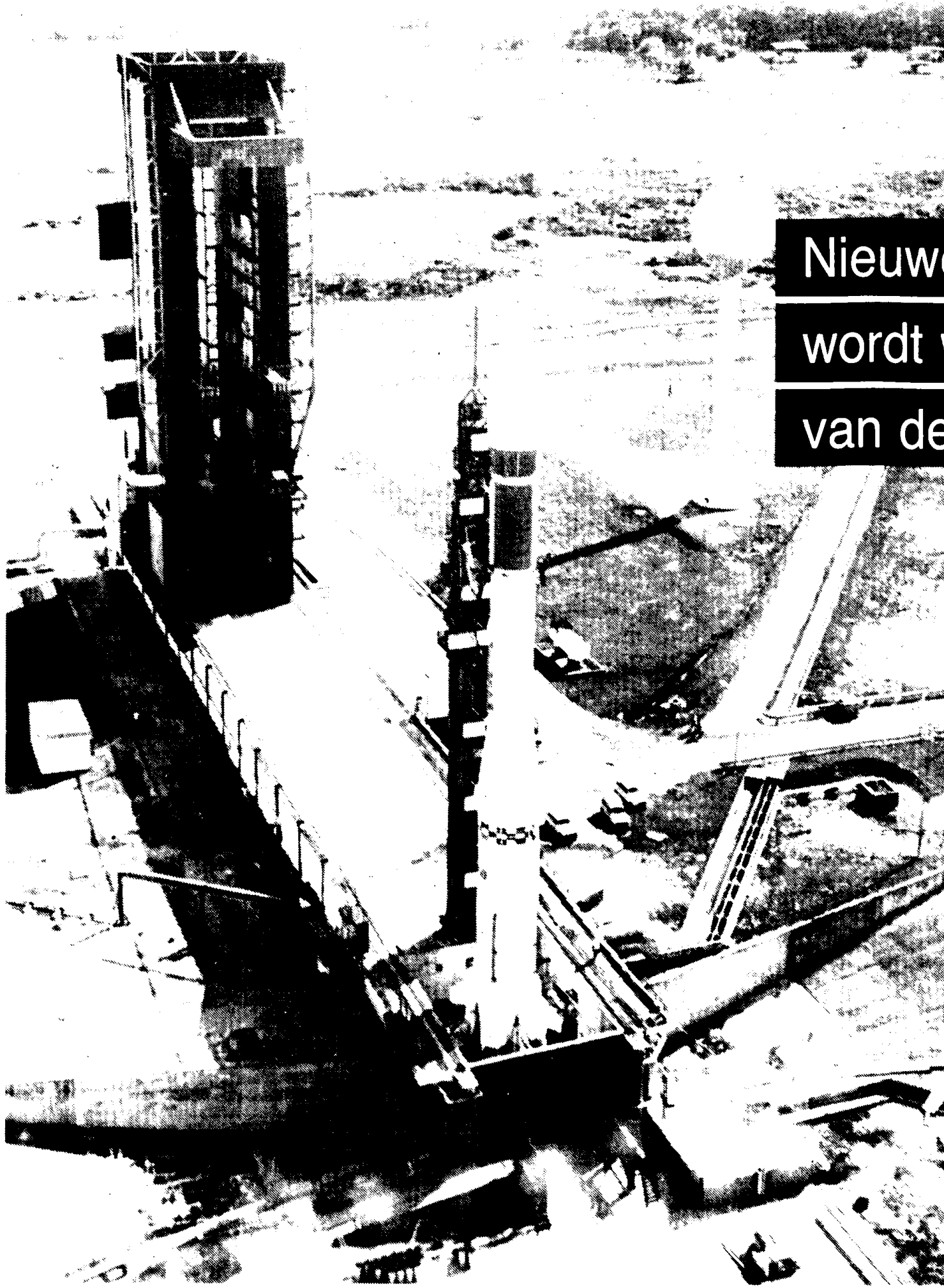
Daar viel op 30 mei 1986 overigens bitter tegen. Het op lanceercentra gevreesde calamiteitspook sloeg toen ook toe op dat van de ESA te Kourou in Frans Guyana. Om 21.53 uur plaatselijke tijd hieven de vier Vikingmotoren van de Ariane-2 raket een totaal gewicht van 219 ton aan Europees precisiewerk van de grond. Al na vijftien seconden verdween het brullende gevaarte in een laaghangend wolkendek. Alles rond deze Ariane V-18 missie verliep volgens het boekje tot ruim vier-en-een-half minuut na de start toen de raket zich op een hoogte van 34 kilometer bevond en voortijde met een snelheid van 18.000 kilometer per uur.

Vanaf dat moment week hij simpelweg van de uitgestippelde route af en kon men niets doen dan hem tot ontplofing brengen. Een kleine 500 miljoen gulden aan fragmenten regenden neer in de Atlantische Oceaan en daaronder bevonden zich ook de restanten van de Intelsat-5, een van de grootste en modernste communicatiesatellieten die ooit in een baan om de aarde werden gebracht. Nu zat de ESA zo ongeveer in hetzelfde schuitje als de NASA en er werd een diepgaand onderzoek gelast naar wat er toch kon zijn misgegaan.

Na talloze onderzoeken, experimenten en aangebrachte verbeteringen, die de Europese ruimtevaart vijftien-en-een-half maand aan de aardbodem gekluisterd hielden, vond de eerste lancering van de Ariane V-19 missie op 15 september jl. plaats. Tot grote opluchting verliep de lancering geheel volgens plan en de twee meegevoerde satellieten, een Australische Aussat en een Europese Eutelsat ECS, kwamen beide netjes in een geostationaire baan om de aarde.

Hermes

Aangemoedigd door dit succes legt men thans de laatste hand aan de details van een omvangrijk Europees ruimteprogramma dat aan zal vangen met de eerste lancering in 1995 van een veel zwaardere raket van de ESA: de Ariane-5. Deze nieuwe raket waarvan de ontwikkeling nu al in volle gang is

● De Europese Ariane-raket op het lanceerplatform in Kourou (Frans Guyana) in stelling... Na tal van tegenslagen ziet de Europese ruimtevaart de toekomst weer hoopvoller tegemoet. De plannen voor de eerstkomende twee decennia liggen gereed.

zal het werkpaard van de ESA worden.

De hoofdtracé zelf zal zijn stuwenergie onttrekken aan de verbranding van vloeibare waterstof en zuurstof. Samen met de hoofdtracé zullen twee ter weerszijden van de hoofdtracé bevestigde vaste brandstoftanketten (een kleinere versie van die van het Amerikaanse shuttelsysteem) een stuwkracht moeten ontwikkelen die het mogelijk moet maken een lading van bijna zeven ton in een geostationaire baan te brengen of het (zwaar-

Nieuwe Ariane-5 wordt werkpaard van de ESA

dere) Hermes-ruimtevlucht met een nuttige lading van 21 ton in een lage baan om de aarde. In tegenstelling tot de Amerikaanse space shuttle zal Hermes op de hoofdtracé worden geplaatst in plaats van ernaast. Deze methode houdt ook meer mogelijkheden in om de astronauten veilig aan de grond te krijgen voor het geval er tijdens een lancering iets mis mocht gaan. De Ariane-5-constructeurs streven naar een veiligheidsfactor bij de lanceringen van minder dan een procent wat betekent dat van ruim honderd lanceringen er gemiddeld een niet volgens plan verloopt.

Columbus

In 1995 moeten de eerste twee experimentele lanceringen van de Ariane-5 plaatsvinden, gevolgd door een eerste operationele lancering in 1996. Weer een jaar later, aan het eind van 1997 of medio 1998, volgt dan een lancering van het Hermes-ruimtevlucht bovenop de Ariane-5. Bij de eerste Hermes-lancering zullen overigens nog geen mensen mee omhoog gaan; dat gebeurt pas op z'n vroegst in begin 1999. De totale ontwikkelingskosten van het Hermes-ruimtevlucht worden op dit moment begroot op ruim tien miljard gulden.

De daadwerkelijke realisering van een ander ESA-project, Columbus, zal in 1994 starten met het in een baan om de aarde brengen van een

● Een beeld om nooit te vergeten... 28 januari 1986: kort na de lancering van Cape Kennedy explodeert de Challenger. Alle zeven astronauten aan boord vinden de dood. De ramp is het begin van een jaar van tegenslagen voor de ruimtevaart.

vrij vliegend observatieplatform dat Eureka-B heet. Twee jaar later wordt een cilindervormige drukcabine omhoog gebracht door de Amerikaanse space shuttle om te worden gekoppeld aan het ruimtestation (Space Station). In 1997 en 1998 volgen in het kader van Columbus nog lanceringen van een observatieplatform in een polaire baan (over de polen van de aarde) en een apart ruimtelaboratorium. Inclusief lanceerkosten belopen de begrote ontwikkelingskosten van Columbus op dit moment ook een bedrag van tien miljard gulden.

Mede vanwege de toekomstige lanceringen van het Ariane-5 systeem denkt de ESA aan de bouw van een derde lanceerplatform (ELA-3) te beginnen in de tweede helft van volgend jaar. ELA-3 moet in het begin van de jaren negentig gereed zijn en de totaalkosten worden nu al begroot op een slordige een miljard gulden.

Met de ramp van de space shuttle in het achterhoofd zal de ESA nog extra aandacht besteden aan de veiligheid van de toekomstige Hermes-bemanningen. Er wordt gewerkt aan een ontsnapingssysteem, dat het voor de bemanningsleden mogelijk moet maken om tot hoogten van 60 kilometer en bij snelheden tot zevenmaal dat van het geluid (Mach-7, 2,3 kilometer per seconde) het ruimtevlucht in een schietstoel-achtige capsule te verlaten.

Mede gezien de bijeenkomst van de Europese ministers begin november in Den Haag komt de succesvolle Ariane V-19-missie natuurlijk bijzonder gelegen. De beslissingen aan die bijeenkomst zullen immers het gezicht van de Europese ruimtevaart tot ruim in de volgende eeuw moeten gaan bepalen.

Maar er is weinig fantasie voor nodig om te bedenken dat over de verdeelsleutel rond die ongeveer 25 miljard gulden aan ontwikkelingskosten die met de ESA-plannen gemoeid zijn, door sommige landen nog wel eens heel moeilijk kan worden gedaan.

(ADVERTENTIE)

'En 3 jaar geleden kozen we voor de allerzuinigste CV-ketel, 'n Radson!'

"Toen we in 1983 dit pand kochten zat er geen CV in. Samen met de installateur kozen we voor Radson. Komplet. CV-ketel, boiler en radiatoren. En wat hij zei is waar! Het is altijd overal lekker warm en de energierekeningen vallen reuze mee!"

Radson verlegt de norm. Telkens weer. Zoals met de ER Electronic. Zonder waakvlam. Zuinigder dan zuinig. Radson kent nog meer geldbesparende variaties. Met ketels, boilers en talloze kombi-ketels. Vul de bon in.

Radson. Op ons kunt u rekenen.

Gooi ook uw oude CV-ketel eruit! Stuur mij complete informatie over alle Radson CV-ketels en boilers.

Naam: _____
Straat: _____
Postcode: _____
Plaats: _____
Opsturen in open enveloppe aan Radson, Antwoordnummer 67, 5960 WJ. Panzingen. Bellen kan ook (04760) 88580.

★ ★ BINGO ★ ★

f 5.000,-?! Maak het
even spannend!

Koop vandaag nog Limburgs Dagblad
bingokaarten en maak kans
op maar liefst f 5000,-!

Vergunning voor Limburgs Dagblad bingo is verleend door de staatsrecreatie van justitie onder nr. L.O. 730/189/126 d.d. 24-6-1987.

Voortzetting derde vervolg van CVSE in Wenen

Westen tilt zwaar aan kwestie mensenrechten

WENEN – Wanneer volgende week in Wenen de nieuwe ronde van het derde vervolg van de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa begint, zal het Westen van het Oostblok eisen dat de mensenrechtensituatie verbeterd en beter bespreekbaar wordt dan tot nu toe het geval is geweest. De Westerse landen willen kwesties als het recht op emigratie, godsdienstvrijheid, verspreiding van buitenlandse kranten en het niet storen van buitenlandse radiozenders in verband brengen met een conferentie over conventionele ontwapening in Europa.

Twaalf jaar geleden kwamen 35 landen – alle Europese staten (behalve Albanië) plus de VS en Canada – na de eerste CVSE in Helsinki de Slotakte overeen met aanbevelingen over veiligheid, samenwerking op economisch, wetenschappelijk, technologisch en milieuhygiënisch terrein en op humanitair en ander gebied.

Het Westen vindt dat onder andere door de Europese Ontwapeningsconferentie van Stockholm (militaire veiligheid sterk de nadruk heeft gekregen, en dat het evenwicht met de andere onderdelen van de Slotakte moet worden hersteld. Het zevende beginsel voor de betrekkingen tussen staten uit de Slotakte noemt eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden essentieel voor de vrede, gerechtigheid en het welzijn.

■ Weinig resultaat

De vervolgonferenties van Belgrado ('77) en Madrid ('82), om na te gaan in hoeverre de aanbevelingen van de Slotakte in de praktijk werden gebracht, hadden maar weinig resultaat. De Stockholmse Ontwapeningscon-

ferentie die eveneens in CVSE-kader werd gehouden, leidde tot verdergaande vertrouwenwekkende en veiligheidsbevorderende maatregelen, als het van te voren aankondigen van troepenverplaatsingen en het uitrusten van waarnemers bij militaire manoeuvres boven bepaalde limieten.

In de Zweedse hoofdstad werd overeengekomen het gesprek over de conventionele wapens voort te zetten en het vooruitzicht op het verdwijnen van de kernwapens voor middellange afstand uit Europa maakt in Westerse ogen het verminderen van de ongelijkheid op het gebied van de conventionele wapenbezit nog urgenter. Het heeft echter geruime tijd geduurd, voordat Oost en West het er over eens werden om in Wenen, parallel aan de CVSE, te gaan spreken over een conferentie over het verminderen van de conventionele wapenbezit in Europa.

Dit gesprek wordt gevoerd tussen de zestiende leden van de NAVO en de zeven van het Warschau-Pact, die de overige twaalf CVSE-landen min of meer regelmatig op de hoogte houden van de belangrijkste ontwikkelingen. De formule van zestien plus zeven werd gekozen om Frankrijk, dat buiten de militaire samenwerking binnen de NAVO staat en een blok-tot-

● VAN DEN BROEK
...klachten buiten CVSE om behandelen...

blok benadering afwijst, niet voor het hoofd te sloten. Frankrijk neemt ook niet deel aan de onderhandelingen over Wederzijdse en Evenwichtige Troepenvermindering (MBFR), die sinds 1973 eveneens in Wenen worden gevoerd over vermindering van uitsluitend het aantal manschappen in Midden-Europa. Nog niet duidelijk

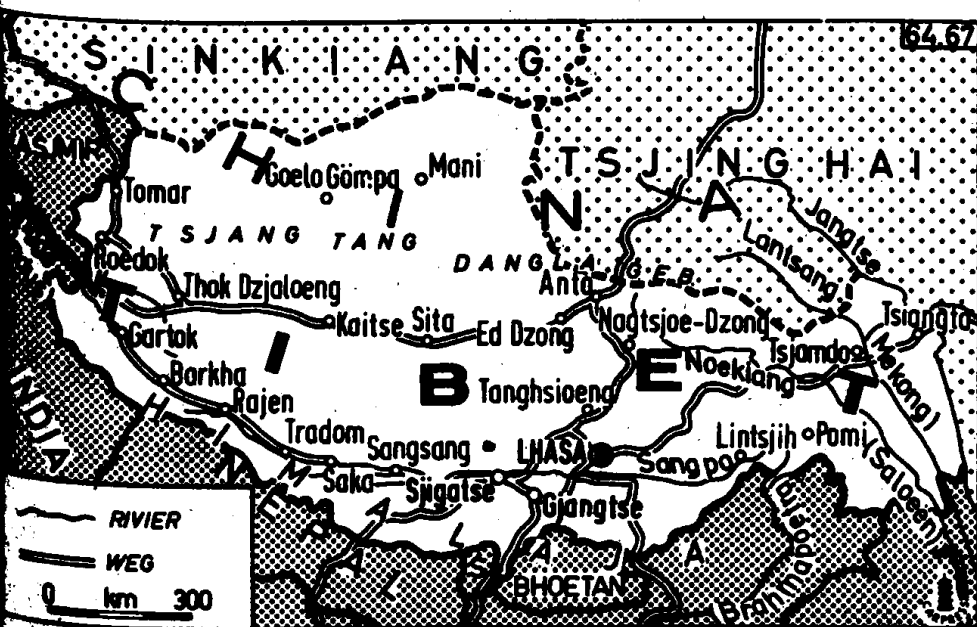
is, of en hoe deze MBFR-onderhandelingen moeten worden voortgezet als een conferentie over de conventionele wapenbezit in Europa in het verschiet komt.

■ Slotdocument

Volgens de Westerse landen is zonder een bevredigend CVSE-slotdocument een mandaat voor een conferentie over het verminderen van de conventionele wapenbezit onmogelijk. Dit slotdocument moet volgens gezaghebbende kringen in Den Haag concrete toezeggingen bevatten dat „glasnost” (openheid) en „perestroika” (herstructurering) ook op het gebied van de mensenrechten in de praktijk worden gebracht. Minister Van den Broeks suggestie dat klachten over ernstige schendingen van de mensenrechten bilateraal of multilateraal, buiten de CVSE-conferenties om, moeten kunnen worden besproken, maakt deel uit van een breder Westers voorstel over mensenrechten.

Het Westen heeft tot nog toe niet duidelijk gereageerd op het Sovjet-voorstel in Moskou een grote conferentie over de mensenrechten te houden.

Voor aanvaarding van dit voorstel pleit dat zo'n conferentie de Sovjetautoriteiten ertoe kan aanzetten om de aanbevelingen van de Slotakte meer dan tot nu toe in de praktijk te brengen. Een argument ertegen is, dat het houden van een grote mensenrechtconferentie in Moskou de Sovjetunie „een bewijs van goed gedrag” zou geven dat zij volgens deze gezaghebbende kringen thans nog niet verdient. Of het voorstel zal worden aanvaard, hangt er bovendien van af in hoeverre dissidenten of groepen activisten hun stem kunnen laten horen en hoe zo'n conferentie door de media, ook in Oost-Europa en de Sovjetunie zelf, kan worden gecoverd.

De Chinese autoriteiten hebben geen halve maatregelen genomen om de onrust in Tibet te onderdrukken. Honderden gewapende agenten zijn aangerukt ter versterking van de veiligheidseenheden in de hoofdstad Lhasa, waar vanaf tien uur 's avonds een avondklok geldt, alle autoverkeer naar Lhasa wordt gecontroleerd, alleen reizende buitenlanders zijn voorlopig niet meer welkom en de grens met het naburige Nepal is gesloten. Verder zijn alle grote kloosters afgegrensd en hebben de monniken huisarrest gekregen en het is vrijwel onmogelijk te bellen of te telexen naar Lhasa.

● Oktober 1987 - spontaan verzet tegen Chinese overheersing

Tibet is de Chinese overheersing beu

Danks deze draconische maatregelen gingen deze week opnieuw monniken, die in plaats van hun pijgewone kleren aan hadden en kenmerkend voor de politieke misstanden, de straat op. Zij eisten de vrijlating van de monniken die anderhalf week geleden na een bloedige demonstratie in Lhasa tegen de Chinese overheersing werden gearresteerd. De demonstranten, 60 tot 80 jonge monniken uit het Drepung-klooster buiten Lhasa, werden uiteindelijk door de volksmilitie opgepakt en afgevoerd naar gevangencampen in de buitenwijken van de hoofdstad.

Balling
De Chinezen zijn beducht voor een herhaling van de bloedige rellen, niet in het minst, omdat het deze week 37 jaar geleden is dat het Chinese leger Tibet binnenviel en daarmee een einde maakte aan het bestaan van dit gebied in het Himalaya-gebied. De Tibetanen kwamen in 1959 in opstand tegen de Chinezen, maar die sloegen hard terug om hun gezag te handhaven. Het wist de Dalai Lama, de geestelijke leider van de Tibetanen, te ontvluchten naar India, waar hij sindsdien in ballingschap leeft.

Sindsdien hebben zich her en der in Tibet incidenten voorgedaan, maar de recente ongeregelde demonstraties. Waarnemers menen dat dat paradoxaal genoeg mede te danken is aan China's open-deurpolitiek die sinds 1978 onder aanvoering van Deng Xiaoping wordt gevoerd. Journalisten mochten in 1980 voor het eerst weer naar Tibet en sinds een paar jaar wordt het toerisme sterk gestimuleerd. De toestroom van journalisten en toeristen wordt door de Tibetaanse be-

● DALAI LAMA
uitzichtloze strijd om verwezenlijking van theocratische staatsvorm in Tibet...

volking dankbaar aangegrepen om hun afkeer, zo niet haat, van de Chinezen te laten blijken, zo zeggen waarnemers.

De lama's (monniken) gingen op voor het eerst op 27 september de straat op om te betogen voor een vrij en onafhankelijk Tibet. Deze betoging verliep nog zonder bloedvergieten, al belandden de demonstranten wel achter de tralies. Een daaropvolgende demonstratie op 1 oktober, de dag dat de Chinezen de oprichting van de Volksrepubliek vierden, liep echter volkomen uit de hand.

Dalai Lama voert een kansloze strijd

hand. Er braken onlusten uit die volgens de autoriteiten zes mensen het leven kostten, maar andere berichten spreken van zeker 19 doden.

Visie Peking

Het is voor buitenstaanders moeilijk vast te stellen hoe sterk het verzet tegen de Chinezen is. Het Volksdagblad, het orgaan van de communistische partij, had het begin deze week over „enkele separatisten“, die zouden leunen op de „klik van de Dalai Lama“ en geen enkele steun hebben van de bevolking. Zij zouden de Tibetanen hebben gedwongen te demonstreren en kinderen hebben betaald om stenen naar de politie te gooien, aldus de krant. Maar ooggetuigen houden het erop dat de bij veel Tibetanen opgekrop- te woede over de Chinese overheersing spontaan tot uitbarsting kwam.

Peking heeft absoluut geen boodschap aan de eis voor een vrij Tibet. Het is van oordeel dat Tibet sinds de 13de eeuw onder Chinese bestuur heeft gestaan, een lezing die wordt aangevochten door de Dalai Lama en zijn aanhang. Het Chinese standpunt kwam nog eens duidelijk naar voren in een reactie van Peking op het bezoek dat de Dalai Lama (Mon-goels voor Oceaen van Wijsheid) vorige maand aan de VS bracht. Hij pleitte in een gesprek met de commissie voor de mensenrechten van het Huis van Afgevaardigden voor de vorming van een vredeszone in Tibet, de terugtrekking van de Chinese militaire eenheden uit Tibet en garantie voor eerbiediging van de mensenrechten. Voor Peking kwam dit neer op een eis tot een onafhankelijk Tibet.

China-kenners in het Westen geven de Dalai Lama weinig kans op verwezenlijking van zijn droom. Volgens de Leidse sinoloog dr. E. Vermeer vinden de leiders in Peking het Tibetaanse boeddhisme „achterlijk“ en het aan de Dalai Lama toegedichte streven naar een theocratie, een regeringsvorm waarbij geestelijken de dienst uitmaken, niet meer passen in hun moderniseringspolitiek. De Chinezen aanvaarden het kloosterleven noch het celibataire leven dat de lama's leiden. Peking vindt het een nationale plicht om Tibet te ontwikkelen, aldus Vermeer, die van mening is dat de Tibetaanse geestelijkheid behalve op godsdienstig gebied weinig te bieden heeft aan de bevolking.

De onlusten in Lhasa, die zich volgens berichten ook in het 200 kilometer verder gelegen Xigatse hebben voorgedaan, vormen volgens de sinoloog „een heel ernstige ontwikkeling“ in het licht van het partijcongres dat eind deze maand in Peking begint. De grotere godsdienstvrijheid en de daarmee gepaarde gaande praktijken die de laatste jaren werden toegestaan, zijn in de optiek van de partij nog daaraan toe. De rellen zijn veel ernstiger, omdat de demonstranten volgens Peking

van buitenaf worden geleid, hetgeen strafbaar is, zij zich sterk maken voor afscheiding van China en zich te buiten gaan aan geweldadigheden.

'Overreactie'

Vermeer vermoedt dat veel oproerkraaiers voor langere tijd achter de tralies zullen belanden en de diverse kloosters, die het bolwerk van het

Pekings open-deurpolitiek heeft boemerang-effect

Tibetaanse verzet vormen, onder strenge controle zullen worden geplaatst. Hij zegt zelfs te vrezen voor een „overreactie“ van de Chinese autoriteiten, omdat zij met het partijcongres in zicht geen risico's willen nemen. Hij geeft de Dalai Lama weinig hoop dat de internationale gemeenschap zijn eisen zal steunen. Tibet wordt al jaren stilzwijgend erkend als Chinees grondgebied, al-

leen af en toe verheffen parlementariërs hun stem tegen vermeende schendingen van de mensenrechten door de Chinezen.

Overigens hebben de Chinezen zelf toegegeven dat de Tibetanen het zelf het bewind van Mao Zedong zwaar te verduren hebben gehad. De in januari afgetreden secretaris-generaal van de communistische partij, Hu Yaobang kwam daar

gerst, tot dan toe het voornaamste graanprodukt.

Ontkenning

Dat de repressie aan ruim een miljoen Tibetanen het leven zou hebben gekost, wordt door Peking echter bestreden. De Chinese regering reageerde dan ook gepikeerd, toen het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden in juni wetsvoorstellen goedkeurde, waarin stond dat sinds 1951 in Tibet ruim een miljoen mensen zijn omgekomen als gevolg van politieke instabiliteit, detentie en wijdverspreide hongersnood. Volgens Peking zijn deze beschuldigingen nergens op gebaseerd. China ontkent daarnaast dat er grote aantallen politieke gevangenen opgesloten zitten. Het zouden er hooguit dertig zijn, maar volgens aanhangers van de Dalai Lama zijn het er maar liefst 300.000 tot 500.000.

Een punt van kritiek is ook de „toevloed“ van Han-Chinezen, die ten koste zou gaan van de Tibetanen en die op een bevolking van twee miljoen mensen binnenkort zelfs de Tibetanen dreigen te overvleugelen.

Strategisch

Daarnaast is een enorme legermacht in Tibet gelegerd die volgens schattingen tussen de 180.000 en 300.000 man telt. Deze legermacht houdt China mede achter de hand gegeven Tibets strategische positie ten opzichte van India. In 1962 vochten China en India nog een oorlog uit en sindsdien zijn de betrekkingen koel. Dit voorjaar zouden in het zuiden van Tibet zelfs nog ge-

Katholieke school anno domini 1993?

Kamerdebat liep redelijk goed af voor de minima

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Premier Lubbers heeft de afgelopen dagen moeten schipperen tussen zijn geestverwanten Bert de Vries en Onno Ruding. De wens van de beiden op hem af te vallen, waren zo tegenstrijdig, dat het menig nachtelijk uur heeft gekost om een compromis te vinden. De inzet was de koopkracht voor de absolute minima.

Kort na Prinsjesdag, waarop de koning verklaarde dat behoud van koopkracht tot de reële mogelijkheden behoorde, becijferde de PvdA dat het helemaal niet waar was. Minister van de Koning schutterde wat met cijfers, maar moest uiteindelijk, tot grote ontsteltenis van de minister van financiën, toegeven dat de helft van de minima inderdaad op achteruit ging.

Wat dat voor de oppositie onaanvaardbaar was, lag voor de hand. Maar tot niet geringe verrassing van minister Ruding liet CDA-fractievoorzitter Bert de Vries weten, dat ook hij de achteruitgang van zo'n grote groep minima niet kon accepteren. Hij

kondigde aan met een wensenlijstje te zullen komen, waarvoor hij niet van plan was alternatieve bezuinigingen aan te dragen. Het financieringstekort moest maar iets omhoog.

Het sociale gezicht van het CDA was in het geding. Minister Ruding heeft daar nooit veel last van, voor hem is alleen interessant wat er gebeurt met de staatschuld. Maar Bert de Vries heeft zich de laatste jaren opgeworpen als verdediger van het sociale gezicht van het CDA en hij was vast van plan ook dit jaar weer de minima in bescherming te nemen.

Daarmee kwam premier Lubbers in een lastig pakket, vooral omdat hij partij moest kiezen in een conflict tussen twee partijgenoten. Uitvoering

discussies voor het begin van de algemene beschouwingen leidden nog niet tot de oplossing. Zelfs op de tweede dag van de algemene be-

Kabinet Lubbers

zit nog stevig in het zadel

schouwingen (woensdag) zei Lubbers vrijwel niets over de koopkracht van de laagst betaalden. Een duidelijk teken dat hij nog steeds niet wist

wat hij ernaar moest.

Pas in de nacht van woensdag op donderdag kwam er een begin van een compromis tot stand. Ruding ging akkoord met enkele maatregelen, die de koopkracht van de minima moesten beschermen. Hij wilde daarvoor echter wel wat terug hebben.

Uitkering

De oplossing werd gevonden bij de eenmalige uitkering. Hoewel er nog geen absolute zekerheid over is, lijkt het mogelijk door de maatregelen die nu ten behoeve van de minima worden genomen, de eenmalige uitkering voor de meerkosten absolute minima, eindelijk definitief af te schaffen. En dat levert een bezuiniging op van zestig miljoen gulden. Na veel hangen en wurgen ging Ruding toen uiteindelijk

akkoord met een geringe verhoging van het financieringstekort in 1988.

Premier Lubbers had het overigens ook nog moeilijk door andere oorzaken. Precies op de dag dat de algemene beschouwingen begonnen, publiceerde het weekblad Nieuwe Revu dat Lubbers ongeoorloofd gebruik zou hebben gemaakt van een regeling in de belastingwetgeving, waardoor hij ruim een half miljoen belastingvoordeel zou hebben gekregen. Al snel bleek dat de conclusies van Nieuwe Revu onzin waren, maar Lubbers was duidelijk aangeslagen. Het begin van zijn antwoord, woensdag, ging hakkend en stotterend. Hij was er duidelijk met zijn gedachten niet bij.

En dan had Lubbers het tenslotte nog behoorlijk zwaar om zich

(ADVERTENTIE)

Onrecht, al 25 jaar lang...

Zaterdag 31 oktober 1987
14.00 - 17.00 uur, Amicitia, Westeinde, Den Haag
NATIONALE MANIFESTATIE

- om het eigen recht van de Papoea's op een zelfstandig volksbestaan
- petitie aan de regering
- missive aan de Ver. Naties

Wat betekenen de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens' en het 'Zelfbeschikkingsrecht van de Volken' als maatstaf voor onze rechtshandeling als een heel volk overgegeven kan worden aan de willekeur van de machten?

Kom dat met ons zeggen op 31 oktober in Den Haag.

Steun ons:
Bankr. 44.40.72.470
Giro 243009

Papoea-fonds:
Postgiro 243000
Amsterdamsedijk 72
6711HG Ede

Secretariaat:
Van Randenklein 104
3815 MT Amsterdam
Telefoon 020 - 728990

Stichting Hulp aan Papoea's in Nood

● BERT DE VRIES
...zelfstandig leider van de CDA-fractie...

staande te houden tegen oppositie-leider Wim Kok. Deze laatste had duidelijk zijn draai gevonden en leverde in scherpe bewoordingen kritiek op vooral het werkgelegenheidsbeleid van het kabinet. De argumenten die Kok gebruikte, kwamen sterk over en Lubbers kon daar niet veel tegenover stellen.

Op een gegeven moment in het debat had Kok Lubbers zo dicht gezet, dat de premier niet meer kon uitbrengen

dat hij er vertrouwen in heeft dat de werkloosheid toch nog kan dalen tot 500.000 in 1990, „omdat ik er vertrouwen in heb.“ Een zwakker argument was niet te bedenken.

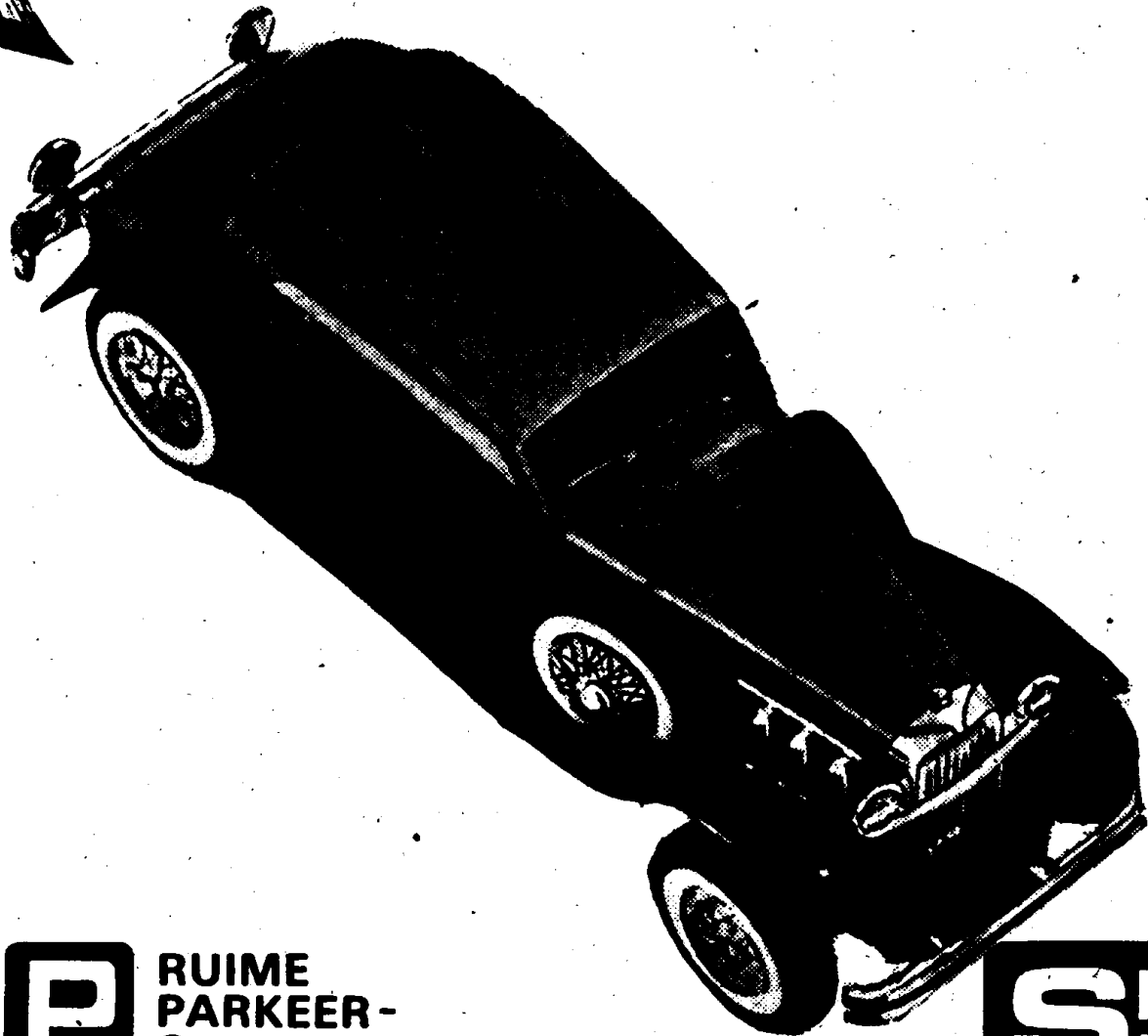
De werklozen zijn van het debat in de Tweede Kamer niet veel wijzer geworden. Het kabinet en de regeringsfracties leggen zich erbij neer dat de werkloosheid volgend jaar niet verder daakt dan met 25.000. Ondanks herhaald aandrigen, was Lubbers niet bereid extra maatregelen te nemen ten behoeve van de werklozen. Hij vindt dat het kabinet al genoeg doet.

Conclusie

Conclusie van het debat kan zijn dat het kabinet nog steeds muurvast in het zadel zit. Bert de Vries ontpopt zich steeds meer als zelfstandig leider van de CDA-fractie, die bereid is een vuist te maken tegenover het kabinet. Lubbers moet maar dan ook rekening houden met de ideeën van de man, die menigmalen zijn zelfbaas is genoemd. En Voorhoeve kan gaan nadenken over de liberale filosofie die hij heeft proberen te etaleren. Concreet heeft hij niets voor elkaar gekregen. En over de door hem zo fel bepleite belastingverlaging in de komende jaren, hebben we tijdens het debat niets meer gehoord.

A.S. ZONDAG NAAR SIJEN...

...N GOED IDEE!

P RUIME
PARKEER-
GELEGENHEID

**SJEN
MEUBEL
ROERMOND**

Maasnielderweg 33 Roermond-Maasniel Nabij Philips

morgen

11 oktober
**MEUBEL-
SHOW**
van
11.00 t/m
17.00 uur

Van Bommel
dames- en herenschoenen
Een verademing

Genieten van de mooiste plekjes.
Auto aan de kant en te voet verder.
Zwervend op Uw Van Bommel
schoenen door een wijds landschap,
voelt U zich pas echt vrij. U zou nog
uren kunnen lopen, want Uw
Van Bommel schoenen zijn een
verademing. De Nederlandse leest,
hoogwaardige kwaliteit en de unieke
pasvorm verraden degelijk Hollands
vakmanschap.
Vraag daarom in de betere
schoenenzaak naar een
Van Bommelschoen.

5662

3724

HOFLEVERANCIER®
van Bommel

Van Bommel Schoenfabriek, Oisterwijkseweg 40
5066 XD Moergestel, tel. 04243-1735.

AL 130 JAAR WANDELPLEZIER!

Te k. VW Transporter, bj. '84, km.st. 58.000, perf. onderh. 2 schuifd., vloeist. gekoelde motor, 78 pk. Tel. 04450-2473.

Ford TAUNUS 2.0L, bj. '78, APK tot 7-88, op gas, autom. f. 1250,-, tel. 045-218801.

Te k. HONDA Accord autom., bj. '80, APK gek., i.z.g.st. pr.n.o.t.k. Haesstr. 1, Landgraaf, tel. 045-318003.

FORD Escort 1.3 GL, bj. '79, prachtige auto, pas APK gek., zien is kopen, f. 2850,-, Tel. 04408-14828.

**Autobedrijf
Klankstad BV**
biedt aan:

Citroën 2CV6 '81
Citroën Visa Super '80
Mercedes 190 D '85
Opel Kadett 1.3 S '80
Peugeot 305 GL '82
Suzuki Alto FX '83
Volvo 340 Winner '82

VW Golf LD diesel, bj. '82, APK i.z.g.st., f. 7750,-, Tel. 04490-28923.

Te k. FIAT X 1.9, bj. 1975, APK-gek., kl. rood, Malibu Classic, bj. 1978, op gas, APK-gek., BMW 528, bj. 1976, op gas, APK-gek., met sportvelgen. Tel. 04490-28229.

Te k. VW Kever 1303 S, zwart, bj. 1973, prachtig auto, 100% in orde, f. 2750,-, Tel. 04490-24198.

Te k. MAZDA 323, ES 5, speed, bj. '79, APK lichte schade f. 1350,-, 045-453388.

Te k. MAZDA 323, 5-drs., i.z.g.st. APK '81, f. 1750,-, Tel. 04490-10646.

VW Jetta C diesel, bj. '86, 5-gang, open dak, prijs f. 21.500,-, Tel. 04404-2257.

ALFA Romeo 2000 GTV, bj. '79, gaaf, pas APK-gek., blauw, sp.wielen, f. 1850,-, Tel. 04408-14828.

MAZDA 121 Sport coupé, pas gespoten, pas APK-gek., trekhaak, bj. '77, vr.pr. f. 950,-, Tel. 04408-14828.

Te k. ALFA GTV bj. '77, APK tot 11-88 f. 850,-, Schinkelstr. 21, Brunssum.

Autobedrijf L. Janssen biedt te koop aan: OPEL Manta Hatchback 2.0S '80 f. 4750,-, Opel Ascona 2.0 diesel 10-78 f. 3750,-, Opel Rekord 2.0 '80 f. 3950,-, Ford Taunus 2.0 GL, nw.st. '80 f. 4500,-, Ford Taunus 2.0 L, nw.st. '78 f. 1950,-, Ford Capri 2.0 1600 L, autom. '78 f. 1950,-, Renault 5 Alpine A5 uitgeb. 11-79 f. 4750,-, Renault 14T '80 f. 2250,-, VW Golf diesel '80 f. 4850,-, VW Golf LS 1.1-79 f. 1850,-, Fiat Ritmo diesel '81 f. 4950,-, Fiat 131 Mirafiori CL 1600 '82 f. 2950,-, Lada 2105 '82 f. 3750,-, Mitsubishi Lancer 1600 GSR '81 f. 6950,-, Datsun Cherry 1200 GL '81 f. 4500,-, Citroën 2cv '81 f. 3500,-, Daihatsu charade XTE '80 f. 3950,-, Talbot Forgnette grijs kent. '81 f. 1950,-, Volvo 60L '78 f. 2500,-, diverse inruilurs vanaf f. 500,- ook m. APK. Inkoop, verkoop, onderhoud, Garantie, financiering, APK, Autobedrijf L. Janssen, Boveneldstr. 55, Kerkrade-Bleyerheide, tel. 045-437126. Dagelijks geopend van 10.00 - 18.00 uur. Dinsdags gesloten.

Te k. VW Golf GTI, bj. '80, vr.pr. f. 25,-, tel. 043-430772.

Te k. ALFA Romeo 1750 GTV Junior bj. '71 moet nog afgebouwd worden. Tegen elk aannem. bod, tevens trekhaak f. 1500,-, vr.pr. f. 8200,-, tel. 045-433334/433315.

**Dankers
Ledermode**

**DE GROOTSTE EN
GOEDKOOPSTE
LEDERGIANT VAN
NEDERLAND
PAKT UIT**

Reizen naar voorstedelijke bestemmingen	Ledermode	van 1000,00	na 400,00
Leren damesschoenen van 400,00	Wilde leren reizen van 400,00	na 200,00	
Leren damesschoenen van 1000,00	Exclusieve damesschoenen met leer van 400,00	na 200,00	
Leren damesschoenen van 500,00	Exclusieve damesschoenen met leer van 200,00	na 120,00	
Leren broeken van 300,00	Exclusieve damesschoenen van 500,00	na 400,00	
Leren t-shirts van 200,00	Leren reizen van 200,00	na 100,00	voor 300,00

NIJMEGEN
Postorderbedrijf in
interieur kleding,
best voor ontwerpen,
telefonisch 04425-2222

Nederlands grootste lederspeciaalzaak
F. J. A. REUVER KEULSEWEG 92 TEL. 04704-4808
F. J. A. SITTARD STEENWEG 28 TEL. 04490-12331

**Nu
is het tijd
voor een
winterbeurt**

Autobedrijf
Jos Bogman b.v.
Off. Ford-dealer voor
Kerkrade en omgeving
Hamstr. 70 (struiktuurweg)
Kerkrade. Tel. 045-423030

BELALSUAANDESLAGWIL

In de industrie
Horecamedewerkers m/v
Voor een bedrijf in Heerlen zijn wij met spoed op zoek naar gemotiveerde mensen van 18 jaar, die bereid zijn om flink aan te pakken.
Heerlen: 045-718515

Heftruckchauffeur m/v
Voor diverse bedrijven in Kerkrade en omgeving zijn wij op zoek naar heftruckchauffeurs met ruime ervaring, die in ploegdiensten willen werken.
Kerkrade: 045-451500

Modelnaaisters m/v
Voor een atelier in de omgeving van Kerkrade zoeken wij ervaren naaisters. Het werk gaat 4 à 6 weken duren. Leefijd niet ouder dan 30 jaar.
Kerkrade: 945-451500

Productie-medewerkers m/v
Bij diverse productiebedrijven in Heerlen, Kerkrade en omgeving kunnen wij regelmatig goed gemotiveerde medewerkers plaatsen. Het betreft werk in dag- of in ploegdiensten. Leefijd 18-22 jaar. De duur van de opdrachten kan variëren van enkele dagen tot enkele maanden.
Heerlen: 045-718515
Kerkrade: 045-451500

In de technische sector
Autospuiter m/v
Voor een jong en energiek autobedrijf in Heerlen zijn wij zeer dringend op zoek naar een ervaren autospuiter. Wij vragen een goed gemotiveerde kandidaat met minimaal een LTS-diploma. Ervaring strekt tot aanbeveling en eigen vervoer is nodig. Wij bieden een leuke baan in een prettige werksfeer met een goede salariering en prima secundaire arbeidsvoorwaarden.
Heerlen: 045-718722

Draaiers en freezers m/v
Voor diverse bedrijven in Heerlen zijn wij met spoed op zoek naar ervaren draaiers en freezers. De werkdagen zijn variërend per bedrijf en kunnen in dag- of ploegdiensten zijn. Deze opdrachten gaan langere tijd duren.
Heerlen: 045-718722

Constructie bankwerker m/v
Bij een bedrijf in de omgeving van Nuth hebben we direct ruimte voor een ervaren constructie-bankwerker. Het werk is in een 2-ploegdienst en eigen vervoer is noodzakelijk.
Heerlen: 045-718722

Wij hebben regelmatig werk voor vakmensen op het gebied van constructie- en machinebankwerken, CO2-lasen, electrisch lasen, draaien, frezen, timmeren en dergelijke. Heeft u interesse in een afwisselende tijdelijke baan of bent u op zoek naar een opstapje voor een vaste baan, neem dan meteen contact met ons op. We weten hebben wij net die

beaan waar u naar op zoek bent.
Heerlen: 045-718722

In de gezondheidszorg
Verpleegkundige m/v
Voor gediplomeerde verpleegkundigen (A,B) hebben wij regelmatig plaatsingsmogelijkheden bij diverse instellingen in Heerlen. De voorkeur gaat uit naar kandidaten die flexibel inzetbaar zijn in het 24-uurs rooster. De duur van de opdrachten is variabel.
Heerlen: 045-740040

Dit is een kleine greep uit de banen die beschikbaar zijn. Elke dag komen er weer tientallen nieuwe vacatures bij. In alle beroepen. Bel meteen als u aan de slag wilt. Of kom langs en laat u inspireren. Dat kost u niets.

Randstad Uitzendbureau bv
Rumpenstraat 70, Brunssum
045-25 91 91
Akerstraat 26, Heerlen
045-71 85 15
Hoofdstad 35a, Kerkrade
045-45 15 00

Amro nu ook in Kaldenkirchen-Nettetal.

De Amro Handelsbank AG, dochteronderneming van de Amro Bank, stelt in de Bondsrepubliek een volledig dienstenpakket ter beschikking zowel voor uw zakelijke transacties, bijvoorbeeld bij import en export als voor uw persoonlijke bankzaken zoals beleggingsadviezen, spaarfaciliteiten en dergelijke.

De Amro Handelsbank AG heeft in diverse Duitse steden vestigingen waaronder sinds kort ook in Kaldenkirchen-Nettetal. Ons kantoor Kaldenkirchen heeft ervaren medewerkers, waarvan een deel Nederlands spreekt, die uw bankzaken vertrouwelijk en efficiënt behartigen.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met ons kantoor in Kaldenkirchen-Nettetal, Wallstrasse 18. Tel. (09-49-21 57) 2013 of 2015.

**Amro
Handelsbank AG**

Berlijn, Bonn, Düsseldorf, Frankfurt, Hamburg, Kaldenkirchen-Nettetal, Keulen, München en Münster.

randstad uitzendbureau

Akkoord over verdrag tegen ontduiking belastingen

ARIJS - De grote industrielanden akkoord gegaan met een conversie van de on-derlinge samenwerking tussen belastingautoriteiten ter verbetering van de belastingontduiking en ontwikkeling aan te pakken. De raad van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) heeft de lidstaten ingestemd met een verdrag dat van 25 januari 1988 af zal worden ondertekend.

Het verdrag maakt het mogelijk dat belastingautoriteiten van verschillende landen informatie uitwisselen in een poging belastingontduiking te bestrijden. Ook kunnen landen krachtens het verdrag specifieke verzoeken voor informatie indienen in geval het sterke vermoeden bestaat dat sprake is van belastingfraude.

De voorstellen stuiten op grote tegenstand van internationale zaken-lobby's en kleine beleggingsgroepen die het nieuwe verdrag beschouwen als een poging om niet alleen illegale belastingontduiking te beteugelen, maar ook om vormen van legale belastingontduiking aan te pakken. Ook verschillende landen, waaronder Zwitserland, West-Duitsland, Ierland en Portugal, hebben reeds hun misnoegen over de voorstellen kenbaar gemaakt en zullen waarschijnlijk niet overgaan tot ondertekening van het verdrag.

GS Groningen: IPR behouden

VEENDAM - De Groninger gedeputeerde voor Economische Zaken, R. Vos, is een groot tegenstander van de mogelijke overname van de IPR (Industriële Proprietair Rechten) door de provincie Groningen. Hij pleit voor het behoud van de IPR bij de provincie Groningen.

Volgens Vos is deze premiereregeling van groot belang voor de werkgelegenheid in de provincie Groningen. Van 1983 tot 1986 werden met behulp van IPR-premies 2.300 nieuwe arbeidsplaatsen tot stand gebracht. In die periode bleken de totale investeringen in de provincie Groningen met behulp van IPR-premies f 1,2 miljard te hebben bedragen. Volgens Vos zou een aanzienlijk deel van deze investeringen zonder premiereregeling niet zijn gedaan. Het behoud van de bestaande reguleringen is, aldus de gedeputeerde, mede gezien het relatief hoge provinciale werkloosheidspercentage een pure noodzaak.

BEURS- OVERZICHT

Ongunstig

AMSTERDAM - Het Damrak is gisteren wat dieper doorgelopen onder de vracht van ongunstige nieuws zoals stijgende rente, een flauw Wall Street en een verder wegzakkende dollar. Bij toenemende omzettingen, ook voor de aandelen, liet de markt haar lachonissen van de laatste dagen varen. De totale omzet kwam net boven f 1,1 miljard met zoals gewoonlijk Koninklijke Olie met f 112 miljoen weer aan de top. Nieuweling Amro All in Fund bakte het met een omzet van 100.000 stuks (8 miljoen) meteen behoorlijk bruin.

Koninklijke Olie liet een paar gulden liggen gevolgd door Unilever en Akzo met globaal f 1 miljoen. Hoogovens deed het heel behoorlijk met f 0,30 winst op f 47 bij een omzet van f 4,5 miljoen. Zwak lagen de uitgeverijen onder leiding van VNU. Deze daalde naar f 187,50 op f 187,50. Ook Elsevier (min f 1,60) en Wolters Kluwer (min f 1,60) deden het slecht.

Neder Nedlloyd moest f 2 terug naar f 189 en havenfonds Pakhoed liet f 1,50 liggen op f 81,50. Ook het grootwinkelbedrijf Ahold moest een flinke veer laten en op f 100 bedroeg het verlies. Het rijksdaad. Handelsmaatschappij Borsumij Wehry trok zich eveneens f 2,50 terug naar f 117,50.

Lokaal
De lokale markt was overwegend in mineur, op Amsterdam trok de koers toe kon voegen op f 11,70. De omzettingen waren echter niet zo groot meer als de voorgaande dagen.

Op de obligatiemarkt trok men zich weinig aan van geruchten als zou de Westuutse regering overgevoerde plannen hebben voor een bronbelasting op obligaties. De koersen bleven zakken met gemiddeld een half punt voor de meeste staatsleningen.

GROTE VEILING STRIPBOEKEN

AMSTERDAM - Bij het veilinghuis Sotheby's in Amsterdam komt op 26 en 27 oktober een omvangrijke collectie stripboeken onder de hamer. De verzameling is afkomstig van de 44-jarige Betty Bloos uit de hoofdstad. Zij heeft de ruim 12.000 strippublikaats

albums en tijdschriften, waaruit haar collectie bestaat, in 27 jaar opgebouwd. Volgens Sotheby's is het de eerste keer dat in Nederland een dergelijke openbare veiling wordt gehouden. Wel merkt het veilinghuis op dat „Het Stripschap” eerder veilingen van stripboeken heeft georganiseerd, maar die waren slechts toegankelijk voor zijn leden. De verzameling bevat vele complete reeksen en een aantal zeldzame eerste drukken van de vroegste albums. Sotheby's verwacht dat de prijzen zullen liggen tussen enkele gulden tot een paar duizend gulden. De kijkdagen zijn van 22 tot en met 25 oktober van 10.00 tot 16.00 uur.

AMSTERDAM - „Bayer, research voor milieubescherming” is een misleidende slagzin. Het chemieconcern suggereert hiermee ten onrechte, dat het zich in belangrijke mate toeleegt op producten, waarbij milieubescherming voorop staat. Het college van beroep van de Reclame Code Commissie heeft dit bepaald naar aanleiding van een klacht van onder andere Milieufensie. De Reclame Code Com-

missie wees de klacht in eerste instantie af, maar die is nu in hoger beroep toch op alle punten gegrond verklaard. Het college van beroep erkent wel dat Bayer steeds meer aandacht is

Uitspraak in hoger beroep: Slagzin Bayer is misleidend

gaan besteden aan het verminderen van de voor het milieu schadelijke effecten van haar producten, maar welk onderzoek voor milieubescherming wordt niet gedaan.

Het beroepscollege meent ook dat van de Bayer-slagzin een te geruststellende werking kan uitgaan. Dat zou ertoe kunnen leiden, aldus de instantie, dat bij het gebruik van bestrijdingsmiddelen de veiligheidsvoorschriften niet of niet geheel in acht worden genomen. Bayer gebruikt de slagzin op briefpapier, enveloppen, jaarverslagen en zelfs spoorwagens. De slogan staat afgedrukt op een groen es-

peblad.

Onderzoeker Leide universiteit: deeltijdbanen slaan beter aan

'Werknemers willen geen flexibele arbeidsvormen'

DEN HAAG - Werknemers zijn slecht te spreken over flexibele arbeidsvormen als afroepwerk en thuiswerk. De flexibiliteit is vaak ver te zoeken. De stuklonen die in het thuiswerk gelden, jagen hen zonder pardon op. Met werken op afroepcontract wordt de zeggenschap over eigen tijd verloren in plaats van dat het voor de betrokkene flexibel is.

Dit blijkt uit een onderzoek van drs W. Trommel van de Leidse universiteit, die hiertoe diepgaande gesprekken voerde met verschillende categorieën flexibele werkers en met een aantal reguliere werkers. Hij deed dat in opdracht van de wetenschappelijke raad voor het regeeringsbeleid (WRR).

Flexibilisering van de arbeid is volgens veel werkgevers en hun organisaties onontbeerlijk om de verhevigde concurrentie uit het buitenland te kunnen weerstaan. De Nederlandse economie wordt, menen zij, ernstig bedreemd door de sterke opzet van de arbeidsorganisatie. Zij veronderstellen dat ook werknemers behoefte hebben aan meer flexibele vormen van werken. Die veronderstelling is niet geheel juist, zo blijkt uit het Leidse onderzoek.

Rechtspositie

Aan de rechtspositie van de flexibele werknemers ontbreekt veel. Voor hen gelden vaak onduidelijke of slechte reguleringen. Ook komen zij nauwelijks verder in de arbeidsorganisatie. Het is bovendien geen optasje naar vast werk. Integendeel, een langdurige tewerkstelling als flexibele arbeidskracht lijkt juist de kansen op een vaste baan te verminderen.

In plaats van deze vormen pleit Trommel voor verdergaande deeltijdbanen op alle niveaus. Daar-

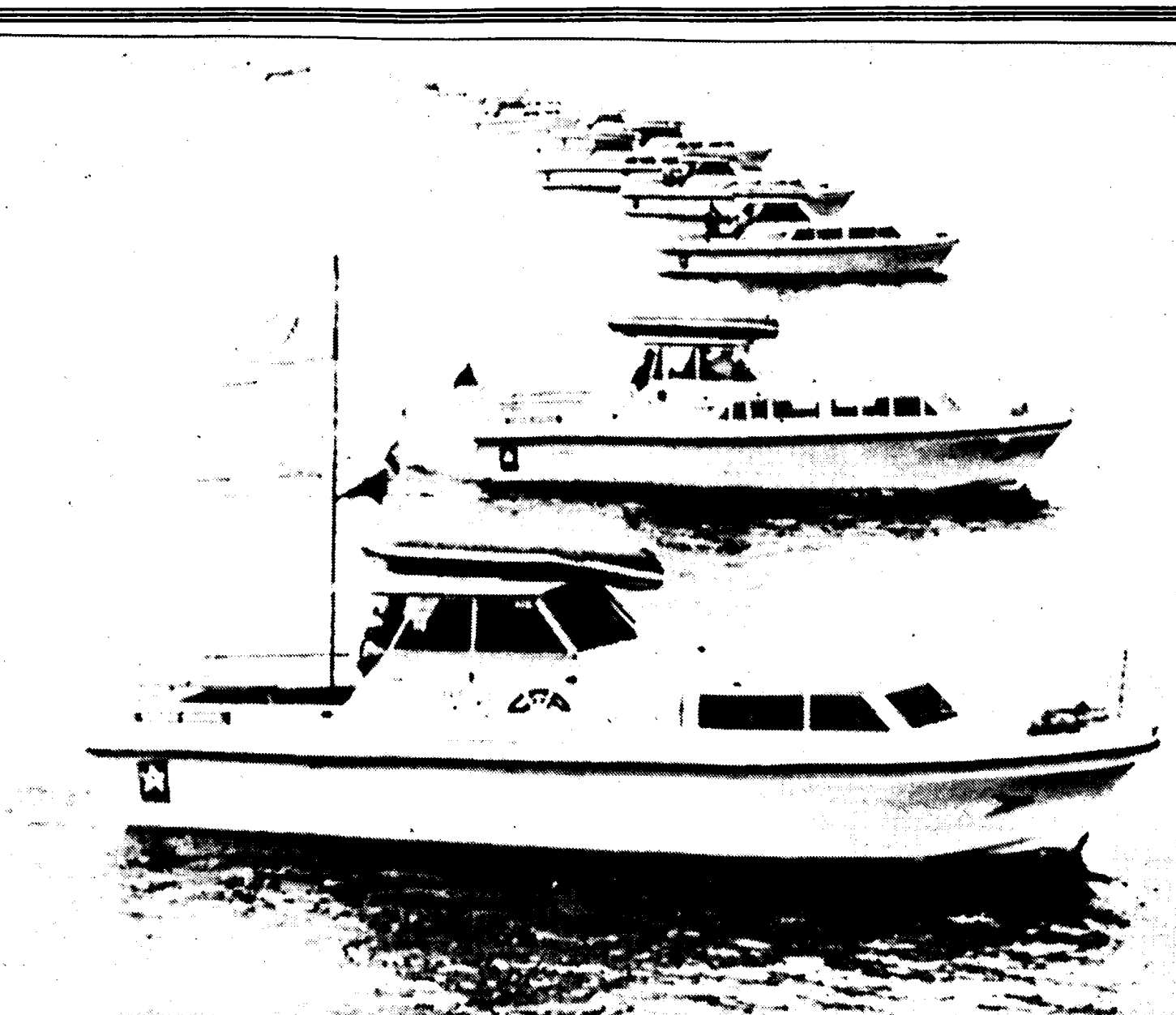
naast wil hij arbeidsovereenkomsten die een structurele, periodiek terugkerende afwijking toelaten op het gangbare arbeidspatroon: bijvoorbeeld iedere laatste week van de maand wordt niet gewerkt. Ook is de ontwikkeling mogelijk van groei- en krimpcontracten: bij voorbaat afspraken maken over het toef afnemen van de arbeidsduur in de toekomst.

Legerorder Ten Cate

ALMELO - De Almelse tankwagen- en trailerfabriek J. & I. ten Cate heeft opdracht gekregen voor de vervaardiging van bijna 400 brandstof-distributiemiddelen voor de Landmacht. Met de order is 34 miljoen gulden gemoeid. De looptijd is tot eind 1990. Het personeelsbestand van het bedrijf (92 mensen) groeit daardoor met 25 medewerkers. De order is mede mogelijk geworden omdat financiers hebben besloten via de Investerings Maatschappij Nederland voor 2 miljoen gulden te participeren in het bedrijf.

DOLLAR LAGER

AMSTERDAM - De koers van de dollar is gisteren opnieuw gedaald. Aan het slot van de handel was sprake van enig herstel en kwam de dollar uit op 2,0440 gulden. Donderdag bedroeg de slotkoers 2,0515 gulden.

● Lijkt er dan toch een einde te komen aan de speculaties over het monster van Loch Ness, genoemd naar het Schotse meer? Gisteren is een grootscheeps- en peperduur- geluidsonderzoek begonnen, dat een definitief antwoord op deze vraag kan geven. Ter geruststelling: het onderzoek waaraan 24 motorboten deelnamen, is niet alleen bedoeld om het legendarische monster op te sporen maar ook om de bodem in kaart te brengen.

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM - Voorlopige noteringen goud en zilver op 9-10-1987: 14.30 uur bij de D. Druifhout, alles in kg:
Goud: onbewerkt f 30.050-30.550, vorige f 29.970-30.470; bewerkt verkoop f 32.150, vorige f 32.070 laten.
Zilver: onbewerkt f 475-545, vorige f 465-535; bewerkt verkoop f 590 laten, vorige f 580 laten.

Advieskoersen

AMSTERDAM - Advieskoersen buitenlandse bankpapier van gisteren:	
Amer. dollar	1,98 2,10
Brits pond	3,21 3,51
Belg. frank (100)	5,25 5,55
Duitse mark (100)	110,25 114,25
It. lire (10.000)	14,50 16,50
Frans. franc (100)	1,25 1,65
Can. dollar	35,50 40,00
Frans. fr. (100)	32,25 35,25
Zwits. fr. (100)	133,00 137,50
Zweedse kr. (100)	30,25 33,25
Noorse kr. (100)	29,00 32,00
Deense kr. (100)	27,50 30,50
Oosterschil (100)	15,75 16,25
Spaanse pes (100)	1,50 1,63
Griekse dr. (100)	1,30 1,70
Finse mark (100)	44,75 47,75
Joeg. dinar (100)	0,12 0,32
Iers pond	2,86 3,16

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM - Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:	
Amer. dollar	2,03925-04175
Brits pond	3,3655-3705
Duitse mark	112,505-555
Frans. frank	35,50-80,00
Belg. frank	5,4125-4175
Zwits. frank	135,315-365
Japanse yen	141,85-141,95
Ital. lire	15,570-620
Zweedse kroon	32,015-065
Deense kroon	29,275-325
Noorse kroon	30,735-785
Canad. dollar	1,56075-56325
Oost. schill	15,9870-9970
Iers pond	3,0170-0270
Spaanse pes	1,6900-7000
Gr. drachme	1,4200-5200
Austr. dollar	1,4725-4825
Hongk. dollar	26,05-26,30
Nieuwz. dollar	1,3425-3525
Antill. gulden	1,1300-1600
Surin. gulden	1,1300-1700
Saudijsche rial	54,20-54,45
Ecu gulden	2,3345-3395

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM - De jongste ANP-CBS indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):	
algemeen	309,1 304,8
alg.-lokaal	281,0 278,7
internationals	338,4 323,0
industrie	258,4 256,5
scheep/lucht.	231,8 226,2
banken	454,3 444,4
verzekering	583,7 574,7
handel	110,0 109,4
co. index	4,8 3,3
rend. staatsl.	6,61 6,70
waarv. 3-5 jr.	7,05 7,12
waarv. 5-8 jr.	7,13 7,20
rend. bng. lang.	6,83 6,93
rend. banklen.	6,74 6,78
rend. pandbr.	6,67 6,78

● Staal Bankiers heeft in het derde kwartaal van dit jaar een winst behaald van f 2,7 miljoen; iets meer dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar, maar lager dan verwacht. De directie verwacht dat de voorjaarswinst (f 2,4 miljoen) niet haalbaar is en f 6 miljoen lager zal uitkomen. De directie wil tegenvallende winst onder meer om het achterblijven van de omzet in vastrentende waarden en aandelen als gevolg van aarzeling bij de beleggers.

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen		Binnenl. obligaties (staatsleningen)	
AEGON	86,80 85,80	12% NL 86-86	130,30 129,50
Ahold	102,50 100,00	12% NL 81-91	114,50 114,50
Akzo	174,80 172,30	12% NL 81-91	113,60 113,20
A.B.N.	46,20 45,90	12% NL 81-88	103,50
Alenta	148,40 147,00	12% NL 81-91	101,10 109,90
Amev	58,90 57,60	12% NL 81-91	111,70 111,10
Amro Bank	81,80 80,30	12% NL 80-90	107,70 107,55
Ass. R.dam	118,50 118,20	12% NL 81-91	108,65 108,35
Bols	140,00 137,50	12% NL 81-91	109,65 109,35
Borsumij W.	120,00 117,80	12% NL 81-91	110,40 110,10
Buhrm. Tet.	63,20 62,90	12% NL 81-91	110,70 110,40
C.S.M.cert.	63,20 62,70	12% NL 81-91	110,70 110,40
Dordtsche P.	239,50 237,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Elsevier	57,80 57,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Fokker	48,60 48,10	12% NL 81-91	110,70 110,40
Gist-Broc. c.	172,50 171,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Heineken	67,70 67,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Hoogovens	46,70 47,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Hunter Dougl.	67,70 67,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Int. Muller	64,30 62,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
KLM	52,70 51,30	12% NL 81-91	110,70 110,40
Kon.Ned.Pap.	164,50 162,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Kon. Olie	262,90 260,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Nat. Nederl.	71,90 70,60	12% NL 81-91	110,70 110,40
N.B.M.	160,00 158,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Nedlloyd Gr.	191,00 189,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Nip. Cate	108,00 106,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Oceano d.G.	385,00 384,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Ommeren Van	33,80 33,80	12% NL 81-91	110,70 110,40
Pakhoed Hold.	83,00 81,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Philips	52,30 51,60	12% NL 81-91	110,70 110,40
Robeco	114,10 114,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Rodamco	144,70 144,60	12% NL 81-91	110,70 110,40
Salmoiraghi	108,40 107,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Selenia	51,70 51,70	12% NL 81-91	110,70 110,40
Stork VNF	21,50 21,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Unilever	137,90 135,70	12% NL 81-91	110,70 110,40
Ver.Bent VNU	92,20 87,50	12% NL 81-91	110,70 110,40
Wessanen	92,00 92,00	12% NL 81-91	110,70 110,40
Wolfs Kluwer	134,10 132,50	12% NL 81-91	110,70 110,40

slotkoersen/optiebeurs

Certificaten buitenland		Warrants	
Unisys Corp	90,00 87,50	Akzo	69,80 69,00
USX Corp	72,00 70,00	AMRO warr.	16,80 16,80
Variety Corp	5,20	Asia Pac Gr. F.	4,70 4,80
Westinghouse	144,00 141,00	Bever Bell	1,80 1,80
Woolworth	96,50 96,00	Bogami	25,00 25,00
Xerox Corp	154,00 153,00	Bosch (Ned.)	11,50 11,50
		Inv. Mij. Ned.	71,10 71,10
		Kuehne+Heitz	22,00 22,00
		Melle	28,00 28,00
		Pie Med.	10,00 9,80
		Text Lite	13,10 13,10
		Verkeke Kun.	188,00 188,00

slotkoersen/optiebeurs

Certificaten buitenland		Warrants	
Unisys Corp	90,00 87,50	Akzo	69,80 69,00
USX Corp	72,00 70,00	AMRO warr.	16,80 16,80
Variety Corp	5,20	Asia Pac Gr. F.	4,70 4,80
Westinghouse	144,00 141,00	Bever Bell	1,80 1,80
Woolworth	96,50 96,00	Bogami	25,00 25,00
Xerox Corp	154,00 153,00	Bosch (Ned.)	11,50 11,50
		Inv. Mij. Ned.	71,10 71,10
		Kuehne+Heitz	22,00 22,00
		Melle	28,00 28,00
		Pie Med.	10,00 9,80
		Text Lite	13,10 13,10
		Verkeke Kun.	188,00 188,00

Prijswinnaars spelronde 4

Limburgs agblad BINGO

Elke week
ruim f10.000,-
aan prijzen!

Prijswinnaars wonen in Brunssum en Ubachsberg

Mevr M Meyer Hertogstraat 48b, Brunssum	f 5000,-
Mevr M Kloppenburg, Hunsstraat 33 Ubachsberg	f 1000,-
Mevr M Moonen Klein Haasdal 68, Schimmert	f 250,-
Mevr E Wijnen Banderamekerstraat 7, Eisloo	f 250,-
Mevr H Paffen Lususstraat 4, Kerkrade	f 250,-
Dhr R Slangen Pingerweg 17, Nuth	f 250,-
Mevr A Willemsen, Paadweg 31, Hoesbroek	f 250,-
Dhr R Ruber, Staal 7a, Grevenbicht	f 250,-
Dhr G Kweens, Veermanstraat 5, Geleen	f 250,-
Mevr C v Odenhoven, Heerenweg 228, Heerlen	f 100,-
Dhr A Jaqx, Akerstraat 120, Kerkrade	f 100,-
Mevr P Fischer, Eekhoornstraat 23, Heerlen	f 75,-
Dhr L Dohmen, Hologracht 4a, Wijre	f 75,-
Dhr P Dohmen, Housersstraat 23, Brunssum	f 75,-
Mevr T Kramer, Irenestraat 22, Nieuwenhagen	f 75,-
Mevr N van Loo, Spekhouwerstraat 57, Voerendaal	f 75,-
Dhr H Vrancken, Parallelweg 5, Spaubeek	f 75,-
Dhr G Bettink, Abel Tasmanstraat 79, Heerlen	f 75,-
Mevr M Gielkens, Raadhuisstraat 54, Merkbeek	f 75,-
Mevr G Eggen, Tenelenweg 34, Voerendaal	f 75,-
Mevr v Pollet, Voensstraat 845, Kerkrade	f 75,-
Mevr Govers, Lindelaan 53, Kerkrade	f 75,-
Dhr Anssen, Voorste Bosweg 23, Schinveld	f 75,-
Mevr A Senden, Termaar 6a, Klimmen	f 75,-
Mevr A Mirkes, Singelweg 58, Kerkrade-W	f 75,-
Mevr A Housen, Ons Limburgstraat 35, Kerkrade-W	f 75,-
Dhr J Gillissen, Sacrecoor 18, Vaals	f 75,-
Dhr G Gleren, Hooftstraat 398, Hoesbroek	f 75,-
Mevr M Hattig, Heveldstraat 70, Kerkrade	f 75,-
Mevr J Rademakers, Panneslagersstraat 11, Smpelveld	f 50,-
Dhr M Loussens, Heyenrath 7, Slenken	f 50,-
Mevr M Emonds, Stanisstraat 12, Heerlen	f 50,-
Mevr S Horsch, Keizerstraat 29, Schaesberg	f 50,-
Dhr R Kranenpoot, Sanderboutlaan 76, Stein	f 50,-
Mevr J Goessens, Vrijenderberg 45, Vlijen	f 50,-
Mevr I Gijzen, Koekoekstraat 26, Hoesbroek	f 50,-
Mevr J Peters, Dr Ir Bungestraat 71, Heerlen	f 50,-
Mevr L Mulder, v Galenstraat 9, Heerlen	f 50,-
Mevr L Delissen, Dorpsstraat 18, Beegden	f 50,-
Mevr J Tempels, Uterweg 92, Heerlen	f 50,-
Mevr M Tissen, Kerkstraat 5a, Montfort	f 50,-
Mevr M Moonen, Marshofstraat 16, Schaesberg	f 50,-
Mevr C Dequille, Buskensweg 18, Heerlen	f 50,-
Dhr T Gerringa, Eksterstraat 17, Heerlen	f 50,-
Mevr J Krugman, Ekenederweg 50, Heerlen	f 50,-
Mevr A Douven, Lindestraat 92, Brunssum	f 25,-
Mevr H Corvers, Lindelaan 53, Kerkrade	f 25,-
Mevr J Backus, Eikstraat 25, Heerlen	f 25,-
Mevr T Hermans, Wolfsestraat 17, Voerendaal	f 25,-
Dhr Henseimans, Brunahidestraat 49, Brunssum	f 25,-
Mevr van den Elzen, Unescoplantsoen 5, Heerlen	f 25,-
Mevr C Creugers, Ten Eschen 35, Heerlen	f 25,-
Mevr M Demolin, Groeneweg 28, Vlijen	f 25,-
Mevr K Rick, Mergelweg 178, Heerlen	f 25,-
Dhr M Bosch, Meesstraat 11, Kerkrade	f 25,-
Dhr M Damoiseaux, Plein Luxemburg 8, Heerlen	f 25,-
Mevr T Tobben, Burg Gerardstraat 26, Roermond	f 25,-
Mevr M Geurts, Mgr Kerkhofstraat 24, Eisloo	f 25,-
Mevr L Packbeij, Dr Poelsstraat 22, Klimmen	f 25,-
Mevr J Boerjan, Cecilstraat 8, Guttecoven	f 25,-
Mevr M Houben, Heerstr Centrum 43a, Stein	f 25,-
Mevr R Courage, Maatheuvel 1, Roosteren	f 25,-
Dhr K Jongen, Achter den Winkel 61, Schaesberg	f 25,-
Mevr M Salden, Annastraat 58, Kerkrade	f 25,-
Mevr A Friederiks, Benterade 9, Heerlen	f 25,-
Dhr Meileners, Severenplein 19, Maastricht	f 25,-
Dhr W Mijnes, Lichtenbergstraat 3, Kerkrade	f 25,-
Mevr Hermans, Dorpsstraat 58a, Guttecoven	f 25,-

Goedkeuring staatssecretaris van justitie onder nummer L.O. 730 189 126 d.d. 24-6-1987

BRUNSSUM - De hoofdprijs van 5000 gulden in de vierde bingo-ronde ging naar de familie Meijer, Hertogstraat 48b te Brunssum. „Ik vind het machtig dat ik dit bedrag gewonnen heb”, vertelt Magareta Meijer blij. „We gaan iets uitzoeken en kopen voor ons interieur”, zegt ze wat geheimzinnig. Langer aandringen om te weten te komen wat het precies wordt

● *Mevrouw M. Meijer uit Brunssum bli met 5000 gulden en een grote ruiker.*

heeft dus geen zin.

De familie Meijer heeft nog niet eerder een hoofdprijs gewonnen. Wel af en toe een klein bedrag in de Staatsloterij. „U kent dat wel: de ene keer 25 gulden en de andere keer een tientje, niets no-

menswaardigs”, zegt Magareta. Sinds enige tijd heeft ze een abonnement op het Limburgs Dagblad en daardoor las ze de reclamecampagne voor de bingo-actie. De sigarenman op de hoek met zijn spelkaarten deed de rest. „Het klinkt misschien wat overdreven maar aan acties voor de jeugd heb ik altijd meegedaan. Ik ben er nooit vanuit gegaan dat ik iets zou winnen.”

Cadeau

Ze belt haar man op het werk om hem het verrassende nieuws mee te delen. Zijn reactie? Magareta: „Eerst was het lange tijd stil alsof hij het niet geloofde, daarna heb ik hem verteld over het hoe en waarom. Eigenlijk is zijn reactie niet verwonderlijk, omdat ik hem 's middags toen hij thuis was om te eten, ook niets heb verteld over mijn volle kaart en ook niets over het telefoontje met de bingoafdeling van uw krant.” Haar beide kinderen weten ook nog van niets.

Jordanië

Gezeten in een luie stoel filosofeert Thil Kloppenburg, Hunstraat 33 Ubachsberg: „Duizend gulden is een heel aardig bedrag, maar als ik naar de kermis zou gaan in mijn geboorteplaats, geloof ik toch dat ik na een paar dagen niets meer over zou hebben. Och, ik weet niet zo goed wat ik ga doen. Zelfs als ik de hoofdprijs in de wacht had gesleept had, zou ik niet direct een voornemen hebben.” Een blik naar de voortjagende grijze regenwolken brengt uitkomst. Jordanië! „Ik houd van de zon, van warmte. Daar wil ik naar toe!”, zegt ze. Waarom een reis naar Jordanië? „Materieel gezien heb ik alles wat mijn hartje begeert. Bovendien trekken mij de gekke vakantieoordelen niet meer. Alles ademt daar een kermisachtige sfeer uit. Dat hoeft voor mij niet. Vanuit Jordanië kan ik uitstapjes maken naar Egypte en Israël. De duizend gulden vormen een leuk zakcentje bij die trip”, aldus Thil.

● *Mister Bingo overhandigt mevrouw T. Kloppenburg haar 'zakcentje' voor de reis naar Jordanië.*

WOONKULTUURS LEDERSHOW IS... WOW!

Een kreet van bewondering zal je moeilijk kunnen onderdrukken bij het zien van al dat fraaie leder.

Vaklui bewerkten dit edele materiaal tot duurzaam en soepel comfort. Designers verwerkten het met liefde voor lijn en vorm tot heerlijke zitmeubelen.

Woonkultuur heeft een kollektie fauteuils en bankstellen somengesteld die karakter uitstraalt, maar niet pretentius wordt als het om de prijs gaat. En het gratis Woonkultuur woonadvies hoeft zijn reputatie niet meer te bewijzen.

Waar wacht je nog op?

Woonkultuur Zutendaal

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur

Dorpsstraat 2-4, 3601 Zutendaal. Centrum Zutendaal aan de stoplichten. Tel. 011/61.11.36 vanuit Nederland: 09-321611136. Op slechts 13 km van Maastricht. 35 km van Heerlen en 80 km van Geleen. Geopend: dagelijks van 10 tot 19 uur, iedere zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur, 's woensdag gesloten.

Geen Sintar, Steen, Lanaken, Maasbracht, Oijen, Autobaan Heerlen-Antwerpen, afslag Zutendaal.

anny blatt

Al onze exclusieve modellen zijn ook te koop, u kunt ze kleiner of groter laten breien

P. REESINK

Emmaplein 3, Heerlen
Telefoon 045-712949

Auto's

Te k. MAZDA 626 GLX 2.0 L benz motor HB 5-d. van utv. kl. wit, 10-85, km.st. 25.700, zuinig en i.g.st. pr. f 15.000,-. 04454-2371.

Te k. PORSCHE 924, bj. 79; inruil mog. Brusselseweg 295, tel. 043-476096.

staatsbosbeheer

HOUTVERKOOP

Het Staatsbosbeheer in de provincie Limburg wenst op **3 november 1987 om 11.00 uur** op het adres restaurant De Troost, Meijelweg 10, Heibloem-Roggel, in het openbaar en bij inschrijving te verkopen **circa 5.950 m³ rondhout in 14 kavels** staand in de boswachterijen Horst, St. Jan Sleutelbergbos, Boekenderbos, Annendaalsbos en Vaals en de natuurreservaten Schuitwater, Meynweg, Leudal, Kunderberg en Gerendal. Het aanbod omvat **circa 5.877 m³** uit dunning met een gemiddelde van **34** tot **1,5** stuks per m³ en **circa 73 m³** uit eindkap met een gemiddelde van **4** stuks per m³. Houtsoorten zijn voornamelijk groveden, fijnspar en Japanse larkis.

Inschrijvingen dienen om mee te dingen in een gesloten omslag met daarop vermeld: houtverkoop Staatsbosbeheer, te zijn bezorgd: **schriftelijk** uiterlijk op **maandag 2 november 1987** op het adres Lindanusstraat 2a, Postbus 965, 6040 AZ Roermond, dan wel **persoonlijk** op **dinsdag 3 november 1987** uiterlijk om 10.55 uur in restaurant De Troost, Meijelweg 10, Heibloem-Roggel.

Kavellijsten, voorwaarden, inschrijfbijetten en inlichtingen worden verstrekt door het kantoor van het Staatsbosbeheer in Limburg te Roermond, Postbus 965, 6040 AZ Roermond, telefoon: 04750-34251, toestel 446.

Het hoofd Terreinbeheer in de provincie Limburg.

HEROPENING

Casino Grenzhof

Kohlscheid-Pannesheide aan de grens.
Tel. 09-49-2407/7332
Geopend van 12.00 tot 03.00 uur.

Fiat

Te k. VW Buggy, bj. 1963, f 1000,-. Tel. 045-228399.

Te k. OPEL Ascona 1984, lpg, trekkr. 178, Vrijg. 1750, Apk gek. tot 15-87, Tel. 045-316678. Na 18-87 uur.

Wij geven het meeste voor loop: sloop- en SCHIED AUTO'S. U belt wij komen direct. Tel. 045-411480.

Panda 45, m. open dak '85	81
Panda 45	82
Panda 34	82
127 1050	84
Uno 55 SL, 5-drs.	83
Uno Diesel, 3-drs.	84
Uno 45	83
Uno 45 Fire	86 '87
Ritmo Diesel	85
Ritmo Diesel, 5-drs.	84
Ritmo 60 CL, 3-d.	84
Ritmo 60 ES	83
Ritmo 75 CL	79
Croma IE Aut.	86

Autobedrijf
Klankstad BV
Bovag-garantie
Kaalheidersteeweg 185
Kerkrade
Tel. 045-413916

HOGЕ BOMEN VANGEN VEEL WIND.

Wanneer aan u gevraagd wordt een hogere beleidspost te gaan vervullen is dat geen gering verzoek. Natuurlijk betekent dat een geweldige uitdaging, maar het betekent ook onbekendheid met het brede terrein van de bedrijfskunde.

Samen met ISW/Opleidingen kunt u die leemte opvullen.

HBL-Hoger Management. De ervaring heeft ons geleerd dat u een zware dagtaak heeft. Dat kost niet alleen tijd maar ook energie. Er is dus nauwelijks ruimte voor een studie.

De opleiding HBL-Hoger Management van het ISW is zo opgezet dat u relatief weinig tijd hoeft te investeren. Onder leiding van ervaren docenten krijgt u snel inzicht en ziet u de samenhang tussen de problemen van het leidinggeven. De studie is vanzelfsprekend afgestemd op de management-eisen van vandaag.

De cursus wordt gegeven in Amsterdam, Breda, Groningen, Den Haag en Rotterdam. Aanvang: oktober.

In Arnhem, Eindhoven, Heerlen, Utrecht en Zwolle. Aanvang: november. Stuur de bon op voor nadere informatie of bel: 071-25 85 85.

Uitknippen, invullen en in een envelop zonder postzegel versturen naar: ISW/Opleidingen, Antwoordnetnummer 10120, 2300 VB Leiden.

Dhr./Mevr.: _____

Straat: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Ik ben geïnteresseerd in de opleiding HBL-Hoger Management.

ISW/OPLEIDINGEN

Schuttersveld 9, 2316 XG Leiden. Tel. 071-25 85 85.

Ben je in voor een stevige klim?

Als je realiseert dat het behalen van je VWO-diploma het begin is en dat je er nog flink tegenaan moet om het te bereiken, dan kan het interessant zijn om eens kennis te maken met de carrièremogelijkheden bij KKC.

Assistent-accountant: werken en studeren tegelijk.
Een baan als assistent-accountant bij KKC betekent altijd een combinatie van werken en studeren. Dat is flink pezen, maar doordat je het geleerde meteen in praktijk kunt brengen kom je snel vooruit en maak je een

goede kans om uit het peloton te breken.

Heb je genoeg energie om deze uitdaging op te pakken? Bel dan eens voor inlichtingen
Henk G. Kwakkel, 020-449635, of schrijf een briefje met je naam, adres, telefoonnummer, geboortedatum, klas, vakkenpakket en kantoor van je voorkeur aan

KPMG Klynveld Kraayenhof & Co., Strawinskylaan 1257, 1077 XX Amsterdam.

KPMG Klynveld Kraayenhof & Co.
Accountants

Kantoren in Nederland: Amsterdam, Alkmaar, Almere, Amersfoort, Apeldoorn, Arnhem, Breda, Deventer, Doetinchem, Dordrecht, Drachten, Eindhoven, 's-Gravenhage, Groningen, Haarlem, Heerlen, Hengelo, 's-Hertogenbosch, Hoorn, Leeuwarden, Middelburg, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht en Zwolle.

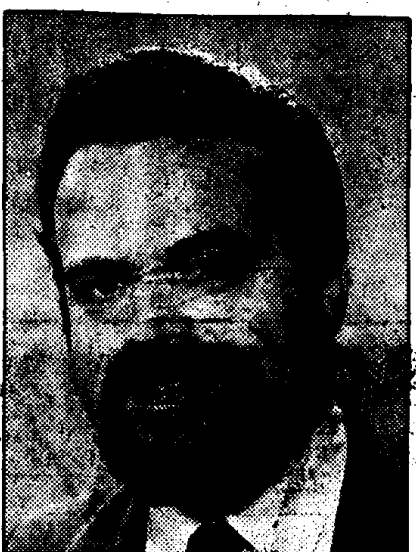
De KRO laat je niet los!

MINI-PLAYBACKSHOW

100 JAAR DOKTEREN

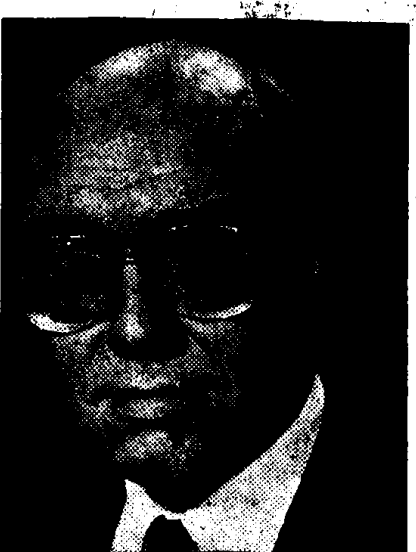
OMROEPAROCHE

APPLAUS

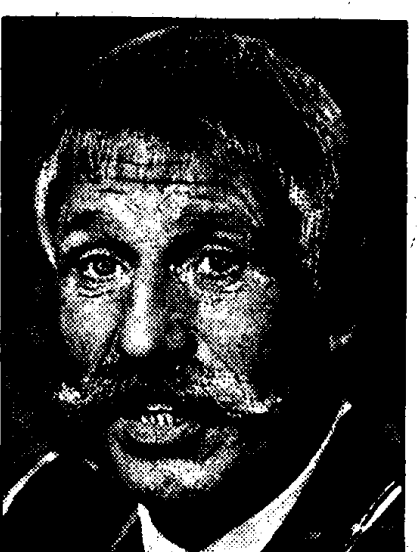
BRANDPUNT

SPORT OP VRIJDAG

HINTS

WATEEN TIJD

KLASSEWERK

Een greep uit de programma's, die u in het nieuwe seizoen van de KRO kunt verwachten. Programma's die één ding gemeen hebben: het duidelijk eigen gezicht van de KRO.

DUIDELIJK GEZICHT!

geef u op als abonnee op
KRO-Studio of Mikro Gids
of word tienguldenlid
BEL 035-714714

KRO

Auto's

Autobedrijf Stercars, Europeweg zuid 7 Ubach o. Worms. Tel. 045-324763 biedt aan: BMW 630 CS met 635 motor, iets apart / 21.500,-; 3x Ford Escort 1.3 ghia '80, '81, '82 v.a. / 13.950,-; Opel Rekord 21 '84 / 13.950,-; Opel Kadett 1.3 S '81 / 5950,-; Opel Kadett stationcar '81 / 6750,-; Opel Ascona autom. '78 / 3950,-; Nissan Cherry '82 1400 GL '82 / 6750,-; Nissan Bluebird diesel '82 / 6750,-; Nissan Silvia sport SXI '80 / 6750,-; Volvo 244 DI '80 / 4950,-; Ford 1600 '81 / 3950,-; directieauto Volvo 244 Di nieuw / 2500,-; Honda Civic '81 / 5750,-; Golf diesel '78 / 3950,-; Opel Ascona 2 L diesel '79 / 3950,-; Toyota Celica '78 lpg / 2950,-. Inr. Finc. mogl. binnen 1 uur. Open v.a. 10.00 tot 18.00 uur. Zat. tot 16.00 uur.

Opel Rekord 2000 LS autom. 25.000 km, '86; Opel Ascona 1600 diesel Hatchback, '83, 12.500,-; Opel Ascona 1600 Luxus, '82, 9900,-; Opel Kadett 1200 Hatchback, '82, 8750,-; Ford Sierra 1600 Laser, 4-drs., '82, 22.500,-; Ford Sierra 1600 Laser, 3-drs., '84, 15.000,-; Ford Orion 1300 GL, 5-bak, '84, 13.750,-; Ford Escort 1100 L, 5-drs., '84, 13.750,-; Peugeot 505 GL, schuifdak, LPG, 5-bak, '85, 17.500,-; BMW 518, nieuw type, stuurbekr., '82, 13.500,-; Renault 18 autom., als nieuw, '83, 10.750,-; Datsun Stanza 1800 GL, 5-bak, '83, 11.300,-; Honda Accord 1800, 3-drs., 5-bak, '83, 11.500,-; Mitsubishi Galant 1600 GL, 5-bak, nieuw type, '83, 9750,-; Mitsubishi Galant 1600 GL, 5-bak, LPG, '82, 7750,-; Ford Taunus 1600 L, '80, 5000,-; BMW 315, '82, 12.000,-. Inr. ruil, financieren en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf P. van Dijk en Zn. Homperweg 33, Schaesberg (Kakert), tel. 045-311729. Alle keuringen toegestaan.

VW Golf GTE, kl. rood, BBS-uitg., sportvelgen, 50 serie-banden, gril met vierkante koplampen; Ford Sierra 1600 cc, kl. wit, schuifdak, get. glas, 5-bak, bj. '87; Ford Escort, kl. wit, bj. '86; VW Golf, kl. blauw, bj. '84. Tel. 043-644420.

Te k. als nieuw AUDI 80 LS bj. '80 met lpg, apk gek., 4-drs. kl. groenmetalliek met sunroof enz. Fr. / 4900,-. Dr. Schaepmansstr. 37 Kakert-Schaesberg.

Te k. FORD Escort 1.3 L bj. 11-79, apk '88, i.z.g.st. / 2450,-. T. 316940.

Te k. FORD Taunus 1.6 bravo bj. eind '81 i.z.g.st. Tel. 316940.

Te k. SUZUKI Alto 1e eig. bjw. 6-85, km.st. 10.500. Servatiusstr. 32 Op de Vos-Brunssum.

Te k. VW Golf MX '79. Tel. 045-273174.

Te k. Honda CIVIC, bj. '77, APK 7-88, i.z.g.st., / 9500,-. Ophoven 75A, Sittard.

Te k. RENAULT 5, bj. '80, APK 6-88, i.z.g.st., / 1950,-. Tel. 04490-24669.

RENAULT 18 automatic 2 l, bjw. '84, 4-drs., blauw-met., met rekh. i.z.g.st. 1e eig. tel. 045-252630.

VOLVO 340 Van autom., 5-drs., sunroof, donkerblauw, 14.200 km, bj. '85. Tel. 04406-12835.

Terugnave v. financ.bank: Opel KADETT 1.3 SR, '82, / 9750,-. Emly H.O. Tel. 04490-54510.

SEAT-DEALER A.C.H., Jeugrubbenweg 20 te Hoensbroek, tel. 045-222455, biedt te koop aan: Subaru Justy SL, '86, / 11.900,-; Seat Fura GL, '84, / 7900,-; Subaru 1300 GLS, '81, / 3900,-; Solara 1.6 GLS, '81, / 3900,-; Talbot 1510 GL, '80, / 3900,-; Peugeot 104 SR, '80, / 3900,-; Honda Civic '79 / 3250,-; Fiat 131 '80 / 3900,-; Peugeot 305 SR '80 / 3900,-; Seat Malaga 1.5 GLX, '87 / 19.500,-; Sunbeam 1000 / 79 / 2900,-; Suzuki Alto FXK '82, / 5900,-; Ford 2.0 GL '79 / 3250,-; Horizon GLS '80 / 4900,-; Fiat Panda '81 / 5250,-; Fiat Panda '85 / 4900,-; Mini Metro '82 / 4900,-. Donderdag koopavond.

Uniek mooie MITSUBISHI Lancer, bj. mrt. '78, apk gek. 83.88, Vr.pr. / 1950,-. Mgr. Feronln. 61 Hoensbroek.

Mooie VOLKSWAGEN Polo bj. 12 jan. '79. Vr.pr. / 2250,-. Julianastr. 55 Hoensbroek.

Te k. Ford ESCORT, type GL, bj. '82, APK, i.z.g.st. / 8250,-. Tel. 04490-27965.

Te k. Ford FIESTA 1300 S, bj. '79, APK, i.z.g.st. / 3900,-. Tel. 04490-23993.

MERCEDES 200D type '80, nw. motor, schuifd., stuurbekr. / 9500,-; 043-632316/631949.

TOYOTA Corolla 1.3 BX groenmet., 30.000 km '85, 1e eigen, 3 mnd. voll. gar. Autobedrijf v. Leeuwen, Strijthagerweg 129, Kerkrade, tel. 045-453555.

CITROEN BX basis juni '86, grijsmet., 34.000 km, 1e eig., voll. gar. Autobedrijf v. Leeuwen, Strijthagerweg 129, Kerkrade, 045-453555.

Z. m. GOLF diesel bjw. laat '83, weinig km weg. bereik. ken hoge leeftijd vr.pr. / 8750,-. Varenbeukerweg 23, Heerlen.

Te k. GOLF GTI kl. zwart i.z.g.st. met veel access. 045-314318.

Te k. Ford ESCORT org 1600 GL, bj. '81, APK, / 7950,-. Tel. 04490-15431.

Te k. OPEL Kadett Rallye 16 S, i.z.g.st. bj. '79, t.e.z.b. Unostraat 39, Hulsberg.

Te k. HONDA Civic, bj. '78, i.z.g.st. met veel access. 045-463805, na 13.00 uur.

Te k. OPEL Kadett, bj. '74, LPG, APK-gek. Tel. 04451-1656.

PEUGEOT 504 bjw. '77, APK met 1988 / 650,-, tel. 045-314442.

VENETIAN BLINDS KERKRADE
- sinds 1956 -
Kipstraat 30-32
Telefoon (045) 453416
zonweringconstructies
markiezen
rolluiken in aluminium, staal en PVC
jaloerieën

„REÜNIE BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN”
I.g.v. het 75-jarig jubileum op 29 okt. 1988.
Vermeld bij deelname uw adres, examenjaar en schooltype en stuur dit naar: Reüniecommissie, Akerstr. 95, 6417 BK Heerlen

CHARLES FEIJTS GROEP VIERT HET 50-JARIG BESTAAN

Samen met u wil de Charles Feijts Groep het bereiken van deze mijlpaal vieren.
Dit zal gebeuren tijdens een 2-daags

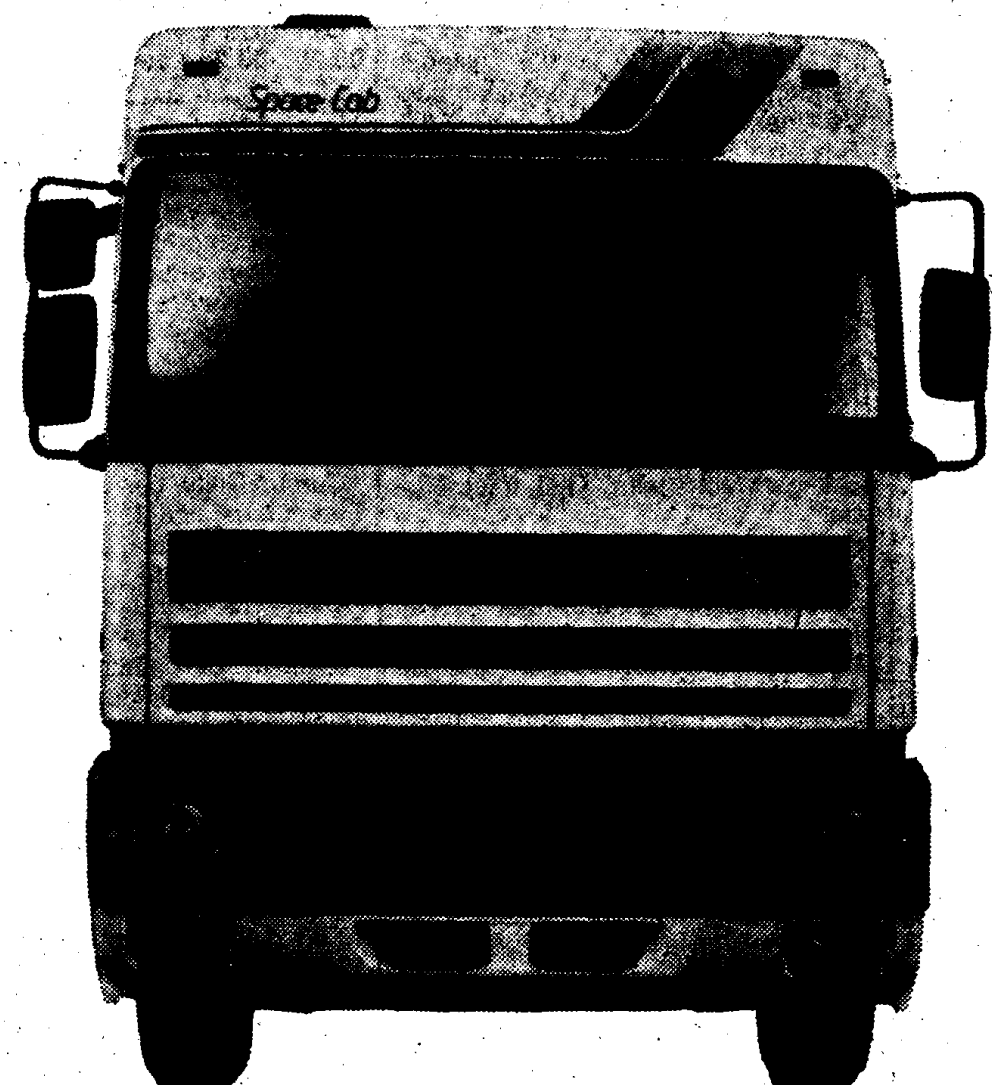
OPEN HUIS

- zaterdag 10 oktober 10.00-22.00 uur
- zondag 11 oktober 10.00-22.00 uur
in ons bedrijfspand Bergerweg 63 in Sittard.

U kunt uitgebreid kennis maken met het complete DAF-programma van de 3,5 tons

bestelwagen tot de nieuwe zware truck generatie, de DAF 95-serie en met alle andere producten en diensten van de Charles Feijts Groep.

U en uw gezin zijn van harte welkom in ons bedrijfspand aan de Bergerweg 63 te Sittard.

CFG
CHARLES FEIJTS GROEP

WEERT ROERMOND BORN SITTARD OIRSBEK MAASTRICHT

- DAF bestel- en bedrijfswagens
- Mitsubishi bedrijfs- en bestelauto's
- Ford personenauto's en lichte bedrijfswagens
- RAP-Buca opleggers, aanhangwagens en carrosserieën
- Taha en AVQ-laadkleppen
- Groeneveld centrale smeringen
- B.P.W.-programma
- Palfinger autolaadkranen
- Demonstratieritten, met onze nieuwe DAF 95-serie

Nederland 1

09.30 - 09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
 13.00 - 13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
 NCRV
 15.00 De Carson's (Carson's law). Australische serie. Met: Christine Amor, Tim Hughes, Ross Thompson, e.a.
 15.45 Van Boskoop naar Bethlehem. Kennismaking met het moderne leven van een Nederlandersprekend meisje in Jeruzalem.
 16.05 De gummibieren (Gummibears). Tekentfilmserie van Walt Disney. (Herh.)
 16.30 Ho, wacht es! (Just you wait). Russische tekenfilmserie.
 16.40 De 10 over half 5 Paul de Leeuw show. Gevarieerde show o.l.v. Paul de Leeuw.
 17.30 Journaal
 17.41 Getijden. Legien Kromkamp praat met twee generaties Moslims, Joden, Christenen en Hindoes.
 18.20 Op zoek naar muziek. Muzikale programma vanuit de Heerlijkheid Marnefwaard in Beesd.
 18.35 Ferdie de mier. Tekentfilmserie. (Herh.)
 19.00 The Cosby Show. Amerikaanse comedyserie. Af. 1: Rudy spents the night. Rudy gaat logeren bij opa en oma. Onderwijl komt Theo die avond zonder vriendin te zitten. Maar wanneer de deurbel gaat, zien zij een droommeisje op de stoep staan.
 19.25 (TT) Mijn idee. Serie korte jeugdfilms onder regie van Karst van der Meulen. Af. 2: Voor wat hoort wat. Met: Manon Bijleveld, Angela van Essen, Caspar van Zanten, e.a.
 20.00 Journaal
 20.28 Bert Haanstra: Monument van een gorilla. Film uit 1987.
 21.25 Niet te geloven! Amerikaanse comedyserie. Met: Sherman Hemsley, Anna Maria Horsford, Clifton Davis, e.a. Af. 1: After the fall.
 21.57 Hier en nu. Actualiteitenrubriek.
 22.32 Meditatief moment
 22.40 St.Elsewhere. Amerikaanse serie. Af. 1: Up on the roof. Er komt tijdelijk een nieuwe vrouwelijke arts in St.Elisius werken. Ondertussen blijft de politie naar de moordenaar van dr. Peter White zoeken.
 23.30 Journaal
 23.35 - 23.40 Nieuws voor doven en slechthorenden

Nederland 2

13.00 - 13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
 17.15 Paspoort voor Marokkanen.
 17.45 Medelinders Nederlanders. Programma voor Antillianen. Af. 1: De gekleurde werkdag. (2)
 18.15 Nieuws voor doven en slechthorenden
 18.30 Paspoort voor Italianen.
 18.30 Sesamstraat
 18.45 (TT) Jeugdjournaal
 19.00 Journaal
 19.12 Op volle toeren. De Nederlandse Top 5, gepresenteerd door Chiel Montagne.
 20.00 Kijk TV. Af. 1. Populair wetenschappelijk programma. Presentatie: Wubbo Ockels.
 20.30 Op goed geluk. Speelprogramma gepresenteerd door Carry Tefsen.
 21.20 TRQS Telethriller: Derrick. Duitse politierubriek. Af. 1: De Dame uit Amsterdam (Die Dame aus Amsterdam). Privé-detective Albert Huftand wordt in een telefonisch doodgeschoten. Voordien had hij echter een gesprek met Derrick over een belangrijke zaak. Maar waar ging het over.
 22.30 Journaal
 22.40 Studio Sport
 23.10 Nieuws voor doven en slechthorenden
 23.15 Simonskoop. Met vanavond aandacht voor o.a. The Untouchables van Brian de Palma en Robocop van Paul Verhoeven.
 23.40 - 01.10 The young Master. Speelfilm uit 1980 van Jackie Chan. De favoriet van de kung-fu school vertoont een belangrijke wedstrijd en wordt ontslagen. Werkeloos komt hij bij een bende terecht en raakt betrokken bij een misdrijf.

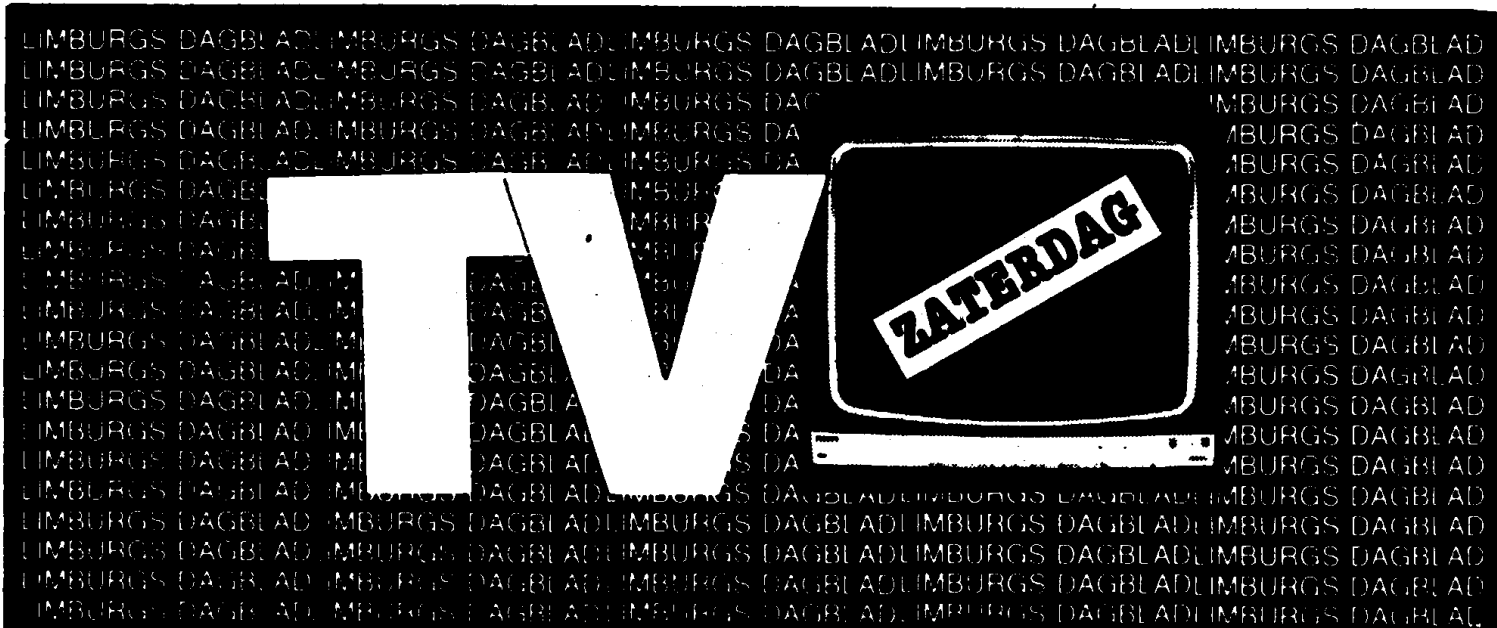
Duitsland 1

10.00 Heute
 10.03 Sportschau
 19.30 Eine Bombenstörche. Van Friedrich Werremer in Wilfried Dotzel. Met Gerd Kunath, Dieter Ohlendorf, Monika Gabriel, e.a. (Herh.)
 21.00 Umschau
 21.40 Literatür im Cafe
 22.55 Persoverzicht
 23.00 Heute
 23.15 Programma-weekoverzicht
 23.45 Mode-Karussell. Modifitsen

JAMES GARNER

...als sergeant-majoor Zack Carey in de Amerikaanse speelfilm 'Der Tank'. (Duitsland 1 - 22.50 uur)...

uit München, Düsseldorf en Parijs.
 14.30 Hallo Spencer. Kinderprogramma. Af. 1: Der dreckige Prinz.
 15.00 Telefant. Amusementsprogramma met Michael Schanze en prominente gasten.
 16.40 Delle and Brenton. Achtjarige Australische serie naar de roman 'All the rivers run' van Nancy Cato. Met: Sigrid Thornton, John Waters, Charles Tingwell. Af. 5.
 17.30 Hier en Heute unterwegs
 17.55 WFF
 18.00 Tagesschau
 18.05 Sportschau, met o.a. Bundesliga-voetbal.
 19.00 Markt
 19.25 Meister Eder und sein Pumuckl. Serie. Af. 1: Das Schlossgespenst.
 19.57 Programma-overzicht
 20.00 (TT) Tagesschau en weerbericht
 20.15 Die verflixte 7. Amusementsshow met internationale gasten. Thema: Tivoli. Met o.a.: Secret Service, Gilt Haenning en Opus.
 21.45 Lottotrekking
 22.00 Tagesschau
 22.00 Das Wort zum Sonntag. Meditatie door Professor Dr. Pater Klemens Jockwig/Hennef.
 22.05 Miami Vice. Amerikaanse serie met Don Johnson, Philip Michael Thomas, Michael Talbot, e.a. Af. 1: Gekauft und bezahlt. Gina, een collega van Sonny, vraagt haar vriendin bodschappen voor haar te doen en deze in haar woning te zetten. Daar wordt die vriendin, Odette, door Nico Arroyo, de zoon van een Boliviaanse ex-generaal, verkracht.
 22.50 Der Tank (Tank). Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Marvin J. Chomsky. Met: James Garner, Shirley Jones, C. Thomas Howell, e.a. Kort voor zijn pensionering wordt de zoon van sergeant-majoor Zack Carey onder valse beschuldigingen gearresteerd. Na talloze provocaties vernietigt Carey met zijn tank, een souvenir uit WO II, het kantoor van de sheriff en bevrijdt Billy. In de aangrenzende staat hoopt hij een eerlijk proces te krijgen.
 00.40 Trokadero. Duitse speelfilm uit 1980 van Klaus Emmerich. Met: Ludwig Hirsch, Franz Xaver Kroetz, Lisi Mangold, e.a. Theo haalt zijn vriendin Eva over om haar baan en spaargeld te geven en met hem een cafe te beginnen. Het blijkt een misrekening. Theo merkt nauwelijks dat Eva hem gedesillusioneerd verlaat, hij wil van zijn eenvoudige dorpscale een chicque nachtclub 'Trokadero' maken.
 02.10 Tagesschau
 02.15 - 02.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

11.00 Programma-weekoverzicht
 11.30 Elf Länder, ein Land - die Bundesrepublik. 13-Deelige documentaire over de 11 verschillende landen van de BDR, zo gezien door de mensen die er wonen. Af. 3: Bayern - Berge machen fromm.
 12.00 Nachbarn in Europa. Informatie en amusement voor buitenlanders. (12.00 Bldrage uit Joegoslavië, 12.40 Griekenland, 13.20 Spanje).
 14.00 (TT) Diese Woche. Weekjournaal.
 14.20 Damals, vor vierzig Jahren. Serie oude weekjournaals. Vandaag: Vertriebene 47.
 14.30 Die Sport-Reportage. Vanuit Stuttgart-Mönsheim: Golf International.
 16.15 Wolfgang Kießling: Im Amt und Würden. Vier verhalen uit Frankrijk. 1. Vermittlung. 2. Der Fund. 3. Fair Play. 4. Wahre Liebe. (Herh.)
 17.17 Danke schön. Bericht van de akte Sorgenkind en bekendmaking van de Grote Prijs.
 17.25 Heute
 17.30 Länderspiegel. Informatie en meningen uit de Bondsrepubliek.
 18.20 Die goldenen Fünzig. Overzicht van de grote Duitse schlagere parades van 1950 tot 1959. Presentatie: Petra Schürmann. Met:

Chris Howland, Bruce Low, Maria Mucke, e.a.
 18.57 Programma-overzicht
 19.00 Heute
 19.30 Max H. Rehbein: Action - Feuerfront Harlem. Reportage uit New York over de drukste brandweer van de wereld.
 20.15 Im Auftrag des Drachen (The Eiger Sanction). Amerikaanse speelfilm uit 1975, met: Clint Eastwood, George Kennedy, Jack Cassidy, e.a. Regie: Clint Eastwood. Jonathan Hemlock, voormalig agent bij de geheime organisatie C II bezit een waardevolle schilderijverzameling, die hij tijdens zijn acties heeft opgebouwd. Zijn ex-baas is daarvan op de hoogte en chanteert hem daarmee: wanneer er in Zürich een agent wordt doodgeschoten, moet Jonathan op zijn leeftijd nog achter de daders aan.
 22.10 Heute
 22.15 Das aktuelle Sport-Studio, met Dieter Kürten. Aansl.: Lottotrekking.
 23.30 Unterm Strich (Hustling). Amerikaanse speelfilm uit 1975, met: Lee Remick, Jill Clayburgh, Melanie Mayron, e.a. Regie: Joseph Sargent. Jenny Morrison, verslaggeefster bij de New York City Magazine, wil een serie artikelen schrijven over prostitutie. Ze leert op straat de intelligente Wanda kennen, maar hoe meer ze van deze prostituee te horen krijgt, hoe moeilijker het wordt om de informatie te publiceren.
 01.00 - 01.05 Heute

Duitsland 3 WDF

08.45 Ochtendgymnastiek II. Les 4.
 09.00 - 12.30 Samstag-Kolleg, met om: 09.00 News of the week. 09.15 Actualités. 09.30 Englisch für Anfänger. 10.00 Bid for Power. 10.15 Studieren - und kein Land in Sicht? 10.45 Die neue Fabrik. 11.15 Fernuniversität im Dritten.
 16.05 Teletekst
 16.30 Telekolleg II, met om: 16.30 Deutsch 31.17.00 Mathematik.
 17.30 Umwelt-handeln im Alltag. Ernährung.
 18.00 Englisch für Anfänger. Les 40.
 18.30 45 Fieber. Jeugdmagazine.
 19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.
 20.00 Tagesschau en weerbericht
 20.15 Sport im Westen
 21.00 Gott und die Welt: Nullpunkt und Neubeginn. Documentaire over de kerk in de republiek Guinea.
 21.30 Die grosse Bücherschau I. Reportage over de Frankfurter boekbeurs 1987.
 22.50 Der Diener (The servant). Engelse speelfilm uit 1963 van Joseph Losey. Met: Dirk Bogarde, James Fox, Sarah Miles, e.a. Tony neemt Barrett als huishouder aan. De meningsverschillen tussen Tony's verloofde Susan en Barrett ontlaan in een machtsstrijd om Tony. Na een ruzie wordt Barrett ontslagen.
 00.20 - 00.25 Laatste nieuws

Duitsland 3 SWF

14.45 Vis-a-vis. Regionaal programma, gemengd Frans/Duits.
 15.30 Telekolleg I. Cursus Engels voor beginners. (Herh.)
 16.00 News of the week. Nieuws in het Engels.
 16.15 Actualités. Nieuws in het Frans.
 16.30 Telekolleg II, met om: 16.30 Cursus Duits. Les 31. 17.00 Wiskunde cursus. Les 3.
 17.30 Elf Länder, ein Land - Die Bundesrepublik. Uitspraken van schrijvers over hun land. Vandaag: Christian von Krockow: Die Bundesrepublik: Ein schönes, ein schwieriges Vaterland. (Herh.)
 18.00 Ach so... Informatieve kinderserie. Af. 4: Dann läuft der Karren wie geschmiert.
 18.30 Christliche Frauengestalten. Vandaag: Theresa von Avila. Gedramatiseerde documentaire van Gino Cadeggiani.
 19.00 Schlagzeilen
 19.02 Glaskasten
 19.26 Het Zandmanetje
 19.30 Länder-Menschen-Abenteuer: Das alte Lada. Documentaire van Clemens Kuby.
 20.15 Omnibus: Begegnung mit dem Fremden (1): Die Geschichte des Exotismus.
 21.15 Südwest aktuell
 21.20 Als die weisen Geister kamen. Documentaire over de komst van de blanken, gezien vanuit de Papoeas.
 21.45 Omnibus: Begegnung mit dem Fremden (2): Gewinn und Verlust.
 22.45 Heimatland. Uitspraken tussen Odenwald en de Bodensee.
 23.45 Laatste nieuws
 23.50 - 00.00 Gute-Nacht-Geschichten

België/TV 1

14.00 Zoekwerk. Af. 2: Leiden alle wegen naar werk? Presentatie: Viona Westra. (Herh.)

14.30 - 15.00 Mijn stem in de gemeente. Af. 2: Onbekend is onbekend. (Herh.)
 16.00 - 17.30 Vier dochters (four daughters). Amerikaanse speelfilm uit 1938 van Michael Curtiz. De vier dochters in het gezin Lemp worden verliefd op dezelfde man, Felix. Ann wint zijn hart, maar laat hem gaan om haar andere zusters niet ongelukkig te maken. (Originele versie met Nederlandse ondertiteling)
 17.55 Nieuws
 18.00 Tik Tak. Peuterprogramma. (Herh.)
 18.05 Merlina. Detectiveserie voor kinderen. Af. 1: De wrede wreker. (deel 2). Met: Lea Couzin, Mieke Bouvé, e.a.
 18.30 Meester... hij begint weer. Tweewekelijks satirisch programma voor de jeugd. Draaiboek: Frank Dingenen.
 19.00 Joker-trekking

ROBERT PROSKY

...in de Amerikaanse speelfilm 'Op dood spoor'. (België/TV 1 - 20.20 uur)...

19.05 Boekje Vlaanderen. Toeristisch magazine met: Toeristisch portret, Dit leuke land en Agenda. Presentatie: Gerty Christoffels vanuit het Museum van Oude Technieken in Grimbergen.
 19.35 Lotto-trekking, Belgische tiercé.
 19.40 Mededelingen en Programma-overzicht.
 19.45 Nieuws en sportberichten
 20.10 Kunst-zaken
 20.20 Op dood spoor (Into this air). Amerikaanse TV-film uit 1985 van Roger Young. De jonge Brian Walker vertrekt voor het eerste van huis om een zomercursus schrijven in de V.S. te gaan volgen. Hij belt één keer naar huis, maar dat is gelijk de laatste keer. Het lijkt alsof hij van de aardbodem verdwenen is. Zijn moeder schakelt nu een privé-detective in.
 21.55 Rigoletto. Michel Follet praat leuke, grappige fragmenten uit buitenlandse programma's aan elkaar.
 22.30 Sport op zaterdag
 22.45 De veeffenaar (The equalizer). 13-Deelige Amerikaanse serie. Af. 6: Uit het verleden.
 23.30 Poolshoogte. 14-Daags astro-nomische rubriek van Dr. Gérard Bo-

difé. Vandaag: Jupiter in oppositie.
 23.35 - 23.55 Nieuws en weerbericht. Aansl.: Coda: de groene druvelaar, van H. Meulemans.

België/TV 2

Geen uitzending

België/RTBF 1

08.15 Nouban nouban. Gevarieerd kinderprogramma met o.a. tekenfilms, de verborgen camera, boekenrubriek, noubaclif en Noubana-news.
 09.30 - 10.00 Victor Englebert method. Cursus Engels. (Herh.)
 11.40 Interwionli: Para vosotros. Programma voor Spanjaarden.
 12.20 Interwionli: Leukoum. Programma voor Arabieren.
 13.00 Tribune économique et sociale: Les classes moyennes. (Herh.)
 13.30 La pensée et les hommes. Een programma over filosofie en lekenmoraal: Erasme, l'éloge de la folie. (Herh.)
 14.00 Théâtre Wallon: El flye de sheriff. Blijspel van Marius Staequet. Met: Raymond Bayot, Jean-Michel Timmermans, Christine Burton, e.a.
 16.05 Autant savoir. Vandaag: Gérer la nature pour la protéger.
 16.30 Noubanimé met Les Wuzzles.
 16.55 Arts magazine. Kunstrubriek. Vandaag: La vente Magritte.
 17.25 Coup de film. Film magazine. Presentatie: Terry Focant. (Herh.)
 17.40 Agence tous risques (The A-team). 24-Deelige Amerikaanse serie met George Peppard.
 18.30 Gourmandises. Culinaire rubriek.

België/RTBF 2

Geen uitzending

SSVC

10.00 Children's SSVC. Kinderprogramma.
 11.45 Pop Spot. Programma over video.

12.15 Grandstand. Sport: 1. Hockey; 2. Ruitersport. 3. Motorsport.
 17.05 Nieuws en weerbericht
 17.15 The kranks elektronik komik. TV-serie.
 17.50 The fall guy. Met Colt Seavers, Howie en Jody.
 18.35 Blind date. TV-serie, gepresenteerd door Cilla Black.
 19.15 Beadie's about. Nieuw programma met een verborgen camera.
 19.35 Casualty. Nieuwe TV-serie.
 20.25 Dagger of the mind. Film uit 1972.
 22.00 Tom O'Connor. Een humoristische kijk op vervoer.
 22.30 Miami Vice. TV-serie.
 23.15 The dame Edna experience. Amusementsprogramma.
 00.00 Tales of the unexpected. Serie gebaseerd op mysterieuze verhalen. Vandaag: Vicious Circle.

Sky Channel

08.00 Fun Factory. Kinderprogramma.
 11.10 Bailey's bird. Drama serie. Af. 1: Faded tiger.
 12.05 Diving - do it safe. Cursus duiken.
 12.20 The Smash Great Video Race. Muziekprogramma.
 13.20 Sky Trax, met om:
 13.20 Pop Formule
 14.20 Monsters of Rock Cup
 14.50 World Youth Cup Tennis
 15.50 Shell International Motor-sports
 16.55 Canada Calling. Muziekprogramma.
 17.30 Nescake UK Top 40 show. Muziekprogramma.
 18.35 Lost in Space. Science-fiction serie. Af. 1: Space circus.
 19.30 Emergency. Drama serie.
 20.25 Cash and Company. Aktieserie. Af. 1: Halfway house.
 21.25 WWF Superstars of Wrestling
 22.20 Transworld of Sport
 23.20 Sky Trax, met om:
 23.20 The Nescake UK Top 40
 00.20 UK Despatch
 00.45 A Field in the Sky. Amusementsprogramma.
 01.00 - 01.30 The World Tomorrow. Actualiteiten door de Worldwide Church of God.

Super Channel

07.00 Funbus. Kinderprogramma.
 10.00 Super Sonic Club met Amanda Redington.
 11.00 The Power Hour. Muziekprogramma.
 12.00 Off The Wall. Shownieuws door Simon Potter en Amanda Redington.
 13.00 Car Programme: Top gear. Programma over auto's.
 13.30 Armchair Adventure: Expedities rond de wereld. Vandaag: Maternhorn.
 14.30 High Chaparral. Western serie.
 15.25 The Goodyear Weather Report
 15.30 Super Sport with Paul McDowell
 16.30 Major League Baseball
 17.30 The European Top 40 met Erik de Zwart.
 18.30 Sweet and Sour. TV-serie.
 19.00 Doctor Who. Science-fiction serie.
 19.25 The Goodyear Weather Forecast
 19.30 Africa. Documentaire.
 20.30 The Making of Zeffirelli's Otello. Reportage over de opera's gemaakt door Franco Zeffirelli.
 22.30 David Sanborn Live: Love and Happiness. Een muzikale special.
 22.40 Top Hat. Musical met Fred Astaire.
 00.40 The Power Hour. Muziekprogramma.
 01.40 The European Top 40 met Erik de Zwart.
 02.40 - 03.40 Off The Wall. Shownieuws door Simon Potter en Amanda Redington.

TV5

14.00 Sport: Rendez-vous avec Ingrid Bergmans.
 15.05 L'Australie. Reportage.
 16.35 Arts Magazine: Kunstprogramma. Vandaag: Rubens.
 17.30 Images de Proust. Reportage.
 18.00 Récréation. Jongerenprogramma.
 19.00 Victoires: Portret van Joël Robert. (Motocross)
 20.00 Au nom de la Loi. Juridisch programma.
 20.50 Printemps Belge au Festival

Musical de Bourges. Muziegramma.
 21.45 Télétourisme: Documentaire. Af. 1: L'âge du silex en Belgique.
 22.00 Journal Télévisé
 22.30 - 23.30 Rue des Archives portage.

FilmNet

07.00 The adventures of little Tekenfilm.
 09.00 A boy named Charley B. Tekenfilm.
 11.00 Peter Ibbetson. Roman drama uit 1935 met Gary Cooper, Ann Harding, e.a.
 12.45 Close encounters of the kind. Science-fiction film uit met Richard Dreyfuss, e.a.
 15.00 Iceaman. Science-fiction film 1983 met Timothy Hutton, Lin Crouse, e.a.
 17.00 Falling in love. Drama uit met Meryl Streep, Robert de Niro, e.a.
 19.00 Never cry wolf. Avontuur uit 1983 met Charles Martin Smith, e.a.
 21.00 Mask. Drama uit 1985 met Sam Elliott, Eric Stoltz, e.a.
 23.00 Forced vengeance. Kung-fu film uit 1982 met Chuck Norris.
 01.00 Nightclub Special. Ein Hausfreund.
 03.00 All that jazz. Musical uit met Roy Scheider, Jessica Lange, e.a.
 05.00 Death wish 2. Aktiefilm uit 1982 met Charles Bronson, e.a.

RTL-Plus

17.00 RTL-Plus zu Beginn.
 17.05 RTL-Miniplus. Gevarieerd programma, niet alleen voor kinderen. Met: Die Popples en Miniplus-kus.
 18.00 Löwenjagd. De Duitse Hilde, gepresenteerd door Horst Piel.
 18.53 7 vor 7 - Die Bilder des Tages.
 19.20 RTL-Spiel.
 19.25 Filmvorschau.
 19.30 Dachungelolympiade. Amerikaanse tekenfilm uit 1979 van Lisberger. Een olympiade door ren. (Om 20.15 onderbroken reklame.)
 20.55 RTL-Spiel.
 21.00 Eis am Stiel VI. Duitse/sche speelfilm uit 1985 van Danman met Zachi Noy, Jesse K. Yehuda Afroni, Petra Kogelnik, Shiloach, Bea Fiedler, Alexander, Sabine Mucha, Deborah, dar, Tikwa Mor, e.a. Benny is een keer verliefd. Johnny vlucht zijn 'schoonvader' en Bobby vriendin niet in de steek laten, gaan allen op reis op hetzelfde de Orion. (Om 21.15 onderbroken reklame.)
 22.30 Dall-As. Een te gekke talk door Karl Dall.
 23.15 Weerbericht
 23.20 Horoskoop
 23.30 - 23.35 Bethupferl

TV-KANALEN, GOLFLENGTE

■ = zwaarte programme
 ● = stereos geluidsweg
 □ = tweespr. bij stereo-afsp.
 TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Nederland 2: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Nederland 3: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Duitse 1: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Duitse 2: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Duitse 3: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 België/TV 1: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 België/TV 2: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 België/RTBF 1: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 België/RTBF 2: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Sky Channel: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Super Channel: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 TV5: 1, 2, 3, 5, 6, 7
 Radio: 1, 2, 3, 5, 6, 7

RADIO

Vak- en G.A.-overzicht voor kanalen die zwaarte programmeren:
 Radio 1: 01.00 - 01.05, 01.10 - 01.15, 01.20 - 01.25, 01.30 - 01.35, 01.40 - 01.45, 01.50 - 01.55, 02.00 - 02.05, 02.10 - 02.15, 02.20 - 02.25, 02.30 - 02.35, 02.40 - 02.45, 02.50 - 02.55, 03.00 - 03.05, 03.10 - 03.15, 03.20 - 03.25, 03.30 - 03.35, 03.40 - 03.45, 03.50 - 03.55, 04.00 - 04.05, 04.10 - 04.15, 04.20 - 04.25, 04.30 - 04.35, 04.40 - 04.45, 04.50 - 04.55, 05.00 - 05.05, 05.10 - 05.15, 05.20 - 05.25, 05.30 - 05.35, 05.40 - 05.45, 05.50 - 05.55, 06.00 - 06.05, 06.10 - 06.15, 06.20 - 06.25, 06.30 - 06.35, 06.40 - 06.45, 06.50 - 06.55, 07.00 - 07.05, 07.10 - 07.15, 07.20 - 07.25, 07.30 - 07.35, 07.40 - 07.45, 07.50 - 07.55, 08.00 - 08.05, 08.10 - 08.15, 08.20 - 08.25, 08.30 - 08.35, 08.40 - 08.45, 08.50 - 08.55, 09.00 - 09.05, 09.10 - 09.15, 09.20 - 09.25, 09.30 - 09.35, 09.40 - 09.45, 09.50 - 09.55, 10.00 - 10.05, 10.10 - 10.15, 10.20 - 10.25, 10.30 - 10.35, 10.40 - 10.45, 10.50 - 10.55, 11.00 - 11.05, 11.10 - 11.15, 11.20 - 11.25, 11.30 - 11.35, 11.40 - 11.45, 11.50 - 11.55, 12.00 - 12.05, 12.10 - 12.15, 12.20 - 12.25, 12.30 - 12.35, 12.40 - 12.45, 12.50 - 12.55, 13.00 - 13.05, 13.10 - 13.15, 13.20 - 13.25, 13.30 - 13.35, 13.40 - 13.45, 13.50 - 13.55, 14.00 - 14.05, 14.10 - 14.15, 14.20 - 14.25, 14.30 - 14.35, 14.40 - 14.45, 14.50 - 14.55, 15.00 - 15.05, 15.10 - 15.15, 15.20 - 15.25, 15.30 - 15.35, 15.40 - 15.45, 15.50 - 15.55, 16.00 - 16.05, 16.10 - 16.15, 16.20 - 16.25, 16.30 - 16.35, 16.40 - 16.45, 16.50 - 16.55, 17.00 - 17.05, 17.10 - 17.15, 17.20 - 17.25, 17.30 - 17.35, 17.40 - 17.45, 17.50 - 17.55, 18.00 - 18.05, 18.10 - 18.15, 18.20 - 18.25, 18.30 - 18.35, 18.40 - 18.45, 18.50 - 18.55, 19.00 - 19.05, 19.10 - 19.15, 19.20 - 19.25, 19.30 - 19.35, 19.40 - 19.45, 19.50 - 19.55, 20.00 - 20.05, 20.10 - 20.15, 20.20 - 20.25, 20.30 - 20.35, 20.40 - 20.45, 20.50 - 20.55, 21.00 - 21.05, 21.10 - 21.15, 21.20 - 21.25, 21.30 - 21.35, 21.40 - 21.45, 21.50 - 21.55, 22.00 - 22.05, 22.10 - 22.15, 22.20 - 22.25, 22.30 - 22.35, 22.40 - 22.45, 22.50 - 22.55, 23.00 - 23.05, 23.10 - 23.15, 23.20 - 23.25, 23.30 - 23.35, 23.40 - 23.45, 23.50 - 23.55, 00.00 - 00.05, 00.10 - 00.15, 00.20 - 00.25, 00.30 - 00.35, 00.40 - 00.45, 00.50 - 00.55, 01.00 - 01.05, 01.10 - 01.15, 01.20 - 01.25, 01.30 - 01.35, 01.40 - 01.45, 01.50 - 01.55, 02.00 - 02.05, 02.10 - 02.15, 02.20 - 02.25, 02.30 - 02.35, 02.40 - 02.45, 02.50 - 02.55, 03.00 - 03.05, 03.10 - 03.15, 03.20 - 03.25, 03.30 - 03.35, 03.40 - 03.45, 03.50 - 03.55, 04.00 - 04.05, 04.10 - 04.15, 04.20 - 04.25, 04.30 - 04.35, 04.40 - 04.45, 04.50 - 04.55, 05.00 - 05.05, 05.10 - 05.15, 05.20 - 05.25, 05.30 - 05.35, 05.40 - 05.45, 05.50 - 05.55, 06.00 - 06.05, 06.10 - 06.15, 06.20 - 06.25, 06.30 - 06.35, 06.40 - 06.45, 06.50 - 06.55, 07.00 - 07.05, 07.10 - 07.15, 07.20 - 07.25, 07.30 - 07.35, 07.40 - 07.45, 07.50 - 07.55, 08.00 - 08.05, 08.10 - 08.15, 08.20 - 08.25, 08.30 - 08.35, 08.40 - 08.45, 08.50 - 08.55, 09.00 - 09.05, 09.10 - 09.15, 09.20 - 09.25, 09.30 - 09.35, 09.40 - 09.45, 09.50 - 09.55,

Nederland 1

VPPO De mus met de lange poten (Die Kinder von Mühlental). Kinder-serie. Vandaag: 's Nachts om 12 uur.

15.00 Buurman & Buurman. Animatie-film.

16.25 Majesteit uw ontbijt. Koning Donald mijmert over liefde en dood. Afl.: De draak in jouw ogen.

17.45 Een hele schep geld. Deense jeugdserie met Ken Vedsegaard, Tania Frydensberg, Nanna Bondersgaard, e.a. D1.2.

18.05 Mevrouw Ten Kate. Kinder-serie. Afl.: De zwermwedstrijd.

19.20 Zuid-Afrika. Een land, twee werelden. Tweedelige serie over kinderen in Zuid-Afrika. Afl.1.

19.00 (TT) Eucharistieviering, in de kerk. Wederkomst van de Heer te Rotterdam.

19.55 -12.30 5 voor 12. Gesprekken in stadskasteel Oudaen te Utrecht. Presentatie: Pieter van Hooft.

20.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

20.30 Follow through. Cursus Engels voor gevorderden. Les 2.

21.00 Gute Reise. Cursus Duits voor beginners. Les 5.

21.30 De baas in huis (Who's the boss?) Amerikaanse comedy serie. Afl.: Jonathan pleegt een moord.

21.55 Eastenders. Engelse serie met Anna Wing, Peter Dean, Gillian Taylor, e.a.

22.00 Oh la la Parijs! Impresie van deze veelzijdige hoofdstad van Frankrijk.

22.50 Büch. Boekenmagazine. Presentatie: Boudewijn Büch.

23.00 Journal

23.35 De VARA feliciteert. Felicitaties door kijkers aan familie en vrienden.

23.50 Zooblee Zoo. Gevarieerd kinderprogramma rond een wisselend thema. Vandaag: Lach je rot.

24.27 Tovenaar van Oz. Tekenfilm-serie. Afl.: Het kleine, blauwe steentje.

19.52 Kwik en Flupke. Vlaamse tekenfilmserie.

19.57 VARA-Varia

20.00 Journal

20.05 Flying doctors. Australische serie. In een kleine nederzetting is er een vechtpartij uitgebroken, waardoor doktersassistentie moet worden gevraagd.

20.50 Rob de Nijze 'zilver'. Live-concert vanuit het Circus theater te Scheveningen.

20.45 Sonja op zondag. Talkshow rechtstreeks vanuit de Brakke Grond te Amsterdam. Presentatie: Sonja Berend.

21.35 Golden girls. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Zwanger... of?

22.00 Achter het nieuws. Actualiteitennieuws.

22.30 Cagney and Lacey. Politieserie rond twee vrouwelijke agenten. Afl.: De dood van een bouwvakker. Een echtpaar twijfelt aan het dodelijke ongeluk van een goede vriend en schakelt Cagney en Lacey in.

22.30 God is terug van weggeweest

22.30 Journal

23.35 -23.40 Nieuws voor doven en slechthorenden

Nederland 2

19.30 Zeven manieren om je tijd te versieren. Deel 9. (Herh.)

20.00 Medelander Nederlanders. De gekleurde werkeloosheid. (1) (Herh.)

20.30 Open Universiteit: Televisie en de Amerikaanse presidentsverkiezingen. (Herh.)

21.00 Het Capitool. Direkte uitzending waarin belangrijk binnen- en buitenlandse nieuws wordt geanalyseerd en toegelicht.

21.30 Veronica Strandrace 1987. Live reportage van dit strand spektakel met optredens van o.a. Vax, de Manhattaners en Norma. Presentatie: Bob de Jong, Simone Wiegman, Chiel van Praag.

21.30 Studio Sport Extra: Wielrennen: Grote herfstprijs: Crétail - Chaville.

21.00 (TT) Dovendienst

21.45 -17.47 Een bericht van de Wil-
de ganzen

21.55 Werken aan werk. Programma over automatisering en de gevolgen daarvan. Afl.: Metaal. Deel 1.

22.25 Nieuws voor doven en slechthorenden

22.30 Sesamstraat

22.45 Nisse en de vliegende kluis-
dele. Afl.: 2 met: Piet Römer, Marijke Merckens, e.a.

23.00 Studio Sport

23.55 Trekking van de lottogetallen

24.00 Journal

VPPO en het Stedelijk Museum presenteren Kunst voor Televisie. Vandaag tussen de programma's door: De ontwerper Gerard Hadders.

20.10 De Garry Shandling Show. Amerikaanse comedy-serie. Afl.: Garry's verhuizing.

20.40 Gouden bergen. Het VPPO geldprogramma. Deze maand: De Neptunus strategie.

21.30 Transit. Maandelijks magazine waarin buitenlandse jongeren terugkeren naar hun geboortestad. Deze maand: Berlijn.

21.01 Helmat. Duitse serie van Edgar Reitz en Peter Steinbach. Afl.: Jaren van voorspoed (1967-1969). In 1967 komen twee managers naar Schabbach met het aanbod de fabriek te kopen voor 60 miljoen mark. Anton wil deze beslissing echter niet zonder zijn vader nemen.

22.25 -23.31 Journal

19.00 (TT) Eucharistieviering, in de kerk. Wederkomst van de Heer te Rotterdam.

19.55 -12.30 5 voor 12. Gesprekken in stadskasteel Oudaen te Utrecht. Presentatie: Pieter van Hooft.

20.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

20.30 Follow through. Cursus Engels voor gevorderden. Les 2.

21.00 Gute Reise. Cursus Duits voor beginners. Les 5.

21.30 De baas in huis (Who's the boss?) Amerikaanse comedy serie. Afl.: Jonathan pleegt een moord.

21.55 Eastenders. Engelse serie met Anna Wing, Peter Dean, Gillian Taylor, e.a.

22.00 Oh la la Parijs! Impresie van deze veelzijdige hoofdstad van Frankrijk.

22.50 Büch. Boekenmagazine. Presentatie: Boudewijn Büch.

23.00 Journal

23.35 De VARA feliciteert. Felicitaties door kijkers aan familie en vrienden.

23.50 Zooblee Zoo. Gevarieerd kinderprogramma rond een wisselend thema. Vandaag: Lach je rot.

24.27 Tovenaar van Oz. Tekenfilm-serie. Afl.: Het kleine, blauwe steentje.

19.52 Kwik en Flupke. Vlaamse tekenfilmserie.

19.57 VARA-Varia

20.00 Journal

20.05 Flying doctors. Australische serie. In een kleine nederzetting is er een vechtpartij uitgebroken, waardoor doktersassistentie moet worden gevraagd.

20.50 Rob de Nijze 'zilver'. Live-concert vanuit het Circus theater te Scheveningen.

20.45 Sonja op zondag. Talkshow rechtstreeks vanuit de Brakke Grond te Amsterdam. Presentatie: Sonja Berend.

21.35 Golden girls. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Zwanger... of?

22.00 Achter het nieuws. Actualiteitennieuws.

22.30 Cagney and Lacey. Politieserie rond twee vrouwelijke agenten. Afl.: De dood van een bouwvakker. Een echtpaar twijfelt aan het dodelijke ongeluk van een goede vriend en schakelt Cagney en Lacey in.

22.30 God is terug van weggeweest

22.30 Journal

23.35 -23.40 Nieuws voor doven en slechthorenden

Duitsland 1

09.15 Programma-weekoverzicht

09.45 Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.

10.15 Spruchreife. Live-programma.

11.00 Uitreiking van de vredesprijs van de Deutschen Buchhandel aan de Duits/Amerikaanse filosoof Hans Jonas.

12.30 Der internationale Früh-
shoppen. Discussie o.l.v. Werner Höfer met journalisten uit 5 landen.

13.15 Tagesschau und Wochen-
spiel

13.45 Janosch Traumstunde. Kinder-serie. Afl.: Post für den Tiger; Traumstunde für Siebenschläfer.

14.15 Planconcert van Schumann. Murray Perahia (piano) wordt begeleid door het Symfonie Orkest van de Beierse Omroep o.l.v. Sir Colin Davis.

• LEX RUNDERKAMP
...in het programma 'Gouden Bergen'. (Nederland 2 - 20.40 uur)

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Reportage over het dagboek van Che Guevara.

11.15 Mosaik: Bis hierhin und nicht weiter. Reportage over de vraag: tot hoever gaat onze tolerantie?

12.00 Das Sonntagskonzert auf
Tournee. Amusementsprogramma vanuit Berlijn en Tübingen. Presentatie: Jutta Arzt.

12.45 Heute

12.47 Sonntagsgespräch. Gast: De schrijver Erich Fried. Gastheer: Guido Knopp.

13.15 Glück ab - gut land. Filmreportage over de luchtballonvereniging Münster en Münsterland.

13.45 Muppet-Babies. Amerikaanse tekenfilmserie van Jim Henson. Afl.: Reise ins All.

14.10 Der Gehilfe des Uhrmachers. Aftelving uit de serie Bettkantengeschichten. Met: Sven Polzin, Katrin Siebel, Christoph Tismer, e.a.

14.40 Immer dieser Michel. Jeugdserie naar een vertelling van Astrid

• LEX RUNDERKAMP
...in het programma 'Gouden Bergen'. (Nederland 2 - 20.40 uur)

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

nen en Turke.n

17.30 Das Wetter ist Menschen-
werk. Stadtklimatologie: Eine neue Disziplin an der Universität Essen. Documentaire over de nieuwe studie stadtklimatologie.

18.00 Das Geheimnis des Weiden-
korbes. Tsjechische kinderserie. Afl.: 3 Abenteuer im Wald.

18.30 Schul-Zeit: Umwelterziehung in der Schule. Documentaire over een week ecologielessen in de natuur.

19.00 Aktuelle Stunde: Live von der Bundesgartenschau und Sport im Westen.

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 Ich trage eine grosse Na-
men. Spelprogramma over grote persoonlijkheden.

21.00 Auslandsstudio

21.45 Lesen und schreiben für alle. Cursus voor mensen die problemen hebben met lezen en schrijven.

21.45 Otto-show. Showprogramma.

22.30 Die Grimaldis. Film over de vorstenfamilie in Monaco.

23.25 Sommer-Jazz (9). Reportage over het Jazzfestival te Viersen: European Jazz Ensemble.

00.25 -00.30 Laatste nieuws

Duitsland 3 SWF

09.00 Telekolleg aktuell. Algemene informatie.

09.30 Telekolleg II, met om: 09.30 Engels. 10.00 Physik. 10.30 Betriebswirtschaft.

11.00 Sehen statt hören. Weekmagazine voor slechthorenden.

11.30 Ihre Heimat unsere Heimat. Programma voor gastarbeiders uit Portugal, Italië en Turkije.

12.30 Tele-akademie: Professor Dr. Joseph Weizenbaum over de risico's van het computer tijdperk.

16.00 Mit der Walz durch Rhein-
land-Pfalz. Finale van dit spelprogramma in Mainz.

17.30 Ernährungsphysiologie. Les 2.

17.45 Programma-weekoverzicht

18.00 Rückblende. Portret van de 50 jaar geleden overleden jazz zangeres Bessy Smith.

18.15 45 Fieber. Gevarieerd magazine vanuit Berlijn.

19.00 Schlagzeilen

19.02 Abendchau Blick ins Land
am Sonntag

19.30 Die 6 Siebeng'schichten. Scholierenquiz. Aansl.: Europabüchke.

20.15 Bahnhof Rolandseck. Gasten uit Genève.

21.45 Neues

21.50 Flutlicht. Sportmagazine.

22.35 Kleinkunst aus... der Tuchfabrik in Trier, met o.a. het Vorläufige Frankfurter Fronttheater.

23.20 -23.25 Laatste nieuws

België/TV 1

10.00 Eucharistieviering. Vanuit de Parochie O.L.V.-Goede Bijstand te Brussel.

11.00 -12.00 Confrontatie. Politiek debat.

14.15 Luister met je ogen. Afl.3: Broodmaaltijd. M.m.v. Paul Corthals, Romain Hulpija, Filip Loncke. Presentatie: Annie van Lier, Alex van Haecke en Stefan Denekens.

14.30 Kwizlen. Tips voor koken en lekker eten. Vandaag: Linzensoep en gebraden varkenshammetje op Duitse wijze. Presentatie: Etienne Cocquyt.

14.50 Last night of the Proms. Vanuit de Royal Albert Hall te Londen brengen het BBC Symfonie Orkest en het BBC Symfonie Orkest o.l.v. Mark Elder de Last Night of the Proms met op het programma o.m. Overture Die verkaufte Braut, Smetana; 2. Engelse dansen, Arnold; 3. Pompand circumstance March no.1, Elgar; 4. Fantasie op Britse zeelieden, Hen-

14.50 Ein Platz an der Sonne. Bericht van het Deutsche Hilfswerk.

14.55 Das Film-Festival: Das freche Mädchen (L'effrontée), Franse speelfilm uit 1985 van Claude Miller. Met: Charlotte Gainsbourg, Bernadette Lafont, Jean-Claude Brialy, e.a. De veertienjarige Charlotte ontmoet in haar vakantie een wereldberoemd wonderkind. Zij leeft een paar dagen in de veronderstelling dat zij met de pianiste op toernee gaat, maar wanneer deze zonder haar vertrekt blijft ze hevig teleurgesteld achter.

16.30 Film aktuell

16.45 Regenbogen: Sind das alles Heidenkinder? Reportage over de ervaringen van Duitse kinderen tijdens een Islam-projekt.

17.15 Programma-weekoverzicht

17.20 ARD-Ratgeber: Reise.

18.00 Tagesschau

18.05 Wir über uns

18.10 Sportchau

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Manfred Schwabe, Günter Barton, Krista Stadler, e.a. Afl.: Das Knie des Kapitän.

19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm

19.57 Programma-overzicht

20.00 (TT) Tagesschau und weerber-
richt

20.15 (TT) Die Dornenvogel (The
thornbirds). Vierdelige serie naar de roman van Colleen McCullough. Met: Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons, e.a. Afl.4 (slot). Maggie keert met haar dochter naar Droegda terug en brengt haar tweede kind ter wereld. Negentien jaar later komt Ralph de Brissart op bezoek bij Maggie en verneemt dat haar zoon Dane ook priester wil worden... (Herh.)

22.35 Tagesschau

22.40 Autoren, Stars und Geschäf-
te. Berichten van de boekenbeurs te Frankfurt.

00.10 Tagesschau

01.15 -00.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

ry Wood; 5. Rule Britannia e.a. (Eurovisie)

16.00 Kinderen de baas! (The day the kids took over). Amerikaanse jeugdfilm van John Fox. Met: Lou Jacobi, Eddie Barth en Pierre Epstein.

16.50 -17.30 (TT) Wij heren van
Zichem. 26-Delige serie naar de boeken van Ernest Claes in een bewerking van C.J. Staes en Maurits Balfort. Met: Bob Storm, Dora van der Groen, e.a. Afl.: 5. 'k Zag daar een poepeke heel sarmant. (Herh.)

17.55 Nieuws

18.00 Tik Tak. Peuterprogramma. (Herh.)

18.05 Prikballon. Kleutermagazine. Presentatie: Francis Verdoodt (Herh.)

18.20 Leven... en laten leven. Tweewekelijks milieuprogramma. Met: vragenspel over plant, dieren en leefmilieu; 'Broeken' in het Hageland; aktueel; het otterproject; volgende week in Allemaal Beestjes; studio-gesprek met Chris Struyf over de chilaar. Presentatie: Gil Claes.

19.40 Mededelingen en program-
ma-overzicht

19.45 Nieuws en weerbericht

20.00 Kijk uit! Verkeers tips. Vandaag: Zien en gezien worden in de mist.

20.05 Sportweekend

20.40 Het pleintje. Met: Jo de Meyere, Rene Verreth, Manu Verreth, e.a. Afl.2.

21.30 Steak-er-wat-van-op-show. Praatprogramma met Emiel Goelen.

21.45 Astrologie: Wat moet je ervan geloven? Hoe populair is het? 2. Jobstudenten: ervaringen van een aantal onder hen.

22.30 -22.50 Nieuws en weerber-
richt. Aansl.: Coda: De verbrande lampion, van Martinus Nijhoff.

16.00 Kinderen de baas! (The day the kids took over). Amerikaanse jeugdfilm van John Fox. Met: Lou Jacobi, Eddie Barth en Pierre Epstein.

16.50 -17.30 (TT) Wij heren van
Zichem. 26-Delige serie naar de boeken van Ernest Claes in een bewerking van C.J. Staes en Maurits Balfort. Met: Bob Storm, Dora van der Groen, e.a. Afl.: 5. 'k Zag daar een poepeke heel sarmant. (Herh.)

17.55 Nieuws

18.00 Tik Tak. Peuterprogramma. (Herh.)

18.05 Prikballon. Kleutermagazine. Presentatie: Francis Verdoodt (Herh.)

18.20 Leven... en laten leven. Tweewekelijks milieuprogramma. Met: vragenspel over plant, dieren en leefmilieu; 'Broeken' in het Hageland; aktueel; het otterproject; volgende week in Allemaal Beestjes; studio-gesprek met Chris Struyf over de chilaar. Presentatie: Gil Claes.

19.40 Mededelingen en program-
ma-overzicht

19.45 Nieuws en weerbericht

20.00 Kijk uit! Verkeers tips. Vandaag: Zien en gezien worden in de mist.

20.05 Sportweekend

20.40 Het pleintje. Met: Jo de Meyere, Rene Verreth, Manu Verreth, e.a. Afl.2.

21.30 Steak-er-wat-van-op-show. Praatprogramma met Emiel Goelen.

21.45 Astrologie: Wat moet je ervan geloven? Hoe populair is het? 2. Jobstudenten: ervaringen van een aantal onder hen.

22.30 -22.50 Nieuws en weerber-
richt. Aansl.: Coda: De verbrande lampion, van Martinus Nijhoff.

België/TV 2

15.00 -1

'Als Hector een succes wordt dan stop ik met optreden'

(Van onze showpagina-redactie)

GENT - Urbanus, alias Urbain Servranckx, heeft er zijn eerste speelfilm opzitten. Met 'Hector' is voor de Belgische komiek een jarenlange droom in vervulling gegaan. Als de film een commercieel succes wordt is de kans groot dat Urbanus alle optredens schrapt om meteen aan de voorbereiding van een nieuwe film te beginnen. De filmmicrobe heeft hem zwaar te pakken. Grappenmaker Urbanus verhuut ook niet dat het optreden hem langzamerhand begon tegen te staan. En: waar blijf je de grappen vandaan halen?

In de film 'Hector', sedert deze week in première, speelt hij de rol van verre achterneef van tante Ella (Sylvia Millemcam) die na ruim dertig jaar uit een weeshuis wordt opgepikt. Hij komt in de bakkerij van zijn oom Achilles (Frank Aendenboom) terecht. Bakker Achilles heeft een zwakke gezondheid en krijgt weinig hulp van zijn aantrekkelijke vrouw, die ervan droomt actrice te worden. Tante Ella heeft ook een relatie met Grégoire (Herbert Flack), een speler van het plaatselijk amateurgeuzelschap. De komiek wil meteen kwijt dat er ontzettend hard aan 'Hector' gewerkt is, vooral voor de afwerking is extra veel tijd vrijgemaakt.

Omgeving

● Het scenario van 'Hector' heb je samen met Stijn Coninx en Walter van den Broeck geschreven. Zat dit tweetal meteen op je golflengte?

„Het allereerste opstelletje heb ik zelf geschreven. Nadien heb ik contact gezocht met Dominique Derudere. Al vlug bleek dat we in een totaal andere richting dachten. Als hij naar het noorden trok zat ik al in het zuiden. We pasten niet bij elkaar”.

● Het verhaal gaat dat hij ook een ander personage wou creëren. Iemand die niets meer met Urbanus te maken had.

„Hij wilde een humoristische film met allerlei Italiaanse toestanden maken, waarin ik nauwelijks meer herkenbaar was. Maar ik wilde me in deze film gewoon in mijn eigen vel voelen. Later kan ik altijd nog van mijn bekende imago afwijken. Met 'Hector' wil ik aan het verwachtingspatroon van het publiek beantwoorden. Ik vind het onterecht met de naam Urbanus duizenden naar de bioscoop te lokken en ze dan iets totaal anders voor te schotelen. Humor blijft mijn sterkste wapen, waarom moet ik dat in de kast laten liggen? Uiteindelijk ben ik met Stijn Coninx in zee gegaan. Hij is talloze keren regie-assistent geweest omdat hij zo goed is. Met 'Hector' wist hij meteen welke richting ik in wilde slaan. Het is mijn overtuiging dat humor die op een trieste bodem wordt gezaaid tien maal meer effect heeft dan grappen in een carnavalsstoet. Een komiek in een trieste omgeving scoort altijd dubbel”.

● Je eist de volle verantwoordelijkheid op voor 'Hector'. Als er rotte tomaten worden gegooid wil je dat ze op jouw hoofd terecht komen.

„Als de film een flop wordt, zal het mijn schuld zijn. Ik ga me dan niet achter de regisseur of wie dan ook verschuilen. Ik heb in alles inspraak gekregen”.

● Er wordt verteld dat talloze sponsors van ongeduld stonden te trappelen om hun merknaam in beeld te krijgen. Ben je uiteindelijk niet onder de commerciële druk bezweken?

„Dat was niet zo'n groot probleem. Een groot deel van de film gaat over een wielervedstrijd. Het decor van zo'n wedstrijd bestaat altijd uit reclameborden. Ik vind het dan zinloos daar fictieve reclameborden te hangen als er sponsors klaar staan. Ik dacht dat het daarbij zou blijven, maar nu blijkt dat ik na het uitbrengen van de film naar tombola's en etentjes moet. Dat wil ik nooit meer. Mijn bedoeling is ooit een film te draaien waar geen sponsors aan te pas komen. Uiteindelijk willen ze allemaal mijn kop gebruiken om hun producten te verkopen. De publicitaire zorg is zeer zorgvuldig voorbereid. Een van mijn wapens is dat de spullen die ik maak

vrijwel altijd geld opbrengen. Dat is niet mijn eerste bedoeling, maar vaak die van de mensen waarmee ik te maken heb. Mijn troefkaart blijft dat ze me graag zien terugkomen. Zoals ik dat nu allemaal vertel lijkt het wel op pure chantage, maar zo erg is het nu ook niet”.

Abnormaal

● Het lijkt erop dat 'Hector' een onaangepast type is. Iemand die met de samenleving overhoop ligt maar toch grote invloed uitoefent op zijn onmiddellijke omgeving.

„Het manneke dat ik speel lijkt natuurlijk op Urbanus. 'Hector' is geïnspireerd op iemand die ik ooit heb gekend. Een achterlijk type dat door iedereen werd uitgelachen, een abnormaal iemand. Iedereen denkt altijd dat een abnormale niet kan wat een normaal individu wel kan. Gekken zijn niet altijd zo gek als ze lijken. Er zijn er zelfs die makkelijk zes telefoonboeken uit het hoofd kunnen leren. Enfin, ik bedoel maar...”

Ik heb een bakkerij als décor gekozen, omdat ik er als jongetje heb gewerkt. Het gegeven is vrij simpel: Ella, de vrouw van de bakker, speelt toneel en de zoon van de bakker is wielrenner. Omdat hij altijd 's nachts moet werken kan hij nooit een wedstrijd winnen. In zo'n milieu kan er best een extra, minder betaalde kracht worden gebruikt. Dus wordt 'Hector' uit het weeshuis gehaald. De kijker krijgt al gauw sympathie voor die arme 'Hector', die wordt uitgebuit. De stunts die hij uithaalt mochten niet al te erg zijn. Anders zou de bakker Hector meteen de

● URBANUS

„...het publiek amuseren en tegelijk ontroeren”...

deur uit hebben getrap en dan was de film afgelopen. Er zijn scènes waarbij sommige vrouwen mischien naar hun zakdoek zullen grijpen. Toch is er in die scènes net voldoende humor aanwezig dat ze zullen moeten lachen. Maar, het verhaal is niet zo absurd dat de mensen na enige tijd niet meer ontroerd kunnen worden.

Idem met mijn liedjes: als het te burlesk wordt, dan zit ik te ver van het trieste verwijderd en schiet ik aan mijn doel voorbij. Ik wil niet dat de mensen alleen maar lachen met 'Hector'. Ik wil iets meer dan dat. Dat wil niet zeggen dat we een geengageerde film hebben gedraaid. We wilden het publiek amuseren en tegelijk ontroeren. Een andere bedoeling hadden we niet.

Het grote verschil met Urbanus in de zaal is dat ik het nu van visuele grappen moet hebben. In de hele film vertel ik geen enkele mop. Als er al gelachen wordt komt dat doordat ik iets in een bepaalde context vertel”.

● Eind volgend jaar staat er weer een tournee door Nederland in je agenda. Ben je al met de voorbereiding van een nieuwe show begonnen?

„Normaal zou ik in september 1988 weer in de Nederlandse zalen te zien zijn. Als 'Hector' goed loopt zal ik wel opnieuw aan de voorbereiding van een nieuwe film beginnen. Dat is veel aantrekkelijker dan avond aan avond op het toneel te staan. Een nieuwe film plannen en tussen door nog aan een optreden sleutelen is echt onmogelijk. Momenteel kijk ik de kat uit de boom. Als mijn 'Hector' een succes wordt is de kans groot dat ik met live-optredens stop. Dat wil niet zeggen dat ik nooit meer in een zaal wil staan. Het zou best kunnen dat ik die hele filmtostand na vier jaar kotsbeu ben en weer naar het theater verlang. Afwachten is de boodschap”.

Toon maandag op TV

HEERLEN - Maandagavond brengt de AVRO vanaf 20.35 uur op Nederland 1 de tweede aflevering uit een reeks programma's

over Toon Hermans. Dertig jaar geleden presenteerde Toon een voor Nederland nieuwe theatervorm: de one-man-show. Het

werd een ongekend succes: de formule was goed voor uitverkochte zalen in België en Nederland, dertig jaar lang. In de tweede Toon-compilatie heeft de Avro fragmenten uit de one-man-shows op een rijtje gezet. Te zien zijn onder anderen: de bekende Sinterklaasconferentie, Toon als 'de onduidelijke sprekende voorzitter' en als meneer Hartmann met zijn duif.

KARL MOIK (49) EN ZIJN TEAM MAKEN NU OOK FILM MET VOLKSMUZIEK

'Musikantenstadl is net als een bonte avond!'

(Van onze showpagina-redactie)

KERKRADE - „Servus und Grüss Gott", zoals men bij ons in Oostenrijk zegt". KARL MOIK, presentator van het razend populaire TV-programma van volksmuziek 'Musikantenstadl', laat er geen twijfel over bestaan waar hij vandaan komt. „Ik ben geboren in Linz, opgegroeid in de omgeving van Salzburg en mijn grootste wens was altijd om technicus te worden bij een radio- of TV-station". Moik, geboren onder het sterrebeeld van de tweeling, ziet volgend jaar Abraham. Hij werd dus duidelijk géén technicus, maar hij kwam wel bij radio en TV terecht. „Door de muziek, ik speel zelf piano en accordeon," zo laat hij ons weten. „In 1970 zat ik voor de eerste maal voor een microfoon. Bij Radio Oberösterreich, Radio Linz en Radio München en sedert 1981 presenteer ik op televisie 'Musikantenstadl' en programma's als 'Zoals de ouden zongen' en de Grand Prix der Volksmuziek”.

Karl Moik heeft als presentator van programma's van volksmuziek een gat in de markt ontdekt. Miljoenen kijkers zitten voor de buis wanneer 'Musikantenstadl' op het scherm komt. Op tweede kerstdag, in de middaguren, brengt de ARD weer zo'n aflevering. Tot die tijd (er komt op 5 november op TV ook nog een programma met hoogtepunten uit eerdere uitzendingen) is hij met zijn 'artistenstal' op tournee. Moik (al 23 jaar getrouwd met Edith uit Kärnten, vader van Wolfgang en Evelyn - „zet er dat maar bij, want dat willen de mensen toch altijd weten") is een gezellig verteller. Hij is trouwens ook een echte levensgenieter. „Ik drink en eet eigenlijk graag alles waarvan je dik word", zo grapt hij. „Vooral soep: Leberknödelsuppe, Griesnocksuppe en voor een hongerige maag Wiener Schnitzel of Rostbraten”.

Terug naar de muziek. Karl Moik staat vierkant achter gezellige muziek. Of die nu komt uit Oberkärnten,

Böhmen, Egerland of jodelend uit de bergen van Oostenrijk. „En niet alleen omdat het deviezen oplevert. Wij Oostenrijkers zijn nu eenmaal een vrolijk volkje". Wie nu denkt dat Moik alleen enthousiast kan raken van volksmuziek, heeft het mis. De momenteel wel populairste TV-presentator van Oostenrijk wil daarover graag nog wel iets kwijt: „Ik hou van elk genre muziek wanneer die maar goed wordt gebracht. En dat begint bij mij eigenlijk al bij Mozart. Ik hou van Mozart, van operette-melodieën, dixieland, swing, country- en westernmuziek. En natuurlijk van volksmuziek. Van Slavko Avenik, die voor een nieuw, verrassend geluid heeft gezorgd in dit genre. Ook van mensen als Franz

Lang, de bekende jodelaar. De meeste van hen ken ik persoonlijk". Waaraan schrijft Moik het succes van 'Musikantenstadl' toe? Zijn antwoord is resoluut: „Dit is niets anders dan de goede, bonte avond van vroeger. Er is wat dat betreft ook in 1987 niets nieuws onder de zon. Wij brengen, weliswaar wel aangepast aan deze tijd, een combinatie van volksmuziek, schlagers en evergreens. Het volk wil dat, ook al denken betweters van programmamakers daar anders over. Het is treurig wat ze ons op de radio voorschotelen: of de hele dag dat monotone gedreun van popmuziek of een zender met uitsluitend klassieke muziek. Het is net alsof er niets anders bestaat”.

Karl Moik noemt nog een aantal factoren die de populariteit van 'Musikantenstadl' hebben bevloed. „Zonder een komiek als Hias kunnen we niet meer. Hij is tijdens zijn optreden onberekenbaar. Je weet nooit wat er nu precies gaat gebeuren en hoe het publiek reageert. Dat spontane, dat echte, dat willen de mensen. En, vergeet ook onze mascotte, de hond Wastl, niet”.

Carrière

Van meet af aan heeft Moiks' echtgenote Edith achter de carrière van haar man gestaan. Moik: „Achter een succesvolle man staat altijd een vrouw. Ze is altijd bij me wanneer

● KARL MOIK
„...dat spontane, dat echte, dat willen de mensen”...

we op tournee zijn. Haar kritiek is voor mij een goede leidraad. Ik ben nooit helemaal tevreden over alles wat ik doe. Een programma, dat voor honderd procent perfect is, bestaat trouwens ook niet. Maar je moet daar wel naar streven. Wanneer ik terugblik kan moet ik nog steeds denken aan die blunder die ik ooit uithaalde bij 10.000 mensen in een uitverkochte Olympiahall in Innsbruck. Het was een rechtstreekse TV-uitzending en ik wilde velen danken die aan de totstandkoming van het programma hadden

meegewerkt. Ze waren zo 'Hillsboren reit' wilde ik zeggen, maar ik doe 'Hilfsbedürftig'. Ik krijg nu nog 'Hilfschaamrood' als ik daaraan terugdenk". Ellebogenwerk, gekonkel en achter de terbacks geruzie achter de scherm. Moik heeft het allemaal meegemaakt. „Zo is de showbizz nu eenmaal. Ik heb ook een crisis meegemaakt en toen heb ik andermaal de onverbiddelijke steun van mijn vrouw mogen rekenen. Ze adviseerde me om naar de toen nieuwe ambassadeurs van de Oostenrijkse TV te gaan. De stoute schoenen aan, een rit naar Wenen. Ik kwam bij iemand terecht die niets van 'biddot bla' moest hebben. Alleen resulteert ten, daar ging het om. Op kantoor deed ik hem drie voorstellen. Ik heb er inner me nog hoe zenuwachtig ik was (mijn is die Klappe eens open, zehtausend gegangen) en ik heb de eerde ideeën om TV-programma's te brengen met Frühschoppen, door evergreens of volksmuziek. Door laatste, de huidige Musikantenstadl werd het. Meneer Moik, maak maar een kant-en-klaar programma. Van kunt starten op 5 maart 1981, hier uw producer. Veel succes!”

Tijdloos

En het succes bleef niet uit. Denk maar aan het succes van 'Musikantenstadl' het jaar 2000 haalt? Hij lacht en zegt: „Waarom eigenlijk niet? Dit is immers een programma dat niet alleen een bepaalde periode of tijd is, maar dat het de muziek van Gluck, Beethoven, van Mozart, Beethoven, Beethoven, van Goodman en Johnny Cash, zo zal en ook altijd interesse blijven voor deze muziek. Natuurlijk gaat er wat veranderen. Vroeger zong men over 'Tante Mietsie' en met de huidige technische ontwikkelingen moeten we er mee rekenen dat er de toekomst steeds meer elektronische instrumenten zullen worden gebruikt. Maar één ding staat vast: de volkstümliche Schlager blijft de tijd bestaan”.

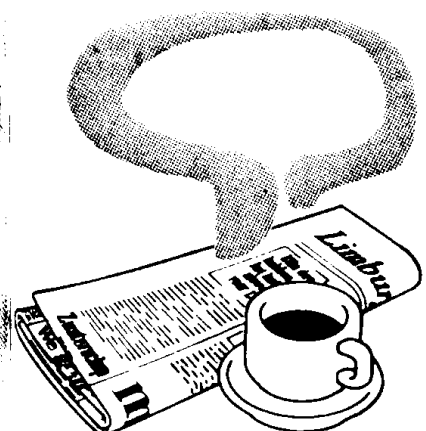
Moik was eerder deze maand aanwezig in naam verrast toen hij in Kerkkrade een bomvolle Rodahal aantrof. Moik: „Musikantenstadl' als tourneevoorstelling was hij voor de eerste maal in ons land. „Een experiment, een risico. Ik had meer zenuwen dan aan anders", zo beken hij achteraf. „Maar het is allemaal best meegemaakt. Limburgers hebben me geaccepteerd. We waren al eerder met Musikantenstadl in Joegoslavië, in Hongarije. Volgend jaar gaan we naar Praag en we hebben ook uitnodigingen voor Moskou, Leningrad, Santiago en Australië. We kunnen overal heen en ik wil nog niet veel meer klappen, maar over twee jaar past men me met een film op de markt. Dichter bij huis hoop ik dat er nog één Musikantenstadl komt. Oostenrijk, Duitsland, Zwitserland, de DDR en de Benelux. Wij kunnen de heren politici dan laten zien dat dit genre muziek al lang geen groen meer kent!”.

BINGO

Wie niet speelt, wie niet wint.

Koop vandaag nog Limburgs Dagblad bingo kaarten en maak kans op maar liefst f 5000,-!

Vergeving voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder nr. L.O. 730 188 126 d.d. 24-6-1987

Paniek

Het college Sancta Maria in Kerkrade-West stort zich vanaf komende week in het feestgedruis. De school bestaat veertig jaar en dat moet natuurlijk gevierd worden. Terecht. We hadden daar gisteren een berichtje over in de krant. Daar stond de kop boven: „Frank Boeyen op feest Sancta Maria”. Nu liet de directeur van de school ons gisteren weten die kop boven dat verhaal helemaal niet zo leuk te vinden, want nu denkt bijna iedere lezer, zo meent hij, dat ie naar het optreden van Frank Boeyen kan gaan. Hij zag de lijst al kruipe, of beter gezegd: de drommen mensen al voor de deur staan. Of wij even melden dat het optreden alleen bedoeld is voor direct betrokkenen. Hoewel we denken dat iedereen dat wel begrepen zal hebben, hebben we het u toch laten weten. Per slot van rekening heeft men feest, daar in Kerkrade-West.

Abraham

Vandaag komen in Kerkrade-West de Abrahammen en Sarmas bijeen, kortom die lieden die het afgelopen jaar vijftig zijn geworden. Zoals bekend, maakt men daar in Kerkrade-West elk jaar een feest van. Er zijn zo'n 125 inschrijvingen en met zo'n grote groep wordt het al gauw een gezellige dag. Tussen 16 en 17 uur is de ontvangst in de avonduren wordt een aardig programma gepresenteerd met onder andere de Belvaer Jonge, dansmariekes etc. Op de avond wordt ook een Abraham-vlag aangeboden. Onze man van Paleimig, die al een aantal jaren geleden Abraham-macht zien, meent ook nog te weten dat in het zakje te moeten gooien. „Ik weet nog iets leukers voor de Abrahamdag,” zei hij, „een paneldiscussie over het onderwerp: Waar haal ik de mosterd?”

Scouting

Het bestuur van scoutinggroep St. Hubertus in Nuth zit met de handen in het haar. Groepsvoorzitter J. Dirks voelt zich een roepende in de woestenij. Zijn noodkreten worden door niemand opgevangen. Het probleem zit hem hierin dat er nog te weinig stafleden zijn om de groep ongeveer honderd welpen, begeleiders en verkenners te begeleiden. Eigenlijk kampt elke scoutinggroep met dit probleem. Dirks meent dat de moeilijkheden al jaren spelen. Het is voor hem onbegrijpelijk dat stafoets in de gemeente Nuth kan voortkomen. St. Hubertus is al sinds inziens immers al meer dan 40 jaar een begrip in die gemeente. Dat zo'n ingeburgerde vereniging zo weinig aantrekkingskracht uitoefent is hem een raadsel. „Men denkt zeker dat de kinderen nog steeds achter in de bosjes in hun korte stropdoek met houstokken aan het strotzooien” zijn. Zo was het vroeger misschien. Tegenwoordig telt de scouting Nederland wil dat zo. De kinderen kunnen in principe alles doen wat ze leuk vinden. „Gezocht worden jongens van meitsjes vanaf 17 jaar (leiders mogen zelfs een jaartje jonger zijn wanneer ze bij de welpen of bevers terecht komen), die wat vrije tijd hebben, en graag met kinderen omgaan. In het liefst kunnen zijn en graag ingezet een leuk team werken” (zie nr. 42001).

Petten

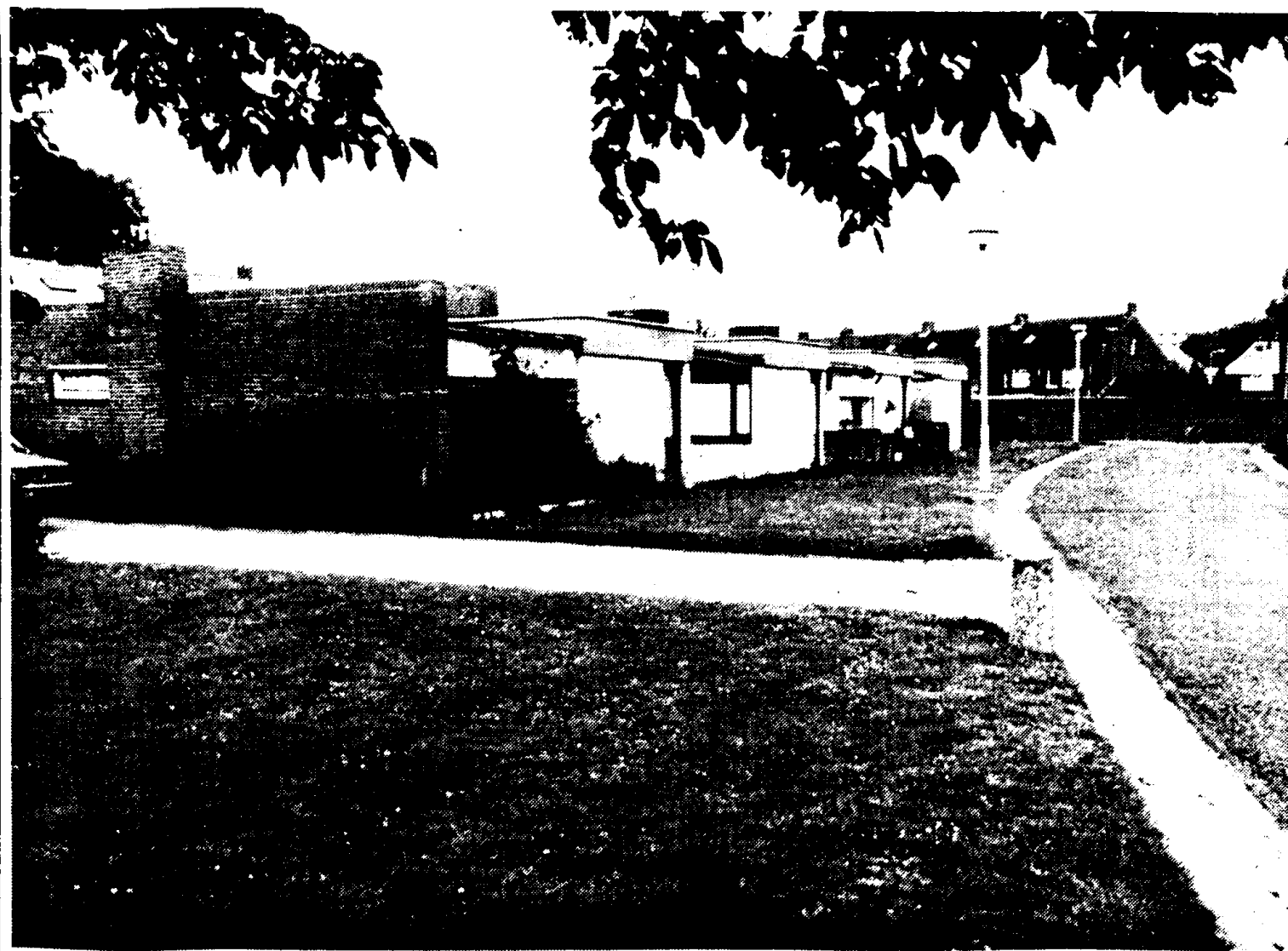
Ze moesten op visite bij de burgemeester en dat is niet makkelijk. Ze gaat niet elke dag op visite bij de burgemeester, want... Ze zaten met enige opmerkingen op het gezicht in de kamer naast de burgemeester. Vroeger maakte zo iets 'anti-chambrenen' en daar tegenwoordig komen we ook wel verder dan 'wachten'. Ze moesten het met de burgemeester hebben over 'de politie', laat nu maar de 'wachtkamer' twee politiedivisies liggen. Van die blaauwe, U kent ze wel. „Verprijd”, zegt hij, „de burgemeester zit met twee hoge politiemensen te praten, dat gaat vast over ons.” Maar nee hoor, nu een tijdje stapten twee keurvoeren van de marechaussee in de kamer van de burgemeester. De uniformen van politie en marechaussee verschillen aanzienlijk, maar de petten lijken elkaar.

Politie zoekt getuige

Reconstructie dodelijk ongeval in Simpelveld

SIMPELVELD – Een reconstructie gistermiddag van het dodelijk ongeval dat op 4 oktober gebeurde op de Rolducweg in Simpelveld waarbij een 47-jarige pater uit Simpelveld om het leven kwam, heeft aan het licht gebracht dat de politie Simpelveld dringend een automobilist als getuige nodig heeft die ter plekke was toen het ongelukkig gebeurde.

De man rijdt in een grijze auto (vermoedelijk een Honda). Hij heeft op de Rolducweg gereden toen de pater met zijn bromfiets tegen een auto botste. De rijkspolitie van Simpelveld verzoekt genoemde bestuurder zeer dringend contact op te nemen met hen (☎ 441555).

• Het bejaardenwijkje aan de Schleidenstraat op de Molenberg in Heerlen.

Ontevredenheid en ruzies oorzaak

Bejaarden willen weg uit woningen

HEERLEN – Er is grote onrust ontstaan onder de bewoners van de Schleidenstraat in de Heerlense wijk Molenberg. Precies de helft van de zestien bejaarden die in deze doodlopende straat wonen, hebben de woningvereniging Heerlen gevraagd om een andere woning. De woningbouwvereniging heeft de bewoners nu gevraagd naar hun woonwensen. Over de toekomst van de twintig woningen wil de vereniging nog niets kwijt, maar gedacht moet worden aan sloop of renovatie. Bovendien is de sfeer in de Schleidenstraat grondig verpest. Onder druk van het merendeel van de bejaarden wil de woningvereniging Heerlen de huur van twee mannen die er wonen met onmiddellijke ingang opzeggen. Deze mannen zouden de buurt terroriseren. De kantonrechter mr. H. Van Oppen moet nu uitmaken of de beschuldiging van onder andere overlast en dronkenschap terecht is of niet.

In 1965 werden twintig eenpersoons bejaardenwoningen gebouwd in het hartje van de Heerlense wijk Molenberg. De huisjes staan tussen de oorspronkelijke woningen in en zijn slechts bereikbaar vanuit een oprit naar de Hendrik van Veldekestraat. Een bewoner omschrijft het bejaardenbuurtje als 'een soort woonwagenkampje'. Al jaren lang maken de bejaarden elkaar het leven zuur. Langzaam aan ontstonden twee groepen. Een van een stuk of twaalf bewoners, de ander bestaat uit twee mensen waaronder een 72-jarige man. Het tweetal zou de buurt 'nachts uit de slaap houden en zou altijd dronken zijn, met de nodige overlast. Ook zouden de handen van deze mannen agressief zijn en lopen ze 's nachts vaker op ramen te bonken. De twee die zich dus de woede van de buurt op de hals gehaald hebben, ontkennen al deze aantijgingen ten stelligste.

ding dreigden als geen stappen genomen werden tegen het duo. Raadsman mr. Van Meeteren noemt de sfeer in het bejaardenwijkje 'volkomen verziekt'. „Een trieste zaak, in een trieste buurt waar trieste mensen wonen”, zo formuleert hij het. Volgens de advocaat zou de Woningvereniging Heerlen niet alleen maar centjes moeten incasseren maar ook een stuk maatschappelijke begeleiding geven. Saillant detail in deze zaak is dat mensen van de woningvereniging afgelopen woensdag bij alle bewoners op visite zijn geweest om hun te vragen naar hun woonwensen. Dus ook de twee mannen die met uitzetting bedreigd worden hebben hun wensen kenbaar gemaakt.

Volgens de advocaat van de woningvereniging, mr. F. Thuis, staan de ruzies en de toekomstplannen voor het wijkje los van elkaar. Puur toeval dus.

Toeval

In de afgelopen jaren zijn er al wat advocaten geweest die de woningbouwvereniging verzocht hebben de vermoederen te sussen. Maar te vergeefs. Onlangs ging de Woningvereniging Heerlen overstag toen de bewoners met een kort ge-

SJC in gemeente Landgraaf

Bevreesd voor toekomst van verenigingen

LANDGRAAF – De Stichting Sport, Jeugd en Cultuur (SJC) vreest de gevolgen van de door de gemeente Landgraaf aangekondigde bezuinigingen voor de verenigingen in die plaats, maar ook voor de eigen organisatie. De meeste van die verenigingen op de genoemde gebieden krijgen dik zes procent minder subsidie in 1988, wat in enkele gevallen het voortbestaan van clubs kan bedreigen.

Kort geleden maakte de gemeente bekend dat één miljoen gulden bezuinigd moet worden op het welzijnswerk en de sport. Zo moeten de sportverenigingen dik 19.000 gulden aan subsidie inleveren, terwijl de subsidie voor de huur van overdekte accommodaties ook verlaagd zal worden. SJC, dat tal van dienstverleners aan in totaal 128 aangesloten verenigingen, moet 20.000 gulden inleveren, twaalf procent van het totale budget. Hierdoor staat een halve baan op het spel.

SJC ziet daardoor de ondersteunende rol in het gedrag komen, terwijl de verenigingen juist behoefte zouden hebben aan ondersteuning op allerlei gebieden.

Protest

Om nu een goed beeld te krijgen over de gevolgen van de bezuinigingen worden in oktober een drietal 'inspraakavonden' gehouden, telkens voor de getroffen verenigingen in de sectoren sport, jeugd en cultuur. Zo wil men een beeld krijgen van de gevolgen van de bezuinigingen, ook voor de individuele verenigingen, terwijl tevens de positie van SJC aan de orde komt.

De avonden moeten echter ook leiden tot een krachtig protest tegen het bezuinigingsbeleid, „dat slechts afbraak veroorzaakt”.

Afkomstig van scholieren in de Oostelijke Mijnstreek

Batterijen milieu-actie in O-Duitsland gedumpt

HEERLEN – De batterijen die scholieren in de Oostelijke Mijnstreek ijverig inzamelen zodat de schadelijke stoffen niet in het milieu terechtkomen, worden gedumpt in Oost-Duitsland. Een eigen onderzoek van de Stichting Interscolaire Milieu-actie, die de inzameling van de batterijen organiseert, heeft dat uitgewezen. De leiders van de milieu-actie willen nu, dat de batterijen in Nederland verwerkt worden.

Vorig schooljaar verzamelden leerlingen van middelbare en hogere scholen in de Oostelijke Mijnstreek in drie maanden tijd, meer dan 20.000 lege batterijen en ze brachten deze naar het chemisch afvaldepot in hun gemeente. Ook dit jaar wordt de zogenoemde 'batterijen-actie' gehouden, ondanks het feit dat de verwerking van de batterijen anders verloopt dan de milieu-activisten zich eigenlijk hadden voorgesteld. De leerlingen van de diverse scholen vroegen zich af wat er eigenlijk met de batterijen gebeurde nadat ze

waren ingeleverd bij het gemeentelijke depot. De leider van de Interscolaire Milieu-actie vond dat ook wel een interessant onderwerp en ze gingen, samen met Albert Klingenberg van de Stichting Natuur en Milieu op onderzoek uit. Het blijkt nu, dat een groot deel van de batterijen die in Nederland worden verzameld wordt gedumpt in het plaatsje Schönberg in Oost-Duitsland. Het gaat om alle batterijen die geen kwik of zilver bevatten. De batterijen die dat wel hebben worden namelijk in West-Duitsland

verwerkt, kwik en zilver wordt eruit gehaald en opnieuw gebruikt. Maar ook de andere batterijen kunnen ontdaan worden van schadelijke stoffen (kwik en cadmium) zodat die niet meer in het (weliswaar Oostduitse) milieu terecht komen. Cadmium en kwik kunnen in het grondwater terechtkomen en zodoende ook in het drinkwater, beide stoffen zijn giftig.

De Stichting Interscolaire Milieu-actie wil nu graag dat de batterijen die verzameld worden in Nederland worden verwerkt in plaats van dat ze geëxporteerd worden naar het buitenland. „De mogelijkheden zijn aanwezig, de EEG wil in de toekomst geld beschikbaar stellen, alle middelen lijken dus voorhanden om de batterijen in eigen land onschadelijk te maken”, aldus de milieu-lieden.

Tot nu toe beperkten de activiteiten van de stichting Interscolaire Milieu-actie zich tot de scholen in de Oostelijke Mijnstreek, met ingang van het onlangs begonnen schooljaar is men echter ook op scholen in de Westelijke Mijnstreek actief.

• Theo Hoogers neemt zelf wekelijks aan een volleybaluurtje deel. Per maand betaalt hij nu 15 gulden contributie. Volgens zijn eigen regeling, die hij nu ingevoerd wil zien, zal hij dan het dubbele moeten gaan betalen.

fende vereniging. En hij is dan de enige die weet wat betaalt.”

Hoogers, het enige PvdA-raadslid in Simpelveld, meent dat zijn voorstel pas het begin is van een solidariteitsidee dat de komende jaren in Simpelveld verder uitge-

werkt dient te worden. Hoe hij zich dat allemaal voorstelt weet hij nog niet precies, maar heeft heel wat ideeën. Wat hem betreft begint de solidariteit in Simpelveld.

Jos van den Camp

(ADVERTENTIE)

PvdA-man wil verenigingscontributie naar draagkracht

'Solidariteit begint in Simpelveld...'

SIMPELVELD – In deze tijd van het jaar komt in alle gemeenten de begroting voor 1988 aan de orde. Waar mag het – steeds minder beschikbare – geld dat een gemeente te verdelen heeft naar toe? Het college heeft plannen gemaakt en wil die liefst ook uitvoeren. Maar, het is de raad die uiteindelijk het college groen licht moet geven. Ieder raadslid mag zijn zegje doen en commentaar leveren op de gemeentelijke plannen. Zo nu en dan worden er suggesties gedaan die op zijn minst opmerkelijk te noemen zijn.

Neem nou Simpelveld. Daar kwam het PvdA-raadslid Theo Hoogers met een progressieve contributiesysteem voor verenigingen op de proppen. Oftewel: U betaalt bij wijze van spreken 30 gulden aan maandelijke contributie voor een wekelijks badmintonuurtje en ik betaal slechts twintig gulden, omdat U meer verdient dan ik. „Contributie naar draagkracht”, omschrijft Theo Hoogers dit verschijnsel dat niets nieuws is in Nederland, maar zeker niet algemeen is ingevoerd en aanvaard bij harmonieën, fanfares, sportverenigingen, jeugdclubs etc. Overigens gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat vakbonden, politieke partijen en kerken dit verschijnsel wel kennen.

Maar Hoogers wil het doortrekken naar alle welzijnsinstellingen in de gemeente waar hij raadslid is. „De minima komen steeds meer onder

druk te staan. Het eerste waar een gezin dan op moet bekknibbelen zijn de extraatjes: het welzijn dus. Het lidmaatschap van bijvoorbeeld de sportvereniging wordt meteen geschrapt. Ik ben op het idee gekomen daar iets aan te doen, toen ik aan het contributiesysteem van mijn eigen partij moest denken: de PvdA. We betalen daar ook allemaal naar draagkracht.

Beloning

Ledenvergaderingen van clubs en verenigingen die dit systeem gaan invoeren – want de gemeente kan er natuurlijk niemand toe verplichten – kunnen volgens Hoogers rekenen op een premie, uitbetaald in de vorm van een hogere jaarlijkse subsidie. „Noem het maar een beloning. Je moet het natuurlijk wel aanbevelen, dit systeem.” Het in-

voeren van het nieuwe contributiesysteem in Simpelveld is volgens Hoogers een 'must'. „Het gemeenschapsleven heerst hier heel erg. En er zijn dus heel veel mensen lid van een of andere vereniging. Maar we hebben hier ook te maken met minstens 470 gezinnen die gebruik maken van huursubsidie. Alleen al voor hun is dit systeem een uitkomst.”

Geen bezwaar

Hoogers en zijn echtgenote spelen zelf in een volleybalclubje, zoals hij het zelf noemt. Samen betalen beiden dertig gulden per maand aan contributie. Is hij minder draagkrachtig en mag hij volgens zijn eigen ideeën dan minder gaan betalen? Integendeel. Naar eigen zeggen verdient hij niet onredelijk en hij verwacht dan ook dat hij twee keer zoveel aan contributie moet gaan betalen: zestig gulden in totaal. „Ik maak daar geen bezwaar tegen. Ik kan dat natuurlijk ook niet, want ik ben zelf met het voorstel gekomen.”

Loop je niet het risico dat er binnen bijvoorbeeld de voetbalclub een strijd ontstaat? Hooft degene die het meest betaalt bijvoorbeeld nooit meer op de reserve-bank te zitten omdat hij meent door zijn hogere bijdrage recht te hebben op een voorkeursbehandeling? Zo'n situatie kan Hoogers zich absoluut niet voorstellen. „Niemand hoeft namelijk te weten dat de een minder of nou juist meer betaalt dan de ander.” Dat kan allemaal volgens hem in het geheim geregeld worden met de penningmeester van de betref-

(ADVERTENTIE)

- ZLB Bouwmaterialen Sittard presenteert:

Nu ook in Brunssum 'De Nieuwe ALNO Keuken Show'

Industrieterrain Haefland 31, Brunssum, 045-271655
Vanaf vandaag geopend

Lees **limburgs agblad** en speel spannend **BINGO**

Naam: _____
Adres: _____
Postc. + plaats: _____
Giro banknr.: _____ Tel.: _____
abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wenst daarna
☐ een abonnement met automatische betaling per maand
☐ een kwartaalabonnement
Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN 10-10

Nu 2 weken GRATIS elke dag vóór 7 uur in uw bus

GOEDEMORGEN

PROFICIAT JOHAN

met je 25 jaar jubileum bij de woningvereniging VOERENDAAL

Gezond STRAATMUZIKANTEN en artiesten voor opulstering, marktfeest Nuth, op zondag 8 mei 1988. Br. aan dhr. H. v.d. Ven, Voorsterstraat 91, 6361 ET Nuth.

Gerard Hermans, PARAGNOST, voor toekomst en problemen. Stoppen met roken. Tel. 073-139065.

Door jonge schoonheids-specialiste totale ONTSPANNINGSMASSAGE met leuk gesprek en frisdrankje. Tel. 045-351555.

Op vrijdag 16 oktober a.s. hopen onze ouders

Karel van Erp

Leen van der Loo

hun gouden huwelijksfeest te vieren. Gelegenheid tot leikeren van 19.00 tot 20.00 uur in Hoeve Overste Hof.

H. Eucharistieviering om 15.30 uur in de parochiekerk H. Michael te Schaesberg.

Kinderen en kleinkinderen Boerhavestraat 43, Landgraaf

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij vandaag vrij plotseling afscheid moeten nemen van mijn lieve man, onze zorgzame vader, broer, schoonbroer, oom en neef

Peter Jozef Paffen

echtgenoot van

Anna Barbara Elizabeth Rouschen

Voorzien van de h. sacramenten overleed hij in de leeftijd van 50 jaar.

De bedroefde familie:
Kerkraade: Mw. A.B.E. Paffen-Rouschen
Anja en Hein
Marianne en Léon
Familie Paffen
Familie Rouschen

6402 VN Kerkraade, 8 oktober 1987
Vroenstraat 64

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 13 oktober om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Antonius van Padua te Bleyerheide, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen, Imsteradweg 10.

Bijeenkomst in voornoemde kerk.

Voor vervoer van de kerk naar het crematorium is gezorgd.

Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

Maandag 12 oktober tijdens de avondmis van 19.00 uur in bovengenoemde kerk, zal de overledene bijzondere worden herdacht.

Vader is opgebaard in het streekmortuarium gelegen op het terrein van de Lückerkliniek te Kerkraade, St. Pieterstraat 145.

Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.

Op donderdag 8 oktober overleed voor ons nog vrij onverwacht onze vice-voorzitter van het schoolbestuur

P.J. Paffen

Wij uitten onze dankbaarheid voor het vele werk dat hij vroeger als ouderaadlid en nu als schoolbestuurslid gedaan heeft.

Zijn gedachtenis zal steeds bij ons blijven voortleven.

Basischool Bleyerheide
Bestuurs- en oud-bestuursleden
directie en leerkrachten
Ondersaad
M.R.

Wegens steeds toenemende vraag naar onze diensten zoeken wij voor onze nieuwe vestiging te Brunssum een

MEDEWERKER (m/v)

met enige jaren ervaring hetzij op een accountantskantoor, hetzij bij de belastingdienst, hetzij in het bedrijfsleven.

Goede contactuele eigenschappen, een gezonde commerciële aanleg en verantwoordelijkheidsgevoel zijn vereist.

Solicities met curriculum vitae, gelieve u te richten aan het kantooradres, Merkbeeksestraat 14 te 6441 KL Brunssum t.a.v. mr. J.J.M. Daemen.

Zekerheid voor 'n waardig afscheid

Begraaf- en crematieverzorging
HOENSBROEK e.o. v.h. OTERMANS

GROTE MATEN SCHOENEN

NEUWE KOLLEKTIE

Jacq. Beurskens Schoenmode
Markt 14 Beek - Telefoon 04402-71298

Bedroefd geven wij u kennis, dat na een liefdevolle verzorging in bejaardencentrum De Regenboog te Heerlen, van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 91 jaar, onze goede vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Piet Adrianus van de Walle

weduwnaar van

Anna Maria Starmans

Heerlen: L.J. van de Walle-van den Eijnden

Heerlen: M.C. Goldsmits-van de Walle

Heerlen: J.H. Goldsmits

Heerlen: A.A. van den Eijnden-van de Walle

J.A. van den Eijnden

Simpelveld: A. van de Walle

M.H. van de Walle-Cuyppers

Kerkraade: J.L. van de Walle

L.L. van de Walle-Janssen

Klein- en achterkleinkinderen

Heerlen, 8 oktober 1987

Corr.adres: Horicherhofstraat 21, 6418 AX Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 13 oktober om 11.00 uur in de kerk van de Verschijning van de Onbevleete Maagd te Molenberg-Heerlen, waarna de begrafenis op de Algemene Begraafplaats Akerstraat.

Hoewel wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Avondmis, maandag om 18.00 uur in de kapel van bejaardencentrum De Regenboog, Meezenbroekweg 13 te Heerlen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekweg 20 te Heerlen, alwaar maandag bezoekgelegenheid is van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Na een welbestede leven, vol liefde en zorg voor allen die haar dierbaar waren, hebben wij heden toch nog vrij onverwacht afscheid moeten nemen van mijn lieve vrouw, onze goede onvergetelijke moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, schoondochter, zus, schoonzus, tante en nicht

Mia Volckerick

weduwnaar van

Wiel Roebroeks

echtgenote van

Frans Hendrix

Zij overleed, voorzien van de laatste h. sacramenten, op de leeftijd van 71 jaar, in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De bedroefde familie:

Landgraaf: Frans Hendrix

Landgraaf: Greetje en Frans Wanben-Roebroeks

Landgraaf: Beppie en Wiel Schmits-Roebroeks

Vijlen: Annie en Michael Hamers-Roebroeks

Kerkraade: Franny en Gerd

Langemann-Roebroeks

Marleen en Jan Bolt-Roebroeks

Kerkraade: Bertie en Jan Hermans-Roebroeks

Landgraaf: Cherry en Frans Weenders-Roebroeks

en al haar kleinkinderen en achterkleinkinderen

Familie Volckerick

Familie Roebroeks

Familie Hendrix

6374 XH Landgraaf, 9 oktober 1987

Rechtstraat 15

De plechtige rouwdienst wordt opgedragen op woensdag 14 oktober om 10.30 uur in de St. Theresia en Don Bosco kerk te Lutzerath, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats te Waubach (Kerkstr.) Samenkomst in de kerk; alwaar vanaf 10.10 uur gelegenheid is tot schriftelijke condolentie.

Dinsdagavond 13 okt. wordt moeder bijzonder herdacht in een eucharistieviering om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Onze dierbare overledene is opgebaard in de chapele ardente van het De Weverziekenhuis; bezoektijd dagelijks tussen 16 en 17 uur.

Zij, die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze als zodanig te willen beschouwen.

Op 6 oktober 1987 is thuis in alle rust van ons heengegaan, in de leeftijd van 46 jaar, onze lieve broer, zwager, oom en neef

Jan Koumans

Nieuwenhagen: Jo en Lennie Koumans-Genders

Marcel, Roger, Danielle

Swalmen: Eliet en Pieter

Engelen-Koumans

Rudie, Solina, Ivo, Hugo

Swalmen: Marje en Har

Engelen-Koumans

Richard, John

Amsterdam: Nellie Koumans

Beegderweg 7, 6085 AM Horn

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, zaterdag 10 oktober, om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Horn, waarna om 12.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Venlo, Grote Blierickse Bergweg 30.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condolentie vanaf 10.00 uur.

Vrijdag zal voor Jan tijdens de avondmis van 19.00 uur worden herdacht in de voornoemde kerk.

Indien u door omstandigheden geen persoonlijke kennisgeving mocht ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken, van belangstelling ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van

Theo Daelmans

willen wij u allen hartelijk danken.

Mevr. J. Daelmans,

kinderen en kleinkinderen

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, geven wij met droefheid kennis, dat toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, onze lieve oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Mia Schaaks

weduwe van

Hein Geilenkirchen

Zij overleed in de leeftijd van 71 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Maarhoeze: Harry, Mirjam

Kerkraade: Henricette, Lau

Hugo en Esther

Ransdaal: Annie, Ton

Familie Schaaks

Familie Geilenkirchen

Heerlen, 8 oktober 1987

Corr.adres: 6462 XW Kerkraade, Annastraat 47

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 12 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Petrus Maria ten Hemelopneming te Chèvremont-Kerkraade, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Schifferheide.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Moeder wordt bijzonder herdacht in de h. mis van zondag 11 oktober om 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Voor vervoer kerk/begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van bijna 90 jaar, mijn zorgzame vader, schoonvader, oom en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Antoon Rademakers

weduwnaar van

Josephina Kleijker

In dankbare herinnering:

Karel Rademakers

Genny Rademakers-Tillemans

en al zijn klein- en achterkleinkinderen

Familie Rademakers

Familie Kleijker

Sittard, 8 oktober 1987

Corr.adres: Ridgewaystraat 11, 6135 EA Sittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op dinsdag 13 oktober 1987 om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Paulus te Limbrichterveld - Sittard.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.10 uur.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van woensdag 14 oktober a.s. om 19.00 uur in de voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

In dankbare herinnering aan wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u met droefheid kennis, dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 85 jaar, onze broer, oom, oudoom en neef

Remondus Ludovicus Keulen

Geleen: E. Keulen

Geleen: A. Keulen

Familie Leunissen-Keulen

Familie Poulissen-Keulen

Familie Keulen-Prins

6164 CW Geleen, 9 oktober 1987

Bunderhof, Europaal 2

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 13 oktober om 12.00 uur in de dekenale kerk van de H. Augustinus te Lutzerath-Krawinkel, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermas, Voershof 1, Geleen.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens een eucharistieviering in de Kapel van Bunderhof op maandag 12 oktober om 19.00 uur.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het r.k. ziekenhuis te Sittard, alwaar gelegenheid tot bezoek van 17.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Voor de overstelpend vele en hartverwarmende betuigingen van medeleven, die ik na het overlijden en bij de crematie van mijn geliefde echtgenoot, onze goede, zorgzame vader, zoon, broer en zwager

Jack de Weerd

mocht ontvangen, zeg ik u, mede namens mijn kinderen, hartelijk dank.

Uit aller naam:

J.M. de Weerd-Prins

Oktober 1987

Mispelboom 4, 6121 BP Holtum.

„Mr. F.M.H. Thuis, mr. G.B. van Soerland, mr. I.C.P.Th.M. Bakers en mr. drs. B.W.G.P. Meijls

ADVOCATEN EN PROCUREURS TE HEERLEN

delen mede, dat zij met ingang van 1 oktober 1987 gezamenlijk in maatschapsverband de rechtspraak uitoefenen onder de naam:

THUIS & PARTNERS ADVOCATEN

Tempeplein 21-22

6411 ET Heerlen

Telefoon: 045-719005

Telefax: 045-718172

Telex: 56106 adrem.

voor al uw handen-arbeidartikelen

berns hobby-hall

patraat-passage 42
heerlen, tel. 045-711884
(tegenover city-flat)

Landbouw

Agra-Bouw Kallen B.V.
voor BOUWEN, isoleren,
ventileren enz. Kerkraade.
Tel. 045-464545.

Agra-Bouw Kallen B.V.
voor ECKART-MESTPOM-
PEN en toebeh. Kerkraade.
Tel. 045-464545.

Te koop VOEDERBETEN: 1. Quadvlieg, Dorps-
straat 22, Nieuwenhagen-
Landgraaf, tel. 045-311411.

Uit voorraad leverbaar,
voor zeer gunstige prijzen:
nieuw vast TANDCUL-
TIVATOREN (alle model-
len); veevagens, 2 + 4
koeien, 1-as; 6 + 8 koeien
tandem; 1 + 2-rigte aardap-
pelvoormaatdrogers; Perfect
weideblozers; hefmaster,
500 kilo, f 1750,-; Lely rotor
koeppen; zeer goede, ge-
bruikte machines, o.a. 1
frees, 1,55 m; kiepkar, 4,5
ton; vaste randcultivatoren,
circelmakers, diverse tri-
tanden met enkele en dub-
bele rol; mengmestver-
spreiders, 2600/5000 liter
frontlader Ford 2000/3000; 1
+ 2 schaarploegen; opdra-
ppluizen; Medema tandem,
27 m, f 4500,- (geen voor-
puttinger 27 m, f 1000,-
Enclaus, 25 m, f 1250,-; vee-
vagens 1 + 2 koeien; ge-
bruikte Wissent aardappel-
bunkerpoeler met rubun-
ker, f 2250,-; stoppelploeg
4, 5, 6 en 7 scharen; aan-
Spous, tel. 0440-3500, Eijs-
den.

1 ha LANDBOUWGROND
te k. omg. Oirsbeek. Br. o.
no. GE 551 LD Markt 3,
6161 GE Geleen.

Zaaiگران

De beste rassen op voorraad o.a. obelisk, pagode, tom-
bola, arminde, okapi, miller etc. evtl. ontsmetten met pa-
noline, morit, bytan, Agrarische Unie Vulkana b.v.,
Heerlen, 045-422224, Beek 04402-72255, Merkbeek
04492-1496, Roermond 04750-34931.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondige ziekte, is geheel onverwacht, op 58-jarige leeftijd, in het De Weverziekenhuis te Heerlen, van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve vrouw, onze moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Alice Lendfers

echtgenote van

Jan Vogels

Heerlen: J. Vogels

Heerlen: Alexander en Ingrid

Vogels-v.d. Berg

Lauren

Brunssum: Hermine en Hans

Schoenmakers-Vogels

Sam en Euphie

Amstenrade: Melinda en John

Quadvlieg-Vogels

Malke en Twan

Heerlen: Erwin en Léne

Woordvoerder chemieconcern: 'Waar ligt de grens?'

FNV twijfelt aan beleid

DSM bij werving vrouwen

SITTARD - De Industriebond FNV twijfelt of DSM wel op rechte bedoelingen heeft met het meer aannemen van vrouwen. De bond heeft dat laten weten naar aanleiding van een actie van DSM over vrouwelijk personeel bij het chemieconcern. „Wij vragen ons af of DSM ook vrouwen blijft aannemen als er ooit nog eens genoeg mannelijke operators op de arbeidsmarkt zijn”, aldus de vakbond die vindt dat DSM maar een nieuwe nota moet schrijven.

Het chemieconcern begon bijna een jaar geleden met de werving van vrouwen voor continu-diensten, onder meer voor proces-operator. Een keuze die voornamelijk was ingegeven door de krappe arbeidsmarkt; een gebrek aan voldoende mannelijke kandidaten dus. „Onze reactie op de plannen van DSM is zeer kritisch geweest. Wij twijfelen nog steeds aan de diepere bedoelingen van DSM”, aldus de FNV die de bestaande notitie onvoldoende en onvolledig vindt.

Inspelen

DSM heeft bij de aankondiging vrouwen te gaan werven ook gezegd te willen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen, om een gelijkwaardige positie van

mannen en vrouwen te stimuleren. Maar de FNV heeft geconstateerd dat DSM onvoldoende of geen gehoor geeft aan wensen van vrouwen. Zo voelt het concern vooralsnog niets voor kinderopvang, omdat het aantal vrouwelijke werknemers te gering is en te gespreid over de onderneming werkzaam is. „We zien ook dat DSM geen - extra - moeite doet om moeders in dienst te houden”, aldus de FNV.

De woordvoerder van DSM vindt dat de vakbond een wel zeer simpele voorstelling van zaken geeft. „We kunnen niet voldoende inschatten wat de werkelijke vragen en problemen van vrouwen zijn. Vooral als je geen verschil wilt maken tussen kantoorpersoneel en vrouwen in de continuïteit. Dat zou betekenen

dat we 24 uur per dag kinderopvang moeten hebben”.

Verder vraagt DSM zich af waar de grens ligt. „Je kunt je dan ook afvragen of DSM gezinsvriendelijk moet zijn. Hebben naast vrouwen, dan niet ook mannen recht om van de kinderopvang gebruik te maken?”, aldus de woordvoerder.

Zowel DSM als de FNV wil een inventarisatie gaan opmaken van de problematiek rond de vrouwelijke werknemer.

Het aantal vrouwen bij DSM is de laatste tien jaar met ruim 200 gestegen tot 850. Dat is nog geen tien procent van het totale personeelsbestand in Limburg (circa 11.000 mensen).

Aantal studenten neemt ook toe

Vervolg van pag. 1

Met inbegrip van deze 10 miljoen aan de Open Universiteit rekenen op een bijdrage van het Rijk van bijna 54 miljoen en naar schatting op 13 miljoen aan cursusgeld. Daarmee is er in 1988 87 miljoen gulden beschikbaar, maar voor dat jaar was in het kader van een meerjarenplan al meer dan 76 miljoen voorzien. Het aantal studenten aan de Open Universiteit neemt sterker toe dan verwacht. Deze week, drie maanden eerder dan voorzien, is de 10.000ste nieuwe student ingeschreven, waarvoor het totale aantal studenten steeg tot 32.000. Naar verwachting zal het aantal nieuwe studenten dit jaar ruim 13.000 bedragen.

Twee ara's uit dierentuin gestolen

GENK/HEERLEN - In de nacht van dinsdag op woensdag zijn uit de Limburgse Zoo in Zwartberg/Genk twee ara's gestolen. De inbrekers kwamen de dierentuin binnen via de hoofdingang, waarna ze de toegang tot de hoi van de ara's forceerden. De dieren werden met behulp van een net gevangen.

GS praten met buitenland over calamiteiten

MAASTRICHT - Gedeputeerde Staten gaan met de Duitse overheden in Düsseldorf en Keulen praten over samenwerking bij milieucalamiteiten. Gisteren was het eerste gesprek in Düsseldorf.

Het overleg met de Belgen verloopt moeizamer. Is er met de Bondsrepubliek sprake van bestuurlijk overleg, met België wordt nog slechts op ambtelijk niveau met elkaar gesproken. Aanststaande maandag is er in Brussel het eerste gesprek met als onderwerp luchtverontreiniging.

Pastoor Hover in parochieblad: 'Leek mag alles, priester niks'

HOLTUM - 'De leek mag alles, maar de priester mag niks'. Dat is de stelling in het pastoraal betog van pastoor drs. Gerard Hover van Holtum in het parochieblad.

In zijn jongste pennenkracht schildert hij de vrijheden van de leek tegenover de gebondenheden van de priester als volgt: 'In tegenstelling tot wat je al jaren kunt horen en lezen, mag de leek alles maar de priester niks. Natuurlijk draagt de priester het missoffer op, verkondigt hij het Woord van God in de preek en doopt hij de kinderen. Maar wanneer de priester, die toch jarenlang theologie, menswetenschappen, moraal, enz. gestudeerd heeft, deze kennis in de praktijk gestalte wil geven, door bv. zelf in de politiek te gaan (als raadslid, Kamerlid, enz.) dan mag hij dat niet! De priester mag niet trouwen; hij ziet dus af van een eigen gezin en kinderen die hij zou kunnen opvoeden. Op z'n oude dag is hij dus per se alleen.'

Hover zegt voorts dat voor de priester strengere normen bestaan dan voor de leek en hij vervolgt: 'Wat doet hij in z'n vrije tijd? Met wie gaat hij om? Waar komt hij? enz. Het ongewilde lid van de Kerk (de leek) kan echter gerust in de politiek gaan, hij kan

Twee jaar cel voor poging tot doodslag

MAASTRICHT - De Tamils M.F. en R.R. uit Valkenburg zijn gisteren wegens poging tot doodslag tot twee jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van het voorarrest veroordeeld. De rechter in Maastricht achtte bewezen dat zij op 16 juni van dit jaar in een pension in Valkenburg met een mes en een bijl naar een landgenoot hadden geslagen.

K.R. uit Valkenburg werd tot een maand onvoorwaardelijke gevangenisstraf veroordeeld met aftrek van voorarrest wegens mishandeling, omdat hij met een kruik had geslagen naar het slachtoffer dat bloedend op de grond lag.

Fruitexpositie in Diepenbeek

DIEPENBEEK - Tijdens de fruittentoonstelling, die de Nationale Boomgaardenstichting dit en komend weekeinde in de agora van het Limburgs Universitair Centrum in Diepenbeek organiseert, zullen vooral de functies van een boomgaard worden belicht.

Voorts is een verzameling van meer dan 500 appel-, peer-, pruim- en kersvarieteiten tentoongesteld. Een aantal vruchten kan worden geproefd.

Ok zal de bezoekers worden getoond hoe het ooft te benutten. Onder meer zullen sappen, siropen en wijnen worden bereid. De tentoonstelling is van negen tot vijf uur geopend. De toegang is gratis.

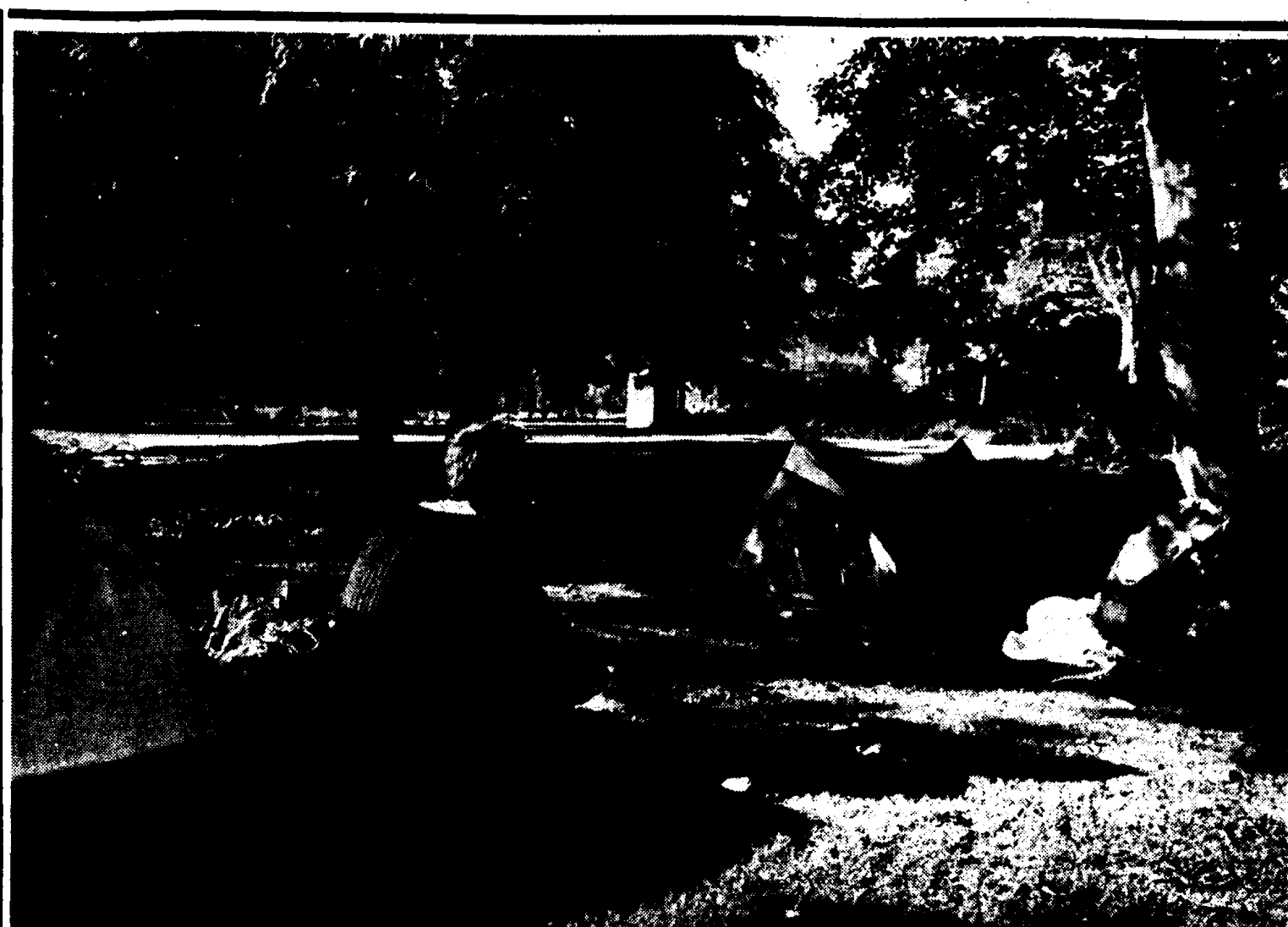
Examen

Aan de Rijksuniversiteit Limburg slaagde Mariette van der Ploeg uit Heerlen/Welten voor het doctoraal examen Nederlands Recht.

Geen zin

'De priester heeft iedere dag zijn dienst, zin of geen zin. De leek komt naar de kerk wanneer hij zin heeft - meestal geen zin dus. Iedere leek heeft zijn eigen inkomen, precies vastgelegd in arbeidsovereenkomsten, terwijl de priester, die dag en nacht dient klaar te staan voor alle eventualiteiten, is aangewezen op de offerbereidheid van de gelovigen en moet daarvoor zes keer buigen en honderd keer dankjewel zeggen. Hij dient ter beschikking te staan van de Bisschop die hem overal heen kan sturen.'

Voor pastoor Hover kun je daarom maar moeilijk spreken van een bevoorrechte positie van de priester en van tweederangs gelovigen die de leken zouden zijn. Hover eindigt ironisch: 'De positie van de priester is dermate benijdenswaardig, dat de seminariën overvol zitten en men geen raad weet waarheen ermee. Toch goed dat over zulk soort zaken in Rome eens vergaderd wordt.'

Mooie plaats om te kamperen...

MAASTRICHT - 'Een mooie plaats om te kamperen', moet dit tweetal hebben gedacht, toen ze woensdagavond in het Maastrichtse stadspark (bij de 'Vijf Koppen') hun tentjes neerzetten. De twee Duitse jongens uit Keu-

len bleven tot aan hun vertrek, gisterochtend, onopgemerkt door de politie. Voorbijgangers keken af en toe wel raar op, en vroegen zich af of Maastricht er een nieuwe kampeerplaats bij had gekregen. De twee jongens, bezig met een trekvakantie door Nederland, hadden bij hun afscheid van de Limburgse hoofdstad nog één brandende vraag: 'Gibt es in Einthoofen auch so ein schönes Park?'

Foto: PETER DEJONG

Actie moet twee ton opleveren

Rode Kruis Limburg verkoopt een 'Toon'

LIMBRICHT - Gistermiddag startte het Rode Kruis Limburg de actie 'Toon Uw hart, koop een Toon'. De bedoeling van de actie, de verkoop van exclusieve reproducties van een schilderij van Toon Hermans, is om twee ton bijeen te krijgen voor de financiering van het provinciaal centrum in Limbricht. Hoewel het Rode Kruis Limburg al bijna een jaar het nieuwe hoofdkwartier in gebruik heeft, is de extra financiële steun nodig.

Toon Hermans werkt belangeloos mee aan de actie van het Rode Kruis. Drs. Kuils, algemeen directeur van Rockwool Lapinus in Melick-Herkenbosch, ontving gistermiddag het eerste exemplaar uit

handen van kringcommissaris-voorzitter P. Rippe.

De reproducties zijn in twee verschillende maten gedrukt: 600 grote en 9000 kleine. De grote exemplaren worden naar bedrijven met meer dan 100 werknemers gestuurd die dan zelf een bedrag mogen doneren. De kleinere reproducties worden verspreid onder de 3000 medewerkers die ze voor 12,50 gulden aan de ma moeten brengen.

Sittard

De baten van deze actie, bijgebracht door de afdeling Sittard, zijn bestemd voor een nieuwe huisves-

ting in dat werkgebied. Het houten noodgebouw verkeert in een dusdanige toestand dat het niet langer verantwoord is er gebruik van te maken.

Geruime tijd heeft het Rode Kruis gezocht naar een nieuw provinciaal onderkomen om vandaar uit cursussen en andere activiteiten te houden. Het pand in Maastricht was te klein en bovendien niet centraal gelegen. Het voormalig gemeentehuis van Limbricht werd in 1986 gekocht van de gemeente Sittard. Toen konden voorlopige financiële regelingen getroffen worden om het gebouw te gebruiken, mede dank zij de belangeloze inzet van enthousiaste vrijwilligers.

ROERMOND - Limburgse provinciale politiek zijn in rep en roer omdat gebleken zou zijn dat een pakket Aqua Terra-aandelen binnen een jaar na de Maasplassen-transactie tussen het provinciebestuur en Aqua Terra in handen van de Panamees-Zwitserse onderneming Lanera is gekomen. Bij de verkoop van de Maasplassen op 12 maart van vorig jaar bedongen G.S. in Maastricht dat de Aqua Terra-aandelen de eerste drie jaar niet van houder zouden mogen verwisselen. De statenfractie van D'66 heeft gouverneur dr. J. Kremers over die zaak al met vragen bestookt. De overige statenfracties lieten het tot nu toe bij een verzoek om opheffing.

„Wij zijn verbaasd over de commotie die over de aandelen van Aqua Terra is ontstaan”, zegt een woordvoerder van het provinciebestuur in Maastricht. „De aandelen zijn nog altijd in het bezit van directeur Ha-

Lanera speelde twee jaar geleden al rol bij transactie

Politiek rumoer over Aqua Terra-aandelen

verhals van Aqua Terra. Hij heeft alleen de helft ervan ondergebracht bij zijn holding Lanera die een adres in Zwitserland voert.

Bij de privatisering van het Maasplassengebied tussen Beesel en Stevensweert verwierpen de Aqua Terra-directeuren H. Baggen en J. Thomas elk 20 procent van de aandelen

en de in Groot-Brittannië wonende directeur-financier ir. J. Haverhals 60 procent. Bij het tot stand komen van de transactie wilde de heer Haverhals liever achter de schermen blijven. Daarom werd zijn onderneming Lanera er van meet af aan in betrokken.

Provinciale staten van Limburg

● Sjeng Spits

'Kwestie van goed opletten en veel geluk'

Sjeng Spits rijdt al twintig jaar schadevrij

MARGRATEN - Vrachtwagenchauffeur Sjeng Spits (55) uit Margraten wordt vandaag in Rosmalen onderscheiden met de gouden speld met diamant. In truckerskringen een fel begeerd kleinood, dat echter maar voor heel weinig vrachtwagenchauffeurs is weggelegd. Om voor de gouden speld met diamant in aanmerking te komen moet men namelijk twintig jaar lang schadevrij hebben gereden. Als een chauffeur daarin slaagt, mag dat gerust uniek worden genoemd.

Sjeng Spits, al 33 jaar in dienst van internationaal transportbedrijf Schols in Maastricht, is dan ook apetrots op zijn prestatie. „Het is een kwestie van goed op-

letten”, zegt hij. Om er meteen bescheiden aan toe te voegen dat ook een portie geluk onontbeerlijk is.

De onderscheiding zal hem vandaag worden opgespeld door mr. Pieter van Vollenhoven, de voorzitter van de Raad voor de Veerkeersveiligheid. Naast hem krijgen nog twee andere chauffeurs de speld. „Maar ik ben de enige Limburger”, aldus de 'kilometerreter' uit Margraten. In 1977 werd Spits al onderscheiden met de gouden speld omdat hij er toen tien schadevrije jaren op had zitten. „Dat vond ik al heel wat. Maar twintig jaar is natuurlijk helemaal fantastisch. Nu op naar de dertig, dat kan nog net”, zegt Spits.

Dwangsom van f 3500 per dag in waagschaal

Ex-filiaalhouder J. negeert bevel

ROERMOND - Vleeswaren-exportbedrijf Stockmeyer in Hamburg neemt er geen genoegen mee dat de vroegere filiaalhouder L. J. van Stockmeyer-Benelux in Horn niet heeft voldaan aan de bevelen van president mr. G. Wind van de Roermondse rechtbank. De rechtbank-president gelastte de Hornse filiaalhouder op 16 september jongstleden zijn gehele klanten- en orderadministratie aan Stockmeyers raadsman mr. Chr. Noordhuis in Roermond te overhandigen. Bovendien moest hij opgeve doen van alle zendingen vleeswaren die hij persoonlijk bij het transportbedrijf Stormvogel in Sittard heeft afgehaald en waar die zijn gebleven. Omdat die bevelen niet zijn opgevolgd verbeurt L. J. dagelijks 3500 gulden aan dwangsommen.

Aan het bevel om een aantal goederen - een auto met bijbehorende documenten en kantoorbehoedigheden - terug te geven aan het Duitse bedrijf heeft J. wel voldaan. Met de administratie en de opgave van afgehaalde zendingen wil Stockmeyer in Hamburg er achter komen

hoe bij de export naar Nederland voor 175.000 gulden aan vleeswaren spoorloos zijn kunnen verdwijnen. Bij de behandeling van de zaak in kort geding voor president mr. Wind werd al duidelijk dat er sprake is geweest van gefingeerde klanten en adressen. De voor die gefingeerde klanten bestemde zendingen werden door J. bij het Sittardse vervoerbedrijf zelf afgehaald.

Op de beurtvaartadressen werd met valse namen voor ontvangst getekend en het Sittardse bedrijf zou het vervoer bij het bedrijf in Hamburg wel in rekening hebben gebracht. Met het opvorderen van de documenten wacht mr. Noordhuis tot de door de rechtbankpresident geëiste bedragen van maximaal 100.000 en 25.000 gulden zijn betaald.

Stormvogel in Sittard heeft weliswaar aan het bevel om een lijst van alle door J. bij zijn bedrijf afgehaalde zendingen te overleggen. Uit die lijst blijkt dat daar heel wat meer is sprake van is geweest dan bij Stockmeyer en de raadsman in Roermond bekend was.

door de naam van ir. Haverhals. Weet

„Heemdelijk om fiscale redenen heeft hij zijn pakket nu gesplitst en de helft bij zijn onderneming in Zwitserland ondergebracht”, zegt de woordvoerder van de provincie Limburg.

Bij het ondertekenen van de overeenkomst op 12 maart 1986 heeft notaris J. Ritzen uit Roermond ook al medegedeeld dat er een aantal aandelen naar Lanera zouden gaan.

Aqua Terra-financier en -directeur Haverhals bezit ondernemingen en deelneming in ondernemingen in tal van landen. De holding naar Panama heeft recht Lanera in Zwitserland overkoopt een aantal ervan. G.S. vinden daarom dat er geen sprake is van verkoop van aandelen in strijd met de voorwaarde dat dat tot 1989 niet geoorloofd is.

'Plan voor het kunstbeleid 1988-1992' heeft ingrijpende gevolgen

Gemengde functie voor LSO

HAAG/MAASTRICHT - Het nieuwste plan voor het kunstbeleid van Minister Brinkman van WVC heeft voor het Limburgs Symfonie Orkest ingrijpende gevolgen: het orkest zal in de toekomst een gemengde functie gaan vervullen met een gelijkelijke verdeling van opera- en balletbegeleidingen in de orkestbak dus - en symfonische concerten - op het concertpodium. Het LSO zal als 'huisorkest' gaan fungeren van de dependance van Opera Forum, die in Venlo zal worden gevestigd. Voor deze taakuitbreiding krijgt Forum 2,8 miljoen extra subsidie.

het 'Plan voor het kunstbeleid 1988-1992' dat de bewindsman gisteren aan de Tweede Kamer heeft aangeboden, zijn grote verschuivingen aangebracht in de toedeling van middelen voor de verschillende cultuursectoren. Zo gaat er meer geld naar film, letteren, dans, jeugdtheater, amateuristische kunstbeoefening en cultuurfestivals ten koste van de symfonische muziek, de operas en het repertoire-toneel. Het totaalbedrag dat voor kunst en cultuur beschikbaar is, blijft gelijk. De minister beschouwt de in het plan

voorgelegde maatregelen als 'definitief', hoewel de Kamer er zich dit najaar nog over gaat buigen.

Buiten de Randstad is er volgens de nota slechts plaats voor drie regionale symfonie-orkesten: voor het oosten van het land het Gelders Orkest, voor het zuiden het Brabants Orkest en voor het noorden een nieuwe formatie die de taken van het Frysk Orkest en het Noordelijk Filharmonisch Orkest moet overnemen. Tegenover de vermindering van dit symfonische aanbod staat de eis dat de grote orkesten in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam meer buiten hun standplaats gaan spelen. De drie voornaamste regionale symfonie-orkesten krijgen meer geld en kunnen rekenen op 70 tot 75 formatieplaatsen, de orkesten die vooral gaan begeleiden krijgen er 60 tot 65.

Directeur Giel Bronckers van het LSO bleek gisteren redelijk tevreden over het plan van minister Brinkman: „Zeker als je bedenkt, dat wij werden bedreigd met fusie, halvering en zelfs opheffing, dan kun je alleen maar tevreden zijn. Het orkest is voor Limburg behouden gebleven, en dat mag positief worden genoemd. Bovendien kunnen wij onze symfonische taak blijven vervullen en dat is precies wat we gevraagd hebben. Echt tevreden ben ik echter pas als de 59 formatieplaatsen, waar we nu over kunnen beschikken, aangevuld worden tot 65. Door deeltijdbanen kan dan op bepaalde tijden een apparaat van 72 musici op de been worden gebracht.”

Ook deputé Ger Kockelkorn van cultuur reageerde verheugd over de beleidsvoornemens van de minister. Vooral met de overname van de Limburgse suggestie, om Venlo een steunpunt van opera Forum te maken, was hij zeer ingenomen.

Tegenover bezuinigingen bij het Nationale Ballet en het Nederlands Danstheater staat het extra geld, dat de minister uittrekt voor de kleinere dansgroepen (1 miljoen extra), voor danswerkplaatsen (een jaarlijks budget van 1 miljoen) en voor dansprojecten (1,4 miljoen extra). De Hoofdstad Operette en het Folkloristisch Danstheater moeten aanzienlijk minder geld krijgen of op den duur alleen nog maar een incidentele subsidie.

Minister Brinkman laat conform het advies van de Raad voor de Kunst het doek vallen over de regionale repertoriegroepen Globe (Eindhoven) en Theater (Arnhem). In plaats daarvan moeten in het zuiden en oosten van het land zogenaamde 'productiekernen' van de grond komen die gericht zijn op ad hoc-producties. Naar beeldende kunst, bouwkunst en vormgeving gaat er in het plan van Brinkman respectievelijk 80 miljoen, 10 miljoen en 10 miljoen. Speciale aandacht in de sector amateuristische kunstbeoefening vraagt minister Brinkman voor 'literaire vorming'. Hij stelt daar 4 ton extra voor beschikbaar. Het budget voor koerbegeleiding wordt vervuld met 5 ton. Verder krijgen fotografie, film, video, beeldende kunst en dans prioriteit.

Jamboree on the air

HEERLEN - In het weekeinde van 17 en 18 oktober wordt inmiddels al voor de 30e maal in successie de Jamboree On The Air gehouden. Scouts uit vele landen komen met elkaar in contact via amateur-radiozenders. Het landelijk radiostation PA&JAM/J van Scouting Nederland verricht zaterdag 17 oktober om 00.00 uur de openingsuitzending. Met een goede ontvanger is de uitzending te beluisteren via de 80m band, 3,6 MHz, en de 2m band, 144,850 MHz. In Limburg doen dit jaar 20 JOTA-stations mee aan het radiogebeuren.

● In deze krant kunt U al veel lezen over wijnen en alles wat daarmee samenhangt. Het laatste nieuws willen wij U echter niet onthouden: Hugo Hulst van de Apostelhoeve (waaroever in de bijlage een verhaal) is gisteren begonnen met de pluk van de Müller-Thurgaudruiven (zie foto). De Auxerrois- en Rieslingdruiven komen nog later aan de orde.

Conclusie ombudsman na klacht Limburgse leerkracht: 'Ministers oneens over zorgzame samenleving'

DEN HAAG - Minister Deetman van onderwijs en wetenschappen houdt er kennelijk een andere mening op na met betrekking tot de zorgzame samenleving dan zijn ambtgenoot van welzijn, volksgezondheid en cultuur, Brinkman. Deze conclusie valt te trekken uit een klacht over de minister van onderwijs die een leerkracht uit Maastricht indiende bij de nationale ombudsman.

De leerkracht verhuiste van Groningen naar Maastricht en vroeg daarvoor een verhuisvergoeding. Deze werd door het ministerie van

Onderwijs geweigerd omdat de onderwijzer in Maastricht ging wonen in plaats van zijn standplaats Sittard. De onderwijzer wilde onder andere een huis in Maastricht omdat hij dan dicht bij zijn ouders en schoongedwongen zou gaan wonen, die in toenemende mate hulpbehoevend werden. Het verzoek werd door het ministerie afgewezen met het argument dat voor de zorg van de ouders en schoongedwongen hulpverlenende instanties ingeschakeld konden worden.

De nationale ombudsman is het met

de onderwijzer eens dat de door Deetman geponeerde stelling zich slecht verdraagt met het door zijn ambtgenoot van WVC uitgedragen beleid ter zake hetgeen genoemd wordt 'de zorgzame samenleving'.

Immers, dit gaat uit van een zorg van burgers ten opzichte van elkaar in plaats van het inschakelen van daartoe gezegende instanties, zoals de minister van onderwijs en wetenschappen suggereerde, zo schrijft de ombudsman. Hij vindt dan ook dat het ministerie zich ten opzichte van de onderwijzer niet behoorlijk heeft gedragen.

Veel bijval voor Klaas de Jonge

SITTARD - „Het zal duidelijk zijn dat je je kunt afvragen: hoe is het in Godsnaam mogelijk dat ze in Holland nog zo bevriend zijn met Zuid-Afrika.“ Dat was de slotzin van de toespraak die Klaas de Jonge gisteren hield voor veel publiek in Sittard. Hij kreeg een stevig applaus van de talrijke aanwezigen op de anti-apartheidbijeenkomst, waarop niet alleen voorlichting over apartheid in Zuid-Afrika werd gegeven, maar ook de werkgroep 'Sittard tegen apartheid' vastere vormen kreeg.

In zijn ooggetuige verhaal over onderdrukking, uitbuiting, martelingen en vormen van menselijk leed onder een regime van blanken, vertelde hij ook van zijn

eigen opsluiting nadat hij gepakt was wegens wapensmokkel ten behoeve van het ANC, de Zuid-Afrikaanse bevrijdingsbeweging. Hij kon tenslotte uitwijken naar de Nederlandse ambassade in Pretoria, waar hij noodgedwongen twee jaar heeft doorgebracht. Op 8 september arriveerde hij op Schiphol.

In zijn relaas probeerde De Jonge ook uit te leggen hoe hij als ontwikkelingswerker vanuit Mozambique gedreven werd tot steun aan het geweld van de geterroriseerde zwarte bevolking in haar strijd voor een niet-racistische samenleving. „Toen ik mee kon doen, had ik de keuze, maar ik zei niet: de oorlog is voor jullie. Ik deed 't, omdat ik gezien had wat zo'n regime aanricht.“

(ADVERTENTIE)

PERZENHUIS TEHERAN HEERLEN

Het vertrouwde adres voor:

PERZISCHE EN OOSTERSE TAPIJEN

Tibetaanse, Marokkaanse en Berber tapijten, moderne en Chinese tapijten, handgeweven boerentapijten.

Promenade 143
045-715372
HEERLEN

Directeur Heerlens instituut voor 'outplacement'

„Limburgers zwak in sollicitatiegesprek“

Van onze verslaggever

HEERLEN - Limburgers zijn er bij een sollicitatiegesprek niet zo goed in hun beste beentje voor te zetten. Een uitspraak die A. de Jong, algemeen directeur van het in Heerlen gevestigde Instituut Mens en Arbeid en vijftien jaar ervaring in beroepskeuzebegeleiding rijker, gerust durft te doen: „Ze zijn er wel goed in om hun slechte eigenschappen op te sommen. Maar als ze de gunstige kenmerken moeten noemen, komen ze niet ver.“

Het Instituut dat De Jong leidt (met nog twee vestigingen in Limburg) is gespecialiseerd in de begeleiding van mensen die op zoek zijn naar een nieuw beroep en/of nieuwe baan, al of niet via (bij)scholing. Sinds een paar jaar is daar een nieuwe dimensie aan toegevoegd: outplacement, letterlijk vertaald 'uitplaatsing'. Wanneer een bedrijf een werknemer 'netjes' kwijt wil, door hem of haar onder dak te brengen, heet dat outplacement.

In Limburg is het Instituut Mens en Arbeid (IMA) het enige bureau dat zich op dit terrein heeft toegelegd. Er wordt de laatste jaren telkens een groter beroep op het IMA gedaan, door bedrijven en overheidsinstellingen. „We zijn voorzichtig begonnen, met een paar opdrachten per jaar. We hebben nu een opdracht

binnen gekregen van een grootwinkelbedrijf, waar we wel een maand of drie werk aan hebben“, zegt De Jong.

Begeleiding

In tegenstelling tot andere bureaus in Nederland richt IMA zich niet tot outplacement van topmensen. Het instituut begeleidt werknemers op middelbaar en hoger niveau, de subtop. Afgezien van het feit dat het IMA een niet-commerciële instelling is, zijn er nog meer verschillen met de gevestigde outplacementbureaus. „Het belangrijkste verschil is wel dat wij geen

O.N.-goud voor Ben Timmermans

MAASTRICHT - De heer Ben Timmermans, hoofd van de afdeling P.R. van het dagblad De Limburger in Maastricht, is gisteren onderscheiden met de eremedaille in goud, verbonden aan de orde van Oranje-Nassau. De onderscheiding werd de heer Timmermans, die met de VUT gaat, tijdens een feestelijke afscheidsbijeenkomst in Fort Sint Pieter uitgereikt door burgemeester mr. Philip Houben.

In afgelopen ruim 32 jaren dat heer Timmermans aan De Limburger verbonden is geweest, heeft hij verschillende functies in de exploitatie van dit bedrijf vervuld. Sinds 1979 was hij hoofd van de afdeling P.R.

Ook buiten zijn werkkruis was de heer Timmermans bijzonder actief, waarbij zijn belangstelling vooral uitgaat naar verschillende takken van sport. Van mens sportvereniging was hij oprichter en maakt hij deel uit van het bestuur of technische commissie. Voorts was hij enkele jaren schiedrechter.

Drie jaar cel voor Maastrichtenatur

Hoofdverdachte niet gevonden

MAASTRICHT - Vier verdachten moesten gisteren voor de rechtbank in Maastricht verschijnen omdat ze betrokken waren bij de oplichting van een bedrijf. Drie waren aanwezig met hun raadsmanen. Hoofdverdachte L.H. uit Maastricht was afwezig. Op maar liefst twaalf adressen werd tevergeefs naar hem gezocht. Zijn raadvrouw mr. Hogervorst had ook geen reactie van hem gekregen. De behandeling werd zonder L.H. gevoerd.

hechtenis met aftrek van voorarrest: „Verdachte heeft een strafblad van hier tot ginder. Hij heeft weer veel mensen een behoorlijke schade bezorgd“.

Oplichtingen

Tijdens deze zitting werden L.H. een aantal oplichtingen ten laste gelegd waaronder een computerbedrijf in Beek voor tienduizenden gulden. Oplichtingen van bedrijven in onder meer Sittard, Maastricht, Tongeren en Duitsland. Op 4 juli 1984 liet hij door een notaris in Heerlen opzettelijk een valsakte opmaken waarin stond dat hij iemand een bedrag van 1.200.000 gulden te leen had aangeboden, dat deze hem nu dat bedrag verschuldigd was. Al deze feiten zijn de officier bewezen.

Over veertien dagen doet de rechtbank uitspraak.

Uitslagen Filmdag Limburg

VALKENBURG - Veertien amateurfilms zijn tijdens de Limburgse Amateur Filmdag in Valkenburg in de prijzen gevallen. In totaal werden er 22 door amateur-smalfilms gemaakte rolprenten beoordeeld. Goud was er voor Herinneringen aan mijn vader (J. Misere), Rinkens, Kerkrade, 22.500.000 (F. van Aube, Maastricht), De Weg (Eef Lony, Landgraaf), De Bink (Filmgroep '70, Voerendaal) en De Weddenschap (Huub Bervoets, Stein).

Met zilver werden beloond: Schoon water voor nu en later (M. Orbons/S. Voncken/H. Bervoets, Schimmert), Vissen met Arie (H. Franssen, Brunsum), Action (H. Wilderbeek, Venlo), Besmet (E. Waterval, Heerlen), 't Foetelnieke (L. Baeten/L. Creemers, Sittard) en Van plaat tot auto (M. Erven, Heerlen).

Drie films werden met brons onderscheiden: Creatief met Afval (M. Janssen, Nedeerweert), Helli (J. van Kemper, Sittard) en De Maas, portret van een rivier (W. Bongers, Geleen).

De publieksprijs ging voor de vierde keer in successie naar het duo J. Misere en J. Rinkens. Hun film zat evenals De Bink, De Weddenschap en Koningin Beatrix worden vertoond tijdens de landelijke NOVA-weekstrijd in Ede op 14 en 15 november.

Tegen H.L. eiste de officier van justitie drie jaar onvoorwaardelijke

Bij de begeleiding van de werknemer gaat het IMA steeds op dezelfde wijze te werk. Van Brussel: „Eerst moet hij los gemaakt worden van de oude situatie. Vervolgens proberen we hem meer zelfkennis mee te geven en wordt de markt gezocht en afgestast waarin hij straks gaat werken. Hij moet zijn eigen mogelijkheden leren vertalen in marktafweg. Daarbij gaat het om de aantoonbare kwaliteiten, want dat wordt in vacatures in toenemende mate als eis genoemd“.

Sollicitatie

Tenlotte helpt het instituut bij het opstellen van de sollicitatiebrief en de voorbereiding op het sollicitatiegesprek. Dat gebeurt zeer degelijk. Het gesprek bijvoorbeeld wordt vantevoren goed voorbereid en op video opgenomen, zodat je achteraf kunt kijken hoe dat is verlopen. „We richten ons op vragen die de kandidaat in verleggenheid kan brengen, zoals: Wat was uw grootste blunder? Want ook die beantwoording moet soepel verlopen. Geen enkel bedrijf wil het risico lopen dat het zich problemen in huis haalt“, zegt Van Brussel. En directeur De Jong voegt eraan toe: „We maken vantevoren een serieuze afweging van wat je iemand laat vertellen. Maar het mag geen trucendoos worden die je even open haalt“.

Man in Kermt doodgeschoten

Van onze correspondent

ASSELT - De 42-jarige W. Franssen, de echtgenoot van de exploitant van de Smile-bar in Kermt, is donderdagavond door twee onbekende doodgeschoten. Er werden zeven schoten gevuurd en vier kogels troffen de man in het hoofd.

De politie in Belgisch-Limburg heeft vermoeden dat het om een aanslag in het milieu gaat en niet uit dat de tweeaders van de landse afkomst zijn. De vader van het slachtoffer heeft inmiddels de Nederlandse ambassade in Brussel over het uiterlijk van de daders. Beiden zouden tussen de 30 en 40 jaar oud zijn en tussen 1.70 en 1.80 meter groot.

De daders waren de twee nog levende.

Vrouwenverlangens en sexualiteit

VALKENBURG - In Geerlingshof Valkenburg wordt van 27 tot en met 29 november de cursus 'Vrouwenverlangens en sexualiteit' gehouden. De cursus is bedoeld voor vrouwen die bewust bezig willen zijn met de relatie (eigen) seksualiteit-vrouw-maatschappij. Naast een studieuze onderdelen, onder andere een inleiding van Karin Meijer, zijn er ook creatieve en levenswijze gedeeltes in de cursus. Informatie wordt verstrekt door de medewerkers Annette van der Meer of Hennie de Boer 04406-2222.

(ADVERTENTIE)

contactlenzen
brillesspecialzaak

colani
COLANI DESIGN OPTICS

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN TEL. 711984

voor schakelende lenzen op recept of zonder recept

Aangeboden betrekkingen

Gevraagd
allround-loodgieters
leerling-loodgieters
Inl. tel. 04490-12230
Loodgietersbedrijf Caris en Reiner
Sittard

Gevr. te DAMESKAPSTER lft. 20-22 jr. met enkele jaren salonierv. in bezit van diploma vakbekwaam dameskappen. schriftelijke sollicitaties, met pasfoto, richten aan Colffeur Renardo, Gruppelstr. 2, 6461 EV Kerkrade.

PRK Dakafwerking B.V. te Heerlen vult m. spul eranden dakwerkzaamheden. Zondags collectie van 10.00 uur. Tel. 043-221222.

Gevraagd nette MEISJES voor privéclub. Tel. 045-323549.

Goedlopende privéhuys met slaapkamer en assistent. Tel. 045-257283.

Gevr. DJ voor discotheek te Vals van v.v. zond. zond. Tel. 045-314901.

Gevr. v.v. BUFFET. Hulp voor discotheek. Tel. 045-314901.

Gevr. KAPSTER v. 19 jr. part-time salonierv. verest. zocht kunnen werken Dames. en herenkapsoort. Trudy Wiertz Kerkrade (W). 045-412010.

Gevr. BROOD- en BAKKERSKAPSTER 3 nachten per week. Tel. 045-325886.

Cake-bar „In den Hoek“ en „De Tropical“ zoekt nog enkele BARDAMES. Tel. 045-223076, na 20.00 u. 750924 en 421641.

Goedlopende club in Geleen kan nog een MEISJE plaatsen. Tel. 043-221222.

Ervaren VERKOOPSTER voor leedtijd van 23 jaar. Bakkerij en banketbakkerij. Tel. 045-323549.

Ter overn. aangeb. goedlopende FIRMENREDE. weg naar aan. opvolger. geen. p.m. 300.000. Tel. 045-323549.

Ter overn. aangeb. goedlopende FIRMENREDE. weg naar aan. opvolger. geen. p.m. 300.000. Tel. 045-323549.

PRIVECLUB zoekt nog een gastvrouw. Voor info. bel na 15 u. 045-393203.

Gevr. RESTAURANT. KOK en afwasluis. Restaurant Anstvallel, Brugweg 31. Kerkrade. Tel. 045-323549.

Bar in Amstenrade. Geopend van 10.00 tot 1.00 uur. Tel. 045-323549.

Bar in Amstenrade. Geopend van 10.00 tot 1.00 uur. Tel. 045-323549.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Part-time RIJINSTRUC. TEURTRICE. Gevraagd. Brondn. BR 176 LD. Rumpenstraat 81. 6443 CC Brunssum.

Aanbieding: alu. UIT-SCHUIFLADDERS 2 x 12 sports (6 mtr.) / 297,- / 2 x 14 sports (7 mtr.) / 375,- incl. BTW. ook reformladders etc. Houthandel Rinkens Landgraaf tel. 045-319846.

KANTELDEUREN. roldeuren, sectiedeuren met of zonder afsluitmechanisme. n. 23 meter direct leverbaar. Afsandbediening, computergestuurd, geschilderd voor alle soorten garagedeuren. compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten. Eijkensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Parketteur
zoekt werk. Ik leg alle soorten parketvloer en tegen concurrerende prijzen. Ook opknappen van bestaande vloeren. Houkes Parket, Voerendaal, tel. 045-750305; Sittard, tel. 04490-25157.

Uw meubels nieuw bekleden. SP. FERRERDIJ. Kloporges. Dr. Poelsplein 29, Sijmpelveld. Tel. 045-443771.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253

Voordelige aanbiedingen
en occasions op allerlei gebied.

Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur, enz. Eigen service- en reparatiedienst.

Een zonnemerk koop je bij de

zonnenvakspeciaalzaak
Diverse modellen, uitvoeringen en prijzen. Reeds v. 695,- met Dr. Wolff-buizen. Eigen technische dienst. Van Erp B.V., Sittard, 04490-13531.

Heerlen 045-711300. Kerkrade 045-456999.

IJSKAST / 95,- gasfornuis / 95,- verlengde ijskast / 200,- diepvries / 250,-. Tel. 045-725595.

Voor alle 2e-hands MEUBELN (veel keus). Kouyenderstr. 208, Hoensbroek. Va. 11.00 uur.

Te k. noten. KAST + salontafel. Aalbersestraat 31, Heerlen.

Te k. KOMPRESSOR inh. 250 ltr. 380 volt max druk 16 Atu gesch. voor werkl. Cap. 3 Kerkade tussen 11-14 uur.

Op op. partij in besl. gen. Lendel Supreme, van / 279,- voor / 79,-, mt. 46, 1 paar per klant. Tel. 045-229754. Kouyenderstraat 35A (zinnig). Tel. 045-410397.

Th. gemeub. KAMERS te Treebeck en Geleen, Tel. 045-416656, na 18 uur.

Te k. moo. BUFFETKAST. J.E. t.e.a.b. Tel. 045-415904.

Eiken BANKSTEL 3-1-1 stoffen kussens als nieuw / 700,-. 045-715418.

Te k. KAASKAST, ant. eethoek, klokkenstel, oliehanglamp. Tel. 045-721352.

Grote moderne KAST, zwartwit, met glas, i.z.g.st. Tel. 04406-15629.

T.k. weg omstandigh. INBOED. Antiek, omastijl en modern, complete slaapkamers, enz. Tel. 045-410398. Vrijdags na 15 uur, zaterdags de gehele dag.

T.k. 1 SCHAFTWAGEN, 2 x aanhangers, 1 x 1 bij 1 mtr. 1 x 1 x 20 bij 3 mtr. Info. 043-647952 of 04402-74629.

Te k. modern 4-deur es-wit v. WANDMEUBEL 4 mnd. oud, 2.24 x 2.90. Tel. 270636. Vrijdags na 15 uur.

Te k. rood velours BANKSTEL 3-1-1. Tel. 045-351420.

WINTERDEKZEIL. Winterklaar maken zwembad. Meerssen. Oprij. Tel. 043-643500.

Te k. BOSE eindtrap 2 x 250 v. Evans mengpaneel, 16 kanaals en 2 D.K.B. luidspreker. 200w., totaal / 5.000,-. Tel. 045-351594.

Te k. COMPUTER, met toehooren, Commodore 64. Tel. 045-411649.

Te k. KINDERWAGEN, 3-in-1, marineluub rib, met voetenzak, matras, opzetjete, kinderbox. Te bev. Houtv. 5, Schaesberg, na 18.00 uur.

Te k. roodkoperen KETEL, 43 cm hoog, 72 cm breed, eiken kast, 2.25 m hoog en 1.20 m breed, massief eiken salontafel, 0.122 m. Koningplein 36D, Maastricht.

Te k. BOERENKUSSEN. KAST met 4 panelen, prachtig bewerkt. Tel. 043-250833.

Te k. SOLARIUM, geheel gebruikt, / 500,-. Singelbraammachine / 200,-. Te bev. Maasbinderkerweg 26, Stein. Tel. 04495-6779.

WASMACHINE te koop. Tel. 04406-12875.

HORECA horeca! Handels-onderneming EFKA Kerkrade. Houdt opruimingsverkoop van horeca-apparatuur. Bedrijfsaafwassers etc. in café-restaurants v. Rochem. Tel. 045-255872.

Te k. elektr. ORGEL m. ritmebox, tel. 045-411965. Zaterdag tussen 14-17 uur.

Te k. Philips KLEURENTELEVISIE, stereo, teletekst, afst. bed, 70 cm, 3 weken oud, nog 1 mnd. fabrieksgarantie. Te bev. videorec. Tel. 04490-21107.

Te k. oude eiken BALKEN, tel. 04492-3289.

Te k. BRUIDSJURK, mt. 36-38, prijs / 500,-. Tel. 045-211770.

KLEIBINTJES voor inkeldeuren, 20 cent per kg. frite 25 cent per kg. Grote partij. n. 10% korting, tot zelfs 30%. Even belien: 045-721976.

KLEIBINTJES voor inkeldeuren, 20 cent per kg. frite 25 cent per kg. Grote partij. n. 10% korting, tot zelfs 30%. Even belien: 045-721976.

Barok INBOED. te koop. Achter de Winkel 232, Schaesberg.

Antieke VITRINEKAST, noten; Mechelse spiegel, halspiegel, eiken commode. Tel. 045-726389.

autobanden

vanaf f 80,- incl. btw - bal. - mont.

Trekhuizen

vanaf f 226,- incl. btw + montage

Uitlaten

zeer scherp in prijs

Autokeuring

Gar. Ettema Voerendaal tel. 045-750168.

TYPEMACHINES, elektronische en elektrische. Meer dan 100 stuks, v. f 250,- excl. BTW. Emily Handels-ond. Tel. 04498-54510.

Te k. 3-zits BANK + Diana luchtbus met model '65. 04454-2297.

Te k. KARPERHENGELS: 1 Kevin Maddocks KM1 CF 1 Pakasid, pr. 300,-. Tel. 043-631797.

Te k. noten KAST 3.65 mtr., noten t.v.-kast, tel. 045-419129.

KEYBOARDS de nieuwste van Yamaha vanaf / 230,-. Spaanse gitaren vanaf / 89,-. Fender Squire gitaar / 595,-. drumstel Pearl export / 1495,-. gitaarversterkers vanaf / 199,-. Fender square versloer / 129,-. Alles van fite-case. Donderdag koopavond tot 21.00 uur. Muziekhuis Lyana, Mauritsweg 48, Stein. Tel. 04495-3227.

TEBE. MEUBELN in- en verkoop, 28, Paladiaplantsoen, Zr. Meerssen voor overweg statie links.

Open HAARDHOUD (keren) en kachel met 2/3 r33 dennenschuilen / 75,-. 04459-1675.

WIENER Steir.harm. FB Es As Novak i.z.g.st. Lelien-singel 33, Geleen.

Te k. BANKSTEL 3-1-1, bruin essen met dito kussens, v.p.r. / 750,-. Fossielnerf 65, Heerlen.

Grote moderne KAST, zwartwit, met glas, i.z.g.st. Tel. 04406-15629.

T.k. weg omstandigh. INBOED. Antiek, omastijl en modern, complete slaapkamers, enz. Tel. 045-410398. Vrijdags na 15 uur, zaterdags de gehele dag.

T.k. 1 SCHAFTWAGEN, 2 x aanhangers, 1 x 1 bij 1 mtr. 1 x 1 x 20 bij 3 mtr. Info. 043-647952 of 04402-74629.

Te k. modern 4-deur es-wit v. WANDMEUBEL 4 mnd. oud, 2.24 x 2.90. Tel. 270636. Vrijdags na 15 uur.

Te k. rood velours BANKSTEL 3-1-1. Tel. 045-351420.

WINTERDEKZEIL. Winterklaar maken zwembad. Meerssen. Oprij. Tel. 043-643500.

Te k. BOSE eindtrap 2 x 250 v. Evans mengpaneel, 16 kanaals en 2 D.K.B. luidspreker. 200w., totaal / 5.000,-. Tel. 045-351594.

Te k. COMPUTER, met toehooren, Commodore 64. Tel. 045-411649.

Te k. KINDERWAGEN, 3-in-1, marineluub rib, met voetenzak, matras, opzetjete, kinderbox. Te bev. Houtv. 5, Schaesberg, na 18.00 uur.

Te k. roodkoperen KETEL, 43 cm hoog, 72 cm breed, eiken kast, 2.25 m hoog en 1.20 m breed, massief eiken salontafel, 0.122 m. Koningplein 36D, Maastricht.

Te k. BOERENKUSSEN. KAST met 4 panelen, prachtig bewerkt. Tel. 043-250833.

Te k. SOLARIUM, geheel gebruikt, / 500,-. Singelbraammachine / 200,-. Te bev. Maasbinderkerweg 26, Stein. Tel. 04495-6779.

WASMACHINE te koop. Tel. 04406-12875.

HORECA horeca! Handels-onderneming EFKA Kerkrade. Houdt opruimingsverkoop van horeca-apparatuur. Bedrijfsaafwassers etc. in café-restaurants v. Rochem. Tel. 045-255872.

Te k. elektr. ORGEL m. ritmebox, tel. 045-411965. Zaterdag tussen 14-17 uur.

Te k. Philips KLEURENTELEVISIE, stereo, teletekst, afst. bed, 70 cm, 3 weken oud, nog 1 mnd. fabrieksgarantie. Te bev. videorec. Tel. 04490-21107.

Te k. oude eiken BALKEN, tel. 04492-3289.

Te k. BRUIDSJURK, mt. 36-38, prijs / 500,-. Tel. 045-211770.

KLEIBINTJES voor inkeldeuren, 20 cent per kg. frite 25 cent per kg. Grote partij. n. 10% korting, tot zelfs 30%. Even belien: 045-721976.

KLEIBINTJES voor inkeldeuren, 20 cent per kg. frite 25 cent per kg. Grote partij. n. 10% korting, tot zelfs 30%. Even belien: 045-721976.

Barok INBOED. te koop. Achter de Winkel 232, Schaesberg.

Antieke VITRINEKAST, noten; Mechelse spiegel, halspiegel, eiken commode. Tel. 045-726389.

Te k. BOSE eindtrap 2 x 250 v. Evans mengpaneel, 16 kanaals en 2 D.K.B. luidspreker. 200w., totaal / 5.000,-. Tel. 045-351594.

Te k. COMPUTER, met toehooren, Commodore 64. Tel. 045-411649.

Te k. KINDERWAGEN, 3-in-1, marineluub rib, met voetenzak, matras, opzetjete, kinderbox. Te bev. Houtv. 5, Schaesberg, na 18.00 uur.

Te k. roodkoperen KETEL, 43 cm hoog, 72 cm breed, eiken kast, 2.25 m hoog en 1.20 m breed, massief eiken salontafel, 0.122 m. Koningplein 36D, Maastricht.

Te k. BOERENKUSSEN. KAST met 4 panelen, prachtig bewerkt. Tel. 043-250833.

Te k. SOLARIUM, geheel gebruikt, / 500,-. Singelbraammachine / 200,-. Te bev. Maasbinderkerweg 26, Stein. Tel. 04495-6779.

WASMACHINE te koop. Tel. 04406-12875.

HORECA horeca! Handels-onderneming EFKA Kerkrade. Houdt opruimingsverkoop van horeca-apparatuur. Bedrijfsaafwassers etc. in café-restaurants v. Rochem. Tel. 045-255872.

Te k. elektr. ORGEL m. ritmebox, tel. 045-411965. Zaterdag tussen 14-17 uur.

Te k. Philips KLEURENTELEVISIE, stereo, teletekst, afst. bed, 70 cm, 3 weken oud, nog 1 mnd. fabrieksgarantie. Te bev. videorec. Tel. 04490-21107.

Te k. oude eiken BALKEN, tel. 04492-3289.

Te k. BRUIDSJURK, mt. 36-38, prijs / 500,-. Tel. 045-211770.

KLEIBINTJES voor inkeldeuren, 20 cent per kg. frite 25 cent per kg. Grote partij. n. 10% korting, tot zelfs 30%. Even belien: 045-721976.

KLEIBINTJES voor inkeldeuren, 20 cent per kg. frite 25 cent per kg. Grote partij. n. 10% korting, tot zelfs 30%. Even belien: 045-721976.

Barok INBOED. te koop. Achter de Winkel 232, Schaesberg.

Antieke VITRINEKAST, noten; Mechelse spiegel, halspiegel, eiken commode. Tel. 045-726389.

autobanden

vanaf f 80,- incl. btw - bal. - mont.

Trekhuizen

vanaf f 226,- incl. btw + montage

Uitlaten

zeer scherp in prijs

Autokeuring

Gar. Ettema Voerendaal tel. 045-750168.

TYPEMACHINES, elektronische en elektrische. Meer dan 100 stuks, v. f 250,- excl. BTW. Emily Handels-ond. Tel. 04498-54510.

Te k. 3-zits BANK + Diana luchtbus met model '65. 04454-2297.

Te k. KARPERHENGELS: 1 Kevin Maddocks KM1 CF 1 Pakasid, pr. 300,-. Tel. 043-631797.

Te k. noten KAST 3.65 mtr., noten t.v.-kast, tel. 045-419129.

KEYBOARDS de nieuwste van Yamaha vanaf / 230,-. Spaanse gitaren vanaf / 89,-. Fender Squire gitaar / 595,-. drumstel Pearl export / 1495,-. gitaarversterkers vanaf / 199,-. Fender square versloer / 129,-. Alles van fite-case. Donderdag koopavond tot 21.00 uur. Muziekhuis Lyana, Mauritsweg 48, Stein. Tel. 04495-3227.

VENLO – Fanfare Monte Corona uit Kronenberg organiseert morgen het eerste bondsconcours van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen, dat in de Maaspoort in Venlo wordt gehouden. Dertien Limburgse korpsen onderwerpen zich vanaf 10.00 uur aan het oordeel van de juryleden Laro, Claessens en Van Ossenbruggen. Rond 23.00 uur worden de laatste uitslagen bekend gemaakt.

Fanfare St. Cornelius uit Het Katoenen Dorp – Roermond bijt morgenvroeg het spits af in Venlo, gevolgd door het Heer-

ROZ VERZORGT RECHTSTREEKSE UITZENDING

Eerste bondsconcours in Maaspoort Venlo

lens Muziekkorps St. Jozef, beide in de derde afdeling. In de tweede afdeling treedt op harmonie de Vriendenkring uit Well, in de eerste Rothem's harmonie. Vervolgens is het de beurt aan de drie korpsen in de

afdeling Uitmuntendheid: fanfare Eendracht Melderslo, harmonie Inter Nos Epen en harmonie St. Walburga Amby. In de ere-afdeling komen de volgende verenigingen uit: fanfare Berg en Dal Slenaken, fan-

re St. Caecilia Doenrade, fanfare St. Gertrudis St. Geertruid, harmonie St. Gertrudis Beesel en harmonie St. Lucia Neeritter. Het concours wordt afgesloten met het optreden van de enige vertegenwoordiger in de

afdeling Superieur, Brassband Merum uit Herten.

Van 19.00 tot 23.15 verzorgt de ROZ een rechtstreekse uitzending van het concours. Dit geldt ook voor het tweede en derde bondsconcours, die respectievelijk in Limbricht en Voerendaal worden gehouden. Tijdstip van uitzending: bondsconcours Limbricht – 18 oktober van 17.00 tot 18.00 en van 19.00 tot 22.45 uur; bondsconcours Voerendaal – 24 oktober van 18.00 tot 21.00 uur en 25 oktober van 17.00 tot 18.00 en van 19.00 tot 22.30 uur.

Oproep PNL aan GS: 'Vecht tegen bezuinigingen op internaten'

HEERLEN – De Partij Nieuw Limburg vindt dat het provinciebestuur alles in het werk moet stellen om de door minister Brinkman van WVC aangekondigde bezuinigingen bij de Limburgse jeugdinstituten te voorkomen. Zoals bekend wil Brinkman dat de internaten in Nederland samen ongeveer 250 bedden inleveren. Limburg zou er daarvan ruim 160 voor zijn rekening moeten nemen.

„De ideeën van Brinkman hebben gruwelijke gevolgen voor de Limburgse internaten. In de afgelopen jaren is er in die sfeer reeds zodanig

huisgehouden dat verdere ingrepen niet meer toelaatbaar zijn”, aldus PNL in een brief aan het college van GS. „Wij vinden dat u voorop moet gaan staan om de Limburgse instellingen te helpen. Wij verwachten dat dan ook van u, niettegenstaande het feit dat de samenstelling van het college van GS in politiek opzicht grotendeels overeenkomst met die van de regering”.

Pendelaars

In een tweede brief aan GS vraagt PNL aandacht voor de Nederlandse pendelaars in Duitsland. Dit met name naar aanleiding van de Franse voorstellen in het Europees Parlement bij het vaststellen van een eventuele werkloosheidsuitkering voortaan uit te gaan van het loon dat wordt verdiend in het thuisland in plaats van in het werkland. Voor de pendelaars zou dat een forse financiële aderlating betekenen. Gelet op het grote aantal Limburgers dat door deze voorstellen wordt bedreigd, vindt de PNL het ook een taak van het provinciebestuur om zich er met hand en tand tegen te verzetten.

Project preventie winkeldiefstallen

MAASTRICHT – In Maastricht gaat dinsdag 12 oktober het eerste van een serie projecten winkeldiefstalpreventie van start. Dit eerste project, dat in het stadsdeel Heer plaats vindt, bestaat uit een aantal workshops in een tijdsbestek van drie maanden, waarop ondernemers wegwijs worden gemaakt in de problematiek van de winkeldiefstallen en de preventiemaatregelen, die daar tegen genomen kunnen worden. Voor het eerste project, dat grotendeels wordt gesubsidieerd door het Hoofdbedrijfsschap Detailhandel, hebben zich tot dusver dertig Heerder ondernemers gemeld. De planmatige aanpak van het bestrijden van winkeldiefstallen vormt een initiatief van de Maastrichtse Kamer van Koophandel, de Ondernemersvereniging Maastricht en de LOZO.

Het preventieproject is ingepast in het einde vorige maand ingezette „lik-op-stuk-beleid” van justitie en gemeentepolitie om het aantal winkeldiefstallen in de Limburgse hoofdstad te beteugelen. Deze harde aanpak behelst dat op heterdaad betrachte winkeldieven onmiddellijk een schikkingsvoorstel wordt voorgelegd. De opgelegde boete bedraagt doorgaans ongeveer het dubbele van de waarde van de gestolen goederen. Betalen de verdachten niet dan worden ze gedagvaard door de politierechter. De actie blijkt tot dusver een succes en heeft dank zij de medewerking van de Maastrichtse winkeliers reeds geleid tot enkele tientallen aanhoudingen.

Gouverne over Jeugdwerkgarantieplan en ambtenaren op huisbezoek

De twijfels van de directeur

Nieuwe of hernieuwde plannen om de (jeugd)werkloosheid te bestrijden moeten binnen afzienbare tijd hun beslag krijgen. Afgelopen week sprak zelfs premier Lubbers tijdens de algemene beschouwingen in de Tweede Kamer zijn twijfels uit over de haalbaarheid van het Jeugdwerkgarantieplan, indien niet alle partijen hun volle medewerking verlenen. En hij maakte bekend dat langdurig werklozen binnen afzienbare tijd bezoek krijgen van een ambtenaar van het arbeidsbureau en de gemeentelijke sociale dienst. Deze 'consulenten' komen voor het voeren van een gesprek over de kansen van de werkloze op scholing of een baan. Weigert de werkloze mee te werken, zo waarschuwt de regering kort en krachtig, dan staat hem of haar een korting op de uitkering te wachten. Wie direct betrokken wordt bij de uitvoering van deze plannen is bijvoorbeeld de heer J. Gouverne, de directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau Oostelijke Mijnstreek in Heerlen. Zijn twijfels over de uitvoerbaarheid van de plannen:

Van Eekelen in Maastricht

MAASTRICHT – Op een bijeenkomst van de afdeling Limburg van de Europese Beweging in Nederland zal minister W. van Eekelen van Defensie dinsdag 20 oktober in Maastricht een lezing houden over de „Eurogroep”. De bijeenkomst, die om 20 uur begint, vindt plaats in de grote collegezaal van de Juridische Faculteit van de RL aan de Zwingeput.

(ADVERTENTIE)

Voor het opgeven van overlijdensadvertenties voor de krant van maandag bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op ons hoofdkantoor of telefonisch uitsluitend op 045-739359.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

HEERLEN – „Als ik de baas zou zijn van een instantie die geen subsidie krijgt voor het aannemen van jongeren tot en met twintig jaar die langer dan een half jaar werkloos zijn, dan zou ik wel weten wat ik doe. Zo'n jongere zou me alleen maar geld kosten.” Dat zegt de directeur van het gewestelijk arbeidsbureau in Heerlen over het zogenoemde Jeugdwerkgarantieplan (JWG).

Volgens het kabinet kunnen uiteindelijk 40.000 jongeren in Nederland door dat project aan de slag. Gouverne hoopt dat, maar betwijfelt het tegelijkertijd. Getallen van werkloze jongeren tot en met twintig jaar, woonachtig in de Oostelijke Mijnstreek, heeft hij niet voorhanden. Wel het aantal werklozen, jonger dan 19 jaar: dat zijn er een kleine duizend. Het is niet nodig dat die allemaal in aanmerking komen voor het JWG.

„We doen veel meer”. Gouverne wordt zelf bijna horendol van alle afkortingen waar hij dagelijks mee werkt en die staan voor allerlei scholingsprogramma's, bemiddelingsprocedures en begeleidingsprojecten, verzorgd door het Gewestelijk Arbeids Bureau en dus ook de bureau's in Kerkrade en Brunssum. Al deze activiteiten leiden er dagelijks toe dat mensen aan werk worden geholpen. „Het Jeugdwerkgarantieplan is een laatste vangnet. Als we er niet in slagen de betreffende jongeren via al onze andere activiteiten aan een baan te helpen, dan komen we uit-

eindelijk terecht bij het Jeugdwerkgarantieplan”, aldus Gouverne die bij voorbaat laat weten dat men er niet al te veel van moet verwachten.

De directeur van het arbeidsbureau vindt dat er negatieve kanten aan zitten: „Het plan is bedoeld voor werkloze jongeren tot en met 20 jaar oud, die langer dan een half jaar werkloos zijn. Instellingen en gemeentes moeten deze jongens en meisjes een baan aanbieden van gemiddeld 19 uur per week. Instellingen en gemeentes krijgen daar geen cent voor terug. „Zonder de bereidwillige medewerking van de instellingen en gemeentes lukt het niet. Verder twijfel ik er aan of de jongeren bereid zijn te gaan werken voor een bedrag dat bijna gelijk staat aan hun uitkering. Dat is de negatieve kant van het Jeugdwerkgarantieplan”, dat ook reeds door de vakcentrales als mislukt wordt beschouwd, met name omdat de werkgevers de jongeren geen 'vaste baan' kunnen beloven.

Positieve punten ziet Gouverne ook: „door (tijdelijk) te werken kun je laten zien dat je er bent”, zo redeneert hij. „Je kunt laten zien wat je waard bent en de kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot.” Regelingen waar zijn arbeidsbureau al jaren mee werkt, werpen meer vruchten af, zo is zijn mening: „Via het project Bevordering Instroom Schoolverlaters krijgen schoolverlaters die langer dan een half jaar werkloos zijn een cursus aangeboden. Heel belangrijk. Je voorkomt dat ze 'wegzakken’”. Via de maatregel Ondersteuning Arbeids Inspanning zijn onder andere tientallen mensen die een jaar werkloos zijn (met name in Kerkrade) aan tijdelijk werk geholpen. Tweederde van hen is zelfs 'blijven hangen'. Het waren hier met name de kleine ondernemingen die wel wilden, ze kregen een premie van zes-

● De directeur van het gewestelijk arbeidsbureau Oostelijke Mijnstreek, de heer J. Gouverne.

duizend gulden per half jaar, indien ze iemand een baan aanboden.”

Huisbezoek

Gouverne zet vraagtekens bij het verhaal van het kabinet 'alle' langdurig werklozen (langer dan drie jaar) te laten bezoeken door zogenoemde consulenten die de kansen van de werkloze willen bespreken en afspraken willen maken over

scholing of een baan. „Weigert de werkloze mee te werken”, zo luidt de stelling van het kabinet „dan staat hem of haar een korting op de uitkering te wachten.” „Daar moet je mee oppassen”, aldus Gouverne.

„In samenwerking met de Sociale Dienst wordt een soortgelijk systeem al toegepast. Het korten op de uitkering heeft weinig zin”, zegt Gouverne. „Velen zitten al aan het

minimum en als er dan ook nog eens vijf procent gekort wordt, dan kom je in een situatie terecht dat gezinsleden die ook brood op de plank willen zien daar sociaal gezien de dupe van worden. Dat kan niet. Dus vraag ik me sterk af of het voorname om te korten op de uitkering wel zoden aan de dijk zet. Bovendien bestaan er ook werklozen die wel willen werken, maar voor sommigen van hen is gewoon geen baan te vinden.”

Mr Dierx: „Lonen moeten flink omhoog”

Al bijna honderd belastingambtenaren naar bedrijfsleven

HEERLEN – De lonen voor inspecteurs en accountants bij de belastingen moeten flink omhoog. Alleen dan kan op korte termijn een halt toegevoerd worden aan de uittocht van belastingambtenaren (dit jaar tot nu toe al een kleine honderd, red.) die hun baan bij de fiscus verruilen voor een beter betaalde betrekking in het bedrijfsleven.

Mr L. Dierx (41), belastingadviseur in Heerlen kan het weten. Ook hij liet de belastingen voor wat ze zijn en werkt nu al weer enkele jaren bij het Heerlense belastingadviesbureau Zeven & Timmers, onderdeel van de landelijke Dechesne Groep. Zijn belangrijkste overweging om te vertrekken: geld.

„Waarom zou ik daar geheimzinnig over doen”, zegt Dierx. „Geld is nu eenmaal erg belangrijk. Als je er hard voor werkt kun je in het bedrijfsleven echt veel meer verdienen dan bij de belastingen. De verschillen in beloning kunnen oplopen tot een ton en meer per jaar. Maar er speelden bij mij ook andere motieven mee. Ik had bijvoorbeeld nogal wat moeite met de afwachten, de rol die bij de belastingen moest vervullen. Er werd een map op je bureau gelegd en daar moest je mee aan de slag. Het directe contact met de buitenwereld ontbrak. Bovendien schonk het werk me niet altijd evenveel voldoening. Daar moet ik

wel bij vertellen dat de fiscus zich in mijn tijd veel meer richtte op aanslagen dan op controle. Nu wordt meer aandacht besteed aan de bestrijding van belastingfraude”.

Olievlek

Het werk bij de fiscus mag dan sinds het vertrek van Dierx wel wat veranderd zijn, de lonen liggen vergeleken met het bedrijfsleven nog steeds laag. En Dierx verwacht niet dat die de hoogte in zullen schieten. „Dat zou gewoon niet kunnen. Als de salarissen van belastingambtenaren zouden worden verhoogd, dan krijg je een olie-vlek-effect. Dan staat het andere overheidspersoneel ook in de rij. Daar kan men dus niet aan beginnen”.

Volgens Dierx hoeft de fiscus echter niet te wanhopen. „Het probleem, hoe groot dan ook, lost zich volgens mij op den duur zelf op”, zegt hij. „Er komen steeds meer juristen en economen bij. De markt raakt langzaam maar zeker verzadigd. Als een bedrijf vroeger iemand zocht die verstand had van fiscale zaken, kwam het automatisch bij de belastingen terecht. Alleen daar kon de gezochte man gevonden worden. Nu is het aanbod veel groter. Ook de universiteiten leveren mensen af die op dat gebied van wanten weten. Nu al liggen de banen in het bedrijfsleven niet meer voor het opscheppen en over enkele jaren zal de de exodus bij de fiscus dan ook voorbij zijn”.

● Mr Dierx: „In het bedrijfsleven kun je veel meer verdienen”.

(ADVERTENTIE)

Katholieke Universiteit Nijmegen
Geografisch en Planologisch Instituut

Nederland: miljoenen mensen, beperkte ruimte. Dat vraagt om zorg voor wonen, werken, verkeer, milieu en recreatie, om doelmatige inrichting en ruimtelijke kwaliteit, om een creatief management van de omgeving: om goede planologie.

Planologie: een vak met toekomst

Ga planologie studeren in Nijmegen: praktijkgerichte vorming met nadruk op planning van stad en land, op milieu en informatica. Een vak met toekomst, voor de toekomst.

Bel voor meer informatie 080-512100 (overdag) of 080-226338 dr. P. Ekkers (weekend). Geef je bij de Vraagbaak op voor de voorlichtingsdagen op 7 of 21 november. Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen, 080-515221/515222.

Ze zijn er nog...

Wie slim is koopt meteen een lot. Want ook deze maand zijn er meer dan 1 miljoen prijzen te winnen tegenover zo'n 1 miljoen loten. Verdeeld over 3 trekkingen. Alles bij elkaar ruim 33 miljoen gulden aan prijzen. Van een tientje tot het half miljoen. Eerste trekking volgende week woensdag.

MEER KANS IN DE STAATSLOTERIJ

Vakantie en Rekreatie

Elke zaterdag

op

vakantierubriek

van 29 Nederlandse regionale dagbladen

voor informatie en reservering

advertentiecombinatie rdp

020-2150000 (vrijdag v.a. 17.30 uur)

Waddeneilanden

TERSCHELLING. Een paar dagen genieten in de ontspannen sfeer van een twee*-hotel met verw. zwembad. Kamer (d./n.) + ontb., lunchpakket, diners + een fiets. 3-daags arr. vanaf f 139,-. HCR Thalassa, Midsland, tel. 05620-8850. Geldig tot 1 nov. 1987.

WEST-TERSCHELLING, direct gelegen a.d. rand van duin en bossen. Hotel, bar, bowling 'Bornholm'. Logies + ontbijt v.a. f 29,50. Int. (05620) 2266.

Friesland

Buit de HERFSTVAKANTIE uit!

„De zomer moet nog komen“. Kom zeilen, fietsen, kanoën enz. Alleen, samen of met het hele gezin. Volle pension f 32,50 p.p.d. **ZEILKAMP** 4 dagen (ma. 19 tot do. 22-10) f 160,-. Incl.: Herberg „OER T' HOUT“, Raadhuisstr. 18, 9001 AG Grouw (Fr.), tel. 05662-1528.

Drenthe

In een uitverkoren stukje Drenthe, midden tussen de bossen, heidevelden en vennen, ligt Camping Natuurreservaat **DIANA HEIDE**.

DIANA HEIDE

CAMPING - NATUURRESERVAAT

Amen 53, 9446 TE Amen, gemeente Rolde

Telefoon 05920-89297

Speciaal Herfstarrangement met 25% KORTING!

Hotel-café-restaurant Kuik

Brink 15 - 7963 AA Ruinen (Dr)

Telefoon 05221-1237

Najaarsarrangementen om te fietsen en te wandelen.

„MOOI ZUIDWOLDE“, rustig dorp met... veel natuur, wandel-, fiets-, en recreatieverm. Voor inf. VVV, Schoolstr. 2, 7921 AV Zuidwolde, 05267-1386.

Voor ontspanning naar Drenthe in hotel *** **DE STOBBE**, Weststraat 84, 7963 BE Ruinen, met prima kamers, overdekt zwembad, sauna, solarium. Div. arrangementen. Voor info. 05221-1224.

Gelderland

Caravan houtbouw **DE VELUWE**. Het adres voor uw ideale houten chalet. Keus uit 20 modellen. Ook unieke jaarp. op prive/terrein op de Veluwe. Voor meer info: Apeldoornsestraat 32, ingang Bosweg, Voorthuizen. 03429-2233/3978.

Een fijne vakantie in een 4* park

Gezellige bungalows v.v. c.v., k.i.v., radio, douche, etc. Op bosrijke terrein a.d. rand v.d. Veluwe met volop wandel- en fietsmogelijkheden. Meer weten over dit unieke vakantieoord, schrijf of bel naar: Vakantiecentrum Dennenhoek, Parallelweg 25, 3849 ML Dordrecht/Hardenwijk. Tel. 03413-1415.

OROENLO GELDERSE ACHTERHOEK

T.h. 4 - 6 - 8 pers. bungalows of chalets. Recreatiecentrum **Marveld**, Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo, tel. 05440-61638. Folder op aanvraag.

Noord-Holland

Bergen a/Zee Hotel Prime Maurits

Alle kamers met douche/wc/tel. Prima verzorging. In okt. adretr. nazomerarrangementen: 3-5-7 dagen halfpension f 220,-, f 350,-, f 480,- incl. fiets- en duunkaart. V. Hasseltweg 7, tel. 02208-12364.

Zuid-Holland

duinrell

daar kikker je van op!

DUINRELL MAAKT DE HERFST EEN STUK ZONNIGER

Herfstvakantie is het namelijk bijzonder voordelig kamperen op de adretr. camping van Duinrell. Voor 2 personen a. vanaf f 180,- voor 6 personen (4 pers., 6 overnachtingen: f 280,-). En voor die prijs krijgt u heel wat meer dan alleen een standplaats. Zo kunt u dagelijks 1,5 uur gratis zwemmen in het tropische tiki-golfslag-BAD. Elke ocht u trouwens van 3 uur sauna voor f 10,- verder.

Stel Duinrell u een uitgebreid ontspanningsprogramma en vele kortingscoupons voor tal van attracties en bezienswaardigheden in en om Den Haag. Reserveren voor deze herfstvakantie is echter wel vereist. Vraag nu een reserveringsformulier aan bij:

Recreatiepark en Camping **DUINRELL**, Duinrell 5, 2242 JP Wassenaar. Tel. 07151-19314.

Zeeland

Te h. vak.bung. a.h. Veerse Meer: f 500,- p.w. Zeeland Vacaties: Tel. 01184-11048 (9-13 uur).

Oostkapelle - Bos, duin en strand, Camping Ons Buiten (ANWB 5-sterren camping). Uw vakantieverblijf voor de herfstvakantie met o.a. verwarmd overdekt zwembad. Reservering nog mogelijk. Tel. 01188-1813.

Zeeland in de herfstvakantie!

Hotel de Zeeuwse Stromen in Renesse biedt u herfstarrangementen van 3, 4 en 8 dagen. Alle arrangementen zijn op basis van halfpension, vrij gebruik binnenzwembad, fietsen etc. Arrangementen vanaf f 198,- per persoon. Kinderen t/m 12 jaar 50% reductie. Bel voor inlichtingen: 01116-2040.

Hotel de Zeeuwse Stromen, Renesse.

Limburg

RUST...RUIMTE... BOSSEN... HET ROEKENBOSCH!

Geniet van de natuur in ons 5-sterren bungalowpark in Noord-Limburg bij de Maas en Duitse grens. In het park: restaurant/bar, kinderboerderij, bowling, midgetgolf, gratis tennissen en overdekt zwembad.

Uw bungalow: 6 personen met 3 slaapkamers, cv, open haard, kleuren tv/videoet.

Info: 070-472101, 's avonds en in het weekend 04784-1841.

NAJAARSTIPS

Week 30 okt.-6 nov. 330,-

Midweek 2-6 nov. 195,-

VRAAG ONZE KERSTPRIJSLIJST!

60-plussers 15% korting

BOEMEN Bungalowparken

CAMPING MOOI BEMELLEN

De mooiste camping in Zuid-Limburg met vele attracties, w.o. een waterglijbaan met 40 m. Ingerichte caravans nog vrij in de herfstvakantie. Incl.: Gasthuys 102, Bemelen, tel. (04407) 1321, b.g.g. 2327.

Herfstkleuren in VALKENBURG

Herfst in Valkenburg. Heel bijzonder. Erg aan te bevelen. De prachtige kleuren in de grandioze natuur. De rust. De romantische piekjes. Valkenburg is echt verbluffend veelzijdig. Probeer 't. Het zal u bevestigen!

VVV Het Geuldal

Tel. 04406-13364. Postbus 820, 6300 AV VALKENBURG.

Een 3-daags arrangement v.a. fl. 89,- p.p.

EUROPA CAMPING VALKENBURG

De compl. camping. Herfstvak. arr.: 9 dgn. kamperen 5 betalen. Overdekt verw. zwemb. aanwezig. Incl. 04406-13097.

Belgie

HERFSTVAKANTIE IN DE BELGISCHE ARDENNEN

Te huur vakantie-appartementen f 165,- p.w. Incl. Country Club Benelux, Schellenberg 36, 4721 Neu Moresnet België. Tel. 09-32-87-659702.

camping De Sterregraaf

Reserveer nu uw jaarplaats in België, maar betaal pas in 1988!

* het gehele jaar geopend

* jaarplaatsen vanaf 100 m2 met electra, water en afvoer

* moderne sanitaire voorzieningen

* gezellige bar/kantine

* zwembad met strand, visvijver

Frankrijk

Kies deze winter voor "Ski à la française"

Ski à la Française, in de grootste skigebieden van de Alpen. Vier plaatsen met een internationale reputatie: Les Arcs, Méribel, Valmorel en Flaine.

Ski à la Française, betekent volop plezier voor groot en klein, beginners en experts.

Overal is aan gedacht. Comfort, rust, uitstekende kinderopvang, alle vormen van ski en après-ski. En... Touristiek regelt alles, u kunt zonder zorgen genieten!

Reager dus snel! U kunt dan ook profiteren van onze speciale jansani aanbieden:

B.v.: 1 week in een 4-persoons studio, inclusief lift en skipas v.a. f 251,- p.p. van 9 tot 23 januari 1988.

1 week in een hotel ***2-persoons-kamer, halfpension en skipas v.a. f 790,- p.p. van 2 tot 30 januari 1988.

Sauz nu de bon in voor de wintergids van Touristiek, voor meer informatie over "Ski à la Française"

Naam: dhr./mevr.

Adres:

Tel.:

Postcode: Woonplaats:

Sturen naar:

TOURISTIEK

Prinsengracht 502 - 1017 EN Amsterdam

Tel. 020-270012 - Tele. 14175

3

Scandinavie

WINTERVAKANTIE IN NOORS OF ZWEDS bungalowdorp.

O.a. **SPECIAL KERSTARR.** Incl. BOOTPASSAGE Kiel-Göteborg v.v., hutsco., auto, 12 dagen uit en thuis, bij deeln. v. 4 pers. v.a. f 290,- p.p. Incl. en boekingen bij: **Reisebureau Info Skandinavien**, Postboks 12, 9718 AE GRONINGEN, tel. 050-143200.

Luxemburg

Geniet van de **Herfstvakantie** op camping

"Auf Kengert" Larochette-Luxemburg

Tel. 09-352-87186

Verzorgd restaurant met open haardvuur, sauna, solarium, aansl. voor electr. kachels, vullen van propaangas.

Omgeven met een net van wandelwegen.

Oostenrijk

Te huur 2-7 pers. app. in **FISS-TIROL**, 1436 m Ned. leiding. In jan. verlaagde prijzen. Vraag vrijblijvend onze huisfolder aan. Tel. 09-32-5467/6691.

Zeer comf. **VAKANTIEWONING**, boerderij of halfpens. v. kerst/nieuwjr. in zeer goed wintersportgebied 4-12 pers. 05910-22293.

OBBERNDORF bij Kitzbühel. Te midd. van wandel-/ski-gebied te h. app. voor uw herfst- of wintervak. (krokvak. bezet). Incl. (033) 16529/634389.

WINTERSPORT - TIROL - ALP in v.a. / 600,-

10-dgse busreis, h.p., 7 dgn ski-pas, 6 dgn ski-las, 7 dgn ski- en schoenenhuur, entree overd. zwemb., Tiroler avond, groepskorting v.a. 10 pers. 10%.

Prachtige langlauf-safari's v.a. f 485,-.

REISEBURO JOY-TOURS lid gar. fonds

Tel. 070-633030

Diversen buitenland

GEHEIMTIP VOOR KWALITEITSBEWUSTE LEVENSGENIETERS

*** MERMOZ ***

Zuid-Amerika - USA - Mexico

O.a. Guyana, Orinocorivier, Venezuela, Panama, Columbia, Guatemala, Cozumel, New Orleans, vertr.: nov. 11, 24, dec. 8, v.a. f 488,-.

Kerst en nieuwjaar

Florida, Columbia, Panama, Galapagos, Ecuador, 21 dec. - 5 jan., v.a. f 488,-.

Bahama's - Cuba - Antillen

O.a. Miami, P. Canaveral, Nassau, Porto Rico, Guadeloupe, Martinique, Havana, St. Thomas, jan. 19, febr. 5, 12, 19, 26, mrt. 8, v.a. f 298,-.

Ongedwongen luxe en allure

Inkl.: elegante hutten met alle comfort, vliegtraject Ned.-Ned. (meestal m. eigen gereserv. B 747 v. Mermoz), reisleiding Ned.-Ned., voll. verzorging m. haute cuisine en sublieme wijnen.

Stijvol int. amusement, vele sport- en spelmog., div. excursies, alle transfers, havengelden.

Stukje paradijs op video

Een sprankelend video-verslag v. d. Mermoz i. d. Caribbeën. Een uitnodigend voorproefje v. pure verwennerij, inkl. een leuk stripverhaal en de beroemde film "Stage Coach" met o.a. Willie Nelson, Kris Kristofferson en Johnny Cash.

Uitsluitend verkrijgbaar bij Holidays + Cruises

Klasse en kwaliteit

zijn de kenmerken v. onze succesvolle cruises.

Ontvlucht in gedachten even de komende winter en bestel de video v. f 98,- of vraag in ieder geval de gratis kleurenfolders bij de rederij - ag.:

HOLIDAYS + CRUISES

Gen. ag. Croisières Paquet

03463 - 37 78 / 24 06

Ook in het weekend bereikbaar.

Duitsland

Oase tussen Rijn en Vogelesberg

BAD SALZSCHLÜPF

Het vakantieparadijs in het hart van Duitsland

Weekendreizen Clubreizen Familievakanties Seniorenreizen

Practisch, rustig, gezellig, met alle comfort, sport en spel. Bijna dagelijks attracties voor de gehele familie. Rustieke prijzen en goede verzorging. Kinderkortingen.

Herfstvakantie tot kerstvakantie

3 dagen Persen- logies/ontbijt v.a. f 62,-

halfpension v.a. f 92,-

4 dagen Hotel- halfpension v.a. f 180,-

3 dagen Appartement voor 3 personen v.a. f 411,-

8 dagen Flensse- vakantie logies/ontbijt v.a. f 234,-

RESERVERING

Kalender met gewijzigde aanbiedingen bij alle NAW-reisburo's.

KERST-KUURREIS

3 weken voll. verzorgde vliegtrajecten

ROEMENIË vertrek 19-12 f 1595,-

JOEGOSLAVIË vertrek 18-12 f 1745,-

Voor inlichtingen of brochure:

FONTANA KUUR STICHTING

Bouriciusstraat 13 - 6814 CT Arnhem

Tel. 085-42 58 47 (lid Garantiefonds)

EGYPT INTERNATIONAL uw Egypte-specialist biedt aan:

18-dgse kerstreis incl. alle bezienswaardigheden + 4 dgn. Nijlcruse voor f 2380,- p.p. Vertrek 20 dec. Voor meer info: 070-481322. Lid SGR. Reserveer tijdig. VOL = VOL!

29 dgn. rondreis met veel individuele vrijheid. Singapore - Sumatra - Java - Bali, f 3975,- all-in, verlenging met o.a. Lombok of Bangkok mogelijk. Travel East, 020-62 77 71.

Spanje

SPECIALE AANBIEDING

10-daagse reizen naar de Spaanse zon met luxe touringcar met bar, toilet en video.

Vertrek iedere vrijdag vanaf 30 oktober

LLORET DE MAR

HOTEL SAMBA **

100 M. VAN ZEE

VOLPENSION f 280,- p.p.

HOTEL MUNDIAL **

200 M. VAN ZEE

VOLPENSION f 280,- p.p.

HOTEL COPACABANA ***

3 KEUZE-MENU

200 M. VAN ZEE

VOLPENSION f 320,- p.p.

APPARTEMENTEN ALVA PARK *****

Zeer luxe direct aan zee.

MIN. 4 PERS. f 190,- p.p.

BENIDORM

HOTEL HAWAII ***

PLAYA LEVANTE

3 KEUZE-MENU

VOLPENSION f 380,- p.p.

16-DAAGSE KERSTREIS

Vertrek 18 dec. - terug 3 jan. met kerst- en nieuwjaarsdiner

HOTEL SAMBA ** f 590,- p.p.

HOTEL MUNDIAL ** f 640,- p.p.

HOTEL COPACABANA *** f 780,- p.p.

HOTEL HAWAII *** f 780,- p.p.

Fiësta Tours Holland

045-322222 / 013-424042 / 020-137469

Dagelijks boeken van 9.00 tot 23.00 uur, ook op zondag

Inpakken - Wegwezen

met de „Keizer“ der touringcars

Warme maaltijden en ontbijt aan boord.

Vanaf 14 oktober t/m 20 maart, 2 x per week naar de Costa del Sol, Madrid, Lissabon, de Algarve, Benidorm, Rome en Florence.

Reisduren: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 24, 30-daagse reizen. Alles is mogelijk.

Rome, 6 dgn. hotel incl. ontbijt v.a. 29 okt. f 260

Florence, 6 dgn. hotel logies incl. ontbijt v.a. 29 okt. f 325

Madrid, 6 dgn. hotel logies incl. ontbijt v.a. 14 okt. f 288

Lissabon, 6 dgn. hotel halfpension v.a. 14 okt. f 483

Lloret, 6 dgn. hotel halfpension (geen Keizer) v.a. 23 okt. f 190

Benidorm, 6 dgn. hotel volpension v.a. 19 okt. f 241

Torremolinos, 6 dgn. hotel incl. ontbijt v.a. 14 okt. f 360

Benalmadena, 6 dgn. app., min. 2 pers. v.a. 14 okt. f 328

Puerto de San Pedro, 6 dgn. app., min. 2 pers. v.a. 14 okt. f 323

Algarve, 8 dgn. *** hotel halfpension v.a. 14 okt. f 533

Algarve, 8 dgn. app. min. 2 pers. v.a. 14 okt. f 448

Uitsluitend rechtstreeks verkrijgbaar bij:

Christoffel Reizen

Info en broch. 010-4113222/4123216 tot 17.30 u. en zo. 11.-15.-u.

IBERBUS

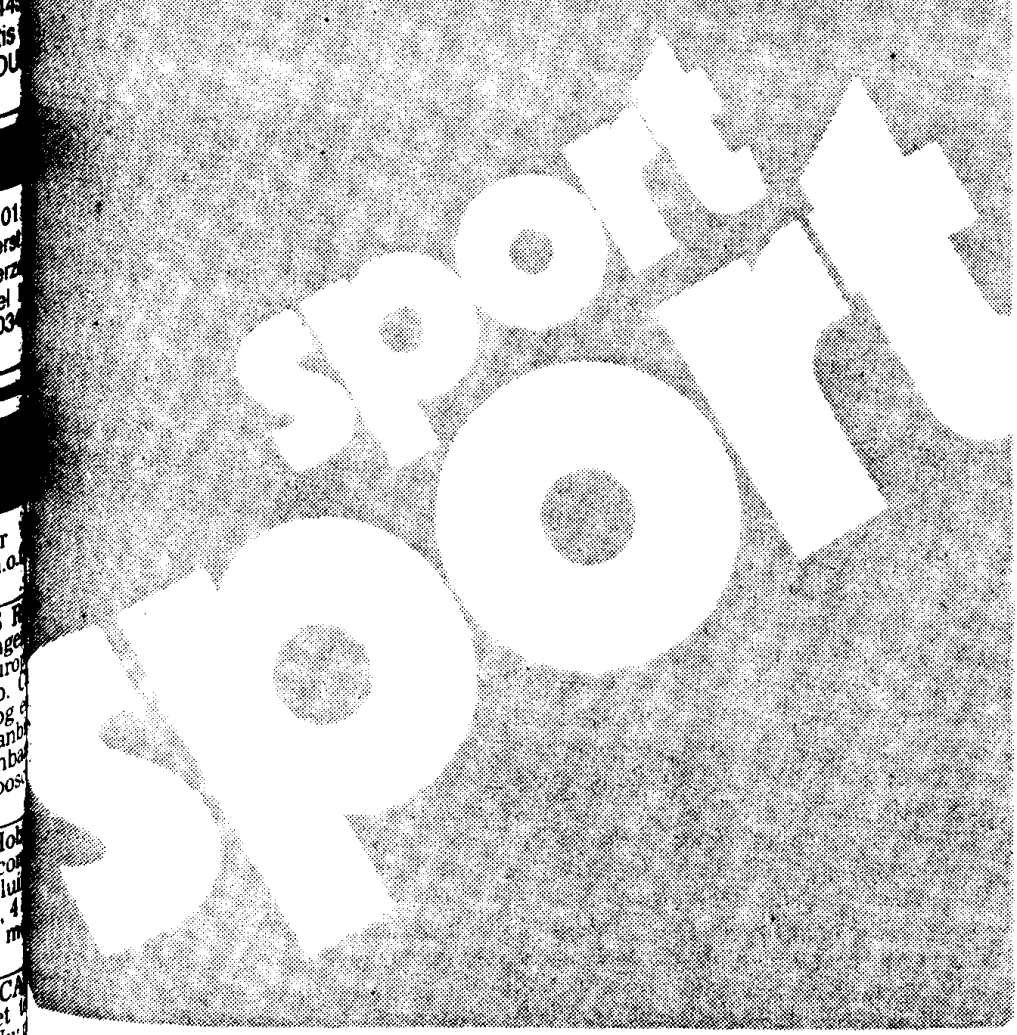
Rijdt dagelijks van en naar Spanje (57 bestemmingen). Nu ook in 25 uur naar Costa Blanca. Info (020) 241010, (010) 4130978.

HONGARIJE

City-Trip **BOEDAPEST** iedere vrijdag vanaf So. U kiest voor hotel of app. vanaf f 549,-. Tevens 9-11 KERSTREIS per touringcar in een **** hotel incl. begeleiding f 695,-. Vraag onze speciale wijk G404 Hongarije Tours b.v., telefoon 085-14 ANVR/SGR.

Griekenland

Na

Zaterdag 10 oktober 1987 • Pagina 23

Frans Houben debuteert als grensrechter in EC 'Barcelona anders dan SVV'

door wiel verheesen

ECHT – Limburgs enige voetbalarbiter in de eredivisie, Frans Houben, debuteert binnenkort op Europees niveau. De 40-jarige leraar uit Maria-Hoop, een kerkdorp in Echt, is grensrechter in de wedstrijd tussen Barcelona en Dynamo Moskou.

Het duel in de tweede ronde van het Uefacuptoernooi vindt op 21 oktober plaats in de Catalaanse hoofdstad. De wedstrijd staat onder leiding van de Amsterdammer Bep Thomas. Evenals Houben is Hans Reygwart (Zaandam) aangewezen als grensrechter.

„Ik vind het een hele eer om om Europees niveau aan de slag te kunnen”, zegt Frans Houben. „Tijdens een bijeenkomst in Zeist werd ik op de hoogte gebracht van de uitverkiezing. Het aanwijzen van de scheidsrechter voor EC-wedstrijden gebeurt door de Europese voetbalunie. Zodra bepaald is wie fluit, wordt door de scheidsrechtercommissie van het land waaruit de arbiter komt het grensrechtduo geformeerd.”

„Zondag 18 oktober zullen Thomas, Reygwart en ik onze generale repetitie hebben. Wij zijn die dag aangewezen voor de ontmoeting Sparta-FC Groningen. Onnodig te zeggen, dat onze taakverdeling in het Spartakasteel precies hetzelfde is als drie dagen later in Barcelona.”

Frans Houben, die in de jaren zestig als speler nog meehielp aan de

● Frans Houben: „Uitverkiezing voor Europacupwedstrijd vind ik een eer.”

promotie naar de derde klasse KNVB van het plaatselijke MHD, werd ongeveer dertien jaar geleden scheidsrechter. Hij begon, zoals gebruikelijk, op het onderste niveau: derde klasse Afdeling Limburg. Zijn kwaliteiten werden snel ontdekt. Houben klom per seizoen een of twee treden hoger. Halverwege de jaren tachtig promoveerde hij naar het betaald voetbal.

Naast zijn dagtaak als leraar („in Sittard”) besteedt Frans Houben vele uren aan het arbitrale werk. Hij is onder meer voorzitter van de Scheidsrechtergroep Roermond en Omstreken en hij is bijzonder actief in het cursuswerk, ook op nationaal

niveau. „Overigens vindt mijn debuut op het Europese voetbaltoernooi plaats met enige vertraging”, zegt hij. „Een paar weken geleden zou ik in Noord-Ierland als grensrechter hebben moeten optreden bij de returnwedstrijd tussen Linfield en het Noorse Lilleström. Waarom men uiteindelijk een IJslands trio aanwees voor deze ontmoeting is me niet duidelijk, maar het doet er verder ook weinig toe. Uitstel is in ieder geval geen afstel geweest”.

Frans Houben kent het stadion van Barcelona alleen via films en TV-uitzendingen. Zelf is hij er nog

nooit geweest. „Een ding staat vast. Het zal qua entourage wel even iets anders zijn dan bij SVV-RKC, waar ik een paar weken geleden scheidsrechter was”.

„Ik schat, dat er in Schiedam hooguit zeshonderdvijftig mensen op de tribune zaten. In Barcelona zal het aantal wellicht rond de honderdduizend schommelen. Of ik zenuwachtig ben, vroeg je? Oeh, ik heb er eigenlijk nog geen tijd voor gehad. Eerst zondag nog als scheidsrechter optreden bij de bekerwedstrijd tussen ROHDA Raalte en Cambuur. Vervolgens de generale repetitie in Rotterdam; daarna het vliegtuig naar Catalonië. Voetbalspelregels zijn overal hetzelfde.”

Overigens vormen Thomas, Houben en Reygwart niet het enige Nederlandse trio in een Europacupwedstrijd. De UEFA heeft nog drie andere Nederlandse scheidsrechters op de lijst gezet voor duels in de tweede ronde van de Europese bekertoernooien.

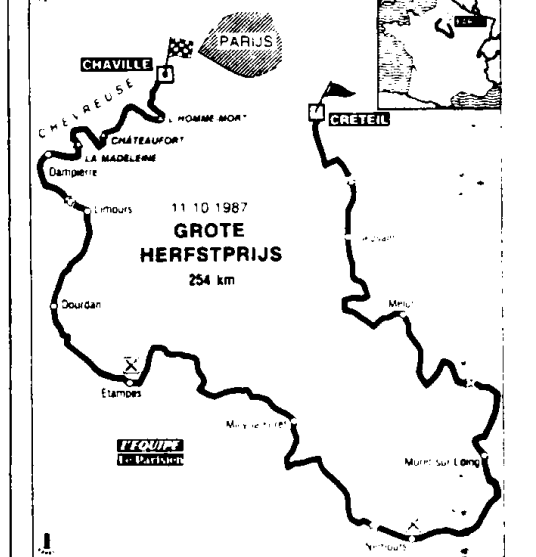
Mulder fluit het duel Xamax Neuchâtel-Bayern München. Keizer heeft de ontmoeting Rode Ster Belgrado-Club Brugge toegevoegd en Van Ettehoven leidt Honvéd Boedapest-Chaves op 4 november. Keizer komt 5 december ook in actie bij de interland Italië-Portugal. Dit duel is de voorlaatste wedstrijd in groep 2 van de kwalificatieronde voor het toernooi om het Europees kampioenschap in West-Duitsland.

Jan Timman vanmiddag in Kerkrade

KERKRADE – Nederlands beste schaker Jan Timman speelt vanmiddag vanaf twee uur een simultaanwedstrijd op de hof van kasteel Ehrenstein in Kerkrade. Timman, onlangs nog winnaar van het hooggenoteerde Interpolistoernooi in Tilburg, wordt vergezeld door een andere prominente schaker: Hans Böhm. Het Nederlandse duo arriveert overigens pas vanuit Sevilla in de ochtenduren op de Brusselse luchthaven Zaventem. Aldaar wordt het tweemaal door de organisatoren uit Kerkrade per auto afgehaald.

Sterke Nederlandse deelname

Zoetemelk in Grote Herfstprijs

● Zo koers de meute morgen ten zuiden van Parijs in de Grote Herfstprijs.

PARIJS – De Grote Herfstprijs, zondag tussen Cretail en Chaville, is de laatste klassieker uit de lange loopbaan van Joop Zoetemelk. De oud-wereldkampioen rijdt daarna nog enkele criteriums. De zesdaagse van Maastricht in december wordt zijn laatste officiële koers.

Zoetemelk was in 1977 en 1979 winnaar van de najaarsklassieker De Grote Herfstprijs. Zondag krijgt hij steun van Maarten Ducrot, Jacques Hanegraaf, Frans Maassen, Twan Poels, Nico Verhoeven, de Westduits Rolf Götz en de Belgen Edwig en Gino van Hooydonck en Ronny Vlassaks. Indien zijn ploeg goed presteert, start Jan Raas volgende week zaterdag met zes renners in de slotklassieker Ronde van Lombardije. Peter Post rijdt daar zeker, want zijn ploeg verdedigt de eerste plaats in het klassement om de wereldbeker voor merkenploegen. In Cretail-Chaville komt Post aan de start met Erik Breukink, Henk Lubberding, Peter Harings, Theo de Rooy, Peter Winnen, Teun van Vliet, de Belgen Eric Vanderaerden en Eric van Lancker en de Australiërs Phil Anderson en Alan Peiper. Post laat zijn renners tussen de Herfstprijs en de Ronde van Lombardije ook in Milaan-Turin en de Ronde van Piemonte starten.

De ploeg van Jan Gisbers doet eveneens vrijwel het gehele najaarsprogramma. Adri van der Poel, Gerrie Knetemann, Marc van Orsouw, Peter Stevenhaagen, Gert-Jan Theunisse, Hans Daams, Henri Manders, de Zwitsers Jörg Müller en Stefan Mutter en de Belg Marc Dierckx vormen de basis. In Piemonte en Lombardije worden ook de beide Spanjaarden Delgado en Laguna opgesteld. Steven Rooks, die opnieuw griep kreeg, heeft het seizoen inmiddels beëindigd. De vierde Nederlandse formatie, van Jules de Wever, start alleen in de Herfstprijs. Kopman Jos Lammerink ontbreekt wegens ziekte.

Moser goed verzorgd in Moskou

MOSKOU – Tien kilo deegwaren, vijf kilo rijst, twee liter olie, twee hammen, twintig flessen mineraalwater, tien flessen wijn, twee kilo confiture, twee kilo tomatenpoeier en koffie. Al deze kruidenierswaren bevonden zich in de bagage van Francesco Moser voor zijn reis naar Moskou.

De Italiaanse wielrenner valt vandaag op de baan van Krielskoje in de hoofdstad van de Sovjetunie het werelduurrecord indoor aan. Dit staat met 49,672 kilometer op naam van Vlastislav Jekimov. Deze Sovjet blijft hooi hoe dan ook op de amateur-recordlijsten staan. Het binnen-uurrecord voor profs is sinds 1968 in handen van de Westduitsler Siegfried Adler met 46,847 kilometer. Moser (36) is houder van twee werelduurrecords op buitenbanen: hoogte 51,151 en zeeniveau 49,801 kilometer.

Weer remise

IRKOETSK – Voor de elfde achterevolgende keer is in de damtweekamp om het wereldkampioenschap remise gespeeld. De Russische titelverdediger Alexander Dibman en zijn landgenoot en uitdager Anatoli Gantvartskwamen de puntentelling vrijdags in Irkoetsk overeen na 59 zetten. De stand is 11-11.

'Ik wil volgend seizoen best Giro en Tour rijden' Anderson kiest Transvemij

HEERLEN/WAREGEM – Hoewel hij in de voorbije dagen ook nog tot een voorlopige overeenkomst met het Italiaanse Carrera kwam, heeft Phil Anderson uiteindelijk toch (zoals het LIMBURGS DAGBLAD 24 september, daags na Parijs-Brussel reeds meldde) gekozen voor Transvemij. De bijna 30-jarige Australische renner tekende gisteravond een contract van één jaar bij de Nederlandse formatie.

TRANSVEMIJ BIJNA ROND MET AUSTRALIËR Phil Anderson switcht

Uit het Limburgs Dagblad van donderdag 24 september.

Anderson verlaat Panasonic, de ploeg onder leiding van Peter Post, waar hij vier jaar in dienst was. De ploeg van Transvemij en co-sponsor Van Schilt heeft wekelang onderhandeld met de 29-jarige Anderson. Voor het volgend seizoen is hij de kopman van de formatie, die nu twaalf man telt en volgens het plan van de sponsors uit vijftien of zestien renners zal gaan bestaan. Anderson en de geldschieters hebben de intentie de verbintenis na 1988 te verlengen. Deze afspraak is echter niet in het contract vastgelegd. Transvemij-Van Schilt stond dit seizoen onder de sportieve leiding van Jules de Wever. De Vlaamse diende echter zijn ontslag in, toen de sponsors de ervaren Cees Priem aantrokken.

Priem, de boezemvriend van Jan Raas, staat voor volgend jaar als ploegleider genoteerd. De formatie is ingeschreven voor de Ronde van Frankrijk. Vorig jaar nam de ploeg deel aan de Ronde van Italië. „Ik wil volgend seizoen best twee grote rondes rijden”, liet Anderson vrijgavend uit zijn Belgische woonplaats Waregem weten.

„Ik kan dat aan, het is alleen de

vraag of de andere ploegleden niet onder te zware druk komen te staan. Na vier jaar voor Post te hebben gereden was ik toe aan een nieuw avontuur. Dat ik de absolute kopman kan zijn, is natuurlijk erg belangrijk voor mij.”

Anderson, de tweede man na Bert Oosterbosch die van Post naar Priem vertrekt, is acht jaar profrenner. Op Nederlandse bodem won hij in 1983 de Amstel Gold Race. Hij verdedigde toen nog de kleuren van Peugeot. Andersons nieuwe werkgever heeft zich recentelijk ontpopt als een ambitieuze formatie. „Dat nieuwe imago spreekt mij enorm aan”, zei Anderson. „Ik heb een goede indruk van de ploeg en de sponsors gekregen. Bij Post heb ik een prima tijd gehad. Maar ik heb nu nog respect in het peloton en wil daarvan profiteren.”

Amper een week na de officiële opening van de transferperiode zijn de vier Nederlandse profploegen overigens zo goed als rond voor het seizoen 1988. De chefs d'equipe Peter Post (Panasonic) en Jan Raas (SuperConfex) zijn zelfs helemaal klaar met de

contractbesprekingen.

Tot de vier Nederlandse merkenformaties behoren zes beroepsrenners uit Limburg: Peter Winnen, Theo de Rooy, Peter Harings (allen Panasonic), Jean Habets (Transvemij), Ad Wijnands en Frans Maassen (beiden SuperConfex). Andere Limburgse profs, zoals Leon Nevels, Jos Alberts, Leon Boelhouwers, Martin Verschuur, Fred Roupelberg en de als beroepsrenner debuterende Francois Knarren, komen voor buitenlandse teams uit of hebben een individuele sponsor.

Jan Gisbers onderhandelt nog met een kwartel renners voor twee plaatsen in zijn PDM-ploeg. Een van die twee wordt de Amerikaanse neo-prof Andy Bishop. Hij heeft alleen nog het contract van zijn handtekening te voorzien. Bij de vierde ploeg, Transvemij, die in het nieuwe jaar wordt geleid door Cees Priem, zijn twaalf van de vijftien renners zeker. Alle vier Nederlandse ploegen hebben zich kandidaat gesteld voor een start in de Ronde van Frankrijk.

De samenstelling van de Nederlandse teams is:

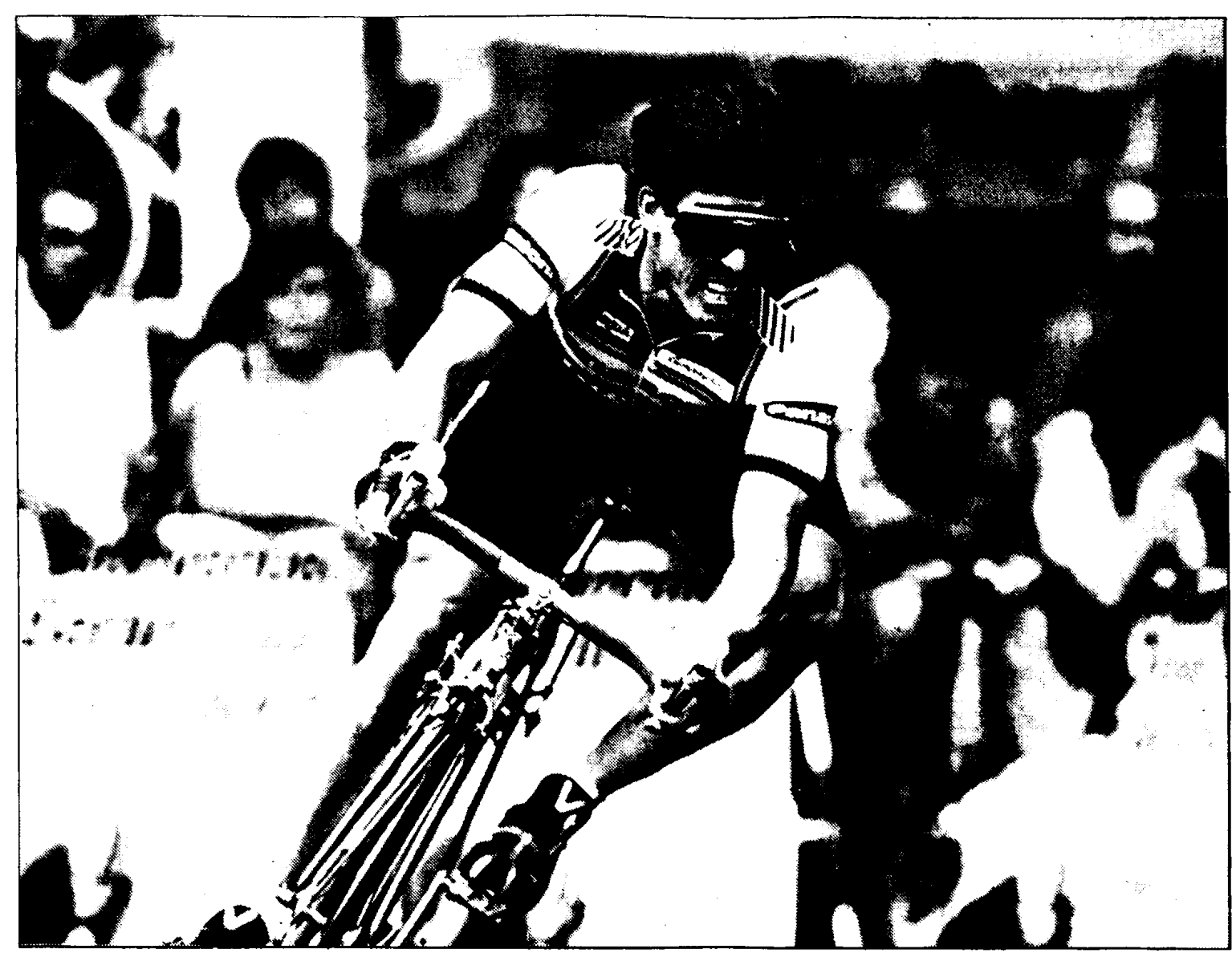
● **PANASONIC** (ploegleider Peter Post): Eric Breukink, Peter Harings, Martin Hendriks, Anjo van Loon, Henk Lubberding, Theo de Rooy, Corné van Rijen, John Talen, Teun van Vliet, Peter Winnen, Jan van Wijk (allen Ned), Urs Freuler, Bernard Gavillet, Heinz Imboden en Hansruedi Marki (allen Zwitserland), Eric van Lancker, Guy Nulens, Eric Vanderaerden, Jean-Marie Wampers (allen België), Alan Peiper (Australië) en Didi Thurau (WDI). Vertrokken: Phil Anderson, Robert Millar, Bert Oosterbosch, Eddy Planckaert en Ludo de Keulenaer.

● **SUPERCONFEX** (ploegleider Jan Raas): Michel Cornelisse, Maarten Ducrot, Jacques Hanegraaf, Gert Jakobs, Frans Maassen, Jelle Nijdam, Patrick van Passel, Twan Poels, Jean-Paul van Poppel, Gerrit Solleveld, Nico Verhoeven, Ad Wijnands (allen Nederland), Nico Emonds, Ludo Peeters, Rudy Pevengae, Edwig van Hooydonck en Gino van Hooydonck, Ronny Vlassaks, Benny Heylen (allen België) en Rolf Götz (WDI). Vertrokken: Luc Roosen, Cees Priem en Joop Zoetemelk, die na de Zesdaagse van Maastricht stopt met zijn wielervedijven.

● **PDM** (ploegleider Jan Gisbers): Hans Daams, Johannes Draaijer, Peter Hoondert, Frank Kersten, Ger Knetemann, Marc van Orsouw, Adri van der Poel, Steven Rooks, Henrie Stamper, Peter Steenhagen, Gert-Jan Theunisse (allen Nederland), Wim Arras, Rudy Dhaenens, Marc Dierckx (beiden België), Jörg Müller, Stefan Mutter (beiden Zwitserland), Vincent Barteau (Fr), Greg LeMond en Andy Bishop (beiden VS). Vertrokken: Henk Boeve, Rene Beuker, Henri Manders, Gerard Veldscholten, Pedro Delgado en Jose Luis Laguia.

● **TRANSVEMIJ** (ploegleider Cees Priem): Phil Anderson (Australië) Patrick Bol, Dick Dekker, Jean Habets, Rob Kleinsman, Jos Lammerink, Bert Oosterbosch, Peter Peeters, Cees Priem (in de enkele maanden zijn actieve loopbaan vervuurt voor de ploegleider), Marcel Schalkers, Eddy Schurer (allen Nederland) en Noel Segers (Belgi). Tot de gegadigden voor de drie resterende plaatsen behoort de Belg Johan Capiot. Vertrokken: Jan Bogaert, Frank Verleyen, Cornelle Daems, Rudy van der Haeghen, Theo Appeldoorn, Theo Smit en Jan Jankers. Gestopt: Jan van Houwelingen.

HANNOVER – Franz Beckenbauer heeft Sepp Maier toegevoegd aan de begeleidingsstaf van het Westduitse nationale elftal. De 43-jarige oud-doelman gaat zich bezig houden met de begeleiding van Eike Immel en Bodo Illgner. Maier stond 95 keer in het doel bij interland van West-Duitsland en kwam uit voor Bayern München. Aan zijn carrière kwam in 1979 abrupt een einde door een auto-ongeval.

● Phil Anderson: „De ambitie en grotere opzet van Transvemij spreken mij aan.”

Kelme en Reynolds duelleren om Spaans wielerdool

Pedro Delgado à la Rijkaard

MADRID – Het Spaanse wielerdool Pedro Delgado werpt al het gewicht van zijn populariteit in de strijd om een dreigende financiële dreun te ontlopen. Delgado, dit seizoen in dienst van PDM tweede geworden in de Tour de France, heeft dit jaar in Spanje à la Frank Rijkaard twee contracten getekend: een principe-overeenkomst met Kelme en een officiële verbintenis met Reynolds.

Kelme claimt de oudste rechten op Delgado, maar de renner zelf weigert voor de schoenproducerende broers Gil uit te komen. Over de kwestie buigen zich ondertussen tal van advocaten. Delgado stelt, dat Kelme het na de Ronde van Spanje getekende geheime voorcontract niet heeft gemaakt door de clause over absolute zwijgplicht te overtreden. De Spanjaard, die slechts contracten per jaar tekent, was deze zomer voor het eerst tussentijds een overeenkomst aangegaan. Kelme, tot nu toe een bescheiden nationale ploeg, wilde via Delgado toegang tot het internationale podium van de Ronde van Frankrijk om de Zuidamerikaanse markt te bewerken.

Delgado kreeg tachtig miljoen peseta's (bijna 1,3 miljoen gulden) geboden. Hij accepteerde het aanbod,

tekende een principe-overeenkomst, maar bedong naast een aantal te contracteren knechten absolute stilte rond zijn persoon.

Delgado wist, dat hij de steun van de Nederlandse PDM-rijders nodig had om in de Tour mee te tellen. Enkele weken later lekte het eerste nieuws al uit en tijdens de Ronde van Frankrijk, waarin de ploeg van Jan Gisbers zich professioneel aan Delgado gaf, was in Spanje de voornaamste aandacht gericht op de aanstaande transfer van de renner, terug naar eigen land.

De woede van Delgado zorgde ervoor, dat hij zich niet langer aan het voorcontract gebonden voelde. Hij ging in de slag met PDM, dat echter juist de onderhandelingen met Greg LeMond had geopend. Delgado was de mening toegedaan, dat de weg terug voor hem ook was afgesloten door de effecten van de goedkope publiciteit, die de sportschoenenfabrikant over zijn rug had gemaakt.

Kelme ontkeende overigens de zaak naar buiten te hebben gebracht. Enkele renners zouden hun mond voorbij gepraat hebben. Ondertussen had de Spaanse wielersal dure krachten als Chozas, Gaston, Palacios en Magro aangetrokken, gingen de plannen van FICP-topman

Verbruggen door om het rennersveld voor de grote rondes naar 170 man terug te brengen en zag Kelme zijn entree in de Tour, waar reeds vijf Spaanse ploegen (Tekka, Kas, Reynolds, Caja Rural en BH) actief waren, door de weigering in gevaar komen.

Delgado, die ondertussen officieel een federatief contract had getekend met zijn oude stal Reynolds, bleef echter bij zijn standpunt, waarop een proces dreigde. Kelme wilde de nummer twee van de Tour koste-wat-kost aan diens eerste contract houden. Desnoods zou hij maar een jaar aan de kant moeten blijven, was het idee van de advocatuur.

Toen de publieke opinie in Spanje zich met de zaak begon te bemoeien en het sportmerk zijn populariteit bedreigd zag, veranderde de toon snel. Veertien dagen geleden werd gesproken over een minnelijke schikking. Nu heet het al een vriendschappelijke regeling. Delgado heeft ook laten doorscheren, dat hij in de toekomst misschien nog best eens tot zaken kan komen met Kelme. De uiteindelijke schikking gaat Delgado toch geld kosten. Spaanse kranten berichten, dat het persoonlijke vermogen van de topper voor de tocht zou staan. De laatste ontwikkelingen bevestigen zo'n visie niet. Delgado, die sinds de Tour slechts schouderklompjes uitdeelde aan zijn PDM-teammates, is echter een geboren diplomaat. Hij bespeelt de publiciteit en zegt zijn capaciteiten wel heel duur verkocht te hebben. „Ik ben het blijkbaar waard, anders ga ik niet met dat geld niet”, was zijn commentaar op het van zeven ton naar 1,3 miljoen gestegen jaarsalaaris.

Outsider de baas over Wimbledonwinnaar Cash naar huis

BRISBANE – Wimbledon-winnaar Pat Cash heeft voortijdig afscheid moeten nemen van het tennistoernooi van Brisbane. De 22-jarige fit, niet honderd procent fit, werd in de kwartfinales uitgeschakeld door zijn even oude landgenoot John Frawley: 6-4, 6-3.

Cash was door de organisatie als eerste geplaatst. Frawley kreeg met een wild card toegang tot het in-

door-toernooi. De nummer 97 van de wereldranglijst speelde als een veteraan. Hij passeerde de moedeloze Cash vaak met de backhand en stelde de overwinning vrijwel zeker met een lob in de vijfde game van de tweede set. Met eigen opslag gunde hij Cash vervolgens geen punt meer.

Frawley is de laatste Australische speler bij het toernooi in Brisbane. In de halve eindstrijd ontmoet hij Kelly Evernden. De Nieuwzeelandse versloeg Ramesh Krishnan, aanvoerder van het Indiase Davisbeker-team dat afgelopen week-einde doordrong tot de finale van het landentoernooi.

Overigens lijkt een nieuwe Amerikaanse tenniskampioen onderweg. In het internationale toernooi van Scottsdale (Arizona) drong de 15-jarige Michael Chang door tot de kwartfinales. De junior versloeg zijn tien jaar oudere landgenoot Ben Testerman in drie sets: 4-6, 6-1, 6-3. Chang deed onlangs reeds van zich spreken toen hij in de eerste ronde van de open Amerikaanse kampioenschappen Paul McNamee uitgeschakelde.

IOC wil gesprek met Gorbatsjov

SOFIA – Juan Antonio Samaranch wil op korte termijn partijleider Mikhail Gorbatsjov van de Sovjetunie ontmoeten. De voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) hoopt met dit onderhoud het risico op een boycot door communistische landen van de Zomerspelen in Seoul te verkleinen. Dit heeft Samaranch vrijdag bij de jaarlijkse bijeenkomst van de associatie van Europese Nationale Olympisch Comité's in Sofia bekend gemaakt.

'Help de dopinggebruikers'

Van onze sportredactie

HAARLEM – Als het aan de arts Michel Karsten ligt, wordt er morgen al een Nederlands Centrum voor Dopingvraagstukken (NeCeDo) opgericht. Hoe dringend noodzakelijk dit is kan hij met harde voorbeelden uit zijn praktijk als in sport geïnteresseerde arts duidelijk maken. Bovendien is de Haarlemmer lid geweest van een werkgroep die zich intensief heeft bezig gehouden met de voorbereiding om tot een NeCeDo te komen. „Helaas”, zegt Michel Karsten, „ondervindt het realiseren daarvan een geweldige vertraging door politieke besluiteloosheid van WVC in het algemeen en van staatssecretaris Dees in het bijzonder”.

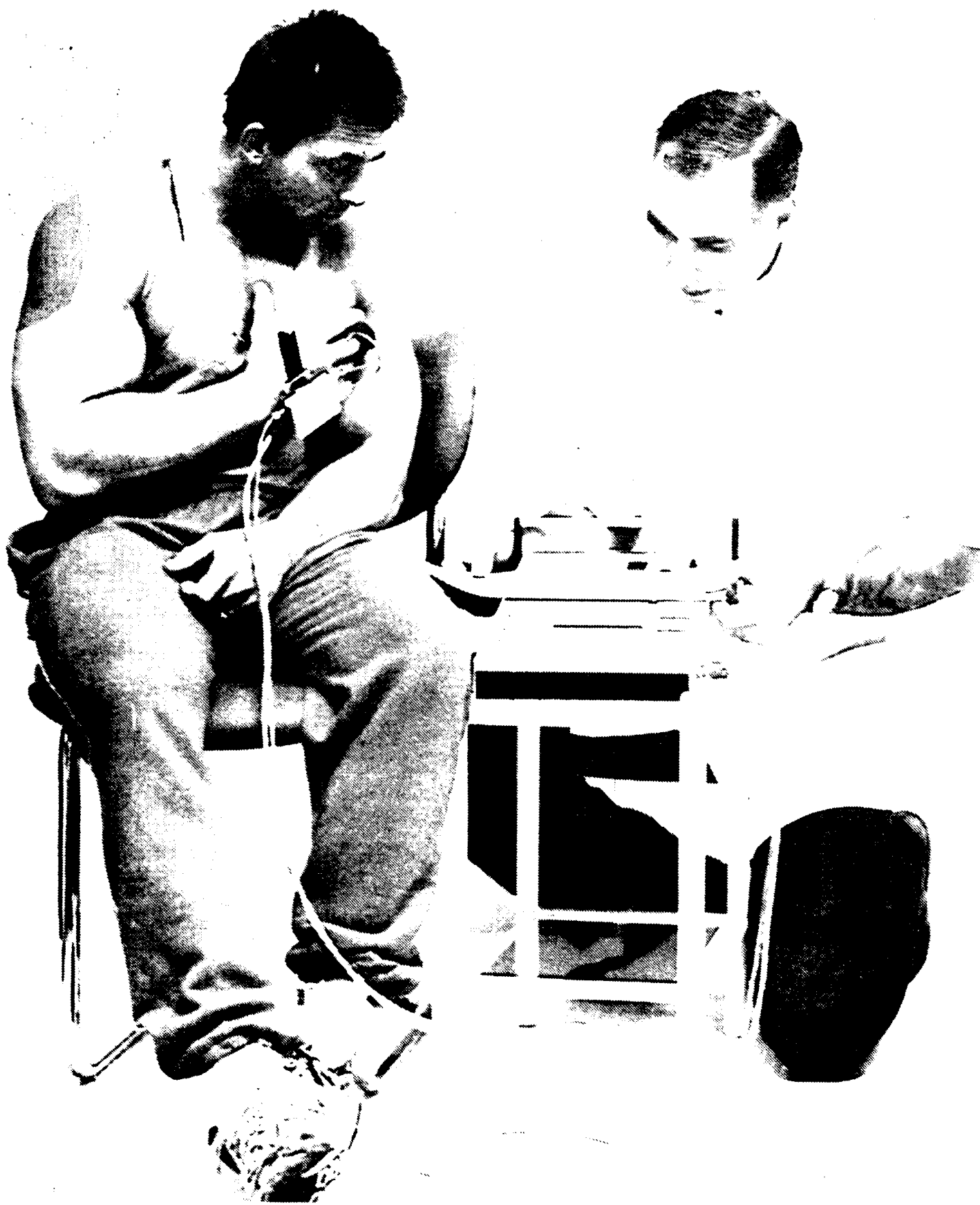
Dopingvraagstukken hebben zijn speciale interesse. Toen hij zich in 1973 als huisarts in Haarlem vestigde nam de nieuwkomer tevens de medische begeleiding van de eredisclub Haarlem over van zijn voorganger. Zijn relaas: „Om meer te weten te komen over de specifieke sportmedische aspecten van mijn functie als clubarts volgde ik de toenmalige applicatiecursus sportgeneeskunde. In 1977 besloot ik bij de voetbalclub Haarlem op te stappen. Ik had gemerkt dat achter mijn rug om de toen op zijn retour zijnde Theo van Duivenbode een levensgevaarlijk bijhormoon als snoepjes aan zijn veel jongere medespelers uitdeelde”.

Vijf jaar geleden ging Michel Karsten, nadat hij via een vermaatschappij liefst vijf en dertig kilo's had ingeleverd, aan krachttraining doen en kwam hij in contact met enige top-body-builders(sters). „Gefascineerd door hun motivatie om prestaties te leveren en geïnteresseerd in de manier waarop zij hun doel bereikten, met de sportmedische problemen die zich daarbij voordeden, ben ik me meer en

meer gaan verdiepen in de wetenschappelijke achtergronden van de sport in het algemeen en de kracht-sport in het bijzonder”, aldus de huisarts.

Michel Karsten houdt er in de ogen van velen revolutionaire denkbeelden over dopinggebruik op na. Daarbij zijn niet alleen topsporters(sters) onderwerp van zijn belangstelling en zorg, maar ook en vooral in het wereldje van de kracht-sport degenen die nooit een topper zullen worden, maar er desondanks bijna alles voor over hebben om het lichaam zo fraai mogelijk te modelleren. En die mag je, in zijn visie, niet in de kou laten staan. „Dopinggebruikers moeten geholpen worden.”

Zijn toelichting hierop: „Veel artsen wijzen doping af. Die hebben geen weet van de redenen, die de sporters en sportsters er toe brengen om doping geduide middelen te gaan gebruiken. En nog minder hebben ze kennis van de middelen zelf. Ook zijn er veel artsen, die niet bereid zijn sporters en sportsters, die doping gebruiken, te onderzoeken. Vaak willen ze ook geen laboratorium-onderzoek aanvragen. De betrokken sportmensen lopen

● Dr. Michel Karsten meet de bloeddruk bij topbodybuilder Appie Steenbeek. 'Er zijn sportmensen die juist doping zijn gaan gebruiken, omdat ze door mij zijn of worden gecontroleerd en begeleid. Toch wegen de voordelen van mijn handelwijze op tegen de nadelen', vindt dr. Karsten.

daardoor grote kans ten prooi te vallen aan verwarrende, meestal niet op wetenschappelijke basis gestelde adviezen van schrijvers van

artikelen in populaire sporttijdschriften, van sportschoolhouders en van malafide handelaren in dopingmiddelen”.

Na zich uitvoerig op de hoogte te hebben gesteld van de literatuur over de farmacologie van de doping geduide middelen is Michel

Karsten vijf jaar geleden, zoals hij zegt, „in volle openheid ook sporters en sportsters gaan begeleiden die doping hebben gebruikt of zijn gaan gebruiken”. En hij vervolgt: „Daardoor heb ik veel onnodige schade aan hun gezondheid kunnen voorkomen. Door onophoudelijk informatie over doping te geven, heb ik ook velen er van kunnen weerhouden deze middelen te gaan gebruiken. Natuurlijk besef ik heel goed dat er nadelen zijn verbonden aan mijn handelwijze. Er zijn namelijk sportmensen die juist doping zijn gaan gebruiken, omdat ze door mij zijn of worden gecontroleerd en begeleid. Toch wegen de voordelen van mijn handelwijze op tegen de nadelen. Daar ben ik van overtuigd”.

Dit houdt overigens allerm minst in dat Michel Karsten voor het gebruik van doping is. Het tegendeel blijkt het geval. Vorige week werd in het Haarlemse Elisabeth Gasthuis een symposium gehouden, waar de volgende onderwerpen aan de orde kwamen: „Sportmedische, trainings- en voedingsadviezen bij krachttraining” en „Doping”. Uiteraard tekende Michel Karsten, die vorig jaar de Certificate of Merit van de International Federation of Body-Builders kreeg uitgereikt, als organisator van de bijeenkomst voor het laatste onderwerp. Hij verklaarde zich nadrukkelijk tegen dopinggebruik en liet daar tegenover zijn auditorium (bijna 200 kracht-sporters) geen enkele twijfel over bestaan. Maar aangezien de sportende mens en ook velen die op sportscholen en in fitness-centra hoofdzakelijk hun lichaam willen perfectioneren om in eigen kring bewondering te oogsten zwak kan zijn en daardoor gauw geneigd is naar preparaten te grijpen, bestaat er nu eenmaal een categorie die vroeg of laat toch medische hulp moet inroepen om van opgelopen defecten af te komen.

Michel Karsten: „De gevaren kunnen erg groot zijn. Zo zijn plaspillen om te vermageren levensgevaarlijk. Verder mogen vrouwen en meisjes nooit anabole steroïden gebruiken. Want dan treden mannelijke veranderingen op die niet meer zijn terug te draaien. Nogmaals, ik zal het gebruik van stimulantia nooit propagieren. Maar de betrokkenen

● Voormalig topvoetballer Theo van Duivenbode deelde een levensgevaarlijk bijhormoon als snoepjes aan zijn jongere medespelers uit.

hebben wel eigen verantwoordelijkheid en beslissen zelf. Verder zijn er sporters die 500 gulden per maand besteden aan middelen die via de reclame als prestatieverhogend worden aangeprezen, maar absoluut waardeloos zijn, zoals aminozuren”.

Kort geleden was dokter Karsten aanwezig bij een lezing van een bondsarts. Daar hoorde hij de man tot zijn stomme verbazing verklaren voor doping en tegen dopingcontrole te zijn. „Toen ben ik weggegaan. Hij was zelfs voor het gebruik van plaspillen. Met anabolen is, onder begeleiding, nog te 'spelen'. Maar wat die man beweerde, kan absoluut niet door de beugel. Ik overweeg hem aan te klagen bij het medisch tuchtcollège. En wat de dopingcontroles betreft, die moeten eerlijker geschieden. En niet worden verricht door belanghebbende bondsartsen. Die adviseren de atleet rustig hoe deze onder uit kan komen. Zelfs in de laboratoria gebeurt dat. Mij hoefde ze absoluut niets wijs te maken. Alleen een neutrale instantie, zoals België die kent, kan dit soort lachertjes voorkomen. Vandaar mijn pleidooi voor een snel tot stand komen van een Nederlands Centrum voor Dopingvraagstukken”.

Poolse 'verbanning' Jozef Mlynarczyk,

van onze medewerker FRANS DE CROON

MEERSSEN – Dat hoge bomen veel wind vangen ondervond de Poolse doelman Jozef Mlynarczyk vorig jaar na het wereldkampioenschap voetbal in Mexico aan den lijve. Polen wist niet verder te komen dan de kwartfinales. De toenmalige coach Piechniczek wees de 1.90 meter lange Mlynarczyk en de vedetten Boniek, Smolarek, Bumcol en Wojcicki als de zondebokken aan. Bondscoach Piechniczek werd niet veel later zelf door het bondsbestuur de laan uitgestuurd. Voor het WK in Mexico was Jozef Mlynarczyk vanwege zijn leeftijd en verdienste (60 interlands) voor het Poolse voetbal reeds naar het buitenland mogen vertrekken. De 34-jarige sluitpost werd door de Portugese topclub FC Porto binnengehaald. Onlangs was Jozef Mlynarczyk in Meerssen op bezoek bij zijn vriend Janusz Kowalik. Uiteraard werd toen ook gepraat over de interland Polen-Nederland, die volgende woensdag in het kader van de EK-kwalificatie wordt gespeeld.

„Onder de nieuwe coach Lazarek leken we in de beginfase een andere weg in te slaan. Er werd gepraat en gepraat en iedereen leek de mouwen weer op te stropen”, vertelt de inmiddels uit de Poolse selectie verdwenen Mlynarczyk. „Tijdens de voorbereidingen op de kwalificatiewedstrijden voor het Europees Kampioenschap ging het al mis. Lazarek kon het kennelijk niet verkroppen dat jongens als Okonski (HSV), Smolarek (Eintracht Frankfurt), Bumcol (Borussia Dortmund) en Wojcicki (Homburg) naar het buitenland waren vertrokken. Boniek (AS Roma) en ik waren voor die tijd al weg. Tijdens de trainingspartijen en wedstrijden werden ook de 'buitenlanders' door Lazarek voortdurend een gebrek aan inzet verweten en werden door hem naar de bank verbannen. Tijdens de eerste wedstrijd thuis tegen Griekenland ging het ondanks de 2-1 zege al mis. Alleen Smolarek was van de partij en die

'Met tweede garnituur kun je niet van Nederland winnen'

werd halverwege de tweede helft nog vervangen ook”.

Jozef Mlynarczyk ziet de confrontatie tegen Nederland daarom met angst en beven tegemoet. „Nederland is voor mij torenhoog favoriet. Vedetten als Marco van Basten, Sonny Silooy en Ruud Gullit zijn wereldvoetballers. Boniek, Smolarek, Okonski, Bumcol, Wojcicki en ik zijn niet meer van de partij. Bo-

niek heeft zijn buik vol van Lazarek. De bondscoach verweet hem en de anderen behalve een gebrek aan inzet ook nog eens vedetteneigingen. De maat was voor ons vol. Polen kan dan best talentvolle spelers hebben rondlopen, maar om je voor zo'n zwaar toernooi te kwalificeren is routine een noodzaak. Ik durf zelfs te stellen dat we met de gepasseerde jongens in de nationale ploeg ver-

zekerd van kwalificatie voor het EK zouden zijn. Vorig jaar overleden we na de winst tegen Griekenland en de nul-nul in Amsterdam tegen Nederland een uitstekende uitgangspositie. Vervolgens gingen we thuis tegen Cyprus met nu-nul de boot in. De slechtste prestatie ooit door Polen neergezet. Buiten Smolarek was er geen routinier in het veld te bekennen”.

„Lazarek weet alles beter, ik heb nog nooit zo'n kinderachtige vent meegemaakt. Voor de kwalificatie-wedstrijden heeft hij me niet meer geselecteerd. Na een avondje stappen had ik in zijn ogen een glaasje te veel op. Nonsens, want ik ben met mijn werk altijd goed bezig geweest. Hij heeft me gewoon gezocht, maar betaalt er nu de tol voor. Het is toch belachelijk dat Boniek op het toilet een sigaretje moet gaan roken? Lazarek wil 's avonds na een training of wedstrijd geen sigaret of pijsje zien”.

Dat Polen de verkeerde weg is ingeslagen bewijst volgens de 'verbannen' international het feit dat de coach voor, tijdens en gedurende de kwalificatie-wedstrijden liefst zestig spelers heeft ingezet. Toch lijkt niemand in te grijpen. Jozef Mlynarczyk: „Lazarek is verkeerd bezig. Hij denkt gewoon te veel aan zichzelf. Toen hij vorig jaar als bondscoach werd aangesteld, kende echt niemand hem. Hij was een volslagen onbeken-

● Foto uit de oude doos. Jozef Mlynarczyk (rechts) in het Poolse doel tijdens het WK 1982 in Spanje. Mlynarczyk geeft in de wedstrijd tegen Rusland de doorgebroken Tengiz Sulakvelidze geen schijn van kans.

de, die het plotseling voor het zeggen kreeg. Wij hebben hem een eerlijke kans gegeven en hadden in het begin ook de indruk dat het best wel zou lukken maar hij heeft de grootste fout van zijn leven gemaakt door een sterpseler als Boniek tegen zich in het harnas te jagen. Zelfs mijn opvolger Kazimierski ziet

het niet meer zitten, want hij is vertrokken. Dziekanowski, die ook een tijdje uit de gratie van Lazarek was, scoorde in de laatste wedstrijd tegen Hongarije de beslissende treffer (3-2).

Tegen Nederland zal hij er zeker bij zijn. Met een tweede garnituur kan je niet van Nederland

winnen. Theoretisch hebben we bij winst nog een klein kansje op kwalificatie. Een voordeel is, dat de interland woensdag in het stadion van Chorzow gespeeld wordt. Er komen zeker honderdduizenden mensen kijken. Chorzow heeft Polen de laatste twintig jaar nog nooit verloren”.

SPORT KORT

LANDGRAAF - De succesvolle dressuurrijdster Jeanette Haazen scijpeert vandaag naar aanleiding van de behaalde Nederlandse titel. Van 20.00 tot 21.30 uur neemt zij de felicitaties in ontvangst in manege Heihof, Ubach over Worms.

SEVILLA - Nederland krijgt er naast Tilburg, Wijk aan Zee en Amsterdam een groot internationaal schaaktoernooi bij. Rotterdam is aangewezen als plaats, waar in juni 1988 één van de Grand-Prixtoernooien zal plaatsvinden. Dit is vrijwel tijdens een persconferentie van de grootmeestersassociatie in Sevilla (Spanje) bekendgemaakt. De Grand-Prixcyclus, die is opgezet als een alternatief wereldkampioenschap in toernooi-vorm, begint april van het volgende jaar in Brussel. Daarna volgen Bilbao (juni/juli) en Reykjavik (september-oktober). In 1989 komen aan bod Barcelona (maart/april), Rotterdam (juni) en Skelleftea in Zweden (augustus/september).

ECHT - Morgenvroeg vindt in Kranenbroek/Echt de tweede in een reeks van acht trimlopen plaats. Gestart wordt om 10.00 uur voor de 2½ en 5 km-lopen, daarna om half elf begonnen wordt aan de 7½ c.q. 10 kilometer. De beschrijving kan ter plaatse: f. 2,50 voor volwassenen en f. 1,50 voor jeugd. Iedere tweede zondag van de maand staat zo'n recreatieloop in Kranenbroek op het programma.

ATLANTA - Bij een demonstratie-tennistoernooi in Atlanta met een miljoen gulden prijzengeld heeft Ivan Lendl met tweemaal 6-3 gewonnen van de Zweed Mikael Pernfors. Jimmy Connors versloeg Stefan Edberg: 4-6, 7-5, 6-3.

SANTIAGO - De wereldtitelstrijd voetbal voor landenteams met spelers onder twintig jaar in Chili trekt grote publieke belangstelling. Voor de openingswedstrijd Chili-Joegoslavië van vandaag zijn al 71.000 entreekaarten verkocht.

Eerste derby's in zaalhandbal

VALKENBURG - Dit weekinde staan in de eredivisie zaalhandbal de eerste Limburgse derby's op het programma. Bij de dames ontmoet de lantaarndrager Auto Caubou zondag om 14.25 uur in sportzaal De Wigerd van Valkenburg het eveneens puntloze VGGZ Sittard. De positie op de ranglijst loopt beide ploegen nu al om tot welke winst te komen. Bij de heren vindt vanavond om 19.45 uur in de sportzaal van Sittard de eerste derby tussen Sittard en Leraren plaats.

In het sportcentrum van Geleen komt vanavond zowel de heren- als de damesploeg van Herschi/V en L. in actie. Om 19.00 uur speelt de handbalploeg van Geleen tegen PSV, terwijl om 20.15 uur de herenploeg aantreedt tegen Swift Arnhem.

De overige twee ploegen in de eredivisie spelen uitwedstrijden. Bij de heren reist Blauw Wit naar Den Haag voor het duel tegen Hellas vanavond, 20.30 uur, terwijl de dames van Vonk Mosam morgen in Amsterdam om 13.45 tegen Niloc spelen.

De eerste divisie dames zondag: Caesar-UVG (13.00, Beek); Hellas 2-SVM (13.10, Den Haag); Animo-Holbox (13.30, Rijswijk); Heren: Holbox-Swift Plus X (13.50, Beek); EMM-Bevo HC (14.45, Middelburg); Sittard 2-Bat/Seijl (14.10, Sittard).

Fortuna Sittard onderschat Rijsburgse Boys niet

Baan: 'Roda JC moet gewoonte doorbreken'

van onze sportredactie
KERKRADE - Het bezoek dat Roda JC morgen in de eerste ronde van de nationale bekerstrijd aflegt aan de amateurs van Rheden, roept pijnlijke herinneringen op aan de voorbije jaren. SVV, Vitesse en Roda JC mochten de tweede team van Sparren niet tegenkomen. Het was de laatste keer dat alle bekeraspiraties van de Kerkradenaren.

Roda JC in de huidige vorm (en zeker na de afstraffing drie dagen geleden door Fortuna Sittard), zal de trip naar de contreien van Arnhem niet enige angstgevoelens maken. Als wij onze traditie handhaven, dan beleven wij in Rheden een nieuwe dieptepunt. Maar ik wil onze gewoonte doorbreken. Dat wij moeten oppassen hoeft geen betoog. Zeker niet na een nederlaag die hard is aangekomen. Vooral de manier waarop het verlies tegen Fortuna tot stand kwam is dramatisch. Om een herhaling daarvan te voorkomen zijn twee oplossingen mogelijk: of de spelers veranderen hun instelling of je zet een ander type spelers in de basis. Voor dit laatste zijn de mogelijkheden echter beperkt. Als gevolg van blessures kan ik niet diverse spelers uit het elftal gooien en vervangen door anderen."

Maakt Rob Baan al hebben gewoonte met de gedachte sommige spelers naar de reservebank te verplaatsen, dan is hij daarvan gauw af-

Assen van het ijs geveegd door ploeg uit Geleen
Tien voor Smoke Eaters

Van onze verslaggever

AKEN - Op overtuigende manier is Smoke Eaters de ijshockeycompetitie begonnen. Tegenstander Assen werd door de ploeg uit Geleen op een forse nederlaag getraceerd: 10-0. Periodestanden 3-0, 5-0, 2-0.

Smoke Eaters, dat de thuiswedstrijden in Aken afwerkt, liet meteen uitstekende aanvalsspel zien. Duidelijk bleek toen ook, dat de Drenthe-tenaren een maat te klein waren voor het team van trainer Mike Das-

ki. Het overwicht was zo groot, dat de 'gastheren' soms een beetje te lachend met de geboden kansen om-sprongen.

Ruim vijfhonderd fans van Smoke Eaters zagen de ploeg pas in de zevende minuut op voorsprong komen. Paolucci was de maker van het doelpunt.

Na deze openingstreffer liep het spel van Smoke Eaters nog vlotter. Uitstekende combinaties rolden richting Assen-doel, maar opnieuw werden verschillende mogelijkheden niet geëffectueerd. Voor succes zorgde uiteindelijk verdediger Danny Peters. Twee afstandsschoten leverden evenzoveel doelpunten op, waardoor de eerste periode met 3-0 kon worden afgesloten.

Bang voor een complete afstraffing kroop Assen in de tweede periode praktisch volledig in de verdediging. Dit eenzijdige spel van de bezoekers vond in Smoke Eaters' ogen geen genade. Nadat Paolucci er 4-0 van had gemaakt, knalde Peters van een afstand eveneens raak: 5-0. Versteeg, Paolucci en Therauls verhoogden de winst tot 8-0. De derde periode was hierna nog slechts een formaliteit.

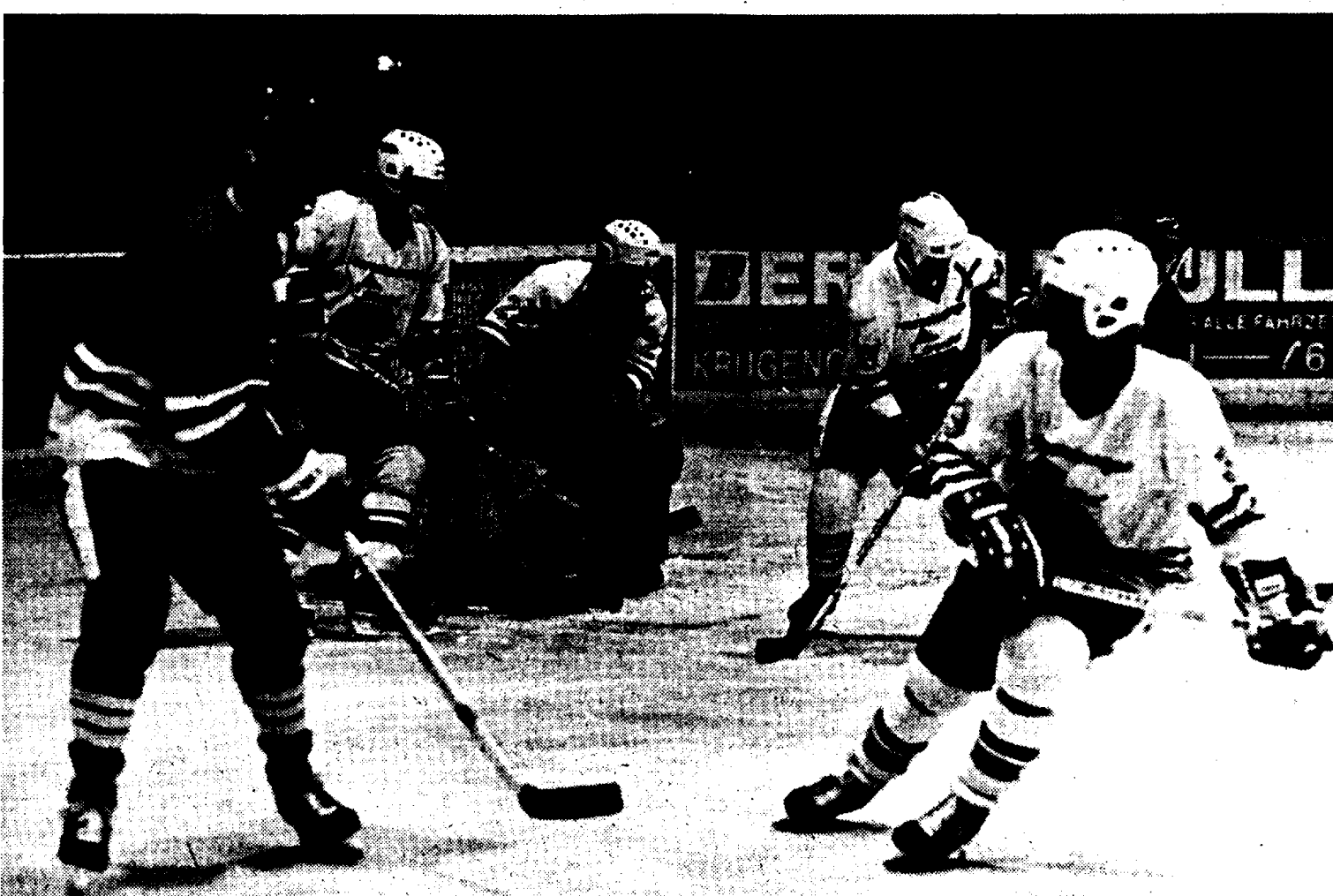
Eerst trof Therauls de roos. Vervolgens bepaalde Louwers de eindstand op 10-0. Assen droop af, de supporters van Smoke Eaters bouwden een feestje.

Geen spoor van Rini Peeters
Drama in rally van Djerba

TUNIS/OOSTERHOUT - Zonder hun vriend Rini Peeters zijn Kees van de Made en Ad van Meel vrijdag teruggekeerd uit Tunesië. De twee deelnemers aan de motorrally Djerba 500 hadden zondag na een dwaaltocht door de woestijn het geluk door het leger gevonden te worden. Rini Peeters (37), een van de acht Nederlandse motorcoureurs in het avontuur door dit tweeduizend kilometer van zand en rotsen, is daarentegen nog steeds spoorloos. Het ergste wordt gevreesd.

Wim Jonk neemt het doel van Telstar onder vuur.

Smoke Eaters in de aanval. Vier verdedigers van Assen moeten alle zeilen bijzetten om (weer) een doelpunt van de Geleense ploeg te voorkomen.

Foto: WIM KÜSTERS.

Jan Pubben op Schaesberg met lege handen

Ros Fandango te vroeg aan leiding

Van onze medewerker
SCHAESBERG - Niet Ros Fandango, maar Blank Bank ging op Schaesberg met de hoofdprijs naar huis. Daarmee bleek (tijdens de Cambridge-shire-ren) eens te meer, dat het gezegde „Hardlopers zijn doellopers" nog altijd van kracht is.

Als een raket was de Nederlandse kampioen Malcolm Riley met Ros Fandango uit de startblokken gekomen. Op weg naar de twaalf mijle die de winnaar zou mogen opstrijken, zo leek het.

Black Bank (John Smith), Dalot (Adrie de Vries) en Imperial Sky (gereden door de Belg Geslain) volgden en lieten de achterstand niet te groot worden. Na de laatste bocht was het afgelopen voor Ros Fandango. De 3-jarige hengst eindigde zelfs volledig buiten de pri-

zen. De uitslag vermeldde eerder genoemde trio - in genoemde volgorde - op de beste plaatsen. Vierde werd de Duitser Lutz Mader met Known Point. Dschuna van mevrouw Meijer uit Abdissenbos eindigde verdienstelijk als vijfde. Opvallend was het dat succes-trainer Jan Pubben uit Sevenum in deze belangrijke najaars-handicap geen steun verdiende.

Uitslagen:
Brigitte G-Prijs: 1. Babesia R (F. Stalman) km.tijd 1.22.1; 2. Brigitte G; 3. Brigitte R. Niet gestart: Boo Rapid en Brisco Helda.

Winn. 3,00; pl. 1,20, 1,10; kopp. 2,50; trio 32,80.
Zeb Neijenrode-Prijs: 1. Ziezo G (R. de Vries) km.tijd 1.22.0; 2. Zeb Neijenrode; 3. Zigzag Geluk. Winn. 18,00; pl. 6,80, 2,70, 2,80; kopp. 129,00; trio 1915,20.
Le Corridor-Prijs: 1. Comessa Sunrise (M. Watlow) 1.15.6; 2. Sea Wind; 3. Double Diamond. Niet gestart: Terra. Winn. 4,30; pl. 1,60, 1,70; kopp. 2,80; trio 43,90.
Zwaluw E-Prijs: 1. Yen R (maj. C. Reuten) km.tijd 1.21.4; 2. Zola Elk; 3. Ydigbo du Bois. Winn. 8,00; pl. 1,20, 1,00, 1,10; kopp. 5,60; trio 99,90.

Waldi Lebejos-Prijs: 1. Ann Marshall (J. van der Pijl) km.tijd 1.19.6; 2. Waldi Lebejos; 3. Ylme. Winn. 2,10; pl. 1,60, 8,00, 2,70; kopp. 59,40; trio 495,20.
Cambridge-shire: 1. Black Bank (J. Smith) 1.52.3; 2. Dalot; 3. Imperial Sky; 4. Known Point; 5. Dschuna. Winn. 3,30; pl. 1,60, 1,70, 2,00; kopp. 8,80; trio 115,30.

Yvo-Prijs: 1. Alme de Bloemerd (J. v.d. Pijl) km.tijd 1.21.6; 2. Zogan L; 3. Anka Sigero. Winn. 1,70; pl. 1,90, 4,80; kopp. 8,90; trio 31,70.
Zeester Umland-Prijs: 1. Yviena Odilia (J. Molders) km.tijd 1.20.8; 2. Zeester Umlandia; 3. Varsity Laren. Winn. 7,20; pl. 1,70, 1,30; kopp. 6,00; trio 44,20.

Romeo Hollandia-Prijs: 1. Velino Mayo (J. Jongen) km.tijd 1.16.9; 2. Romeo Hollandia; 3. Vancouver Cede. Winn. 3,30; pl. 1,40, 3,80; kopp. 14,50; trio 164,20.
De totalisatoromzet bedroeg f 215.533,-.

Alemania Aken faalt tegen Offenbach
Stuttgart schotvaardig

AKEN - In tegenstelling tot Alemannia Aken, dat gisteravond op eigen terrein door Kickers Offenbach werd gevoerd (0-2), kwam VfB Stuttgart een klasse hoger tot een forse overwinning. Ondanks de afwezigheid van zeven basisspelers, onder wie international-doelman Immel, de Uslandse aanvoerder Sigurvinsson en de gevaarlijke aanvaller Walter verstevigde de ploeg van trainer Arie Hana de positie in de Bundesliga. Het team won in Krefeld met 5-2 van Uerdingen.

Bij de rust stond het nog 1-1. Voor Stuttgart scoorden Peretto (13e en 88e minuut), Schütterlee (51e), Klinsmann (79e) en Mirwald (90e). Voor Uerdingen troffen Herget (33e) en Kirchhoff (53e) doel.

De twee andere wedstrijden in de hoogste klasse van de Duitse voetbalcompetitie eindigden gisteravond in een overwinning van 3-1

voor de thuisclub. Bochum was de gelukkigste tegen Leverkusen; Kaiserslautern was sterker dan Borussia Dortmund. Bochum, met de Nederlandse verdediger Rob Reekers in de basis, kwam op 3-0 door treffers van Nehl (twee) en Leifeld. Cha scoorde tien minuten na rust voor Leverkusen. Bij Kaiserslautern hadden Hartmann, Kohr en Emmerling succes, waarna Dortmund Wolf in eigen doel schoot.

Vijfduizend toeschouwers zagen op Tivoli reeds in de eerste minuut hoe Alemannia Aken op achterstand werd gezet. Haan trof voor Kickers Offenbach de roos. Toen in de 37ste minuut Richter van de bezoekende ploeg de rode kaart kreeg, dacht iedereen op de tribunes, dat Alemannia van het numerieke overwicht zou profiteren. Het tegendeel was waar. In de 87ste minuut liet Thomas 0-2 aantekenen!

Kwintet slaagt

SPA - Vijf Nederlandse biljarters zijn doorgedrongen tot de derde ronde van het Grand-Prixtoernooi in Spa. Het kwintet (met tussen haakjes de verliezende spelers) bestaat uit Joop de Wilde (Dumont), Henk Habraken (Van Arkel), Dick Jaspers (Stitsjinski), Aad Korevaar (Gieskens) en Ad Broeders (Aray). Daarentegen verloren Piet Vet en Herman Popeyus, respectievelijk van Jungfleisch (15-11, 15-8) en de Belg Spoormans (15-10, 15-8).

CAP D'AGDE - Martina Navratilova en Chris Evert steven bij het tennistoernooi van Cap d'Agde aan op een zoveelste finaleconfrontatie. Zij plaatsten zich vrijdag vrij gemakkelijk voor de halve finales.

VVV heeft op papier een makkelijk tegenstander getroffen. De Haarijse hoofdklasser EDO mag voor de Venlose eredivisieclub geen onneembaar obstakel zijn.

Die mening spreekt trainer Jan Reker uit. De oefenmeester van de Venlonaren is op zijn zachtst uitgedrukt geen fervente voorstander van bekerconfrontaties met amateurclubs. „De betaalde clubs hebben alles te verliezen als je wilt, klinkt dat normaal. Toch moeten we zorgen dat we niet tot die een of twee clubs behoren die door amateurs elk jaar worden uitgeschakeld."

Het VVV-team dat vanmiddag om 16.00 uur in Haarlem aan zal treden, maakt de stemming voor het bekerduel er alles behalve vrolijker op. „Het zit Roda JC natuurlijk ook niet mee. Wij kunnen maar niet in de slofste tegen de Sittardaren zijn come-back maakte, speelde donderdagavond in het tweede team van Roda en verreekte daarbij een lies. Hij kan daardoor in ieder geval zondag niet spelen."

Deze blessures en het niet kunnen beschikken over Suviy en Iwanir maakte de stemming voor het bekerduel er alles behalve vrolijker op. „Het zit Roda JC natuurlijk ook niet mee. Wij kunnen maar niet in de slofste tegen de Sittardaren zijn come-back maakte, speelde donderdagavond in het tweede team van Roda en verreekte daarbij een lies. Hij kan daardoor in ieder geval zondag niet spelen."

Volendam heeft zich al geplaatst voor de tweede ronde van het beker-toernooi. De ploeg won bij Telstar met 0-2. Wim Jonk en Duif scoorden.

Hoofdklasser uit Weert opgezaald met problemen

Risico voor Wilhelmina

Van onze medewerker WILLY WINGEN

WEERT/VENRAY - In het KNVB-bekertoernooi van de ere- en eerste divisieclubs maken ook twee Limburgse amateurclubs hun opwachting, namelijk Wilhelmina '08 uit Weert (twee jaar geleden al eens present) en Venray. Eredivisionist FC Den Bosch en het in de eerste divisie spelende Arnhemse Vitesse zijn de respectievelijke tegenstanders van de Midden- en Noordlimburgse hoofdklasser.

Voor Wilhelmina '08 heeft dit bekerduel echter ook schaduwzijden. De Bossche supporters staan niet erg gunstig te boek, vandaar dat dit volgens de KNVB een wedstrijd met een verhoogd risico is. Wilhelmina-woordvoerder Van de Vin: „Je wordt in eerste instantie ongerust van de die richtlijnen en je vraagt je dan af, of dit de beloning van je prestatie is. Maar in prima samenwerking met de

Weertse politie, zijn we toch tot een geslaagde oplossing gekomen. De FC Den Bosch-supporters staan apart en kunnen niet het veld op."

Verder vinden er op dit moment op en om het Wilhelmina-terrein enige werkzaamheden plaats. Van de Vin: „We zijn inderdaad met een renovatie bezig en vandaar, dat er nogal wat stenen en tegels liggen. Onze opdracht was om het hele terrein projectielvrij te maken. Wat binnen onze mogelijkheden lag, hebben we dan ook gedaan." Heel andere besognes heeft trainer Peter Munnecom. In de competitie presteert zijn ploeg niet al te best. Een gemiddelde van drie tegentreffers per duel illustreert dat overduidelijk. „Daarom kan dit de wedstrijd zijn, die voor een ommekeer in positieve zin kan zorgen, maar ik realiseer me ook dat het niet zo goed andersom kan zijn. We zullen zeker behoudend gaan spelen."

Venray dankt zijn deelname aan het feit, dat het afgelopen seizoen in het district Zuid II met de hoogste bekeerde ging strijken, waarna het jonge team van trainer Ruud Wouters van den Oudenweyer en passant het toernooi van de bekerwinnaars van alle districten won. Hierdoor mocht de ploeg zich met recht 'nationaal bekerkampioen' noemen.

Ruud Wouters van den Oudenweyer: „De competitie staat op het eerste plan en dat weten de spelers ook." Al speelt Vitesse dan betaald voetbal, angst voor een vroegtijdige eliminatie heeft de Venray-coach zeker niet. „Je vertrekt vanuit een onderdogpositie," legt hij uit, „en dan kun je altijd wel voor een verrassing zorgen. Ik heb Vitesse een keer zien spelen, maar dat was voor de Bert Jacobs er was. Wij hebben niets te verliezen en dus staan we er heel onbevengend tegenover."

Programma betaald voetbal

KNVB-beker

Telstar-Volendam (2200) 0-2

Vandaag 14.30 uur:
Lisselmeervogels-Willem II (19.00 uur)
DOVO-Twente
Quick Boys-Ajax
Rijnsburgse Boys-Fortuna Sittard
De Treffers-PSV (19.00 uur)
Genemuiden-RBC
Serooskerke-NEC
DOSK-Go Ahead Eagles
NSVV-RKC
Heerlandsdam-Groningen
Drachtster Boys-DS '79
Heldmond Sport-Excelsior
Ajax 2-Sparta
VVOG-Eindhoven
ACV-De Graafschap
De Valkevogels-Den Haag

Morgen 14.30 uur:
Rheden-Roda JC
Geldrop-Veendam
Achilles '29-PEC Zwolle
Emmen-Feyenoord
Wageningen-NAC
TOP-Utrecht
RCH-SVV
Wilhelmina '08-Den Bosch
EDO-VVV
Heracles-Heerenveen
ROHDA-Cambuur
Venray-Vitesse

Eredivisie

Morgen 14.30 uur Haarlem-AZ

PSV 9 9 0 0 18 40-9
Ajax 10 6 1 3 13 28-8
Feyenoord 10 5 3 2 13 23-17
PEC Zwolle 10 5 3 2 13 13-11
Fortuna Sittard 10 5 3 2 12 12-16
Sparta 10 4 3 3 11 18-11
Willem II 10 5 1 4 11 22-19
VVV 10 4 3 3 11 14-13
Roda JC 10 4 3 3 10 15-16
FC Utrecht 10 3 4 3 10 12-25
Haarlem 9 4 1 4 9 13-16
Den Bosch 10 3 3 4 9 15-22
Den Haag 9 3 2 4 8 18-17
FC Twente 10 2 5 3 7 18-24
Groningen 10 2 6 6 6 18-25
Volendam 10 1 4 5 6 12-27
AZ '67 9 1 3 5 5 18-18
DS '79 10 1 2 7 4 16-32

PSV eerste periodekampioen.

Bundesliga

Uerdingen-Stuttgart 2-1
Bochum-Leverkusen 2-1
Kaiserslautern-Dortmund 3-1

Vandaag 15.30 uur
Schalke-Homburg
Köln-Mönchengladbach
Frankfurt-Hamburg
Karlsruhe-Bayern München
Hannover-Mannheim
Werder Bremen-Nürnberg

Tweede Liga

Alemannia Aken-Offenbach 0-2

Belgie

Vandaag 20.00 uur r:
Beerschot-Kortrijk
Winterslag-Standaard Luik
AA Gent-Cercle Brugge
Beveren-Anderlecht
Lokeren-St. Truiden
Club Brugge-Charleroi
Club Luik-Mechelen
RWDM-Racing Jet

Morgen 15.00 uur: Waregem-An twerp

OEFENVOETBAL

Morgen 14.30 uur: Obbicht-Caesar

Dinsdag 19.00 uur: Vinkenslag-MVV

Pony's in Grensland-treffen

BEEK - Nadat de nationale springruiters twee weken in de manege van het ruitersportcentrum Beek de aandacht opeisten, gaat de interesse in het jaarlijkse Grensland-treffen nu uit naar de dressuursport. De deelnemers komen uit het hele land en ook uit de Duitse Bondsrepubliek.

Niet alleen bij de paarden is de belangstelling voor de dressuur enorm toegenomen. Sinds de gouden medaille op de Europese Kampioenschappen voor de Nederlandse ponydressuurreuquie in het Franse Saumur, is ook bij de jeugd dressuur wordt de succesvolle ploeg meegenomen in Beek gehuldigd. Het impliceert ook, dat alle leden van het gouden team van start zullen gaan, inclusief de winnaar van de individuele silvermedaille Pieter Jienkens, met zijn pony Fleur.

Van Limburgse zijde zullen Ferry Gordijn uit Weert, Pascal Werdens en Monique Claessens uit Beek en Europees Kampioenschapsteleermeester Rianne Vedder uit Oostsum in de zwaarste klasse aan de start verschijnen. Vanaf 9.00 uur (vandaag) en 10.00 uur (morgen) vinden de wedstrijd plaats. Gratis toegang. Hoofnummer is zondag 'twee streeks vier uur de finale in de Klasse D-zwaar.

(ADVERTENTIE)

ZWEMMEN

LEER HET IN EEN WEEK

PIETRE ZANDEN

R. Bovenhuis, 3. Bovenhuis, tel. 043-2929

Jimmy Calderwood en Danny Hoekman vechten in 'vakantieoord' voor hun laatste kans op topsport

Liefdevol omarmd door twee landtongen wordt de baai van Tréboul-Douarnenez aan de Franse Westkust beschermd tegen de nukken van de Atlantische Oceaan. Het aangenaam warme en kraakheldere zeewater kabbelt dromerig over de rotsjes en het fijne zand van La Plage des Sables-Blancs. De moderne trots van de Bretonse gemeenschap, waar zoals zo vaak in deze contreien de klok jaren schijnt te hebben stilgestaan, neemt in alle opzichten een vooraanstaande plaats in op het mooiste stukje strand. Omringd door een fraaie flora lijken de pompeuze witte gebouwen van het Centre de Cure Marine (vrij vertaald 'zeekuurcentrum') een fascinerende aantrekkingskracht uit te oefenen op de uitloper van de oceaan. In deze sprookjesachtige omgeving werken Jimmy Calderwood en Danny Hoekman aan

een klein medisch wonder. De twee Roda JC'ers vechten al maanden tegen de vaak fatale voetbalziekte: een ernstige knieblessure. De revalidatie in Kerkrade verliep zo tergend langzaam dat alom werd gevreesd voor de carrière van de beide professionals. Om af te rekenen met weinig bemoedigende geluiden als 'die voetballen nooit meer', besloten Calderwood en Hoekman zich zes weken terug te trekken in de fantastisch geoutilleerde 'Cure'. Het LIMBURGS DAGBLAD peilde enkele dagen de temperatuur bij de twee 'badgasten'. In het uitzonderlijk zachte klimaat blijken het grillige talent Hoekman en 'oldie' Calderwood uitstekend te gedijen. En het heimwee, de inspanningen, de verveling en de onzekerheid worden ruimschoots gecompenseerd door de ijzeren wil om de sceptici lik op stuk te geven.

Natuurlijk is het vreselijk moeilijk om zes weken van huis te zijn en door de geboorte van de kleine hennemaal. Ik heb wel iedere avond naar huis maar je mist toch maar moe's zes belangrijke weken van het opgroeien van je kind. Gelukkig heeft Sue er alle begrip voor, dat ik hier naartoe moest. Ik moet na de winterstop weer kunnen spelen, anders wordt het heel erg moeilijk", hamert Calderwood met zijn vuist op tafel.

Vanwege die enorme druk moet de bero af en toe een brok wegslikken als hij ziet hoe zijn geduld op de proef wordt gesteld. Terwijl Hoekman al te rug kijkt op een succesvolle reis, reikt Calderwood tijdens de therapie nog altijd in graden om koers te zetten naar een terugkeer aan het voetbalfront. "Ik mag eigenlijk niet klagen, want in enkele weken tijd heb ik toch twintig graden erbij gekregen. Ik kan mijn knie nu zo'n 115 graden buigen, maar de weg naar de noodzakelijke 140° a 150 graden is nog lang. De intensiteit waarmee je hier wordt behandeld is geweldig; dat krijg je thuis niet. Daarom heb ik er alle vrouwen in dat ik in die anderhalve maand hier veel meer progressie maak dan in al die maanden voorheen in Nederland. Als alles naar wens verloopt sta ik over een drietal maanden weer op het veld. Want in tegenstelling tot Danny heb ik het voordeel van de wettenschap dat mijn knie nog altijd stabiel is".

Het prettige vooruitzicht van de vorderingen in de 'Cure', neemt niet weg dat Calderwood tegen de drie weken dat hij het nog alleen in Tréboul-Douarnenez moet uitzingen opkijkt als een berg. Dagelijks om vijf uur als hij de deur van het imposante voormalige tot revalidatiecentrum met onder meer drie zwembaden verbouwd - hotel achter zich dichttrekt, slaat de verveling toe.

Danny Hoekman heeft die leegte kunnen opvullen doordat zijn Marianne is meegegaan naar het gelijksnamige land. "Zij eet samen met ons in de 'Cure' en de uren dat wij ons programma afwerken, besteedt zij aan het huishouden, wandelen, winkelen en zonnebaden. 's Avonds pakken wij vaker de auto en bezoeken wij naburige steden als Brest en Quimper. Hier in dit godverlaten nest is op dit cafeetje na echt helemaal niets te doen", ergert Danny Hoekman zich in het kleine maar allerandigst ingerichte Cafe Mercure, recht tegenover het Centre de Cure Marine. De Mercure is de stamkroeg van de twee voetballers geworden, omdat het etablissement een stukje amusement biedt waarvoor zij erg gevoelig zijn: een leef/zitkuil met een levensgroot videoscherm waarop diverse malen per week 'live' Franse competitie- en Europacupwedstrijden worden uitgezonden.

Een kolje naar de hand van met name de jongste van het duo: "Ik heb in de voorbije weken ook enkele thuiswedstrijden van Brest en Quimper gezien. Heerlijk dat Frans voetbal. Ik denk dat het me hier in land qua voetbal en maat best zou bevallen. Als ik fit ben en met Roda JC niet rond kan komen over het verlengen van mijn contract, zal ik me toch eens in Frankrijk oriënteren", meent Hoekman met een schalks lachje.

Jimmy Calderwood beluistert het allemaal met een zuur gezicht. "Danny heeft goed lachen, die gaat binnenkort naar huis. In de voorbije weken heb ik tenminste nog wat afleiding gehad dankzij Danny en Marianne. Maar als die weg zijn word ik hier gegarandeerd knettergek. Bovendien zit ik dan zonder vervoer, want ik ben met de trein gekomen". De stilte die daarop valt wordt gebroken doordat Hoekman het uitroest van het lachen. Waardoor Calderwood zich gedwongen ziet te verharren over hoe hij na veel omzwervingen vlak voor middernacht eindelijk dicht bij de haven van Douarnenez in zicht te hebben.

Tekst:
HUUB PAULISSEN

Foto's: **DRIES LINNSEN**

"Danny zou me in Quimper oppikken en ik dacht dat ik er was. Op het moment zag ik echter dat ik pas in Quimper zat (zo'n 100 kilometer voor Quimper, red.). Stond ik daar in het stikdonker. Gelukkig vond ik in het dorpje iemand die Engels sprak en die heeft me geholpen Danny op het station in Quimper te bellen, waarna hij me is komen ophalen. Alleen al van het vooruitzicht dat de thuisreis, honderd procent zeker, de laatste keer dat ik in de trein stap, waarschijnlijk twee weken in bestel neemt ga ik uit mijn bol. Ze hebben me hier al zo maf gekregen dat ik in de toren ben gaan spelen en van alle ellende Franse kranten ben gaan kopen. Kun je je dat voorstellen, een Schot die moet proberen de Franse taal te ontfutselen. Als mijn knie weer in orde is kunnen ze mij in het gekkenhuis opnemen".

Het verblijf van Calderwood en Hoekman mag dan in sommige facetten lijken op een aardige vakantie met zon, strand en wuifende palmen; wat goed is voor de blessures, is niet altijd even goed voor het gemoed. Zij realiseren zich echter dat de tijdelijke ontberingen in het nest vallen bij de vruchten, nu nog verborgen in de schoot van de toekomst, die zij ervan kunnen plukken. In het Centre de Cure Marine in de baai van Tréboul-Douarnenez vechten twee voetbalprofs voor misschien wel hun laatste kans op een toernooi langs de stadions. En daarom hebben zij bij elk offer dat wordt verlangd alleen Het Goede Doel voor ogen...

DOUARNENEZ - Een half jaar geleden knapte er iets in het leven van Jimmy Calderwood en Danny Hoekman. Op 12 maart greep de libero van Roda JC op de training na een duel om de bal met uitgerekend Danny Hoekman verschrikt naar zijn rechterknie. Afgescheurde mediale band, ingescheurde binnenmeniscus en gerekte voorste knieband, luidde de diagnose, die een flinke streep trok door de rekening van de 32-jarige transfervrije prof. "Ik kon wel huilen verdorven. Het was op de donderdag voor de wedstrijd tegen Den Bosch. Ik zou net mijn rentree maken nadat ik maanden uit de running was geweest met een slepende liesblessure", foetert Calderwood het ongeluk na.

Ruim een maand later, op 15 april, werd Danny Hoekman horizontaal van het veld gedragen tijdens de thuiswedstrijd tegen FC Utrecht. Een wilde aanslag van doelman Van Ede op de doorgebroken Roda JC'er werd gevolgd door een krakend geluid, dat tot op de tribunes hoorbaar was. Een verpulverde linkerknie (afgescheurde kruisbanden, gescheurde meniscus en kniebanden) betekende volgens velen de zoveelste voetbalinvalide. De beloftevolle linkerspits lapt deze negatieve geluiden echter aan zijn laars. "Ik ben geen moment gedacht, nu is het afgelopen. De positieve visie van de specialisten, dat is voor mij de graadmeter. Ik weet dat ik weer zal spelen, zoals ik ook weet dat ik nog enkele maanden geduld moet hebben".

Gekluisterd aan het ziekbed, lag het voor de hand dat het tweetal niet voor kwam in de ambitieuze plannen van de Kerkrade club. Terwijl Roda JC veelvuldig in de schijnwerpers stond als gevolg van de activiteiten op de transfermarkt, werkten de twee geblesseerden in de anonimiteit aan de lange lidensweg naar herstel. Een proces dat ondanks geslaagde operaties en voortreffelijke begeleiding in Kerkrade slechts moeizaam op gang kwam.

Met het verstrijken van de dagen, weken, maanden leek de hoop te vervliegen, totdat dr. Lisowski - die Calderwood en Hoekman onder het mes had - een interessante vondst deed. Lisowski stootte tijdens zijn vakantie aan de Franse Westkust op het 'Centre de Cure Marine' en was enkele dagen te gast in de in knie- en schouderletsel gespecialiseerde prive-kliniek. Hij was zo onder de indruk van de, veelal met behulp van natuurlijke ingrediënten, gehanteerde procedés dat hij zich, terug in Kerkrade, meteen sterk maakte voor een revalidatiestage van de beide broodvoetballers in Bretagne.

"Fantastisch gewoon wat Lisowski voor ons heeft gedaan. Hij is zelfs met de hele papierwinkel naar de verzekering gestapt en heeft weten te regelen dat de bepaald niet kinderachtige kosten van de behandeling (Calderwood en Hoekman zijn externe patiënten en daarvoor moet ongeveer 6000 gulden per persoon worden neergelegd, red.) worden vergoed. Het verblijf in een appartement moeten wij zelf betalen. Met de prijzen hier is dat niet goedkoop maar wij hebben dat er graag voor over. Het is een investering in onze sportieve toekomst".

De Roda JC'ers worden door de leiding van de Cure (maximale capaciteit 150 interne en 200 externe patiënten met 130 personeelsleden) op handen gedragen en zelfs de pers in Bretagne volgt het lot van het duo. Het zijn de eerste buitenlandse profsporters en de jonge, ambitieuze, chef-medicus dr. July ziet er hoogstpersoonlijk op toe dat de dure benen op hun waarde worden geschat. Niet in de laatste plaats omdat hij de kwaliteit van het centrum olmdragt over de landsgrenzen heen wil uitdragen.

Het meest bekende bouwwerk van Douarnenez is in de medische kringen in Frankrijk reeds uitgegroeid tot een instituut. Niet in de laatste plaats door dat bekende topsporters als tennisster Henri Leconte, wielrenner Ronan Penzec, (ex-)voetbalinternational als Bertrand-Demanès, Onnis en Bijolat, Franse basketbaltoppers en ballerinas van naam de Cure met succes doorliepen.

Het visitekaartje van het revalidatiecentrum vermeldt een optimale bundeling van natuurlijke krachten, ultra-moderne apparatuur, know-how en intensiteit van de behandeling. Door de beschutte ligging heerst in de baai het hele jaar door een uitzon-

derlijk zacht en zonnig klimaat, zoals de groei van mimosa's zelfs in de wintermaanden aangeeft. Het microklimaat dat Tréboul-Douarnenez te danken heeft aan de geografische bescherming, vormt een uitstekende stimulans voor de genezing van de beschadigde organen.

Als dr. Jean-Louis July zijn medische stokpaardje berijdt duikt steeds de magische werking van het zeewater op. Het water van de oceaan neemt in stroming af naarmate het verder langs 'La Pointe de Finistère' wordt gevoerd en komt tot rust in de baai voor de deuren van de kliniek. Dit zoutwater bevat de vitale elementen van de zogenaamde Thalassotherapie. En in dit zilte nat schuilt ook de kracht van de Cure de Marine.

"Wij pompen het zoutwater rechtstreeks vanuit de baai in de kliniek en dat vormt een belangrijk onderdeel van onze therapie. In zoutwater kun je je veel makkelijker bewegen en daardoor winnen wij veel tijd met de behandeling. Natuurlijk houden wij daarbij de toestand van de huid, jodium- en calciumgehalte enzovoorts nauwkeurig in de gaten. Onze Franse patiënten komen rechtstreeks van de operatietafel en wij kunnen direct met de behandeling beginnen. Wij moeten ons daarbij zelf de nodige zelfbeheersing opleggen, omdat te snel ook weer niet goed is".

De woorden van July worden onderstreept door diverse patiënten die door het krachthoek strompelen terwijl de hechtelingen nog uit de vaak griezellig aandoende snijwonden steken. "Wij hadden Denis en James graag eerder hier gehad. Maar de operaties zijn uitstekend uitgevoerd en die twee kunnen ongetwijfeld met voetballen weer hun brood verdienen".

"Zie je wel", roept 'Denis' Hoekman verrukt uit. "Dat is nou het verschil met de typische Hollandse zwartkijkmentaliteit. Toen wij hier kwamen hebben de Fransen hartelijk gelachen om de reacties als zouden wij niet meer aan de bak komen".

Hoekman zelf heeft in de voorbije weken alle reden tot lachen gehad. Hij vertrok, vergezeld van vriendin

Marianne, als eerste naar Frankrijk en heeft dit weekende zijn 'zeswekdienst' erop zitten. De Roda JC'er, die tijdens zijn verblijf in Douarnenez zijn 24e verjaardag vierde, maakte een progressie waarvan hij bij voorbaat alleen maar kon dromen. Als hij zich met een groepje onder leiding van een fysiotherapeute op het buitengebied stort, klimt hij als de beste over de rotspartijen, legt op het strand met schijnbewegingen zijn fictieve tegenstanders in de luren en leeft zich na een vermoeiende dag alweer uit op zijn passie door met een licht balletje tegen een muur te trappen.

"Ik heb het gevoel dat ik in die zes weken alles heb bereikt. In Kerkrade wer-

den wij ook hartstikke goed behandeld door Jan Geurden, maar dat kon niet vaker dan één, hooguit twee uur per dag. Daardoor schoot het niet op. Hier worden wij acht uur per dag onder handen genomen, vier uur 's morgens en vier uur 's middags. Ik ben daardoor zo snel vooruit gegaan dat ik voor lig op alle schema's. Ik heb nu weer de maximale buiging en strekking in de linkerknie. In het begin kampte ik hier zelfs nog met veel last aan mijn voet. Door dat ik zolang in het gips heb gelopen bleek ik calciumverlies in het been te hebben. Maar ook dat is inmiddels verholpen".

Is de knieblessure van Danny Hoekman uit puur medisch oogpunt veel gecompliceerder, door de maanden

● *Even relaxen op een rotspartij in de schitterende baai van Tréboul-Douarnenez.*

heen is het Jimmy Calderwood die in een steeds moeilijker parket recht is gekomen. In het Centre de Cure Marine waar hij er inmiddels drie van de zes weken op heeft zitten staat de sympathieke Schot te boek als 'clown Calderwood'. Achter deze geinige facade echter schuilt een voetballer op leeftijd die overzaaid is met twijfels betreffende zijn sportieve toekomst: "Ik beschouw de 'Cure' als mijn laatste kans. Wel tien keer per dag vraag ik me af: kan ik weer voetballen?"

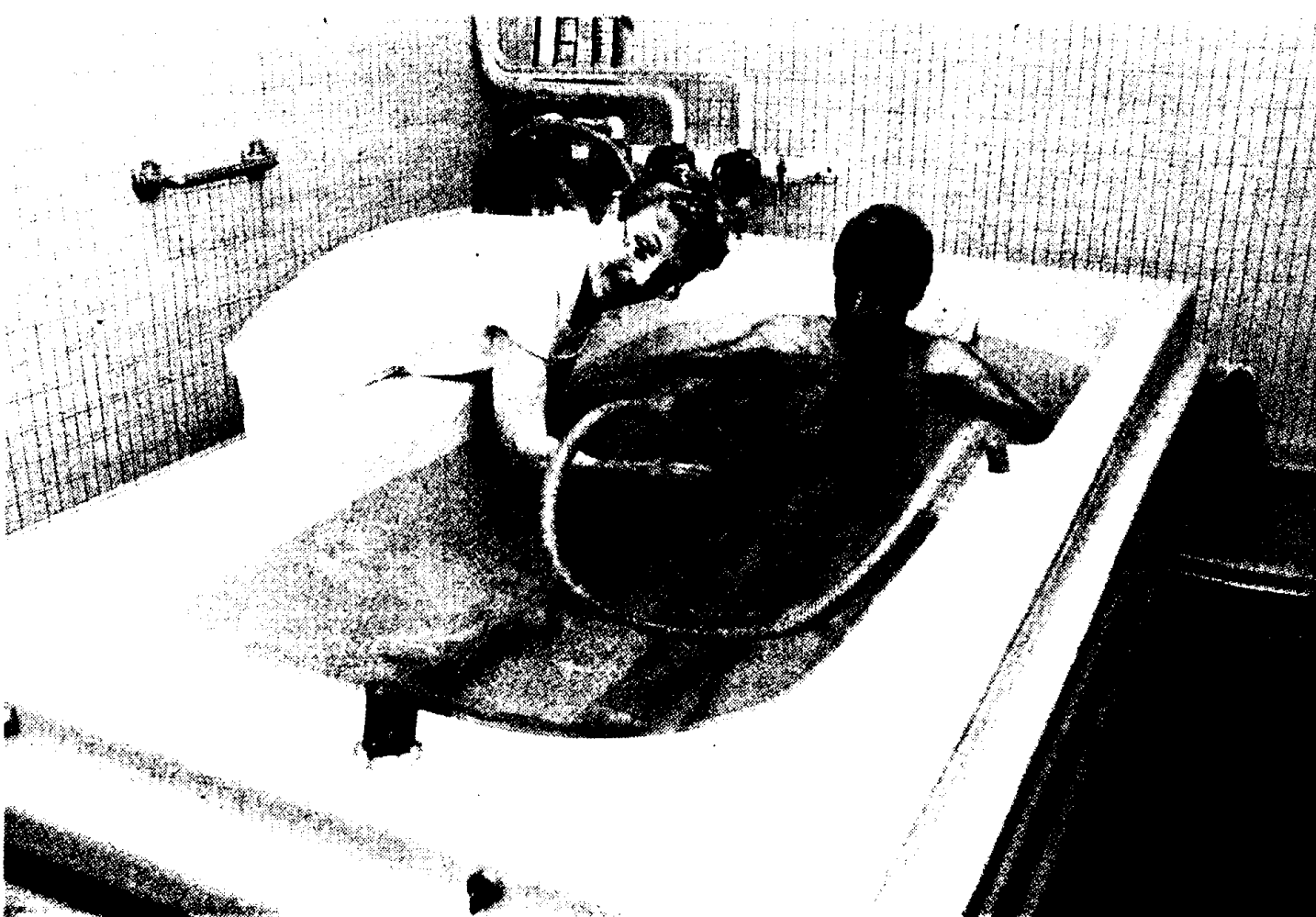
Een situatie die naast de onwillige knie

alles te maken heeft met de maatschappelijke situatie van de 32-jarige vader van vier kinderen. Hij wordt nog wel in één adem genoemd met Roda JC, maar hij heeft geen contract meer met de Kerkrade club en kan als transfervrije man zo elders aan de slag. "Ik wil nog één keer een financiële slag slaan. Daar heb ik vorig jaar voor gekozen toen ik één seizoen kon rekenen, maar ik wilde de gok wagen zeker na die toestanden met de belasting als gevolg van de FIOD-affaire bij Roda".

"Nu zegt natuurlijk iedereen dat ik toch beter voor de zekerheid van drie seizoenen had kunnen kiezen. Zeker, deze blessure is een flinke streep door de rekening, maar nog altijd heb ik geen spijt van mijn beslissing. Ik moet iedere maand dat het herstel langer duurt raak ik verder uit de picture en wordt het moeilijker om een goed contract af te dwingen. Ik denk niet dat ik nog ooit voor Roda speel. De club vindt mij niet goed genoeg, valt dus af. Wel kan ik in Kerkrade meetraineren om me op mijn come-back voor te bereiden. Ook heeft Rob Baan al diverse malen benaderd voor het scouten van spelers en het begeleiden van de jeugd. Maar daar trek ik nog niet aan".

"Eigenlijk heb ik de beste periode om elders aan de slag te gaan al gemist. De maanden augustus en september waren ideaal om weer aan de bak te komen. Ik heb in die tijd meerdere makelaars aan de lijn gehad, want als het in de beginperiode slecht gaat raken clubs en trainers in paniek. Inclusief Rob Baan...". lacht Calderwood betekenisvol. "Ik kon zo in België bij een paar clubs beginnen en mijn oude club Birmingham City wil me graag terughebben. Maar steeds weer, dammed, moest ik bedanken vanwege die shit-knie".

Hoezeer Jimmy Calderwood het water tot de lippen was gestegen, blijkt uit het feit dat hij naar Douarnenez afreisde kort nadat echtgenote Sue was bevallen van het vierde Calderwoodje. "Ik had gewoon geen keus.

● Jimmy Calderwood badend in weelde! Het speciale zeewater in een belangrijk onderdeel van de therapie.

limburgs dagblad

Oktober: W I J N M A A N D

Er is een tijd geweest dat Limburg een niet onbelangrijk producent en handelsgebied van wijn was. Namen als *Wijngracht, Winselerhof, de Wiegert en Wingerdweg* herinneren eraan. Het lijkt erop dat die tijden weer terugkeren. Niet dat de hellingen in Limburg massaal in wijngaarden zullen gaan veranderen. Wel dat de Limburger steeds vaker aan een glas wijn de voorkeur geeft boven een ander drankje. De kwaliteit van de wijn is, blijkens het bedrag dat er de

laatste jaren aan besteed werd, beter geworden. Steeds gemakkelijker wordt een wat duurdere, vaak betere wijn genomen om tong en gehemelte te strelen en de smaakpapillen te verwennen.

Wijn wint aan populariteit. Dat blijkt uit de talloze wijnclubs, wijnproeverijen, wijnreizen en wijnfeesten, die in of vanuit Limburg worden gehouden. Oktober is de wijnmaand. Vandaar deze bijlage vandaag in het Limburgs Dagblad.

● Château Cos d'Estournel op de hoogste heuvel van St.-Estèphe in de Haut-Médoc.

Oktober wordt niet voor niets de wijnmaand genoemd. Rond deze tijd zijn op het noordelijk halfrond tussen de 30e en 50e breedtegraad miljoenen in de weer met het plukken van druiven of hebben dat karwei net achter de rug. Op veel plaatsen ligt het druivesap al in de gistkuipen of in de vaten. Het harmonisch spel van bodem, klimaat, druiven en wijnbouwer beleeft zijn hoogtepunt.

Hoe zal de oogst 1987 straks de geschiedenis ingaan? De koele en te natte zomer in Europa heeft de vruchtafzetting en de bloei van de druiven geen goed gedaan. In de meeste wijngebieden zal daardoor de opbrengst per hectare beduidend achterblijven. De schattingen liggen voorlopig tussen 20 en 50%. Dat zegt echter niets over de kwaliteit van de wijn. Uit het recente verleden is vaker gebleken dat juist kleine oogsten kwalitatief goede wijnen opleveren.

Belangrijk is het juiste moment van oogsten. In die laatste weken voor de pluk kan nog veel goed worden gemaakt als de zon maar wil schijnen en regen

uitblijft. Indien het suikergehalte in de druif onder de maat is wordt de oogst zo lang mogelijk uitgesteld, maar dan moet het wel goed weer blijven. (Bij het gisten wordt suiker in alcohol omgezet en die bepaalt mede de kwaliteit van de wijn). Wie fout gokt, produceert uiteindelijk een slappe en/of zure wijn. Voor de grote châteaux is het tegenwoordig nauwelijks een gok. Zij kunnen in het laboratorium dagelijks het suikergehalte in de druif laten vaststellen. Bovendien beschikken zij over uitstekende meteorologische gegevens uit het verleden en worden maximaal ingelicht over het weerbeeld van de nog komende dagen.

Kortom: Pas in 1988 en soms zelfs nog later kan iets zinnigs over de kwaliteit van de oogst van dit jaar worden gezegd. Alle uitspraken nu en eerder gedaan zijn prietpraat.

Consumptie

De wijnconsumptie (inclusief sherry) in ons land is in 1986 met 1 liter per hoofd van de bevolking gedaald. De import verminderde met 12 miljoen hec-

toliter. We drinken nu jaarlijks gemiddeld 14 liter. Het is de eerste keer dat de wijnconsumptie in ons land is teruggelopen. Dat heeft vooral te maken met het Oostenrijkse wijnschandaal dat de import van de witte Duitse wijnen heeft geschaad. Ook de Italiaanse en Spaanse wijnen vonden minder af trek. Bijna de helft van de geïmporteerde wijnen komt uit Frankrijk. De invoer uit dat land bleef vrijwel constant.

Belangen

Als niet-wijnproducerend land realiseren wij ons nauwelijks welke belangen er in de wijnwereld op het spel staan. Op deze aardbol zijn in 45 landen 100.000 km² met wijnstokken beplant (De totale oppervlakte van Nederland inclusief rivieren en binnenwateren is 41.000 km²!). Deze landen produceren gezamenlijk meer dan 350 miljoen hectoliter wijn. Ongeveer 35 miljoen mensen verdienen er een goede dagelijkse boterham aan.

Ruim de helft van deze productie, 180 miljoen hectoliter, komt uit de zuidelijke EG-landen. Italië is

met gemiddeld 70 miljoen hectoliter de grootste producent. Frankrijk volgt met plm. 60 miljoen hectoliter. Derde is Spanje met ca. 40 miljoen hectoliter. Portugal bezet de vierde plaats met ongeveer 10 miljoen hectoliter. In deze landen zit een fles wijn in het dagelijks levensmiddelenpakket. Kunt U zich nu ook voorstellen dat de problemen bij de toetreding van Spanje en Portugal tot de EG zich toespitsen op de wijnen?

Wijn is bijna zo oud als de mensheid. De Grieken introduceerden de stokken in Europa al ver voor Christus. De Romeinen zorgden voor een verspreiding over heel Europa zodat wij er nu allemaal van kunnen genieten. In dit computertijdperk kan een goed glas wijn voor velen een rustpunt in de jachtige samenleving betekenen. In de zuidelijke landen is men van mening dat wijndrinkers gelukkige mensen zijn. Alexis Lichine, een van de grote promotoren van de Franse wijnen in Amerika, omschreef het als volgt: „Wijn scherpt de geest, vergroot het aanpassingsvermogen en geeft zelfvertrouwen.”

J.J.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

tempo-team uitzendbureau

BENT U EEN GOEDE TYPIST(E)?

Zoekt u werk? Volg dan nu een

cursus tekstverwerking

Een uitzendrecht met specialisatie tekstverwerking hoeft niet om werk ver-
logen te zijn.

Wij leiden u in onze vestiging te
HEERLEN op tot een geroutineerd
tekstverwerker(star).

Wij vragen:

- middelbare opleiding, eventueel
aangevuld met een administratieve
opleiding of ervaring;
- 180 aanlagen per minuut met laag
fouten percentage;
- een goede beheersing van de Neder-
landse taal;
- zelfstandig kunnen werken;
- flexibel t.w.f. beschikbaar.

Wij bieden:

- grote kans op een baan;
- individueel gericht opleiden;
- salaris volgens tarief;
- korte cursusduur;
- lang contact met een flexibele
bestedingsafdeling.

WIJ WETEN WAT WIJ WENEN IS!

Bezit u een grote persoonlijke
vermogen en bent u bereid tot het maken
van huiswerk, dan stellen wij u voor dat u
contact opneemt met onze instructrice
Annette Richter, tel. 045-718332. U
kunt natuurlijk ook tijdens kantooruren
langskomen op onze vestiging!

Op de kopie: A. Kerkstra, Heerlen

automatic holland

Automatic Holland is één van
Nederlands grootste ondernemingen op
het gebied van automaten en auto-
matenprodukten. Wij installeren, onder-
houden en bevoorraden onder meer
verkoopautomaten (voor warme en
koude dranken, snacks, versnaperingen
en sigaretten), magnetron-ovens, koffie-
zetsystemen, geldwisselautomaten en
betaalkaartsystemen.

Onze service-afdeling komt voor het rayon
Heerlen en omgeving graag in contact met een:

service- monteur (m/v)

Uw functie:

U bezoekt geheel zelfstandig onze klanten om de
automaten te controleren op de juiste werking en
eventuele storingen te verhelpen. U opereert vanuit
uw woonplaats onder regelmatig contact met ons
hoofdkantoor in Dordrecht.

Uw profiel:

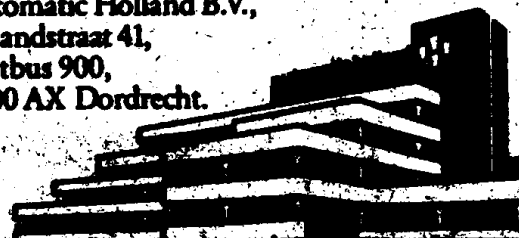
U combineert een opleiding op MTS-niveau met
enkele jaren ervaring in een soortgelijke functie.
Omdat wij ook elektronisch gestuurde automaten
leveren is kennis van elektronica gewenst.
Verder bent u commercieel ingesteld en heeft u een
finke dosis verantwoordelijkheidsgevoel.
Uw leeftijd: tot 27 jaar.

Onze arbeidsvoorwaarden

Een goed salaris, 8,5% vakantietoelage, kerst-
gratificatie, 24 vakantiedagen en een service-auto,
die ook privé gebruikt kan worden.

Geïnteresseerd?

Voor meer informatie of uw sollicitatie neemt u
contact op met de heer J. Vlasblom, tel. 078-52 99 11.
U kunt ook schriftelijk reageren.
Automatic Holland B.V.,
Calandstraat 41,
Postbus 900,
3300 AX Dordrecht.

gemeente eindhoven

Bij de dienst Nutsbedrijven kan op de afdeling metingen en communicatie
worden geplaatst een:

MEET- EN REGELTECHNICUS*

Taak:

- het vervaardigen, samenbouwen en installeren van meetapparatuur en
alarmeringen;
- het vervaardigen, samenbouwen en installeren van regelapparatuur;
- het preventief en curatief onderhoud aan meet- en regelapparatuur;
- de controle van nieuwe apparatuur en meetinstrumenten;
- het verlenen van allerlei assistentie-werkzaamheden.

Functie-eisen:

- LTS-electrotechniek, C-niveau of T-stroom;
- het diploma Meet- en Regelinstrumentatie-monteur Bemetel danwel een
opleiding op gelijkwaardig niveau;
- bereidheid tot het volgen van de noodzakelijke cursussen.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Medewerk(st)ers van de afdeling zullen bij de selectieprocedure worden
betrokken.

Salaris:

Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot en met f 2.960,- bruto
per maand. Uitsluitende salarisdring van f 3.271,- bruto per maand behoort
tot de mogelijkheden.

* Het beleid van de gemeente Eindhoven is er op gericht te steunen meer
vrouwen en mensen van etnische minderheden in dienst te nemen.
Daarom worden zij met name uitgenodigd te solliciteren.

Sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van deze oproep te richten
aan het hoofd van de afdeling Personeelszaken en Organisatie
Nutsbedrijven, Postbus 2008, 5500 CA Eindhoven, onder vermelding van
vacature nr. 7283 (in de rechter bovenhoek van de brief).

Binnen 4 weken na de sluiting van de inzendingstermijn kunnen de sollicitanten
nader bericht verwachten.

CONSULTATIEBUREAU

VOOR ALKOHOL

EN ANDERE DRUGS IN LIMBURG

Het Consultatiebureau heeft tot taak, specifiek op het terrein van
alkohol en andere drugs:

- hulp te bieden (in de meest ruime zin) aan mensen die daardoor
in moeilijkheden zijn geraakt of dreigen te raken;
- consultatie-activiteiten te ontplooiën;
- preventie-activiteiten uit te voeren.

Aan deze taken wordt gestalte gegeven door een vijftal regionale
teams, een team t.b.v. kulturele minderheden en een preventie-
afdeling.

Voor het team Maastricht/Mergelland zoeken wij een

veldwerker - m/v voor 38 uur per week

Voor deze vakature gelden de volgende taken en eisen:

Taken:

- het opsporen van en contact leggen met gebruikers van drugs in
hun eigen omgeving, alsmede het signaleren van knelpunten in
eefsituaties;
- het mede uitvoeren van consultatie- en preventie-activiteiten, in
bijzonder die onderdelen welke gericht zijn op hoog riskogroep;
- ambulante laagdrempelige hulpverlening aan verslaafden m.n. in
acute problemsituaties;
- het mede opzetten en uitvoeren van laagdrempelige activiteiten
in groepverband voor de doelgroep;
- het signaleren van ontwikkelingen m.b.t. middelen, gebruiks-
wijzen en riskogroepen;
- bijdragen tot drempelverlaging/verbetering toegankelijkheid van
zowel algemene als kulturele voorzieningen.

Eisen:

- diploma HBO-maatschappelijk werk of -kultureel werk of een
relevante andere opleiding;
- in staat om zowel zelfstandig als in teamverband te werken;
- bereidheid om in onregelmatige diensten te werken;
- bij voorkeur ervaring in de hulpverlening;
- bij voorkeur de leeftijd tussen 25 en 30 jaar.

Arbeidsvoorwaarden:

- rechtspositie volgens het Rechtspositiereglement voor
medewerkers van C.A.D.'s en F.Z.A.;
- opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds;
- salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring.

De sollicitatiecode van het C.A.D.-Limburg is van toepassing.

Inlichtingen over de vakature kunnen worden ingewonnen bij
dhr. W. Meulders, coördinator van het team Maastricht/Mergelland
onder nummer 043 - 254 081.

Schriftelijke sollicitaties vóór 24 oktober a.s. richten aan de directie
het C.A.D.-Limburg, Stationsstraat 23, 6221 BN Maastricht.

Scholengemeenschap „De Ravensberg”

voor MAVO en LBO

Roevoetsstraat 1a,
Valkenburg aan de Geul

vraagt:

TYPIST (m/v)

Circa 25 klokuren/week
Diploma-eisen minimaal: MAVO en
machineschrijven

Een vaste aanstelling kan, na een
proeftijd in tijdelijke dienst, in het
voorzicht worden gesteld.
Indienstreding zo spoedig mogelijk.
Functieniveau: 2

Sollicitaties binnen 8 dagen na heden te
richten aan het bestuur van de stichting
Katholiek Voortgezet Onderwijs
Valkenburg-Houthem en omstreken,
Roevoetsstraat 1a, 6301 XV Valkenburg.

Voor reorganisatie in de regio
Heerlen zoeken wij ter
versterking van ons
huidige team:

MANAGER (m/v)

Vereisten:

- minimaal IATA/KLM 2 niveau
- SEPR
vakbekwaamheidsdiploma
- bewezen leidinggevende
capaciteiten
- 3 jaar ervaring
in soortgelijke functie
- vlotend, Nederlands, Engels
en Duits in woord en geschrift

Sollicitaties,
uitsluitend schriftelijk, aan:
Directie Holland Overseas Travel
Nieuwe Uitleg 21
2514 BR Den Haag
t.a.v. mevr. M. Schogt

Uitdaging aan automatiseringsdeskundigen

Begin 1987 werd bij het Algemeen burgerlijk pensioenfonds een ingrijpende interne reorganisatie plaats te nemen. De structuur en de manier van werken doelmatiger te maken. Het doel is de client beter van dienst te kunnen zijn. Het ABP tekent thans zes bedrijfsverenigingen, te weten Pensioenen, Arbeidsongeschiktheidsverzekering, Externe Administraties, Levens en Effecten, Onroerend Goed en Abp-Hypotheek. Bij de uitvoering van deze taken kunnen deze bedrijfsverenigingen gebruik maken van de diensten van Computa Services. Deze dienst heeft als doel de "achtergrond" van het bedrijf en verlicht op deze wijze de werkzaamheden voor de ABP-afdeling. Een belangrijk onderdeel van Computa Services vormt het Rekencentrum. Het beschikt o.a. over twee grote IBM systemen, een 3084 en een 3090, onder besturing van o.a. MVS, RJE, CICS, TSO, VS, etc. Het rekencentrum heeft plm. 700 terminals on line gekoppeld.

Een van Nederlands grootste rekencentra zoekt leiders op zijn nieuwe koers.

Voor goede automatiseringsdeskundigen is "the sky the limit". De bladen staan elke week vol aantrekkelijke functies met dito salarissen. Want goede banen zijn nog talrijker dan goede mensen. Toch denken wij dat we een uitdagende propositie kunnen doen aan deze talenten. Aan ervaren automatiseringsdeskundigen op academisch, HBO en SPD nivo. Met management-kwaliteiten en een zakelijke, klantgerichte instelling. Met persoonlijke ambities én met teamgeest. Want als team gaan zij het nieuwe, dynamische en bedrijfsmatige beleid van het ABP Rekencentrum gestalte geven.

De volgende functies wachten op invulling:

- hoofd technische ondersteuning
- hoofd administratie en organisatie
- hoofd advies en research
- medewerker advies en research
- hoofd klantenservice

Wij vinden het vanzelfsprekend dat mensen met de door ons gezochte kwaliteiten pas na een zorgvuldige afweging op deze uitdaging in zullen gaan. Eerst zullen wij elkaars wensen en mogelijkheden ter dege moeten leren kennen. Wij hebben met deze advertentie de eerste stap gezet. De volgende is aan U. Bel de heer H. Caris, hoofd Rekencentrum (045-798045) of de heer J. Willems, personeelsadviseur (045-792217). Zij geven U telefonisch en/of schriftelijk alle informatie die u wenselijk acht en arrangeren, in alle discretie, een oriënterend gesprek. De vacatures staan voor mannen en vrouwen open.

'n wereld aan mogelijkheden

VAN SLOUN MEUBELEN

SITTARD • GELEEN • VALKENBURG

Van Sloun Meubelen met vestigingen in Sittard, Geleen en Valkenburg is in 25 jaar uitge-
groeid tot één van de grootste en meest toonaangevende meubelbedrijven van Limburg.
Van Sloun Meubelen heeft alle grote merken in huis en is thans de grootste HULSTA dealer
van Nederland.

Voor de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland zijn wij onlangs gestart met een
speciale HULSTA-project-afdeling speciaal voor kantoren, banken, instellingen en het thuis-
bureau e.d. en i.v.m. de grote vraag naar onze kwaliteitsproducten zijn wij op zoek naar een
ervaren:

meubelbezorger stoffeerder

Wij moet over een ruime ervaring beschikken, in het bezit van groot rijbewijs en goede
ontgangsvormen bezitten.

Tevens zijn wij op zoek naar een HALFWAS

meubelmaker

met enige ervaring in het maken van kwaliteitsmeubelen.

Geïnteresseerden kunnen schriftelijk of telefonisch reageren t.a.v.
mevr. Leijens of dhr. Beelen, Industriestraat 23, Sittard, tel. 04499-10600.

Na het geruchtmakende schandaal twee jaren geleden....

OOSTENRIJKSE WIJN

druppelt langzaam terug

GUMPOLDSKIRCHEN/WENEN - Tweehonderdacht jaren oud is de antiquarische wijnpers in de tuin van Bruckberger beim Brunnen. Midden in het lieve, stokoude wijndorp Gumpoldskirchen. De wijnpers staat er, in al haar imposante ouderdom, als een bewaker van rechtzinnigheid; van zuiverheid van echte, edele Gumpoldskirchner. Zoals daar al eeuwen lang onder meer zijn, de krachtige Zierfandler en de fijne Rotgipfler.

Onvolprezen Oostenrijkse wijnen. Nauwelijks beroerd door een twee jaren geleden exploderend schandaal dat het oude wijndorp Oostenrijk in één klap devalueren leek tot een boordevol „vat“ van gewetenloze bedriegers en bedenkelijk bocht. „Dat schandaal was voor iedere eerlijke wijnmaker een vreselijke klap onder de gordel. Die Weinpantser waren misdadigers. De ontdekking van hun malafide praktijken leidde tegelijkertijd een grondige zuivering in. De knoeiers zijn er niet meer. Niemand die hier beim Wein vertoelt, spreekt nog over het schandaal. Niemand ook is weggebleven, zelfs niet in de tijd dat de jacht op de vervalers nog de volop woedde. Het vertrouwen in onze wijnen bleef onaangestast.“ Hansi, vrouwelijk gezicht in het driehonderdjarige wijnhuis Bruckberger – keek met een lichte, trotse glimlach terug op de trouw van haar vrienden, klanten en gasten.

Twee dagen later. In het zuidelijk Gumpoldskirchen gelegen Burgenland.

Streek van fruitige en karaktervolle Welschriesling, Grüne Veltliner, en Blaufränkische-wijnen. Wolfgang Lukas, hoofd van het nationale Weinmarketing Gesellschaft, stelde voor een groepje journalisten niet zonder voldoening vast dat in het Burgenland alleen al in het eerste halfjaar '87 de export verveleken met dezelfde periode '86 met bijna tien procent ofwel met circa vierhonderdduizend liter gestegen was. Herstelt Oostenrijk zich dan van het spectaculaire schandaal? Héél langzaam. Het herstel gaat gepaard met voorzichtigheid, met behoedzame opbouw van een nieuw geloof, een nieuw vertrouwen in wijnen die vóór in het buitenland vrijwel alle betrouwbaarheid verloren hadden. „Wir müssen vom Billig-Preis-Wein wegkommen“, riep Agrar-Landesrat Paul Rittstetter die dag in het Burgenland uit. Helemaal ongelijk had hij niet. Want, al is wijnvervalsing bijna net zo oud als de wijnbouw zelf, feit is dat het allerlaaste (?) Oostenrijkse wijnschandaal wortel schoot in een zee van goedkope, vaak

● Druivenoogst in de schaduw van een molen. Beeld uit het wijnbouwgebied van Retz, streek van de Grüne Veltliner.

versneden wijnen waarmee massaconsumptie op onverantwoorde wijze opgeklopt werd. Met als enig etiket „Valse wijn voor stinkend geld“.

Antivries

De ontdekking van het schandaal, de algemene en vaak ook sensationele bekendheid die er aan verleend werd, deed en doet nog veel pijn. Terwijl in juli '85 de consternatie als huizenhoge golven omhoog schoot, terwijl men toen al overal struikelde over zwarte lijsten, invallen, onderzoeken en de ene fraude na de andere, stak in Burgenland Landeshauptman Theodor Kery zijn hoofd (nog) in het zand. „Er zijn enkele vervalers maar er is geen sprake van een schandaal“. Nu sprak de goede man namens wijnboeren en

NIET namens wijnhandelaren. En juist in deze laatste categorie scholen de fraudeurs, de misdadigers. Niet veel later besefte ook Kery dat er wel degelijk sprake was van een schandaal. En van een verwoest imago. Oostenrijk, wijnland? Daar geloofde in die dagen (ten onrechte, overigens) toch bijna niemand vol van antivries-wijn. Het West-Duits massa-blad Bild dreef er zelfs de spot mee. *Frostschutz hin, Frostschutz her. Trink Wein, du frierst nicht mehr...*

Intussen vreesden vele gouderlijke, voornamelijk kleine tot middelgrote wijnboeren (in totaal zijn er ongeveer 52.000 Oostenrijkse wijnbouwers) tankenknarsend om hun bestaan. „Verpletterd“ als zij waren door de giftige praktijken van een handjevol handela-

ren, van alleen op geldelijk gewin jagende maffiosi.

Spoor

Het zoeken van inferieure wijnen met diethyleenglycol, de brede mazen van een verouderde (Oostenrijkse) wijnwet, de vaak buitenlandse botteling (het merendeel van in tankwagens geëxporteerde goedkope Oostenrijkse wijn was voor de West-Duitse markt bestemd en werd er aangepast aan *Deutschen Geschmack*: („lieb und süsslich“), de blinde kooplust van door snorkende promotion-slogans verleide mensen die gretig ingingen op aanbiedingen van een fles predikaatswijn voor – pak wég – drie gulden terwijl ze toch weten moesten dat dit eenvoudig niet kon, zie daar enkele pijlers waarop de Grote Zwendel rustte. De affaire van de *Glykolperlen*, liet een lang en breed spoor na van ontslagen, faillissementen, schadelclaims, arrestaties (ongeveer 70), gevangenisstraffen van enkele maanden tot tien jaren (!) en zelfmoorden (2). Circa dertig miljoen liter vergiftigde wijn, het *antivries-spul*, werd in beslag genomen en later „verwerkt“ in koelmiddelen voor cementfabrieken, in brandstof voor industrie en in strooiout voor winterse wegen. Onderwijl nam de export af tot dramatische diepte. Bedroeg de uitvoer in de periode 1981-1984 400 tot 500.000 hectoliter jaarlijks, in 1986 ging er slechts 42.000 hectoliter de grens over. De prijs van het *Wein-skandal*, dat echter ook positieve uitwerking had op de huidige wijnbouw. De jacht op pure kwaliteit, afhankelijk natuurlijk ook van een goed of geen goed jaar, werd van hoger- tot lagerhand ingezet. In september 1985 al trad een nieuwe wijnwet in werking: strengere controle, herwaardering van herkomst-aanduiding, in, indien noodzakelijk, beperking van productie. De eerlijkheid gebiedt te memoreren dat vooral in het buitenland al deze saneringen en nieuwigheden met argwaan werden (worden) bejegend. Zeker, als men weet dat het geruime tijd duren zal eer de nieuwe wijnwet over de volle breedte en tot in details effectief zal zijn. In afwachting er van werd bovendien de *Weinmarketing Gesellschaft* in het leven geroepen. Budget: tachtig miljoen Schilling (ruim twaalf miljoen gulden).

Pijn

Circa vijftientacht procent van de gezamenlijke Oostenrijkse gaarden – 59.063 hectaren – levert witte wijn op. Te verdelen in eenvoudige land- of tafelwijn en in *Qualitätswein* die, afhankelijk van onder meer grond, druivenstok

De échte „Heurige“ wordt zeldzaam

De Heurige in Wenen, dat oude schenkoord van meestal piepjonge wijn, raakt in de verdrukking. Stadsuitbreiding, hoger worden de kosten van wijnbouw op voornamelijk steile hellingen, resulterend in kleinere opbrengsten „eigen“ wijn: in Grinzing bijvoorbeeld daalt het aantal échte Heurigen aanzienlijk

De oorsprong van deze Schanken – meestal in de openlucht – ligt ergens in de middeleeuwen. Op 17 augustus 1784 werden deze lokaties van gemoeidelijkheid en ook wel melancholie, wettelijk omschreven. Keizer Joseph de Tweede vaardigde toen een decreet uit waarmee hij iedere burger de vrijheid verleende „zelf verbouwdé wijn waar, wanneer en tegen welke prijs hij wil, te schenken en te verkopen“. De wijnboeren in noord-oostelijk Wenen plaatsten in hun tuinen onder bomen houten tafels en banken en brachten hun nieuwe, jonge wijn – de Heurige – voor enkele muntstukjes aan de man of aan de vrouw. Bezocht aan een Heurige groeide uit tot traditie. Weemoedig citerspel, zachtafgepraat, pittige „knoflookachtige“ wijn (vanwege de zwavel: *Gemuthlich san ma heut beand*).

De Heurige bleef niet voor de Wener alleen. Bezoekers van elders, toeristen ontdekten dit veelbezongen Weense „instituut“. De *Gemuthlichkeit* nam af, het schreeuwende lawaai toe. Zachte, romantische *Wiener Lieder* werden verdronken door brallende volksheders van het genre *Warum ist es am Rhein so schön* tot later *Tupen* uit Amsterdam en *Alax heeft de Wereldcup*. De Heurige werd een priot der vreemdelingen. Vooral in Grinzing. De Wener zocht elders in de buitenwijken van zijn stad rustige plekken *beim Wein*.

Er is, als ik Anne Maria Varga geloven mag, nog een andere reden voor de langzame afbrokkeling van de échte Heurige. Terwijl ze trots een glaasje *most* (nog niet gegist druivensap) presenteerde, zei ze: „Weet u, de jonge mensen willen niet meer in de gaarden werken. Ze hebben geen zin meer om hun eigen wijn te verbouwen, kopen die liever elders en schenken hem vervolgens uit aan de vreemdeling die van toeten noch blazen weet...“ Waar is de tijd dat vele Wenen in een échte Heurige in Grinzing bij een glas jonge wijn hun sores verdronken en stiltes met anderen genoten van enkele verloren uren? „Men drinkt in Wenen de wijn niet omdat hij zo goed en de wereld zo mooi is, maar wel omdat wijn en wereld in een Heurige op z'n mooist zijn“, zegt men in de stad van de *Stephansdom*. „Er zijn in Grinzing nog échte Heurigen“, stelde Anne Maria vast. „Een tiental ongeveer“. In 1976 waren er nog tweehonderd.

N.T.

en „groei en behandeling na de oogst“, luistert naar kwaliteitsaanduidingen als *Spätlese*, *Auslese*, *Beerenauslese* en *Trockenbeerenauslese*. Zo'n *Trockenbeerenauslese* uit het jaar 1975 (Wel schriesling) nam kort geleden – tijdens een grote proeven van witte, zoetachtige Oostenrijkse en Franse wijnen – het op tegen een Chateau d'Yquem 1970. De Oostenrijker werd door een internationale jury van experts goed bevonden voor 19,3 van de in totaal 20 te betalen punten. Prompt juichte enkele dagen later de *Wiener Kurier* „Ehrenrettung heimischer Süssweine“. Jawel, twee jaren na de uitbarsting van het schandaal zit in Oostenrijk de pijn nog steeds diep... Balsem was dan ook de *Grand Prix d'Honneur* die, tijdens de Vines po'87 in Bordeaux, Alexander Hugel van het huis Moorhof in St. Margarethen (Burgenland) veroverde met zijn *Bouvier Trockenbeerenauslese* '69.

Uiteraard hebben deze oude, klassieke wijnen – die er altijd geweest zijn en ook altijd zullen blijven – volstrekt niets met het schandaal te maken (ghad) in Oostenrijk intussen likt men nog steeds de wonden, veroorzaakt door gewetenloze vervalers. En doet men er alles aan om ook op het vlak van „goedkope“ wijnen de „basis“ kwaliteit, van welk niveau dan ook, te herstellen en of te behouden.

Oogst

Ook bijvoorbeeld in het oude wijndorp Gumpoldskirchen. Burgemeester, Josef Wencl, is van mening dat het plaatsje ontwakent moet uit een „Dornroschen-schlaaf“. Omdat, zo vindt deze eerste burger van het beroemde *Weinort*, „wij niet moeten blijven teren op oude roem“. Rondom Gumpoldskirchen liggen de gaarden, beter uitgedrukt, hangen de druiven er niet al te florissant bij. „De oogst zal mager zijn“, voorspelt Hansi Bruckberger. Oorzaak: lange, strenge winter; koud voorjaar en (dus) slechte vruchtzetting.

N.T.

In de schaduw van de jolige kermis in de „Drosselgasse“

De twee gezichten van Rüdesheim

RÜDESHEIM - Ze was aangeschoten...Ze wiebelde in haar pumps, hapte in *Bratwurst mit Brot*, haalde met volle mond uit „Oooh Määne!“ verslikte zich en kreeg een hoestbui. Ze herstelde zich, lachte met een rood aangelopen gezicht en hief een ander lied aan „An der Nordseeküste, am goldenen Strääänd...“. Prompt liet ze de *Bratwurst* met toebehoren uit handen vallen. De jonge vrouw keek naar de prak op de straatstenen en merkte gultig op: „Im Eimer also...“ hetgeen Duits is voor „Naar de maan dus...“. Momentopname rond half drie 's nachts in de *Drosselgasse*, dat smalle steegje in Rüdesheim am Rhein. Even bekend als de *Kö* in Düsseldorf en de *Kudamm* in West-Berlijn. Trekpleister voor massa mensen. *Kö* en *Kudamm* zijn wijd en elegant. De *Drosselgasse* nauw en ongedwongen. Maar vol vrolijkheid en vertier. Van in de vroege morgen tot in de late avond (nacht). Vooral in de weekeinden. Men eert er de wijn op talrijke manieren. Proevend, drinkend, zingend, dansend en etend. *Zu Rüdesheim in der Drosselgasse, da winkt ein grüner Strauss, da trinkt man früh bis Abends spät, die Gläser fleissig aus...*

De morgen na de momentopname van de Wiebelende Vrouw. De klok wees negen minuten over elf. In de *Drosselgasse* hernam het leven zijn gewone gang. Lopend door het smalle straatje, vingen mijn oren een welbekende strofe op. *Ein Prosit...* Was het nu al weer *Fröhlichkeit, heiterkeit*? Op het terras van de *Drosselhof* zat een stel ghechelde Japanners rondom tafels. Op de tafelladen stonden witte vlaggetjes met rode bol en brede glazen, gevuld met goudkleurige wijn. *Weinprobe* voor toeristen. Onder leiding van een autochtoon staken Nippon-zonen en -dochters hun neus in het glas, roken diep en brachten vervolgens het glas naar de mond voor het eerste matineuze slokje. Een driemansorkest begeleidde de drank met een schetterende *Tusch*. „Ein Prosit...“. De Japanners vonden het prachtig. Er is over de *Drosselgasse* veel gezegd, geschreven

en gezongen. In de loop der jaren ontstond in dit smalle straatje een kermis, een sterk commercialiseerd voortdurend feest rondom *Rheingau*-wijnen. De een proefde bedachtzaam, de ander dronk gulzig. Hoe dan ook, de kas-rinkelde altijd. Zo mag dan iedere betalende gast er zich bedrinken zonder verweten te worden een dronkaard te zijn. Want, wijn en drinken zijn begrippen als lichaam en ziel. Die, zo zegt men, door het drinken van wijn volop vitaal gehouden worden. De *Drosselgasse* in Rüdesheim trekt jaarlijks zo'n drie miljoen mensen aan. Uit alle windstreken. Ze komen voor *Wein* en krijgen er vrij vlug *Weib und Gesang* op de koop toe. En ach, er is geen wijnstreek ter wereld alwaar op bepaalde dagen de godendrank wijn niet uitbundig gevierd wordt. In Rüdesheim echter duurt die viering, dat feest wel erg lang... In de late herfst, in de winter en

in het vroege voorjaar, dan pas is voor velen Rüdesheim romantisch en rustig. Verscholen als het ongeveer elfduizend inwoners tellende plaatsje dan schuilt tussen gaarden en rivier, tussen *Weingarten* en *Rhein*. Maar niet iedereen stelt die vredeghed op prijs...

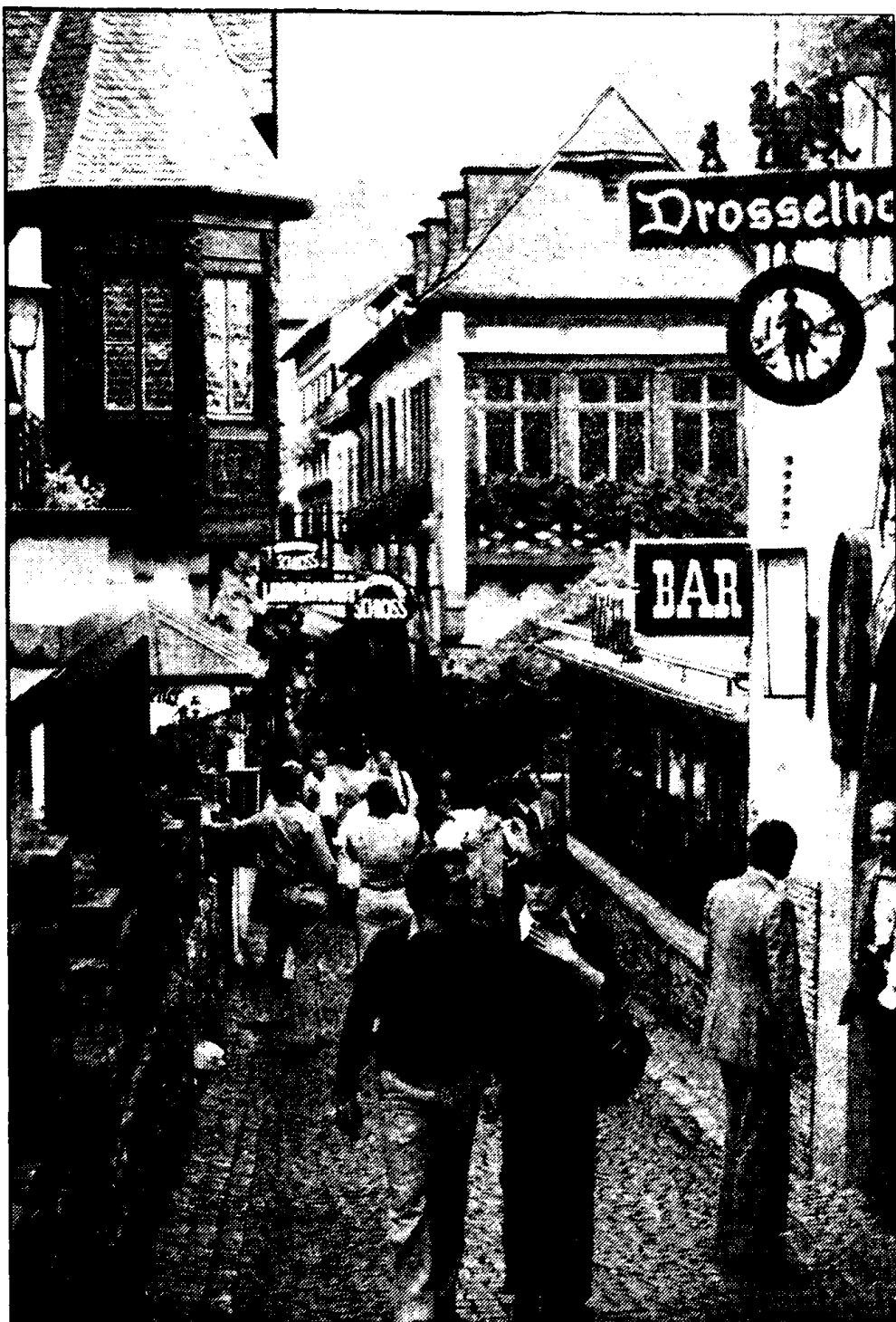
Spel

Rüdesheim heeft dus twee gezichten, kent dus twee seizoenen. De rustige winterperiode en, van begin juni tot begin november, het tijdvak van de Grote Toeristenstroom. Maar het gehele jaar door, en dat vanaf voor onze jaartelling, is er de wijnbouw. „Spelen“ wijnboeren met wijnstok en moeder Natuur dat boeiende spel dat elk jaar opnieuw leiden moet naar edele

drank. Naar de „koning van de witte wijnen“: de Riesling. Daar op de zuidhellingen van het Taunusgebergte, daar komen de beste Rieslings ter wereld vandaan. *Schloss Johannisberger*, *Geisenheimer Fuchsberg*, *Schloss Vollrads*, *Hattenheimer Schützenhaus*, *Schloss Eltz Rauenthaler Rothenberg*, enkele namen slechts van vele, vorstelijke witte wijnen. De *grosse Wein*, die Rüdesheim zo beroemd heeft gemaakt, die zal men in de lokaliteiten beslist niet „open“ kunnen drinken. Hoewel die op de uitgebreide wijngaard van de tweehonderdzerstig jaar oude *Drosselhof*, midden in de *Drosselgasse* tegenover hotel Lindewirt, wel op de kaart staan. Een *Erlacher Marcobrunn* '75 Riesling *Beerenauslese* bijvoorbeeld. Prijs per fles, met een glimlach van de uit Montenegro afkomstige ober toe: 200 DMark. Ik beperkte me tot het tiende van dat bedrag. Voor twintig Marken een fles droge *Rheingauer Spätburgunder Oestricher Klosterberg* '82. Fris en fruitig, adelijk en aangenaam. Niet iedereen echter kan het zich veroorloven, tijdens een bezoek aan Rüdesheim, per fles te drinken. Er zijn er ook die zich dienen te beperken tot wijn per glas. Uit de enorme voorraad *Offene Weine*. Variërend in prijs van – pak wég – 2,50 tot 6,50 DMark. Of toch een fles? Voor een handvol Marken slechts. Bevat die echter nog echte wijn?

Onderzoek

We namen de proef op de som. Met een fles *Rheinhessen* '83 *Binger St. Rochuskapelle*. Prijs: 5,60 DMark. Op

● De Drosselgasse in Rüdesheim

het etiket aangeduid als „Silvaner Kabinett. Qualitätswein mit Präädikat“. Gebotteld in *Weinkellerei Stefan B. Ress* in Rüdesheim. Alcoholpercentage: 9%. Eenmaal in Nederland lieten we hem in een gespecialiseerd laboratorium (op verzoek van dat instituut blijft de naamsaanduiding achterwege) onderzoeken. Hij verscheen tweemaal op de proeftafel, 's morgens en 's middags, en werd door liefst zes ervaren „mondens“ geproefd. Enderdruk: niet bepaald een wijn van klasse (maar dat wisten we bij voorbaat al). Een slobberwijn dus. Die nog net beneden de toelaatbare zwavel-limiet bleef.

Chemi-analytisch dus bleek er niets mee aan de hand. Twee van de zes proevers vonden er niks aan, vier meenden dat hij er nog meer door kon. Over smaak valt nu eenmaal niet te twisten. Algemene conclusie: een geroutineerde winddrinker haalt hem er zo uit en schuift hem vervolgens terzijde. In elk geval dient men er, om de volgende morgen hoofdpijn te voorkomen, niet te veel van te drinken. Hooguit drie glazen. Geen bocht dus maar niet veel meer, daar kwam de uitdaging van het laboratorium op neer. Wijnexpert Robert Leenaerts kwalificeerde deze wijn eens als volgt: „Laag niveau, uit

de zee van commerciële wijnen die een adequaat antwoord bieden op een grote vraag“. Duidelijk dus. Ook in (duur) Rüdesheim heeft alles zijn prijs. Algezien of de gast die betalen wil (kan) of niet. Het eeuwige lied...

Bussen

In de zomer lijkt Rüdesheim, lijkt de *Drosselgasse*, op een pretpark. Glazen worden geleid, orkesten spelen, mannen en vrouwen zingen. Over *Vater Rhein*, over *Gold im Glas*, over *Trink Brüderlein trink*, over dat *Brauhaus in München*. Wat brouwen? Ach, in de *Drosselgasse* is tegenwoordig *Bier vom Fass* net zo thuis als wijn in het glas. En in het spoor van dat gerstenat de ene *Inbiss* na de andere.

Terwijl men in alle etablissementen van de *Drosselgasse* en omgeving toch smullen kan van bijvoorbeeld in aarden potten opgediende *Rüdesheimer Winzer Ragout* (13,90 DMark) en, tot vier uur in de morgen, van *Reblausteller* (12,50 DMark). De receptioniste van Hotel Traube liet zich ontvallen:

„Vroeger kwamen de *Privatleute* per trein of per auto, bleven een weekje en genoten van wijn en muziek. Nu komen ze met bussen en al die mensen vragen alleen maar naar het goedkoopste. De *Fleppinge* worden weer geteld...“

In weerwil van jolige kermis, van massa-toerisme, is en blijft Rüdesheim toch een wijnoord bij uitstek. Men dient er, weg van al het lawaai, slechts op zoek te gaan naar plaatsen waar *Winzer* voor echte liefhebbers voor elke beurs uitstekende wijnen per glas of per fles schenken. De *Winzer-schanke* bijvoorbeeld is zo'n huisje (Marktstrasse 27). De *Weinstuben* en *Strauswirtschaften*, in de rust van nabij gelegen gaarden, zijn zulke plekken. A propos, van 25 oktober tot en met 1 november staat in Rüdesheim de *Woche des Federweissens* op het programma.

De week van de jonge wijn. Het *Städtisches Verkehrsamt* (telefoon vanuit Nederland (09-49) 6722-2962) verstrekt over programma en onderdak alle informatie.

N.T.

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Wij zoeken vertegenwoordigers, die weten van verkoop en adviseren

B.V. Beverolfabrieken is een middelgrote industriële onderneming die zich toelegt op de productie en verkoop van hoogwaardige smeermiddelen, hydraulische media en corrosie-werende specialiteiten.

De producten vinden onder eigen naam hun weg naar garage- en landbouwbedrijven, scheepvaartondernemingen, industrie en handel. Ongeveer 60% van de productie wordt geëxporteerd naar ca. 50 landen.

Wegens promotie van de huidige functionaris zoeken wij op korte termijn voor onze garagesector in het rayon Zuid-Oost-Nederland (Zuid-Oost-Gelderland, Oost-Brabant en Limburg) een

INSPECTEUR-VERTEGENWOORDIGER GARAGEMARKT

Als inspecteur-vertegenwoordiger bent u verantwoordelijk voor de te realiseren omzet in uw rayon. U legt hiervoor regelmatig bezoeken af bij garage- en transportbedrijven.

In deze job speelt de adviesfunctie inzake toepassing en gebruik van de diverse hoogwaardige oliën en smeermiddelen een zeer belangrijke rol. U wordt hierbij ondersteund door de technische adviesdienst van Beverol.

U rapporteert regelmatig over de verkoopontwikkelingen en onderhoudt een nauw contact met de verkoop-binnendienst.

Een klantgerichte service-instelling is noodzakelijk.

De ideale kandidaat heeft aantoonbare commerciële ervaring, beschikt over een grote mate van affiniteit met de garagebranche, is 25 à 30 jaar oud en heeft een opleiding op middelbaar niveau, eventueel aangevuld met branchegerichte cursussen.

Een psychologisch onderzoek kan en een medisch onderzoek zal deel uitmaken van de sollicitatieprocedure. Als u denkt aan de eisen te voldoen, kunt u schriftelijk reageren, t.a.v. de heer C. de Roos, Field Sales Manager.

BEVEROL

B.V. Beverolfabrieken, postbus 250, 1940 AG Beverwijk

Gramij b.v. zoekt

- metselaars
- timmerlieden

Alleen met ervaring

Sollicitaties na tel. afspraak
Industriestraat 7a, 6361 HD Nuth
Tel. 045-242282

VESTIGINGS - MANAGER (M/V)

Snack Exploitatie Maatschappij b.v. is een snel groeiende en dynamische onderneming die zich bezighoudt met het ontwikkelen en exploiteren van diverse formules in de klein horeca. Een van haar formules is **SNACKPOINT**.

SNACKPOINT is een moderne buurt eetgelegenheden, waarbij op een verantwoorde wijze en volgens een vastgestelde formule, maaltijden, specialiteiten en snacks bereid en aangeboden worden, waarbij de klant de keuze heeft tussen het ter plaatse nuttigen of het gebruik maken van de afhaalservice.

Voor verdere optimalisering en uitbreiding van deze formule zoeken wij een jonge, enthousiaste ondernemer die, samen met zijn of haar levenspartner, zelfstandig een SNACKPOINT vestiging wil runnen in de functie van vestigingsmanager.

DE FUNCTIE

De voornaamste taken van de vestigingsmanager zullen zijn:

- dagelijkse leiding over de vestiging;
- zelfstandig coördineren en uitvoeren van het vastgestelde beleid;
- verantwoordelijk voor het realiseren van de omzet en rendementsbudgetten;
- inhoudgeven aan de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden.

GEBOODEN WORDT

SNACKPOINT biedt u een unieke kans om zelfstandig een vestiging te runnen. Een salaris naar het niveau van de functie en afgestemd op de behaalde resultaten. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

GEVRAAGD WORDT

Opleiding:
• voldoende theoretische en praktische opleiding, niveau M.B.O. en in het bezit zijn van de Horeca diploma's.

Ervaring:

- enige jaren praktische ervaring in de horeca, bijv. als zelfstandig werkende kok.
- Persoonlijke eigenschappen:
- goede contactuele eigenschappen;
 - dienstverlenende instelling;
 - zelfstandig kunnen werken;
 - kostenbewust en resultaat gericht werken;
 - creatief denken;
 - leeftijd, ongeveer 30 jaar.

INTERESSE IN DEZE BOEIENDE FUNCTIE?

Stuur dan uw brief, vergezeld van uw curriculum vitae en recente pasfoto, onder vermelding van: Referentie SNACKPOINT naar:

S.E.M. b.v. Fregatweg 53, 6222 NZ Maastricht.

U kunt ook bellen voor meer informatie.

043 - 68.63.70 en vragen naar de heer B. Brandon. Een psychologisch onderzoek kan deel uit maken van de sollicitatie procedure.

S E M

Snack Exploitatie Mij.

COLOURS & FORMS produceert en brengt succesvol op de markt een scala van communicatieve en creatieve producten die hun weg vinden in de detailhandel, het onderwijs en de gezondheidszorg.

Tegen exclusieve verkooprechten in de provincie Limburg zoeken wij een

DEALER

Wij denken aan een zakenman (vrouw) met ambitie die samen met ons ook dit rayon tot bloei brengt.

Graag uw schriftelijke reactie aan:
COLOURS & FORMS, Kapellestraat 7,
3421 CT Oudewater, t.a.v. L. Schoenmakers.

U bent een RTV-technicus met ruime ervaring en gespecialiseerd in reparaties van kleurentelevisie en video-apparatuur, dan heeft Bergmans & Wijnen een prima job voor u als

RADIO-/KTV-TECHNIKUS M/V

Opleidingseisen:

- MTS-elektronika met diploma KTV-Technicus en of Nerg
- U moet bereid zijn om bijscholingskursussen te volgen
- Bezit van het rijbewijs is noodzakelijk.

Belangstellenden kunnen binnen 14 dagen schriftelijk solliciteren onder vermelding van opleiding en ervaring bij: Fa. Bergmans-Wijnen, Rijksweg 60, 6286 AH Nijswiller, t.a.v. dhr. N. Wijnen 90461

elektro
**BERGMANS
& WIJNEN**

UNETO

Moonen-Lückers b.v.

vraagt voor haar bouwbedrijf

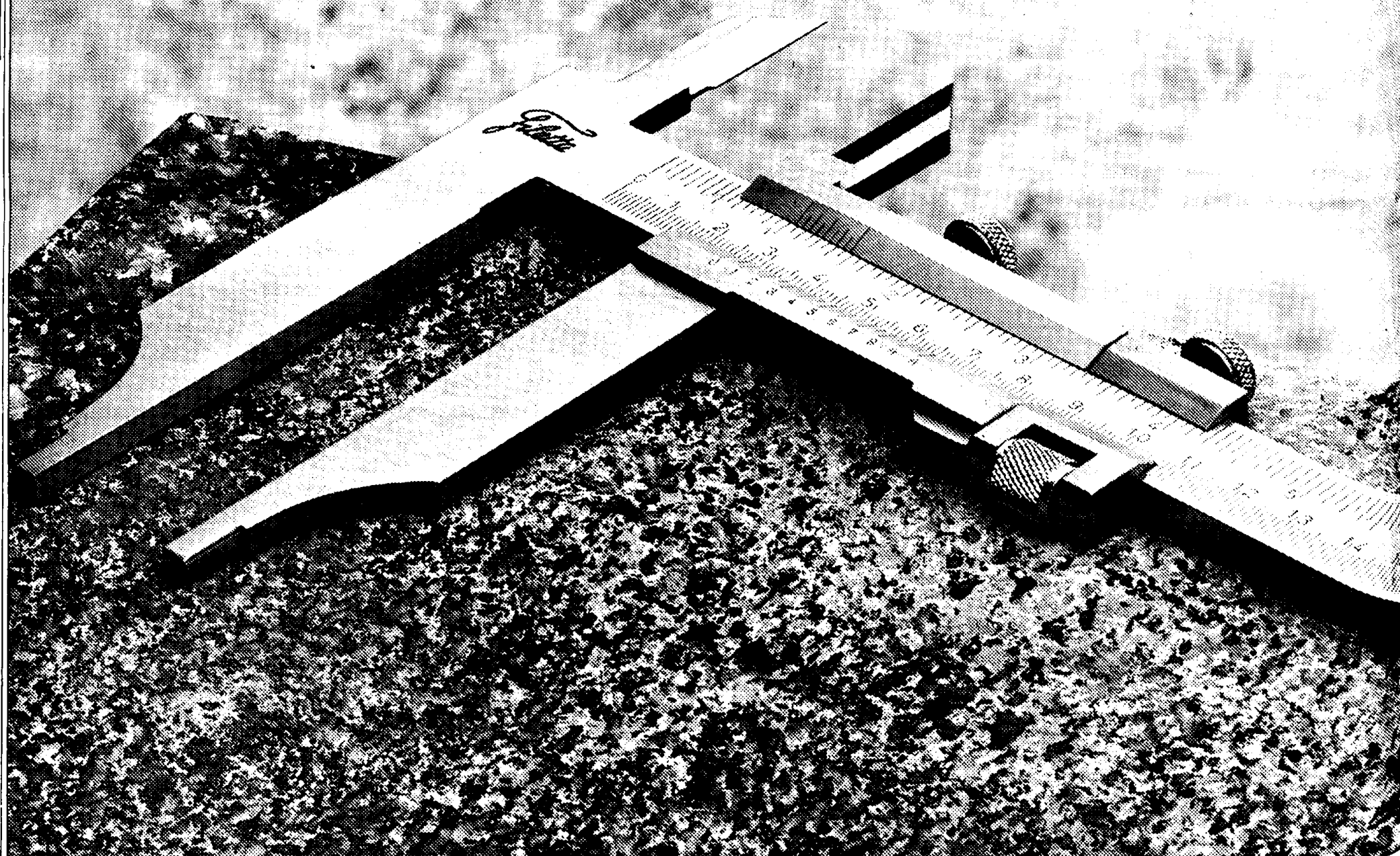
calculator- werkvoorbereider

met ervaring

Alleen schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Moonen-Lückers b.v., postbus 169,
6430 AD Hoensbroek

Telefonische sollicitaties richten aan:
Moonen-Lückers b.v.,
tel. 045-217795, b.g.g. 045-221422

Als 't aan ons ligt, hoeft je vakkennis niet vast te roesten.

Als je een technische opleiding hebt, dan kan Tempo-Team uitzendbureau je goed gebruiken. Ervaring is daarbij niet een eerste vereiste. Het gaat ons vooral om mensen met vakkennis die snel aan de slag willen.

Bij Tempo-Team uitzendbureau is er steeds meer vraag naar uitzendkrachten voor alle mogelijke technische functies bij de meest uiteenlopende bedrijven. Zoals fotolassers, constructeurs, offsetdrukkers, bedrijfsleiders, landmeters, pijpfitters, vertegenwoordigers, laboranten, opzichters, elektromonteurs, inkoopers en bankwerkers.

Of je vaardigheden nu op uitvoerend of leidinggevend terrein liggen, wij hebben meestal meteen plaats voor je.

Tempo-Team biedt je de mogelijkheid om afwisselend werk te doen en je praktijkervaring te vergroten. Waardoor je later weer meer kans maakt op een vaste baan die precies bij jou past. Daarom nodigen we je uit om gauw eens met ons te komen praten. Want als 't aan ons ligt, hoeft je vakkennis niet **tempo-team** vast te roesten. **uitzendbureau**

Tempo-Team Sittard, Rosmolenstraat 4, 6131 HX Sittard.
Tempo-Team Roermond, Wilhelminaplein 10,
6041 HD Roermond. Van maandag tot en met vrijdag tussen
08.30 en 17.15 uur kun je contact opnemen met Wilbert Claessen
van de afdeling technisch personeel in Sittard: 04490 - 173 60 of
met Nino Bellinzis van de afdeling technisch personeel in
Roermond: 04750 - 30 49 54.

Tempo-Team uitzendbureau. Wij weten wat werken is.

Vestigingen van Tempo-Team vind je in: Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Breda, Delft, Den Haag, Dordrecht, Eindhoven, Gouda, Harderwijk, Heerlen, Helmond, Hilversum, Leiden, Maastricht, Nijmegen, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, Sittard, Tilburg, Utrecht, Zwolle.

ZIEKENHUIS ST. GREGORIUS
VERPLEEGHUIS 'SCHUTTERSHP'
6440 AG BRUNSSUM

De Stichting H. Gregorius de Grote te Brunssum beheert onder een bestuur en directie het St. Gregorius-ziekenhuis (230 bedden) en het verpleeghuis Schuttershof (198 bedden).

Binnen onze organisatie is wegens het vertrek van de huidige functionaris een vacature ontstaan voor een

stafmedewerker informatievoorziening en automatisering m/v

Voor de vervulling van deze functie wordt gedacht aan kandidaten met een opleiding op het gebied van informatica en/of bedrijfskunde minimaal op HBO-niveau. Ook zij die, beschikkend over een relevante basiskennis en ervaring, zich tot deze functie voelen aangetrokken, kunnen solliciteren en zullen in de gelegenheid worden gesteld middels gerichte scholing zich verder te bekwamen.

De aan te stellen functionaris zal worden belast met:

- onderzoek naar de informatiebehoeften binnen de diverse organisatie-sektoren;
- bijdragen leveren aan het formuleren en uitvoeren van het informatiebeleid;
- bijdragen leveren aan het formuleren en uitvoeren van het automatiseringsbeleid, waaronder het begeleiden van automatiseringsprocessen.

Hij/zij zal als staffunctionaris rechtstreeks onder het hoofd van de Economisch Administratieve Dienst ressorteren. Aangezien hij/zij werkzaam zal zijn ten behoeve van de gehele organisatie zullen er functionele banden bestaan met diverse sectoren. In verband hiermee zijn goede contactuele en communicatieve eigenschappen vereist.

Salaris afhankelijk van opleiding en ervaring van minimaal f 2705,- tot maximaal f 4404,- bruto per maand.

In 1988 volgt inschaling volgens de systematiek Functiewaardering Gezondheidszorg.

Overige arbeidsvoorwaarden conform de CAO-ziekenhuiswezen.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de Economisch Administratieve Dienst, drs. H. Hutschemaekers, tel. 045-279999 toetsel 497.

Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan de heer J. Krekel, hoofd Personeelszaken van de Stichting H. Gregorius de Grote, Kochstraat 2, 6442 BE Brunssum.

Mouton-Rothschild:

het levenswerk van baron Philippe

● Yvo Houben aan de proeftafel bij Mouton-Rothschild.

Met een breed armgebaar van Yvo Houben worden wij de ontvangstruimte van Château Mouton-Rothschild binnengeloodst. Hij is exportmanager van de NV La Baronnie, waartoe ook Ch. Mouton Baronnie Philippe en Ch. Clerc-Milon behoren. Wij waren erop geband Mouton-Rothschild in Pauillac te bezoeken omdat dit château onder leiding van de veelzijdige baron Philippe de Rothschild in zijn jongste verleden meer dan eens in de schijnwerpers van de belangstelling heeft gestaan. Daarom schikte ons de uitnodiging van Yvo Houben, op een terras aan de kade van Pauillac tot stand gekomen, uitstekend.

Château Mouton-Rothschild is de jongste 1e cru van de Bordeauxwijnen, waar de beste sinds 1855 zijn ingedeeld in 1e tot en met 5e cru's. Die klassering was destijds voornamelijk gekoppeld aan tradities en de prijs die de wijn op de markt 'deed'. Mouton, twee jaar vóór die indeling gekocht door de familie de Rothschild (Nathaniel), schoot toen nog tekort en werd als eerste van de 2e cru's geklasseerd. De Rothschilds hebben zich daar nooit bij neer kunnen leggen.

Na een jarenlange strijd wist de huidige eigenaar, baron Philippe de Rothschild (een achterkleinzoon van Nathaniel), het in 1973 gedaan te krijgen dat Mouton-Rothschild alsnog tot 1e cru werd verheven. De andere 1e cru's zijn Ch. Lafite-Rothschild (overigens een andere tak van de familie), Ch. Margaux, Ch. Latour (allen Haut-Médoc) en Ch. Haut-Brion (Graves).

Omstreden

Het klasement uit 1855 (opgesteld bij gelegenheid van de Wereldtentoonstelling in Parijs) was overigens vanaf de totstandkoming tot op de dag van vandaag een omstreden indeling gebleken. En inderdaad: er zijn châteaux bij die wijnen van ver beneden de maat produceren en zelfs het niveau van een cru bourgeois niet halen. Ook kunnen enkele 5e cru's

met gemak concurreren met 2e cru's. Verder zijn veel percelen met wijngaarden door aan- en verkoop in de loop van de ruim 130 jaren zodanig gewijzigd dat zij heel sterk afwijken van de gronden waarop destijds het cru-schap werd toegekend.

*Talloze pogingen om het klasement omver te halen en te vervangen door een indeling die een reëler beeld geeft van de kwaliteit van de wijnen zijn echter gestrand. Bordeauxwijnen staan bekend als de beste ter wereld, worden geëxporteerd naar alle uithoeken van onze aardbol en de financiële belangen zijn dus erg groot. De internationale handel is gebaat met een houvast voor de kopers en dat is nog steeds het klasement uit 1855 ook al weten velen dat het beeld niet meer representatief is.

Bezoekers

Overigens blijven de 1e crus in het aangevochten klasement altijd buiten schot. Zij maken hun reputatie jaarlijks waar. Ook bij 'dunne' oogsten steken zij boven de concurrentie uit omdat een sterke financiële positie hen in staat stelt de wijnen de beste behandeling te geven. Ch. Margaux is de laatste jaren herhaaldelijk koploper. De wijnen van Ch. Haut-Brion vallen momenteel wat uit de toon, al blijft het niveau erg hoog. De prijs die U ervoor betaalt is navrant...

DE BARON

De nu hoogbejaarde baron Philippe de Rothschild (85) is een veelzijdig en invloedrijke man in Frankrijk. Vanaf 1922 is hij beheerder en eigenaar van Château Mouton-Rothschild (75 ha wijngaarden). Hij kocht in 1933 het aangrenzende Ch. Mouton d'Armailhacq (70 ha, waarvan 56 beplant), nu geheten Mouton Baronnie Philippe (naar zijn overleden echtgenote), een 5de cru, en

in 1970 Ch. Clerc-Milon (28 ha wijngaarden), eveneens een 5de cru. Het beheer van de eigendommen laat de baron grotendeels over aan zijn enig kind, dochter Pauline.

In zijn jonge jaren heeft de baron regelmatig deelgenomen aan autoraces en zelfwedstrijden. Op de Olympische Spelen in Amsterdam in 1928 maakte de baron deel uit van de Franse zeil-équipe. Hij is oprichter van de Commanderie du Médoc en van de Académie du Vin de Bordeaux.

Behalve wijnbouwer is baron Philippe ook doctor in de wis- en natuurkunde. Bovendien maakte hij naam als romancier in Frankrijk en daarbuiten. In 1973 werd hij gekozen in de Académie des Sciences, Belles Lettres et Arts de Bordeaux.

Tijdens de oorlog is hij enige tijd door de Duitsers gevangen gehouden, maar hij kon zich in 1943 toch melden bij de Vrije Franse Strijdkrachten in Londen. Als verbindings-officier nam hij deel aan de landing in Normandië.

Terug naar Mouton-Rothschild. De exportmanager voert ons met veel verve door het uitgebreide gebouwencomplex en wij komen op plaatsen en in kelders die toeristen bij de dagelijkse rondleidingen nooit te zien krijgen. „Dat bezoek aan de châteaux is een hele onderbrenging geworden,” zegt Yvo Houben, „baron Philippe was in de twintiger jaren de eerste die zijn wijnkelders openstelde voor het publiek. Vóór die tijd was een wijnkelder strikt privé en mochten alleen goede bekenden en zakenrelaties een blik werpen in de kelders en gebouwen. Tegenwoordig ontvangen wij hier jaarlijks tussen de 120- en 130.000 toeristen...”

De initiatieven van de baron bleven niet beperkt tot het openstellen van de wijnkelders. Hij was ook de eerste die de

wijnen op het château op fles bracht en van een etiket voorzorg. „Dat was al in 1924. In die tijd werd de wijn per vat verkocht en elders ter lagereing en of botteling afgegeven. Het kwam de kwaliteit van de wijn niet altijd ten goede,” zegt Yvo Houben. „De baron wilde het hele proces vanaf de oogst tot het bottelen in eigen hand houden en richtte daartoe ook de gebouwen in. Het voorbeeld werd al snel door de andere châteaux gevolgd. Op die manier is de 'Mise en bouteilles au château' ontstaan...”

Gelijktijdig met de botteling op het château besloot de baron ook over te gaan tot etikettering van de flessen. Hij liet architect Jean Carlu een ontwerp maken en dat sierde vanaf 1924 bijna een eeuw de wijnflessen van zijn château. Etiketten waren voor die tijd nauwelijks bekend. Het jaar van de oogst werd meestal in de fles gekerfd, terwijl de duurdere châteaux het eigen familiewapen in de fles lieten stampelen.

Etiket

Vanaf 1945 voert het château jaarlijks een ander etiket met telkens de afbeelding van een schilderij van een bekend kunstenaar. Op de flessen van Mouton-Rothschild zijn al werken afgedrukt van o.a. Jean Cocteau (1947), Georges Braque (1955), Salvador Dali (1958), Henry Moore (1964), Marc Chagall (1970) en Picasso (1973, bij gelegenheid van zijn overlijden). Van de originele kunstwerken is een reizende expositie samengesteld die momenteel in de Verenigde Staten (het belangrijkste exportland voor Mouton-Rothschild) loopt. „Wij hopen volgend jaar met deze tentoonstelling naar Amsterdam te komen. In Amerika trekt de expositie echter veel belangstelling. Ik kan daarom nog niet precies zeggen wanneer we naar Ne-

derland komen,” zegt Yvo Houben.

Verzamelaars over de hele wereld proberen de hele reeks etiketten vanaf 1945 in bezit te krijgen. Daarvoor worden op de veilingen forse prijzen betaald. Een '46-er Mouton-Rothschild (een slechte oogst met een klein volume) werd onlangs in Amerika verkocht voor iets meer dan f 4.000!

Een van de paradepaardjes van Mouton-Rothschild is het wijnmuseum dat in 1962 werd geopend en door de toenmalige echtgenote van de baron, Pauline, werd ingericht. Er mag niet gefotografeerd worden. Het museum heeft als thema 'Wijn in de kunst' en is ondergebracht in de oude chais (wijnkelders) van het château. Waardevolle kunstvoorwerpen vanaf de 8e eeuw tot heden zijn er te bewonderen: staaljes van edelsmeedkunst, bronzen voorwerpen, ivoren beeldjes, een bordje Delfts

blauw en ander porselein, wandtapijten, schilderijen (ook van Hollandse meesters), het bed van de laatste doge van Venetië en veel kostbare drinkbekers met dekfel. „Dat dekfel,” vertelt Yvo Houben, „werd in vorige eeuwen veel toegepast om te voorkomen dat er gif in de wijn belandde. Vergiften was in die tijd een populaire methode om mensen van kant te maken. Toen hadden de rijken allemaal voorproevers in dienst die moesten vaststellen of de wijn 'veilig' was om te drinken. Het zijn de voorlopers geweest van de huidige sommeliers.”

Na al het schoons in het museum te hebben bewonderd dalen we af naar de wijnkelders van het château en de privé-kelder van de baron. Er liggen zo'n 130.000 flessen. De oudste fles dateert uit 1859. Van elke jaargang Mouton-Rothschild worden 24 flessen (5 magnums (1,5 liter) en 2 cabernets (4,5 liter) opgeslagen. Maar tot de voorraad behoren ook vele wijnen uit de Sauternes en uit andere beroemde streken zoals St-Emilion en Pomerol. De temperatuur is er constant 11 graden Celsius en de oudere flessen zitten hier maar onder de schimmels.

Proeven

Het is tijd om eens wat te proeven. Op ons verzoek zet Yvo Houben een proef fles 1986er op tafel. De wijn ligt pas een half jaar op nieuw eiken en is nog moeilijk te doorgronden. Eind 1988 komt hij op de fles „Moeilijk hè,” merkt hij op, als hij in ons gezicht vele vraagtekens leest. Wij haasten ons te zeggen dat wij weliswaar een flinke dosis wijnkennis in huis hebben maar echt geen professionele proevers zijn. De wijnen van Mouton-Rothschild zijn pure Cabernets. Geen enkel château in de Haut-Médoc heeft zoveel Cabernet Sauvignon en Franc in de wijn (plm. 94 à 97%). Het Merlot-aandeel bedraagt dus slechts 3 à 6 procent! Het zijn wijnen die pas na vijftien jaar en soms nog veel langer (afhankelijk van het oogstjaar!) op dronk komen. In jonge jaren is de wijn te 'hard' omdat de afbouw van de tannine (looi-ur) door het gemiddelde Merlot-aandeel heel traag verloopt. Het zou zonde zijn als U hem te vroeg zou proeven, want eenmaal op dronk is het een van de allerbeste wijnen ter wereld. Een Pauillac van zeer hoge kwaliteit!

Veel indruk maken ook de houten gastkuipen waarin de wijn na de persing te recht komt. Daar wordt (grol gezegd) de suiker in alcohol omgezet. Mouton-Rothschild is een van de elf châteaux waar de wijn na de oogst alleen maar 'hout' tegenkomt. Yvo Houben somt de andere tien voor ons op: Ch. Latour, Ch. Latour, Ch. Margaux, Ch. Haut-Brion (allen 1e cru), Ch. La Lagune (3e cru), Ch. Ausone (1e grand cru classé A St-Emilion), Ch. Cheval Blanc (idem), Ch. Figeac (1e grand cru classé B St-Emilion), Ch. d'Yquem (Sauternes) en Ch. Petrus (Pomerol). Het is overigens niet bewezen dat een gisting in stalen of betonnen kuipen slechter is dan op hout. Maar wij houden hier van tradities en daarom houden wij de houten kuip in ere.

Alvorens afscheid te nemen laat Houben ons heel voorzichtig nog een 'Mouton' zien uit 1786! De fles is destijds door de Amerikaanse ambassadeur in Frankrijk (en de latere president), Thomas Jefferson, naar Washington gestuurd en 201 jaar later daar gevonden en teruggebracht naar het château van herkomst. De dag na ons bezoek zou deze wijn en nog een aantal flessen uit het begin van deze eeuw door speciale gasten van de baron worden gedronken en daar waren wij helaas niet bij...

J.J.

Proeven bij de markies

Onze komst op Château Marquis de Terme in Margaux is aangekondigd. 'Regisseur' (bedrijfsleider) Jean-Pierre Hugon staat in de vroege ochtend op ons te wachten. Hij wil meteen aan de slag en vraagt onmiddellijk na de begroeting: „Wat gaan we doen?” „Proeven en alles een beetje in ogenschouw nemen.” „Wat wil je proeven?” „De '83er, de '85er, de '86er en graag ook de tweede wijn Château des Gondats.” „Akkoord.”

Château Marquis de Terme is een 4de Cru uit de Haut-Médoc. Eigenaars zijn de broers Pierre-Louis, Philippe en Jean Séméclauze. De wijngaarden beslaan een oppervlakte van 35 ha en grenzen aan die van Ch. Margaux. De oorsprong van het château (dat geen echt kasteel is) is onduidelijk. Zeker is

wel dat een edelman uit Gascogne het landgoed in 1762 heeft aangekocht. Hij droeg de titel Marquis de Terme. Vanaf dat moment zijn er ook druiven geoogst. De wijngaarden raakten echter aan het einde van de 18e eeuw in verval en pas bij de komst van Oscar Solberg in 1830 komt er weer schot in. Hij beschikt over voldoende geld om nieuwe wijnstokken te planten en lager gelegen gronden te ontginnen voor wijnbouw. Bij de opstelling van het klasement in 1855 was het château zover gevorderd dat het de titel van de 4e cru werd toegekend.

In de daarop volgende jaren viel Marquis de Terme vooral op door een hoge opbrengst en voortreffelijk gekweekte druiven. De vinificatie liet echter te wensen over waardoor het château lange tijd geen hoge ogen gooide. Ruim 25 jaar geleden kocht de familie Séméclau-

● Keldermeeester Alain Gouinaud (links) proeft de '86er van Ch. Marquis de Terme even voor. Bedrijfsleider Jean-Pierre Hugon wacht met spanning op het resultaat.

ze de bezittingen maar deed er verder weinig mee. Na het overlijden van Séméclauze sr besloten de drie zonen echter een grote renovatie en uitbreiding van de gebouwen door te voeren. Zij trokken in 1979 Jean-Pierre Hugon als

bedrijfsleider aan. Hij heeft de wijnen van het château weer op een hoog peil gebracht. De bouw van nieuwe gistkuipen, een nieuwe chai (kelder) en de aankoop van een nieuwe wijnpers hebben de kwaliteit van de wijn goed ge-

● Een gedeelte van de proeftafel en de nieuw gebouwde kelder van Ch. Marquis de Terme.

daan. Bovendien is er nu ook een behoorlijke ontvangstruimte voor de gasten. Alles ziet er keurig uit.

Marquis de Terme-wijnen zijn bewaard in doorgegaans samengesteld uit 60% Cabernet Sauvignon en Cabernet Franc, 35% Merlot en 5% Petit-Verdot druiven. De wijngaarden hebben een gemiddelde leeftijd van 25 jaar.

Proeven

Na de gebruikelijke rondleiding door de gebouwen (er is zelfs een

klein museum ingericht) komen we aan de proeftafel van het château. Keldermeeester Alain Gouinaud voegt zich bij ons. Hij heeft er zin in - wij ook. We beginnen met de '83er. Het blijkt een fruitige, viezige wijn met een dieprode kleur. Hij komt pas goed op dronk aan het begin van de jaren negentig en kan tot minstens het jaar 2000 worden bewaard.

De '85er is pas gebotteld en Alain waarschuwt alvast: „Ik wist niet wat jullie wilden proeven, vandaar dat ik vooraf

geen fles open heb getrokken. Je proeft hem dus nog wat gesloten.” Het maakt nauwelijks iets uit omdat wij ook zo kunnen zien, ruiken en proeven dat deze wijn prachtig in balans is en een veelbelovende toekomst heeft. Alain glundert omdat hij ons verrukt ziet proeven van zijn wijn. Het 'kleinood' komt in de tweede helft van de jaren negentig goed op dronk en is dan nog houdbaar tot ongeveer 2020. Echt een tip voor de liefhebber. Op de markt in Bordeaux was hij te koop voor rond de 30 gulden per fles, maar voordat hij hier in de winkel ligt moet U er toch maar een paar tientjes bijtellen.

De '86er ligt uiteraard nog op vat en is al enkele keren overgestoken - wat neerkomt op het overhevelen van de wijn van het ene vat in het andere. Ook deze sappige wijn verradt duidelijk zijn 'romige' Cabernet-afkomst. Het eiken is heel goed te proeven, maar een pure analyse van deze jonge wijn is moeilijk. Toch hebben wij de indruk dat deze '86er weinig zal onderdoen voor de '85er.

Tenslotte proeven we ook nog de tweede wijn waarmee Marquis de Terme sinds kort op de markt debuteert: de '86er Château des Gondats. Zo kort na de verrukkelijke andere wijnen valt deze ons een beetje tegen. Vermoedelijk ten onrechte omdat wij - achteraf gezien - deze wijn beter als eerste hadden kunnen proeven. Hij nipt op gebruikte eiken vaten van Marquis de Terme.

„Groet de Nederlanders!” zegt Hugon bij ons vertrek en dat is niet verwonderlijk want de wijnen van Marquis de Terme en nu ook van Des Gondats worden op grote schaal naar ons land geëxporteerd.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Orthodontistenpraktijk in Heerlen zoekt

**secretaresse/
receptioniste (m/v)**

Taakomschrijving:

afspraken maken en indelen aan telefoon en receptie
verwerken van correspondentie
het verwerken van de praktijkadministratie in een computer (MS-DOS)

Verplichtingen:

Leeftijd 25-35 jaar
een opleiding op tenminste HAVO-niveau,
aangevuld met een secretarissopleiding en kennis van tekstverwerking en MS-DOS
kennis van Engelse taal in conversatie en correspondentie
zelfstandige werkhouding met eigen initiatief en organisatorische kwaliteiten
werken in teamverband

Sollicitaties kunt u schriftelijk richten binnen twee weken onder nummer HK 493 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Staalbouw Leunissen b.v., Simpelveld

vraagt voor spoedige indiensttreding:

spuiter/schilder

voor haar conserveringsafdeling, welke als meewerkend voorman vakkundig leiding geeft aan deze afdeling. Controle over deze werken behoort tot zijn werkzaamheden.

Sollicitaties te richten aan:
Staalbouw Leunissen b.v.,
Waalbroek 3, 6369 te Simpelveld, tel. 045-443131

Gramij b.v. zoekt

**— metselaars
— timmerlieden**

Aleen met ervaring

Sollicitaties na tel. afspraak
Industriestraat 7a, 6361 HD Nuth
Tel. 045-242282

VAN DE GROEP & OLSTHOORN

MANAGEMENT CONSULTANTS

AKROSIL

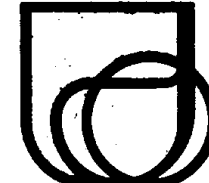
Our client, AKROSIL EUROPE B.V., is a newly formed Netherlands corporation with manufacturing facilities currently under construction in Heerlen, Limburg. The company, which will manufacture silicon coated release papers for sale throughout Europe, is a subsidiary of the American-based Akrosil division of Hammermill Paper Company. AKROSIL is the leading U.S. manufacturer of silicon coated release papers. With operations scheduled to begin in January 1988, our client now has an immediate opening for a

FINANCIAL MANAGER m/v

This position reports to the general manager and is responsible for all of the company's accounting and financial activities. Specific responsibilities include cost accounting, general ledger, capital and operating budgets, monthly financial reports, and cash management. The successful candidate will have at least 3-6 years of cost accounting experience, and will possess either HEAO-BE or SPD. A good knowledge of English is also required. The company offers an attractive salary commensurate with experience and a full benefits package. For immediate consideration, please send resume, or telephone: Van de Groep & Olsthoorn, Management Consultants.

BROEDERPLEIN 1 A, POSTBUS 155, 3700 AD ZEIST, TEL. 03404-25250

g & c c hoenshuis voerendaal

Golfclub Hoenshuis te Voerendaal zoekt korte termijn een:

EXPLOITANT

voor haar clubhuis - petit-restaurant
Gedacht wordt aan een ondernemende of echtpaar, liefst met horeca-ervaring, weten wat service is.
Eigen exploitatie of loondienst mogelijk

Tevens zoeken wij:

EEN 2e SECRETARIS

voor administratie en organisatie.

Gedacht wordt aan een ouder iemand, administratieve c.q. organisatorische werkzaamheden kan helpen behartigen. Kennis van golf is niet vereist, belangstelling daarvoor strekt wel tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties voor bovenstaande vacatures richten aan: Golf en Country Club Hoenshuis Voerendaal, t.a.v. het secretariaat
Hoensweg 1, 6367 GN Voerendaal.
Telefoon: 045-753300.

En om het u
makkelijk te
maken
zoeken wij u op
in
Vaals
Meerssen
Echt en
Heerlen

DSM biedt aan honderden jonge vrouwen en mannen uitzicht op 'n vaste baan

Inderdaad, want nu zoekt DSM kontakt met honderden jonge vrouwen en mannen, die ofwel na een opleiding, ofwel direct, in aanmerking willen komen voor een vaste baan. Wie er meer van wil weten, is graag welkom op een van onze informatie-avonden.

Wij zoeken kandidaten voor de navolgende vakopleidingen

Procesoperator

vereiste vooropleiding

- LTS C-niveau
- MAVO (met wis- en natuurkunde)
- HAVO (met wis- en natuurkunde)

De functie

De procesoperator bewaakt de procesgang en stuurt in geval van afwijkingen bij. Hij verricht deze werkzaamheden in continuent, zowel in fabrieksinstallaties als ook in de open lucht. Daarbij maakt hij gebruik van moderne meet- en regelapparatuur, maar hij zal ook bij optredende afwijkingen in het productieproces de handen uit de mouwen moeten steken. Het tijdig onderkennen van onregelmatigheden in de procesgang en het bepalen van de te nemen maatregelen om de productie weer optimaal te laten verlopen, vereist een degelijk vakmanschap.

Het is zeer verantwoordelijk werk, waarvoor men over specifieke kennis en ervaring moet beschikken.

De opleiding

De opleiding die ± 14 maanden zal duren, bestaat uit:
• een theoretisch gedeelte van ± 1/2 jaar bij het opleidingsinstituut van DSM in Geleen
• een praktisch gedeelte dat zal plaats vinden in een van de chemische bedrijven in Geleen, ook van ± 1/2 jaar
• bij succesvolle beëindiging van de opleiding komt de cursist in het bezit van het landelijk erkend diploma Procesoperator B VAPRO.

Werktuigkundig procesmonteur

vereiste vooropleiding

- LTS-Mechanische Techniek (C-niveau)
- KMBO-Mechanische Techniek
- MAVO (met wis- en natuurkunde)
- HAVO (met wis- en natuurkunde)

De functie

De werktuigkundige procesmonteur verricht onderhoudswerkzaamheden aan het werktuigkundig gedeelte van productie-installaties, voornamelijk aan pompen, compressoren, regelkleppen en apparaten. De werkzaamheden bestaan uit het demonteren, repareren, monteren, afstellen, beproeven van machines, waaronder het opsporen en opheffen van storingen.

De opleiding

De opleiding duurt ± 2 jaar, waarvan een gedeelte bij ons opleidingsinstituut in Geleen en in een van onze onderhoudsdiensten, waar de verdere praktische vorming zal worden afgesloten.

Technicus meet- en regeltechniek en procesmonteur- elektro-techniek

vereiste vooropleiding

- LTS-E (C-niveau) + EVV-opleiding EML of EMB

De functie

De taak van de onderhoudsmonteur meet- en regeltechniek bestaat uit het onderhoud van apparatuur voor bediening en bewaking van productieprocessen. De taak van de procesmonteur-E is het onderhouden van stroomverdelings-, beveiligings- en signaleringsinstallaties. De onderhoudsmonteur meet- en regeltechniek en de procesmonteur-E zullen hiervoor instrumenten en installaties moeten controleren, reviseren, instellen, ijken en storingen vaststellen en opheffen.

De opleiding

De duur van de opleiding "Technicus meet- en regeltechniek" is ca. 2 jaar en zal worden afgesloten met het landelijk examen van de Stichting Opleidingen Metaal (SOM).

De duur van de opleiding procesmonteur-E is ca. 7 maanden en zal worden afgesloten met een DSM-examen.

Leer/arbeids- overeenkomst

Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de duur van de opleiding en zal bij het succesvol afronden worden omgezet in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd in een van de bedrijven van DSM in Geleen.

Tijdens de opleiding ontvangt u reeds salaris.
Leeftijd: max. 30 jaar.

Vakmensen kunnen direct aan de slag!

DSM zoekt personeelsleden met planning- en administratieve kennis en ervaring voor de afdeling Personeelsvoorziening DSM Limburg bv. De functie is zeer verantwoordelijk en vereist een degelijk vakmanschap. De functie is zeer verantwoordelijk en vereist een degelijk vakmanschap. De functie is zeer verantwoordelijk en vereist een degelijk vakmanschap.

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij:

de heer B. Pijper, tel. (04494) 65456
de heer W. Keulers, tel. (04494) 63282
van de afdeling Personeelsvoorziening DSM Limburg bv,
Mauritspark 1, 6163 HM Geleen
58/87 PV

Procedure

Een psychologisch en een medisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.

Hoe, wanneer en waar?

Belangstellenden worden uitgenodigd met diploma's en cijferlijsten van de genoemde opleiding, aanwezig te zijn op een van onderstaande adressen, alwaar een kort gesprek zal plaatsvinden met een van onze personeelsfunctionarissen.

Op 12 oktober van 19 tot 22 uur te Vaals
Café-restaurant Suisse
Maastrichterlaan 63
Op 13 oktober van 19 tot 22 uur te Meerssen
Café de Keizer
Markt 14
Op 15 oktober van 19 tot 22 uur te Echt
Café-discospee
Plaat 5
Op 16 oktober van 19 tot 22 uur te Heerlen
Café Union
Saroleistraat 48

DSM
grensverleggend in chemie

Drie voor een tientje? Vergeet het maar rustig

MAASTRICHT – Stuntaan-bieding: zes flessen voor een tientje! Of de wijnkaart van een gerenommeerd restaurant waar een Château Pétrus (een zeer bekende wijn uit de Pomerol) voor 345 gulden per fles genoteerd staat. We hebben het dan in beide gevallen over wijn, gewoon gegist sap van de druiventros. Zes flessen voor een tientje? Kan dat. Driehonderd gulden en nog wat voor een fles? Is dat nog normaal? Oftewel de eeuwige vraag: wat kost een fles wijn.

Zes voor een tientje, dat is natuurlijk onmogelijk. Voor dat geld koop je nog geen tros druiven. Maar aan de andere kant worden voor bepaalde merken ook exorbitant hoge prijzen gevraagd, die in geen verhouding staan met de werkelijkheid. Dat zegt Cor van den Hoven, wijnadviseur bij wijnhandel Thiesen BV in Maastricht. Een eerbiedwaardige zaak, een van de weinige in het zuiden, waar de wijn nog op het vat aangevoerd wordt, waar de wijn 'opgevoerd' wordt en waar men zelf bottelt. Een zaak dus waar men weet wat een fles wijn kost. Niet alleen het sommetje: inkoop plus BTW plus winst is verkoop. Nee, bij Thiesen weet men ook te vertellen wat de kostprijs is van een fles, de kurk in de fles, het etiket, transportkosten, arbeidsloon, accijns en belastingen. En wanneer we dan in het naar wijn en boen was riekende kantoor van Thiesen, achter de uit Naamse steen opgetrokken pui aan de Grote Gracht in Maastricht, samen met Cor van den Hoven het rekensommetje maken, dan is één ding overduidelijk: zes voor een tientje is onmogelijk, drie voor een tientje gaat ook niet en twee voor een tientje kán, maar dat gaat ten koste van de kwaliteit.

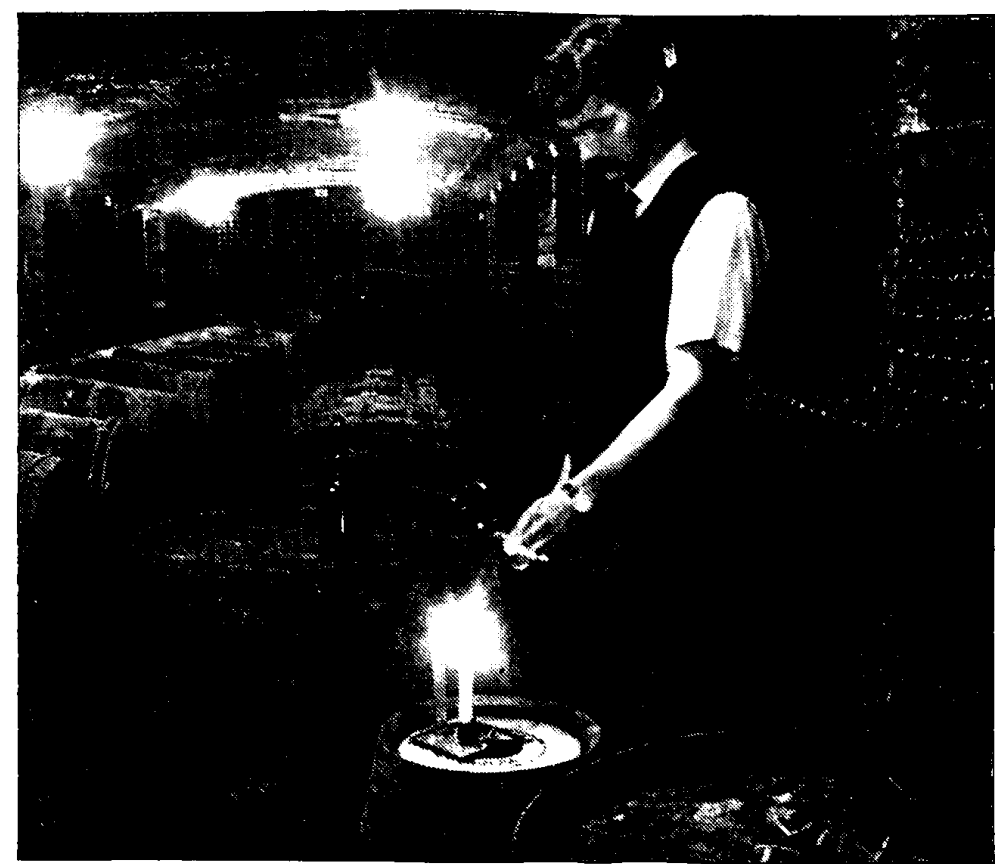
We zetten de zaak even op een rijtje. Een wijnfles kost inkoop tussen de 45 en 50 cent. Voor een kurk betaal je een dubbeltje. (A propos, een kurk in een goede fles wij is vier centimeter lang, gestanst uit een stevig stuk schors van de kurkeik. En niet geperst uit korreltjes afvalkurk die bij het openen van de fles uiteen vallen). Het etiket kost, afhankelijk van de uitvoering, tussen de 10 en 15 cent per stuk. Voor vervoer van de wijn vanuit Frankrijk naar ons land moet je een kwartje per fles rekenen. Dan wordt de wijn, die Thiesen koopt, opgeslagen in eikenhouten vaten. Kosten omgerekend per fles ongeveer 25 cent. BTW op wijn is 20% van de verkoopprijs, een niet te onderschatten bedrag. Minister Ruding

drinkt symbolisch mee aan iedere fles! Accijns, de belasting op alcohol, is zeer nauwkeurig te berekenen. Al naar gelang het alcoholpercentage van de wijn varieert dit van 58 tot 65 cent per fles. Opgeteld kom je, zo berekent Thiesen vakman Van den Hoven, uit op een bedrag van rond de drie gulden voor een fles, waar nog geen wijn in zit.

„Wat de wijn inkoop kost, dat hangt natuurlijk af van de kwaliteit. Maar wanneer wij verkoop f 6,50 tellen voor onze huiswijn – met de fantasie-naam Château Rapière – dan is dat geen dubbeltje teveel”, verzekert Cor van den Hoven. Hij erkent dat grote 'kruideniers', als Albert Heijn, HEMA en anderen, door hun massale inkoop en hun distributiekosten onder die prijs kunnen duiken en nog aanvaardbare kwaliteit kunnen leveren. Maar onder de f 5,50 kun je, wanneer je normaal zaken wil blijven doen, geen wijn van redelijke kwaliteit leveren. Dat is de stellige overtuiging van de vakmensen van Thiesen.

Genot

Het is overigens een genot om in de kelders van deze stokoude Maastrichtse wijnhandel te mogen proeven. Het oudste deel van de kelders van Thiesen (druizend vierkante meter groot) stamt uit 1662. Uitbreidingen werden gerealiseerd in 1740, rond 1800 en rond het begin van deze eeuw. Meer dan 350.000 flessen wijn liggen er, gebotteld in flessen of rustend in vaten, te wachten op de

● Het vlammetje van een kaars is de beste lichtbron om wijn te keuren op kleur en helderheid. Wijnadviseur Cor van den Hoven van Wijnhandel Thiesen doet dit tussen de bedauwde vaten in de kelder, in het hartje van Maastricht.

dag dat de klant besluit de kurk uit de hals te trekken. „Negentig procent van de wijn die hier ligt is door klanten gereserveerd en betaald. Het is hoofdzakelijk wijn uit de Bordeaux en Bourgogne, die we zelf bottelen. Daarnaast hebben we nog een magazijn voor de opslag van wijn, die we op fles importeren. Daar liggen ook nog eens 250.000 flessen te wachten”, zegt Cor van den Hoven.

Thiesen importeert ongeveer 40 procent van zijn wijnen op fust en 60 procent op fles. „Er zijn er niet veel meer die op fust importeren, zelf de wijn opvoeden en zelf bottelen. Wij blijven dat doen omdat we weten dat het de kwaliteit van de wijn ten goede komt”, zegt deze wijnkenners. En trots vertelt hij erbij dat op menige blinde proeverij de wijn, die in de kelders van Thiesen gelagerd was, aanmerkelijk beter uit de bus kwam dan de 'châteauwijnen' uit Frankrijk zelf.

De eenvoudige huiswijn blijft een maand of zes rusten in koele gewelven van de kelders. De duurdere soorten krijgen drie jaar rust in de eikenhouten vaten. Waarbij ze wel elke drie maanden overgepompt worden naar een schoon vat. „Dat doen we om het bezinksel kwijt te raken. We filteren niet, want daarmee haal je voor geur en smaak essentiële stoffen uit de wijn. Goede wijn heeft altijd een beetje depot in de fles. Dat hoort er gewoon bij”, doceert Van den Hoven.

„Wij constateren tot onze grote vreugde dat er niet alleen meer

wijn wordt gedronken, maar dat de mensen vooral steeds betere wijn gaan drinken. En dan hoeft dat geen wijn te zijn van vele tientjes per fles, maar zeker ook geen wijn waar de supermarkten mee stunts. Goede wijn heeft zijn prijs. En de meerprijs vind je terug in de kwaliteit. Wijn, die prettig drinkt, een aangename nasmaak heeft, en vooral geen hoofdpijn veroorzaakt. Wijn is een genot”, verhaalt Cor van den Hoven. En hij zegt het op lyrische toon. Begrijpelijk.

M.H.

● Vinologe Greetje Haagsmans tussen haar wijnflessen en haar cursisten.

Greetje, de vrolijke vinologe

HULSBURG – Wijn maken, wijn proeven, wijn verkopen, wijn drinken en over wijn praten is eeuwenlang mannenwerk geweest. De vrouw kwam er alleen maar aan te pas wanneer de druiven geplukt moesten worden. De rest was een mannenzaak. Terecht?

„Zeker niet”, vindt Greetje Haagsmans-Kuppens. Zij oogt als een gemoedelijke huisvrouw, maar is al vijftien jaar 'verslaafd' aan wijn. In 1981 haalde zij de officiële erkenning als 'Vinologe' aan de Wijnacademie van het Bedrijfschap voor de Detailhandel in Alcoholhoudende Dranken. Toen was het niet zo vanzelfsprekend als nu dat ook een vrouw dat diploma behaalde. „Ik heb ervaren dat de combinatie vrouw en wijn door veel mensen, maar vooral door mannen, niet al te serieus wordt genomen. Wijn is een mannenzaak; de vrouw mag de glazen spoelen”. Dat is nog altijd een gangbaar misverstand”, vindt Greetje.

En net zoals in veel beroepen waar de man altijd de scepter heeft gezwaaid is het ook in de wereld van de wijn: de vrouw moet zich extra bewijzen om erkend te worden als serieus deskundige. „Wanneer ik op proeverijen kritische opmerkingen maak over wijn, dan gaan mannen daar vaak extra tegenin. Omdat ik een vrouw ben. Pas wanneer ik heb laten merken dat ik echt verstand van zaken heb, kan ik ze overtuigen.

Maar dan is het ook echt goed”, aldus Greetje Haagsmans.

Vijftien jaar geleden dronk zij frisdrank en heel af en toe een zoet Moezelwijnje. Door een toeval kwam Greetje in de wijnhandel terecht. Zij moest invallen in de winkel van de legendarische mevrouw Caselli (tante Emilie voor wie haar beter kende) in de Franche Molle in Valkenburg. Die ene keer werden er vele: Greetje moest de klanten helpen, wilde weten wat ze verkocht en verdiepte zich in de wijn. „Tot dan dacht ik dat alle wijn hetzelfde was. Maar toen ik erop ging studeren ontdekte ik dat wijn een fascinerende wereld omvat. Lezen over wijn, proeven aan wijn en steeds meer willen weten van wijn heeft mij er uiteindelijk toe gebracht om de cursus voor Vinologe te gaan volgen.”

De wijnhandel in Valkenburg ging dicht en vier jaar geleden startte Greetje haar eigen winkeltje in Hulsberg. De serre en garage van haar huis werden verbouwd en daar doet zij nu zaken.

'Vrouwen proeven veel kritischer dan mannen'

Ze verkoopt er wijn, maar dat vindt zij niet het belangrijkste. „Vertellen over wijn. Andere mensen leren hoe veelzijdig de wijn is. Samen met andere mensen het plezier van de wijn ontdekken. Dat vind ik eigenlijk het fijnste. Ik ben niet zakelijk ingesteld. Het liefste zou ik de mensen voor niks laten proeven en drinken. Maar dat gaat nu eenmaal niet. Dus moet ik wel wijn verkopen”, babbelt Greetje in haar niet te stuiten woordenvloed.

Praten over wijn doet zij optimaal op de avonden voor haar cursisten, die zij twee keer per week in haar wijnwinkeltje in Hulsberg organiseert. Vier jaar lang doet ze dat al. En er zijn heel wat cursisten die haar ook vier jaar trouw zijn gebleven. „Och, het belangrijkste van zo'n avond is natuurlijk de gezelligheid. Wijn is nu eenmaal een middel om de gezelligheid te stimuleren. Er wordt vaak veel te serieus over wijn gedaan. Ik hou niet van die poespas er omheen. Ik praat rechtuit over de wijn. Er wordt helaas vaak teveel onzin over wijn verteld. Snobisme en onkunde van mensen die alleen maar afgaan op een dure prijs of een fraai etiket. Uiterlijk vertoon, dat niks te maken heeft met genieten van het fijne van wijn. Ik probeer mijn cursisten (inmiddels hebben 160 mensen Greetje als zodanig leren kennen, red.) bij te brengen dat

wijn er op de eerste plaats is om te drinken en niet om over te praten. En al proevende, eenvoudig beginnen en steeds opbouwend, probeer ik ze de smaakverschillen in wijn duidelijk te maken.”

Wanneer gezegd wordt dat de wijncursisten Greetje op handen dragen dan moet men dat niet al te letterlijk nemen. Greetje heeft een flink postuur, mede veroorzaakt door jarenlang intensief genieten van het goede der aarde. Maar figuurlijk wordt Greetje heel beslist door iedereen die met haar omgaat op handen gedragen. „Zij weet zo fijn, zo boeiend, maar aan de andere kant zo eenvoudig en begrijpelijk over wijn te praten dat alleen het luisteren naar haar al een genot is. Daar hoeft je nog geen glas bij te drinken”, zegt een van haar cursisten heel spontaan.

Terugkerend op het uitgangspunt van ons gesprek, vrouw en wijn, zegt Greetje: „Mijn ervaring is dat vrouwen kritischer zijn proeven dan mannen. Ze weten veel preciezer te omschrijven wat ze proeven en weten beter de verschillende smaaknuances in wijn te herkennen. Een vrouw kijkt ook anders tegen wijn aan dan een man. Minder geïmponeerd, eerlijker. Met die kwalificaties wil Greetje uiteraard niet de echte kenners en deskundigen onder de mannen diskwalificeren. „Maar echte kenners zijn zeer zeldzaam”, verzekert zij met stelligheid.

Als 'uitsmijter' geeft Greetje Haagsmans nog een goede raad mee voor iedereen die vindt dat wijn best aangenaam en lekker kan zijn. „Drink liever een flesje minder, maar wel goede wijn dan de bocht, die je helaas nog teveel in de rekken van sommige winkels aantreft. Drie flessen voor een tientje, dat kan niet wanneer je een klein beetje kwaliteit wil hebben. Zes gulden voor een fles komt al aardig in de richting en voor een tientje kun je, wanneer je even zoekt, een voortreffelijke wijn op tafel brengen.”

M.H.

De wijnboer aan de Moezel heeft niets te lachen

ZELL A/D MOSEL – Hieronymus Reiss (voor zijn vrouw Ronny) is een kind van de Moezel, oftewel Mosel op z'n Duits. Zijn vader was wijnboer, evenals zijn grootvader en waarschijnlijk alle voorvaders ook. Herr Reiss is echter in dienst als verkoopleider bij Zimmermann-Graeff, volgens streekbewoners de meest gerenommeerde Weingut – Weinkellerei van de streek. Verleden jaar bestond de zaak honderd jaar. De firma heeft 120 mannen (en een paar vrouwen) in dienst; vanuit Zell wordt naar 25 landen geëxporteerd. Ronny Reiss ontvangt ons akelig vroeg met een glas wijn. Twaalf uur later vallen we als een blok in slaap in het plaatse-lijke hotel. We hebben dan negentien verschillende wijnsoorten geproefd (en vooral niet uitgespuugd want al is het maar een Moseltje: zonde blijft het).

Bij meneer Reiss moet je niet aankomen met Fantastische Vertellingen over een collega die zojuist is teruggekeerd uit de Bordeaux-streek en daar enkele dagen kennis maakte met het voorportaal van de hemel. Reiss zweert bij zijn eigen product. Für Wein spricht viel – für Mosel alles. Dat is zijn credo. Leuk hoor, zo'n Bourgogne, maar geef Reiss maar een Uzerger Würzgarten Spätlese, of zoits.

Zell en omgeving ziet er schilderachtig uit. Als deze krant hier ooit nog een bijkantoor opent, doen we mee. Reiss: „Inderdaad, het oogt prachtig, maar de werkelijkheid is anders. Het is knokken om te overleven. Onze firma draait heel goed; maar de Winzer, de wijnboertjes,

klagen steen en been. Zij werken haast tegen kostprijs. Ook hier geldt de economische wet van vraag en aanbod. Voor romantiek is in dit gebied geen plaats meer. De concurrentie is moordend. De CDU heeft hier flink verloren. Want de wijnboeren voelen zich in de steek gelaten, zelfs door de CDU.”

Jaren

Eerst het wijnschandaal in Oostenrijk, en toen ook nog in (een gedeelte van) West-Duitsland. Dat zijn harde klappen geweest. Reiss: „Veel bedrijven hier hebben dat niet overleefd. De consument, zeker in het buitenland, dacht:

met alle Duitse wijnen is dus geknoeid. Hier dus niet, en zeker niet in ons huis. Maar de weerslag krijg je natuurlijk toch. Daar gaan jaren overheen. Wij hebben – met onze staf – wekelijks de koppen bijeen gestoken om die ene vraag te beantwoorden: hoe kunnen wij de mensen duidelijk maken dat onze wijn als vanouds prima is. Maar we zijn er achter gekomen dat je zo iets niet kunt forceren. Het vertrouwen keert nu gelukkig terug.”

In 1975 trok Ronny Reiss met zijn wagon volgeladen de grens over bij Aken. De kofferbak had hij volgestouwd met flessen Moselwijn. „Maar ik had geen enkele klant in Nederland. Nu rijden de vrachtwagens met pallets af en aan door Nederland”. Limburg kent hij goed. Graeff-Zimmermann heeft in onze provincie enkele prima afzetpunten en die doet Reiss regelmatig aan. Als hij op dooreis is, slaapt hij in Heerlen. Hij kent inderdaad veel horecamensen in Limburg. De mensen van Alfa-Bier uit Schinnen noemt hij 'sehr feine Leute', en als hij in de Randstad op pad is, ontbreekt 's morgens stevast zijn radio in de auto. „Ik heb na vijf inbraken nu maar een draagbare radio gekocht. Die leg ik 's nachts naast mijn kussen op de hotelkamer”.

In Limburg is het volk – zo rekent hij

● Zo zag Zell er uit, eind vorige eeuw. Toen hadden de wijnboeren er nog een goede boterham. Nu klagen ze steen en been. Teveel wijn op de markt, dus te lage prijzen. Mede daardoor is een fles Moezelwijn in de winkel op dit moment erg goedkoop.

voor – 'stevig aan de Moselwijn. Lekker, verantwoord en betaalbaar. Logisch dus.' Reiss is, vergeet dat even niet, verkoper. Hij laat ons het bedrijf zien. Het is dat je hier en daar wijn ruikt, anders zou je net zo goed aan de Nak-4 van DSM denken. Enorme tanks, met een capaciteit van 7 miljoen liter, een laboratorium, de afdeling kwaliteitsbewaking, de volautomatische Abfüllanlage waar per dag (in twee ploegendienst) 100.000 flessen worden gevuld. Een gewone fabriek dus.

Ronny Reiss: 'We moeten wel ultra-modern werken. Het gaat om produc-

tie en nog eens productie. U moet dat accepteren.'

Knaak

Moezelwijnen (en bij haast elk tentfeest in Limburg zijn ze van de partij) zijn niet duur. Vanaf een knaak kun je al terecht, maar er zijn ook betere (en dus duurdere) soorten, natuurlijk. Menige wijnkenners – maar wat is dat eigenlijk? – haalt zijn neus op voor zo'n eenvoudig Moezelwijnje. Maar toch, een fijne Riesling moet je

vooral niet omstoten. En als je enorm en betaalbaar plezier hebt aan een Zeller Schwarze Katz, dat mag toch?

Tegen vier uur 's middags trekt Ronny Reiss de deur van het proeflokaal journalistiek open. We gaan ons nu als echte kerels gedragen, je voelt de dreiging. Het brood 'voor tussendoor' staat gereed. Reiss' assistent heeft een uitgebreide Weinprobe voorbereid. Vijftien flessen staan uitdagend op tafel (en te voren hadden we er al een paar soldaat gemaakt). Reiss doet de openingszet met een Graacher Himmel-

reich, een Riesling. Met een andere Riesling – de Klüsserather St. Michael Auslese – wordt de sessie veertien flessen later afgesloten.

Zell an der Mosel wordt zodoende die avond nog schilderachtiger dan 's morgens. En het kan ons opeens niets meer verdommen dat die wijnboeren hier van de honger aan een lege wijnfles knagen. Inderdaad, ook de Moselwein doet zijn werk. Vanaf f 2,50.

J.v.W.

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Binnen de Personeelsdienst van het De Wever Ziekenhuis bestaat een deeltijdvacature voor

Administratief medewerker (m/v) 20 uur per week in 5 dagen)

Functie-inhoud:
administratieve ondersteuning bij werving, selectie, aanname, mutaties en ontslag;
het verrichten van type-werkzaamheden;
het geven van informatie aan medewerkers.

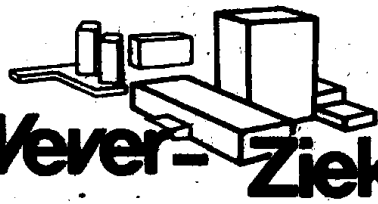
Functie-eisen:
HAVO/MEAO-diploma;
Goede kennis van de nederlandse taal;
Goede type-vaardigheid;
Ervaring met tekstverwerking.

Arbeidsvoorwaarden:
Indien mogelijk geschiedt voorlopig volgens onze huidige salarisschalen afhankelijk van leeftijd en ervaring.
Zodra de functie in 1988 volgens FWG-systeem is ingedeeld zal het salaris definitief worden vastgesteld.
De arbeidsvoorwaarden zijn verder geregeld in de CAO voor het Ziekenhuiswezen.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij het hoofd van de administratie, de heer van Leerzen, telefoonnummer 766112.

Schriftelijke sollicitaties voor 24 oktober richten aan de Personeelsdienst, van het De Wever Ziekenhuis, Postbus 4446, 6401 CX HEERLEN.

Geerne in de linkerbovenhoek van Uw sollicitatiebrief vermelden R.H. 101.

De Wever Ziekenhuis

Lamberts Rolluiken Zonweringen

zoekt voor spoedige indiensttreding

rolluiken- c.q. aluminium ramen monteur

Voor een all-round monteur stellen wij een goede positie en een goed salaris in het vooruitzicht met goede sociale voorzieningen.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan:
Lamberts Rolluiken Zonwering b.v.
Keerberg 95, 6367 EG Voerendaal
Tel. 045-750598 of mondeling na 18.00 uur

Delta Productions, producent van voorbespeelde videobanden, zoekt wegens uitbreiding van haar activiteiten op korte termijn een ervaren

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER (M/V)

Buiten een dynamische en afwisselende werksfeer bieden wij de juiste persoon een goed salaris en uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.

Belangstellenden worden verzocht hun schriftelijke sollicitatie met recente pasfoto te richten aan de Directie van

DELTA PRODUCTIONS

Delta Productions b.v.
Nieuwe Markt 2
6365 BG Schinnen

tempo-team uitzendbureau

Wij hebben werk voor m/v.

ziekenverzorgster

voor een bejaardencentrum. Wegens uitbreiding van een bestaand oproepkrachten bestand zijn wij dringend op zoek naar geschikte kandidaten. Geïnteresseerden moeten: beschikken over eigen vervoer en voor een langere periode voor avond- en nachtdiensten inzetbaar zijn.

verpleegkundigen

kunnen voor deze functie in aanmerking komen.

Bel voor informatie over bovenstaande vacatures tel. 045-713631 en vraag naar Carla Koster afd. gezondheidszorg.

Op de Nobel 1 Akerstr., Heerlen

HOGESCHOOL SITTARD MIKOJEL AKADEMIE

voorlichting

informatie - lessen - gesprekken met studenten

kreatief-educatief werk

• voltijdonderwijs of
• 2 dagen school en 1½ dag stage.

kreatieve therapie

muziek - beeldend - drama - dans en beweging

op 14 oktober, 4 november, 18 november
1987 en 16 maart 1988

Vooraf aanmelden is gewenst.
Tel. (04490) 2 48 88,
Sportcentrumlaan 35, Sittard.

VOLTEC BV

is een solide onderneming, die elektriciteitskabels en -leidingen in Nederland verkoopt en ook exporteert.

Op korte termijn kan bij ons worden geplaatst een SECRETARESS (m/v)

Tot haar taken behoren o.a.:
regeling van het telefonisch verkeer;
verzorging van de correspondentie;
het uittypen van bezoekersrapporten in de Duitse taal via dicteer-apparaat;
lichte administratieve werkzaamheden;
facturering via geautomatiseerd systeem.

Voor een goede vervulling van deze functie achten wij noodzakelijk:

Opleiding MEAO secretariële richting of soortgelijke opleiding;
goede kennis van de Duitse en Engelse taal;
enige kennis of ervaring met automatisering;
flexibele werkhouding en collegiale instelling.

Bij gebreke geschiktheid zal betreffende bereid dienen te zijn een opleiding voor Systeembeheerder te volgen.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
VOLTEC BV, Postbus 235, 6400 AE Heerlen,
t.a.v. de heer J. Eken.

Mercuri Urval Holland B.V. behoort tot de grootste management consultancy's in Nederland. Wij adviseren op het gebied van werving en selectie, analyseren organisaties en helpen onze cliënten problemen op te lossen binnen hun organisatie. Hoewel we in selectie ons vaak op sales, marketing en management personeel richten, adviseren we ook omtrent overige vacatures. Onze cliënten zijn daarbij veelal Nederlandse bedrijven, maar ook een aantal internationale waar we als bedrijf van Zweedse origine vaak een goede entree hebben. Wij hebben vestigingen in Amersfoort, Rotterdam, Amsterdam, Eindhoven en Groningen. Voor onze nieuwe vestiging in Maastricht zoeken wij een

Enthousiaste secretaresse die Limburgse gastvrijheid combineert met Zweedse kwaliteit

De baan:

- Als secretaresse bent U de dynamische spil binnen een hecht team van consultants.
- Naast administratieve werkzaamheden onderhoudt U direct contact met klanten en kandidaten.
- Belangrijk is een goede samenwerking met andere secretaresses en consultants.

Wij vragen:

- Een zakelijke, resultaatgerichte secretaresse met een opleiding op MEAO-niveau en snelle typevaardigheid.
- Leeftijd 25-30 jaar.

Wij bieden:

- Een afwisselende baan in een succesvol bedrijf met een typisch Scandinavische aanpak, waarin ook de secretaresse een duidelijke

lijke inbreng heeft in het resultaat.
- Een goede beloning voor inzet en capaciteiten.

Zoekt U een leuke en nieuwe baan waar U zelf iets van kunt maken, stuur dan een sollicitatiebrief onder vermelding van ref.nr. 23.8222 aan Mercuri Urval Holland B.V., p/a Waagstraat 8, 5611 KZ Eindhoven.

België Denemarken Finland
Frankrijk Engeland Italië
Nederland

Mercuri Urval

Zweden Noorwegen Spanje
Duitsland Verenigde Staten
Zwitserland

DSM is een internationaal werkend industrieel concern dat een groot aantal ondernemingen omvat die naar gelang de aard van de activiteiten zijn gegroepeerd in zes divisies.

De concurrentiestrategie voor de komende jaren is - naast handhaving van de goede positie in bulkproducten - gericht op de ontwikkeling en productie van chemische specialities en fijn-chemicaliën.
Het zwaartepunt van de DSM-activiteiten in Nederland ligt in Zuid-Limburg. DSM Limburg bv heeft ca. 11.000 medewerkers.

Ten aanzien van de vormgeving en uitvoering van het eigentijdse personeelsbeleid van DSM Limburg bv, speelt de Personeelssector een belangrijke rol.
De personeelssector omvat een aantal centrale, coördinerende personeelsafdelingen alsmede - voor de onderscheiden bedrijfsonderdelen - tien personeelsdiensten.

Binnen de personeelsdienst van de Divisie Meeststoffen te Geleen ontstaat begin 1988 een vacature voor een

part-time (50 %)

bedrijfsmaatschappelijk werker

Bedrijfsmaatschappelijke hulpverlening

Factoren die in het werk, in de persoon of in de privé-situatie liggen, kunnen ertoe leiden dat medewerkers of groepen medewerkers in een kwetsbare positie verkeren of dreigen te geraken. Vanuit deze optiek biedt het bedrijfsmaatschappelijk werk hulp. Deze hulpverlening geschiedt als specifiek bestanddeel van de totale welzijnszorg in ons bedrijf.

Het werkterrein van de bedrijfsmaatschappelijk werker

• De bedrijfsmaatschappelijk werker heeft vanuit een zelfstandige positie een vertrouwensrelatie met cliënten uit het bedrijf. Ten aanzien van hulpaanvragen zorgt hij voor oplossingen, c.q. bemiddeling of doorverwijzing. Hij maakt deel uit van de Personeelsdienst Divisie Meeststoffen, Geleen en rapporteert rechtstreeks aan de Chef van deze afdeling.

• De bedrijfsmaatschappelijke hulpverlening vereist een breed en divers contactenpatroon met personen en afdelingen binnen de sociale eenheid DSM Limburg bv (zowel binnen als buiten de Divisie Meeststoffen Geleen), alsmede met een groot aantal externe instellingen.

Het profiel

De vrouw of man die wij zoeken beantwoordt aan de volgende eisen:
• diploma HBO-maatschappelijk werk;
• ervaring in het bedrijfsmaatschappelijk werk, bij voorkeur in een industriële organisatie;
• uitstekende contactuele eigenschappen, alsmede een grote mate van zelfstandigheid;
• analytisch en creatief vermogen;
• vermogen tot functioneren in team- en multidisciplinair verband;
• een leeftijd van 30-40 jaar.

Selectieprocedure

De selectieprocedure omvat gesprekken met selectiefunctionarissen en hoofden Personeelsdienst alsmede een psychologisch en medisch onderzoek.

Nadere informatie

Voor eventuele telefonische informatie vooraf kan contact worden opgenomen met de heer H. Mostert, Chief Personeelsdienst Divisie Meeststoffen Geleen (tel. 04494 - 64235) of met de heer A. Schuurmans, afdeling Personeelsvoorziening DSM Limburg bv (tel. 04494 - 64028).

Belangstellenden voor deze functie worden uitgenodigd hun sollicitatie binnen 14 dagen te richten - met vermelding van nr. 60/87 PV - aan:

de heer H. Moenen
Chief van de afdeling Personeelsvoorziening
DSM Limburg bv
Mauritiuspark 1,
6163 HM GELEEN

DSM
grensverleggend in chemie

QUALITY FIRST

AKROSIL EUROPE B.V.

De bouw van onze met laatste technologie doordachte fabriek op de Beltel in Heerlen is in volle gang.

Als Europese dochter van een Amerikaans concern concentreren wij ons op het siliconen coating van papier en kunststoffen door middel van speciale produktiemachines.

Kwaliteit staat bij ons helemaal voorop.

Wij zoeken:

OPERATORS/BEDIENINGSVAKMENSEN

(in toekomst 3-ploegendienst, 5 dagen).

Taak: Bedienen en controleren van coating- en snijmachines door middel van computergestuurde produktieprogramma's. Voortdurende kwaliteitscontrole aan de machine, preventief onderhoud.

Geraagd: LTS-ers met aanvullende scholing of MTS-ers. Beherrschen van de Engelse taal is een groot voordeel. Productie-ervaring op het gebied van coating, druk- en/of snijmachines. Leeftijd 23-35 jaar.

ELEKTRO-MONTEUR

met electronica-ervaring.

Taak: Het instellen en instandhouden van de geautomatiseerde produktiemachines. Beoordelen en verhelpen van storingen. Opstarten en instandhouden van preventieve onderhoudsprogramma's. Opzetten van een reparatiewerkplaats/onderdelenmagazijn.

Geraagd: Elektromonteur op MTS of vergelijkbaar niveau met enige electronica-ervaring o.a. PL/PC, Pneumatiek. Productie-ervaring minimaal 4 jaar. Beherrschen van de Engelse taal is een vereiste. Leeftijd 25-35 jaar.

Het opstarten van een nieuwe onderneming vereist een flexibele aanpak. Voor alle functies wordt daarom vooral gevraagd om een actieve instelling en de bereidheid, zich overal waar nodig, in te zetten. Daarmee verbonden zijn uiteraard ook alle ontwikkelingsmogelijkheden.

Voor opleiding in „kwaliteitsbewust-zijn“ en training op het gebied van coating en snijtechniek zullen wij zorg dragen.

Zin om vooruit te komen?
Wij selecteren samen met het GAB in Heerlen.
Inlichtingen bij Dhr. Wijnands. Tel. 045-714845 tst. 269
Een psychologisch onderzoek kan tot de selectieprocedure behoren.

AKROSIL VOORAANSTAAND IN SILICON COATING!!!

Grote concurrentie tussen handelshuizen in Bordeaux

De slag om acht miljoen hectoliter wijn

Bordeaux is het centrum van de wijnhandel in de Gironde. De grote châteaux hebben in deze achtste stad van Frankrijk (ruim 210.000 inwoners) vrijwel allemaal hun handelshuizen. De verkoop van de ongeveer 8 miljoen hectoliter wijn is wereldwijd en de concurrentie is groot. Meer dan 500 handelaren proberen er een goed belegde boterham aan over te houden.

● Makelaars bieden regelmatig wijnen aan, maar Herman Mostermans wil ze toch eerst allemaal proeven. Vandaar dat hij in zijn villa een proeflokaal heeft ingericht.

blijft schijnen kan er best een kwalitatief goede wijn worden geproduceerd", zegt Mostermans.

Tijdens het gesprek worden wij in de gelegenheid gesteld een witte wijn uit de Entre-deux-Mers te proeven, een van het Ch. Reynon. „Wat vind je ervan?" vraagt Mostermans. Tot onze verrassing is het een prima droge, „mollige" wijn en dat laten wij hem ook weten. „Het is inderdaad een uitstekende wijn maar ik raak hem aan de straatstenen niet kwijt", zegt hij, „witte wijnen uit de Bordeaux staan al

sinds jaar en dag bekend als zeer matige wijnen die je voor weinig geld kunt kopen. Deze wijn moet iets meer kosten en dat hebben de kopers er niet voor over. Toch is dat zo langzamerhand een verkeerde voorstelling van zaken geworden. Er worden op het ogenblik heel goede witte wijnen geproduceerd maar het zal enige tijd duren eer die erkenning er is. Ook de boeren werken nu mee aan een verbetering van het imago."

Consul

Herman Mostermans, die nog regelmatig bij vrienden in Maastricht verblijft („het is de laatste jaren wat minder geworden"), is ook consul van IJsland voor Zuid-west Frankrijk.

Hoe is hij aan die baan gekomen? „Ze hebben gewoon de beste uitgezocht", zegt hij zonder bliken of blozen. En daarna wat serieuzer: „Ik kende de oude consul omdat ik er wat zaken mee had gedaan. De regering in IJsland zoekt een bepaald type mensen en blijkbaar voldeed ik aan dat profiel." Tijdens ons bezoek was hij druk in de weer een reis van de president van IJsland aan zuid-west-Frankrijk voor te bereiden. „Op het programma staat natuurlijk een bezoek aan een bekend château. Bovendien zorg ik ervoor dat alle bekende persoonlijkheden uit de streek erbij betrokken worden."

J.J.

Een van die handelshuizen is de NV Les Vins de Crus aan de Boulevard Pierre I dicht bij het centrum van Bordeaux. Vennooten zijn Herman Mostermans en Michel Mas. We zoeken het tweetal op kort na een geweldige stortbui. De straten staan een halve meter onder water en de chaos in het verkeer is compleet. Met veel moeite bereiken we de villa waaraan stevig wordt gerenoveerd.

Mostermans (gehuwd met een Franse) is een afgestudeerde leerling van de Hogere Hotelschool in Maastricht (1961). Twaalf jaar geleden is hij, samen met zijn Franse compagnon Mas, aan de onderneming begonnen en de zaken lopen op dit moment voortvarend.

„We geven geen prijskrant uit, maar

zoeken gericht offertes voor importeurs, grootwinkelbedrijven en andere ondernemingen. Contracten op langere termijn sluiten we niet af, omdat de prijzen voortdurend in beweging zijn", formuleert Mostermans de uitgangspunten van de NV.

„Je moet hier iedere dag goed uit je doppen kijken", vertelt hij, „zoeken naar een goede kwaliteit/prijsverhouding van de wijnen en snel beslissen want je voelt de adem van de concurrentie in je nek. We constateren wel dat de vraag naar 1e en 2de cru's toeneemt. De belangstelling voor deze wijnen loopt in Nederland terug. Nederlanders kopen vrij veel Franse wijnen, maar tegen een lagere prijs."

Japanners

Sinds kort behoren ook Japanse zakenlieden tot zijn klandizie. „Zij hebben nog niet de juiste weg in wijland gevonden, missen bijvoorbeeld de première tranche (een eerste aanbidding van jonge wijnen op de markt, red.) en kopen dus te duur in. Ik heb de indruk dat deze Japanners in de toekomst de rol van de Amerikanen op de markt in Bordeaux overnemen. Nu al worden kastelen en wijngaarden gekocht", aldus Mostermans.

Mostermans werk met zeven makelaars die de bordelais afzoeken naar koopwaardige wijnen. Uit alle hoeken van de Gironde-streek vangt

hij signalen op. Aanbiedingen worden op de proeftafel in zijn villa nader geanalyseerd en beoordeeld. „Met een vooruitzicht op een kleine oogst in dit jaar is de vraag naar de '86er wijnen' fors toegenomen. Ik vrees dan ook dat op korte termijn niet te ontkomen is aan een prijsverhoging", zegt hij.

Wat verwacht hij van de oogst dit jaar? „De opbrengst kan niet groot zijn. De bloesem is door een te koud en nat voorjaar flink aangetast en heeft een onregelmatige ontwikkeling ondergaan. Bovendien heeft de zon te weinig geschenen. Maar over de kwaliteit van de wijnen valt nog weinig te zeggen. Dat hangt af van het weer in de laatste weken voor de oogst. Op het ogenblik gaat het de goede kant uit (begin september, red.). Als de zon

Martine als 'koningin' op stage

● Martine Leenders voor Châteaux Cos d'Estoumel. De Sittardse loopt er enkele weken stage.

Tijdens onze eerste verkenningstocht door de Haut-Médoc parkeren wij onze auto voor Cos d'Estoumel, een 2de cru uit St. Estèphe. De wijnen van dit landgoed staan bekend als de beste van de streek. Eigenaar is Bruno Prats die in de Bordeauxstreek heel wat in de 'wijn' te brokkelen heeft. We zien dat er nog een Nederlandse auto op de parkeerplaats staat met een sticker van een plaatselijke politiek partij uit Sittard op de achterruit. Dat moeten dus Limburgers zijn stellen we vast. Terwijl wij bezig zijn wat foto's te maken en het kasteel in ons op te nemen komt plotseling een jongedame aanlopen met de opmerking: „Limburgers kom je blijkbaar overal tegen." De sticker van het LD op onze eigen auto was haar niet ontgaan.

Het blijkt de 21-jarige Martine Leenders uit Sittard te zijn. Zij studeert aan de Hogere Hotelschool in Maastricht en loopt nu enkele weken stage bij Cos d'Estoumel. Martine was één dag eerder aangekomen in de Haut-Médoc. Bruno Prats had haar ondergebracht in een schitterende slaapkamer op Ch. Marbuzet waar hij ook eigenaar van is. „Ik voel me echt een koningin op dit kasteel", laat zij zich ontvallen. Er is verder alleen nog een dienstbode op het kasteel en ik geniet er een uitstekende verzorging. „Later zouden wij een steeds enthousiaster wordende Martine nog enkele malen ontmoeten bij de lunch en op een enkel château dat wij op ons programma hadden staan. Na de stage in St. Estèphe vertrekt zij zeker nog voor enkele weken naar Bordeaux.

Bruno Prats was overigens niet op het château. Maar omdat hij journalisten het liefst persoonlijk wilde ontmoeten, vroeg hij of wij de volgende week wilden terugkomen? Dat ging dus niet want een reportagereis kan niet eeuwig duren. We sloten ons een dag later aan bij een paar Nederlandse wijnliefhebbers voor een toeristisch bezoek. Madame Béatrice, ook niet gewend om toeristen rond te leiden, hield voor de indrukwekkende toegangspoort een historisch verhaal over het kasteel en daarna mochten we tussen de fraai ogende cuves kijken naar een videofilmje waarin vooral de wijnen van Cos d'Estoumel werden aangeprezen. Als toegift kon nog rond het kasteel gewandeld worden en dat was het.

Martine Leenders zat er niet mee want zij had het best naar haar zin.

Ontdekking

„Al proevend leert men wijn waarderen. Hoe meer iemand, na eerste kennismakingen met wijn, op ontdekking gaat en tegelijkertijd zijn smaak ontwikkelt hoe groter zijn onderscheidingsvermogen wordt. Tal van mensen zijn pas als wijnliefhebber geboren nadat zij eerst zeer goedkope en zeer simpele wijnen hebben gedronken. Ik zelf ben, in de tijd dat ik nog in Amsterdam op kamers woonde, met Pinard begonnen. Je vroeg iemand op visite, je kookte wat en je wilde om het ietwat feestelijke karakter van de avond er toch een flesje wijn bij. Maar...je was jong, je had niet veel geld en je wist nauwelijks iets van wijn af. Zo kon het dan

gebeuren dat er een fles Pinard op tafel kwam. Nou én?, ik schaam me er niet voor. Maar toen al intrigeerde wijn me. Toen al kocht ik nu en dan eens een ander flesje, proefde en dronk. En vergeleek onwillekeurig, onbewust eigenlijk. Zo is dat met mij begonnen. De ontdekkingstocht duurt nu nog steeds voort. Zal er ooit eens een einde aan komen? Ik geloof het niet. Elke wijn heeft zijn prijs. Maar drie flessen voor 'n tientje, kan normaal gesproken niet. Die wijn verheft zich nooit boven een zeer simpele vin de table, als hij dat doet. Er zijn er die hem toch nog lekker vinden, anderen wijzen hem ontzet terug als pure bocht. Afgezien van budgettaire

mogelijkheden, speelt hier de smaakontwikkeling een zeer grote rol. Zegt het spreekwoord niet dat men onwetend niet zondigen kan? Hoe meer je drinkt, hoe meer je leert, hoe groter je interesse wordt, hoe meer je je in de onbegrensde wereld van de wijn gaat verdiepen. Je raakt er nooit op uitgekeken. Feitelijk blijf je voortdurend proeven. Je begint met eenvoudige wijnen. Die relatief wel iets duurder zijn dan die van stunt-aanbiedingen. Eenvoudige en jonge wijnen die per fles in de handel al vanaf zo'n zeven, acht gulden te koop zijn. Daar kunnen heel leuke wijnen bij zijn die al een eigen karakter ontplooiën. Leer die wijn kennen, besnuffel hem van alle kanten, vergelijk hem met andere soorten van om en om dezelfde of iets hogere prijs. Blijf in dit kader naar andere wijnen zoeken. Tal van slijters en wijnhandelaren zullen u met alle soorten van plezier behulpzaam zijn bij uw eerste stappen op een ontdekkingstocht zonder einde, bij een heerlijk avontuur dat zich hoe langer hoe meer gegarandeerd op een hoger niveau zal gaan afspelen.

Henriëtte Jennen, vinologe

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Provincie Limburg

De Hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu is belast met de uitvoering van de provinciale taken op het gebied van de waterstaat, het verkeer en vervoer en het milieubeheer. De werkzaamheden worden in interdisciplinair verband verricht, waarbij technische, juridische en bestuurlijke aspecten op evenwichtige wijze aandacht krijgen.

De afdeling bodem is belast met de zorg voor bodembeheer, afvalstoffen, ontgrondingen en de inrichting van gruwingsgebieden. Bij het bureau bodembeheer van deze afdeling is de functie vacant van een

beleidsuitvoerend medewerker bodembeheer m/v

vac. no. WM.87.08

functie-inhoud:

- het leveren van een bijdrage aan het beleid van onderzoek naar uitvoering van het bodemsaneringsprogramma;
- het (mede) voorbereiden en uitvoeren van saneringen van bodem en grondwater;
- het opstellen van nota's aan Gedeputeerde Staten inzake bodemsanering;
- het verzorgen van de informatievoorziening en gegevensinventarisatie ten behoeve van het bodemsaneringsprogramma en de planvorming met betrekking tot bodembescherming.

functie-eisen:

- een voltijdse HBO-opleiding die op de functie is toegesneden;
- ervaring met het gebruik van geautomatiseerde gegevensbestanden;
- goede communicatieve en redactionele eigenschappen;
- het zelfstandig leiding kunnen geven aan projecten.

salaris:
afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring wordt een salaris geboden van maximaal f 5221,- per maand.

soliciteren en inschrijven:

schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan het College van Gedeputeerde Staten en in te zenden aan de Directie van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturnummer op brief en enveloppe.

Deze functie kan ook in deeltijd worden uitoefend.

Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Nadere inlichtingen kunnen eventueel telefonisch worden ingewonnen bij de heer J. F.J.H.M. Backhuijs, hoofd van het bureau bodembeheer, tel. 043-667622.

In de laatste fase van de selectieprocedure zal een delegatie van de afdeling worden ingeschakeld, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

Bij Keser heb ik zekerheid gevonden

Ik werk al vier maanden via Keser bij hetzelfde bedrijf. Uitzendwerk duurt vaak langer dan je denkt. Steeds meer mensen komen door Keser zelfs aan een vaste baan. En mogelijkheden genoeg, want Keser heeft contact met duizenden bedrijven. Toch iets om over na te denken...

Frank Kluissen, vertegenwoordiger. MET MEER DAN 80 VESTIGINGEN TOT UW DIENST

Stichting Management is een onafhankelijk organisatieadviesbureau dat zich vooral richt op overheids- en non-profitorganisaties.

Opdrachten worden thans uitgevoerd voor de zelfoverheid, de gemeentehoofden, universiteiten, onderzoeksorganisaties en uitgeverijen, en betreffen onder meer organisatie- en formatieonderzoek, interne management, personeelsbeleid (waaronder training en selectie) en opleidingen.

Voor een van onze relaties in Limburg, een grote, in ontwikkeling zijnde, maar tevens onder bezuinigingsdruk staande, overheidsorganisatie, zoeken wij een

HOOFD CIVIELE ZAKEN M/V

voor een dienst met circa 80 medewerkers, verdeeld over een zestal afdelingen.

Gevraagd wordt een functionaris met minimaal een afgeronde HBO-opleiding (bij voorkeur Hogere Hotelschool), aangevuld met kennis over bedrijfskundige zaken; ruime ervaring in een vergelijkbare werkring; met uitstekende managementkwaliteiten en kennis van / inzicht in de automatiseringsmogelijkheden.

De juiste kandidaat kan door het vorm geven aan nieuwe beleidsontwikkelingen vanuit de taakgebieden van de dienst, aangevuld met een duidelijke adviserende rol naar de topleiding, de groeimogelijkheden die de functie biedt, benutten.

Arbeidsvoorwaarden. Geboden wordt een salaris, afhankelijk van opleiding en ervaring, van maximaal f 6.024,- bruto per maand. Doorgroei naar een maximum van f 6.864,- is aanwezig, maar afhankelijk van de invulling door de functionaris.

Inlichtingen. Telefonisch kunt u nadere schriftelijke informatie over de functie, de procedure en ons bureau aanvragen bij ons secretariaat, tel. 070-608023 (tijdens kantooruren).

Procedure. In de selectieprocedure behoort een psychologische test tot de mogelijkheden.

Solliciteren kunt u - graag binnen 14 dagen - richten aan: Mevrouw Drs. C.M. van der Werf (organisatie-adviseur), Stichting Management, Nieuwsluis 9, 2614 JS 's-Gravenhage, onder vermelding van vacature Hoofd CZ.

STICHTING MANAGEMENT
ADVISEURBUREAU VOOR MANAGEMENT EN ORGANISATIE

DMV CAMPINA

DMV Campina bv is een internationale zuivelonderneming, die met 3400 werknemers en een omzet van 2,7 miljard gulden per jaar tot de grootste ondernemingen van ons land behoort. De 12 productiedivisies in Zuid-Nederland verwerken per jaar 2,2 miljard kg melk tot vrijwel alle producten die uit melk te maken zijn: consumptieproducten, maar ook vele industriële producten en ingrediënten voor de farmaceutische en de voedingsmiddelenindustrie.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van de modernste technieken. Met kennis en creativiteit slaagt DMV Campina erin het omvangrijke productpakket voortdurend te vernieuwen en verder uit te breiden. De producten vinden via eigen verkooporganisaties hun weg naar meer dan 130 landen. DMV Campina bestaat uit zeven divisies, ondersteund door een aantal stafdiensten in het hoofdkantoor te Veghel. Voor één van de divisies, de Divisie Kaas, zoeken wij een:

ALL-ROUND MONTEUR BESTURINGSTECHNIEK

DIVISIE KAAS

De Divisie Kaas produceert per jaar vele duizenden tonnen kaas van allerlei soorten. Daarvoor wordt jaarlijks 550 miljoen kg melk verwerkt. Al die soorten kaas vinden in verschillende vormen en verpakkingen hun weg naar consumenten in binnen- en buitenland; als hele kazen, als vacuum-verpakte stukken, plakjes en blokjes. De productie vindt plaats in moderne fabrieken te Asten, Boekel, Born, Tilburg en Rijkevoort. De divisie-staf heeft zijn kantoren in Roermond.

DE FUNCTIE

Bij de Technische Dienst van het moderne en ver geautomatiseerde productie- en opslagbedrijf in Born komt een plaats vrij voor een all-round Monteur Besturingstechniek. Binnen deze dienst zijn een aantal monteurs werkzaam, die onder leiding van het Hoofd Technische Dienst, de onderhoudswerkzaamheden en reparaties aan de omvangrijke technische installaties verzorgen. De werkplaats beschikt daartoe over de modernste gereedschappen en apparatuur. De monteur die wij zoeken zal worden belast met het opsporen en verhelpen van storingen aan automatiseringsapparatuur, en ook aan de installatie op het gebied van meet- en regeltechniek, elektronica, elektrotechniek en werktuigbouwkunde. Verwacht wordt dat de monteur

meedenkt in het verbeteren van de diverse installaties.

WIE ZOEKEN WIJ

Voor deze functie zoeken wij een man of vrouw met een MTS-diploma Besturingstechniek of Elektrotechniek met aanvullende cursussen Industriële Besturingstechniek. Daarnaast is ruime ervaring als all-round onderhoudsmonteur op het gebied van besturingstechniek vereist. Het werken met software programma's, PLC's, microprocessors en bijbehorende schakelapparatuur is voor u een bekend terrein.

Zij die ervaring hebben opgedaan in een ver geautomatiseerd bedrijf in de levensmiddelensector genieten de voorkeur. Als u verder bereid bent in ploegdienst te werken en een leeftijd tussen 20 en 30 jaar hebt, dan kunt u degene zijn die wij zoeken. Eventuele dienstplicht moet zijn vervuld.

WAT BIJEN WIJ

Wij bieden een afwisselende functie, met een 36-urige werkweek, waarin u te maken krijgt met de meest uiteenlopende technische za-

ken. Betaling is conform de CAO voor de Zuivelindustrie. Het salaris wordt aangevuld met toeslagen voor onregelmatige dienst en „inconvenianten“. Er zijn volop mogelijkheden aanwezig om opleidingen te volgen, die door het bedrijf worden betaald. Daarnaast biedt DMV Campina zijn personeel uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een premievrij pensioen, 8% vakantietoelage, een eindejaarsuitkering, 25 vakantiedagen en een voordelige bedrijfsrekening.

DE PROCEDURE

Hebt u belangstelling voor deze functie en voldoet u aan de functieomschrijving, dan wachten wij met belangstelling op uw sollicitatie. Richt uw sollicitatiebrief aan: DMV Campina bv, Postbus 47, 6040 AA Roermond, t.a.v. de heer J. Hermans, Hoofd Personeelszaken. Vermeld bij uw sollicitatie het vacaturnummer LD/104. Wenst u eerst meer informatie, dan kunt u eveneens contact opnemen met de heer J. Hermans, telefoon: 04750-92233.

DMV Campina

Vakwerk in de Horeca?

Voor een relatie in de omgeving van Simpelveld zijn wij op zoek naar een

SERVEERSTER

Het betreft server-werkzaamheden in de drukke periode rond de herfst, kerst- en carnavalperiode, en er tussendoor tijdens drukke weekenden. Bovendien bestaat de mogelijkheid om 't volgend jaar tijdens het hele zomerseizoen te werken. Kandidaten moeten rond de leeftijd van 20 jaar zijn. Een juiste instelling is belangrijker dan ervaring. Ook mannelijke kandidaten mogen reageren. Interesse? Kom langs bij Keser Uitzendgroep, Hooftstraat 39 in Kerkrade, tel. 045-463700. Vragen naar Gerjan Wiert. Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

Da's duidelijk bij Keser!

• Volledig sociaal verzekerd • Vakantiegebeld, vakantie- en feestdagen, kort verzuim- en ziektecompensatie staan duidelijk vermeld op het wekelijks loonoverzicht.

Sallandse Baan 10 • 6514 JH Nijmegen
Maastrichtse Baan 10 • 6214 JH Maastricht
Hooftstraat 39 • 6411 JH Kerkrade
Kerkplein 1 • 6511 JH Nijmegen

teska international b.v.

Postbus 1100
Werkstebeekstraat 14
6460 BC Kerkrade-West

Wij zijn een textielbedrijf dat in 3-ploegdienst hoog modische dames- en herenoverkledingstoffen vervaardigt.

Voor de verdere optimalisering van het bedrijfsgebeuren zoeken wij een

medewerker bedrijfsbureau

Deze kandidaat zal zelfstandig de productieplanning gaan verzorgen en tevens een deel van de grondstoffenplanning verzorgen. Kandidaten zullen minimaal aan het MTS-niveau moeten voldoen. Kennis van de Duitse taal is een vereiste, kennis van Informatica is een pré.

Tevens zoeken wij t.b.v. onze kwaliteitsdienst een

assistent kwaliteitsdienst

Gezien het belang van deze functie dienen kandidaten te beschikken over een opleiding op MTS-niveau of hoger. Deze functionaris zal in de naaste toekomst in 2 ploegen zelfstandig werkzaam zijn binnen onze kwaliteitsbewaking.

Ter aanvulling van ons personeelsbestand zoeken wij enkele

wevers

of diegenen die hiervoor opgeleid willen worden. Gezien het toekomstbeeld, dat wij van deze mensen voor ogen hebben, zouden sollicitanten minimaal een LTS-C (elektro/metaal) of gelijkwaardige opleiding gevolgd moeten hebben. Vakopleiding geschiedt binnen en buiten het bedrijf in het kader van de Beter-opleiding binnen het leerlingstelsel.

Brieven met volledige curriculum vitae te zenden t.a.v. dhr. G. Volmer.

Goedkoop

GEL

meest talen in huis

Wij verstrekken soorten leningen: P.L.-financiering, continuïteitslening, 1e hypotheek, a. 6,9%, gunstige 2e hypotheek

Wij berekenen geen bijkomende kosten. Kwijtschelding bij overlijden. Vervroegde aflossing mogelijk. Lopende lening, mis goed betaald, geen probleem.

Bel vandaag!

Uw intermediair

Geurts B.

Nieuwstr. 22-24 Heerlen

045 213608 - 213609

van 9 tot 21 uur

Rabobank Schaesberg

is een zelfstandige bank en maakt deel uit van de Rabobank-organisatie. Iedere Rabobank werkt voor de bedrijven en particulieren in zijn eigen gemeenschap.

De Rabobank is een coöperatieve bank, gericht op het behartigen van de financiële belangen van leden en cliënten. Het coöperatief bankieren vraagt medewerkers die zich hierbij betrokken voelen. Wij zoeken een

eerste medewerk(st)er beheerstechnische zaken

De eerste medewerker zal, onder leiding van het hoofd Beheerstechnische Zaken, de werkzaamheden binnen de afdeling dusdanig organiseren, zodat een optimaal resultaat wordt behaald met betrekking tot de administratieve gegevensverwerking. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het mede opstellen van begroting en jaarstukken, het opstellen van statistische, cijfermatige overzichten en het coderen van boekingsstukken. Tevens is de eerste medewerker belast met het beheer van de inventaris en de gebouwen, zodanig dat deze voor gebruik geschikt blijven.

Wij denken voor deze functie aan kandidaten van 18 - 25 jaar met een opleiding op minimaal MBO-niveau (bijvoorbeeld MEAO of MBA). Wij hechten veel waarde aan een grote mate van zelfstandigheid, maar tevens aan het kunnen werken in teamverband. Daarnaast zijn nauwkeurigheid en goede contactuele eigenschappen van belang, evenals technische aanleg. Kandidaten met enige ervaring genieten de voorkeur.

De Rabobank biedt een goede honorering en uitstekende secundaire voorwaarden.

waaronder een dertiende maandsalaris, interessante studiefaciliteiten en een premiepaarregeling.

Wilt u meer weten over aard en inhoud van deze functie, dan kunt u bellen met de heer E.E.G.M. Duysens, hoofd Beheerstechnische Zaken, telefoon 045 - 323900.

Uw schriftelijke sollicitatie wordt met belangstelling binnen 14 dagen verwacht door de directie van de Rabobank, Postbus 31026, 6370 AA Landgraaf.

Rabobank

● Het afkappen van de bladeren in de wijngaarden dient om de druiventrossen beter voor de zon toegankelijk te maken.

BORDEAUX

Het bekendste en beste wijngedruide ter wereld. Bordeauxwijnen worden geëxporteerd naar meer dan 120 landen. De wijnen worden voornamelijk gemaakt van Cabernet- en Merlotdruiven.

HAUT-MÉDOC

De wijnen van de Haut-Médoc werden al in 1855 geklasseerd in 1e tot en met 5de cru en cru exceptionnels. (Ch. Haut-Brion uit de Graves werd als enige niet-Médocwijn erbij geplaatst). De indeling is slechts één keer gewijzigd. In 1973 promoveerde Mouton-Rothschild van 2de naar 1e cru. Veel châteaux hebben sindsdien ook een naamswijziging ondergaan. In onderstaande tabel is de actuele stand van zaken aangegeven. (De châteaux zijn alfabetisch gerangschikt).

1e cru
Ch. Haut-Brion
Ch. Lafite-Rothschild
Ch. Latour
Ch. Margaux
Ch. Mouton-Rothschild

De beste wijnen van Frankrijk. Ch. Margaux gaat daarbij met neuslengte op kop. Ch. Haut-Brion blijft op dit hoge niveau wat achter.

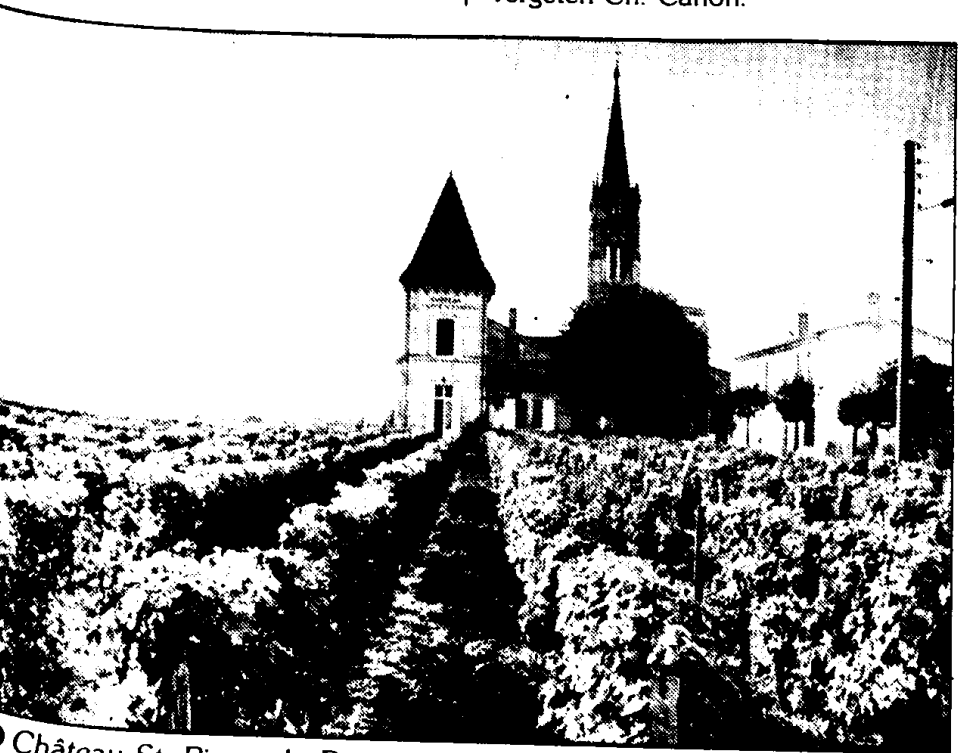
2de cru
Ch. Brane-Cantenac
Ch. Cos d'Estournel
Ch. Ducru-Beaucaillou
Ch. Durfort-Vivens
Ch. Gruaud-Larose
Ch. Lascombes
Ch. Léoville-Barton
Ch. Léoville-Las-Cases
Ch. Léoville-Poyferré
Ch. Montrose
Ch. Pichon-Longueville-Baron
Ch. Pichon-Longueville Comtesse de Lalande
Ch. Rausan-Ségla
Ch. Rausan-Gassies

De wijnen uit deze categorie maken over het algemeen hun hoge klassering waar. Zeer goed produceren tegenwoordig Ch. Gruaud-Larose en Ch. Pichon-Longueville Comtesse de Lalande.

3de cru
Ch. Boyd-Cantenac
Ch. Calon-Ségur
Ch. Cantenac-Brown
Ch. Desmirail
Ch. Ferrière
Ch. Giscours
Ch. d'Issan
Ch. Kirwan
Ch. Lagrange
Ch. La Lagune
Ch. Langou-Barton
Ch. Malescot-St-Exupéry
Ch. Marquis d'Alesme-Becker
Ch. Palmer

Deze châteaux presteren over het algemeen matig. Grote uitzondering vormen Ch. Palmer en Ch. Lagrange die best een hogere klassering zouden verdienen. Ch. Palmer is overigens moeilijk te kopen in Nederland. Duidelijk onder de maat zijn Ch. Marquis d'Alesme-Becker, Ch. Ferrière en Ch. Langou-Barton voor de dag.

4de cru
Ch. Beychevelle
Ch. Branaire-Ducru
Ch. Duhart-Milon-Rothschild
Ch. Lafon-Rochet
Ch. Marquis de Terme
Ch. Pouget
Ch. Prieuré-Lichine
Ch. Saint Pierre
Ch. Talbot
Ch. La Tour Carnet

● Château St. Pierre du Pomerol.

De beste wijnen in dit gezelschap zijn momenteel Ch. Saint-Pierre en Ch. Marquis-de-Terme. Na een aantal goede jaren is Ch. La Tour Carnet wat teruggevallen.

5de cru
Ch. Batailly
Ch. Belgrave
Ch. de Camensac
Ch. Cantemerle
Ch. Clerc-Milon
Ch. Cos-Labory
Ch. Croizet-Bages
Ch. Dauzac
Ch. Grand-Puy-Ducasse
Ch. Grand-Puy-Lacoste
Ch. Haut-Bages-Libéral
Ch. Haut-Batailly
Ch. Lynch-Bages
Ch. Lynch-Moussas
Ch. Mouton Baronne Philippe
Ch. Pédésclaux
Ch. Pontet Canet
Ch. du Tetre

De allerbeste in deze categorie is momenteel Ch. Lynch-Bages die in 1984 en 1985 zelfs Ch. Margaux naar de kroon stak. Op dit kasteel wordt echt op heel hoog niveau geproduceerd. Uit de toon vallen Ch. Croizet-Bages en Ch. Dauzac.

Cru exceptionnels
Ch. Angludet
Ch. Bel-Air-Marquis d'Aligre
Ch. Chasse-Spleen
Ch. La Couronne
Ch. Moulin-Riche
Ch. Poujeaux-Theil
Ch. Villageorge

De wijn van Ch. Chasse-Spleen is de moeite waard om in de gaten te houden.

Cru bourgeois

Naast bovenstaande kwalificatie kent de Médocstreek nog een 1500 wijnen die Cru Bourgeois op hun etiket mogen zetten. Die indeling is voor en na de oorlog tot stand gekomen. Er zijn soms wijnen bij die met 3de, 4de of 5e cru kunnen concurreren. Het voordeel is dat de verhouding tussen kwaliteit en prijs doorgaans gunstig is.

ST-EMILION

Een klassering van de St-Emilion-wijnen is in 1955 tot stand gekomen. De bedoeling is de stand van zaken elke tien jaar opnieuw te bezien. Daar is echter weinig van terecht gekomen. Pas in 1985 werd het klasserment opnieuw bevestigd. Er volgde een degradatie van Ch. Beau-Sejour-Bécot, Eigenaar Bécot vecht dat momenteel aan, vandaar dat wij het chateau in de oorspronkelijke indeling hebben gehandhaafd. Overigens ging het niet om de kwaliteit van de wijn maar meer om een wat 'wilde' aankoop van nabijgelegen wijngaarden.

De indeling is als volgt:

1e Grand Cru Classé A
Ch. Ausone
Ch. Cheval Blanc

Beide chateaus maken hun hoge klassering waar.

1e Grand Cru Classé B
Ch. Beau-Sejour-Bécot
Ch. Beauséjour (Duffau-Lagarosse)
Ch. Belair
Ch. Canon
Ch. Figeac
Ch. Fourtet
Ch. La Gaffelière
Ch. La Magdelaine
Ch. Pavie
Ch. Trotteville

De besten in deze groep zijn momenteel Ch. Belair, Ch. Pavie en niet te vergeten Ch. Canon.

Van wijngaard tot wijngaard in Frankrijk

De klassering van de wijnen in Frankrijk verschilt van gebied tot gebied zodat veel wijnliefhebbers vaak door 'de druiven de wijngaard' niet meer zien. Middels onderstaand overzicht proberen wij wat duidelijkheid te scheppen in de indelingen. Daar waar mogelijk wordt ook iets vermeld over de kwaliteit van de wijnen in de laatste vijf jaar (1982 t.m. 1986).

● Met deze tractoren kunnen in de wijngaarden veel werkzaamheden worden verricht. De opstelling van de wielen is zodanig dat zij tussen de rijen wijnranken door kunnen rijden.

Grand Cru classés

In deze categorie vallen ongeveer zeventig chateaus die wij hier niet met name zullen benoemen. De wijnen zijn vaak koopwaardig.

Ook een aantal omliggende gemeenten hebben een A.C. (Appellation Contrôlée) verworven en mogen de naam St. Emilion op het etiket voeren echter dan met toevoeging van Montagne, St. Georges, Sables, Lussac, Puisseguin of Parsac. Het gaat hier om honderden chateaus. De kwaliteit is wisselvallig.

POMEROL

In de Pomerol bestaat geen klassificatie van de wijnen. Ch. Pétrus (kleine productie) heeft de grootste reputatie en dat is niet ten onrechte. Bekende en goede Pomerolwijnen produceren ook Ch. Bel-Air, Ch. Gazin, Ch. La Conseillante, Ch. Lafleur, Ch. Lafleur-Pétrus, Ch. Lagrange, Ch. Latour-Pomerol, Clos de l'Eglise-Cinet, Ch. L'Evangile, Clos René, Vieux-Châteaux-Certain en Ch. Trotteville.

Ook de Pomerol kent aangrenzende gemeenten die de wijn onder de A.C. Lalande de Pomerol of Neac op de markt brengen.

GRAVES

De klassering van de Graveswijnen vond plaats in 1953 en 1959. De indeling omvat witte en rode wijnen vaak van dezelfde chateaus zoals U uit onderstaand klasserment kunt afleiden.

Cru classé rood

Ch. Bouscaut
Ch. Carbonnieux
Domaine de Chevalier
Ch. de Fieuzal
Ch. Haut-Bailly
Ch. Haut-Brion (ook in de Haut-Médoc geklasseerd)
Ch. Malaric-Lagravière
Ch. La Mission Haut-Brion
Ch. Olivier
Ch. Pape Clément
Ch. Smith-Haut-Lafitte
Ch. La Tour Haut-Brion
Ch. La Tour Martillac

In deze categorie zijn vooral te onthouden Ch. Haut-Brion. Goede wijnen leveren doorgaans ook Domaine de Chevalier en Ch. Pape Clément.

Cru classé wit

Ch. Bouscaut
Ch. Carbonnieux
Domaine de Chevalier
Ch. Couhins

Ch. La Tour Martillac
Ch. Laville-Haut-Brion
Ch. Malaric-Lagravière
Ch. Olivier

Alle andere witte en rode wijnen uit dit gebied zijn niet geklasseerd.

SAUTERNES

Samen met de Haut-Médocwijnen werden ook de Sauternes al in 1855 ingedeeld. Deze zoete wijnen worden vaak als dessertwijnen gebruikt. Het is niet elk jaar mogelijk uitstekende wijnen te maken omdat de weersomstandigheden dat niet toelaten. De rijping van de druiven vereist een micro-klimaat waarbij een bacterie de druiven aantast. Zij vreet het vocht uit de druif, waardoor de vrucht verschrompelt en een suikerrijp zat achterblijft. Het wordt edele rotting genoemd. De kwaliteit is in de betere jaren heel goed.

Ook hier doen zich de problemen van de uit de tijd geraakte indeling voor. Vele van onderstaande wijnen maken hun klassering niet waar en produceren slechts matige wijnen.

1e Grand Cru
Ch. d'Yquem

De beste Sauterne die er is, maar bijna niet te betalen. In de handelshuizen van Bordeaux is hij te koop voor minimaal 250 gulden per fles en dat is niet eens uit de beste jaren.

1e Cru

Ch. Climens
Ch. Coutet
Ch. Guiraud
Clos Haut-Peyraguey
Ch. Lafaurie-Peyraguey
Ch. Raboud-Promis
Ch. de Rayne-Vigneau
Ch. Rieussec
Ch. Sigalas-Rabaud
Ch. Suduiraut
Ch. La Tour-Blanche

2e Cru

Ch. d'Arche
Ch. Broustet
Ch. Caillou
Ch. Doisy-Védrines
Ch. Doisy-Daëne
Ch. Filhot
Ch. Lamothe
Ch. de Malle
Ch. Myrat (geen productie meer)
Ch. Nairac
Ch. Romer-du-Huyot
Ch. Suau

LOIRE

Aan de oevers van de Loire en af en toe ook een stukje verderop worden allerlei soorten wijnen geproduceerd: zoete en droge witte, rode, rosé en mousserend. Over het algemeen moeten deze wijnen jong worden gedronken. Niet langer bewaren dan vier jaar. De kwaliteit is wisselvallig. Enkele chateaus zijn op de goede weg en leveren vrijwel jaarlijks een goede wijn af. De variëteit in druivesoort is groot.

De Loirestreek kent negen gebieden (districten): Anjou (rode, witte en ook de bekende rosé), Coteaux du Loire (niet interessant), Jasnieres (doorgaans van goede kwaliteit, maar in Nederland nauwelijks te krijgen), Muscadet (een droge witte wijn met o.a. de in Nederland veel verkochte Muscadet de Sèvre et Maine), Pouilly-sur-Loire, Quincy, Reuilly, Sancerre (ook heel bekend in ons land, de betere wijnen uit dit gebied zijn afkomstig van de Sauvignondruif) en Touraine (een heel groot gebied met doorgaans matige wijnen).

BOURGOGNE

Kwalitatief een van de beste wijnstreken. Er worden veel verschillende wijnen geproduceerd. De belangrijkste druiven in de Bourgogne zijn de Pinot Noir (voor rode wijnen) en de Chardonnay (voor witte wijnen). De wijnen gisten en rijpen wat korter dan in de Bordeauxstreek en zijn daarom eerder te drinken en doorgaans fruitiger. Een goede Bourgogne is niet goedkoop. De beste cru's zijn te vinden in de Côte d'Or, verdeeld in de Côte de Nuits en Côte de Beaune.

Côte d'Or

Het is ondoenlijk alle gemeenten op te sommen die recht hebben op een Appellation Contrôlée. Het zijn er ongeveer zestig. We volstaan met de belangrijkste gemeenten:

Aloxe-Corton (voornamelijk rode)
Beaune (voornamelijk rode)
Chambolle-Musigny (rode)
Chassagne-Montrachet (rode en witte)
Fixin (rode)
Gevrey-Chambertin (rode)
Meursault (voornamelijk witte)
Nuits-Saint-Georges (voornamelijk rode)
Pommard (rode)
Puligny-Montrachet (voornamelijk wit)
Santenay (rode)

● Dit bord geeft naar links de richting aan naar een van de beroemdste wijngaarden in de Bourgogne.

Volnay (rode)
Vosne-Romanée (rode)
Vougeot (voornamelijk rood)

De wijnen in de Côte d'Or zijn ingedeeld in de categorieën Grand Cru (slechts enkele wijngaarden), 1e cru's en wijnen met alleen de plaatsnaam erop, de zogenaamde Vins communaux.

Om als Grand Cru in aanmerking te komen moeten de rode wijnen geproduceerd worden van de Pinot Noir, Pinot Noir Liebault en/of de Pinot Beurot (in enkele plaatsen is Pinot Blanc tot een maximum van 15% toegestaan), niet meer dan 30 hectoliter per hectare opleveren en een alcoholpercentage van minstens 11,5% hebben. De witte wijnen mogen uitsluitend van de Chardonnay-druif worden gekweekt, niet meer dan 30 hectoliter per hectare opleveren en minstens 12% alcohol bevatten.

Chablis

Hele droge wijnen die uitsluitend worden geproduceerd van de Chardonnaydruif. Deze wijnen zijn onderverdeeld in Grand Cru Chablis, 1e cru Chablis, Chablis en de Petit Chablis.

Het gebied van de Grand Cru Chablis omvat slechts zeven wijngaarden die samen 100 hectaren groot zijn en 4000 hectoliter produceren: Blanchotys, Bourgos, Les Clos, Grenouilles, Les Preuses, Valmur en Vaudésir. Zij dienen een alcoholpercentage te hebben van 11%.

Bij de 1e Cru Chablis gaat het om ongeveer dertig wijngaarden. Het alcoholgehalte moet hoger zijn dan 10,5%. De gewone Chablis moet minstens 9,5% alcohol bevatten.

Beaujolais

Beaujolaiswijnen hoeven nauwelijks introductie. Op 19 november is de 'nouveau' weer in Nederland. Het zijn jonge, fruitige wijnen die ongeveer binnen twee jaar gedronken moeten worden. Het gebied is verdeeld in Haut-Beaujolais en Bas-Beaujolais.

De gewone Beaujolais zonder verdere aanduiding komt voornamelijk uit de Bas-Beaujolais (minder dan 10% alcohol). Ook de Beaujolais Supérieur (meer dan 10% alcohol) komen uit deze streek.

De Beaujolais-Villages komt uit de Haut-Beaujolais. Ongeveer 36 gemeenten hebben recht op een Appellation Contrôlée. Uit hetzelfde gebied komen ook de bekende negen cru's. Het zijn doorgaans de beste wijnen uit de streek. Ook enkele Beaujolais-Villages smaken het tegenwoordig uitstekend.

De negen cru's zijn:

Saint-Amour
Juliénas
Chénas
Moulin à Vent
Fleurie
Chiroubles
Morgon
Brouilly
Côte de Brouilly

De Fleurie en de Moulin à Vent worden als de besten beschouwd.

Mâconnais

In de Mâconnais worden voornamelijk witte wijnen geproduceerd maar ook enkele rode en roséwijnen. De bekendste is de Pouilly-Fuissé. Andere goede wijnen uit dit gebied zijn o.m. de Macon, Macon-Villages en Saint-Véran.

Chalonnais

In de Chalonnais hebben wijnen uit ongeveer zestig wijngaarden recht op

de benaming 1e cru. De bekendste uit deze zuidelijkste streek uit de Bourgogne is de Mercurey. Andere bekende namen uit dit gebied zijn o.m. Givry, Montagny en Rully.

CÔTES DU RHÔNE

De kwaliteit van de wijnen in dit gebied tussen Lyon en Avignon verschillen nogal sterk. De Grenache- en Syrah-druif voeren de boventoon. De gewone wijnen worden aangeduid als een Appellation Côtes du Rhône. De betere wijnen komen uit de volgende gemeenten (minimum percentage alcohol 12%):

Châteauneuf-du-Pape (wit, rood, rosé)
Condrieu (wit)
Cornas (wit, rood, rosé)
Côte Rotie (rood, rosé)
Crozes-Hermitage (wit, rood, rosé)
Gigondas (rood, rosé)
Ch. Grillet (wit)
Hermitage (wit, rood, rosé)
Lirac (wit, rood, rosé)
Saint-Péray (wit)
Saint-Joseph (wit, rood, rosé)
Tavel (rood, rosé)

Er wordt hard gewerkt aan verbetering van de kwaliteit van deze wijnen. De wijnboeren van de Châteauneuf-du-Pape hebben daartoe al hun krachten gebundeld. De Côte du Rhône levert doorgaans krachtige wijnen. Tavel staat bekend om zijn heel goede roséwijnen.

ELZAS

De Elzasser wijnen hebben een eigen identiteit. Men maakt hier droge, aromatische wijnen. Deze worden naar hun druivesoort genoemd: Sylvaner, Pinot Blanc, Riesling, Muscat, Gewürztraminer. Tokay. Slechts 25 wijngaarden hebben recht op de benaming 'grand cru' en staan dus op etiketten vermeld. Om voor die titel in aanmerking te komen moet de wijn gemaakt zijn van een edel ras (Riesling, Gewürztraminer, Muscat of Tokay Pinot gris), het alcoholgehalte moet minstens 11% zijn, de wijngaard moet aan minimumafmetingen voldoen en gebotteld in de streek waar hij vandaan komt. Een Edelzwicker is een versnijing van twee of meer edele rassen. De meest aangeplante wijndruif is de Riesling.

CHAMPAGNE

De meest gekweekte druif in de Champagne is de Pinot Noir-druif. Toegevoegd aan zijn ook de Pinot Meunier en Chardonnay. De boeren verwerken zelden zelf hun druiven. Vóór de oogst worden onderling prijzen afgesproken. De allerbeste champagnes ontvangen 100% van het afgesproken tarief, de wat mindere kwaliteit tussen 80 en 95% van de afgesproken prijs en de eenvoudige champagnes 75% of minder.

Het gebied is verdeeld in arrondissementen en die zijn weer opgedeeld in kantons. Uit het kanton de Verzy (arrondissement Reims) komen liefst vijf champagnes die het 100%-tarief mogen hanteren. Dat zijn: Beaumont-sur-Vesle, Mailly-Champagne (rood), Puisieulx, Sillery en Verzenay (rood). Er zijn vijf soorten champagnes: brut, extra-sec, sec, demi-sec en doux. Kenners beschouwen de super-droge brut als de beste.

J.J.

● Aan de rand van de wijngaarden van Château Pichon-Longueville Comtesse de Lalande (een 2de cru in de Bordeaux) trof onze fotograaf deze gebouwen aan.

Wijnboer Hugo Hulst: „Dat heb ik nooit voor mogelijk gehouden”

Apostelhoeve, dé Nederlandse wijn...

Hugo Hulst. Een rondborstige, lachgrage Maas-trichtenaar. Een man die dicht bij de natuur staat. Eens landbouwer, nu fruitkweker én wijnbouwer. „Heer” van de Apostelhoeve, daar boven de prachtige Jekervallei vlakbij de Belgische grens. Een (muzikale) wijnboer die zijn woorden wikt en weegt als het gesprek over de oogst '87 gaat. Toch zei hij een dezer dagen: „Ik was tot half augustus gematigd optimistisch. Zoals de druiven er nu bij hangen, zitten we zeker op een normaal jaar. Met een beetje geluk kan het zelfs een goed jaar worden...”

dromen dat eens de Apostelhoeve in restaurants van niveau overal in den lande op de kaart zou staan”. Hugo Hulst, die eens voor de aardigheid twaalfhonderd wijnstokken plantte, is niet de enige wijnbouwer in Limburg. De gebroeders Smit (Slavante), Theo Penris (wijngaardje midden in de stad Maastricht!), John Kuzelj en Laurent Savelkoul (druiventelende restaurateurs), Chrit Gielen (Cadier en Keer) en ontelbare (andere) hobbyisten met wijnstokken in de achtertuin, zeker, maar Hugo Hulst is de belangrijkste, de bekendste.

Norm

Oktober kan een maand met nachtvorst zijn. Is Hulst op zijn qui-vive? „Uiteraard. Het mag niet meer worden dan drie, vier graden onder nul. Dan bevriezen de bladeren, de fabrieken van de druif. Niet de druiven zelf. Die kunnen zes à zeven graden wel hebben”. Over graden gesproken. Hugo Hulst heeft zich zelf een limiet gesteld. Hij: „Noem het maar een kwaliteitsnorm. We oogsten

niet onder zestig Oechsle-graden (Duitse meetmethode om het suikergehalte te bepalen-NT). We wachten gewoon tot we die norm bereikt hebben. Lukt dat niet, dan blijven de druiven hangen. Zoals in zevenenzeventig, toen hebben we de Riesling niet geoogst”. De achterstand die de druiven in het groeiproces '87 hadden opgelopen, is vrijwel ingehaald. De achterstand ontstond door het feit dat de bloeitijd acht dagen later dan normaal een aanvang nam. Het is prima goed gekomen. Alles bij elkaar genomen vind ik de zomer '87 dan ook niet zo slecht als men wel geneigd is te denken”.

Les

De beginjaren van de Apostelhoeve-wijn waren niet makkelijk. Hugo Hulst leerde, ontdekte, experimenteerde, deed wel eens verkeerde dingen en bracht er noodgedwongen correcties op aan. Voorbeeld. „Er was eens een rij wijnstokken waarvan de druiven op een goeie dag dood hingen. Kapot. Niks meer aan te doen. Ik brak mijn

● Hugo Hulst: „Ze hangen er prima bij...”

hoofd over de vraag wat er wel aan de hand was. Ik dook in de boeken maar vond niets, informeerde links en rechts. Nul op het request. Kom ik op

'n dag in Luxemburg met een oude wijnboer in contact. Ik legde hem mijn probleem voor. Hij vroeg naar nog meer details en zei opeens: Ik weet wat

het is. Je hebt blikseminslag gehad. Ik heb de tijd namelijk bond ik takken nog wel eens met ijzerdraad op. Ik had weer eens een lesje geleerd...”. Hulst deed hoe langer hoe meer ervaring op. Hij leerde hoe langer hoe meer betere witte wijnen. Restaurateurs kwamen op af, proefden en proefden en zeiden: ik wil wel eens een flesje in mijn restaurant schenken. Hugo, die enkele jaren geleden in Italië als wijnbouwer uitbreid in de bloemen werd gehesen, herinnerde zich opeens 1979. Hij: „Een heel mooi jaar. Toen ook heb ik in Joegoslavië met de Apostelhoeve een gouden medaille behaald...”

Oogst

Apostelhoeve is momenteel dé Nederlandse wijn. Tal van wijnexperts, liefhebbers, -hobbyisten en zo maar geïnteresseerden hebben de weg naar de oude hoeve, daar boven de Jekervallei, al gevonden. Hugo: „Ik heb voortdurend aanloop. Mensen komen kijken, die een praatje met mij willen maken, die om een stekje vragen om zelf in hun tuin iets te proberen. Mensen allemaal die geboid zijn door wijnteelt. Ik had er het begin wel moeite mee. Ik hoefde zo nodig de grote jongen te zijn. Laat mij maar op het land...”. Op dat stuk Limburgse grond, wordt straks (weer) geoogst. De verwachtingen zijn gunstig. Niemand moet Hugo Hulst tijdens de pluk voor de voeten lopen. En ook zijn jonge zoon Mathieu niet. Want die neemt volop aan het oogstproces deel. Mathieu wil duidelijker de fakkel overnemen. Tot groter genoegen van vader. Tot heil van de Apostelhoeve en haar vele sympathisanten...

Oktober. Maand van de oogst („Waarschijnlijk in de laatste week”). Prognose? „Ik ben niet bang voor zo'n achtduizend liter. Verleden jaar haalden we ongeveer tienduizend liter”. Achtduizend liter van een gaard die momenteel 1,3 ha. beslaat en die

volgend jaar wordt uitgebreid met nog een hectare waarop Auxerrois geteeld zal worden, naast Müller-Thurgau en Riesling de drie „fontein” van de Apostelhoeve vormend. „Nooit heb ik kunnen denken dat ik mijn wijn zou verhandelen, nooit heb ik kunnen

De enige wijnbouwcoöperatie in Pauillac

Het schot in 'LA ROSE'

van het vaten-collectief

● Het aftappen van de wijn in de kelder van de coöperatie naar een ander vat. De droesem blijft achter.

Eind vorig jaar besloot de Nederlandse Wijnbeurs BV (importeur van Grand Cru's uit de Bordeaux) met haar leden een zogenaamd vatencollectief op te richten. De achterliggende gedachte was nieuwe vaten te kopen en die beschikbaar te stellen aan een wijnbouwer die een middenklasse-wijn in de Bordeauxstreek produceert. Door die nieuwe vaten aan de producent ter beschikking te stellen (kosten 1800 francs per vat, waardoor de wijn f 2 per fles duurder wordt), kan de wijn op het niveau van een Grand Cru gebracht worden. Voorwaarden waren: de wijn moest van een behoorlijke kwaliteit zijn en te bewaren voor een periode van tenminste 10 jaar. Verder mocht de prijs per fles niet hoger uitvallen dan f 16,95 franco huis.

Leden konden inschrijven voor 1/8ste, 1/4de, een half of een heel vat. Na sluiting van de termijn bleek dat 75 vaten aan de toekomstige producent ter beschikking konden worden gesteld.

De commissarissen trokken door de Bordeauxstreek, proefden in St. Emilion, Lalande de Pomerol en Fronsac, maar kwamen uiteindelijk terecht in de Haut-Médoc bij de Wijnbouwcoöperatie La Rose in Pauillac. Daar bleek in cuve nr 12 een wijn te zitten met de gezochte structuur. (Cuve is een kuip waarin de wijn na de gisting wordt opgeslagen, de cuvée is de wijn zelf). Onderhandelingen met de directe leiders tot succes. De Wijnbeurs kreeg de

garantie dat de wijn op de nieuwe vaten een goede behandeling zou ondergaan en zij oefent daar zelf ook toezicht op uit. Bovendien voert het laboratorium in Pauillac tijdens de lagering regelmatig chemische analyses uit. De prijs voor de leden blijft met een maximum van f 15,95 binnen de gestelde limiet. Voor afname van meer dan 1/8ste vat (36 flessen) wordt het nog goedkoper. De deelnemers aan het vatencollectief ontvingen een tastevin (een plat, bewerkt, zilveren bakje om jonge wijn te proeven) met de inscriptie „Vatencollectief”, waarmee zij zich bij de coöperatie kunnen melden als eigenaar van een der vaten of een gedeelte daarvan.

● De commissarissen van de Wijnbeurs die in de Bordeauxstreek op zoek gingen naar een geschikte wijn voor het vatencollectief. Van links naar rechts Hans Walraven, Frans Lampe en Pieter Walraven.

De wijnbouwcoöperatie 'La Rose' aan een van de uitvalswegen in Pauillac is in 1932 opgericht toen de Franse regering een exportstop afkondigde. Om de wijn beter in eigen land te kunnen verkopen, was een bundeling van krachten nodig. In het hele Girondegebied opereerden toen ongeveer 60 coöperaties die voor een kwart van de productie zorgden. De tijden zijn na de oorlog echter drastisch veranderd. 'La Rose' is nu de enige coöperatie in Pauillac.

Versnippering

De wijngaarden van 'La Rose' lig-

gen versnipperd tussen de domeinen van de Grand Cru's. De totale oppervlakte beslaat momenteel ruim honderd ha die in het bezit zijn van liefst 119 eigenaren. De jaarlijkse productie ligt om en nabij de 5500 hectoliter. Jean-Gilles Petit uit St. Laurent-de-Médoc is met 3 are wijngaard de kleinste 'wijnboer' en Jean Breuil uit Pauillac met bijna 9,5 ha de grootste! Het mag duidelijk zijn dat wijn verbouwen voor de meeste van hen niet meer is dan een aardige vrijetijdsbesteding. Bij de eigenaren zijn dan ook veel gepensioneerden te vinden. Met de tastevin in de hand maken wij

onze opwachting bij de coöperatie. De receptioniste meldt onze komst. Keldermeester Alain Delgorce-Dumas en die komt spoedig breed glimlachend opdraven. Hij voert ons meteen naar de wat 'zwartgeblakerde' kelder waar de nieuwe vaten van het collectief zijn opgeslagen. „Dat zijn Uw vaten en Uw wijn”, zegt hij.

Vervolgens vertelt Alain iets over de bewaking van de kwaliteit van de wijn in zijn algemeenheid. De Raad van Bestuur van de coöperatie blijkt daarnaast twee commissies te hebben ingesteld: een oostcommissie die de aangevoerde druiven controleert, en een proefcommissie die de verschillende productie-eenheden samenstelt. Aangezien de geogste druiven uit de onderafgescheiden wijngaarden niet allemaal van gelijke kwaliteit kunnen zijn, en bovendien eigenaren zijn die de wijnen ranken matig tot slecht behandelen, is zo'n proefcommissie de bepalende factor voor de samenstelling van de cuves. Elke cuve kan dus een anderszamenmengsel van wijnen bevatten. Alain heeft als keldermeester een belangrijke stem in de proefcommissie.

De commissarissen van de Wijnbeurs NV kochten bij de coöperatie een deel van cuve nr 12, die onder de naam „Les Lys de Pauillac” zal worden verkocht. Die wijn ligt inmiddels vanaf nu op het nieuwe 'eiken’.

Uit 't vat

Keldermeester Alain nodigt ons uit voor een proeverij. De wijn uit het vat vangen wij rechtstreeks in het glas op. Een romige en vlezig wijn streeft onze tong, we ontwarren een echte Pauillac. De 'vanille' van het nieuwe eiken is ook voor leken heel gemakkelijk te herkennen. De keuze van de commissarissen blijkt een schot in de 'rose' te zijn! Dat is trouwens ook al gebleken bij een eerder gehouden proeverij van het INAO (Institut National des Appellations d'Origine). Daar plaatste de wijn uit cuve nr 12 zich bij de vijf besten uit Pauillac en dat wil wat zeggen tussen al die beroemde cru's!

De rondleiding eindigt tenslotte bij cuve nr 12 waar we proeven aan de zelfde wijn die niet op nieuwe vaten rijpt. We houden ons glas onder een kraanjetje dat Alain opendraait. Het valt meteen al op dat de kleur minder diep rood is. Het blijft een fijne wijn, maar geen concurrentie voor die op vat. „Een groot verschil he?” meent Alain. We kunnen het volmondig beamen.

Bij het proeven van nog wat andere wijnen van de coöperatie valt op dat deze kleinschalige onderneming een aantal fijne wijnen produceert. Jammer dat de oppervlakte van de wijngaarden bijna jaarlijks wat afbrokkelt. Bij overlijden van een van de eigenaren bijvoorbeeld zijn de omliggende Grand Cru's er vaak als de kippen bij om de gronden - voor veel geld - aan te kopen. En daar kan een eenvoudige wijnbouwer niet tegenop!

'Zuinig Stoken' wegens doorslaand succes geprolongeerd

Gasbedrijven staan weer in startblokken

APELDOORN/HEERLEN - 'Zuinig stoken' mag een actie worden genoemd die wegens doorslaand succes wordt geprolongeerd. De gasbedrijven beginnen deze week voor de derde maal aan deze campagne. Mede dank zij de samenwerking met veel regionale dagbladen gingen de afgelopen jaren steeds meer consumenten deelnemen. Gebleken is dat het vorige stookseizoen de huishoudens gemiddeld tien procent op hun stookkosten bespaarden. In totaal werden 75 miljoen m³ gas bespaard, met een waarde van zo'n 40 miljoen gulden...

In Apeldoorn heeft men dan ook bij de Vereniging van Gasbedrijven in Nederland (VEGIN) afgelopen zomer enthousiast plannen gemaakt voor het seizoen 1987-1988. Men verwacht nu nog meer deelnemers, omdat van nu af in nog meer regio's de gelegenheid wordt gegeven tot deelneming. De nationale betekenis wordt onderstreept door een subsidie van het Ministerie van Economische Zaken aan de gasbedrijven. In het seizoen 1985-1986 bedroeg de deelneming, landelijk gezien, nog maar 14 procent. Het onderzoek dat de gasbedrijven na afloop lieten houden wees uit dat oude deelnemers blijven mee-

Vanaf morgenavond weer een wekelijks terugkerend karweitje: even de gasmeterstand opnemen.

doen en nieuwe weten te motiveren om deel te nemen.

Typend zijn in dit verband de volgende cijfers; in de hele provincie Limburg deed 29 procent

mee. Cijfers die overeenkomen met het gemiddelde aantal deelnemers over het hele land.

Als nuttig beschouwd

De meeste ondervraagden zeiden de actie als nuttig te beschouwen. Meer dan de helft van hen wist zeker dat ze door een 'gasboekhouding' aan te leggen hadden bespaard. Coördinator C.J. van Mastrigt bij de VEGIN leidt daaruit af dat ook in andere gebieden 'goede marktmogelijkheden zijn voor toekomstige acties'. Alle deelnemende gasbedrijven van het vorige seizoen zegden toe, na

de cijfers te hebben gezien, er weer voor een volgend seizoen de actie te staan.

De VEGIN heeft ook al zijn leden-gasbedrijven opgewekt de actie te steunen, opdat landelijke dekking wordt bereikt. Dank zij de subsidie van de rijksoverheid werden vier miljoen meterkaarten gemaakt.

Blijven doen

Van Mastrigt: „We hebben na afloop van het eerste seizoen een landelijk onderzoek laten doen waaruit bleek dat de actie goed liep. Aan de hand daarvan zijn we er afgelopen seizoen ingesprongen door de gasbedrijven facilitei-

ten te verlenen. Het was logisch dat ze het moesten blijven doen. Uit de enquête was gebleken dat de mensen vinden dat het gasbedrijf de aangewezen instantie is. Er moet een relatie tussen gasbedrijf en verbruiker zijn. De klant ziet dat er wat voor hem wordt gedaan.”

Met ingang van deze week kunt u - indien nodig - dan ook artikelen over de actie uw krant zien. Dit geheel draagt er toe bij dat de verbruiker een goed inzicht in zijn gasconsumptie krijgt. En dat de resultaten van besparingen snel zichtbaar worden.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van
zondag 11 oktober
t/m zaterdag 17 oktober

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	een totaal-streefverbruik sinds 11 oktober 1987
800 m ³	12 m ³	
1000 m ³	14 m ³	
1200 m ³	16 m ³	
1400 m ³	18 m ³	
1600 m ³	20 m ³	
1800 m ³	22 m ³	
2000 m ³	24 m ³	
2200 m ³	26 m ³	
2400 m ³	28 m ³	
2600 m ³	30 m ³	
2800 m ³	32 m ³	
3000 m ³	34 m ³	
3200 m ³	36 m ³	
3400 m ³	38 m ³	
3600 m ³	40 m ³	
3800 m ³	42 m ³	
4000 m ³	44 m ³	
4200 m ³	46 m ³	
4400 m ³	48 m ³	
4600 m ³	50 m ³	
4800 m ³	52 m ³	
5000 m ³	54 m ³	
5200 m ³	56 m ³	
5400 m ³	58 m ³	
5600 m ³	60 m ³	
5800 m ³	62 m ³	
6000 m ³	64 m ³	

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde etmaaltemperatuur en enkele andere gegevens.

hand van de gemiddelde temperatuur in die week, berekenen hoeveel uw weekstreefverbruik had mogen zijn. Na die veertien dagen publiceren wij die tabel dertig weken lang. De actie loopt tot en met zondag 1 mei, de laatste tabel krijgt u dus op zaterdag 7 mei.

Meterkaart

Belangrijk hulpmiddel bij de stookactie is de meterkaart die u onderaan de tweede pagina van het Woonblad vindt. Deze 'kaart' kunt u het beste uitknippen en in de buurt van de gasmeter ophan-

gen. Lees hem in ieder geval alvast even door en let vooral op wat staat geschreven over uw 'normale jaarverbruik'. Dat is immers een gegeven dat u straks nodig heeft.

Start

We beginnen dus morgenavond (zondag 11 oktober) voor het eerst de gasmeterstand in te vullen. Dat doet u onderaan de meterkaart. Een week later, zondag 18 oktober, noteert u - liefst op hetzelfde tijdstip - opnieuw de stand. En dit herhaalt u dertig weken lang, tot en met zondag 1 mei. Op die dag stopt namelijk de actie. Van ons krijgt u dan op zaterdag 7 mei de laatste stand van zaken over een winter lang stoken.

Hypotheekrente 6 oktober 1987

De rust op de geld- en kapitaalmarkt van de afgelopen weken is definitief voorbij. Woensdag verhoogde het Bouwfonds Limburgse Gemeenten de rente met 0,2 tot 0,5 procent, afhankelijk van de hypotheekvorm. Andere hypotheekverstrekkers volgden al snel.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages			
			met gem. garantie		zonder gem. garantie	
			opgave bunk	werke- lijk	opgave bank	werke- lijk
ANNUITEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.						
	var. ¹⁾	1,5	6,4	6,75	6,6	6,96
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,6	6,96	6,8	7,17
	3 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	15 jaar ¹⁾	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
ABP						
	2 jaar ¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	10 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
	15 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
Amrobank						
	var. ¹⁾	1,5	6,4	6,75	6,6	6,96
	2 jaar ¹⁾	1,5	6,8	7,17	7,0	7,39
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
Bouw. Limb. Gem.						
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,60	7,1	7,60
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,5	8,03	7,5	8,03
	30 jaar ¹⁾	1,5	7,9	8,46	7,9	8,46
	renterust ¹⁾	1,5	7,4	7,92	7,4	7,92
Centrale Volksbank						
	2 jaar ¹⁾	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	5 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
Direktbank/NCB-bank						
	1 jaar ¹⁾	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	3 jaar ¹⁾	1	6,8	7,12	7,0	7,34
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Grens Wis.kant./CDK						
	1 jaar ¹⁾	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	1 jaar ¹⁾	1	6,7	6,91	6,9	7,12
	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,43	7,4	7,64
Ned. Midd. Bank						
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,6	6,96	6,8	7,17
	3 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
Keuzehypotheek						
	var./5 jr. ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	ideaalrente	1	6,9	7,23	7,1	7,44
Pancratiusbank						
	2 jaar ¹⁾	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	7 jaar ¹⁾	1	7,5	7,87	7,7	8,09
Postbank						
	2 jaar ¹⁾	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	7 jaar ¹⁾	1	7,5	7,87	7,7	8,09
Rabo (adviesrente)						
	var. ¹⁾	1,25	6,5	6,83	6,7	7,04
	2/3 jaar ¹⁾	1,25	7,1	7,47	7,3	7,69
	4/5 jaar ¹⁾	1,25	7,3	7,69	7,5	7,90
	stabiel ¹⁾	1,25	7,7	8,12	7,9	8,31
	var. ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	6,9	7,15
	2/3 jaar ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	7,5	7,78
	4/5 jaar ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	7,7	7,99
	stabiel ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	8,1	8,35
Rabo Hypotheekbank						
	3 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,3	7,71	7,5	7,93
	3 jaar ¹⁾	1,5	xxxx	xxxxx	7,5	7,80
	5 jaar ¹⁾	1,5	xxxx	xxxxx	7,7	8,01
Spaarbank Limburg						
	1 jaar ¹⁾	1	6,1	6,37	6,3	6,59
	3 jaar ¹⁾	1	6,6	6,91	6,8	7,12
	5 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	stabiel	1,25	7,3	7,68	7,5	7,90
Westland-Utrecht stand.						
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,4	6,90	6,6	7,12
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,66	7,3	7,88
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,66	7,3	7,88
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,5	8,10	7,7	8,32
	15 jaar ¹⁾	1,5	op aanvraag	op aanvraag	7,5	7,64
	2/3 jaar ¹⁾	1	7,3	7,64	7,3	7,64
	4/5 jaar ¹⁾	1	7,8	8,18	7,8	8,18
	interim	1,5	xxxx	xxxxx	6,6	7,12
	1 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,34	7,0	7,34
le kw. 1987 budget						
	var. ¹⁾	1,5	7,0	7,34	7,0	7,34

Copyright „Vereniging Eigen Huis“ te Amersfoort.

door Sante Brun
voor vragen: postbus 3100 heerlen
of telefoon 045-739 261

en bloemetje was altijd al het beeldmerk van Welterhof - de laatste jaren pas heeft dat psychiatrisch centrum in Heerlen de volle consequenties getrokken uit de mogelijkheden die het bezig zijn met grond en planten heeft voor het genezingsproces. Volgende week vrijdag om half vier zal de directeur Beheer, dr Fred Dijkman door het planten van een boom officieel tuin en kas in gebruik nemen. De tuin is er, zich langzaam uitbreidend, al enkele jaren; de kas werd in maart gebouwd. Dat tuineren voor de therapie iets kan betekenen is geen uitvinding van vandaag of gisteren. Maar pogingen die ook op Welterhof werden gedaan bleken uiteindelijk te stranden op gebrek aan professionele aanpak, en aan officiële infrastructuur. De tuin is nu een wezenlijk onderdeel van de arbeidstherapie. Een aantal jaren geleden werd Tineke Termoulen aangetrokken, die de middelbare tuinbouwschool heeft doorlopen en daarnaast zich bekwaamd heeft in arbeidstherapie. Twee jaar geleden kwam daar René van der Heijden bij, die aanvankelijk betrokken was bij de jeugdafdeling en later bij de opleiding, maar die de kans kreeg van zijn hobby, het tuineren, zijn werk te maken. Wie zich even verdiept in de mogelijkheden ziet dat ze geweldig groot zijn; tuiniëren versterkt het competentiegevoel bij de mensen, leert ze weer een eigen verantwoordelijkheid te dragen, leert ze ook regelmaat; het kan mensen die erg zijn 'weggezaakt' activeren en reactiveren. Maar dat zijn natuurlijke zaken die allemaal ook gelden voor de gewone arbeidstherapie. Is er ook een bijzonder aspect aan het werken in tuin en kas?

Uiteraard: het gaat om werken met levend materiaal, dat structuur heeft, je ziet het van zaad uitgroeien tot volwassen plant en dan afsterven. Dieren zijn uiteraard ook levend materiaal, maar stellen veel hogere eisen aan de

dagelijkse verzorging; hun dood of ziekte kan wel eens emotioneel ongewenste gevolgen hebben; de dood van planten heeft dat vaak niet. Anders dan bij dieren kan in de tuin vrijuit met de blote handen worden gewerkt, kan de voeling met de aarde gestalte krijgen, en dat is een element dat bepaald niet onderschat moet worden: niet voor niets wordt aangenomen dat modder en water voor kleine kinderen de sterkst vormende elementen zijn.

De tuin heeft nog meer interessante aspecten: je kunt je weer eens lekker moe maken. En behalve de ontwikkeling van de plant zie je ook de ontwikkeling van de seizoenen. Dat is voor bijna iedereen belangrijk, men heeft al waargenomen dat het werken in de tuin het dementieringsproces heeft vertraagd, doordat de betrokken patiënt zijn tijdsbesef bleef vasthouden. En dan: veel mensen die in Welterhof terecht kwamen door het negatieve beeld dat zij hadden van zichzelf kunnen nu eens iets positiefs onder hun handen zien uitkomen.

Er zijn nog meer verbanden aan te wijzen. De zorgeloze manier waarop de mens in het algemeen omgaat met de natuur is ongetwijfeld ook een ziekmakende factor. De twee medewerkers van Tuin & Kas noemen het voorbeeld van een boer die stukliep omdat zijn bedrijf over de kop ging doordat hij niet kon voldoen aan de produktie-normen van de maatschappij. De man bleef ook op Welterhof dag en nacht bezig, verstopte gereedschap om stiekem 's avonds door te kunnen werken, wilde met koper spuiten om een grotere opbrengst aan aardappelen te krijgen - juist die tegennatuurlijke dingen die hem hadden doen struikelen. Hem heeft men niet erg kunnen helpen. Het was wellicht ook een extreem geval. Anderen helpt het wel degelijk, zo is gebleken. Een echte aanleiding om ook weer eens flink in de tuin bezig te gaan, al ben je niet opgenomen in Welterhof!

n Engeland is de 'crab apple' volledig ingeburgerd als basis voor appelmoe en andere producten; wij Nederlanders zijn in het algemeen terughoudend wat betreft het nuttigen van vruchten die geen rechtstreekse gelijkenis vertonen met het ooft dat de gemiddelde groenteboer te koop aanbiedt. Op zich is dat wel voorzichtig; nog deze zomer heb ik een groepje kinderen ernstig horen overleggen of de bessen aan een struik in een plantsoen eetbaar zouden zijn. Zij besloten uiteindelijk van niet: alles dat in het openbaar groen groeit is vergiftig. Toch sloegen zij ditmaal de plank mis, want de struik in kwestie was een gewone aalbesenstruik die ik daar zelf had geplant.

Zo vergaat het ook de wilde appels. Menigeen die een of meer sierappels (of sierpruimen, Prunussen dus) in de tuin heeft schrikt er voor terug de vruchten die er aan komen te proberen. Duizenden jaren geleden echter bestonden 'Golden Delicious' en 'Granny Smith' uiteraard nog

niet, maar hun voorlopers wel: de wilde appels. Door selectie en kruising vanuit die wilde appels zijn onze gecultiveerde appelsoorten uiteindelijk ontstaan. Het zijn natuurlijk heerlijke vruchten, die echter veel menselijke hulp nodig hebben om in stand te blijven en echt rijp te worden.

De meeste wilde appels hebben trouwens echt geen consumptiewaarde: ze zijn heel klein, of zuur tot bitter, of direct voos. Toch zijn er enkele soorten die uitstekend smaken. Ook dit zijn trouwens voor het grootste deel kweekproducten, die echter een minder ingewikkelde geschiedenis achter de rug hebben en dus 'eenvoudig' zijn gebleven. Het gaat daarbij dus om appelsoorten, *Malus* sp., die voornamelijk worden gekweekt om de vaak schitterende bloei in de loop van de maand mei. Vervult de fraaiste is *Malus floribunda* die donkerrode knoppen heeft die na het opengaan blozend roze worden. Vooral als de boom half in bloei staat is het een adembenemend gezicht. Deze levert trouwens geen vruchten van enige betekenis.

Sierappels die wel degelijk niet alleen fraaie, maar vooral ook eetbare vruchten leveren zijn onder meer *Malus 'Golden Hornet'*

•Vrolijk rood gekleurde appeltjes aan een sierappel.

met zijn massa's kersgrote gele vruchtjes die lichtzuur smaken; *M. 'John Downie'*, met eigrote, oranje tot vuurrode sappige vruchten - vermoedelijk zijn de vruchten op de foto van een dergelijke boom. De wonderlijkste is *Malus niedzwetzkyana*, niet alleen vanwege zijn opvallende naam, maar vooral vanwege het paars aangelopen blad, mooie paarsachtige bloemen en pruimkleurige vruchten.

In Engeland wordt veel jam gemaakt van *crab apples*. Die jam lijkt me ook buitengewoon lekker half om half met kweeperen.

De meeste Malussen nemen geen vruchten met gewone grond. Bij het planten moet u ze in vorm snoeien, voor de rest kunnen ze hun gang gaan. Het worden meestal middelgrote bomen, die maximaal tien meter hoog en breed worden.

De meeste goed gesorteerde boomkwekerijen hebben wel enkele variëteiten in voorraad. Zo niet, dan kunt u vragen er voor u een te bestellen, in Boskoop moeten er veel meer te krijgen zijn.

'N HUIS KOOPT U BIJ STIENSTRA

NIEUWBOUW

HEERLEN, Geleien.
Kiezen voor wonen in Geleien betekent enerzijds het gemak van het centrum op loopafstand en anderzijds een mooi natuurlandschap naast de deur.

PATIO BUNGALOWS IN AANBOUW

Indeling: Doorzon-woonkamer van ca. 40 m² met schuifdeur naar patio-tuin, de slaapkamer heeft 3 slaapkamers, waarvan één met toegang tot de tuin, luxe badkamer, berging en carport.
Verkoopprijs vanaf f 174.480,- v.o.n.*

NIEUWENHAGEN, Gemeente Landgraaf.

Riant landhuizen in het sfeervolle woonplan Ravestmaer. Een plan dat ambiance uitstraalt en grenst aan het bungalowpark Exdel.

Tijdloos woonplezier begint met een fantastische living in U-vorm (9,00 m. lang en ca. 4,4 m. breed). De keuken ligt in het zichtveld. Via een inpandige berging is de garage (21 m²) te bereiken.
Daarbovenop 3 ruime slaapkamers en een luxe badkamer. De zolder, via een vaste trap te bereiken, bestaat uit een berging en een 4e slaapkamer. Extra isolatievoorzieningen zorgen voor een aangename woonklimaat.

Verkoopprijs van f 197.232,- tot f 202.732,- v.o.n.*

UBACH OVER WORMS, Gemeente Landgraaf.

Exclusieve landhuizen op percelen tot 485 m² in het woonplan Namiddagse Driessen.

Een surplus aan woonruimte wordt geboden:
2-vormige woonkamer/keuken van ca. 52 m², standaard 4 slaapkamers, bergingszolder, inpandige garage/berging, en een luxe badkamer.
Prijs f 298.000,- v.o.n.*

VAALS

Luxe split-level landhuizen aan de voet van de Valseberg. Wonen met prestige en stijl.

Elke kamer staat, door het niveauverschil van ca. 1,20 m., in verbinding met een ander deel van het huis, terwijl toch de functie van elke kamer bewaard blijft. De geraffineerde plaatsing van de trappen en scheidingswanden zorgt voor een exclusieve vormgeving van het interieur.

Over ruimte gesproken... De split-level landhuizen worden gekenmerkt door een meer dan gebruikelijke oppervlakte met een keuze uit 2 indelingsvarianten. En over ruimte gesproken... een totale 3-kamer woonkamer van ca. 50 m², inclusief keuken.

Verkoopprijs van f 245.000,- v.o.n.*

VAALS, Ir. E. Melottestraat.

Attractieve royale halfvrijstaande huizen.

Markante gegevens:
- Entree en garage op straatniveau.
- Woonkamer en keuken op achtertuin.
- Royale woonkamer (ca. 40 m² incl. open keuken).
- Inpandige garage.
- Drie slaapkamers.
- Luxe badkamer (met ligbad, vaste wastafel en voorziening voor 2e toilet).
- Hardhouten kasten (incl. ramen).
- Spouwisolatie.
- Dakisolatie.
- Vloerisolatie (souterrainvloer).

Prijzen vanaf f 160.974,- v.o.n.* (excl. max. f 15.000,- rijksbijdrage).

VOERENDAAL, Plan Lindelauf.

Bijzondere type vrijstaande herenhuis, direct grenzend aan reeds gereedstaande riante bebouwing.

Een verrassende indeling met kousmogelijkheid:
- Vrijstaande woonkamer van ca. 37 m² (incl. keuken), mogelijkheid voor een 4e slaapkamer, luxe uitgeruste badkamer, ruime garage/berging.
- Zonnige tuinen, ruime kavel en hoog afwerkingsniveau.

Prijzen van f 167.806,- tot f 174.096,- v.o.n.* (excl. f 6.500,- rijksbijdrage). Met Leen/Vast-hypotheek. Begin 1988 gereed voor bewoning.

MEER WETEN?

Vraag dan het HUIZENMAGAZINE, nr. 172 aan.

stienstra

3000 GRATIS TOEZENDING

Auto's

Te k. RENAULT 5 TL, bj. 20-11-80, APK-gek. prijs f 2750,-. Tel. 045-456823.

Wegens omstandigheden te k. RENAULT 4 GTL '84, rood, prijs f 6500,-. Tel. 045-454855.

Te k. MERCEDES 300 D, bj. 1976, Mercedes 206 D, bj. 1976. Tel. 045-225567.

SAAB 900 GLS sedan, '81, kl. blauwmet., l.st.v.n.w., f 7000,-. 045-454217.

"AUTOLAND", voor al uw autoreparaties. APK-keuringen en onderhoud. Prijzen vooraf inbouw. LPG-installaties, vaste prijs f 1575,- (4 cyl.). Spoordijkstraal 14, Hoensbroek, tel. 045-225124.

AUDI 100, '83, 1e eig., kl. blauw, LPG, nw. model, f 10.750,-. Tel. 04482-3234.

Te k. Opel KADETT coupé, autom., APK tot okt. '88. Parallellestraat 18, Nuth.

"Autoland" biedt aan: PEUGEOT 505 Select, model '80, L.P.G., mooie gezinsauto, nw. f 7250,-. Spoordijkstraal 14, Hoensbroek, tel. 045-225124.

Ford SIERRA 2.0 L, dec. '83, 1e eig., kl. grijs, l.st.v.n.w., f 11.750,-. Tel. 04482-3234.

Te k. KADETT City, '78, l.z.g.st., 61.000 km, f 3250,-. Tel. 04492-3468.

Te k. RENAULT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150,-. Tel. 043-61567.

Te k. l.st.v.n.w. HONDA Civic, 3-drs., bj. '81, l.z.g.st., met keuringrapport, auto is apart mooi, f 4950,-. Tel. 043-217147.

Te k. RENAULT 4 GTL, f 1950,-. Tel. 045-460132.

Te k. CITROEN Saxa Special, '83, f 4900,-. Tel. 043-649443.

Te k. OPEL Kadett 13 S, bj. '80, APK, v.p.r. f 4750,-. Tel. 043-615622.

RENAULT 4 GTL, bj. '80, l.z.g.st., APK-gek. Tel. 043-61557.

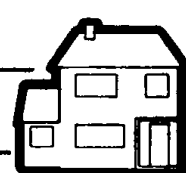
Te k. BMW 323 i, veel accessoires, bj. '82, km.st. 87.000, tel. 043-216944.

SAAB 900 GL, 3-drs., model '83, LPG, kl. rood, l.z.g.st., f 8250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 104 SL, bj. 78, l.z.g.st., prijs f 950,-. APK tot mei '88. Oude Landgraaf, Nieuwenhagen, tel. 045-320283.

Te k. CITROEN 25, bj. '83, l.z.g.st., prijs f 7500,-. Citroën CX diesel Pallas, '82, f 7500,-. Datsun Cherry, '80, f 3250,-. Lada 2105 GL, '83, f 3900,-. Mitsubishi Lancer, '81, f 4900,-. Mitsubishi Galant, '81, f 4750,-. Mitsubishi Galant, '80, f 2500,-. Volvo 343 LD, '79, f 3500,-. Toyota Corolla, '81, f 3500,-. Fiat Ritmo, '80, f 2500,-. Renault 14 TS, '80, f 2500,-. Renault 4 GTL, '79, f 750,-. Oirschoterweg 27, Oirschot, tel. 04492-3582.

Te k. DATSUN Cherry, zeer mooi, bj. '81, APK, v.p.r. f 4150

IN GEULHAL VALKENBURG

Moderne kunst en antiek op één beurs

VALKENBURG – Het unieke van de beurs die van 11 tot 18 oktober in de Geulhal wordt gehouden is dat antiek en moderne kunst er bij elkaar zijn gebracht. De antiekbours wordt voor het tweede achtereenvolgende jaar gehouden met deelname van een dertigtal antiekhandelaars en kunsthandelaars uit binnen- en buitenland. Ook de presentatie van moderne kunst geschiedt door een internationaal gezelschap van zeventien artiesten.

De kunstenaars zijn bijeen gebracht door kunstpromotie Blauw te Heerlen. Volgens mevrouw van dit bureau is het zeldzaam dat verschillende kunstenaars van elders toch samen in een bepaalde regio exposeren.

„Het is ook nog nooit vertoond dat zeventien artiesten uit binnen- en buitenland in nauwelijks een maand tijd bereid zijn gevonden naar deze manifestatie te komen, en dat zonder subsidie”, zegt zij met enige trots.

Een van de deelnemers is Herman Brood, bij het publiek meer bekend als rockzanger, met schilderijen en tekeningen. Verder zullen de Maastrichtse Eric Olders en André van Loenen laten zien hoe graffiti (met verf uit spuitbussen) worden vervaardigd. Dat gebeurt vóór de Geulhal op een groot doek. Daar zal ook een twee meter hoog marmeren beeld van Bastiaan de Groot de aandacht trekken. Tekeningen, olieverfschilderijen, etsen, zeefdrukken, beelden, en meubelen in staal zijn te zien en te koop op de beurs.

Onherroepelijk

De antiekbours is een open beurs waaraan handelaars zonder verplichtingen of uitsluitingen kunnen deelnemen. Enige voorwaarde is dat de ter beurs gebrachte stukken gegarandeerd ouder zijn dan 150 jaar, uitgezonderd schilderijen, sieraden en juwelen. Om daarvan zeker te zijn worden de stukken tevoren door een commissie van deskundigen geëvalueerd. Wat wordt afgekeurd moet onherroepelijk uit de Geulhal worden verwijderd.

● Japans ivoor uit de achttiende eeuw. Een stuk van 10 cm breed en 5 cm hoog waarvoor 6500 gulden wordt gevraagd.

Als service aan het publiek is er de mogelijkheid om kunstbezit en antiek door experts gratis te laten taxeren. Dagelijks tussen vijf en acht uur zijn daartoe de beëdigde taxateurs L. Verhoef en W. Jurissen van veilingbedrijf Lamber uit Maastricht in een aparte ruimte van de Geulhal aanwezig. De keuring resulteert in een certificaat.

De beurs is op werkdagen geopend van twee tot tien en op zaterdag en zondag van elf tot zes uur.

Met rolstoel toch bij de wastafel

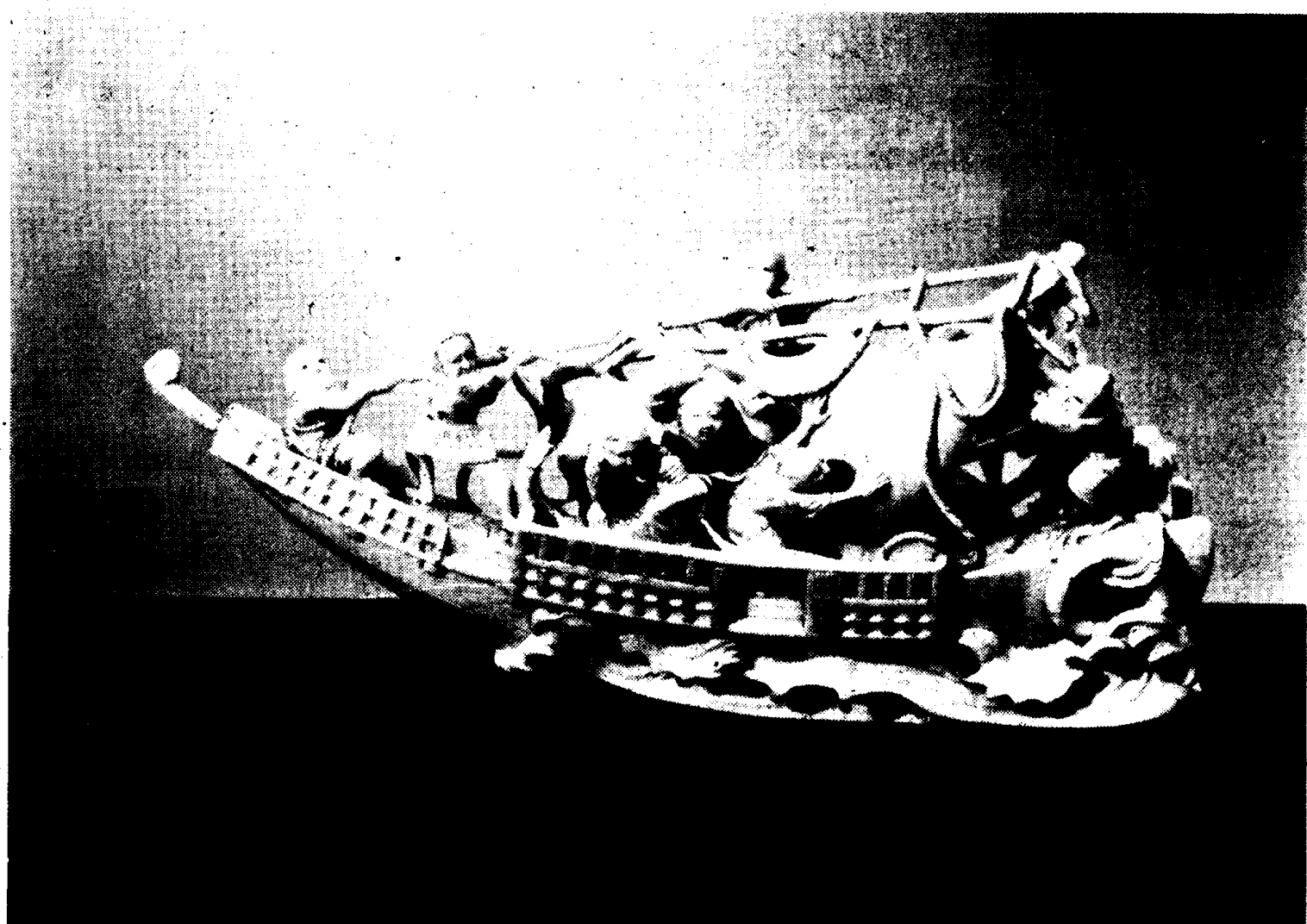
Mensen die aan de rolstoel gekluisterd zijn ontmoeten, ondanks de aangepaste voorzieningen die de laatste jaren ontwikkeld zijn, toch nog vaak problemen. Ook in eigen huis. In samenwerking met een aantal instanties die zich onder meer met huisvesting van bejaarden en gehandicapten bezighouden, heeft Sfinx nu een speciale wastafel ontwikkeld die voor mensen in een rolstoel goed bereikbaar is.

Deze 'medische wastafel 65' is zodanig gevormd dat een rolstoel er onder gereden kan worden. Hij heeft een rechte voorwand, en een brede, stabiele achterwand, met veel ruimte voor toiletspullen. De constructie is zodanig uitgeknipt

dat u er gerust met het volle lichaamsgewicht op kunt steunen, als u bijvoorbeeld even wilt gaan 'verzitten'. Alles bij elkaar zou gezegd kunnen worden dat deze ergonomisch gestyleerde wastafel als het ware bij u 'op schoot ligt'.

Voor mensen met een lichamelijke handicap zijn alle functies comfortabel ingebouwd. Zelfs als u met de wastafel op schoot zit, heeft u nagenoeg geen last van spattend water.

De nieuwe wastafel is niet alleen voor instellingen geschikt, ook thuis kan het een uitkomst zijn. Informatie Koninklijke Sphinx Maastricht, ☎ 043-252300.

Koophuis wordt goedkoper dan gehuurd huis

Koophuizen worden op de huidige woonmarkt aantrekkelijker. Dit valt te concluderen uit de toenemende vraag naar een eigen woning, 'ingevoerd' voor een huurhuis. De lasten van een eigen huis zijn in verhouding tot een van de huisbaas gehuurde woning lager, voornamelijk vanwege de fiscale aardigheden.

Er wordt op het ogenblik in Nederland weer meer verhuurd dan in de afgelopen jaren. Een sterke motivatie is het feit dat je in eigen huis (ook als het nog grotendeels van de bank is) eigen baas bent. Je kunt verbouwen zoals je dat zelf wilt, overigens wel binnen de beperkingen die de gemeente oplegt.

Een nieuwe uitgave van het Verhuysblad geeft in bijna honderd pagina's een scherp overzicht van wat er bij opzegging van huur, oriëntatie op de woningmarkt, financiering, subsidies, garanties, verhuisteknik (zelf doen of de verhuisteknik inschakelen) brede informatie.

De woonmarkt is sterk in beweging, de vraag naar huizen groeit sneller dan het aanbod, dus 'oppassen'. De kans dat je 'over-eet' aan de prijs en dat er voor meer geld dan je had verwacht aan financierings- en onderhoudskosten opgedraaid moet worden zit er in.

Het verhuysblad is te koop voor nog geen drie gulden, maar ook gratis af te halen bij een makelaar die aangesloten is bij het NVM (Nederlands Verbond van Makelaars), een notaris of een erkend verhuysbedrijf.

Alternatief samenwonen vinden er ook veel praktische informatie in. Buiten-huwelijkse relaties kunnen, als er iets mis gaat, nare financiële consequenties ondervinden, als beide partijen in een huis betrokken zijn. Ook wat dit aspect betreft geeft de nieuwe editie van het Verhuysblad goede raad.

Gereedschappencatalogus toch voor de consument

Enige weken geleden maakten we in LD-Woonblad melding van de verschijning van een nieuwe gereedschappencatalogus, uitgegeven door een van de grootste grossiers op dit gebied. Er staan zo'n tienduizend gereedschappen in, veel bekende maar ook talrijke onbekende. Een boekwerk met een omvang van een dikke vierhonderd pagina's. Jammer dat de doe-het-zelf-consument zo'n handboek gereedschappen niet kan kopen, schreven we toen. Die kan alleen de winkelier vragen of hij er eens in mag kijken.

Die opmerking heeft de maker van deze gids zich aangetrokken en hij reageerde sportief. „Het was inderdaad niet onze bedoeling dit boek voor de consument

beschikbaar te stellen”, liet hij ons weten, „maar het artikelje in uw krant heeft ons van gedachten doen veranderen. We kunnen ons best voorstellen dat doe-het-zelfers die belangstelling voor gereedschap hebben en daar een zo breed mogelijke informatie over willen hebben, dit nieuwe 'handboek' in hun boekenkast willen zetten”.

De uitgever van de catalogus – voor zover ons bekend in Nederland het meest complete overzicht van gereedschappen – bleek zelfs bereid om het boek voor minder dan de kostprijs (ongeveer 60 gulden), aan geïnteresseerden toe te sturen. U betaalt, inclusief de verzendkosten, vier tientjes en u kunt het boek bestellen bij Sieben & Co Amsterdam, ☎ 020-139282.

Waarom staan aan het aanrecht?

Bijna al het keukenwerk wordt in staande houding uitgevoerd. Net zo onzinnig als het schrijfwerk dat 'kantoorklerken' in de vorige eeuw aan hun hoge lessenaars moesten doen. Aan het keukenaanrecht wordt per dag toch een fors aantal uren versleten, door huisvrouwen en -mannen. Een stoel erbij pakken? Die is te laag, omdat hij is aangepast aan de gemiddelde tafelhoogte, en het aanrecht is hoger.

De nieuwe Vario-keukenstoel komt aan dat probleem tegemoet. Hij lijkt op een bureaustoel, met zijn vijf-armige postel met zwenkwielletjes, die tevens als voetsteun kunnen fungeren. Een op luchtdruk werkend mechanisme

kan de zittinghoogte van 50 cm (bureaustoeleiveau) tot bijna 70 cm aanpassen. En die hoogte heb je bij een aanrecht, dat gewoonlijk op een niveau van 90 cm ligt (ongeveer 20 cm hoger dan een eettafel) wel nodig.

De draaiende zitting, in combinatie met de verrolbaarheid die de zwenkwieken geven, maakt deze keukenstoel tot een comfortabele 'chauffeursplaats'. Voor mensen die in gebukte houding last krijgen met de rugwervels een weliswaar niet goedkope (circa 500 gulden), maar praktische oplossing om van het keukenwerk geen spierpijn te krijgen. Informatie: KCO, Oisterwijk, ☎ 04242-19120.

● Reliefs van de apostelen Andreas en Petrus, gemaakt omstreeks 1500 in Zuid-Duitsland.

METERKAART		ACTIE "ZUINIG STOKEN"		Normaal jaarverbruik	
				m ³	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Gasmeterstand	weekverbruik (verschil meterstanden)	weekstreefverbruik	Totaal verbruik vanaf 11 okt 1987	Totaal streefverbruik vanaf 11 okt 1987	Reden van meer of minder verbruik
1					
24					
17					
10					
3					
27					
20					
13					
6					
28					
21					
14					
7					
31					
24					
17					
10					
3					
27					
20					
13					
6					
29					
22					
15					
8					
1					
25					
18					
11					

U moet onderaan beginnen.

ZO VULT U DEZE METERKAART IN.

KOLOM 1. DE STAND VAN DE GASMETER. Op het telwerk van de gasmeter leest u het aantal verbruikte kubieke meters (m³) gas af. Cijfers die in een rood hokje staan, zijn de getallen achter de komma. Deze hoeft u niet in te vullen.

2 7 3 3 1 5 2 1 m³

U vult op zondagavond 11 oktober voor het eerst de gasmeterstand in. Een week later, zondagavond 18 oktober, doet u dat opnieuw. De meterstanden trek u van elkaar af en het gasverbruik noteert u in kolom 2. Let op: bij het invullen van de kolom moet u onderaan beginnen. Want dan kunt u eenvoudiger de standen van elkaar aftrekken.

KOLOM 2. HET WEEKVERBRUIK. Wanneer u wekelijks op zondagavond de meterstand in kolom 1 invult, kunt u precies vaststellen wat u in de voorafgaande week heeft verbruikt. Het weekverbruik vult u onderaan kolom 2 in.

KOLOM 3. HET WEEKSTREEFVERBRUIK. Elke week, voor het eerst in de week van 19 oktober, vindt u op een vaste dag de stooktabel in de deelnemende bladen. In de tabel is terug te vinden hoeveel kubieke meters gas u in de voorafgaande week verbruikt zou moeten hebben. Dat is het weekstreefverbruik. Het weekstreefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde temperatuur in die week en een aantal andere gegevens. Zit u onder dat streefverbruik, dan bent u zuinig geweest. Om uit te vinden welk streefverbruik bij u past, moet u uw normale jaarverbruik weten. Uw normale jaarverbruik wil zeggen: uw gasverbruik in een jaar dat niet kouder of warmer is geweest dan normaal. Uw werkelijke jaarverbruik kan dus hoger of lager zijn dan uw normale jaarverbruik, afhankelijk of het een koud of warm jaar is geweest. Soms staat het normale jaarverbruik vermeld op de jaarlijkse eindafrekening van het gasbedrijf. Staat daar alleen uw werkelijke jaarverbruik op vermeld of hebt u de laatste eindafrekening niet meer, dan kunt u uw normale jaarverbruik ook schatten. Kijk gedurende drie weken welk weekstreefverbruik uit de stooktabel het dichtst in de buurt zit van uw weekverbruik. Neem dan het middelste weekstreefverbruik en het daarbij behorende normale jaarverbruik uit de eerste kolom in de stooktabel. Dat jaarverbruik houdt u dan voor de rest van de actie aan als uw normale jaarverbruik.

KOLOM 4. VERBRUIK SINDE HET BEGIN VAN DE ACTIE. In deze kolom kunt u bijhouden hoeveel kubieke meters gas u sinds het begin van de actie Zuinig Stoken heeft verbruikt. Zo hebt u voortdurend een totaaloverzicht van uw gasverbruik. U kunt zo bijhouden of uw verbruik in de loop van de actie sterk afwijkt van het streefverbruik sinds het begin van de actie (kolom 5).

KOLOM 5. STREEFVERBRUIK SINDE HET BEGIN VAN DE ACTIE. In de stooktabel staat ook telkens een overzicht van het totale streefverbruik aan kubieke meters gas, sinds het begin van de actie op 11 oktober. Dit noteert u in kolom 5. Als u gedurende de actie de cijfers van deze kolom vergelijkt met uw eigen totaalverbruik in kolom 4, hebt u voortdurend een goed beeld van uw gasverbruik.

KOLOM 6. AFWIJKINGEN IN HET GASVERBRUIK. Als u in een week een belangrijke afwijking hebt ontdekt in het gasverbruik, zal dat meestal een duidelijke oorzaak hebben. Door vakantie, de aanschaf van een nieuwe CV-ketel, door ziekte of het open laten staan van een raam, kunnen aanzienlijke verschillen optreden. In deze kolom kunt u de oorzaak van het hoger of lager invullen, zodat u later altijd weet wat er aan de hand was.

Verzekeraars willen gesprek met dakdekkers over brandpreventie

Branden door dakwerkzaamheden blijven voorkomen. Er zijn voorschriften voor dakdekkers, maar blijkbaar niet genoeg. Dit zegt algemeen secretaris van de Vereniging van Brandassuradeuren in Nederland, J. van Luipen.

Op 23 oktober vindt tussen deze Vereniging en de Vereniging Dakbedekkingsbranche Nederland een gesprek plaats over het voorkomen van branden bij dakwerkzaamheden. Van Luipen: „Het probleem is dat branden aan daken vaak desastreus gevolgen hebben. Bedrijven worden met de grond gelijk gemaakt en de schade is enorm. Dit kost elk jaar handen vol geld en moet worden voorkomen. Strikte naleving voorzorgsmaatregelen, gebruik deugdelijk apparaat en voldoende blusmiddelen in de buurt.

Misschien betere voorlichting komen of nog strengere regels, een erkenningsregeling als een dakdekker aan bepaalde eisen voldoet. De noodzaak van dergelijke maatregelen wil de Vereniging van Brandassuradeuren bespreken met de dakdekkers.

J. Bechtold van deze Vereniging is blij met dit gesprek, maar volgens hem wordt 99 procent van de nu bestaande regels strikt nageleefd. De schade van deze dakbranden wordt vergoed door de brandverzekeraar. Maar de brandverzekeraar kan in geval van onzorgvuldigheid aansprakelijk worden gesteld, aldus

Van Luipen. De verzekeraars zien tot nu toe geen reden het aansprakelijkheidsbedrag te verhogen.

10 procent (1.055) van het totaal aantal branden vorig jaar is verbouwen (10.716) werd veroorzaakt door onvoorzichtige en ondeskundige handelingen. De totale schade bedroeg ruim 710 miljoen gulden.

Najaarsschilder: laat verf niet 'mat' slaan

Na een min of meer mislukte winterzomer gaan veel doe-het-zelfers het najaar gebruiken om de buitenboel in de verf te zetten. Goed idee, maar let op het snelle afkoelen van de atmosfeer tegen de avond. Laat bij kan waterdamp op de verf aanslaan, in de vorm van 'dauw'. Die droogt in de loop van de volgende dag wel weer op, maar heeft tussen de verlaagde glansloos gemaakt. Om dit te voorkomen kunt u het best met het verwerk ophouden, voordat het snel invallende najaars temperatuurverschil optreedt. De schilderij in deze periode is dan wel korter, maar op tijd stoppen komt de kwaliteit van het werk wel ten goede. Voor grondverf of een voorafklaag is mat slaan door dauw niet zo'n probleem; let er echter wel op als u de afklaag opbrengt. Of wacht daarmee, na grondverf en voorafklaag, tot het komende voorjaar.

BEDRIJFSPANDEN

TE HUUR HEERLEN
Deutscherbergstraat. Gunstig gelegen winkelruimte ca. 90 m² groot met keldermagazijn. Koop van het gehele pand met bovenwoning is in principe mogelijk. Nadere gegevens op aanvraag.

TE KOOP HEERLEN
Benzenderweg. Winkel, ruim 30 m² met dagverlichting en kelder. Bovenwoning met eigen ingang. Perceelsoppervlakte ca. 750 m² met achtertuin, garages en ruime buitenberging. Koopprijs f 149.000,- k.k.

WONINGEN
TE KOOP VOERENDAAL. Semi-bungalow op unieke ligging, goed onderhouden, modern en met een zeer ruime indeling. Prijs f 335.000,- k.k.

TE KOOP SCHAESBERG
Krijgersberglaan. Vrijstaand, ruim, goed onderhouden landhuis met kantoorruimte en gelegen in een bosrijke tuin en omgeving. Prijs f 375.000,- k.k.

Voor meerdere inlichtingen en/of afspraken kunt u contact opnemen met:

Lenders
onroerend goed

L.W.H. Lenders, makelaar o.g. O.L. Vrouweplein 25
6367 BH Voerendaal, telefoon 045-750612

Nieuw: ZLB Bouwmaterialen Sittard presenteert:

Nu ook in Brunssum

'De Nieuwe ALNO Keuken Show'

De nieuwste modellen, de nieuwste apparaten, de nieuwste werkbladen en kranen en tegels en accessoires. Kortom een fantastische kans om te zien hoe U van Uw huis een 'Woonpaleis' maakt.

Ter introductie verkopen wij de eerste tien ALNO keukens met een aanzinnige korting. Een bezoek aan onze nieuwe toonzet in Brunssum is daarom dubbel en dwars de moeite waard!

open: di t/m za
9.00-17.00 uur

ZLB Bouwmaterialen levert kwaliteit. Dat's vast en zeker!

Industrieterrein Haefland, Brunssum, Telefoon 045-271655

Rijksweg N11, Sittard, Telefoon 04490-16033

te koop

BORN Kapelweg 16
Goed gelegen en degelijk verbouwd half-vrijstaand woonhuis met dubbele garage en diepe vrij achtertuin. Gehele pand hardhouten kozijnen met dubbel glas. U-vormige woonkamer met open keuken, 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder. Vraagprijs f 135.000,- k.k.

SITTARD Begijnhofstraat 26
Geheel gerenoveerd tussenwoning met binnenplaats, woonkamer met houten vloer, open keuken met apparatuur, badkamer met ligbad en wastenwand, 4 slaapkamers, bergzolder. Geweld de kelder. Vraagprijs f 149.000,- k.k.

SITTARD Park
Zeer goed gelegen appartement met 3 slaapkamers en grote kelderberging. Prijs n.o.t.k.

SITTARD, Heugstraat 18
Royaal winkelhuis, voor vele doeleinden geschikt. Zeer lage prijs. f 75.000,- k.k.

SITTARD, Nusterweg
Gunstig gelegen, modern bedrijfspand met kantoorruimte. Vraagprijs f 550.000,- k.k.

Voor onze relaties zoeken wij met spoed panden in alle prijsklassen!

bert schreurs

makelaar en taxateur o.g.
Rijksweg Noord 77, Sittard,
04490-27888

Erkende relatie-
bemiddelingbureaus

Stichting Mens en Relatie

Postbus 8040, 6401 VA Heerlen
Monica, 57 jr., klassiek, smaakvol gekleed, beschaafde vrouw, geïnteresseerd in kunst en cultuur, zkt. ser. vriendschap met heer van middelbaar niveau. 045-740088.

Harry, 28 jr., lange, slanke jongen, hft. vaste baan en auto, 1,70 m, houdt v. sporten, dieren en dansen, zkt. meisje van middelbaar niveau voor el. Doel: samenw. of huw. 045-740088.

Theresa, 62 jr., representatieve, hartelijke vrouw, wed., sportieve, ondernemende persoonlijkheid, gevoelsmens met goede ontw., z.s.k.m. beschaafde man, goed niveau, natuurliefhebber. 045-740088.

Henk, 33 jr., lange, slanke j.man, blond, blauwe ogen, romantisch type (gedichten, cabaret, cezen en jaren 60 muziek), middelb. niveau, zkt. jonge vrouw voor vaste rel. (samenw./huw.) 045-740088.

Deze en vele andere in Limburg wonende mensen zoeken een partner voor een duurzame relatie. Wilt u meer informatie, bel dan geheel vrijblijvend:

045-740088

(mevr. Schiks) of vraag de gratis brochure aan: Postbus 8040, 6401 VA Heerlen. Goede en betrouwbare partnerbemiddeling voor een vaste relatie, erkend RvT

Stichting Inter/Relatie

Geef die ander de kans u te ontmoeten...

Vele duizenden ingeschreven; persoonlijke bemiddeling; 70 consultaties in het land; gratis brochure. Bel een consulent voor een kosteloos gesprek bij u thuis.
Brunssum (omg.): mevr. Paffen 04492-1926
Geelen: mevr. Hoogdalem 04494-54056
Heerlen: mevr. Kleynen 045-753178
Kerkrade: mevr. Diederik 045-423496
Maasbracht: mevr. Van Vliet 043-624795
Venlo (omg.): mevr. Vaessen 04759-2367
Venray: mevr. Van den Heuvel 04780-11215
Regiokantoor Limburg, Heerlerbaan 52*, 6418 CH Heerlen. Tel. 045-411501. (Met 10 consultaties in Limburg). Meer dan 60 afdelingen in het gehele land. Erkend door de Raad van Toezicht, ingesteld door het ministerie van WVC.

Stichting Kosmunika

Landelijk computersysteem voor actieve partnerzoekenden. Kosten f 85,-/f 185,-; Gratis info: PB 8212, 3009 AE Rotterdam. Info-lijn 01807-10108.

Diversen

Uw **DIEPVRIES**, koelkast, ook best. install. of wasautoom. defect!!! Garantie op de reparatie. Geen vooruitkosten en korting op onderd. **DIJCK** direct 045-720000. **Zondag 11 okt. SNUFFELMARKT** en talentenmarkt in Paviljoen Valkenburg 10 tot 18 u. Inf. 045-213386.

MAILSTUDIO Vogue. Uw adres voor alle profielmagazines. Tel. 045-229885.

Hoek Saroleastraat t.o. station
Hallo Hallo
met de kermis
Specialiteit ijsselemerpaling
Dikke paling en nieuwe haring
Bij Koos uit Volendam

TE KOOP:

VALKENBURG A/D GEUL
Riant gelegen bungalow met o.m. grote living, g.m. hal, studeerk., 5 slaapk., 2 badruimten, garage en carport en riante achtertuin met volledige privacy en bijvend. vrij landelijk uitzicht (Geuldal). Prijs f 485.000,-.

VALKENBURG A/D GEUL
Riant gelegen bungalow met o.m. grote living, ruime hal, studeerkamer, 5 slaapk. en 2 badruimten. Prijs f 485.000,-.

VALKENBURG A/D GEUL
Statenlaan/hoek Koningswinkelstraat
Vrijstaand appartementenpand voorzien van c.v. met 6 units, garage en parkeerplaats. Prijs f 185.000,-.

VALKENBURG A/D GEUL
Cremestraat nr. 35
Voormalig pensioenpand met aan- en onderhorigheden voor meerdere doeleinden geschikt, perceelopp. 655 m². Prijs: f 117.000,-.

VALKENBURG A/D GEUL
Cremestraat nr. 16
Vrijstaand huis, vooroorlogse gebouwd, geheel onderkelderd met carport, tuin en o.m. 6 slaapkamers.

VILT
Rijksweg nr. 172-A
Halfvrijstaand huis met garage. Perceel vrijwel geheel bebouwd. Prijs: f 95.000,-.

g.m.h. pröpper

bedrijfs taxateur en makelaar onroerend goed
Wolweg 25 Valkenburg a/d Geul
Tel. 04490-15616. Zet. van 10 tot 13 uur.

BRUNSSUM - f 130.000,-
De Vos. Halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (op z.o.). Aanv. medio 1988. Ind.: hal, woonk., open keuken m. fraaie eiken install. met apparatuur. 1e verd.: 3 slaapk., badk. m. ligb., en badkamer. 2e verd.: royale bergzolder via vlizotrap. Perceelopp. 245 m². Bwjr. 1971.

BRUNSSUM - f 184.000,-
Centrum. Vrijstaand woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, beg. gr.: grote hal, woonk., ruime keuken, terras en tuin, garage. 1e verd.: 3 slaapk., badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet, aparte douche. 2e verd.: zolder via vlizotrap. Ged. voorz. van rolluiken. Bwjr. 1967.

HEERLEN - f 70.000,-
Schaefferweg. Woonh. met tuin, achterom via gang bereikbaar. Ind.: kelder, beg. gr.: hal, m. keuken, wasruimte en che, tuingericht. 1e verd.: 3 slaapk., en badk. m. ligb. v.w. 2e verd.: via vaste trap bereikbaar. Zolderruimte schikt als slaapkamer. ca. 1930. Aanv. direkt.

MEERLEN - f 80.000,-
Schaefferweg. Ruime hoekwoning met c.v. Ind. o.a.: 2 kelders, hal, toilet, woonkamer met mooie plazen sàrre (in dubbel glas), keuken, tuin m. buitenberging. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd.: 4e slaapk., zolder. Bwjr. 1956. Aanv. in overleg.

MEERLEN - f 114.000,-
Wetten. Zeer goed onderhouden woning m. c.v., inp. garage en tuin. Ind. g.a. beg. gr.: hal, berging en hobbystudeerk. 1e verd.: woonk. en keuken. 2e verd.: badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet, 2 slaapk. (mogelijk voor 3). Bijzonderheden: nieuw deels dubbel glas, achtergevel in kunststof. Bwjr. 1976. Aanv. direkt.

MEERLEN - f 110.000,-
Heerlerheide. Hoekw. m. c.v., 2 garages. Ind. o.a.: beg. gr.: ca. 35 m² en dichtesken. 1e verd.: 3 slaapk., badk. 2e verd.: via trap: slaapkamer, c.v. te en bergzolder. De woning is deels opgeleverd in 1974. Aanv. direkt.

MOERSBEEK - f 92.500,-
Ligtenbergstraat. Rustig gelegen woonhuis met c.v. Ind. o.a.: hal, toilet, woonk. m. balkenplaf., keuken m. aanbouwinstall., tuin en tuingericht. 1e verd.: 3 slaapk., fraai bet. badk. m. douche, ligb., v.w. waskast. Ruime bergzolder. Bwjr. ca. 1980. Aanv. in overleg.

MOERSBEEK - f 129.000,-
Heisterberg. Bedrijfspand (zaal met bovenwoning). Ind. o.a.: 140 m², wachtkamer, 2 toiletgroepen, oprijt erf garage. 1e verd.: overloop, 3 kamers, badruimte. 2e verd.: overloop, 4 kamers en badruimte. Bwjr. ca. 1935. Perc. opp. 420 m². Pand is voor div. doeleinden geschikt (kamerverhuur, zaal horeca e.d.). Aanv. direkt.

MOERSBEEK - f 70.000,-
Bleyerheide. Beveiligd. Vrijstaand woonh. m. c.v. Geen tuin. Ind.: prov. kelder, beg. gr.: hal, woonk. (ca. 25 m²), keuken (ca. 10 m²) m. kunststof keukeninstall. en apparatuur, serre. 1e verd.: 2 slaapk. en badk. m. ligb., v.w. en toilet. 2e verd.: via vaste trap, zolderkamer en c.v. ruimte. Dichteske en een veranda met terras. Bwjr. ca. 1930. Aanv. in overleg.

MOERSBEEK - f 70.000,-
Rulderweg. Woonhuis met garage en tuin. Ind. o.a.: hal, beg. gr.: entree, 1-vorm woonkamer, keuken, douche/toilet. 1e verd.: 2 royale slaapk. 2e verd.: zolder, bereikbaar via vaste trap. Dak: betonpannen. Elektrisch: ca. 8 f. geleiden verhuisd. Achterom bereikbaar via autoport. Bwjr. ca. 1930. Aanv. in overleg.

SCHAESBERG - f 280.000,-
Vrijstaand bungalow met inp. garage en frisse tuin. Ind. o.a.: parterre: royale 1-vorm woonk. ca. 50 m² haard, dichte keuken m. meranti install., 3 slaapk., badk. Southerland: c.v. inpand, garage voor 2 w. Aan de achterkant (tuin) de woning bevindt zich een ras. In de tuin is een bergzolder.

't is goed winkelen in Landgraaf

Als ondernemers met grote namen het voortouw nemen en zich gaan vestigen in het nieuwe winkelcentrum 'Op de Kamp' in Landgraaf (40.000 inwoners) kunt u er zeker van zijn dat het er goed winkelen wordt.

Ook Blauwhoed heeft als projectontwikkelaar de markt terdege verkend en heeft een modern overdekt winkelcentrum ontwikkeld. Oplevering mei 1988. Voor elke ondernemer een unieke kans hierop in te haken.

Reeds verhuurd 5100 m² (van de 7000 m²)

o.a. aan Supermarkt C 1000/Schuitema en Edah - Zeeman textiel - Blokker huishart. - Bart Smit speelgoed - 't Kruidvat drogist - Cox/Bruna boeken - Van Haren schoenen - Rocyni damesmode - Mosmuller optiek - Amrobank - Vaessen parfum.

Nog te huur

enkele units vanaf 57 m² in de winkelbranches dames- en herenmode - vrijetijdsmode-jeans-sportkleding - dames- en heren schoenen stoffen-wol-handwerken.

Vraag documentatie en inlichtingen bij de man die er alles van weet.

DRS. RUIJTERS

Drs. Ruijters Commercieel Vastgoed
6131 AS SITTARD, Stationsplein 1,
telefoon 04490-23344

Brunssum

Op de hoek Pastoor-/Flemingstraat wordt gestart met de bouw van 7 fraaie halfvrijstaande herenhuizen met garage op een mooie, rustige ligging met flinke tuinen. Prijzen v.a. f 168.500,- v.o.n. Subsidie f 6500,- belastingvrij. Vraag meteen de uitgebreide brochure!

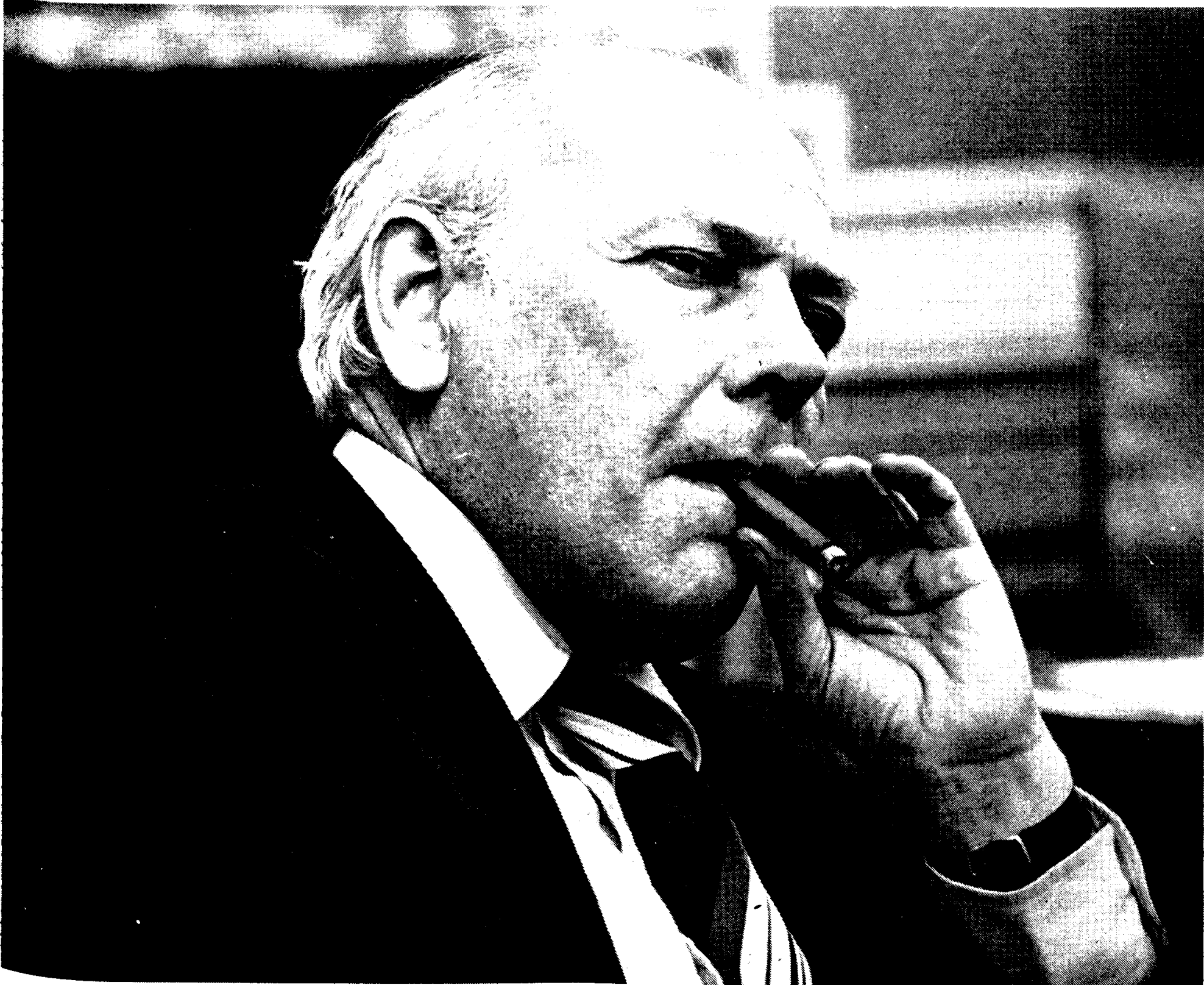
aquina

makelaar o.g., taxaties, hypotheek en verzekeringen
Deken Nicolayestraat 1, 6411 CL Heerlen
045-715566 ook s zaterdags van 10.00-13.00 uur

BLAUWHOED

Vastgoed-ontwikkeling bv

'HEEL LANG HEB IK ME GEDRAGEN ALSOF DE WERELD VAN MIJ AFHING'

● Dr Joop den Uyl (68): 'Ik ben typisch een voorbeeld van een, naar ik hoop, uitstervende generatie die zijn gezin de dupe heeft laten worden van hun werk'

DEN HAAG - Zelfs in luwte van de Tweede Kamer heeft dr Joop den Uyl zijn handen nog altijd vol. De voormalige PvdA-fractievoorzitter en oud-premier maakt onder meer deel uit van de vaste Kamercommissies voor buitenlandse zaken en defensie. Binnen zijn partij houdt hij zich met name met de sociaal-economische oordeelvorming bezig. Verder doet hij de komende twee jaar onderzoek naar de rol van de Verenigde Naties bij veiligheidsvraagstukken. Een interview met de man die ruim twintig jaar het gezicht van zijn partij bepaalde en nu met zijn 68 jaar het oudste Kamerlid is.

O zeker, gedreven is hij nog steeds, maar toch is hij veranderd. Opmerkelijk ontspannen en openhartig: nu hij alleen verantwoordelijkheid voor zichzelf draagt, is zijn vroeger nimmer aflatende neiging om alwetend te zijn danig geslonken.

Het zou te ver gaan om te zeggen dat hij tot inkeer is gekomen, maar het verblijf in de luwte heeft hem anders gestemd. In het verleden viel in menig vraaggesprek „het luike dicht“ als hij, naar zijn zin, te persoonlijk werd benaderd.

Tegenwoordig durft hij zich in een interview zelfs aan enige zelfreflectie te wagen.

En op zo'n moment valt het volgende te registreren: „Voor de opvoeding van mijn kinderen is het zeker niet goed geweest dat ik zo vaak van huis was. Ik ben typisch een voorbeeld van een, naar ik hoop, uitstervende generatie die zijn gezin de dupe heeft laten worden van het werk. Dertig jaar lang ben ik op pad geweest. Mijn kinderen verwijten mij dat niet met zoveel woorden, maar indirect toch wel. Ik voel dat als een tekort, ja. Als ik het nog eens over moest doen, zou ik het inderdaad anders aanpakken. Heel lang heb ik mij gedragen alsof de wereld van mij afhing. De nuchterheid gebiedt me om vast te stellen dat dat niet direct het geval is.“

Een wijs inzicht.

„Als u dat vindt“.

U niet dan?

„Jawel“.

Zijn werkvertrek in het voormalige ministerie van koloniën is sober; een wandkast met boeken en een tv, een bureau met toch nog een behoorlijke hoeveelheid papier, een paar stoelen rond een laag tafeltje.

„Goed goedgevoeld, jajaja, neem plaats“, mompelt hij. Daar zitten we tegenover elkaar aan dat lage tafeltje; beiden rustend op de knieën, de ellebogen rustend op de knieën. Hij praat zacht, haast fluisterend; zijn antwoorden bestaan in de meeste gevallen slechts uit een paar zinnen. Kijkt me opvallend veel in de ogen; alleen als de politiek ter sprake komt slaat hij zijn hoofd omhoog en verliest zijn blik zich in de ruimte.

Over de luwte: „Natuurlijk heb ik moeten wennen, afkicken. Er is een groot verschil tussen in het centrum staan en het individuele werk dat ik nu doe. Maar ik durf te zeggen dat ik er inmiddels redelijk aan gewend ben.“

Decennia lang voorzag ik alles dat

er op de wereldbol gebeurde van commentaar, stond elk moment gereed om mijn mening te geven. Dat raak je niet zo maar even kwijt. Ik blijf het volgen en heb over de algemene ontwikkelingen nog wel mijn oordeel, ja. Maar alleen in uitzonderlijke gevallen maak ik mijn standpunt openbaar.

Na twintig jaar fractievoorzitter te zijn geweest en dertig jaar Kamerlid is dit een hele goeie uitloop. Ik neem binnen de fractie nog steeds deel aan de oordeelvorming over sociaal-economische vraagstukken en uiteraard ook in zaken aangaande buitenlands beleid. Daar heb ik de handen vol aan, ja. Plus wat daar nog eens bijkomt aan voordrachten“.

Relatieveert u de politiek en uw eigen functioneren daarin nu meer?

„Oh, ik heb de pest aan het woord relativiseren, wat betekent het eigenlijk... Je moet altijd relativiseren en vooral als je in de kruiddampen vertoeft. Nee, wat de inhoud van mijn reacties betreft zou ik geen verschil willen maken. Ik voel me betrokken, dat was ik en dat ben ik“.

Hoe is uw positie binnen de fractie? Bent u nu één van de velen?

„Er is wel een zekere erkenning van een aparte positie. Hoewel ik geen gekozen lid ben, woon ik de vergaderingen van het fractiebureau bij. Ik probeer de ontwikkelingen binnen de partij en de fractie te volgen en waar nodig enigszins te beïnvloeden, maar hou me daarbij op de achtergrond“.

De aandelenkwistie rond Harry van den Bergh beleefde haar ontknoping op het moment dat u bij de Verenigde Naties in New York verbleef. Bent u toen, telefonisch, om advies gevraagd?

„Van den Bergh heeft mij opgezocht voor ik naar Amerika vertrok. Maar op dat moment zelf ben ik niet geraadpleegd. Nee, ook niet door Kok, in die laatste fase niet meer. Trouwens, ik heb de indruk dat het bedanken voor het Kamerlidmaatschap tenslotte een zaak van Van den Bergh zelf geweest is. Hij heeft die consequentie alleen getrokken“.

Waarom nog zo actief, wat is uw drijfveer?

„Dat zal wel een gemengde zaak zijn. Je kunt het niet laten, bent het gewend. Behoeft aan voltooiing van wat je begonnen bent. De dialoog met de samenleving als

● Samen met zijn opvolger. Den Uyl: 'Grosso modo heeft Kok de lijn uinnemend te pakken'

onuitwisbaar onderdeel van je bestaan zien.

En het zal ook wel iets te maken hebben met de behoefte om verantwoording af te leggen tegenover de maatschappij. Ik neem aan van wel“.

Of bedoelt u: dat weet ik wel zeker.

„Nou, ik sluit dat in elk geval niet uit. Maar ik ben daar niet zeker in. Ik ben in zulke zaken helemaal niet zo zeker en wil dat ook niet zijn“.

Want?

„Dat acht ik niet nodig. Een zekere kwetsbaarheid acht ik onvermijdelijk en gewenst“.

Heeft u die kwetsbaarheid voldoende in de politiek getoond?

„Nou nee, ik denk dat je daar in de loop der tijd wat meer ruimte aan geeft. Dat heeft te maken met ouder worden en kritischer tegenover jezelf komen te staan“.

Ouder worden gaat wel gepaard met een diepere religieuze beleving. U heeft uw gereformeerde opvoeding lang geleden afgeschud, komt daar nu iets van terug?

„Nee, daar heb ik geen last van. En daarmee uhhh... lacht, „zou ik willen volstaan. De laatste keer dat ik hierover heb gesproken was in een interview met het IKON en daar heb ik niet veel plezier aan beleefd“ (In dat vraaggesprek zei hij onder meer dat christenen zich betere mensen voelen dan heidenen en daarmee bruskeerde hij een groot deel van gelovig Nederland).

Zou je parallellen kunnen trekken tussen de wijze waarop u zich als socialist heeft geprofileerd en het seculier christendom zoals uw ouders dat beleeden?

„Ik heb nooit een verband gezien of gelegd tussen mijn opvattingen over de noodzaak van socialisme en de bestaande verwachtingen

omtrent het christendom. Het socialisme is bij mij in de plaats van het calvinisme gekomen, maar dat betekent niet dat de wijze van beleving ook dezelfde is. Sommige mensen beweren dat ik het ene seculierisme voor het andere heb ingewisseld. Het valt moeilijk te voorkomen dat ze 't zeggen, maar ik vind dat ik in al mijn daden het tegendeel heb bewezen. Ik heb me gehoord voor het kerk-isme dat eigen is aan het protestantse volksdeel binnen het socialisme heb ik daar dus ook nooit last van gehad. Ik ben altijd de betrokkenheid van de socialistische waarden blijven inzien“.

Uw vrouw heeft in een interview gezegd dat u bent grootgebracht in een milieu waar kinderen gegriefd en geestelijk mishandeld werden. Als het zelfs zo sterk was, blijft dat toch altijd doorwerken.

„Jaaa, mijn vrouw heeft daar veel kritiek op en dat kan ik ook wel navolgen... En uh... ik denk dat het een rechtvaardige kritiek is“.

Dus u weet zich niet helemaal van de calvinistische orthodoxie bevrijd?

„Nee uh... maar verder wil ik me van commentaar onthouden“.

De wijze waarop u mij hier ontving was precies zoals enkele collega's mij die hadden geschetst: koel. Als ik straks vertrek, schijnt u mij al te zijn vergeten zodra ik op de drempel sta.

„Schijnt“.

Gekscherend wordt wel gezegd dat u uw vrouw niet herkent als u haar hier in de gangen tegenkomt.

„Dat is onzin, grote onzin. Ik heb me er altijd aan geërgerd als mensen zeiden: hij is zo in zichzelf gekeerd dat-ie je niet ziet staan. Onzin, ik zie ze wel. Of ik de mensen altijd voldoende tijd en aandacht heb gegeven is een andere

vraag, maar ik zie ze wel“.

Beantwoordt u die andere vraag ook eens.

„Daar heb ik wel mijn twijfel over. Hier in huis, in de Kamer, werd wel eens schamper opgemerkt: de VVD is voor het kapitaal maar maakt wel werk van de persoonlijke contacten met degenen die de koffie serveren en de PvdA, die voor de arbeid is, loopt daar aan voorbij. Nou, ik vond niet dat ik dat deed, maar ik was wel gevoelig voor die kritiek en heb er acht aan geschonken“ (Hij dankt zijn medewerkster even later allervriendelijkst voor de koffie diensten).

U heeft altijd emoties opgeroepen: er zijn echte Den Uyl-fans maar er zijn ook mensen die uw bloed wel kunnen drinken. Een familielid van mij vond zich in zijn auto eens zo over u op, dat hij ter hoogte van Leusden van de weg raakte en drie paaltjes in de berm ramde.

„Slecht voor de auto...“, grinnikt hij. „Blijkbaar heb ik de mensen toch vaak geraakt, geprikkeld dat vind ik niet verkeerd hoor“. Een politieke bekentenis: „Tijdens de laatste verkiezingscampagne, mei vorig jaar, had ik wat meer afstand moeten nemen. Ik had het niet eenvoudig met Nijpels en Lubbers, maar ik had me sterker moeten opstellen, me niet zo door hen moeten laten opjagen... Goed, dat heb ik niet opgebracht. Lubbers speelde consequent dezelfde rol, hield zich een beetje afzijdig, zo van: dat hebben we toch maar geklaard. Ik heb geprobeerd om hem met feiten en cijfers te bestrijden en dat blijkt niet verstandig te zijn geweest. Op punten, dus wat woorden betrof, won ik het best van hem, maar Lubbers kon het zich permitteren om op het effect van gunstige werkloosheidscijfers te vertrouwen.“

In veel opzichten heeft Lubbers met zijn eerste kabinet de wind mee gehad. Ik wil niet ontkennen dat hij een paar dappere dingen heeft gedaan, maar hij heeft ook geluk gehad. Het aantreden van zijn ploeg viel praktisch samen met het dieptepunt van de depressie. En vanaf die tijd bloeide de wereldeconomie weer op, de olieprijs daalden in het laatste jaar, de werkloosheid ging omlaag. Gunstiger kon het niet.

En al had het allemaal weinig met de praktijk van Lubbers van doen, hij heeft er optimaal profijt van weten te trekken. Er viel voor de oppositie nauwelijks tegenop te concurreren.

Nu denk ik dat ik er sterker op had kunnen reageren. Door een andere houding aan te nemen en volmondig toe te geven: ja natuurlijk, jullie hebben het redelijk gedaan, gegeven de omstandigheden. Aan het eind van de campagne heb ik dat nog geprobeerd, maar ben daarin toch iets te traag geweest, geloof ik. Goed, de dingen lopen zoals ze lopen en ik heb dus niet lang bij de pakken neergezeten“.

De Partij van de Arbeid oogt verre van florissant: het ontbreekt aan een duidelijke toekomstvisie; het gezag van de toch al niet zo krachtige fractievoorzitter Kok is door het aandelenschandaal van Van den Bergh verder aangetast; tien jaar oppositie begint tot frustraties te leiden; volgens partijvoorzitter Sint is de partij de afgelopen jaren op een aantal belangrijke maatschappelijke terreinen tekort geschoten. Hij verafschuwt het dat dit beeld, dat zijns inziens door de pers is gecreëerd, soms door partijgenoten wordt onderschreven. „Ik vind het niet erg verstandig als mijn partij tekenen van nervositeit vertoont er is geen enkele aanleiding toe. De partij zit voor tachtig procent goed en mag, moet, wat dat betreft zelfbewustheid uitstralen. Die overige twintig procent heeft te maken met het feit dat er nieuwe verdelers in de markt zijn, in de dienstverlenende sector, de yuppies of hoe je ze noemen wil. Op hen blijkt de PvdA weinig aantrekkingskracht uit te oefenen om op dat punt is correctie gewenst. Maar als je daarmee bezig gaat, dien je wel te zorgen dat de rest van je beeld ongeschonden blijft. Zo nu en dan zijn we iets te kritisch op onszelf. Ik zie niets en niemand gewonnen met de kreet: de Partij van de Arbeid is in gesprek met zichzelf. Dat is helemaal niet nodig. We hebben bij de vorige verkiezingen vijf zetels gewonnen; we zijn het centrum voor degenen die geloven in het verkleinen van de inkomensverschillen, voor degenen die in het werk zijn gemarginaliseerd, voor etnische groepen, uitkeringsgerechtigden. De PvdA moet die vluchthaven zijn en blijven“.

De partij maakt een sleetse indruk, dat kan u toch niet ontkennen.

„Nou, het staat u vrij die indruk te hebben, maar zo komt het op mij absoluut niet over. Het geval Van den Bergh: jammer voor Van den Bergh en voor de partij, maar ja, zulke dingen gebeuren. Ik vind het leiderschap van Kok helemaal niet slecht; hier en daar zijn er misschien een paar zwakke puntjes, maar grosso modo heeft hij de lijn uinnemend te pakken. Hetzelfde geldt voor Sint als partijvoorzitter“.

Er zijn drie commissies geïnstalleerd om te onderzoeken hoe de inhoud, de strategie en de organisatie van de partij kunnen worden verbeterd.

„Het zou, denk ik, van een groot misverstand getuigen als men met die commissies beoogde dat allerlei dingen op hun kop moeten worden gezet, of op allerlei essentiële punten naar vernieuwingen moet worden gezocht“.

Is het niet hun opdracht om de PvdA te redden?

„Grote onzin, de PvdA hoeft niet gered te worden. Het is zeer essentieel dat ze daar zelf van doordrongen is en met het nodige zelfbesef werkt en spreekt“.

Wim Kok heeft tijdens het laatste partijcongres de begrippen warmte en geborgenheid ingevoerd. Spreken die u aan?

„Kijk, het kan niet worden ontkend dat onze samenleving een sterke mate van verzakelijking heeft ondergaan, onder invloed van individualisering enerzijds en technologisering anderzijds. Daardoor is de samenleving keller en harder geworden. Er bestaat grote behoefte aan warmte en geborgenheid dat zoeken mensen. Dus die begrippen spreken me wel toe ja, zeker“.

Die maatschappelijke ontwikkeling, had u zich die in de jaren veertig zo voorgesteld?

„Nee, niet helemaal. Ik had op meer gemeenschappelijkheid gehoopt en gerekend. De levensstandaard en het consumptieniveau liggen hoger dan ik had kunnen bevroeden. De komst van auto en TV hebben een individuele ontwikkeling mogelijk gemaakt en de hele organisatie van de samenleving veranderd. Dat aanvaard ik en ik vind dat je met dat soort verschijnselen rekening dient te houden. Maar uiteindelijk heb ik in de loop der tijd niet zo heel veel van mijn oorspronkelijke standpunten hoeven bijstellen. Vroeg in de jaren zestig heb ik al gesignaleerd dat het deze kant zou opgaan ik ben dus zeker niet gefrustreerd geraakt en ik hoop ook niet dat ik die indruk maak“.

Na de verkiezingen van 1990 zal hij zeker niet meer in de Kamer terugkeren. Hij is vast van plan om zich dan aan de schrijftafel te zetten. Niet om zijn memoires te maken, maar om een aantal zaken op papier te zetten die „het historisch oogpunt aanvulling verdienen“. Zoals het onafhankelijk worden van Suriname, de Lockheede-affaire, de oliecrisis en het Tweede kabinet Den Uyl dat er nooit kwam.

Vallen er bekenissen te verwachten in de trant van: door dat of dat besluit is ons land op een verkeerd spoor terechtgekomen en daar voel ik me schuldig aan.

„Het zal wel aan mijn dikheid liggen, maar ik heb die dingen eigenlijk niet. Waaraan zou ik me schuldig moeten voelen? Het kabinet-Den Uyl heeft zowel ten aanzien van de lonen als van de overheidsuitgaven een heel voorzichtige en evenwichtige beleid gevoerd. Iets waaraan ik me nog dagelijks erger is de suggestie ook van vrienden van mijn kabinet dat wij niet van zuinigheid wisten en de uitgaven maar vergrootten. Daar is geen sprake van. We hebben een verstandig en verantwoord financieel-economisch beleid gevoerd en zijn geëindigd met een kleine financieringstekort dan waarmee we begonnen. De staatsschuld is na ons vertrek pas echt opgehoogd door het kabinet Van Agt.“

In één zaak heb ik me zwak opgesteld - vind ik nu, achteraf. Dat betrof de vraag of er wel of geen kernreactorvaten aan Zuid-Afrika mochten worden geleverd. Het dreigde tot een breuk binnen het kabinet te leiden en ik heb ontzaglijk veel moeite gedaan om dat te voorkomen. Uiteindelijk werd besloten om die dingen niet te leveren en het kabinet bleef nog overeind ook.

Nu zeg ik: al bestond het risico dat het kabinet er op zou vallen, ik had me van het begin af aan duidelijker moeten opstellen en pertinent tegen de levering moeten zijn. Dat heb ik niet goed behandeld... Maar terugkomend op uw vraag of ik me aan ergens schuldig aan acht: nee. Ik zal veel verkeerd hebben gedaan, maar er is niets in de politiek waardoor ik me bezwaard voel“.

PETER VAN DER MAAT

'SCHOLENGEMEENSCHAP' IN GELEEN VIERT 40-JARIG BESTAAN

Sint Michiel, outsider op onderwijsgebied

'Gij wenst het doodsgerucht te vernemen, de angstkreet en het woest gegil? Bloed zult ge zien, bloed, liefde, haat, afgunst, hartstocht en gevaren, duisternis en dood, pijn, jammer en grootse wilde daden...' Proloogpreker-docent Anton de Jode groeit tijdens de repetities duidelijk in zijn rol en zijn zestien collega's, die op 13 en 14 oktober op de locatie van de Geleense Hanenhof in en rond de kastelen van Philips van Bourgondie en Karel V dramatische, maar bovenal dijkenslepende momenten zullen beleven, kunnen wat betreft een geslaagde entree van het komisch treurspel 'Bloed en Liefde' van Godfried Bommans gerust zijn. Schatergelach zal opklinken om deze pastiche, deze historisch volkomen onbetrouwbare meêre van verwickelingen en verbintenissen van figuren als Iwan de Verschrikkelijke (ieder leerling kent wel een leraar die hij daarop vindt gelijken), Jacoba van Beieren, Maximiliaan van Oostenrijk, Karel V en Philips van Bourgondie.

Toch is dit docententoneel slechts één van de talrijke evenementen die de robijnen Sint-Michielbevolking gedurende een schoolvrije sessie van zeven dagen over zich heen zien komen. Variërend van een ontmoeting met buurtbewoners, een liturgische viering, de verplichte recepties met toespraken, muziek van het schoolorkest, fanfare, DJ. Jansse Bagge Bend, sportwedstrijden met tafeltennis, badminton, zaalvoetbal, basketbal, fietsrally en met natuurlijk ook handbal. Verder wordt de feestweek op Sint Michiel gevuld met stildansen, een play-backshow, een leerlingenvue (eveneens in de Hanenhof), een voozejacht, een Sociale Dag in het kader van een Tanzania-actie, een Symposium met bezinning op het thema 'Interconfessioneel Onderwijs', maar ook met de traditionele 'Michiel-pop' en tenslotte, op de sluitingsdag der festiviteiten van het veertig jaar jonge Sint Michiel, met een massale reünie waarvoor niet minder dan 2500 gasten worden verwacht. Een dat alles onder het toepasselijke overgangsmotto: 'Het leven begint bij veertig'. Het staat nu al vast dat er bij de feestelijke kraampjes, de strategische verzamelpunten van trappen, eettent en buffet nog andere spreuken zullen worden bedacht, met de diverse levenswijzen op de tong als gangmaker beproefd. Waarna het zij te licht bevonden, of

als indrukwekkend produkt van inventiviteit aan wie het horen wil verder verteld.

TERUGBLIK

De nieuwe rector, drs. Jan van Bree, die op 1 augustus van dit jaar het roer van Sijr Schreurs overnam, kan met een zijn Brabantse borst natmaken en een overlevingscursus als fuifnummer gaan volgen om ongeschonden en aantoonbaar fit de slopende honneurs waar te nemen. Gelukkig weet hij zich gesteund door een 17-persoons sterke jubileumcommissie onder aanvoering van corrector R. Steen, waarin culturele afdeling, bestuur, ouders, leerlingen, docenten en schoolleiding solidair participeren. En in geval van nood kan hij zeker terugvallen op zijn 1450 leerlingen, 92 collega's en 17 'man' ondersteunend Michiel-personeel.

Zou deze massale ékipe nog niet in staat zijn de kersverse rector zijn goedmoedigheid en anderszins zo stabiele evenwicht van klassicus terug te geven, dan zou deze in het Brabantse Someren geboren liefhebber der klassieken voor een korte meditatie en van zijn 56 voor deze gelegenheid extra gebode klaslokalen kunnen opzoeken. Een bezoek aan de spiksplinternieuwe kantine, die met behulp van een gedeelte van de jubileumop-

brengst dient te worden aangekleed en ingericht, lijkt in een dergelijk hypothetisch geval minder aanbevelenswaardig.

EVALUATIE

De terugblik op 40 jaar Sint Michiel, de volkse variant van de aartsengel Michael, die het kwade overwon door de draak te verslaan, begint merkwaardigwijze, en noodgedwongen op maandag 24 januari 1944 in het Sint Hubertuslokaal, een sober parochiehuus aan de Geleense Pieterstraat. Het is niet ondenkbaar dat de 48 leerlingen van het mannelijk geslacht gejuicht hebben, toen de Geallieerden reeds in september het gebouw voor hun militaire huisvesting opvoerden. Dat was de inleiding en voorgeschiedenis. Officieel startte Sint Michiel in het schooljaar 1947-48 met een HBS, let wel: als filiaal van het Bisschoppelijke College uit Sittard. De benoeming van de 'leek' A. Hosman tot eerste directeur was een novum voor Limburg. Deze kreeg overigens van zijn superieur, mr. Frans de Coul, een verplichtende opdracht mee: 'Onze Bisschoppelijke Colleges moeten instituten zijn waar niet alleen kennis en wetenschap verworven worden, maar waar tevens jonge mannen gevormd worden, die én als mens én als katholiek op schitterende wijze de taak vervullen, waarvoor zij eens gesteld zullen worden.' Wat zullen leerlingen én docenten anno 1987 blozen! Profetisch van toon was de maiden-speech van de heer Hosman, die op dat moment nog geen weet kon hebben van de DSM-ramp van november 1975 toen er op Sint Michiel weliswaar geen slachtoffers vielen, maar de materiële schade aanzienlijk bleek: 'Hier vormen wij een schoolgemeenschap in een van de brandpunten van industriële ontwikkeling in een van-

ouds rustig landbouwgebied. Dit gebied, dit Limburg, hebben we allen lief, of we er geboren en getogen zijn of niet. Grote mensen strijden hartstochtelijk voor het behoud van het goede in deze zich omvormende wereld, gelegen in een Europa, waar angstige spanningen zijn, omdat er veel gebeurd is, dat tegen de geest van het Evangelie is.' De gewijde, retorische stentor-aanpak ontbrak niet. Wat wel bij het eerste eindexamen in 1949 dreigde te ontbreken, waren de tafeltjes, maar de Staatsmijnen streken over hun toen nog niet zo door chemie geaccertueerde hart. De gestage leerlingenaanwas in het pilloze tijdperk maakte de bouw van een houten noodlokaal, in navolging van beroemdere Romeinse voorbeelden 'Sint Michiel buiten de muren' genoemd, noodzakelijk.

Een teken van de tijd was de zure aantekening van de directeur op 22 december 1951: 'Wegens de kolenschaarste heeft het Departement gezocht de Kerstvacantie met circa een week te verlengen, hetgeen zonder veel enthousiasme geschiedt. De vriesperiode zal wel na de vakantie beginnen, menen de pessimisten.'

Toch valt er vooruitgang te noteren, want op 1 mei 1953 deelt nigr. Hanssen telefonisch mede 'dat op de eerste klas meisjes toegelaten kunnen worden'. De nieuwbouw aan de Jos Klijnenlaan wordt in september 1960 in gebruik genomen.

De onderwijskundige ontwikkelingen nemen hun onbedwingbare loop: in 1959 mag Sint Michiel zich dank zij de toevoeging van een gymnasium lyceum noemen. De Mammoetwet maakte in 1966 de weg vrij voor een experimentele Havo-afdeling, een jaar later gevolgd door een dito Atheneum-proelsting. De naam 'Scholengemeenschap' laat dan niet lang op zich wachten (1968) om in 1984 te evolueren tot ongedeelde Atheneum en Gymnasium. Door fusie met de voormalige Mavo St. Aloysius uit Beek en de P.C. Maurits-Mavo uit Geleen per 1 augustus 1986 is een uitstap brede basis ontstaan. Vooruitlopend op de interconfessionele signatuur worden de katecheselessen op Sint Michiel af voor de leerlingen van verschillende gezindten door RK en Protestant Christelijke godsdienstleraren verzorgd. In dat kader verwacht men veel belangstelling voor een Symposium op dinsdag 13 oktober (15.30-17.30 uur), waar de forumleden K. de Jong o.m. en P.v.d. Aardweg het omstreden thema 'De toekomst van het bijzondere (interconfessionele) onderwijs' aan de orde zullen stellen en van commentaar zullen voorzien. In 1968 en in 1973 moegen de Sint-Michiel-dependances 'Albert Schweitzer Atheneum' en 'S.C. Groenewald' zich zelfstandig noemen.

EIGEN IDENTITEIT

Gevraagd naar de specifieke identiteit van zijn robijnen onderwijsinstituut, reageert rector drs. Van Bree uitstap

behoedzaam, teneinde collega-scholen niet op hun ziel te trappen. Uiteindelijk komt er bij de opvolger van het rectorenkwartier A. Hosman - dr. W. Janssen - M. de Leij - Sijr Schreurs toch een karakteristiek over de lippen, die publiek wordt goor-deeld: 'We hebben de reputatie een goed onderwijsniveau te leveren, dat ver boven het landelijk gemiddelde uitsteekt. We hanteren strikte leerregels, weliswaar met ouderwets streng, maar ook zeker niet resulterend in een vrijgevochten bende. Ik ben erg gekant tegen het afromen van de leerlingenmarkt. De school moet zichzelf verkopen en ik vind het bepaald onfris, wanneer hoofden van scholen voor de aanvoer van zeltjes cadeautjes ontvangen! Wij, op Sint Michiel, proberen door kwalitatief hoog en verantwoord onderwijs, gekoppeld aan een reële leerlingacceptatie en een gezond bevorderingsbeleid, in ons voedingsgebied Geleen-Zuid, Schinnen, Spaubeek, Beek, Stein, Munstergeleen en o.m. Puth, onze sterke troeven uit te spelen. Bij ons zijn ouders en leerlingen op verschillende niveaus met leerkrachten actief in de weer om de vorming van de jeugd, speciaal in buitenschoolse activiteiten, te bevorderen.'

Van Bree noemt in dit verband de verschillende laagcommissies, de film-, schauk- en fotocollage, recreatiemogelijkheden als volksdams, jazzballet, schouwburgzoek, excursies, leerlingentoneel en schoolorkest. De jubilerende scholengemeenschap, die tal van kunstwerken van Giene Eggen

(o.m. een houten St. Michiel), Frans Gast (een gehavend betonrelief van dezelfde patroon), Appie Drielsma, Ron Stultjens, Dries Engelen, Dré Kerbusch en van de etsertekenaar Ru van Rossum bezit, pakt in de jubileumweek van 11 t.m. 17 oktober royaal uit met een groepsexpositie. De oud-leerlingen Eef Bongers, Monique Colen, Funs Erens, André Lubbers, Jean-Pierre Pilet, Mon Stienen, Liliane Vos en Hans Vos en de docenten Anton de Jode, Dré Kerbusch, Willy Provaas, Anton Braaksma en Joop Bos hebben hun medewerking hieraan toegezegd.

Andere in het oog springende activiteiten zijn de jaarlijkse evenementenweek op Ravensbos (een introductiekamp voor brugklassers), tal van onderwijsprojecten, voorlichtingsprogramma's, keuzebegeleiding en de buitenlandse schoolreizen. Men kan kiezen uit Parijs, Berlijn, Boedapest, de Provence en uit een zeilkamp in Friesland. In het jubileumjaar 1987 is een sportieve groep in Zwitserland bergaan geklimmen en een ander gezelschap deed ervaring op tijdens een overlevingskamp in de Ardennen.

SPORT

Maar wie aan Sint Michiel denkt, wordt vooral herinnerd aan andere sportieve prestaties. Het was en is de handbalschool van het zuiden. Jarenlang gaven de getalenteerde discipelen van Guus Cantelberg, Jo Maas, Pim Rietbroek en Chiel Wauben de toon aan. Ton Dormans, Wil Jacobs, René en Piet Kievit, Gier Norbart, René Nijsten, Marc Wiems en o.a. Pim en Gaby Rietbroek volgden er een excellente handbalschool, die hun sportieve toekomst mee hielp bepalen. En wie weet welk talent er straks uit de leerlingenvue aan zanghartiesten, goochelaars, jongleurs, jazzballetenthusiasten, acteurs en actrices geboren wordt.

AFSCHEID

Toch zal het uitbundige robijnen jubileum ook met een beetje weemoed gepaard gaan. Rector Sijr Schreurs namelijk, die per 1-8-1987 zijn managersstaak aan de heer Van Bree heeft overgedragen, wordt uitgezwaaid. Dat gebeurt op meerdere fronten, zowel tijdens de liturgische viering (12 okt.), het leerlingenschema, het personeelsfeest, tijdens de jubileumzitting en de receptie (16 okt.). De heer Schreurs leidde zijn Sint Michiel, klein maar dapper, in de moeilijke periode van haar bestaan 1980-1987. Ook de succesvolle fusie met de twee Mavoschoolen St. Aloysius en P.C. Maurits kwam onder zijn supervisie tot stand. De receptie op vrijdag 16 oktober wordt ook bijgewoond door het plaatselijk bestuur, de personeelsraad, de ouderraad en de leerlingenvue. Zij wordt voorafgegaan door een jubileumzitting, die om 14.30 uur een aanvang neemt.

jef bonten

Na apotheek- en bakkerijmuseum nu ook archeologisch museum in Maaseik
Beerputten blijven jutter uit het Oo bekoren

MAASEIK - Dank zij pater Sangers heeft Maaseik nu drie musea onder een dak - een apotheekmuseum, een bakkerijmuseum en sinds 22 september een regionaal archeologisch museum. Conservator is drs. Hubert Heymans - een oud-leerling van pater Sangers. Hij werd op 27 mei 1955 in Bree geboren en is in Geistingen getogen. Zijn vader was er onderwijzer. Op het kruissherencollege in Maaseik raakte de onderwijzerszoon in de ban van pater Sangers die er geschiedenis gaf. 'Ik heb alles goed overbrennen; was een bezieler. Stenen, die jongens meebachten, gingen leven, als hij erover sprak. Ik wilde daarom iets in die richting zoeken'.

In 1973 ging Hubert Heymans naar Leuven - archeologie studeren. Graafwerkzaamheden boeiden hem in toenemende mate. Als de dag van gister herinnert hij zich 1 april 1974: 'Nabij de windmolen in Ophoven waren ze een bouwplaats aan het uitschachten. Plots viel er een potje van een camion. 'Iets van de Prusen', was het commentaar van de chauffeur. Hij was zo gewillig om het zand achter op het perceel te kiepen. Er zaten interessante scherven in. De Nationale Dienst voor Opgavingen legde een compleet Merovingisch grafveld bloot. Er werden 153 graven geteld van mensen die tussen de zesde en achtste eeuw hebben geleefd. Uit de munten, die op hen werden aangetroffen, kon worden afgeleid dat tussen 720 en 740 in Aldeneik een abdi werd gesticht.

Jutter

Hubert Heymans kreeg de smaak te pakken. Hij stak de hele familie aan. In weekends en tijdens vakanties doolde hij met vader Henri door het Oo - de gouw tussen Geistingen en Kessenich die in de jaren zeventig werd ontgrind. Zodra de ontgrinders schicht hadden gemaakt, doorwoelden zij de blootgelegde aarde. Voor dag en dauw waren zij weer terug. Ze vonden tanden van mammoets, vuurstenen die met pezen waren omwikkeld en als bijliden gebruikt, bronzen bijlen en veel aardwerk. Moeder Mechtild en de dochters Miet en Els wisten de scherven en pasten ze aan.

• Trots toont drs. Hubert Heymans, de stadsarcheoloog en conservator van het Regionaal Archeologisch Museum in Maaseik het uniek instrumentarium van een Romeins oogarts dat zijn gelijke in Pompei niet vindt. Ontgrinders hadden het voor 'naaigerief' aangezien.

• Het apotheekmuseum van Maaseik. Van 1704 tot 1745 had Engelbert Bakker Jan uit Tienen de gebroeders Jan en Hubert van Eyck uit chocolade. Er is een vernislaag op aangebracht, waardoor het beeldhouwwerk nog minstens tien jaar meegaat.

• Bij de ingebruikname van het bakkerijmuseum in Maaseik beeldhouwde bakker Jan uit Tienen de gebroeders Jan en Hubert van Eyck uit chocolade. Er is een vernislaag op aangebracht, waardoor het beeldhouwwerk nog minstens tien jaar meegaat.

Ook ontdekten de jutters houten voorwerpen uit de IJertijd van 750 voor Christus. Normaal zou dat hout allang zijn vergaan, ware het niet dat het lichtdicht onder een veenlaag was afgesloten. Tot de vondsten behoorden een embryonaal beeldje, een fragment van een wiel en een fragment van een cergetouw, waarmee werd geploegd.

Vooruit vonden zij zoutgootjes - eveneens aardwerk uit de IJertijd. De gootjes zijn 20 tot 25 cm lang en werden met pezen bijeen gebonden. Er werd zeezout in vervoerd. Vraag van de wetenschappers was, hoe de gootjes aan de uiteinden werden afgesloten. Het antwoord kwam uit het Oo. 'We groeven er gootjes uit met opstanden aan de uiteinden - eveneens aardwerk. In totaal vonden we 414 zoutgootjes - ruim 250 meer dan in Oss'.

Talrijk zijn ook de vondsten uit de Romeinse tijd. Daaruit kan worden afgeleid dat ook Geistingen aan de Romeinse heirbaan was gelegen die van Atua (Tongeren) naar Bliaricum (Blerick) liep.

De meest spectaculaire vondst uit de Romeinse tijd werd in Maaseik gedaan. 'Bij graafwerkzaamheden aan de oude Ophovensebaan stiet men in de lente van 1973 op een Romeins grafveld dat eerst in 1975 door de

Nationale Dienst voor Opgavingen werd blootgelegd. Er werden zo'n 200 graven geteld. Ze stamden uit de eerste en tweede eeuw na Christus. Behalve crematieresten werd in de graven veel glas- en aardwerk aangetroffen. Vermoedelijk waren zij met spijs en drank gevuld. Tot de biggiten behoorden verder mantelspelden - de zogenaamde fibula's - messen, sikkels en strigles - dat zijn de tijers, waarmee de Romeinen na een bad de olie van hun benen schraapten. De nederzetting, die in de buurt van dit grafveld moet zijn geweest, is nog altijd niet gevonden'.

Het Romeins grafveld in Maaseik en het Merovingisch grafveld in Ophoven waren in het oog van pater Sangers een ideale aanzet voor een archeologisch museum, waarvoor hij weldoeners sensibiliseerde. Zo stond Nelly Tonnaer-Van Ehteld gewillig een deel van haar pand aan de Markt in Maaseik af.

Stadsarcheoloog

Ook wist de kleurrijke kruisheer de regenten van Maaseik van het belang van de aanstelling van een stadsarcheoloog te overtuigen. Antwerpen, Brugge en Gent gingen Maaseik voor. In 1984 werd Hubert Heymans als stadsarcheoloog van Maaseik benoemd. Hij had zijn studie aan de universiteit van Leuven voltooid; in het Landesmuseum te Trier Romeinse fibula's geklasseerd; in het Gallo-Romeinse museum te Tongeren archeologische reserves geordend en in Munster als assistent van professor Hauck de opgravingen van de Dom in Paderborn beschreven.

Aan Hubert Heymans de taak om een regionaal archeologisch museum in te richten. Spontaan bracht hij zijn eigen collectie in. Dat deed ook Paul Merken, de directeur van het Instituut Onze Lieve Vrouw ter Engelen in Maaseik, in wiens tuin het Romeins grafveld was bloot gelegd. Voorts kreeg hij de beschikking over de vondsten uit het Merovingische grafveld in Ophoven.

Ook benaderde Hubert Heymans ontgrinders. Bij Dragettra in Maaseik stiet hij op een interessant verhaal. 'Een jaar of zes tevoren had een van de mensen aan de transportband een 'kogel' gevonden. Arge-

loos had hij hem weggegooid. Een man uit Opijter had hem opgeraapt en mee naar huis genomen. Ik herkende in het 'naaigerief' onmiddellijk het instrumentarium van een Romeins oogarts. Dokter Janssens uit Antwerpen, die in de oogheelkunde in de Romeinse tijd is gespecialiseerd, bevestigde zulks. De knopsondes en de oorlepelstijpen zijn wel zo uniek dat het instrumentarium zijn gelijke in Pompei niet vindt'.

Op zijn hoede was Hubert Heymans bij opgravingen. Vooral oude beerputten bekoren hem. 'Na eeuwen

door

jan van lieshout

stinken ze niet meer. Het is nog slechts poeder. Er kunnen wel nog levensvatbare pestbacteriën in zitten. Daarom draag ik lange plastic handschoenen. In de oude beerputten tref je veel glas- en aardwerk aan. In de middeleeuwen kende men geen vuilnisophaaldienst. Men kiepte alles in de beerput. Resten van beenderen worden aan de universiteit van Leuven onderzocht; zaden en pitten aan de Rijksuniversiteit in Utrecht. Daar ook worden stuifkorrels geanalyseerd. Het geeft een inzicht in het menu van de Maaslanders van welker. Ze aten konijn en geit; schapen en paarden; paling en snoek; mosselen en oesters; aalbessen en druiven; perziken en walnoten en legio kruiden'.

In totaal 150 kruiden zullen worden opgeplant in de tuin van het Regionaal Archeologisch Museum dat op 22 september officieel werd geopend. De eerste toeristen en scholieren werden reeds rondgeleid. 'Het museum wil de drempelvrees, die bij veel mensen - vooral jongeren - bestaat, wegnemen. Daarom zeggen wij niet: 'Afblijven!', maar nodigen wij bezoekers uit om de handen uit de mouwen te steken; een potje van klei te maken en de vragen van de computer te beantwoorden'.

KERKRADE

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en Mr. P.W.H.A. Ritzen

te Kerkraade-West, zullen op donderdag 15 oktober aanstaande, des namiddags om 15.00 uur in het Gemeenschapshuis Terwijnse, Schaesbergerstraat 27 te Kerkraade-West, op grond van artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek, publiek bij opbod verkopen:

Gemeente Kerkraade:

WINKELRUIMTE MET BOVENWONINGEN

op grond en erf, staande en gelegen aan de Schaesbergerstraat 108 te Kerkraade, kadastraal bekend als gemeente Kerkraade, sectie A nummer 3381, groot zes aren en tien centiaren.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik bij betaling van de koopprijs.

Betaling van de koopprijs uiterlijk op 1 december 1987.

Bezichtiging: in nader overleg met voornoemd notaris-kantoor.

Nadere informatie: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10, Kerkraade-West, tel. 045-411945.

HEERLEN

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en Mr. P.W.H.A. Ritzen

te Kerkraade-West zullen op vrijdag 16 oktober aanstaande, des namiddags om 15.00 uur in het Gemeenschapshuis Woon, Weltertynstraat 44 te Heerlen, op grond van artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek, publiek bij opbod verkopen:

Gemeente Heerlen: HET WOONHUIS

met verdere aanhorigheden, ondergrond, erf en tuin, staande en gelegen te Heerlen, Benzenrade 10, kadastraal bekend gemeente Heerlen, sectie F nummers 3768 en 2877, respectievelijk groot zes aren en vijftien twintig centiaren en een are en vijftienveertig centiaren.

Aanvaarding: eventueel te bewerkstelligen met de grosse van de akte van veiling.

Betaling van de koopprijs uiterlijk op 1 december 1987.

Bezichtiging: in nader overleg met voornoemd notaris-kantoor.

Nadere informatie: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10, Kerkraade-West, tel. 045-411945.

Woonhuis te Heerlen

De notarissen Mr. A.N.J.M. Janssens en Dr. A.F. Gehlen te Heerlen zullen op dinsdag 13 oktober 1987 om 15.00 uur, in café de Postduif, Weltertynstraat 61 te Heerlen, in het openbaar ex-art. 1223 lid 2 BW, bij opbod in één zitting verkopen:

woonhuis met ondergrond en tuin, staande en gelegen aan de Woonkerkstraat 26D te Heerlen, kad. bek. als gem. Heerlen sectie M nr. 414, groot circa 1 are.

Indeling: entree, toilet, garage, 1 verd.: woonkamer met open keuken, 2e verd.: 3 slaapkamers en badkamer met ligbad en 2e toilet.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.

Met pand is niet verhuurd.

Betaling koopprijs: uiterlijk 30 november 1987.

Bezichtiging en nadere inlichtingen: resp. te regelen met en te verkrijgen bij genoemde notarissen, Tempelplein 25 te Heerlen. (Telef. 045-719430).

NOTARIS P.E.A.M. HUSTINX TE BORN

zal op woensdag 21 oktober 1987 om 3 uur namiddag in café Aurora aan de Raadhuisstraat 10 te Grevenicht-Born, krachtens het bepaalde in artikel 1223 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek, in het openbaar bij opbod verkopen

GEMEENTE BORN

het woonhuis met garage, ondergrond, tuin en verdere aan- en omliggende gronden, staande en gelegen te Grevenicht-Born aan de Aldestraat nummer 11, kadastraal bekend als gemeente Born, sectie M nummer 1129, groot 2a 41 ca.

Indeling: grond: hal met toilet en meterkast, woonkamer met open keuken, garage/berging.

De verdeling: ideale overloop, drie slaapkamers, badkamer met douche en wc.

De verdeling: zolder.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik, na betaling der koopprijs, uiterlijk op 16 december 1987.

Gedagden dienen op de veiling desgevraagd een verklaring van hun bankrekening te kunnen overleggen betreffende hun financiële goedheid.

Bezichtiging: dinsdag 13 oktober, donderdag 15 oktober en vrijdag 20 oktober a.s. telkens van 14.00 - 16.00 uur.

De koper kan in principe in aanmerking komen voor een eerste schied bijdrage (premie) van f 4500,-.

Nadere inlichtingen ten notariatskantore, Kapelweg 48 (hoek Houtweg) te Born. Tel. 04498-51748.

LANDGRAAF

Notaris J.E.M. van Putte te Landgraaf

zal op woensdag 14 oktober a.s. om 3 uur n.m. in café Het Streepertuis, Streperstraat 66 te Schaesberg-Landgraaf, ex-art. 1223 B.W. in het openbaar in één zitting bij opbod verkopen:

HET WOONHUIS MET TUIN

aan 12 te Schaesberg-Landgraaf, kadastraal bekend gemeente Landgraaf, sectie C nummer 318 groot 1 are 43 centiaren, voorzien van gas-c.v.

Indeling: Beg. grond: gang, toilet, woonkamer, open keuken, berging, tuin. Etage: 3 slaapkamers, badkamer, zolder.

Betaling koopprijs uiterlijk 25 november a.s.

Gedagden dienen op de veiling desgevraagd een verklaring van een bankrekening te kunnen overleggen betreffende hun financiële goedheid.

Aanvaarding: na betaling van koopsom en kosten in eigen gebruik, zonodig krachtens de grosse der akte van veiling.

Bezichtiging: dinsdag 6, donderdag 8, en dinsdag 13 oktober, telkens tussen 17.00 en 18.00 uur.

Bezichtiging: ten kantore van voornoemde notaris, Kerkplein 31-32 te Landgraaf, tel.: 045-318585.

HOENSBROEK

Notaris J.J. van Riet te Hoensbroek-Heerlen

zal op maandag 12 oktober a.s. om 14.00 uur in Hotel-Restaurant Amicitia, Markt 9-10 te Hoensbroek-Heerlen, ex-artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek, in het openbaar bij opbod verkopen:

TUSSENWONING (MET BRANDSCHADE)

Marktstraat 203 te Hoensbroek, gemeente Heerlen, kadastraal bekend gemeente Heerlen, sectie V nummer 62, groot 2 are 75 centiaren.

Opvallende: Parterre, eerste etage en zolder-etage. Achtertuin met achter-om en schuifdeur.

Aanvaarding: na betaling van de koopprijs uiterlijk op 23 november aanstaande.

Met pand is niet verhuurd en in gebruik bij de eigenaar. De koper kan zonodig de ontruiming bewerkstelligen krachtens de grosse van de akte van veiling.

Bezichtiging: uitsluitend in overleg met notaris J.J. van Riet.

Nadere inlichtingen: ten notariatskantore, Juliana-Bernhardstraat 116 te Hoensbroek, tel.nr. 045-213839.

BEEK (L.)

Notaris J.M. Sluyters te Beek (L.)

zal op dinsdag 20 oktober 1987 des namiddags 14.30 uur in het hotel Kempener, Prins Mauritslaan 22 te Beek (L.), t.v.v. zijn principaal krachtens art. 1223 B.W. — in één zitting en bij opbod — in het openbaar verkopen:

FLATWONING

gelegen op de tweede verdieping met bijbehorende berging in de kelderverdieping, plaatselijk bekend Orangesingel 22, kad. bekend gemeente Beek (L.) sectie G nummer 1491-A-70.

Indeling: hal met meterkast, keuken, toilet, douche, grote woonkamer, 2 kleine slaapkamers en berging in de kelder.

Aanvaarding: ná betaling van koopsom en kosten; zo nodig met behulp en krachtens de grosse der akte van veiling.

Betaling: uiterlijk op 1 december 1987.

Gedagden dienen op de veiling desgevraagd van hun financiële goedheid te doen blijken.

Bezichtiging: — uitsluitend — ná en in overleg met de notaris.

Nadere inlichtingen ten kantore van de notaris voornoemd, Marktstraat 1 te Beek (L.), tel. 04402-79000.

BRUNSSUM

Notaris P.L.H. Pijs te Wittem

zal op dinsdag 20 oktober 1987, des nam. om 15.00 uur, in café Keulen te Brunssum, Schinvelderstraat 3, cfm. art. 1223 BW jo. art. 57 FW, in één zitting bij opbod in het openbaar verkopen:

het halfvrijstaand woonhuis met garage, tuin en verdere aanhorigheden te Brunssum, Klingbenden 188, kad. bek. als gem. Brunssum, sectie A nummer 5794, groot 3.47 aren.

Aanvaarding: terstond na algehele betaling der koopsom.

Betaling: Voor of uiterlijk op 4 december 1987.

Bezichtiging: Dinsdag 13 oktober en donderdag 15 oktober van 16.00 - 18.00 uur en op de dag der veiling vanaf 14.00 uur tot aanvang veiling.

Inlichtingen: verkrijgbaar ten kantore van notaris P.L.H. Pijs vnd., Wittemer Allee 30, tel. 04450-1471.

BEEK (L.)

Notaris J.M. Sluyters te Beek (L.)

zal op dinsdag 20 okt. 1987 des namiddags 14.30 uur in het hotel Kempener, Prins Mauritslaan 22 te Beek (L.), t.v.v. zijn principaal krachtens art. 1223 B.W. — in één zitting en bij opbod — in het openbaar verkopen:

flatwoning

gelegen op de derde verdieping met bijbehorende berging in de kelderverdieping, plaatselijk bekend Margrietstraat 63, kad. bekend gemeente Beek (L.), sectie G no. 1491-A-88.

Indeling: hal met meterkast, keuken, toilet, douche, grote woonkamer, 2 kleine slaapkamers en berging in de kelder.

Aanvaarding: na betaling van koopsom en kosten; zonodig met behulp en krachtens de grosse der akte van veiling.

Betaling: uiterlijk op 1 december 1987.

Gedagden dienen op de veiling desgevraagd van hun financiële goedheid te doen blijken.

Bezichtiging: — uitsluitend — ná en in overleg met de notaris.

Nadere inlichtingen ten kantore v.d. notaris voornoemd, Marktstraat 1 te Beek (L.), tel. 04402-79000.

VAALS

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en Mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkraade-West

zullen op vrijdag 23 oktober aanstaande des namiddags om 15.00 uur in restaurant A. W. Gillissen, Maastrichterlaan 48 te Vaals, op grond van artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek

PUBIEK BIJ OPBOD VERKOPEN:

Het appartementsrecht, krachtigende op het uitsluitend gebruik van de café, casu quo winkelmachine op de begane grond, staande en gelegen aan de Maastrichterlaan 10 te Vaals, kadastraal bekend als Gemeente Vaals, sectie A nummer 8847 A1.

Aanvaarding: onder gestanddoening van de lopende huur overeenkomsten.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk 15 december 1987.

Bezichtiging: in nader overleg met voornoemd notariatskantoor.

Nadere informatie: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10, Kerkraade-West, tel. 045-411945.

DICK ROSBACH ONROEREND GOED

Beaudent 3, 6136 EM Sittard
Telefoon 04490-18186, b.g.g. 04492-2619

JABEEK
Landhuis met speelse architectonische indeling, gelegen in rustige landelijke omgeving. Ind.: inwendige garage v. 2 auto's, entree, hal, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche en 2e toilet, woonkamer met open haard, overdekt terras, open keuken, zolderkamer en veel bergingruimte.

De afwerking is geschied met duurzaam materiaal. Veel privacy. Tot opp. ± 700 m². Prijs: op aanvraag.

BRUNSSUM - OP DE VOS
Zeer mooi, rustig gelegen vrijstaand woonhuis. Ind.: hal, woonkamer met openhaard en open keuken met inbouwapp., garage, berging en kelder, 3 slaapkamers, luxe badkamer, vaste trap naar zolder met c.v.-ruimte en mooi aangelegde tuin. Vraagprijs: f 180.000,- k.k.

HOENSBROEK
Goed onderhouden split-level woning m. garage. Ind.: eetkamer met luxe keuken, woonkamer met open haard, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en grote aangelegde tuin. Vraagprijs: f 115.000,- k.k.

SITTARD - LAHRHOFF
Halfvrijstaand woonhuis met garage en grote tuin. Ind.: woonkamer met open keuken, 3 slaapkamers, badkamer met douche en 2e toilet, zolder. Het geheel is goed geïsoleerd. Overdraagbare subsidie mogelijk. Vraagprijs: f 150.000,- k.k.

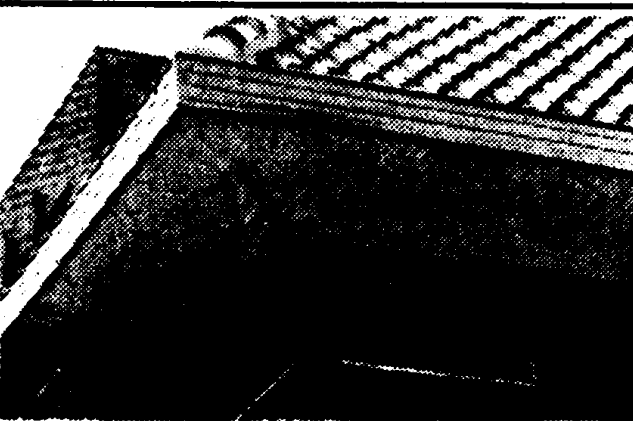
SCHAEBSBERG
Aan het centrum gelegen halfvrijstaand ouder woonhuis. Ind.: woonkamer, grote keuken, badkamer met douche, 3 slaapkamers, vaste trap naar grote zolder, leuke tuin met bergingruimte. Dit pand staat u. bezit van binnen zien. Prijs: L.e.a.b.

URMOND
Geheel gerenoveerd halfvrijstaand woonhuis. Ind.: woonkamer met open haard, keuken met inbouwapp., badkamer met douche en ligbad, berging, 2 slaapkamers, op de zolder werkruimte of evt. slaapkamer, kelder, tuin met bijbeh. vrij uitzicht op de Maas. Vraagprijs: f 140.000,- k.k.

Zaterdag geopend van 10.00-13.00 uur.

Limburgs WOODS ENLAND**BOUWGROND TE KOOP**

Riante ligging met blijvend vrij uitzicht, gemeente Nuth, Oppervlakte 1200 m². Prijs f 135,- per m² Tel. 04406-13482

Nooit meer dakgoten verven 10 jaar garantie

Onverschillig de staat van uw schilderwerk. Wij bekleden ze met PVC-panelen. Blijvend onderhoudsvrij, kleurecht en vuilafstotend. Goedkoper dan u denkt. Gratis prijsopgave 04498-53802.

Technisch Buro Nieuwstadt

Stuur een open envelop met uw naam+adres+telefoonnummer met aankruising ☐ dakgootbekleding, ☐ kunststof kozijnen, ☐ rolluiken, naar postbus 3, antwoordnummer 30601, 6100 VL Nieuwstadt. Niet frankeren.

HEERLEN
Bouwplaats a.d. rand v.d. Brunssummerheide, voor de bouw van een vrijst. woonhuis. Prijs f 22.500,- k.k.

GELEEN
Leuk, a.d. markt Lindenhoeve gesit. grote deels gerenoveerd woonhuis met binnenplaats. Prijs f 63.000,- k.k.

KERKRADE-WEST
Leuk, a.d. markt Lindenhoeve gesit. grote deels gerenoveerd woonhuis met binnenplaats. Prijs f 63.000,- k.k.

SITTARD
Aan plantsoen gel. tussenwoning met berging en tuin. Prijs f 77.000,- k.k.

BRUNSSUM
In Treebeek een goed gel. tussenwoning met berging en tuin. Ind. o.a. woonk. met open, geïnst. keuken, 3 slpk., douche, c.v. Vraagpr. f 95.000,- k.k.

SCHAEBSBERG
Rustig gesit. ruime tussenwoning met berging en tuin. Vraagpr. f 95.000,- k.k.

BERG A.D. MAAS
Ruim, goed onderh., ouder vrijst. woonhuis met grote tuin. Ind. o.a. woonk., grote keuken, serre, 3 slpk., vaste trap n. zolder. Vraagpr. f 109.000,- k.k.

BORN-HOLTM
Gedemoderniseerde tussenwon. met tuin. Ind. o.a. woonkamer met tegelvloer en lundouren, keuken met nieuwe inrichting, 4 slpk., badk. met ligb., douche, v.w. en toilet, c.v. Vraagpr. f 115.000,- k.k.

UBACH O. WORMS
Ruime tussenwon. (bwr. 78) met gar., berging en tuin. Ind. o.a. 2-vormige woonk. (40 m²), 4 slpk., douche met v.w. en toilet. Prijs f 115.000,- k.k.

NIJEUWSTADT
Rustig aan woonerf gel. ruime tussenwon. met tuin en gar. Ind. o.a. woonk. (42 m²), luxe keuken, 4 slpk., douche met v.w. en toilet. Prijs f 119.000,- k.k.

SITTARD
Ruim winkelhuis, v.h. meubelverkoop annex werkplaats. Grote bovenwoning. Voor diverse doeleinden geschikt. Prijs f 130.000,- k.k.

JABEEK
Vrijst. boerderij met binnenplaats, schuur en huiswede. Vraagpr. f 145.000,- k.k.

NIJEUWSTADT
Mooi gerenoveerd in de oude dorpskern gesit. boerenwoonhuis met binnenplaats, schuur en tuin. Ind. o.a. woonk. 50 m², 3 slpk., Vraagpr. f 149.000,- k.k.

ORISBEEK
Schitterende terraswoning met gar. en mooi zonneterras, veel extra's. Ind. o.a. 2-vormige woonk., 5 slpk., Vraagpr. f 169.000,- k.k.

BORN
Vrijst. woonhuis (bwr. 77) met gar. en rondom tuin. Ind. o.a. woonk. met parketvloer en open eiken keuken, bijkeuken, 3 slpk., badk. met ligb., douche, v.w. en toilet. Pand is geheel geïsoleerd, voor het grootste gedeelte voorzien van rolluiken en aan de voorzijde vrij gel. Prijs f 198.000,- k.k.

SCHINNEEN
Uitstekend onderh. vrijst. woonhuis met gar., overdekt terras en mooie tuin met schitterend vrij uitzicht. Vraagpr. f 209.000,- k.k.

GELEEN
Nabij centrum, uitstekend onderh. gedemodereerd vrijst. herenhuis met gar., tuin en hobbyruimte. Vraagpr. f 210.000,- k.k.

ORISBEEK
Mooie ruime vrijst. bungalow met separaat gel. bedrijfsruimte (400 m²), opp. perceel 1840 m². Vraagpr. f 295.000,- k.k.

LIVAC bv

Bemiddeling o.g. hypotheeken en Verzekeringen
Brugstraat 17-19 Sittard
04490-10855

Te huur medio '88 bedrijfsruimte/showroom

± 1000 m²
t.o. Makro Nuth

TOPKOTATIE!!!

Evt. spec. eisen kunnen in de bouwplannen worden opgenomen.
Br.o.n.r. GE 552 LD, Markt 3, 6181 GE Geleen.

Wilt u weten**of uw hypotheek goedkoper kan****dan nu het geval is?**

Dat kan.

Bel ons

maar eens.

043-211737

SLP

Stroom, Lenting & Partners bv

Stationstraat 12, 6221 BP Maastricht

Diversen

Rubber MATTEN in diverse uitvoeringen voor alle doeleinden. Industrie, Werkplaats - Huis. Auto-bandens Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

Voor alle koelkast- en DIEPVRIESREPARATIES. Vroko, 045-441566 of 461658.

TV-REPARATIE zonder voorrijkosten. Z.-Lamburg TV-Service, tel. 045-314122.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

Voor een paar uur KAMERS te huur voor privé, snacks verkrijgbaar. Rijksweg 226, Maasmechelen - België.

Kermisdinsdag 20 oktober TRIO KWATSCH, entree vrij. Van harte welkom Orient Express, Stationstraat 116, t.o. station Hoensbroek.

Sonia, iedereen heeft zijn fouten, ook ik. Ik hou van jullie. KOCHAM CIE. Ik blijf op jullie wachten. Je husband, jullie vader.

TEKOOP: III**WOONHUIS TE VAALS****De Inspecteur der Domeinen te Helmond, Mierloesweg 2c, Postbus 233, 5700 AE Helmond, tel: 04920-36880 zal op dinsdag 3 november 1987 om 11.00 uur te zijnen kantore in het openbaar bij inschrijving verkopen:**

het woonhuis met ondergrond, erf, tuin, berging en afzonderlijk gelegen garage gelegen in 't Oord 25 te Vaals met een perceelsoppervlakte van ± 1,12 are.

Vormeld onroerend goed is vrij en onverhuurd.

Er is uitsluitend op maandag 19 oktober 1987 gelegenheid tot bezichtiging van 10.00 uur tot 11.30 uur en van 12.30 uur tot 15.00 uur.

Voorwaarden en inlichtingen zijn verkrijgbaar ter inspectie voornoemd en ter plaatse op de dag der bezichtiging.

VRIJSTAAND WONEN IN SUSTEREN

Bij een mooi plekje hoort een mooi huis. Dat was de opdracht voor deze fraaie vrijstaande huizen op de mooiste ligging aan de Schoutaan in plan Middelveld. Het is een woning voor koppels die zich voor een betaalbare prijs willen verbeteren. En dat bewijst ook de indeling:

- De royale, gezellig in te richten kamer van 39 m², met verbinding naar de achtertuin 8,5 m².
- Een garage met schuin dak voor extra bergingruimte en aparte bijkeuken.
- 3 Ruime slaapkamers van 15, 11 en 9 m².
- Een badkamer met ligbad en 2e toilet.</

● Eugène Kitzen: „Waarom kwam niemand eerder op dit idee?”

Eugène Kitzen lanceert stenografiesysteem voor computertekst

In het voetspoor van Marcus Tullio Tiro

Honderdvijftig jaar nadat de Britse onderwijzer Isaac Pitman de wereld het vooral in de Angelsaksische landen nog altijd begezigde geometrische kortschrift bezorgde heeft de Heerleenaar Eugène Kitzen (58) een nieuw stenografie-systeem aan de inmiddels al lange reeks toegevoegd. Heel modern en dus vooral geent op het gebruik van de computer.

Eugène Kitzen is in de kantoorautomatiserings-wereld geen vreemdeling. Al ruim dertig jaar is hij op dat vakgebied bezig. Hij stamt nog uit de tijd van de papieren ponsband en magneetbuisapparatuur. Hij groeide mee met de automatisering en kan dank zij veelvuldige concurrentietraining nagenoeg elk merk en systeem in computerland bedienen en programmeren. Nu is hij product-support-manager bij Oce-Nederland in Venlo.

Een groot deel van de roem waarmee zijn uitvinding in binnen- en buitenland al is beloond schuilt Eugène Kitzen terug naar Marie-José Pas (29) die demonstratrice is in de internationale showroom in het Oce-hoofdkantoor in Venlo. „Uit belangstelling voor het secretarissewerk lees ik heel wat vakliteratuur”, legt zij die toevoeging ontdekking in dat vakblad uit. Die ontdekking was een artikel over de poging van Philips Nederland om computer-steno te verwezenlijken en bracht dat Eugène Kitzen onder ogen. Die liet daar geen gras over groeien en toog aan de slag om Philips niet alleen voor te zijn, maar ook in bruikbaarheid van het systeem de concurrent de loef af te steken.

Klare tekst

Het Philips-systeem zou alleen het schrijven met toetsenbord en beeldscherm inkorten maar ging er vanuit dat de secretarisse of auteur er later zelf „klare tekst” van zou moeten maken. Eugène Kitzen heeft een programma ontworpen waarbij dat expanderen – uitwerken tot leesbare tekst – aan de computer zelf wordt toevertrouwd.

De Heerleenaar liet duizenden pagina's tekst over het beeldscherm rollen en ontdekte – samen met het bureau research en development van Oce –

dat ongeveer 6000 woorden daarin frequent terugkeerden. Die lijst van 6000 woorden is 90 procent van de normale spreek- en schrijftaal. Aan die woordenlijst kan overigens elke meer speciale terminologie op eenvoudige wijze worden toegevoegd. „Dat is een werkje van een paar weken”, zegt de heer Kitzen.

„Waarom”, denkt hij hardop, „is niemand eerder op het idee gekomen. Vooral uit oogpunt van besparing. Bij geroutineerde gebruik(st)ers van het systeem wordt bij het intikken van teksten een besparing in tijd bereikt van rond 50 %. Met minder mensen kan met dit systeem meer worden gedaan en dat werkt verhogend voor het Nederlandse nationale product.”

Regels

Die besparing zit er in omdat de 6000 woorden uit de standaardlijst kunnen worden geschreven – (ingetikt) – met enkel de letters van elke eerste lettergreep. Uitzondering daarop zijn de woorden met de voorzetsels af, of, om en on. Die voorzetsels worden voluit meegeschreven evenals ook het achtervoegsel 'je' bij kleinwoorden. Een lettergreepige woorden worden in beginsel allemaal voluit geschreven. Zo is er nog een handvol regels over de aanduiding van dagen en maanden, over leestekens, over hoofdletters en over het einde van regels en paragrafen die er een compleet systeem van maken.

Eenentwintig veel voorkomende woorden kunnen onder 21 tekens van het toetsenbord worden opgeborgen en door het indrukken van dat teken in combinatie met een invoegtoets worden meegeschreven. Voor elke tekst kunnen die 21 vaste woorden telkens opnieuw worden geprogrammeerd. Een perfect stel afbrekeregels compleet het systeem.

● Oce-president-directeur ir. H. Bodt (geheel rechts) was er bij toen de eerste lichting gebruikers in het eigen bedrijf hun brevet kregen.

Elke computer is geschikt om het nieuwe stenoschrift in te tikken maar het verkorte schrift met de druk op één knop uitwerken tot leesbare tekst is alleen mogelijk met Oce/Cpt-apparaat. Dat hoeft geen hindernis te zijn want die apparatuur is als een soort mastermachine in te passen in alle IBM-compatibele systemen.

Ook in telexverkeer waarbij de telexboodschappen in een computersysteem binnenlopen kan het steno worden gebruikt. De besparing in tijd van 50 procent kan daarbij gigantische omvang aannemen.

Er zijn twee verschillende methoden om het computer-kortschrift te gebruiken. Een methode waarbij eerst de gehele tekst verkort wordt geschreven en daarna in zijn geheel razendsnel door de machine wordt omgezet in klare tekst en een methode waarbij tussen het schrijven door telkens stuk-

jes in leesbare tekst worden omgezet. „Dat laatste is typisch een methode voor mannen”, weet Eugène Kitzen uit ervaring.

Fouten

In het Oce-bedrijf is Nancy van Wylick uit Venlo al een even geroutineerd als enthousiast gebruiker van het nieuwe computer-steno en weet de 50 % besparing best al te bereiken. „En ik maak daarbij al bijna geen enkele schrijffout meer”, weet ze. Drie dagen training bleek in eigen bedrijf meer dan genoeg om het steno-geschrift onder de knie te krijgen. Fouten verbeter het computerprogramma vanzelfsprekend niet. Nadat de klare tekst op het beeldscherm is verschenen moet die nog worden nagelezen om eventuele fouten in de tekst te verbeteren.

Eugène Kitzen is met zijn steno-systeem al de boer op geweest. Dat begon ver van huis in Minneapolis (V.S.) waar alle CPT-dealers in de wereld er mee hebben kunnen kennis maken. De Amerikanen stonden daar perplex van de mogelijkheden met hun eigen machines die een Nederlandse hen liet zien. „Ze gaven toe dat ze er zelf nog niet van hadden kunnen dromen”, lacht de heer Kitzen nog na.

Vertegenwoordigers van verschillende overheidsinstanties in het West-duitse regeringscentrum Bonn hebben Kitzen ook al uitgenodigd om zijn systeem te komen demonstreren. Volgende week gaat dat drie dagen lang gebeuren. In Groot-Brittannië is er ook al belangstelling voor getoond en ook de griffie van het Nederlandse parlement – waar nog onderwerps wordt gestenografeerd – heeft er belangstelling voor. In het eigen Lim-

● Nancy van Wylick is al geroutineerd in het nieuwe kortschrift

burg viel er afgelopen week – en ook vandaag nog tussen negen uur 's morgens en vier uur 's middags – bij Leufkens-Dubois in Heerlen voor het eerst kennis mee te maken.

De buitenlandse belangstelling leidde er toe dat het Oce-computerprogramma voor het nieuwe steno-systeem behalve voor de Nederlandse taal ook voor Engels en Duits al is gereedgemaakt en voor het Spaans en Frans in de maak is.

Eugène Kitzen is niet de eerste die zich het hoofd gebroken heeft om een verkorte vorm van schrijven te bedenken. Stenografie – afgeleid van de Griekse woorden stenos (kort) en grafein (schrijven) – is al zo oud als de wereld. Bekend is dat in het jaar 63 voor onze jaartelling de vrijgelaten slaaf van Cicero Marcus Tullio Tiro al een stenosysteem bezigde om in Rome een vergadering van de senaat te verslaan. Dat systeem 'Notae Tironianae' is in allerlei uitgebouwde vormen tot na de middeleeuwen in gebruik geweest.

In 1588 lanceerde de Brit Timothy Bright een eerste geometrische stenosysteem dat de naam 'drievoudig' verwierf omdat daarmee bij opvoering van de teksten van de toneelstukken werden nageschreven.

In 1602 was het weer de Brit John Willis die het stenografie-systeem dat

nu nog wordt gebezigd inleide. Er werd in de loop van bijna vier eeuwen wel door tientallen anderen, waaronder Isaac Pitman die het eerste lange tijd op grote schaal gebruikte geometrische systeem ontwierp, aan gesleuteld en voor andere talen dan het Engels geschikt gemaakt. Frankrijk en Duitsland kregen ook eigen systemen van onder anderen de Fransen Aime Paris en Emile Duploye en de Duit-

door

jan a.c. de klerk

sers Franz Gabelsberger en Wilhelm Stolz. In 1933 werd in Duitsland een Rijkskortschrift dwingend in de gehele ambtelijke wereld ingevoerd.

In Nederland hebben aanvankelijk de buitenlandse systemen opgeld gedaan tot in 1899 A. W. Groote met het eerste eigen Nederlandse en tot nu toe in zwang zijnde stenografie-systeem op de proppen kwam.

Het getal pi in 133 miljoen decimalen

Onlangs hebben enkele Japanners onder leiding van professor mr. Yasumasa Kanada van de universiteit van Tokio het getal pi berekend in 133 miljoen decimalen. Het is een nieuw record op dit gebied en een enorme verbetering van het vorige record dat slechts ging tot 16 miljoen decimalen.

De computer, die gebruikt werd, was een NEC-SX2 supercomputer, een van de allersnelste computers ter wereld. Volgens dr. ir. Herman te Riele van het Centrum voor Wiskunde en Informatica in Amsterdam kan deze computer 800 miljoen optellingen of vermenigvuldigingen per seconde uitvoeren. De computer deed er niettemin nog 35 uren en 15 minuten over om de 133 miljoen decimalen van pi te berekenen. Of 126.900 seconden. Zouden het alleen maar vermenigvuldigingen zijn – maar dat zijn het natuurlijk niet – dan betekende dat meer dan 100.000.000.000.000, meer dan honderd biljoen, bewerkingen.

De computer-uitdraai van deze 133 miljoen cijfers omvatte 26.600 vellen. Op elkaar gelegd was een sporthal van 45 bij 75 meter nodig. Als stunt werden de vellen ook in zo'n sporthal uitgespreid.

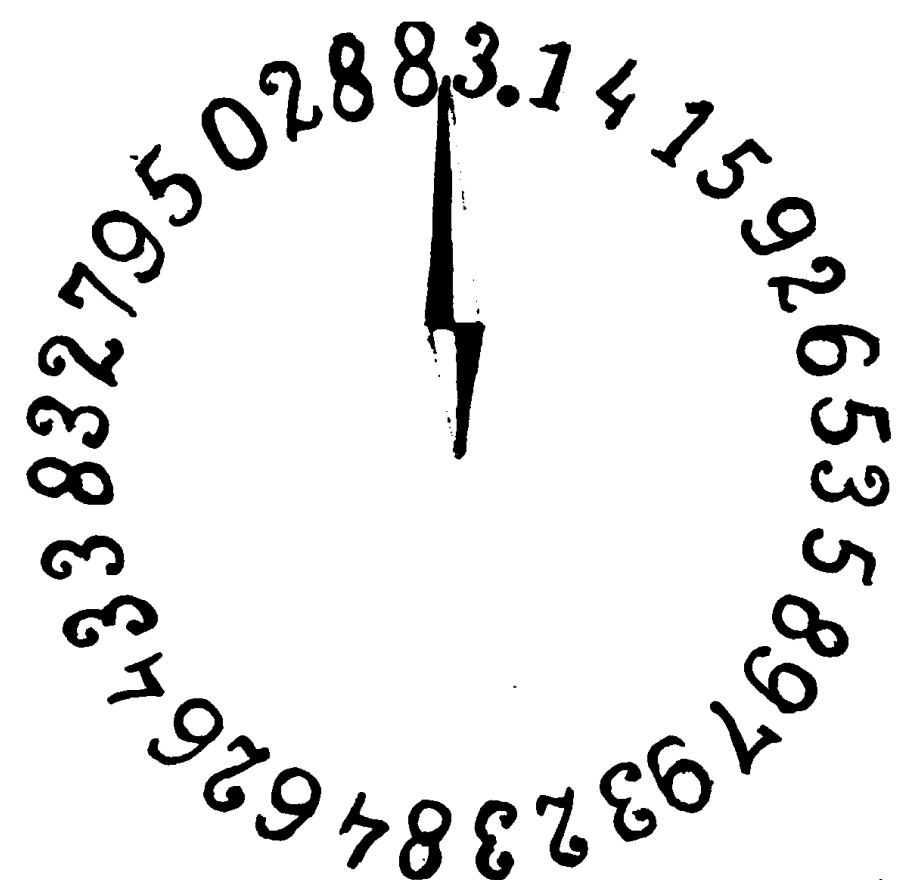
Stunt

Niet meer dan een stunt is trouwens het berekenen van het getal pi in zoveel decimalen. „Het heeft verder geen enkel nut. Het is alleen maar aardig – en hooguit commercieel gezien interessant – om de buitenwacht te laten zien wat de supercomputers aan kunnen. Inderdaad, zoals als het berekenen van het grootste priemgetal”, zegt Te Riele. Hij heeft trouwens vernomen dat dezelfde groep Japanners onder leiding van professor Kanada nu een aanval doet op het grootste priemgetal. Sinds september 1985 staat dit record op naam van de Amerikaan David Slowinski: een getal van 65060 cijfers.

Een commercieel succes heeft het Japanse computerbedrijf – NEC staat voor Nippon Electronic Company – in Nederland in ieder geval al geboekt, met of zonder berekening van het grootste aantal decimalen van pi. Het Nationaal Luchtvaartlaboratorium heeft een NEC-SX2 aangekocht. De supercomputer, die begin volgend jaar wordt geleverd, gaat stromingen rond vliegtuigprofielen berekenen. Dat is van groot belang bij het ontwerpen van vliegtuigen. „Dat gebeurde tot nu toe met gebruikmaking van een windtunnel. Maar op zo'n supercomputer is het mogelijk om die stromingen te simuleren”, weet Te Riele.

Onvoorspelbaarheid

Er is nog wel enig nut aan een lijst van decimalen van het pi-getal. De deci-

● Pi in 35 decimalen, geplaatst rondom een cirkel. Vermoedelijk gebeurde dat op ongeveer dezelfde manier ook op de grafsteen van Ludolf van Ceulen.

male ontwikkeling van pi is volstrekt onregelmatig. De tien cijfers (1 tot en met 9) komen in geheel willekeurige volgorde telkens weer terug, maar op welke plaats is niet te voorspellen. Die „onvoorspelbaarheid” komt goed van pas bij het doen van steekproeven. Wil men bij voorbeeld uit ditzelfde genummerde of gerangschikte voorwerpen of personen er 25 willekeurige cijfers van pi. Vanaf dat punt neemt men 25 keer na elkaar telkens drie cijfers bijeen, getallen dus van drie cijfers. Gegarandeerd volstrekt willekeurige getallen.

„Maar voor dergelijke steekproeven heb je geen 133 miljoen decimalen van pi nodig. Een rij van enkele honderden, desnoods van enkele duizenden, is al lang voldoende”, verzekert Herman te Riele. Dus ook het vorige record van zestien miljoen decimalen kan tot de categorie stunts of tot de uitzonderlijke records voor het Guinness Book worden gerekend. In dat boek stond eerder vermeld dat pi was berekend in 1 miljoen decimalen door de Franse wiskundige Martin Bouyer en Jean Guilloud op 24 mei 1973. Dat record werd in 1981 verbeterd door de Japanner dr. Kazuo Mikiyoshi en op het dubbele – twee miljoen decimalen – gebracht. Mikiyoshi deed er zes jaar geleden drie weken over, van 18 juni tot 10 juli. Computertjes van niks hadden ze toen, niet-wa!

Van het werk van Mikiyoshi, neergelegd in een boek van 800 pagina's, wordt

● In een Japanse krant werd melding gemaakt van de computerberekening van pi in 133 miljoen decimalen. Een foto van de sporthal met de computer-uitdraai werd daarbij afgedrukt.

gezegd dat het het meest saai boek ter wereld is. Oordeelt u zelf maar: 3,141592653589793 1457297909, en daartussen, waar de puntjes staan, nog 1.999.975 verschillende cijfertjes. Dat is even saai. Om tureluurs van te worden.

Wat is pi eigenlijk voor een getal? Wie maar iets van wiskunde heeft gehad op school weet dat pi de verhouding geeft tussen de omtrek en de middellijn van een cirkel. Ook de oppervlakte van een cirkel en de inhoud van een bol worden berekend met behulp van pi. Een veelgebruikte benadering van pi en voor praktisch gebruik in het dagelijkse leven ook toe-reikend is het breuk 22/7, decimaal ge-

Japanners
vestigen
nieuw
rekord in
35 uur en
kwartier

lang is door wiskundigen aangenomen dat de verhouding tussen de middellijn en de omtrek van een cirkel nagenoeg overeenkomt met de 2de macht van 7, dat is 49.

Nauwkeurig...

Er zijn nog meer breuken gevonden die min of meer een benadering zijn van pi zoals 142/45 en 223/71. Een heel bijzondere en let wel: tot op zes plaatsen achter de komma nauwkeurige benadering stamt van een Nederlandse wiskundige in het begin van de zeventiende eeuw. Adriaan Anthonisz. bigenaamd Metius vond de breuk 355/113 als „de” waarde van pi. In decimalen uitgeschreven is de breuk 3,1415929..... Als u dat vergelijkt met de decimale ontwikkeling van Mikiyoshi hierboven, dan ziet u dat het pas op de zevende plaats na de komma fout gaat.

Nog voordat Metius zijn merkwaardige breuk vond had een andere Nederlandse wiskundige in verband met het getal pi een prestatie geleverd die destijds in de wereld van de wetenschap beslist meer verbazing heeft gewekt dan nu een computerberekening van pi in 133 miljoen decimalen. Ludolf van Ceulen, in 1540 geboren in het Duitse Hildesheim maar nagenoeg zijn hele leven gewoond hebbende in Delft en Leiden, publiceerde in zijn in 1596 uitgegeven boek „Van den cirkel” pi in twintig decimalen. Later heeft hij dit wereldrecord zelf nog verbeterd. Van Ceulen stierf op 31 december 1610. Maar zijn leerling Willibrord Snel (gelatiniseerd tot Snellius) vond die 35 decimalen in de nagelaten papieren van Van Ceulen en publiceerde ze in 1621 in zijn boek de Cyclometricus.

Het bijzondere van Ludolf van Ceulens rekord, dat heel lang heeft stand gehouden, was de wijze van berekening. Van Ceulen berekende eigenlijk niet de omtrek van een cirkel maar van een regelmatig veelhoek. Niet van een gelijkzijdige zes- of achthoek, maar van een onvoorstelbare Tig-

waarbij alleen de laatste 6 en 7 is. „Wat hier staat komt overeen met pi in twintig decimalen. Het is eigenlijk de omtrek van de in de cirkel ingeschreven regelmatige 32.212.254.720-hoek.

door

JAN DIEDEREN

hoek, waarbij dat „Tig” staat voor een enorm getal. Om u een indruk te geven hoe hij te werk ging kan de volgende zin uit een achttiende eeuws wiskundeboek dienen. „De omtrek van een cirkel met middellijn 100.000.000.000.000.000 is groter dan 314.159.265.358.979.323.846, maar kleiner dan hetzelfde getal.

TOT LEYDEN,

● Het portret van Ludolf van Ceulen, een gravure, is te vinden in zijn boek „Van den cirkel”, waarvan een exemplaar wordt bewaard in het Boerhaave-museum te Leiden.

waarbij alleen de laatste 6 en 7 is.”

Wat hier staat komt overeen met pi in twintig decimalen. Het is eigenlijk de omtrek van de in de cirkel ingeschreven regelmatige 32.212.254.720-hoek.

Bizar grafschrift

Hoezeer de prestatie van Ludolf van Ceulen bewonderd werd, hoe trots Ludolf zelf waarschijnlijk op zijn fantastische wereldrekord was, blijkt uit het feit dat alle door hem gevonden 35 decimalen van pi in zijn grafsteen werden gebeiteld. Van Ceulen werd in de Pieterskerk te Leiden begraven, maar de steen is helaas niet meer te vinden. De inn Maastricht geboren wiskundige R. Oomes, die zeer geïnteresseerd is in de uitzonderlijke natuurwetenschappelijke historie van zijn tweede vaderstad Leiden, heeft in

1979 nog naar de grafsteen gezocht. „Er werd toen vloerverwarming aangelegd in de kerk en ik had een stille hoop dat bij het opbreken van de vloer de grafsteen of althans stukken daarvan te voorschijn zouden komen”. Helaas, de steen is spoorloos verdwenen”, stelt hij met teleurstelling vast. Uit de literatuur is bekend dat de steen er in het begin van de vorige eeuw wel nog was.

Pi in 20, 35 of 133 miljoen decimalen, het zal de mensen die niet zo veel met wiskunde op hebben een zorg zijn. Wellicht heeft een rechtbank in de Amerikaanse staat Indiana in 1897 ook zo gedacht. Daar werd toen „de jure” de waarde van pi vastgesteld op 4. Schand! Zou het toen zijn dat Ludolf van Ceulen zich van eigenis in zijn graf heeft ongedraaid en zijn grafsteen aan gruzelementen is gevallen? Ze zou het haast veronderstellen.

De kandidaat(e) die aan de criteria beantwoordt en bovendien aantoonbare interesse heeft in het omschreven taakgebied van de afdeling, wordt een uitnodigende functie.

Een psychotechnisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Salarisering zal plaatsvinden in een der tariefstapniveaus naar de functie waarvan als maximum f 5221,00 wordt aangenomen.

De functiebelasting zal naar schatting f 6024,00 bedragen.

Het Zilveringschap is voor de ziektekostenverzekering aangesloten bij IZA.

Standplaats is Roermond.

Sollicitaties dienen binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie gericht te worden aan het dagelijks bestuur van het Waterschap Zilveringschap Limburg, postbus 314, 6040 AH Roermond, onder vermelding van vakantienummer PZWA-44 of de linkerbovenhoek van zowel brief en cvv.

Rechts afgevaardigd kan worden ingewonnen bij de heer K. F.J. Huijsendaal, afdeling verkeer/bouwwerke, tel. 04750-9444, ext. 315.

Begin januari van dit jaar brandde de Makro in Nuth tot de grond toe af. Het werk van RaRa, een terroristische actiegroep die al eerder de Makro-vestigingen in Duiven en Duivendrecht in lichterlaaie had gezet. RaRa wilde zo de Steenkolen Handels Vereniging, de eigenaar van Makro, dwingen zich uit Zuid-Afrika terug te trekken. Met succes, want kort na de vuurzee in Nuth deed de SHV dat ook. Inmiddels zijn we tien maanden verder. In Nuth wordt de laatste hand gelegd aan een nieuwe, voor tonnen beveiligde Makro. Dinsdag 27 oktober wordt die officieel geopend. Directie en personeel tellen de dagen af. Voor directeur Jacques van Wersch zijn het enerverende tijden. Dagelijks holt hij op en neer tussen de noodvestiging in het voormalige pand van meubelhandel De Koepel en de nieuwbouw.

Hem strikken voor een afspraak is dan ook allesbehalve eenvoudig. Eenmaal opgespoord wil hij best wat tijd vrij maken voor een praatje. „Maar”, zegt hij, als hij in zijn agen-

da na lang zoeken een gaatje heeft gevonden, „bereid je er maar op voor dat het geen rustig gesprek wordt”. Een voorspelling die uitkomt. Vrijwel onafgebroken rinkelt de telefoon op zijn bureau of stappen er medewerkers naar binnen met paperassen die ondertekend moeten worden of gewoon met allerhande vragen. Van Wersch blijft er opmerkelijk rustig onder. Hij heeft al voor hetere vuren gestaan, als we ons een cynisch grapje mogen veroorloven. Het verslag van een rommelig gesprek.

DE MAKRO NEGEN MAANDEN NA DE BRAND

'Laten we het verleden in hemelsnaam rusten'

NUTH - Zaterdag 10 januari 1987. Een datum die directeur Jacques van Wersch (53) van de Makro in Nuth het liefst uit zijn geheugen wil bannen. Maar hij kan het niet. „De brand is geweest. Alleen de toekomst telt. Laten we het daar over hebben”, stelt hij voor. Maar even later begint hij toch over het inferno op die bitterkoude winterdag. „Een zwarte dag in mijn leven. Als je voor je eigen ogen een zaak die je mee hebt helpen opbouwen ziet afbranden, dan gaat er wel wat door je heen. Dat vergeet je nooit meer”.

Camera's

Voorzichtig kiest Van Wersch zijn woorden als RaRa, de terroristische actiegroep die voor de miljoenenbrand verantwoordelijk was, ter sprake komt. Want je weet maar nooit. Krasse uitspraken in het verleden leverden hem al een handvol dreigbrieven en een stuk of wat minder leuke telefoontjes op. „Ik vraag me af of RaRa geen energie stopt in verkeerde zaken. Dit lijkt me niet de juiste weg.” En dan wat feller: „Ik vind het beangstigend dat die lui nu, negen maanden later, nog vrij rondlopen. Hoe het staat met het onderzoek? Dat moet je mij niet vragen. Ik weet het niet. Niemand heeft me iets verteld. Een brandbom? Daar zouden inderdaad resten van gevonden zijn, maar verder heb ik er nooit meer wat over gehoord. Echt, als ik het wist zou ik het vertellen, maar ik weet het niet.”

Van Wersch wijst naar een tekening op de muur van zijn kantoor. „Een schets van de nieuwbouw. Groter dan de vorige Makro, maar dat zal de klant niet merken. We hebben veel ruimte moeten opofferen aan brandpreventieve maatregelen. Om herhalingen te voorkomen en omdat de verzekering dat eiste. Daar hebben we echt astronomische bedragen aan uitgegeven.” Waar die voorzieningen dan allemaal uit bestaan, willen we weten. Van Wersch aarzelt. „Ik denk niet dat het verstandig is om dat te vertellen. Hou het maar op een sprinkler-installatie en een serie camera's. Ik kan je wel zeggen dat de bewaking zowel in- als extern prima geregeld is. Menselijkerwijs gesproken zijn de preventieve voorzieningen in de nieuwe Makro in ieder geval optimaal.”

Van Wersch vindt het tijd om het gesprek een andere wending te geven. Hij wil een positief verhaal. „Jullie komen toch zeker ook naar de opening?”, vraagt hij. „Dat wordt echt een feestdag, ook voor het personeel. Die mensen verdienen het. Ik heb diep respect voor mijn medewerkers. Toen wij na de brand tijdelijk naar het vroegere pand van De Koepel verhuisden, heb ik gezien hoeveel hart het personeel voor de zaak heeft. Vrijwel allemaal hebben ze meegewerkt met uit- en inruimen en dat met carnavaal. Dat wil hier toch wat zeggen...” Binnenkort kan het personeel de mouwen trouwens weer opstropen, want er staat opnieuw een gigantische verhuizing voor de deur. Zaterdag 17 oktober is de nonfood-afdeling aan de beurt en een week later worden de levensmiddelen in de nieuwbouw in de rekken gezet. Van Wersch heeft een draaiboek opgesteld om de operatie te vlekkeloos mogelijk te laten verlopen. De klandizie mag er immers

niet te veel van merken. Toch ontbreekt Van Wersch er niet aan de zaak tijdelijk gedeeltelijk te sluiten. De afdeling non food ruim een week, de afdeling food twee dagen. „De

klanten zullen dat voor lief moeten nemen, het kan gewoon niet anders.”

Opvallend vaak blikt Van Wersch

naar buiten, naar de nieuwbouw die zo goed als klaar is. De Makro is eerder uit zijn as herrezen dan hij had durven hopen. Het zag er zelfs even naar uit dat er geen nieuwe

Makro zou komen. „Voor hetzelfde geld had de SHV na de brand gezegd: nu is het genoeg geweest. Dan hadden er 280 mensen op straat gestaan. Gelukkig is het zover niet ge-

● Jacques van Wersch: „Voor mij telt nu alleen de toekomst.”

● Uit zijn as herrezen, de Makro in Nuth.

komen, maar wat hebben we in onze rats gezeten.” Vol lof is hij over het gemeentebestuur van Nuth. Vooral burgemeester Ely Coenen kan bij hem niet meer stuk. „Een schat van een bestuurder. Zij heeft zich enorm voor de Makro ingezet. Ambtelijke molens malen langzaam, maar zij heeft ze nog eens extra aangezwengeld. Het is daarom voor een belangrijk deel ook aan haar te danken dat er alweer zo snel een nieuwe Makro is gebouwd.”

tekst:

frank seuntjens

Hoewel Van Wersch zich heeft voorgenomen het verleden te laten rusten kan hij het op de valreep toch niet laten nog wat te zeggen over de acties die de LOZO tegen de Makro heeft ondernomen. Volgens die ondernemersorganisatie immers zou de Makro zich voornamelijk bezighouden met detailhandel. In strijd met de wet omdat de Makro bedoeld is voor de groothandel. Niet zonder trots zwaait Van Wersch met een rapport van het Nederlands Economisch Instituut. Dat heeft een onafhankelijk onderzoek ingesteld naar de vermeende detailhandelpraktijken van de Makro. In het rapport, de inkt is bij wijze van spreken nog nat, staat zwart op wit dat hooguit twintig procent van de Makro-omzet wordt gehaald door detailhandel. „Dat is toch een heel ander cijfer dan de LOZO altijd heeft genoemd. Die had het over vijftig procent en meer. Maar ik wil niet natrappen, hoewel die acties de Makro geen goed hebben gedaan. Het is nu zaak om het vizier op de toekomst te richten. Laten we niet omzien in wrok.”

Zijn oogappel is een kuifzaagbek die het met de Hottentottalingen houdt

Zodra Servé over eenden begint, kan hij snater niet meer houden

KLIMMEN - Zodra Servé Roebroek over eenden begint, kan hij zijn snater niet meer houden. Hij heeft slechts één hobby - eenden. Hij heeft zo'n zestig verschillende soorten, meer dan 250 stuks in totaal. Ze zwemmen in zeven vijvers achter zijn bazaar in Termaar.

Het begon in Born. Servé en Jeanne Roebroek-Senden wandelden met kennis in het kasteelpark. Vooral de Carolinaeendjes boeiden hen; niet in het minst vanwege hun kakelbont vederkleed. Servé kocht een koppel dat aanstonds een gezin stichtte. Hij wilde er meer. De tuin van zijn schoonouders, bij wie hij was ingetrouwd, was groot genoeg. „In het Limburgs Dagblad las ik dat een man uit Crapoul manderijneendjes te koop had. Ook die eenden zijn prachtig gekleurd. Ze komen oorspronkelijk uit China. De koop was snel gesloten. Ook maakte de eendenfokker mij lid van kleindiervereeniging „De Dierenvriend” uit Margraten. Ik verdiepte me in boeken, bezocht parken en tentoonstellingen”. Op Ornithophilia, de grote, jaarlijkse kleindiervetentoonstelling in Utrecht, werd Servé Roebroek lid van Aviornis - een internationale bond van houders van park- en sierwatervogels met inmiddels meer dan 3.000 leden. De bond werd op 14 oktober 1973 in het Belgische Tienen opgericht. In 1978 kwam er een afdeling in Nederland die in tien regio's werd onderverdeeld. De regio Zuid-Limburg telt 80 leden, van wie Servé Roebroek nu waarnemend voorzitter is.

„Aviornis heeft zich ten doel gesteld om bedreigde vogels - met name de wilde hoenderachtigen (Galliformes), de wilde watervogels (Anseriformes) en de wilde tropische duiven (Columbiformes) in stand te houden door ze in gevangenschap te kweken en vervolgens in hun natuurlijke biotoop te reintroduceren”, neemt Servé Roebroek een duik in de historie. „Een Engelse associatie van vogelvrienden - de Wildfowl Trust - stond model. Zij trok zich het lot van de Hawaigans aan. Zij was praktisch uitgestorven. Er was fel op gejaagd. Bovendien waren vele ganzen door wilde katten geprooid. Ze werden in gevangenschap teruggekweekt en op Hawaï teruggeplaatst”.

Wallichfazant

„Aviornis nam het op voor de Wallichfazant die in Pakistan en Noord-India voorkomt. Ook hij dreigt uit te sterven. Liefhebbers werden Wallichfazanten ter beschikking gesteld om ze in gevangenschap terug te kweken. De eieren worden niet hier, maar in Pakistan en Noord-India uitgebroed. Daarmee wordt voorkomen dat kuikentjes tijdens de vliegreis omkomen. De eieren van de

Limburgse kwekers worden bij Backbier in Neerbeek opgehaald door een medewerker van de diergaarde Blijdorp in Rotterdam die ze naar Brussel brengt. Daar worden ze met de eieren van de Belgen ingecheckt. De vervoerskosten, de vliegreis daarbij inbegrepen, worden door onze leden betaald”.

Een begeleider van het Wallichproject zal morgen, zondag, in „Herberg Mareveld” te Schimmert tijdens de ontmoetingsdag, die jaarlijks enkele honderden leden van Aviornis samenbrengt, rapport uitbrengen. Voorts spreekt Louis Gonnissen, een oud-onderwijzer uit St.-Truiden over fazanten en watervogels en zullen Jos Vlekken, een onderwijzer uit Hasselt en Servé Roebroek een causerie over duik-eenden houden. Eerder stond de jaarlijkse ontmoetingsdag in het teken van de fluit- en pronkeenden. Servé Roebroek heeft ze allemaal: eenden met blauwe, gele, rode en zwarte snavels; eenden met bruine, groene en witte wangen. Je kunt hem dan ook beter vragen welke soorten hij nog niet heeft.

„Fritske”

„Fritske” komt uit Alaska. „Het is een keizergans die binnen werd opgefokt. Daarom laat hij zich ook in de hand nemen. Bij eenden, die door de ouders zijn opgefokt, lukt dat niet”.

Ook zwemmen in de vijvers achter in de tuin Baikalgalingen. Hun bakermat is het Baikalmeer. Na jaren heeft Servé Roebroek ze aan de leg. Het broeden laat hij aan krielen over. Ook worden er door de kunstmoeder uitgebroed. Zijn oogappel is een kuifzaagbek die het met de Hottentottalingen

houdt. „Om ze in volle luister te kunnen aanschouwen moet je in het voorjaar komen. De eenden zijn nu in de rui”.

Ze krijgen wat hun hartje begeert. Per dag is Servé Roebroek een zak eendekorrel kwijt. Duikenden krijgen eiwitrijker voedsel; zee-eenden gedroogde garnalen.

● Servé Roebroek met „Fritske”, een keizergans uit Alaska. De bazaarhouder van Termaar heeft zeven vijvers achter het huis, waarin meer dan 60 verschillende eendesoorten zwemmen; zo'n 250 in totaal.

mogelijk om de eenden in stromend water te laten zwemmen. Over de vijvers zijn netten gespannen, opdat er geen predatoren vanuit de lucht bij kunnen en opdat de eenden niet kunnen wegvliegen. Rondom staan hekken. Desondanks sloeg onlangs een nerts toe. Hij doodde vier grijskop Casarca's - eenden die oorspronkelijk uit Zuid-Afrika komen. Drie zijn er nu nog over. Een hinkt. Een ander heeft lelijke letsels in haar nek. De derde kwam met de schrik vrij.

„D'n duvel”

„D'n duvel”, die het onheil aanrichtte, staat nu opgezet in de huiskamer, waar „Riki” - een Kakari-keparkiet - het rijk alleen heeft. Hij kan praten als een papegaai; vooral als hij een koekje krijgt. In de keuken domiciliëren de overige parkie-

door jan

van lieshout

ten, broederlijk en zusterlijk met kanaries en zebra-vinkjes tegear. Op het kantoor zit „Knuffelaartje” - een gele boomeend die fluit van volharding, als de bazaarhouder haar over de borst strijkt. Bunkige bokalen getuigen van de prestaties die Servé Roebroek op tentoonstellingen behaalde. Ook wordt hij bij herhaling voor lezingen gevraagd of om vijvers te komen aanleggen en bevolken. Pas nog trad hij met zijn eenden in een winkelcentrum in Beek op.

„Niet alleen kinderen, maar ook ouderen maakten front. En wat is nu mooier dan mens en dier zo in harmonie met elkaar te zien omgaan? Mijn dieren opeten? Nooit”.

Eka Chemie B.V.

Nobel Industries Sweden

EKA Chemie B.V., een chemisch productiebedrijf met een omzet van ca. 25 miljoen gulden en 43 werknemers, is een dochteronderneming van EKA NOBEL AB, een Zweedse producent van chloor, natronloog, waterstofperoxide, papierchemicaliën en halfabrikaten voor de reinigingsindustrie. In 1980 is EKA Chemie B.V. in Maastricht gestart met de productie van natriummetasilicaat en in de zomer van 1982 is hier een productie-eenheid benzylalcohol aan toegevoegd.

Sinds 2 januari 1986 is EKA een onderdeel van NOBEL Industries, een wereldwijd opererend concern met een omzet van ca. 5 miljard gulden en een personeelssterkte van ca. 18.000 mensen.

Voor de vestiging in Maastricht zijn wij op zoek naar

proces-operators in continudienst

Werkzaamheden

Deze procesoperators dienen de productieprocessen vanuit de controlekamer te regelen en eveneens toezicht te houden op apparatuur en machines. Eventuele storingen in het proces moeten snel gesignaleerd en verholpen worden. Een team van operators is verantwoordelijk voor een goed lopende productie. Per 1 januari 1988 wordt gestart met een gecombineerd 5-4 ploegensysteem.

Functie-eisen

Onze gedachten gaan uit naar een kandidaat met een opleiding MTS proces-techniek, VAPRO of PBNA (chemisch vakman).

Arbeidsvoorwaarden

Onze primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de eisen die aan een modern bedrijf kunnen worden gesteld.

Sollicitatie

U kunt uw sollicitatie vóór 24 oktober a.s. richten aan EKA Chemie B.V., Ankerkade 111, 6222 NL Maastricht.

MODERN MAGAZIJNBEHEER

KMBO - Maastricht

start in samenwerking met de Stichting VAM (leerlingstelsel motorvoertuigen en aanverwante bedrijven) de cursus

MAGAZIJNMEDEWERKER

voor de automobielbranche.

Duur van de opleiding:

1 jaar (2 lesavonden per week).

Vereiste vooropleiding: LBO C-niveau.

Het programma omvat met name vaktheorie "magazijnbeheer" gericht op:

- geautomatiseerde opbergsystemen;
- communicatietechnieken;
- geautomatiseerd voorraadbeheer;
- organisatie, kostenleer en reclame;
- in- en verkooptechniek.

Voor alle cursisten tot 23 jaar is het JEUGDPLAN van toepassing.

Voor nadere informatie en/of aanmelding kan men zich wenden tot dhr. H. Vaessen, lokatie Regentessealaan 2, 6224 JR Maastricht, tel. 043-634029.

Huwelijk kennismaking

49 jr. weduwn., uit samenwoning, 1.78 m. r.k., symp., gd. versch., spontaan, levensgenieter, zacht karakter, caravan, natuur, gespr. z.k.m. nette DAME, knid. welkom. Br. H 6099. Rel.bur. I.P.A. p.b. 577 Valkenswaard.

Zoekt u een PARTNER? Wij bemiddelen diskreet. Bel de relatielijn: 03200-40854.

Zaterdag 10 oktober om 20.30 uur ONTMOETINGS-AVOND in café De Sport, Sittardseweg 126 Heerlen. Bewijs verplicht. Het bestuur.

Jongeman, 27 jaar, vast werk, zoekt KENNIS. met net meisje of vrouw. Br. o. n. VA 490 LD, Wilhelminalaan 37, 6301 GG Valkenburg a/d Geul.

ALLEENSTAANDEN: be- zoekt u eens de gezellige kelderbar La Chalet in Treebeek. Iedere zaterdag dansen met d.j. Richard, aanv. 21.00 u. Iedere zondag 50+ bal met d.j. Feuler, aanv. 19.00 u. Iedere don- derdag dans- en contact- avond in de gr. zaal van Chalet. Pasje verplicht met d.j. Richard, aanv. 21.00 u. Chalet Treebeek, Ko- mietstr. 25A, tel. 045-211375.

Gesch. man 54 jr. 1.84 m. met vast werk zkt. VROUW tot 52 jr., zonder kinderen (geen bartye) en geen lat- rel. om samen een ser. maar vooral eerlijke toekomst mee op te bouwen. Br. o. no. HK 491 Limb. Dagblad Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

R.K. vrijgezel, zoekt ken- nism. met net MEISJE of jonge vr. tot 43 jr. Ik ben 43 jr., heb een vaste baan. Br. met foto en tel. worden al- tid beantwoord. Br. o. no. VA 492 LD, Wilhelminalaan 37, 6301 GG Valkenburg Limb.

Heden DANSEN in café dancing Helberg, Aker- straat Nrd. 150 Hoens- broek.

Goeduitz. vr. 29 jr., gesch., 1 kind (2 jr.) uit net milieu, z.k.m. representatieve, intel- ligente HR., geen uitgaans- type, moet wel van kinde- ren houden. Br. met foto o. n. 490 Limb. Dagblad Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

wedn. 45 z.k.m. VROUW 1ft. 40-45 jr. voor ser. relatie. Br. o. no. SB 763, L.D. Fr. Erensin. 4, 6371 GV Land- graaf.

Nette jonge HEER 29 jr., donkere huidskl. z.k.m. leu- ke jonge vrouw tot 40 jr., br. o. n. KE 726, L.D. Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Rustige jongeman 29 jr. werkzaam in verpleging, zkt. kontakt m. leuke jonge VROUW. Br. m. pasfoto worden beantw. Gesch. m. of zonder kind. geen bezw., br. o. n. SB 763, L.D. Fr. Erensin. 4, 6371 GV Land- graaf.

Sportieve vrijgezel, 38 jr., zoekt kennism. met ser. VROUW. Heeft goede baan. Alle ser. brieven met foto worden beantwoord. Br. o. n. VA 494 LD, Wilhelminalaan 37, 6301 GG Valkenburg aan de Geul.

Jonge vrouw, 41 jr., die houdt van gezheid, tennis, skien, zoekt sportieve VRIEND. Br. m. foto o. n. ond. n. RO 443 LD, Post- bus 46, 6040 AA Roermond.

Iedere maandag gezellig uit in Limburgs mooiste bar- dancing met orkest of d.j. voor jong en oud. Bar-dancing ELDORADO, Bongerd 5, Spaubeek.

Gevraagd:

telefoniste/typiste

Zij dient te beschikken over een perfecte kennis van de Nederlandse taal, goede typvaardigheid, goede contactuele eigenschappen en gewend zijn zelfstandig te werken.

Werktijden: maandag, dinsdag- en woensdagmiddag alsmede vrijdag de hele dag. Geïnteresseerden kunnen hun handgeschreven brief richten aan:

VOORN STEENBAKKERS

Makelaardij Onroerendgoed

Dr. Schaepmanlaan 41, 6191 BN Beek

Wie prijsbewust koopt, zou ook prijsbewust moeten lenen

Een keuken koopt u niet zomaar even. Daarvoor is hij veel te duur. U let dus, behalve op gebruiks- mogelijkheden en afmetingen, ook scherp op de prijs. Dat is logisch.

Waarom zou u dan wel zomaar even een lening afsluiten voor een keuken? Zonder u af te vragen of u misschien te duur leent.

Want al zou u maandelijks hetzelfde bedrag betalen, dan bete- kent dat niet dat elke lening in evenveel termijnen kan worden af- gelost. Niet alle leningen hebben namelijk dezelfde prijs.

Er zijn wettelijk voor dit soort kredieten maximumtarieven vastgesteld. Eneen aantal financiële instellingen hanteert deze hoogste tarieven, terwijl dit geen verplich- ting is. Er kunnen ook lagere tarie- ven worden gehanteerd.

We zullen u aan de hand van een voorbeeld laten zien welke conse- quenties dat heeft. Stel dat u bij zo'n instelling een doorlopend krediet afsluit van f 20.000,- en dat aflost met f 400,- per maand.

Volgens maximumtarief betaalt u: 72 maanden x f 400,-.

Dat betekent dat u, mis- schien zonder het te weten, te duur leent, waardoor uw keuken onno- dig duurder wordt.

Bij de Postbank heeft u namelijk de mogelijkheid een door- lopend krediet van f 20.000,- in minder maandelijks termijnen van f 400,- af te lossen.

Volgens hetzelfde aflos- singspatroon* U kunt dat zelf bekij- ken in de tabel hiernaast. De Postbank is één van de financiële

instellingen die tarieven onder het wettelijk maximum rekent.

Stel dat u bij de Postbank een doorlopend krediet neemt van f 20.000,- en dat aflost met f 400,- per maand.

Bij de Postbank betaalt u: 65 maanden x f 400,-.

U betaalt dus 7 maanden korter; dat is ca. f 2.800,- (7 x f 400,-) minder dan bij het hoogste tarief.

Voor meer informatie, ook over onze persoonlijke lening, kunt u de bon insturen. U krijgt dan de folder met aanvraagformulier thuisgestuurd. U kunt de folder ook telefonisch aanvragen: 06-0400.

Wilt u meer specifieke in- formatie? Bel 058-958001 (beide nummers zijn van ma. t/m vr. tot 21.00 u. en za. tot 12.00 u. bereikbaar).

Enkele voorbeelden van maximumtarieven en Postbank tarieven voor doorlopend krediet (huidige tarieven; wijzigingen voorbe- houden). Laat de cijfers voor zichzelf spreken.

Voor- beelden krediet- limiet	Termijn- bedrag per maand (2% v.d. limiet)	Rente per maand**		Theoretische looptijd max* (in maanden)		Verschil
		volgens wettelijk maximum	by Postbank	volgens wettelijk maximum	by Postbank	
f 5.000,-	f 100,-	1.339% (17.3%)	0.81% (10.2%)	84	65	19 x f 100,-
f 10.000,-	f 200,-	1.187% (15.2%)	0.81% (10.2%)	77	65	12 x f 200,-
f 15.000,-	f 300,-	1.089% (13.9%)	0.81% (10.2%)	73	65	8 x f 300,-
f 20.000,-	f 400,-	1.052% (13.4%)	0.81% (10.2%)	72	65	7 x f 400,-
f 30.000,-	f 600,-	1.020% (13.0%)	0.81% (10.2%)	71	65	6 x f 600,-
f 40.000,-	f 800,-	0.993% (12.6%)	0.81% (10.2%)	70	65	5 x f 800,-

* De maximale kredietlimiet bedraagt f 50.000,-.
* Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de kredietlimiet volledig wordt benut, het rentepercentage ongewijzigd blijft, geen nieuwe disposities en geen extra aflossingen plaatsvinden en het termijnbedrag wordt voldaan zoals overeengekomen.
** Tussen haakjes vindt u de effectieve rente op jaarbasis.

Bon Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: Postbank NV, Directoraat Consumptief Krediet, Antwoordnummer 4, 8900 PE LEEUWARDEN.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____

POSTBANK

Memorex International Services BV

Urgently needs:

programmer (m/v) with

- 5 years experience in cobol running under DOS/VS or VSE.
- Database and datacommunication (knowledge of total and WESTI should be very useful).
- Fluent in English.
- A good knowledge of French.

We offer:

Good salary, secondary empl. conditions and the possibility to further develop in the company.

Please send your complete C.V. to the attention of Mr. T. Duchateau at:

Memorex International Services BV

Horsterweg 24
6191 RX Beek

Het bestuur van de Don Boscosschool voor Speciaal Onderwijs Z.M.O.K., Mariënwaard 51 te Maastricht vraagt voor de afdeling V.S.O. (Mavo) per 1 dec. 1987:

leerkracht m/v

voor 0,45 formatieplaats, met bevoegdheid voor Frans (vereist).

Bevoegdheid Duits strekt tot aanbeveling

Brieven vóór 25 oktober aan voornoemd bestuur.

* Telefonisch inlichtingen te verkrijgen onder nr. 043-634739.

Motoren

MOTORBANDENSPE- CIALIST, grote sortering 1ste klas merken. Alle uit- voeringen. Motorbanden- centrale Sampermans, Wil- lemstr. 80, Heerlen.

HONDA CB 550F i.z.g.st. Tel. 045-723422.

Te k. gev. HONDA XL 500 S. Tel. 045-243995.

MOTOR BMW R90 S bij 74. Pr. f 4800,-. Tel. 045-454975.

Te k. MOTOR Honda CB 200, Haesentr. 18, Schaes- berg-Landgraaf.

HONDA XR 250, 2 mnd., 2300 km, f 6250,-. Tel. 045-710323.

YAMAHA 1100 '78 (CBX zadet) i.z.g.st. 3500,-, Honda XL 500 '83, inr. auto - motor mog. 043-470624.

Contacten/clubs

CONTACTBURO Lim- burg. Bemidd. prive-adr., kamerverh. Maaspaviljoen a.d. Maasbrug. Roosteren- Maaseik. Tel. 04499-3003.

SAMIRA, privé en escort- service van 12.00 tot 5.00 u. s' nachts. 045-425303.

De JACHTHUT, Haanra- de/Kerkrade, Grenstr. 23. Gabi, Regina, Lisa, Moni, Ria, Ellie. Ma.-zo. 20-4 u. Tel. 045-463943.

TAPE O'PHONE. 06-32032208.

Escortservise Diana, 045-320905, dagelijks geopend vanaf 9 uur, 's morgens, ook zat. en zondag.

PRIVÉ in Weert. Suffolk- weg 13. 6 Meisjes. Tel. 04950-42966.

Club MIRABELLE Kerkrade open maandag t/m za- terdag 13.00 tot 4.00 uur. Kruispunt Kaalheiderst- aanweg/Dentgenbach.

Video club "FRIMOUS- SES" open iedere dag van 11.00 tot 2.00 uur, Kleine Gracht 10 Maastricht.

Nieuw! AMANDA. Nieuw! Bel 06-320.320.06.

Nieuw! NATASJA. Nieuw! Bel 06-320.320.70.

CLUB 2000 met Eva, Mo- nique, Bettina, Mireille, Do- minique, Lyta, Nitaja, nieuw Linda. Dagelijks van 11.00 tot 24.00 uur, za. tot 18.00 uur. Rijksweg-Noord 22A, Geleen, tel. 04494-42315.

Nieuw escortservise 045-321038. Nu nieuw met Tanja en Anita.

Bel voor uw dag en nacht ESCORTSERVICE. Tel. 045-424987.

EUROCLUB 28 met 5 leu- ke meisjes, van ma. t/m vr. van 11.00 tot 24.00 uur, za. van 11.00 tot 18.00 uur. V.d. Weyerstraat 28, Spek- holzerheide, tel. 045-423540.

PRIVECLUB Tamara met Rosie, Kim, Inge, Belinda, Sabrina, Elvita, Marina, nieuw Kelly, Pascale, Dya- na. Geopend ma. t/m vr. van 10 tot 24 uur, za. tot 18 uur. Rijksweg-Zuid 131, Geleen, tel. 04494-42313.

Voor privé en escort bel PATRICK. Boy voor boys. Tel. 045-213782.

NIEUW! Bianca. Nieuw! Bel 06-320.322.99.

KITTY. Privé en escort van ma. t/m zon. Tel. 045-222356. Tev. meisjes gev.

De NATIONALE Live Lijn, tel. 013-321395 7 dagen per week geopend.

ESCORT Astrid. Beter en d'scriter. 04756-1788. Ook in het weekend.

Het NIEUWE adres- voor afspraak: 457357.

Nieuw VALERIE + privé, tev. assistentes Tel. 045-257283.

Nieuw! DOMINA. 04750-31693.

Privé bij MARG en Boy. 14.00 uur. Tel. 223850. Tevens escort.

ELLE privé m. 5 meis- ja. t/m vrijdag v. 13-2 uur. Kapoenstr. 29, Maastricht. 043-218884.

ESCORTSERVICE en- ne, Suzanne en Wilma- men bij u thuis of in Bel dag en nacht: 230161.

ESCORTSERVICE en- vé, dag. vanaf 16 u. tot 's nachts. 045-229874.

2 meisjes bij YVONNE, pelweg 4 (Kaalheide). Tel. 045-425100.

MANUWELLA en Jac- line vanaf 10 uur, ook +zond. 045-721759.

Bar in Amstenrade. opend van ma. t/m vr. van 14.00 tot ??? 04492-4685 zoekt JES. Bel voor verde- lichten.

Penningmeester supporters Roda JC: 'Rotzooi in Zwolle was te verwachten'

KERKRADE - Hij was totaal niet verrast, de penningmeester van de Roda JC-supporters, toen hij hoorde dat vorig weekend een veertigtal Roda-supporters wegens vernielingen was aangehouden in Zwolle. „Het moest er eens van komen. Het zijn ongeveer tien/twaalf jongeren, in Kerkrade wel bekend, die zich hielden aan de regels wens te houden. Die verstaan de kunst om anderen op te hitsen. En het kan niet anders dan dat het ooit fout zou lopen.”

Henk Bakker, al 23 jaar actief in de Roda-supportersvereniging, vindt het verschrikkelijk. „Alle supporters van Roda worden hier op aangekeken. Ook de onschuldigen. Als ik straks in een uitwedstrijd in een apart vak wordt geduwd hoeft het niet meer voor mij. Die harde kern van amokmakers, daar moeten we dus heel snel vanaf. Ze zijn alleen niet goed georganiseerd, hebben geen woordvoerder, derhalve zijn ze moeilijk te pakken.”

De eerste keer dat Bakker te maken kreeg met supportersgeweld was in 1973 bij Feijenoord. Roda won met 2-0. Dat pikten ze niet daar in Rotterdam. Resultaat: Een bus total loss, de chauffeur lag tussen de struiken met een gebroken sleutelbeen, in een andere bus lagen de bilzen op de vloer en ook in de derde bus zat geen enkele ruit meer. We vonden welgeteld één agent. Zijn fiets hadden ze hem afgepakt en ook zijn pet was hij kwijt. De

vrouwen mochten gelukkig met de spelers mee. Een bus ging dichtgeplakt met plastic wat later richting Zuiden, en wij kregen een bus van Feijenoord. We waren 's-nachts om twee uur thuis.”

Trein

„En toch kan ik de jongere supporters van Roda wel begrijpen. Als je met tweehonderd man naar een wedstrijd gaat, per trein, dan krijg

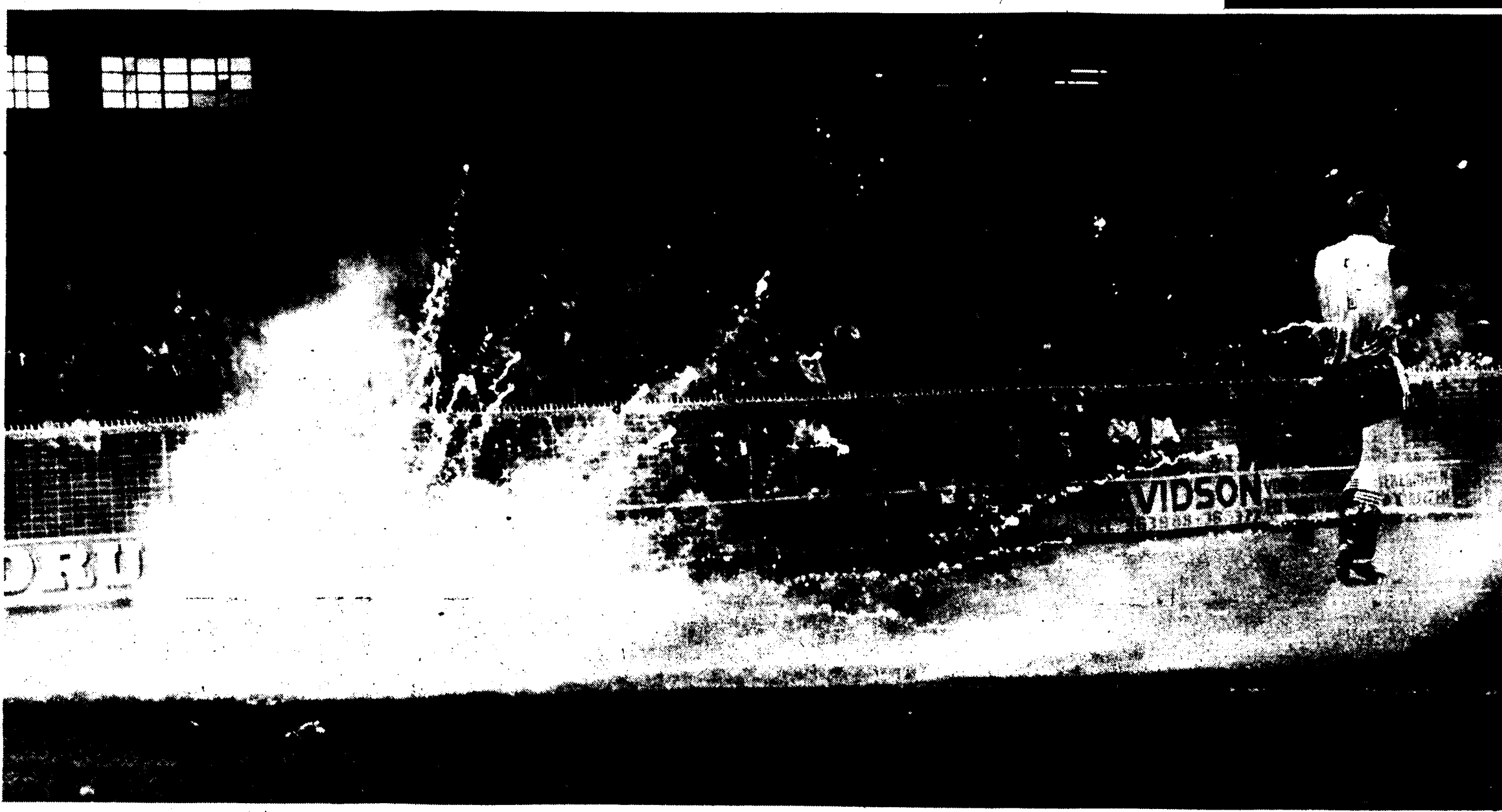
je een reductie van veertig procent. In de praktijk blijkt dat, als je een aantal van 200 niet haalt, die korting ook wel mogelijk is. Voor clubs uit het noorden dan. Voor Roda-supporters geldt dat niet.” Het contact met het Roda-bestuur is prima, zegt Bakker. Alleen wenst die ene groep niet mee te werken. „Ongelofelijk, zeker als je bedenkt dat ze veel goedkoper uit zijn als ze met de bus meegaan.”

Als suggesties voor oplossingen ter sprake komen haalt Bakker de schouders op. Ook hij heeft er geen. Alleen weet hij dat er orde moet komen. Maar daar zal elke voetbalclub wel van overtuigd zijn.

● *Commentaar bij deze foto is volstrekt overbodig.*

Eindredactie: Emile Hollman ☎ 045-739285

De dood van een ploert

„Jongen schiet nou op. Je komt nog te laat. De wedstrijd begint over twintig minuten en je moet nog een bus slopen.”

„Mens blijf kalm. Heb je de buisjes met jenever al in de voering van mijn jas genaaid?”

„Heb je nou alles? Werpsterren in de holle hakken van je schoen? Kruit onder je nagels? Lontjes tussen je haren? Benzine in je vulpen? Pijlpunten tussen je tenen? Gif in je ring? Touw in de jas?”

„Ja mam. Maar ik moet nu echt weg, anders haal ik de bus niet meer.”

„Ga je met de bus?”

„Nee, maar je weet wel. Dag Mam.”

Dag mijn lieve jongen. Zul je niet te hard schreeuwen?”

„Waaacht, je ploertendoder. Je bent je ploertendoder vergeten.”

„Verdomme, hij is al weg. Straks doen ze hem nog wat. En dan kan hij zich niet eens verdedigen.”

„...Waar gaat mevrouw heen?”

„Naar mijn zoon. Die staat in het doodshoofd. Ziet u, hij is zijn ploertendoder vergeten. Ik kom hem brengen.”

„Een fatale blunder van uw zoon mevrouw. Niemand komt hier heilighuys vandaan zonder ploertendoder. Het heeft geen zin meer mevrouw. Uw zoon is ongetwijfeld in een vlag gehuld en opgestoot.”

„Maar het kan toch zijn, ziet u, dat hij nog niet aan de beurt is. Misschien hebben ze hem overgedragen.”

„Mevrouw, u bent wat van de oude stempel. In ieder geval niet op de hoogte. Ach, ik kan u dat niet kwalijk nemen, het komt omdat de televisie hier niet meer mag komen. Dan is men niet meer op de hoogte. Het enige toegestane wapen hier is de ploertendoder mevrouw. Het valt meteen op als je er geen bij hebt. Dat is fair-play. Gelijke kansen.”

„Wat denkt u? Hij heeft touw en kruit, pijlpunten en gif en al geloof nog wat werpsterretjes. En wat jenever tegen de kou.”

„Goed ik zal het u uitleggen. Maar ik moet kort zijn. De wedstrijd is zo afgelopen. Wij fouilleren iedereen. De sport bestaat hieruit ons cipiers een kunstje te flinken door ondanks onze controle onder spul dan de ploertendoder mee te smokkelen. Ik wil niet opscheppen, maar dat lukt toch niet.”

„Kijkt u iedereen tussen de tenen?”

„Hm, een interessante tip.”

„Dan heeft hij nog een kans. Hij verstopt daar zijn pijlpunten.”

„Pijlpunten? Mevrouw, u toch. Zie dra hij zich bukt is de ploert dood.”

„Mijn ploertje. Meneer hij was pas elf.”

„Ik kan niets voor u doen mevrouw. En het spijt me niet eens zo erg. Kijk, zo gaat dat hier. Dat is de sport.”

„Maar stel, er zijn vanaf de eerste minuut doelpunten gescoord. Dat de voetballers er zo'n spektakel van maken dat men het vechten even mistelt.”

„Voetballers zegt u? Mevrouw, u heeft een plank voor de kop. Voetballers komen hier al jaren niet meer. Het gras staat een halve meter hoog. Sinds voetbal is afgeschaft hebben we volle tribunes mevrouw.”

Wat heb je te vertellen over druggebruik?

De jongerenpagina van 24 oktober gaat over druggebruik. Drugs in de ruimste zin van het woord. Wederom staat deze pagina open voor iedereen die tot de kaste der jeugdigen hoort. Dus pak die pen en schrijf verhalen, je mening, bijna alles kan! Copij moet uiterlijk voor 17 oktober in deze of gene briefbus gedeponneerd zijn en gericht zijn aan:

Limburgs Dagblad
Jongerenpagina
Postbus 3100
6401 DP Heerlen.

Hardere aanpak

Mijn mening over het geweld door voetbalclubsupporters is dat het erg schandelijk is. Men moet er dan ook alles aan doen om te voorkomen dat het nog vele keren gebeurd, want als het zo nog langer doorgaat, gaat het hele betaalde voetbal naar de knoppen.

Er zullen nu namelijk al mensen weglopen omdat ze bang zijn dat ze in een portiersrel betrokken raken. Ik vind ook dat men de supporters die zich bezig maken met zo'n geweldpleging harder moeten aanpakken, vooral de constant supporters zijn van bepaalde clubs. Want volgens mij hebben zij het principe dat als ze opgevoerd worden toch weer binnen een dag zijn. Een hardere aanpak is dan nodig.

ERLEN Eric Creugers

Te veel aandacht van de media

„Jullie roepen in het Limburgs Dagblad dat de vorige keer jongeren op te reageren op een actueel onderwerp, namelijk het voetbalvandalisme. Om te zeggen wil ik zeggen dat ik het een beetje van jullie vind om jongeren van het woord te laten over zaken die wij per slot van rekening het mee te maken hebben. (Niet met een of het ander, maar meest met de ouderen die over ons spreken, zonder dat we ook maar enig belang hebben in wat er opgevoerd wordt. Zo, dat moest er even over worden.”

Omdat voetbalvandalisme wil ik wel zeggen wat kwijt. Een van mijn klasgenoten zou vreemd op toen ik zei dat ik een boekje zou schrijven voor jullie toen hij hoorde hoe ik er dacht. Ik vind namelijk dat het voetbalvandalisme veel te veel aandacht krijgt op de televisie, op de radio, in de krant. Daar doen die jongens en meisjes doen iets niet) het nou om. Dat moeten jullie toch zo samenhand ook begrijpen. Het is wat ze willen is publiciteit. Ik wil mede verantwoordelijk stellen voor de schade die aangericht wordt door het voetbalvandalisme. Want als jullie eerlijk zijn: als jullie maar sensatie in de krant krijgen, dan zit het wel weer goed met jullie promotie, want de krant verkoopt dan een stuk beter.

Ik wil jullie dan ook oproepen niet meer te schrijven over voetbalvandalisme. Al die schade moet namelijk betaald worden. Nu ben ik pas 15 jaar, maar over een paar jaar ga ik ook belastingen betalen aan de overheid. Ik wil echter niet dat een deel van dat geld gebruikt wordt voor het oplappen van treinen die door een stelletje malotjes gesloopt zijn.

KERKRADE Ton Janssen (15)

Controle door clubs

Ik vind dat de voetbalclubs waarvan de supporters zich misdragen zelf moeten zorgen dat ze die mensen in de gaten houden. Voor de politie is dat veel te veel werk. De KNVB kan er ook niet voor zorgen dat niemand vernielingen aanricht. Dan blijft dus de club over. Zou het niet goed zijn als iedereen verplicht lid zou moeten worden van een supportersvereniging? En dat de supporters voor een uitwedstrijd van te voren verstuurd worden? Dan moet iedereen die het eigen stadion binnen wil een pasje laten zien of anders een paspoort. Zo hou je reischoppers die op eigen houtje naar een wedstrijd gaan buiten de deur.

ROERMOND Antal Norkers (16)

Een kleine greep uit het voetbalstrafblad

Maart 1977: In Leiden worden 74 Den Haag supporters opgepakt wegens vernielingen aan een treinstel. De fans worden uit Haarlem.

Juni 1977: Telstar aanvoerder Fred Bisschot ziet in Groningen in de wedstrijd tussen zijn club en FC Groningen een zakeling en mes langs zijn hoofd flitsen. De wedstrijd wordt gestaakt.

Juni 1977: De huldiging van de Duitse voetbalkampioen Hamburger Sport Vereniging wordt tot een veldslag: 71 gewonden.

Oktober 1977: Een grensrechter raakt gewond door een asbak. De wedstrijd AC-Feijenoord wordt gestaakt.

Boek van en over Angel-Side MVV

HEERLEN - De tekst ligt al bij de corrector, de titel is nog onbekend. Zodra de financiën geregeld zijn zal er een boek over voetbalverschijnen, geschreven door Maurice Mordant, penningmeester van MVV's Angel-side, zijn zus en Jo Coumans. Een voetbalverhaal voor en door supporters waarin de Maastrichtse voetbalclub MVV

● Maurice Mordant: „Een glas bier hoort bij een voetbalwedstrijd.”

Degradatie bracht rust op Angel-side MVV Supportersgeweld lijkt onoplosbaar probleem

LANAKEN - In zijn nieuwe woning in het Belgische Lanaken maakt Maurice Mordant zich op voor een gesprek over voetbalvandalisme. MVV heeft zijn hart gestoken, zo blijkt al snel. Mordant is een van de mensen die vanuit de oot beruchte Maastrichtse Angel-side de gelijknamige fanclub oprichtte. Met als voornaamste doel de verstandhouding tussen politie, supporters en de Maastrichtse voetbalclub te verbeteren. „Als er een oplossing voor het supportersgeweld was, dan was die ongetwijfeld al gevonden”, meent Mordant. Discussiëren in de marge derhalve. Over de frustraties, over alcohol tijdens de wedstrijd, over voetbal in Maastricht en de mogelijke maatregelen tegen rellen. En 'het voetbal kan nu niet zonder politie’.

Door het oprichten van de fanclub Angel-side MVV, vier jaar geleden, wilden enkele MVV-supporters de band met de politie verbeteren. Eind jaren zeventig, begin jaren tachtig was het hommes in Maastricht met de voetbalclub. Af en toe zont met nu en dan een rel. De oorspronkelijke supportersvereniging ging mensen werven die ervan verdacht werden amok te maken en de sfeer te verpesten. De politie boog zich over mogelijke maatregelen terwijl ook de clubs koortsachtig zochten naar middelen om het dreigende etiket 'voetbal is oorlog' te ontlopen.

„We gingen reizen organiseren en gaven die lieden die normaal trampen sloopten en ruiten ingooienden verantwoordelijkheid. Ze voelden zich betrokken bij de club en dat werkte prima. Zodoende kregen we ook steun van MVV, met name van trainer Westerhof”, zegt Maurice Mordant. Op dat moment zou volgens de penningmeester van de Angel-side fanclub de rust zijn weergekeerd in het Maastrichtse Geusseltstadion. „Onze contacten met de politie waren uitstekend, en iedereen gedroeg zich naar behoren.”

● Maurice Mordant: „Een glas bier hoort bij een voetbalwedstrijd.”

Mei 1985: 39 mensen komen om het leven in het Brusselse Heizelstadion. Dit drama, en daar was iedereen het over eens, had niets meer met voetbal van doen.

Oktober 1986: Den Haag-De Graafschap wordt gestaakt na een regen van vuurwerk en bommen.

Maart 1987: Ajax-Den Haag wordt vanwege ongeregeldeheden gestaakt. **September 1987:** Den Haag supporters reizen massaal per trein naar Amsterdam. Ondanks het verbod van burgemeester van Thijn de wedstrijd tegen Ajax te bezoeken. Puinhoop alarm.

Club

De rellen bij MVV hebben volgens Mordant alles te maken met de prestaties van de club. Nu is het erg rustig omdat er niet veel publiek komt naar eerste divisie-wedstrijden. Hij meent dat de supporters van MVV in de hand te houden moeten zijn omdat het een kleine groep mensen betreft. „Veel goed werk kan er verricht worden door de club. Die zou eens wat meer interesse moeten tonen voor de supporters”, vindt Mordant.

„Een glas bier hoort bij een wedstrijd. Dat moeten ze niet verbieden. Het aantal zatte lieden is relatief klein. Kijk, als MVV om half acht speelt, dan spreken wij om zes uur af in de kroeg. Na afloop van de wedstrijd ontmoeten we elkaar weer op die plaats. Wat maakt een alcoholverbod dan nog uit?” Ook het invoeren van pasjes ziet hij niet zitten en eventuele schade kan alleen verhaald worden op de verantwoordelijke voetbalclub. Maar een echte oplossing kan Mordant niet bedenken, evenals ieder ander in voetbalminnend Nederland.

Onroerend goed

Nieuwenhagen f 60.000,- k.k.
Huis nr. 36, tussenwoning met binnenplaats ook te splitsen in 3 wooneenheden voor verhuur.
Kerkrade-Kaalheide f 75.000,- k.k.
Lek vrijgelegen woning met c.v., berging en flinke tuin. Ind.: kelder, woonk., eetkeuken, badk., 3 slpk. en zolder.
Eygelshoven f 110.000,- k.k.
W. Alexanderstr. 72, modern halfvrijst. woonh. met c.v., tuin en gar., grote living (parket), keuken, badk., 3 slpk.
Heerlen f 140.000,- k.k.
Op 5 min. van centrum gel. tussengebouw herenhuis met voor- en achtertuin. Ruime indeling en centraal veramd.

Waubach f 140.000,- k.k.
Gelegen in de Groenstr. groot herenhuis, verbouwd tot 2 wooneenheden (gezin met apart wonende ouders (kinden) gesplitste energie meter en verwarming, grote tuin (1000 m²) en gar. v. 3 auto's.
Kerkrade f 300.000,- k.k.
Tropisch halfvrijst. herenhuis met c.v., kantoor, gar., tuin en bedr. ruimte (7x14 m) zeer geschikt voor taxibedr. of bedr. met opslag.
Info en/of afspraken voor vrijblijvende bezichtiging:
Troost Onroerend Goed, Heerlen, tel. 045-717976.

VOERENDAAL/RANSDAAL te k. rustig gel. komfortabele bungalow gesch. d. gar., kl. tuin nabij station, bwj. 72. Vraagpr. f 261.000,- k.k. Tel. 04459-1661.

SCHINVELD: te k. goed onderh. vrijst. woonh. Royale woonk., eetkeuk., serre m. tuinkontak, wasruimte en toilet, 1e verd.: 4 royale slpk., badk. m. ligb., toilet en v.w., zolder m. vaste trap, kelder, grote gar., 10 x 3 m², huis voorz. v. c.v. en roll. Vraagpr. f 145.000,- k.k. Tel. 045-270035.

KERKRADE, Oranjest. 6 te k. herenhuis 595 m³, geh. gheh. Tel. 09-4920224117.

SIMPELVELD Puntelst. 56 te k. van part. degelijk en goed onderh. halfvrijst. woonh. bwj. eind '70 met voor- en achtertuin, perc. gr. ± 400 m², gar. 9x3, hobbykelder, proviandkelder, dubb. begl. ged. geïsol. Ind.: o.a. 600 gr. L-woonk. m. parket 40 m², eetkeuken 24 m² met eiken inbouw, waskeuken, 1e verd.: voll. park.v.l., 3 ruime slpk., luxe badk., ligb. ± 10 l., grote zolder via vilttrap. Pr. f 198.000,- k.k. Aanv. i.o. Tel. 045-440833.

1. Houdt de (ver)koop van uw woning in eigen hand. 2. Via HRB komt u goedkoop aan een klant. **HUIZEN-REGISTRATIE-BURO**, Tel. 04490-11346.

CAFE in karakteristiek 'vakwerk' pand te Meerssen, met prachtige inventaris, vrij van bouwrijp, opp. café ± 200 m², koopp. tot f 245.000,- k.k. Horecabureau Limb., Frits van Dijk (beed. tax. horeca) 043-630127.

Wahlwiller
Unieke kans!!!

Nog slechts één vrijstaande premie-A-woning met garage op een prima ligging.
Door de uitstekende premieregeling kunt u hier wonen voor slechts f 598,- netto per maand.
Vraag meteen informatie!

Aquina Makelaardij b.v.
045-715566.

Krijgt uw woning wel voldoende aandacht?
U bent er zeker van als u belt met
Aquina Makelaardij b.v.
Tel. 045-715566.

Te koop gevraagd
in Hulsberg

Woonhuis of bungalow tot f 240.000,- k.k. Tel. 045-244851.

Huis verkopen?
Geen verkoop, geen kosten!
Aquina Makelaardij b.v.
Tel. 045-715566.

Stokkem: **NOTARISHUIS** te koop. Arnold Sauwenlaan 12, tel. 09-321755165.

Te k. **WOONH.** te Eygelshoven, Veldhofstr. 119. Vraagpr. f 156.000,- k.k. maar geen makelaarskosten. Tel. 045-443439 b.g.g. 418010.

Lek gelegen vrijst. stijlvol gebouwd **LANDHUIS**, opp. ± 1.500 m². Solide bouw met panoramisch uitzicht over de Bult en Duitland. Ind.: prachtige entree, zeer gr. woonk. living, studeerk., 2 slpk., keuken, compl. badk., douch. Onder het gehele pand is een betegeld terras m. wijn/prov./hobbyruimte en zeer ruime garage. Door tuinschietel ontworpen steeds veranderlijk. prachtige tuin m. zonneterrassen, omringd dit landhuis. Ind.: tel. 045-453519 tussen 9 en 13 uur.

W. rijtjeshuis in mooie woonomgeving **KERKRADE** 77 (D-kwaliteit). Direct te aanv. Vraagpr. f 160.000,- k.k. Tel. 09-49-24647861.

WALS: in centrum, gunstig gelegen winkelpand. 1e verd.: appartement met grote woonkamer, keuken, badkamer en slaapkamer; 2e en 3e verd.: 7 slaapkamers en 2 badkamers, zeer geschikt voor het maken van badkamers, zeer geschikt voor event. kamerverhuur, ± 350 m². Goede uitbreidingsmogelijkheden voor winkel. Pand behoort enig onderhoud. Verkoopprijs is hierop afgebaseerd. Vr.pr. f 220.000,- k.k. Zeer goede beleggingsmogelijkheden. Te bevr. G. Nijst, Picardienlaan 29, 6213 BX Maastricht, tel. 043-254689.

KERKRADE de Maar rust. gel. en goed onderh. halfvrijst. woonhuis m. garage, bergzolder, c.v., tuin, dubb. toilet, entree, woonk., open keuken, verd.: 3 slpk., badk., met ligb., en 2e toilet, zolder m. vaste trap, c.v. berg., en grote hobbylogeek, geh. goed geïsol. bwj. 77, vr.pr. f 146.000,- k.k. Tel. 045-417146.

Rothen Meerssen
Goed gel. bedrijfspand m. bovenwoning, zeer geschikt als showroom, kantoor. Ind. omv. begr. gr.: showroom ± 200 m², 2 kantoren, magazijn en gar., 1e verd.: showroom ± 70 m², kantoor, royale woning met woonk., ruime keuken, 3 slpk., badk., en dakterr., aanv. i.o. Tel. 043-642535.

BOCHOLTZ, Schuttershof 14: prachtig gelegen hoekwoning, bouwjaar 1981. 3 slaapkamers; badkamer met toilet, grote zolder, woonkamer met open keuken, grote garage met zolder, voor- en achtertuin. Vraagprijs f 142.500,- k.k. Ind. tel. 045-442962 of b.g.g. 045-44155.

BRUNSSUM T. Brandsmastr. 24 boerderij te k. m. schuur en stallen grond, oppervl. ± 5800 m². Pr. f 375.000,- k.k. Ind. 04492-3038/045-252358.

Brunssum
halfvrijstaand geïsoleerd
woonhuis m. rolluiken + dubb. gar.
m. 4 slpk. Vraagpr. f 128.000,- k.k.
Ind. 045-252823. De Insel 14

WALS: halfvrijst. woonh. m. gar., voor- en achtertuin, woonk., eetk. m. open keuken, hobby; 1e verd.: 4 slpk., badk. m. 2e toilet, 2e verd.: 1 slpk., zolder, gar. v. c.v., ged. geïsol. Vraagpr. f 138.000,- k.k. Tel. 045-24127.

WALS: vrijst. **LANDHUIS** op ± 1800 m² grond, gel. Vastz. met kantine en vergaderzaal, gesch. voor arts, physiotherapeut, masseur voor alle doeleinden, ges. v. c.v., opslagpl. v. 5 bij 60 mtr. bwj. 1977, huis apart bereikbaar. Br. o. no. HO 330 LD Kouwenderstr. 215, 611 HE Hoensbroek.

Susteren

Te k. op goede st. gel. riante vrijst. landhuis m. gedegen afwerking. Geh. onderkelderd inpand. gar., luxe keuken, 4 slpk., luxe badk., hobbyruimte, zolder, mooi aangel. tuin. Waverstr. 14, tel. 04499-2560, f 265.000,- k.k.

WITTEM Rijksweg. Te k. halfvrijst. huis, 3 slpk., badk. + douche, 2 kelders, gar. Tel. 045-423853.

Brunssum-Treebeek

Tussenwoning met berging, voor- en achtertuin, mod. aanbouwkeuken en vaste trap naar zolder. Prijs f 90.000,-.

Nuth

Vrijst. woonh. met gar. en berging. Betegelde L-vormige woonk. met ingebouwde allesbranders, keuken, bijkeuken; 1e verd.: 3 slaapkamers, badk. met ligb. en vaste wast. 2e toilet, vaste trap naar 2e verdieping, 2 mansardekamers. Grondopp. 449 m². Direct te aanv. Prijs f 188.000,- k.k.

Inlichtingen:

Makelaardij
Fons Heuts B.V.
Beëdigd taxateur
Tel. 045-244636

HOENSBROEK te koop groot hoes appartement boven AH met lift. f 62.000,- k.k. Ind. 045-228487.

Heerlen

Te k. winkel/woonhuis. Zeer goed beleggingsobject. Huuropbrengst f 30.000,- p.j. Prijs n.o.t.k. **Onroerendgoed-maatschappij** **Jac Stel**
Verzekeringen - financieringen - hypotheek. Schelsberg 132, Heerlen. Tel. 045-721866.

Margraten
te k. repres. vrijst. landhuis 73, 1000 m³ - 630 m², veel doel. gesch. n. klein, goe pensioen als bijverz., zonder verlies, privacy! Vraagpr. f 350.000,- k.k. Eykerstr. 42, 04458-1639.

Te k. in **VAALS**, groot pand met toebehoren. Opp. ± 450 m². Uiterst gunstig gelegen. Voor alle doeleinden geschikt, ook voor belegging interessant. Br.ond.nr. HK 495 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Bouwgrond
Oirsbeek
Voor de bouw van vrijst. landh. of bungalows. Perc.opp. 410 m² tot 530 m². Prijzen va. f 58.000,- v.o.n. Kramer Makelaardij O.G. te Beek. 04402-73601.

NIEUWENHAGEN te k. halfvrijst. huis m. gar. en tuin, bosr. omg., norm. ind., verb. zolder als 4e slpk. 045-321743.

Te k. vrijst. **WOONH.** (5 slpk.) met grote bedr.-ruimte (600 m²) nu DHZ-garage, ook leeg te aanv. Tel. 045-721848.

Kerkrade
halfvrijst. whs. Bachstr. Kelder, 4 slpk., zolder, badk., c.v.-olie, f 145.000,-

Makko Gulpen
taxaties, makelaardij, lid NVM, Rijksw. 67, Gulpen, tel. 04450-2182.

Wijre
mod. whs. 3 slpk., badk., zolder, gar., goed geïsoleerd, c.v.-g. f 139.000,-

Wijre
goed onderh. huis met gar., 3 slpk., badk., veel parket, f 165.000,-

Makko Gulpen
taxaties, makelaardij, lid NVM, Rijksw. 67, Gulpen, tel. 04450-2182.

Te koop groot **WINKEL-PAND**, front 25x21 m, magazijn 75 m², 3 verdiepingen, inpandige woning, parkeerplaats; voor allerlei doeleinden geschikt. Gelegen centrum Nieuwenhagen. Aanvaarding in overleg. Tel. 045-31373.

UBACH OVER WORMS: Nieuwenhagerstr. 90, vrijst. woonh. met aanbouw, garage, bergingen, kelders, en 5 slpk., perc. opp. 829 m², gas-c.v., pr. f 129.000,- k.k. Taxatie- en bemiddelingsbureau Laura BV, Rimburcheweg 2, Eygelshoven, 045-352324.

KERKRADE-Bleijerheide. Uiteindelijk onderh. halfvrijst. woonh. m. kelder + garage. Dichte keuk., woonk. m. mog. voor open haard, 3 gr. slpk., badk., geheel betegeld m. ligbad + 2e toilet, ruime bergzolder. Gedeeltelijk roll. Tuin met optimale privacy. Pr. f 165.000,- k.k. (1458). Inf. Stienstra Heerlen, 045-712255 of privé 045-454584 (R).

Te k., gunstig gelegen, in centrum van **HEERLEN**: groot herenhuis, pas gerenov., goed onderh. Best. uit: grote doorlopende woonkamer, 16x14,3 m, aanl.: gr. keuken, bijkeuken, kantoortje, ruime hal en toilet, 2 kelders; 1e verd.: badkamer, toilet en 5 kamers; 2e verd.: 2 kamers en zolder; c.v. Zeer geschikt voor kantoor, praktijk of zakenpand. Vr.pr. f 425.000,- k.k. Afspraak van 9.00 tot 15.00 uur, tel. 045-712883, b.g.g. 04402-75815.

Te k. **WINKEL-WOONHUIS**, Sittard, Stationsstraat 23. Met o.a. winkel 35 m², woonkamer 44 m² en 4 slaapkamers. In prima staat. Tel. 04498-54505.

BOCHOLTZ: te k. ruim, goed onderh. woonhuis met garage en gr. tuin (zuiden); bj. 1975. Ind.: woonkamer met open keuken (± 45 m²), 3 slaapkamers (15 m²), 1 slaapkamer (14 m²), badkamer met 2e toilet, vaste trap naar zolder, berging en hobbyzolder. Voll. geïsol. Prijs f 142.000,- k.k. Tel. 045-443158.

Een huis verkopen dat laat je de makelaar doen. Maar als de makelaar zijn huis verkoopt dan doet hij toch maar zelf. **MUNSTERGELEEN**, Gouverneur Houbenlaan 8. Halfvrijstaand woonhuis met garage. Woonkamer 34 m² met parket en open haard, keuken met apparatuur, 4 slaapkamers, ligbad, grote zolder. In de tuin bloeien morgen de abrikosen. Vr.pr. f 169.000,- k.k. Cornelis Broens, makelaar en taxateur o.g., Oranjest. 211, Geleen, tel. 04494-40030.

Te k. Heerlen-Nrd. **BEDRIJFSRUIMTE** ± 200 m² met woonhuis, vrij aanv. prijs n.o.t.k. Tel. 04492-4192.

Gemeente KERKRADE, zeer rustig, landelijk gelegen, vrijstaand woonhuis met zeer grote tuin, 20 are. Ind.: kelder, 2 woonkamers, 2 keukens, 4 slaapkamers, zolder. Vr.pr. f 179.000,- k.k. Ind. ad. bureau J.C.M. Janssen, tel. 04450-3737.

Wij zoeken
i.v.m. grote vraag, woonhuizen in de prijsklasse van f 100.000,- tot f 400.000,-.
Taxateurs- en makelaarskantoor
Van Wersch B.V.
mak. o.g., Stationsstr. 54 Kerkrade, tel. 045-452234

SCHAEBSBERG, Brikke-bekker: geschakelde woning met garage, voor- en achtertuin, dubb. beglazing en hardhouten kozijnen. Bouwjaar 1980. Ind.: hal, toilet, woonkamer met witte plavuizen en lichte stenen muur, 37 m², incl. open grenen keuken met bar, geheel betegelde bijkeuken met aanrechtblad; verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en tweede toilet, vaste trap naar grote zolder, f 146.000,- k.k. Tel. 045-321521.

Gratis montage van BROMFIETSBANDEN. Maak een afspraak, klaar terwijl u wacht. Bromfiets-specialist Math Salden, Limbricht.

Te k. **ZUNDAPP KS 50**, bwj. 84, i.z.g.st. Vraagpr. f 1800,- na 16 u. Heiveldpl. 51 Kerkrade-West.

Te k. gev. **BROOMSCOOTER** (Vespa) aut. 04497-1370.

Te k. **PUCH Pearly** met stervielen en verz. Tel. 045-740196.

KOGA MIYATA m. 58 met kleren, 1/2 jr. + omfiet, heren-damesfiets. 045-257371.

Te k. **SUZUKI TS50X** bwj. 87 incl. verz. 043-642494.

Te k. **HONDA MTX** bwj. 88. Vraagpr. f 2000,-. Tel. 045-220258.

Te k. gebruikte **MERK-FIETSEN** met enzonderversnell. Anjerstraat 8 Schinveld. 045-256719.

Te k. leuke **BROMFIETSEN** vanaf f 200,-. Tel. 045-271673.

Te k. **YAMAHA DT 50** kl. zwart, 8 mnd. oud, m. verz. Kruisstraat 56 Kerkrade.

Dames + **HERENFIETSEN** met trollebak, omfiet met k. Tel. 045-222096.

ZUNDAPP 4 versn. voetsch. (oud mod.), 2e gde. staat, vaste pr. 700,-; Motorhuis Geleen.

Te k. **VESPA** Ciao 1 jr. oud 2 mool + sterw. + verz. + 2 helmen, t.e.a.b. Rafaelestr. 21 Geleen.

Te k. **VESPA** bravo met stervielen. Vr.pr. f 300,-. Bj. 81. Tel. 045-315796.

VESPA Ciao antrac. wit sterw., zeldz. mooi '86. Kerkraderweg 168 Hrl.

Te k. **KREIDLER** met stervielen. Voortstebosweg 29 Schinveld. Tel. 256722.

Te k. **SNORFIETS**, Vespa, 6 sl. nieuw, f 800,-. Tweewielers H. Veron, Torenstraat 1A Schimmert, tel. 04404-1384.

Te k. **SUZUKI** ER, bj. 1984. Tel. 04459-2120.

Te k. 2e-hands **ONDERDELEN** voor Puch Maxi, Vespa, Ciao, Yamaha DT. Tel. 045-221852.

Te k. **ZUNDAPP KS 50**, bj. 82, nieuwstaat, f 1150,-. Na valaan 134, Heerlen, 045-228399.

PUCH Maxi, met verz. ring, f 225,-. 045-410522.

Te k. **PUCH** Maxi, wit 2 jr. oud. Oude Brunssumerweg 141, Heerlen.

Te k. **VESPA** Ciao, '85. Tel. 045-222426.

Te k. **PUCH** Maxi, '83, met stervielen en verz., i.z.g.st. Tel. 04402-77889.

Te k. **BIERBOSTEL** persi pulp, natte pulp, aardappelvezels. N.J. Sijnter, 04450-1550.

Te k. 1 1/2-paards **TRAILER**, merk Wesco, bj. 79. Tel. 04450-3208.

SCHIPPERSTRIJ of winstgevend. P. Raeven, tel. 045-322741.

Druk GEIMPREGNEERDE weidepalen tegen fabrijsprizen. Impreg 045-751887.

Te k. 1/2 ha **KUILGRAS**, Elkerade 4, tel. 04451-1327.

Te koop:
Horecapand met inventaris "t Stegelke",
Rietrastraat 1, Hoensbroek.
Direct te aanvaarden.
Gaarne reacties aan:
Verenigde Bierbrouwerijen Breda-Rotterdam BV,
Postbus 5005, 6135 KH Sittard, tel. 04490-17720.

IN SCHINVELD KUNT U NU WONEN IN EEN HUIS DAT MEER TE BIEDEN HEEFT!!

04754-5989
(zaterdag van 10.00-13.30 u.)

INFORMEER NU!! Prijs v.o.n. f 163.323,-

BEMIDDELING IN ONROEREND GOED VERZEKERINGEN - HYPOTHEKEN

6101 HP Ech
Kerkveldweg
West 28A
Tel. 04754-5989

6411 HD Heerlen
Akerstraat 96
Tel. 045-711088

Wij hebben ook nieuwbouw woningen voor u in: Brunssum, Obbicht, Merksboek, Kerkrade, Echt, Heerlitz, Weert, Kessel, Belfeld, Horst, Meerlo, Baarlo enz.

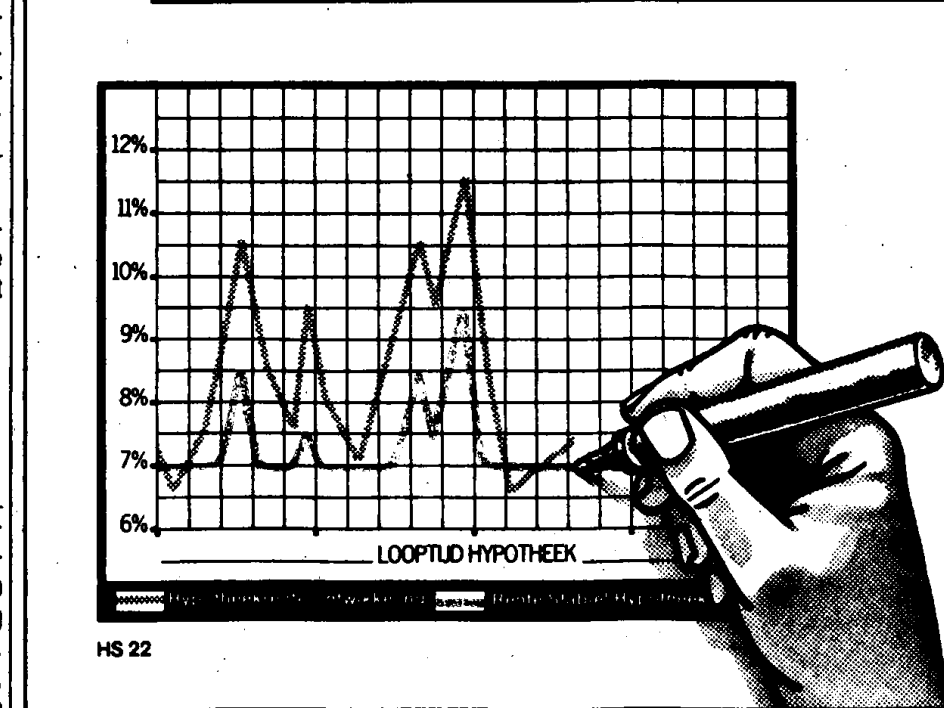
Informeer of ook in uw plaats naar keuze woningen te koop zijn.

BON Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen te Schinveld.

Naam:
Adres:
Plaats:
Tel. priv:
Tel. werk:

In een ongefrankeerde enveloppe zenden aan:
GELKE GULICK VASTGOED BV, Antwoord. 2800A, 6180 AA Ech.

Woningbezekerheid bij uw hypotheek.

De Rabobank Rente Stabiël Hypotheek
vangt 30 jaar lang de rente-schokken op.

Rente vanaf 7.7%.

Rabobank
geld en goede raad

Fietsen bromfietsen

Arola 4-wielig **INVALIDE** DENAUTOTIJE in goede staat, rijdt 40 km p.u. f 4500,-. Ind. 08385-27004.

Kunst antiek
Schilderijen
50% korting vanaf 25,- romant. werk. 043-434815.

INTERART antiek Simpelveld, zeer grote keuze in strakke kasten, vitrines, eetkeuken, salontafels enz. Veel Limburgse meubelen, ook magazijn met grenen en varia. Eigen restauratie en logerie, ook alle kleurmiddelen, Irmstr. 64, Simpelveld. Tel. 045-443181.

Mooie antieke meubelen, bureaus en klokken, alles gerepareerd. Grote korting op alle antieke kachels.

Te koop bij **WIJSHOFF** Antiques, Dorpsstraat 45A, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211978, geopend donderdag, vrijdag en zaterdag.

ANTIEKHANDEL Simons. De betere meubelen voor de laagst mogelijke prijs + vakkennis + service garantie. Dorpsstraat 45A, Nuth, vo. ingang kerk. Don. d. koopavond. Tel. 045-243437.

Te k. door onze eigen import grote keuze in cpl. slaapkamers, cpl. eetkamers, gesloten kasten, kamerskasten, keukenkasten, toilet commodes, nachtkastjes, grote spiegels, losse bedden, hanglampen en kleinged. Tel. 045-241628.

Antiekhandel **HOEVE P. LAEVEN**, Rozenstraat 1, Veenendaal (aan Provincialeweg).

Oud eiken **BAR 1.2** tr. m. toebeh. f 1250,-. Tel. 045-224339.

Te k. v. part. zeer mooie antiek. **SLPK.** geh. compl. 04406-12090.

Weg verh. te koop Louis XVI **SLEAPKAMER**, met 3-drs. kast, commode en 2 nachtkastjes, f 3500,-. Te bevr. Maasbinderkerkweg 26, Stein, tel. 04495-8778.

Uniek stuk curiosa, plezier terwijl u spaart, te koop le- vesting, eenmalige uitbale- talende 2 m. z.g. n. fabri- le Las Vegas **GOKMACHINE**, prijs f 750,-. Tel. 04405-3425.

De Centrale
duidelijk in verzekeringen.

Ook duidelijk in hypotheek.
Rente vanaf 7,2% 10 jr. vast, uitstekende voorwaarden.

Speciaal voor academici en HBO'ers hypotheek tot 100% mogelijk zonder gemeentegarantie.